

AGAT-PEGAZ-PARASOL

ARCHIWA
PAŃSTWOWE
ARCHIWUM AKT NOWYCH

**AGAT-
PEGAZ-
PARASOL
ODDZIAŁ
DYSPOZYCYJNY
KEDYWU KG AK**

„Na sukcesy bojowe oddziału składało się wiele czynników: bezkompromisowa, bohaterska postawa żołnierzy bezpośrednio przeprowadzających akcję, praca komórek wywiadu dokonujących rozpoznania i przygotowujących akcję, działalność łączniczek oddziału, służb „Moto” i sanitariatu, instruktorów wyszkolenia i tych wszystkich elementów, które w regularnych oddziałach wojska składają się na tzw. zaplecze. A przede wszystkim podstawą tych sukcesów była tradycyjna polska rodzina, jej ognisko i jej elementy składowe.”

Dowódca PARASOLA Adam Borys, ps. Pług
w przedmowie do monografii oddziału
autorstwa Piotra Stachiewicza

ISBN 978-83-964409-5-2

Recenzenci: dr Paweł Makowiec, dr Henryk Piskunowicz

Autorzy fotografii współczesnych: Rafał Kierzkowski, Mariusz Olczak, Artur Pawłowski

Projekt graficzny i skład: Artur Pawłowski

Projekt okładki: Beata Świerczyńska

Współpraca redakcyjna: Julian Borkowski, dr Agnieszka Pietrzak, Robert Stachyra

Ikonomia ze zbiorów: Archiwum Akt Nowych, Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Harcerstwa, Ośrodka „Karta”, Centralnego Archiwum Wojskowego – Wojskowego Biura Historycznego im. K. Sosnkowskiego, Grupy Historycznej „Zgrupowanie Radość”, Jednostki Wojskowej Komandosów, Jacka Bartnickiego, Stanisława Czopowicza, Roberta Stachyry, Anny Figat, Danuty Jastrzębskiej-Kloch, Pawła Jastrzębskiego, Andrzeja Poradzkiego, Macieja Świątkowskiego, Piotra Raciborskiego, Hanny Hellwig-Stańczuk, Mirosława i Sławomira Chojeckich, Leszka Dubiczyńskiego, Liliany Mikołajczyk-Mazurczak, Agnieszki Nagalskiej, Barbary Czerniak-Karczewskiej, Anny Niepokulczyckiej, Joanny Kubicy, Dominique Henriksson i Honoraty Sosnowskiej

Wyklejka: Wzór z oryginalnej chusty noszonej przez żołnierzy PARASOLA w czasie Powstania Warszawskiego

WARSZAWA 2024

Druk wykonała: Drukarnia Biały Kruk Milewscy Sp.J.
15-509 Białystok
Sobolewo, ul. Tygrysa 50

Użyto papieru: Sappi Magno volume 130g

AGAT- PEGAZ- PARASOL ODDZIAŁ DYSPOZYCYJNY KEDYWU KG AK

TOM I

Koncepcja i opracowanie:

Mariusz Olczak

Współpraca:

Julian Borkowski

dr Agnieszka Pietrzak

Robert Stachyra

ARCHIWA
PAŃSTWOWE
ARCHIWUM AKT NOWYCH

Warszawa 2024

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA SZEFA SZTABU GENERALNEGO WOJSKA POLSKIEGO GEN. BRONI WIESŁAWA KUKUŁY 8

WSTĘP DYREKTORA ARCHIWUM AKT NOWYCH MARIUSZA OLCZAKA 10

KONSPIRACJA 19

- SZKOLENIE JU-JITSU 20
- SZKOLENIA STRZELECKIE 32

DOKUMENTY Z OKRESU KONSPIRACJI 42

- ODDZIAŁ AGAT – SPRAWOZDANIA 44
- ODDZIAŁ AGAT – MELDUNKI I ROZKAZY 52
- ODDZIAŁ PEGAZ-PARASOL – SPRAWOZDANIA 84
- ODDZIAŁ PEGAZ-PARASOL – MELDUNKI I ROZKAZY 98
- DOKUMENTY EWIDENCYJNE I PLUTONU 130
- BEZPIECZEŃSTWO 150
- KOMÓRKA MOTO ODDZIAŁU AGAT-PEGAZ-PARASOL 166
 - DOKUMENTY EWIDENCYJNE 166
 - MELDUNKI I KORESPONDENCJA 176
 - KARTKI NA PALIWO 184
 - SPRAWY SAMOCHODÓW 186
 - MATERIAŁY SZKOLENIOWE KOMÓRKI MOTO 198
 - PRODUKCJA FAŁSZYWYCH DOKUMENTÓW
DLA KOMÓRKI MOTO 204
 - FAŁSZYWE PIECZĘCIE
UŻYWANE PRZEZ KOMÓRKĘ MOTO 224
 - DOKUMENTY I TABLICE REJESTRACYJNE
KOMÓRKI MOTO Z BIELSKA-BIAŁEJ 236
 - AUTENTYCZNE DOKUMENTY
ZDOBYTE DLA KOMÓRKI MOTO 242

AKCJE AGAT-PEGAZ-PARASOL 253

- AKCJA NA BÜRKLA 7 IX 1943 R. 254
- AKCJA NA KRETSCHMANNA 24 IX 1943 R. 268
- AKCJA NA WEFELSA 1 IX 1943 R. 280
- AKCJA NA MILKEGO 5 X 1943 R. 290
- AKCJA NA FRÜHWIRTHA 25 X 1943 R. 302
- ZDOBYCIE SAMOCHODU 29 X 1943 R. 312
- STRATA BRONI 21 XI 1943 R. 314

- AKCJA NA HERGLA 10 XII 1943 R. 316
- AKCJA NA BRAUNA 13 XII 1943 R. 324
- AKCJA NA MYRCHE 15 XII 1943 R. 334
- AKCJA NA KUTSCHERĘ 1 II 1944 R. 342
- AKCJA „PŁOCHOCIN” 3/4 IV 1944 R. 388
- AKCJA RODEWALD-GRESSER 26 IV 1944 R. 402
- AKCJA NA SANITARKĘ 29 IV 1944 R. 410
- AKCJA NA SZPITAL JANA BOŻEGO
PRZY UL. BONIFRATERSKIEJ – UWOLNIENIE „ASA”
29 IV 1944 R. 414
- AKCJA NA STAMMA 6 V 1944 R. 424
- AKCJA „ROWERY” 6 V 1944 R. 440
- AKCJA „ROWERY” 10 VI 1944 R. 448
- AKCJA NA HAHNA 452
- (WYSTAWIONA) VI 1944 R. 452
- POBYT W ODDZIALE
BATALIONÓW CHŁOPSKICH VI 1944 R. 460
- AKCJA NA APTEKĘ WENDEGO 10 VII 1944 R. 464
- AKCJA NA KOPPEGO 11 VII 1944 R. 472
- AKCJA NA BROŃ 12 VII 1944 R. 518
- AKCJA NA SAMOCHÓD 21 VII 1944 R. 520

FOTOGRAFIE Z OKRESU KONSPIRACJI 524

POWSTANIE WARSZAWSKIE 563

DOKUMENTY, ROZKAZY, SZKICE I MAPY 564

FOTOGRAFIE Z POWSTANIA WARSZAWSKIEGO 608

REKONSTRUKCJA UMUNDUROWANIA I UZBROJENIA ... 624

- GRUPA REKONSTRUKCJI HISTORYCZNEJ PARASOL 624
- DZIAŁALNOŚĆ STOWARZYSZENIA
GRUPA HISTORYCZNA „ZGRUPOWANIE RADOSŁAW” ... 625
- GRUPA REKONSTRUKCJI HISTORYCZNEJ «PARASOL» ... 626
- GRUPA HISTORYCZNA „ZGRUPOWANIE RADOSŁAW” ... 628

PO WOJNIE 637

ZJAZDY KOLEŻEŃSKIE

- ZAKOPANE 1945-1946 638
- SZKLARSKA PORĘBA 1946-1947 644
- KARPACZ 1947-1948 664

ARESZTOWANIA I REPRESJE (1945-1958) 668

Przedmowa

Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego
gen. broni Wiesław Kukuły

Szef Sztabu Generalnego
Wojska Polskiego

Szanowni Państwo!

Jestem z pokolenia żołnierzy, którzy swoją służbę w Wojsku Polskim rozpoczęli po 1989 roku. Pokolenia żołnierzy poszukujących swojej tożsamości historycznej, kontynuacji służby tych, którzy dostrzegając w nas swoich następców zdecydowali się powierzyć nam współczesne wypełnianie swojej misji. Mnie i większość żołnierzy Wojsk Specjalnych te poszukiwania doprowadziły do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie oraz jednostek podległych Kierownictwu Dywersji Armii Krajowej. W 1996 roku, już jako oficer, po raz pierwszy spotkałem żołnierzy legendarnego batalionu Armii Krajowej Parasol. Te spotkania odmieniły nas wszystkich i pomogły zbudować ponadczasowe więzi. Kontynuacja ich misji, chociaż mająca formalną oprawę, w istocie stała się procesem naturalnym. Chłopcy i dziewczyny z Parasola stali się po prostu naszymi starszymi towarzyszami broni, mentorami i niekwestionowanymi autorytetami. Zżyliśmy się i gdy czas zaczynał się upominać o tych wspaniałych ludzi zrozumieliśmy, że historia, z której wszyscy czerpiemy, historia ich bohaterskiej służby dla Polski, musi stanowić odniesienie nie tylko dla naszego pokolenia. Bo i my kiedyś odejdziemy a ona musi trwać by i nasi potomkowie mogli z niej korzystać. Dzięki tytanicznej pracy autorów tej publikacji, każdy z nas może stać się świadkiem historii Parasola. Poznać twórcę i legendarnego dowódcę batalionu - Adama Borysa ps. Pług i jego dzielnych żołnierzy. Doświadczyć chwil ich chwały oraz zwycięstw, ale również zrozumieć ogrom poświęceń i ofiary jaką ponieśli „silni jak stal”. Wreszcie dzięki publikacji można zobaczyć w nich ludzi takich jak my – z krwi i kości, którzy mając wybór - stanęli do walki o wolną Polskę.

Jako Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego w imieniu wszystkich żołnierzy wyrażam swoją głęboką wdzięczność oraz dziękuję autorom tej wspaniałej publikacji. Każdego czytelnika zaś proszę by poznawszy historię Parasola i jego wspaniałych żołnierzy dawał świadectwo ich chwały oraz zwycięstwa wartości, za które wielu z nich oddało swoje życie!

z wyrazami szacunku

generał Wiesław Kukuła
Szef Sztabu Generalnego
Wojska Polskiego

„Zjednoczeni zwyciężymy”

Wstęp

Dyrektora Archiwum Akt Nowych Mariusza Olczaka

Harcerskie bataliony „Zośka” i „Parasol” to dwa legendarne oddziały Armii Krajowej, o których słyszał każdy interesujący się historią II wojny światowej Polak. Legenda tych oddziałów tkwi również głęboko w wielu Polakach, dla których są to do dzisiaj najbardziej rozpoznawalne oddziały AK. Poświęcało się im po wojnie i nadal poświęca wiele różnych książek, artykułów, stron internetowych, wystaw, utworów, projektów, rekonstrukcji, dzieł artystycznych i innych realizacji. Wiele osób zna ich historię i biografie ich żołnierzy w najdrobniejszych szczegółach. Wydany przez Archiwum Akt Nowych w zeszłym roku album poświęcony batalionowi „Zośka” spotkał się z niezwykle przychylnym przyjęciem ze strony zarówno rodzin żołnierzy batalionu, jak i historyków, badaczy oraz licznych pasjonatów tego tematu. Podjęcie projektu przygotowania albumu poświęconego batalionowi „Parasol” stało się więc rzeczą naturalną i odwołującą się do podobnych projektów sprzed lat, w tym przede wszystkim historycznej już książki <„Zośka” i „Parasol”. Opowieść o niektórych ludziach i niektórych akcjach dwóch batalionów harcerskich> Aleksandra Kamińskiego. Przyznam, że mobilizował mnie i wspierał w tym projekcie ponad 100-letni żołnierz „Parasola” ppłk Zbigniew Ryłski, ps. Brzoza – syn komendanta Obwodu Praga Okręgu Warszawskiego AK, którego śmiało możemy nazwać z jednej strony archiwistą oddziału, jak i biografem jego żołnierzy. Przez 30 lat współpracy ze środowiskiem żołnierzy batalionu „Parasol” miałem honor poznać także innych, niestety już nieżyjących, żołnierzy Batalionu „Parasol” – Zofię Łazor, ps. Zojda, Marię Stypułkowską-Chojecką, ps. Kama, Marię Wiśniewską, ps. Malina, Rajmunda Cabana, ps. Kajtek, Zdzisława Kwiecińskiego, ps. Szary, Witolda Sławskiego, ps. Sławek, Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak, Jacka Tomaszewskiego, ps. Jacek z Wieży, Tadeusza Wronowskiego, ps. Przygoda. Większość z nich przekazało swoje zbiory archiwalne do AAN i to nie tylko te osobiste, ale przede wszystkim te dotyczące środowiska i oddziału. Bardzo żywy kontakt i współpracę udało się nawiązać z rodzinami żołnierzy oddziału. Córki i synowie żołnierzy „Parasola” przekazywali i przekazują nam archiwalia zarówno do zasobu AAN, jak i do wykorzystania w tym albumie. W 40. rocznicę akcji na Kutscherę symbolicznie spotkaliśmy się w AAN z rodzinami żołnierzy biorącymi udział w akcji. Obecni byli – żołnierz Batalionu „Parasol” Zbigniew Ryłski, ps. Brzoza, siostrzeniec dowódcy akcji „Lota” Leszek Dubiczyński z żoną Marią, Stanisław Huskowski bratanek zastępcy dowódcy akcji „Alego”, syn „Kamy” Kawaler Orderu Orła Białego Mirosław Chojecki z żoną reżyser Joanną Kessler-Chojecką, córka „Bruna” i „Oli” Hanna Hellwig-Stańczuk, Wojciech Parzyński reprezentujący rodzinę Issajewiczów, córka „Kopcia” Danuta Jastrzębska-Kloch z mężem, żona Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak – Łucja Świątkowska oraz ich dzieci Maciej Świątkowski i Anna Kleinrok. Współpracują i współpracowały z nami również rodziny tych dowódców AK, którzy bezpośrednio dowodzili oddziałem „Agat”-„Pegaz”-„Parasol”, a mianowicie Stanisław Mazurkiewicz syn dowódcy Kedywu KG AK Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław, Maciej Janaszek syn Wacława Janaszka, ps. Bolek – Szefa Sztabu Kedywu i dowódcy Zgrupowania „Radosław”, wreszcie Barbara Nowosad córka Jana Wojciecha Kiwerskiego, ps. Rudzki, Kalinowski dowódcy Oddziałów Dyspozycyjnych Kedywu KG AK. Ci wszyscy dowódcy występują na kartach tego albumu, a i fotografie, i dokumenty z ich archiwów wzbogaciły AAN, jak i tę publikację. Niemal do ostatniego momentu zagrzewał nas do pracy nad albumem wspomniany Zbigniew Ryłski, ps. Brzoza. Uważamy za ważne, że „Brzoza” zobaczy naszą pracę i będzie świadkiem, jak trafia ona do rąk rodzin jego nieżyjących już koleżanek i kolegów z oddziału.

W albumie udało się zaprezentować obfity materiał źródłowy pochodzący z kilku instytucji, stowarzyszeń oraz ze zbiorów prywatnych. Główna jego część pochodzi jednak z Archiwum Akt Nowych, do którego gromadziliśmy zbiory archiwalne dotyczące batalionu, jak i jego żołnierzy. Niemniej jest to koniec pewnego długiego procesu dokumentowania historii oddziału, który rozpoczął się już wraz z zakończeniem wojny. Najbardziej intensywne i najlepiej zorganizowane były one właśnie w dwóch harcerskich batalionach „Zośka” i „Parasol”. Związane to było z aktywnością ówczesną Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław, który inspirował swoich byłych podkomendnych z powstania do zbierania dokumentów, relacji i wspomnień. W różnych oddziałach metodyka pracy była różna. W „Parasolu” już w 1945 r. z inicjatywy prof. Józefa Zawadzkiego, Bolesława Srockiego i samego dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pług rozpoczęto zbieranie materiałów do <Kroniki batalionu „Parasol”> w postaci zarówno ocalałych dokumentów, jak i zbierania relacji od żołnierzy. Pisano o tej akcji w przedmowie do wspomnianej już kroniki oddziału zdeponowanej w Instytucie Historii PAN w Warszawie, a obecnie przechowywanej w AAN. Jeden z egzemplarzy kroniki przejął również UB. W tej akcji, tuż po wojnie napisano stosunkowo niewiele wspomnień, jednak cennych pod kątem przekazu. Znajdują się one między innymi w zbiorze Adama Borysa w AAN i Zbigniewa Gąsiora w Ośrodku „Karta”. Jako motto do kroniki wykorzystano fragment utworu „Wybór” Krzysztofa Kamila Baczyńskiego z 1943 r.: Tacy byli żołnierze, którzy bez mundurów,/ w cywilnych czapkach, z bronią zza pasa wydartą,/ stali u serca ziemi, jak burzliwe chmury/ przeciw wierze bezsilnej i miłości martwej. Podobnie jak w przypadku „Zośki” także w „Parasolu” akcję zbierania dokumentów i wspomnień przerwała ówczesna sytuacja polityczna. Wspomnienia mogły stać się materiałem analitycznym i operacyjnym dla UB, co zresztą miało miejsce w przypadku „Zośki”. Tu warto wspomnieć przykład Anny Borkiewicz-Celińskiej, którą skazano na 7 lat więzienia za „gromadzenie i melinowanie materiałów gloryfikujących AK w celu poniżenia AL” o czym pisał jej ojciec płk Adam Borkiewicz w swojej monografii Powstania Warszawskiego.

W 1956 r. na apel dotyczący gromadzenia źródeł jaki wystosowało Biuro Historyczne MON i Polska Akademia Nauk odpowiedziało i środowisko „Parasola”. Nowe zbieranie relacji i wspomnień w „Parasolu” rozpoczęło się jednak nieco później. Jak wspominała dr Maria Wiśniewska (Dylawerska), w maju 1957 r., w jej mieszkaniu na Saskiej Kępie przy ul. Krynicznej 3 spotykał się zespół w składzie Maria Wiśniewska, Danuta Kaczyńska i Elżbieta Dziębowska. To tutaj zaczęło pracować jak gdyby biuro kroniki batalionu „Parasol”, coś na kształt dawnych lokali konspiracyjnych, „Biura na Kaliskiej”, czy „Biura na Wilanowskiej”, tylko, że bez żadnej konspiracji. Odwrotnie, wszystkich namawiało się, żeby przychodzili, czytali co już jest napisane i przynosili własne wspomnienia. Przewijało się przez Kryniczną kilka, a nawet kilkanaście osób dziennie. Maszynę do pisania, na której przepisywano relację przyniosła do lokalu przy ul. Krynicznej Wanda Wojnicz, ps. Nitka. Część z nich była przyniesiona już napisana na maszynie. Do tego dochodziły różne oryginalne dokumenty oraz charakterystyki działalności i raporty z działalności kwatermistrzostwa, wywiadu, sanitariatu, adiutantury. Z materiałami zebranymi i spisnymi w II połowie lat 50-tych połączono te zebrane w 1945-1946 r. Jak obliczono ich liczba zwiększyła się ponad dwukrotnie aż do 2500 stron. Tak o tym pisano w przedmowie do kroniki: Do ocalałych dokumentów i wspomnień pisanych na gorąco w 1945 r. dołączono materiały wspomnieniowe pisane w ostatnim okresie przez żyjących uczestników...Spis zebranych pozycji w pierwszym okresie powiększył się przeszło dwukrotnie do łącznej ilości 2.500 stron. Największą pracę wykonano w okresie dwóch, trzech lat poczynawszy od 1956 r. Wspierał środowisko jak zawsze dowódca batalionu Adam Borys, ps. Pług. Jak pisała wspomniana już Maria Wiśniewska, ps. Puciata, Malina w liście do prof. Tomasza Strzembosza z 7 II 1982 r.: „z wyżyn swego Olimpu (urzędował na 3 piętrze przy ul. Hożej w Centrali Przemysłu Jajcarsko-Drobiarskiego) dowodził batalionem w dalszym ciągu Dyrektor-Pług – Adam Borys”. Jego autorytet był taki sam jak w czasie okupacji, i tak samo jak wtedy w praktyce wszelka dyskusja, a co dopiero udzielania rad Dyrektorowi było równoznaczne z ośmieszeniem się. Warto zwrócić uwagę na metodykę pracy zespołu. Otóż podporządkowano kronikę najważniejszym akcjom oddziału, do wykonania których został stworzony. Niektóre zachowane autentyczne raporty z akcji umieszczono na końcu w aneksach. Jednak same sprawozdania z akcji były pisane w formie rozbudowanych raportów, w których przedstawiono dokładnie pracę i współpracę wszystkich służb nie tylko przy bezpośrednim wykonaniu, ale również przy przygotowaniu akcji. Uznano, że należy dodać to, czego ze zrozumiałych względów nie można było napisać w oryginalnych raportach z czasów konspiracji. Można więc w niektórych przypadkach mieć problem z określeniem czy mamy do czynienia z oryginalnym raportem, czy też jego rozszerzoną,

powojenną wersją. Niemniej widać też z dokumentów, że zespół miał dostęp do Archiwum Kedywu KG AK przechowywanego po wojnie przez „Przemysławę”, o czym jeszcze poniżej. W tym też czasie, zespół złożony z bezpośrednich uczestników wydarzeń opierając się na odpisach oryginalnych meldunków przygotował raporty najważniejszych z akcji bojowych „Parasola” (M. Wiśniewska do T. Strzembosza, 7 II 1982 r.) Efekty pracy opublikowano w „Wojskowym Przeglądzie Historycznym” oraz przygotowano 500 stronicowy maszynopis „Kroniki Batalionu Parasol”, której egzemplarze złożono w 1965 r. w Instytucie Historii PAN oraz w Wojskowym Instytucie Historycznym, gdzie też przekazano 314 zgromadzonych relacji i odpisów. Niektóre z nich oraz część materiału opracowanego przez zespół kroniki pozostały w różnych zbiorach prywatnych. Na przełomie 1969 r. i 1970 r. przekazano efekty pracy do dyspozycji Piotrowi Stachiewiczowi, który wykorzystał je następnie w pracy nad monografią batalionu. Relacje i odpisy traktowano jako Archiwum Kroniki. Nadano im odpowiednie sygnatury, na które powoływano się w przypisach w kronice.

Zbiory relacji i wspomnień „Parasola” zgromadzone krótko po wojnie, jak zasygnalizowałem, zostały później rozproszone w stosunkowo wielu miejscach takich, jak AAN, WBH, IPN, Karta. W zasobie Archiwum Akt Nowych – centralnego archiwum Rzeczypospolitej obok największego zbioru dokumentacji Polskiego Państwa Podziemnego spoczęło szereg dokumentów wytworzonych w „Parasolu” w czasie wojny, sporządzonych przez środowisko jego żołnierzy lub też poświęconych temu batalionowi. Przez 30 lat pracy archiwalnej udało się nam zgromadzić najbogatszy zbiór dokumentów oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL, a proces ten trwał praktycznie do ostatnich tygodni przed oddaniem do druku tego wydawnictwa, o czym poniżej. Nie mamy wątpliwości, że także po ukazaniu się tego albumu pojawią się nowe zaskakujące odkrycia. Na pewno zespołem wartym największej uwagi jest spuścizna jego żołnierza, a jednocześnie historyka wspomnianego już dr. Piotra Stachiewicza. Zgromadził on największy prywatny zbiór poświęcony batalionowi i to zarówno pod kątem dokumentów, jak i fotografii. Z pewnością zwracają uwagę oryginalne meldunki z czasów wojny, w tym ten najważniejszy raport Adama Borysa, ps. Bryl do Emila Fieldorfa, ps. Nil z akcji na Kutscherę napisany dnia 2 II 1944 r. o godzinie 10. Wszystko wskazuje, że ten, jak i inne oryginalne dokumenty z okresu wojny zgromadzone w teczce o sygn. 2 pochodzą ze zbiorów dawnego Wojskowego Instytutu Historycznego i znajdowały się w teczce o sygn. III/29/6, która nie posiadała stałej paginacji. Z kolei zachował również Stachiewicz odpisy wykonane krótko po wojnie z oryginalnych dokumentów, jak ten z akcji przeciw Frühwirthowi. Dokument ten oznaczony jest numerem katalogowym 333 AK1 i oznaczony kredką jako 3-65 Podczas przygotowywania tego albumu okazało się, że w zbiorach córki Piotra Stachiewicza Anny Figat została jeszcze druga, pokaźna część spuścizny archiwalnej, do której trafiliśmy wiosną i latem 2024 r. Wśród dotychczas niedostępnych dokumentów znalazły się liczne dokumenty komórki „Moto”, które są większą częścią zbioru zdeponowanego przez rodzinę „Garbatego” w Karcie. Są również oryginalne dokumenty z akcji, szkoleniowe, a także kilkadziesiąt oryginalnych dokumentów z okresu Powstania Warszawskiego z poziomu dowództwa Grupy „Północ” oraz Zgrupowania „Radosław”. Oprócz tego trafiły do AAN między innymi relacje z akcji, korespondencja, fotografie. Będziemy ten dopływ archiwalny jeszcze porządkować i konserwować. Na pewno bez tych materiałów nasza publikacja byłaby z pewnością nie tak kompletna źródłowo.

Prof. Hubert Borys przekazał do AAN materiały zgromadzone przez swojego ojca. Jedną z teczek archiwum Adama Borysa, ps. Pług została przekazana za pośrednictwem nieżyjącej już dr Marii Wiśniewskiej, ps. Malina. Są to ciekawe materiały relacyjne, w tym te sporządzone w latach 1945-1946, a i w latach następnych, relacje „Kruszynki” i „Maksa” z akcji na Kutscherę, wspomnienie o „Jeremim” jego siostry Krystyny, „Wacka” wspomnienie pamięci „Drużyny Andrzeja”, teksty „Figa”, „Zeta”, „Basia Złotkowska”, „Rysiek”, teksty „Strzelnica”, „Meldunek konspiracyjny”, „Akcja rowerowa” oraz kilkanaście innych tekstów wspomnieniowych. Na pewno ciekawe są teksty poświęcone Akcji „Koppe” w Krakowie, w tym odpis „Do akcji Koppe” z 15 VII 1944 r. z godz. 18 i relacja dr. „Maksa”. Znajdziemy tutaj też odpisy meldunków z akcji na Frühwirtha wraz z planem, na Brauna uzupełniony wspomnieniem „Kamy”, sprawozdanie z akcji na Hergla i inne raporty z pomniejszych akcji. Ciekawe są na pewno oryginalne szkice i plany z akcji. Zwraca uwagę napisana przez „Kopcia” kronika II Kompanii i przez „Spada” <Historia prac spadochronowych Batalionu Strzelców Spadochronowych „Parasol”>. Razem z typowymi materiałami kronikarskimi prof. Hubert Borys udostępnił nam szereg typowo biograficznych dokumentów oraz liczne, nieznane zupełnie fotografie. Zostały one zebrane w opublikowanym w 2020 r. przez nas

wydawnictwie biograficznym poświęconym „Pługowi”. Drugim, poświęconym mu bezpośrednio, po tym wydanym w 2001 r. staraniem żołnierzy Batalionu „Parasol”. Warto podkreślić, że to jego podkomendni sami zdecydowali się wówczas wydać publikację poświęconą swojemu dowódcy. Stało się to w momencie przyjęcia go na patrona gimnazjum w Witkowie. Wspomnienia i teksty o Borysie zebrał Wojciech Świątkowski, ps. Korczak szef komórki „Moto”, który miał z nim okazję współpracować w czasie konspiracji. Zamieścił o nim teksty Piotra Stachiewicza, Stanisława Jastrzębskiego, adiutanta Stefana Grudzińskiego, Haliny Kalinowskiej-Olszewskiej, Eugeniusza Schielberga, Andrzeja Tymowskiego, Zbigniewa Ryńskiego, Marii Stypułkowskiej-Chojeckiej i swój własny. Archiwa prawie wszystkich wymienionych tu żołnierzy zasilają zasób AAN, bowiem swoje zbiory archiwalne przekazali do AAN Wojciech Świątkowski, ps. Korczak, Zbigniew Ryński, ps. Brzoza, rodzina prof. Andrzeja Tymowskiego, ps. Nowakowski, dzieci Stanisława Jastrzębskiego, ps. Kopec. „Kopec” to jeden z tych żołnierzy „Parasola”, którzy po wojnie pokazali hart ducha i odwagę w trudnych czasach, a jednocześnie sami dbali o pamięć o poległych kolegach i koleżankach publikując książki i teksty historyczne. Z kolei Rajmund Caban, ps. Kajtek przekazał nam do AAN wraz z Zofią Łazor, ps. Zojda prowadzone wcześniej przez Tadeusza Tadko archiwum środowiska żołnierzy „Parasola” Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, co dla AAN było wyróżnieniem i deklaracją zaufania do naszej instytucji. Bynajmniej to nie były ostatnie zbiory „parasolowe”, które trafiły do naszego archiwum. Są w AAN również zbiory Marii Wiśniewskiej, ps. Malina, Wacława Czystka, ps. Wacek, czy kwatermistrza oddziału Wiesława Raciborskiego, ps. Robert, które przekazał jego wnuk Piotr Raciborski. Nie sposób też nie wspomnieć ważnego archiwum Tadeusza Wronowskiego, ps. Przygoda dowódcy akcji na Milkego. Spotkania w Warszawie i w Bielsku-Białej z „Przygodą” przyniosły też, jak się później okazało, jeszcze jedną ważną spuściznę archiwalną. Właśnie dzięki „Przygodzie” poznałem rodzinę szefa wywiadu „Parasola” Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski mieszkającego również przez szereg lat w Bielsku-Białej. Jego syn Ireneusz przekazał nam krótko potem okazałą spuściznę archiwalną po ojcu, na którą składa się szereg interesujących z punktu widzenia historii batalionu jak i samego Kunickiego dokumentów. Zbiory nadal się powiększają. Kilka lat temu ceniony historyk AK dr Andrzej Chmielarz przekazał do AAN niezwykle interesujący zbiór oryginalnych dokumentów batalionu włączony jako dopływ do zespołu Armia Krajowa. Są to przede wszystkim obszerne oryginalne dokumenty szkoleniowe używane w oddziale przez poszczególnych żołnierzy. Najciekawsze są jednak nieznane wcześniej oryginalne dokumenty „Rafała”, „Orlika”, „Zety” z okresu maj-czerwiec 1944 r. z przygotowania akcji na Koppego, ze szczegółowymi meldunkami transportowymi, finansowymi i logistycznymi oraz planem Krakowa używanym przez jej uczestników. W zasobie AAN duża grupa dokumentów znajduje się w samym zespole Armia Krajowa, w którym można zobaczyć szereg meldunków i sprawozdań oddziału, czy dokumenty z poszczególnych akcji. One wszystkie znajdują się na kartach tego albumu.

Najwięcej oryginalnych dokumentów „Parasola” z Powstania Warszawskiego zachowało się nie w zasobie AAN, ale w Centralnym Archiwum Wojskowym wchodzącym obecnie w skład Wojskowego Biura Historycznego im. gen. K. Sosnkowskiego. Jest to zbiór dawnego Wojskowego Instytutu Historycznego im. W. Wasilewskiej, w którego zasobie oprócz wymienionych już wspomnień i relacji odnajdziemy spożytkowane w monografii oddziału rozkazy, meldunki, wnioski i rozkazy awansowe oraz odznaczeniowe „Parasola” z powstańczych dni. Zachowały się one przede wszystkim w teczkach o sygn. III/44/9 i sygn. III/44/51 (wg opisu WIH) i wykorzystane zostały w dużym stopniu przez Piotra Stachiewicza cytującego te dokumenty w kilku swoich książkach.

W Muzeum Powstania Warszawskiego od trzech lat przechowuje się prawie 20 dokumentów, który zostały przypadkowo odnalezione w listopadzie 2014 r. na warszawskiej Ochocie, w mieszkaniu Joanny i Marcina Szostaków, przy ul. Niemcewicza 7/9. W skrytce podłogowej „Parasola” znalazło się tam kilkadziesiąt dokumentów „Agatu” - „Pegaza” z okresu 1943-1944. Pod tym adresem miał lokal konspiracyjny Adam Borys, a samą skrytkę wykonał Czesław Bożym, ps. Szprycha. Wśród dokumentów można wydzielić te dotyczące bieżącej działalności oddziału oraz te z informacjami kontrwywiadowczymi komórek KG AK. Zwraca uwagę raport Jerzego Zapadko, ps. Mirski w sprawie straty broni i sprzętu z 28 XI 1943 r.; nie datowany raport tegoż dotyczący nieprzestrzelanych ludzi w plutonie „Bravi”; raport Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi z dnia 18 XI 1943 r. w sprawie programu wykładów; meldunek Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski z 13 XII 1943 r. o sposobach telefonicznego alarmowania gestapo; raport Jerzego Zapadko, ps. Mirski z 16 VI 1944 r. z zajścia na strzelniczy II plutonu w lasach garwolińskich; rękopiśmienny raport

Czesława Kopczyńskiego, ps. Gandhi z 19 VI 1944 r. w sprawie kosztorysu i fotografii do skryptu o broni; raport nr 122 komórki 993/P z 7 VI 1944 r.; inne meldunki komórek T-2, 97R i 993/P, w tym dotyczący agentów w Kripo; wykaz ilościowy funkcjonariuszy Policji z poszczególnych części Warszawy z 8 V 1944 r.; ciekawy raport komórki 997/TK z 20 V 1944 r. ze szczegółowym opisem funkcjonariuszy Referatu IV warszawskiego Gestapo i chyba najciekawszy rozkaz Wacława Janaszka, ps. Bolek dotyczący zmiany kryptonimów wewnętrznych w Kedywie KG AK z 26 XI 1943 r. W 2024 r. odnalazł się kolejny, jeszcze ciekawszy zbiór dokumentów, a mianowicie archiwum I plutonu 1 kompanii z okresu VIII 1943 - VI 1944. Tym razem nie pochodzą one bezpośrednio z odkrytej konspiracyjnej skrytki, ale zostały odnalezione w mieszkaniu Janusza W. Malinowskiego przez jego krewnych Ewę i Zdzisława Rybackich. Na tym etapie badań źródłowych trudno ustalić w jaki sposób w posiadanie dokumentów wszedł Janusz W. Malinowski, żołnierz „Wachlarza” i Kedywu KG AK. Mamy nadzieję, że uda się to ustalić. Dokumenty miały kontakt przez jakiś czas z niewielką ilością wody i mają charakterystyczne plamy powstałe na skutek niewielkich nacieków wodnych na niektórych z nich. Tego typu plamy spotykane są w dokumentach przechowywanych w skrytkach parapetowych, które miały sporadyczny kontakt z wodą z podlewanych kwiatów i roślin. W każdym razie na niektórych dokumentach widać charakterystyczne nacieki i odbicia tekstu rozpuszczonego atramentu. Nie są to jednak na tyle obszerne plamy i wodne ślady, aby sądzić, że zalaniu uległ cały zbiór lub przez dłuższy czas zbiór przebywał w środowisku wilgotnym. Stan dokumentów, jak i ich zapach wskazują, że dokumenty były przechowywane w mieszkaniu, w środowisku suchym. Co ważne, dokumenty nie mają żadnych oznaczeń związanych z powojennymi zbiorami i instytucjami. Przede wszystkim brak oznaczeń „Przemysł” - Zofii Maternowskiej, ps. Przemysława oraz Zygmunta Ziemięckiego, ps. Gałązka z 1949 r. co dowodzi, że nie stanowiły one części archiwum Kedywu KG AK, a tym samym nie znalazły się w posiadaniu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Brak jest oznaczeń, pieczęci, paginacji, śladów konserwatorskich etc. często pojawiających się w związku z przechowywaniem w MBP, KC PZPR, czy w zbiorach instytucji publicznych po 1989 r. Z dokumentami nie było kopert, w których mogły się znajdować, co widać po zagięciach papieru, które powstały nie tylko przy pierwotnym zapakowaniu przy ich przenoszeniu, ale również są powstałe przy umieszczaniu w opakowaniach wielkości właśnie kopert. Co ciekawe, niektóre z dokumentów nie mają w ogóle śladów zapakowywania do przenoszenia w skrytkach, co wskazuje, że mogły być stale przechowywane w lokalu konspiracyjnym plutonu lub w miejscu ich wytworzenia. Znamy lokale konspiracyjne I plutonu i być może w następnym etapie analizy uda się ustalić dokładny obieg dokumentów, być może związany z Januszem W. Malinowskim. Zaskakujący jest fakt, że o tych dokumentach nie mieli wiedzy żyjący po wojnie funkcyjni i żołnierze „Parasola”, także ci występujący w tych dokumentach, czy je wręcz tworzący. Podobnie nie były one znane historykom. Nie cytowano tych dokumentów, ani unikatowych informacji w nich się pojawiających w publikacjach poświęconych oddziałowi. Sam autor trzykrotnie wydawanej i uzupełnianej monografii oddziału Piotr Stachiewicz, ps. Wyrwa, znany z wielu wyjątkowych odkryć archiwalnych, nie miał z nimi kontaktu, co najlepiej świadczy o ich przechowywaniu w prywatnych rękach i hermetyczności. Dokumenty można podzielić na kilka grup. Ponad 30 kart obejmują karty ewidencyjne żołnierzy I plutonu z danymi personalnymi, charakterystykami etc. Jest również kilka dokumentów ogólnej ewidencji plutonu. Zachowało się prawie 20 stron dokumentów bezpieczeństwa z kartami indywidualnymi wypełnionymi osobiście przez niektórych żołnierzy, ale co ważniejsze zestawienia dla prawie 20 żołnierzy sporządzone przez Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na podstawie takich kart. Kilka dokumentów związanych jest z komórką „Moto” oraz z samym „Korczakiem”, który je sporządził. Towarzyszą im fałszywe dokumenty oraz odciski pieczęci. Spotykamy również schemat organizacyjny I plutonu i inne skierowane do zachowania dokumenty. Na pewno bardzo ciekawą częścią zbioru są dokumenty związane z wykonywanymi przez oddział akcjami. Przede wszystkim zwracają uwagę rozpracowania Franza Kutschery sporządzone przez Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski z 4 I 1944 r. i 29 I 1944 r., dwa rozkazy dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal z 4 I 1944 r. – jeden nadający awanse żołnierzom, a drugi rozkaz dla „Lota” wykonania akcji na Kutscherę. Ciekawy jest szkic z analizą terenu i wykonania akcji. Są również rozpracowania do akcji na Bürkla, jedna z niepodpisanych kopii sprawozdania z samej akcji, sprawozdanie „Akszaka” dla „Jeremiego” z akcji rowerowej z 6 V 1944 r., wreszcie rozpracowania „Rayskiego” niemieckich funkcjonariuszy z KL Warschau i z Pawiaka. Są też inne pojedyncze dokumenty z poziomu „Agat” i z poziomu „Pegaz”. Ten bardzo ciekawy zbiór uzupełnia dotychczas znane dokumenty, niosąc nowe interesujące dane

i informacje. Niezwykle ważne jest też to, że o dokumentach dowiedzieliśmy się właśnie teraz, tuż przed ukończeniem albumu, który bez nich byłby uboższy. Jeszcze raz Muzeum Powstania Warszawskiego dziękujemy za ich udostępnienie.

Również zaskakujące jak pojawianie się wyżej omawianego archiwum I plutonu było odkrycie kilkanaście lat temu zbiorów Zbigniewa Gąsiora, ps. Garbaty, które trafiły do archiwum Ośrodka „Karta”. Złożyła je tam rodzina, a w zdeponowanych zbiorach archiwalnych znajdują się oryginalne dokumenty organizacyjne „Parasola”, wczesne krótko powojenne relacje i wspomnienia, fotografie, wreszcie opracowania, mapy i notatki dotyczące akcji. Część dokumentów pochodzi ze zbiorów Adama Borysa, o czym świadczy m.in. korespondencja kierowana bezpośrednio do niego. Spośród innych „Parasolowych” zbiorów na pewno warto wspomnieć te znajdujące się w posiadaniu Hanny Rybickiej, a będące częścią zbiorów jej ojca Józefa Rybickiego szefa Kedywu Okręgu Warszawskiego AK. Są wśród nich wykonane z oryginałów latem 1945 r. odpisy planów względnie sprawozdań z akcji „Litewska”, na Wefelsa wraz z mapą, na Frühwirtha, z zarekwirowania samochodu 29 X 1943 r., na Hergla, na Myrcha wraz z dwoma szkicami, z akcji odbicia ze szpitala więziennego przy ul. Bonifraterskiej „Asa”, raport z akcji na sanitarkę, raport z akcji na samochód 21 VII 1943 r. Uzupełniają je wnioski, rozkazy awansowe i odznaczeniowe z 1945 r. W prywatnych zbiorach Tomasza Janiszewskiego zachowały się dokumenty po kwatermistrzu batalionu Wiesławie Raciborskim, ps. Robert i rusznikarzu Romanie Łuczaku, ps. Generał z niezwykle ciekawymi odpisami dokumentów z okresu wojny oraz powojennymi opracowaniami i fotografiami. Co ciekawe, w zbiorach Instytutu Pamięci Narodowej, w przeciwieństwie do batalionu „Zośka”, zachowały się nieliczne oryginalne dokumenty z okresu wojny. W Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej zdeponowane zostały tablice rejestracyjne, książki samochodów komórki „Moto” „Parasola”, a mianowicie 10 tablic rejestracyjnych samochodów używanych w czasie akcji, 3 książki jazdy, karty kontrolne do tychże książek jazdy, 2 sfałszowane zaświadczenia oraz 5 pieczęci gumowych. Część tego zbioru dzięki inicjatywie AAN została przekazana do Muzeum Historii Polski i będzie prezentowana na wystawie stałej. Z kolei do Muzeum Wojska Polskiego miały zostać przekazane dokumenty i pieczętki komórki legalizacyjnej, które jednak jeszcze w okresie PRL zaginęły w zbiorach.

Warto jeszcze w tym miejscu powiedzieć kilka słów o samym Archiwum Kedywu KG AK, z którego pochodzi duża część dokumentów „Agat”-„Pegaz”-„Parasol”. Była to ta część archiwaliów oddziału, która po przesłaniu do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek lub też do samych dowódców, czyli Emila Fieldorfa, ps. Nil lub jego następcy Jana Mazurkiewicza, ps. Sęp została zdekretowana do przechowania na dłuższy czas. Nie musiały one być też dostępne pod ręką funkcyjnych, do których były kierowane, czyli nie musiały być ukrywane w skrytce znajdującej się w miejscu pracy dowództwa i sztabu Kedywu KG AK, względnie ich kancelarii. Na każdym z dokumentów zaznaczona jest proveniencja określająca ich pochodzenie i fakt przechowywania w tym archiwum. Widać bowiem na nich dwa ślady. Pierwszy w postaci podpisu „Przemysław” pochodzącego od pseudonimu kpt. Zofii Maternowskiej, ps. Przemysława, która to po 1945 r. przechowywała archiwum. Umieściła ona swój podpis już po wojnie, chcąc oznaczyć dokumenty, aby w przyszłości móc je lepiej identyfikować. Najczęściej podpis był umieszczany w lewym, dolnym rogu kart. W kwietniu 1949 r. Maternowska przekazała archiwum Zygmuntowi Ziemięckiemu, ps. Gałązka z Batalionu „Miotła”, który z kolei miał za zadanie wywieźć je z komunistycznej Polski. Podczas próby wyjazdu został jednak zatrzymany, a archiwum trafiło do MBP. Wszystkie dokumenty archiwum Kedywu KG AK Ziemięcki musiał opatrzyć w areszcie MBP tekstem: otrzym[a]łem od ob[ywatelki] Maternowskiej/ na pocz[ątku] r. 1949. Ziemięcki. Krótko potem archiwum było wykorzystane jako dowód przeciwko dowódcy Kedywu KG AK Emilowi Fieldorcowi, ps. Nil.

Układ albumu. Album jest wydawnictwem, które opowiada przede wszystkim obrazem. Korzystający z niego mają zobaczyć poszczególne fotografie, jak i dokumenty w odpowiedniej wielkości, aby zobrażać sobie ich oryginalny wygląd. Tekst jest elementem uzupełniającym. Biorąc pod uwagę liczne publikacje na czele z monografią oddziału nie widzieliśmy potrzeby powtarzania obszernych opisów akcji i wydarzeń. Szereg zresztą z nich znajduje się w poszczególnych dokumentach, a oryginalny język źródła dla wielu będzie ciekawym doświadczeniem poznawczym. Musimy zwrócić uwagę na to, że przedstawiliśmy w publikacji te wydarzenia i akcje, do których opisów i fotografii udało nam się dotrzeć. Brak pewnych akcji, wydarzeń, osób wynika właśnie z braku oryginalnych źródeł z okresu wojny, którymi moglibyśmy je opisać. Nie opisywaliśmy tych elementów na podstawie powojennych

relacji i artykułów. Takie źródła pojawiają się jedynie jako materiał uzupełniający. Mamy nadzieję, że wszystkie one rozbudzą ciekawość badawczą, krytycyzm poznawczy, jak i zachęcą do dalszych poszukiwań. Album jest podzielony na rozdziały analogicznie do albumu poświęconego batalionowi „Zośka”. Także w tym przypadku główną ideą było prezentowanie historii oddziału i jego żołnierzy przez pryzmat ikonografii, której uzupełnieniem są krótkie, syntetyczne teksty oraz opisy dokumentów, szkiców, map, rysunków i fotografii. Staraliśmy się zaprezentować niemal wszystkie oryginalne dokumenty i fotografie z okresu funkcjonowania oddziału. Ograniczyliśmy jedynie same dokumenty i skrypty szkoleniowe, które są powtarzalne, a także są w dużej części skopiowanymi ręcznie przedwojennymi wydawnictwami wojskowymi. W przypadku akcji oddziału nie użyliśmy w terminologii zastosowanego przez dr. Piotra Stachiewicza, w pełni zresztą uzasadnionego dla niektórych z nich, określenia Specjalne Operacje Bojowe. Przedstawiamy język źródeł, zresztą niejednorodny i pokazujący w jaki sposób wówczas patrzono na ten rodzaj działań dywersyjnych. W akcjach ujęliśmy także postaci łączniczek, które dostarczały, a także odbierały broń i dokumenty oraz wypełniały funkcje pomocnicze. Podobnie wywiadowczynie, które przygotowywały rozpoznania i identyfikowały niemieckich funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa. Przez wiele lat często pomijano je przedstawiając tylko uczestników biorących bezpośredni udział w głównej części akcji. W niektórych przypadkach pokazujemy również postać dowódcy oddziału Adama Borysa, który nie tylko odpowiadał za całość działań swoich żołnierzy, ale także często brał udział w akcjach w charakterze obserwatora, co nie było częstą metodą pracy w oddziałach Kedywu. Puste okienka pozostawione przy nazwiskach oznaczają brak fotografii, do których zarówno my sami, jak i nasi poprzednicy zajmujący się historią „Parasola” nie dotarli. Na końcu albumu udało nam się zgromadzić prawie 400 zdjęć osobowych (tzw. „główek”) żołnierzy oddziału. To największa do tej pory prezentowana ich liczba. W głównej mierze to zasługa Piotra Stachiewicza i jego działań dokumentacyjnych przy okazji zbierania materiałów do monografii oddziału. Uzupełniliśmy je między innymi o zbiory fotografii osobowych Romualda Śreniawa-Szypiowskiego, jak i o fotografie uzyskane od rodzin „parasolowych”. Nie ze wszystkimi twarzami żołnierzy możemy się zapoznać, nie do wszystkich udało nam się i naszym poprzednikom w poszukiwaniach dotrzeć. Dzisiaj kilkadziesiąt lat po wojnie trudno już odnaleźć wszystkie rodziny, które takie zdjęcia posiadają w swoich rodzinnych albumach. Mamy świadomość, że do niektórych zdjęć z uwagi na wojenne zniszczenia, nie uda się nam dotrzeć. Liczymy jednak, że ta publikacja pomoże w odnalezieniu nie tylko tych zdjęć, ale także nieznanych dokumentów. Tak było zresztą w przypadku wcześniejszych naszych wydawnictw.

II tom. Nie udało się pomieścić wszystkich materiałów w jednym tomie, dlatego publikacja została podzielona na dwa. W drugim tomie znajdują się rozdziały poświęcone dowódcom pododdziałów batalionu i żołnierzom. Będzie to obszerna część publikacji. Od ilości udostępnionych nam, jak i odnalezionych materiałów będzie zależeć jej dokładna objętość. Jak już sygnalizowałem, nie do wszystkich rodzin udało się dotychczas dotrzeć, nie ze wszystkich materiałów mogliśmy wreszcie z różnych zresztą powodów skorzystać. Na szczęście były to pojedyncze przypadki. W tomie II zaprezentujemy rozdziały poświęcone ekshumacjom, udziałowi w Komisji Likwidacyjnej byłej Armii Krajowej, historii środowiska w ZBoWiD i w organizacjach akowskich już w wolnej Polsce. Także w drugim tomie znajdzie się opis kwatery batalionu na Powązkach Wojskowych, opis odznak, coinów i sztandaru batalionu oraz miejsc pamięci z nim związanych wraz z tekstami historycznymi. Przedstawimy szczepy i drużyny harcurskie odwołujące się do tradycji batalionu i jego żołnierzy, także działania podjęte w Witkowie miejscu zamieszkania i śmierci dowódcy batalionu. Zaprezentujemy akcję gromadzenia archiwaliów po wojnie, dokumenty z Archiwum im. Floriana Marciniaka, wreszcie najważniejsze publikacje o „Parasolu” i pojawiające się kontrowersje. Będzie to pełny obraz czym był ten oddział, kim byli jego żołnierze, a także jak po wojnie radzili oni sobie w niezwykle trudnej, komunistycznej rzeczywistości.

Autorzy i współpracownicy. Publikacja nie byłaby tak obszerna w materiały zdjęciowe i aktowe, gdyby nie pomoc wielu, wielu osób, stowarzyszeń i instytucji, które postaram się w tym miejscu wymienić. Zaprosiliśmy do współpracy przy albumie w zasadzie wszystkich liczących się w temacie historyków, którzy od lat interesowali się jego dziejami i publikowali na jego temat. Podobnie wspierali nas członkowie Grupy Rekonstrukcji Historycznej „Parasol” i Grupy Historycznej „Zgrupowanie Radosław”, którzy od lat uczestniczyli w rekonstrukcjach historycznych, rekonstruowali walki powstańcze, oryginalne umundurowanie i emblematy „Parasola”. Możemy je również zobaczyć w albumie. Dziękujemy w tym miejscu Przemysławowi Czyżewskiemu, Adamowi Sylwestrowiczowi i Robertowi Stachyrze.

Z kolei Tomasz Karasiński, Bogdan Bednarczyk i Grzegorz Krynicki odpowiedzialni byli za przygotowanie rekonstrukcji ubioru i mundurów z okresu konspiracji i Powstania Warszawskiego. Niezwykły i obszerny materiał udostępnił Piotr Wojciech Lewandowski, Robert Stachyra oraz Piotr Wieder, którzy od lat gromadzili emblematy, odznaki, coiny, medale, wpinki, naszywki i inne pamiątkowe elementy związane z tradycją oddziału. Pragniemy im serdecznie podziękować za to co robią dla zachowania historycznej pamięci o „Parasolu”. Nawiązaliśmy również współpracę ze Stanisławem Czopowiczem instruktorem harcerskim, który ze środowiskiem żołnierzy „Parasola” nawiązał kontakt jeszcze w latach 60. XX w. Poznał zarówno samego dowódcę Adama Borysa, jak i jego podkomendnych. Był wieloletnim komendantem Szczepu 208 Warszawskich Drużyn Harcerskich i Zuchowych im. Batalionu „Parasol” Hufca Warszawa-Mokotów. Przez wiele lat osobiście, a także wraz ze swoimi harcerzami towarzyszył żyjącym jeszcze żołnierzom oddziału w szeregu uroczystości rocznicowych, kombatanckich i okolicznościowych. Dziękujemy za udostępnienie ciekawych fotografii i materiałów oraz wspomnień o relacjach pomiędzy żyjącymi żołnierzami i ich dowódcą. Skorzystaliśmy także z szeregu materiałów historycznych zgromadzonych w Izbie Pamięci batalionu „Parasol”, jaka znajduje się w siedzibie Zespołu C Jednostki Wojskowej Komandosów w Lublińcu, który dziedziczy właśnie tradycję batalionu. To wyjątkowe miejsce spotkania się historii i współczesności, ale także miejsce spotkań żołnierzy „Parasola” i obecnych komandosów. Podobnie stałe elementy pamięci o „Parasolu” znajdują się w głównej Izbie Pamięci JWK w Lublińcu, a za ich zaprezentowanie dziękujemy dowódcy jednostki. Nieprzypadkowo zaprosiliśmy do napisania przedmowy do tego albumu Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego gen. broni Wiesława Kukułę, który jeszcze jako dowódca JWK w Lublińcu kultywował pamięć o Oddziałach Dyspozycyjnych Kedywu KG AK, a pododdziały JWK do dzisiaj pielęgnują tradycje poszczególnych jednostek Kedywu KG AK „Zośki”, „Parasola” i „Miotły”. Żołnierze jednostki opiekowali się i opiekują ostatnimi bohaterami tych historycznych oddziałów i uczestniczą w wielu wydarzeniach oraz ceremoniach poczynając od uroczystości rocznicowych, a kończąc na smutnych pogrzebach. Nieprzypadkowo na mundurach żołnierzy JWK widoczne są emblematy „Parasola”, „Zośki” i „Miotły”. Cieszy, że ta tradycja jest dla nich ważna. To także dla nich powstał ten album.

Wśród osób, które współpracowały przy przygotowaniu publikacji mogę wymienić dr Agnieszkę Pietrzak, która opracowała rozdział poświęcony powojennym represjom, pracownik Muzeum Warszawy i znany badacz Szarych Szeregów Julian Borkowski zredagował zebrane przez nas osobiste fotografie żołnierzy, jak i brał udział w opracowaniu fotografii powstańczych. Jeden z twórców Grupy Rekonstrukcji Historycznej „Parasol” Robert Stachyra oprócz udostępnienia swoich zbiorów archiwalnych pomagał przy opisanu powstańczych fotografii. Z kolei Rafał Kierzkowski dokumentował miejsca związane z historią oddziału, dzięki czemu mogliśmy zaprezentować współczesny wygląd ulic i budynków, w których miały miejsce opisywane przez nas wydarzenia związane z „Parasolem”. Swój wkład w powstanie albumu mieli również Piotr Donefner, Jowita Jeziorowska, Radosław Pawłowski, Kamil Sosiński, dr Leszek Zakrzewski, którym chciałbym serdecznie podziękować za zaangażowanie. Chcielibyśmy podziękować ze współpracę przy tworzeniu tego albumu rodzinom żołnierzy batalionu, którzy przez kilkadziesiąt ostatnich lat przekazując do AAN materiały de facto są też jego współtwórcami. Mam tu na myśli Huberta Borysa, Annę Figat, Ireneusza Kunickiego, Danutę Jastrzębską-Kloch i Pawła Jastrzębskiego, Andrzeja Poradzkiego, Macieja Świątkowskiego, Przemysław i Jarosław Czyszków oraz Piotra Raciborskiego. Udostępnili nam do albumu fotografie i dokumenty rodzinne Hanna Hellwig-Stańczuk, Mirosław i Sławomir Chojeccy, Leszek Dubiczyński, Liliana Mikołajczyk-Mazurczak, Agnieszka Nagalska, Barbara Czerniak-Karczewska, Anna Niepokulczycka, Joanna Kubica, Dominique Henriksson i Honorata Sosnowska. Generałowi broni Wiesławowi Kukule dziękuję za pismo przewodnie do albumu oraz za już wspomniany długoletni osobisty wkład w kontynuowanie tradycji „Parasola” i jego żołnierzy. Za pomoc w udostępnieniu materiałów do albumu chciałbym podziękować Dyrektorowi Muzeum Powstania Warszawskiego Janowi Ołdakowskiemu i jego zastępcy dr. Pawłowi Ukielskiemu, kierownikowi Archiwum Muzeum Powstania Warszawskiego dr. Jarosławowi Maliniakowi oraz Katarzynie Utrackiej, kierownik Centralnego Archiwum Wojskowego Patrycji Kaczmarskiej, dh. Pawłowi Bezakowi z Muzeum Harcerstwa, dyrektor Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Marzenie Kruk, Zbigniewowi Gluzie Szefowi Ośrodka „Karta” i Katarzynie Górny kierownik Archiwum Ośrodka „Karta” oraz pracownikom Gabinetu Rękopisów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

Konspiracja

Szkolenie Ju-jitsu

W archiwach zachowały się tysiące stron materiałów szkoleniowych Kedywu KG AK z okresu 1942-1944. O ile dokumentacji aktowej są tak duże ilości, tak samej dokumentacji fotograficznej szkoleń zachowało się bardzo mało, co było związane przede wszystkim z bezpieczeństwem pracy konspiracyjnej. Przetrwały nieliczne fotografie z ćwiczeń strzeleckich, minerskich, musztry, ceremonii związanych z przysięgami, czy ćwiczeń terenowych. Fotografie szkoleń w sztukach walki wręcz są spośród nich unikalne i spotykane jedynie w oddziale PEGAZ. W żadnym innym oddziale Kedywu takie fotografie nie powstały. Wprowadzenie w I połowie 1944 r. szkoleń z walki wręcz, walk bokser-skich i bardziej wyspecjalizowanych walk Ju-jitsu wiązało się ze zmianą programu szkoleń Kedywu KG AK, który zmieniono z działań dywersyjno-partyzanckich na działania partyzanckie, powstańcze, łącznie ze szturmowaniem obiektów. Rozkazem z 10 III 1944 r. Komendant Główny AK Tadeusz Komorowski, ps. Znicz nakazał przeprowadzenie ćwiczeń bokser-skich i Ju-jitsu szczególnie w oddziałach dyspozycyjnych Kedywu. Jednak w sprawozdaniach miesięcznych kursów dywersyjnych Oddziału IV sztabu Kierownictwa Dywersji AK za I połowę 1944 r. nie wspomniano ćwiczeń ze sztuk walki. Trudno więc do dzisiaj dokładnie określić intensywność tych ćwiczeń.

Na fotografiach widzimy dwóch żołnierzy Kedywu. Ubranego w białą koszulę i białe spodnie Bronisława Pietraszewicza, ps. Lot dowódcę I plutonu 1 Kompanii oddziału PEGAZ Kedywu KG AK, dowódcę akcji na Kutscherę oraz Andrzeja Dażwańskiego, ps. Jędrzek żołnierza Zgrupowania „Żniwiarz” AK. Obaj nie dożyli końca wojny. Pietraszewicz ciężko ranny w akcji na Kutscherę zmarł 4 II 1944 r. Andrzej Dażwański zginął 22 VIII 1944 r. podczas walk o Dworzec Gdański. Jego starszy o cztery lata brat Stefan Dażwański, ps. Stefan z kompanii B-2 Pułku „Baszta” zginął 2 VIII 1944 r. w walkach powstańczych przy ul. Chełmskiej. Fotografie wykonał Wiesław Raciborski, ps. Robert kwatermistrz oddziału i w jego też zbiorze zachowały się one do momentu przekazania do zasobu Archiwum Akt Nowych. Występują te fotografie jeszcze w kilku innych zbiorach po żołnierzach „Parasola”. 32 fotografie zostały w dolnym rogu ręcznie ponumerowane. Poszczególne sekwencje chwytów przedstawiono w konwencji ruchów ponumerowanych, jako a i b. Fotografie wykonano na tle dużej płachty jasnego papieru lub sztywnego materiału. Kolportowano zdjęcia zgrupowane po osiem na jednej fotokarcie wielkości pocztówki. Nie znamy jednak zasięgu dystrybucji kart. Nie był on jednak z pewnością zbyt wielki.

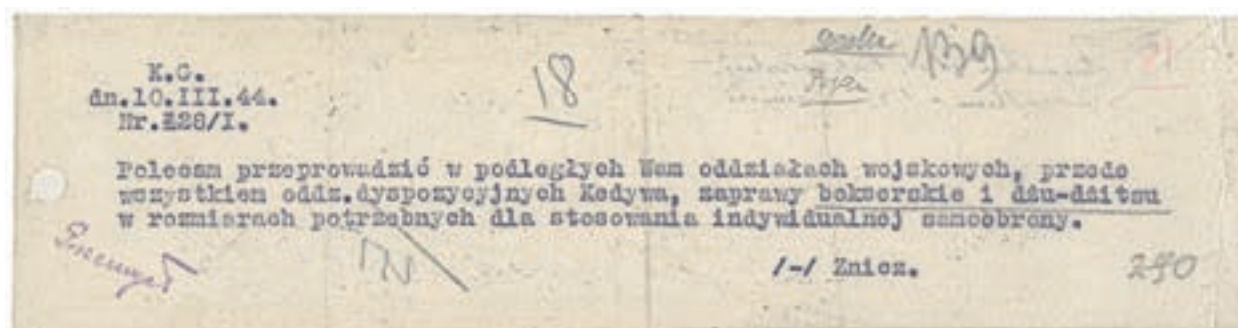
Andrzej Dażwański, ps. Jędrak.
Żołnierz Zgrupowania „Żniwiarz”.
Zginął w Powstaniu Warszawskim
dnia 22 VIII 1944 r. w czasie ataku
na Dworzec Gdański. (MPW)

Bronisław Pietraszewicz, ps. Lot.
Ciężko ranny w akcji na Kutscheře.
Zmarł 4 II 1944 r. (AAN)

Wiesław Raciborski, ps. Robert,
autor fotografii z ćwiczeń Ju-jitsu.
Kwatermistrz PARASOLA.
Zmarł w 1999 r. (AAN)

Rozkaz Komendanta Głównego AK Tadeusza Komorowskiego, ps. Znicz w sprawie przeprowadzenia szkoleń bokserskich i w Ju-jitsu. Zaznaczone przesłanie rozkazu do Deski i do oddziału PEGAZ, 10 III 1944 r. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Szkolenie w walce wręcz Ju-jitsu prezentowane przez Bronisława Pietraszewicza, ps. Lot (w białej koszuli) i Andrzeja Dażwańskiego, ps. Jędrrek. Fot. W. Raciborski, ps. Robert, przed 1 II 1944 r. (AAN)

Prezentowanie technik z ćwiczeń Ju-jitsu z okresu wojny przez oficerów Jednostki Wojskowej GROM podczas uroczystości przekazania zbiorów Wiesława Raciborskiego, ps. Robert do zasobu Archiwum Akt Nowych w 2018 r. Fot. M. Olczak.

Szkolenia strzeleckie

Jedno z najważniejszych szkoleniowych zadań w oddziałach Kedywu KG AK, gdyż związane nie tylko z przygotowaniem do powstania powszechnego, ale również z bieżącymi akcjami likwidacyjnymi i dywersyjnymi. Trudność przeprowadzania szkoleń polegała przede wszystkim na braku odpowiednich miejsc, które byłyby bezpieczne z uwagi na obecność oddziałów niemieckich. Podobnie ryzykowne było przewożenie uzbrojenia i amunicji oraz samo docieranie na miejsce uczestników szkoleń. Zdarzały się także w oddziale wpadki z tym związane, które skutkowały m.in. utratą broni. Z tego też powodu miejsca wybrane na szkolenia były wcześniej obiektem obserwacji i oddzielnych wypraw, na których rozpoznawano zarówno samą topografię, jak i drogi dojścia oraz ewakuacji.

Fotografie przedstawiają szkolenia strzeleckie w Dębie Wielkiej i w Pustelniku pod Warszawą. W albumie zaprezentowano niemal wszystkie znane fotografie z tych szkoleń. Pochodzą one z zasobu Archiwum Akt Nowych z zespołów Piotra Stachewicza, ps. Wyrwa, Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław i Romualda Śreniawa-Szypiorskiego, ps. Wapniak. Fotografie uzupełnia ciekawy meldunek Jerzego Zapadko, ps. Mirski do dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal w sprawie zajścia na strzelnicę II plutonu w lasach garwolińskich z 26 VI 1944 r.

Bogdan Woźniak, ps. Szarak przyjmuje raport na temat wyników strzelania od Jana Wróblewskiego, ps. Zabawa, Dęba Wielka, V 1944 r. (AAN)

Roman Głuszek, ps. Gąsior
(w krótkich spodenkach)
i Bogdan Woźniak, ps. Szarak
(w białej koszuli) podczas
ćwiczeń strzeleckich w Dębie
Wielkie, V 1944 r. (AAN)

Roman Głuszek, ps. Gąsior
podczas ćwiczeń
strzeleckich w Dębie
Wielkie. Za nim do pasa
widoczny Bogdan Woźniak,
ps. Szarak, V 1944 r. (AAN)

Bogdan Woźniak, ps. Szarak – ćwiczenia w strzelaniu do tarczy, strzelnica w Dębie Wielkie, V 1944 r. (AAN)

Ćwiczenia ze strzelania z broni krótkiej. Od prawej: Roman Głuszek, ps. Gąsior, Jan Wróblewski, ps. Zabawa, z pistoletem Witold Soszyński, ps. Rebe, Jerzy Modliński, ps. Rybak. Strzelnica w Dębie Wielkie, V 1944 r. (AAN)

Przerwa w ćwiczeniach strzeleckich. Od lewej: Witold Soszyński, ps. Rebe (tyłem), Janina Pieślak-Woźniak, ps. Niuśka (zapisuje wyniki strzelań), Bogdan Woźniak, ps. Szarak (zmienia magazynek w Stenie). W tle ćwiczy druga grupa. Strzelnica w Dębie Wielkie, V 1944 r. (AAN)

Jadwiga Jakubowska-Orzechowska, ps. Jadwiga-Połówka podczas ćwiczeń strzeleckich z broni krótkiej w Pustelniku. W tle stoi Jan Wróblewski, ps. Zabawa, V 1944 r. (AAN).

Pl- Br- Mirski
26.6.1944 g.9.00

p. P A L

Raport z zajęcia na strzelnicy II plut. w lasach Garwolińskich.

Imię strzelnicy: Od godz. 7.00 /wyjazd z Warszawy/ dnia 12.6 br do godz. 16
dnia 13.6 br.

Miejsce: Wzgórze 106, 2 km na północ od wsi Cyganówka.

D-cm: Mirski i Kępcz; na strzelnicy - instr. Klesz

po zakończeniu strzelnicy i kłóćci u gajowego grupa w składzie 34 ludzi wy-
maszerowała lasami na wieś Pogorzale - o godz. 12.24.00. Wieś Pogorzale
osiągnięta o godz. 5.00. Po doświadczeniu nastąpił dalszy marsz. O godz. 6.00
grupa doszła do duktu 2 km na południe od wsi Pociąg. Tu cały oddział roz-
dzielił się na dwie części. Grupa I pod dowództwem Kępcza z instr. Kleszem
skręcała kierunek utworem oddalony o 16 km. Grupa II pod dowództwem Mirskiego
składająca się z osób słabszych i "inwalidów" skręcała kierunek st. Zawieszka
oddalonej o 6 km. Grupa II wzięła tylko brzoź krótką.

Gdy grupa I oddaliła się zarządziłem odmarz. Na skutek jednak zupełnego
zaburzenia łączności Halgerztą musieliśmy zostać na miejscu. Po upływie
około 5 min. po odmarzu I grupy usłyszeliśmy strzał z lasu po drugiej st.
stronie duktu w odległości około 200 m. Przypuszczaliśmy, że to są bandyci
lub sydy, gdyż słychać było huków i rozmowy prowadzone bez skrępowania.
Nasza I grupa odeszła w bezczym kierunku, tak że nie przypuszczaliśmy, by
tam była ona tym bliżej, że podł tylko jeden strzał. Wobec tego, że w
naszej grupie było 5 osób - zarządziłem odmarz. Z chęcią Halgerztą posuwa-
liśmy się skokami 100 m w tempie 0,5 km na godz. Halgerztą trzeźwo było
nieco na barana lub przeważnie pod ręką. Odszek nasz ucieknął 3 ludzi
z pist. i 1 filipinką. 2 km przed stacją wyszliśmy Halgerztą na furmankę,
która przewiozła ją do drugiej stacji, gdzie uciekliśmy ją na łowce i rewidujemy
zinną okładą od do przysięcia pociągu. O godz. 12.30 wiodliśmy do pociągu
o o godz. 16.00 byliśmy w Warszawie.

juish

Meldunek Jerzego Zapadko, ps. Mirski do dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal
w sprawie zajęcia na strzelnicy II plutonu w lasach garwolińskich, 26 VI 1944 r.
(MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicz 7/9)

Jan Wróblewski, ps. Zabawa na strzelnicy
w Pustelniku, V 1944 r. (AAN)

Jan Wróblewski, ps. Zabawa na strzelnicy w Pustelniku, V 1944 r. (AAN)

Od lewej strony: Jan Wróblewski,
ps. Zabawa, Bogdan Woźniak,
ps. Szarak, Janina Pieślak-Woźniak,
ps. Niuśka, Jerzy Modliński,
ps. Rybak, Kazimierz Łoś, ps. Artos.
Strzelnica w Dębie Wielkie,
V 1944 r. (AAN)

Jadwiga Strachalska-Miszczyńska,
ps. Jagoda i Lucyna Podlaska-
Witkowska, ps. Lucyna podczas
zajęć teoretycznych na strzelnicy
w Kampinosie, lato 1944 r. (AAN)

Ćwiczenia na strzelnicy
w Dębie Wielkiej.
Strzelający zastania
Jana Wróblewskiego,
ps. Zabawa, V 1944 r.
(AAN)

Zbigniew Goliński,
ps. Zbyszek i Stanisław
Sikorski, ps. Bolek
podczas ćwiczenia
z bronią krótką
na strzelnicy
w Pustelniku, V 1944 r.
(AAN)

Dokumenty z okresu konspiracji

Prezentujemy poniżej wszystkie odnalezione w zbiorach archiwalnych różnych instytucji publicznych dokumenty wytworzone w okresie konspiracji w oddziale AGAT-PEGAZ-PARASOL zarówno na poziomie dowództwa, jak i poszczególnych pododdziałów, to jest kompanii, plutonów, drużyn, sekcji, czy służb. Udało się zgromadzić w sumie ponad 1000 stron różnego rodzaju dokumentów opisujących poszczególne fragmenty działalności oddziału. Zostały one podzielone na te z okresu funkcjonowania oddziału pod kryptonimem AGAT, a następnie oddziału PEGAZ i PARASOL. Oddzielnie zaprezentowano licznie zachowane dokumenty komórki MOTO z podziałem na ich typy i przeznaczenie. Są więc meldunki i korespondencja, dokumenty ewidencyjne, szkoleniowe, dotyczące samochodów, obejmujące produkcję fałszywych dokumentów oraz te autentyczne kartki i dokumenty wykorzystywane jako wzory w pracy komórki legalizacyjnej. Zaprezentowano także wzory pieczęci, które używano do wyrabiania fałszywych dokumentów, najczęściej związanych z poruszaniem się na terenie Warszawy, jak i całego Generalnego Gubernatorstwa. Wyodrębniono zwarty zbiór dokumentów, pieczęci oraz tablic samochodowych przechowywanych do niedawna w Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej, w zamku książąt Sułkowskich. Podobnie w opisach zaznaczono te pochodzące ze skrytki podłogowej PARASOLA odkrytej przy ul. Niemcewicza 7/9 w Warszawie. W niektórych przypadkach zaprezentowano dokumenty i fotografie, które powstały w innych strukturach AK takich jak Wydział Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK, czy dowództwo Kedyw KG AK, a które zostały przeznaczone do przechowania w archiwach podręcznych poszczególnych komórek oddziału. Najczęściej dotyczyły one rozpracowania funkcjonariuszy niemieckich władz bezpieczeństwa przeznaczonych do likwidacji. Podobnie ujęto kilka dokumentów dotyczących działalności całego Kedywu KG AK, a bezpośrednio związanych z pracą oddziału. Są to wykazy do akcji „Główki”, zasady postępowania konspiracyjnego, zmiany kryptonimów i charakterystyki niemieckich funkcjonariuszy SS i policji. Z drugiej strony pokazujemy dokumenty wytworzone przez dowództwo oddziału, a odnalezione w archiwach innych struktur Armii Krajowej, czy to z samego Kedywu, jak oddział „Anatola”, czy Referatu 997 Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK. Pokazuje to zarówno proces decyzyjny związany z bieżącą pracą oddziału, jak i skomplikowany jak na warunki okupowanej Warszawy kancelaryjny obieg dokumentów z pewnością obciążony wieloma ryzykami i niebezpieczny dla osób w niego zaangażowanych.

Treść dokumentów obejmuje ogólne zagadnienia opisowe, jak typowa sprawozdawczość, zestawienia ilościowe stanów osobowych, uzbrojenia, amunicji, środków finansowych, ale również kwestie szczegółowe dotyczące niekiedy didaskaliów pracy konspiracyjnej. Odnajdziemy w nich na przykład rozliczenia za części samochodowe i drobne narzędzia. Obrazuje to z jednej strony staranność prowadzenia pracy kancelaryjnej w konspiracji, jak i o wiele większe niegdyś znaczenie niektórych elementów wyposażenia oddziału niż w obecnych czasach. Do takich na przykład można zaliczyć maszyny do pisania czy rowery będące wówczas niezwykle cennym elementem logistyki oddziału.

Pod względem formy mamy do czynienia z jednej strony z prostymi, rękopiśmiennymi dokumentami sporządzanymi osobiście przez funkcyjnych jak sam dowódca Adam Borys, ps. Pług, szef wywiadu Aleksander Kunicki, ps. Rayski, kwatermistrz Wiesław Raciborski, ps. Robert, czy wykonujących kon-

kretnie rozkazy i zadania poszczególnych żołnierzy. Są również rękopisy pism sporządzane przez kancelistki, a jedynie podpisywane parafami przez funkcyjnych oddziału. W dokumentach zastosowano metodykę konspiracyjną oznaczania pseudonimów i kryptonimów. Często nawet pseudonimy skracano do pierwszej ich litery. Zdarzało się to szczególnie przy meldunkach mniej ważnych i krótszych lub przy miesięcznej sprawozdawczości. W opisach poszczególnych dokumentów zaprezentowano odczytane rękopiśmienne teksty lub ich fragmenty dopisane ręcznie do maszynopisów. Są one często trudne do identyfikacji i nieczytelne. Z pewnością ułatwi to korzystanie z publikacji.

Niektóre z dokumentów są kopiami sporządzonymi krótko po wojnie w ramach akcji zbierania świadectw historycznych, jaką prowadzono w pododdziałach Zgrupowania „Radosław”. W niektórych przypadkach kopie dokumentów sporządzonych w 1945 r. są tak podobne w formie do oryginałów, że trudne do identyfikacji pod względem formy, jak i czasu powstania. Inaczej jest już w przypadku meldunków kopiowanych maszynowo w II połowie lat 50. XX wieku, które są łatwiejsze do datowania. Dokumenty odnoszące się do poszczególnych akcji oddziału zostały zaprezentowane w rozdziałach im poświęconych.

Oddział AGAT – sprawozdania

Pierwsze zestawienia sprawozdawcze oddziału AGAT z okresu wrzesień-październik 1943 r. Zachowane pierwotnie w oryginale w Archiwum Kedywu KG AK. Sporządzone odręcznie w części dotyczącej broni i amunicji, a przygotowane przez kwatermistrza oddziału Wiesława Raciborskiego, ps. Robert oznaczonego pełnym kryptonimem 90 AGAT – Robert. Pierwszy wykaz z dnia 6 IX 1943 r. obejmuje jeszcze informacje dotyczące źródeł zakupu broni i amunicji pochodzących nie tylko z samego Kedywu KG AK, ale również z zakupów od osób prywatnych i handlarzy. Wiązało się to z faktem pozostawania wówczas oddziału jeszcze w stadium formowania. Wszystkie sprawozdania podpisane zostały osobiście przez dowódcę oddziału AGAT Adama Borysa, ps. Bryl ukrytego w gryfach dokumentów pod pełnym kryptonimem funkcyjnym 90 AGAT – Bryl. Dekretował on dokumenty sprawozdawcze do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek. Dokumenty sporządzane w większości na jednym typie papieru, który nosi znamiona przechowywania w kopertach i w większych rozmiarów skrytce konspiracyjnej.

Wykaz broni i amunicji oddziału AGAT na dzień 4 IX 1943 r. wraz z ujętym w formie tabelarycznej wskazaniem źródeł zakupu, 6 IX 1943 r.
Dokument przygotowany w rękopisie przez kwatermistrza oddziału Wiesława Raciborskiego, ps. Robert, a podpisany przez dowódcę oddziału Adama Borysa, ps. Bryl. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

1 strona							
Do Szefi-Bryl 1-XI-43							
Sprawa: Sprawa o zabójstwo 1. Stan obywatela.							
w. ludzkie							
semp. I	ofic.	pułk.	podof.	szereg.	kobiet	ag.	wypł.
Dezo	1	2	-	-	3	-	-
Wywiad	1	1	3	-	3	-	-
Intend.	-	-	1	1	2	-	-
H.F.	1	-	1	1	1	-	-
I plut.	-	-	1	26	11	-	-
II plut.	1	3	1	27	10	-	-
III plut.	-	7	4	23	4	-	-
1/2 oficera wykładawce				1/2 szeregowej wykładawce			
b. brzo i amunicja.							
semp. I	PM./stos./	wag. PM.	1/2	1/2, 1/2	semp. 1/2	semp. 1/2, 1/2	Granaty udar.
Dezo	-	-	-	-	-	-	-
Wywiad	-	-	-	-	-	-	-
Intend.	-	-	13	5	2766	225	4
H.F.	-	-	-	-	-	-	-
I plut.	1	3	14	8 9	1905	62	5
II plut.	2	4	12	7	1518	36	6
III plut.	2	6	14	4	1403	32	7
Przed tego oddział posiada 1 rakietowy oraz 140 sztuk amunicji KB.							
a. materiał wybuchowy i sprzęt.							
1. materiały minowe							
w magazynach Dezo:							
Filipinki:	25	termidyl:		228			
drut dymny:	9	łuski prochowe:		30,1 m.			
gran. plastikowe:	-	łuski wybuchowe:		8 m.			
plastik:	0,3 kg.	spłonki/zwłoki i al.:		144			
materiał B:	25 kg.	korki:		18			
ładunki kolejowe:	5	zapalniki:		53			
w magazynach:		zapalniki elektryczne:		1			
Materiał	H.F.	I pluton	II pluton	III pluton			
Filipinki	-	17	18	10			
drut dymny	-	8 7	8 7	7			
granaty plastik.	-	-	8	5			
plastik	0,1	2,6	1,5	3,4			
materiał B	-	25	25	23			
termidyl	1	25	26	26			
łuski prochowe	0,6	8,6	4	8 6,5			
w. wybuchowy	0,5	0,5	8	30			
spłonki	-	110	99	137			
korki	1	19	7	10			
zapalniki	3	34	64	99			
zapalniki elekt.	-	1	1	1			
ładunki kolejowe	-	-	-	-			

2 strona

2. sprząt

material	w magazynie Deima	Deima	S.P.	I pios.	II pios.	III pios.
lornetki	2	-	-	4	2	4
buczek	2	-	-	2	2	2
mapy	2	-	1458	151	88	131
opatrunki	18	-	-	38	10	28
konservy	10	-	-	40	40	40
ubrania robocze	3	-	4	3	3	3
placuszki	6	-	8	1	4	-
leczki i torby	2	5	1	4	3	3

II. Przeprowadzane akcje .

a. hajowy:

Waffels, Lachner, *z wyjątkiem na Fickelthaus*

b. rozpoznawcze:

1. Genl. Klotzmann Paul z Odetta Karnego na Gynaj.

2. Genl. Böttler Franz-podsta szlak konfidencje oraz kierne szlak w do-
wiedzy sąsiedztwa Polaków.

3. Długo odnośne szlakomniom przepiędło grupowego gestapowców z gniazda gestapo
/Al. Boucha/ do służby na Fawlak.

4. Innoważenie terenem Odetta z punktu widzenia ochrony i wzięcia do wo-
znietu.

III. Szkolenia.

Odczucie szkolnicze oddziału szkolą się na:

S.P.

Kursach W.B.

i samodzielnym

a. S.P. i

Czynnych jest 4 klasa wąskich i 2 szlaki

b. Kursy W.B. i

Wskazywane kurs 3 ludzi

c. Kursy samodzielnym:

określonych kurs *10*

wagażenie medal na kurs *12*

W. Długo rozpoznania się szkolenie na kursach łączności. Przeszkolenie szla-
kiem 1 sekcje ogólnie i 3 sekcje szlaków.

W projekcie jest także szkolenie intensywnie.

IV. Sekcje samodzielnym.

Oddział szlaków 1 samochód ochrowy i 1 samochód typu "Liaferwagen".

Rozpraszanych jest także kilka dalszych samochodów ochrowych.

V. Służba.

W oddziale pracuje 1 razunkarz, który przeprowadza naprawy broni.

Organizowana jest także sekcja sanitarna. Oddział korygował z "Hochstarku"
400-ki.

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa, ps. Beryl
sprawozdanie oddziału 90 AGAT za miesiąc
październik 1943 r., 1 XI 1943 r. Warto zwrócić uwagę na
dopiski ołówkiem uzupełniające pierwotne informacje.
(WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

3 strona

VI. Straty.

1. własne:
a. ludzkie

sekcja	ludzi zabici w akcji	rozstrzelani	aresztowani
Detach	-	-	-
Wywiad	-	-	-
Intend.	-	-	-
S.P.	-	-	-
I plut.	-	1 Pawlak /zakładnik/	-
II plut.	-	-	1
III plut.	1 Al. Smucha 5.2.43	-	2

b. broń.

sekcja	PW.	mag. PW.	"3"	"7,65"
Detach	-	-	-	-
Wywiad	-	-	-	-
Intend.	-	-	-	-
S.P.	-	-	-	-
I plut.	-	-	-	-
II plut.	-	-	-	-
III plut.	19	39	855	124

4 Al. Smucha-pokrewny ze statku 90

c. sprzęt

sekcja	
Detach	-
Wywiad	-
Intend.	-
S.P.	-
I plut.	-
II plut.	-
III plut.	-

2. npla:

- a. W akcji na Veffels: Veffels
b. W akcji na Hilkag: Lechner-oficer gestapo, 1 oficer SS,
Wietnam 3 kandydaci zabitych 16 ramnych Hilde.
c. W akcji na Fröhwirtha: gestapowiec 1 3 Hilde.

VII. Zdobyta.

W akcji na Veffelsa zdobyto 1 pistolet "7,65"
W akcji na Fröhwirtha zdobyto 1 pistolet "7,65"

4 strona

VIII. Plany i zamierzenia.

A. Akcje.

1. W najbliższym czasie wspomniany oddział zamierza przejść do akcji przeciwko niemieckim ludzom w Gestapo oraz uderzyć w ludzi, którzy kontrolują w swoich rękach główne klucze do działania Gestapo przeciwko polskiemu społeczeństwu.
2. Wobec pogłębienia swaj działalności na skutek zmieniających warunków działania oddział zamierza przeprowadzić szereg akcji w terenie przy współpracy ze Stroną 90.
3. Oddział przygotowuje wielkie działania na skraj deszczujących woli ludzich.

B. Przygotowania organizacyjne na przyszłość.

1. Oddział jest organizowany w-g schematu dla oddziałów anektacyjnych przy silnym poszerzeniu intendencji i łączności.
2. Oddział zamierza przeprowadzić szereg działań terenowych w związku ze szkoleniem na S.P. celem wypracowania działania kadrak łączności i intendencji oraz celom przygotowania ludzi do walki i bytowania w terenie.

IX. Ogólne charakterystyka wydatków.

1. Wydatki.	od	do
a. Złote	82.500	84.550
b. szkolenie i zakupy	14.500	15.550
2. Lektury i ich wykupienie	2.550	14.263
3. Łączność wewnętrzna	853	1.773
4. Dostarczanie	1700	8.263
5. Wywiad	295	2.185
6. Kadrę	95	3.534
7. Wyrocznie	384	11.288
8. Prace	345	820
9. Inwestycje	45	550
10. Wydatki kancelaryjne	183	266
11. Dostawy	7.340	14.725
12. Łączność	3.500	8.200
13. Dostawy	548	1.608
14. Różne	400	905
15. Wykup	2.000	---

Wydatki budżetowe ogółem 78.630-107.156

Boyl

[illegible]

Przygotowana i podpisana przez
Adama Borysa, ps. Bryl charakterystyka jego
oddziału według stanu na dzień 27 X 1943 r.
(WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Zag.							
31.05.1941 - Bryl							
1-III-47							
Opis: Wykazanie na M-1 listogod.							
1. Stan oddziału.							

a. Oddział							
osob./d	afic.	poner.	ponof.	osierg.	koliel	ayw.	wypl.
Detwe	1	2	4	-	3	-	-
Wywiad	1	1	3	-	3	-	-
Intend.	-	-	1	1	2	-	-
S.F.	-	-	1	1	1	-	-
I plut.	-	-	1	25	11	-	-
II plut.	1	3	1	26	10	-	-
III plut.	-	-	-	23	-	-	-
Razem	3	13	11	76	36	-	-
/ 2 oficerów wyklaszczono				/ 1 osiergony wyklaszczono			
b. Oddział 1 amunicji.							
osob./d	PK./stom/	mag.	PK."II,4"	"5"	"1,65"	amm."9"	amm."1,13 plut. ciach.
Detwe	4	-	-	-	-	-	-
Wywiad	-	-	-	-	-	-	-
Intend.	-	-	4	13	5	2766	223
S.F.	-	-	-	-	-	-	-
I plut.	3	9	4	14	9	1995	62
II plut.	2	6	2	3	3	1510	36
III plut.	2	6	4	14	6	1603	50
Razem	7	21	13	44	23	7864	373
Granaty uderz. 1, Intend. 44, I plut. - 3, II plut. - 6, III plut. - 7							
Razem granatów uderz. - 13							
poza tego oddział posiada 1 rakietobójczy oraz 160 szt. amunicji KB.							
a. materiał wybuchowy i sprzęt.							
1. materiały minierskie							
* magazyn Detwe:							
Filiptinki:							
detwe dynam:	9				termofiski:	22	
grun. plastikowy:	-				lent. wybuchowy:	34,1 kg	
plastik i materiał	808	27,3 kg.			spalon./wypl. i ci.	144	
materiał B:	25 kg.				kerki:	18	
ładunki eksplozj.	5				kapalnik:	53	
					kapalarki ci.	1	
* w szpitalu:							
materiał	S.F.	I plut.	II plut.	III plut.			
Filiptinki:	-	17	18	20			
detwe dynam:	-	3	7	9			
grunowy plastik:	-	-	-	9			
plastik	0,1	0,4	1,5	1,4			
materiał B	-	25	25	23			
termofiski	1	25	26	26			
lent. wybuchowy	0,6	0,4	6	0,3			
" wybuchowy	0,3	0,3	8	30			
spalonki	-	110	89	133			
kerki	1	19	7	10			

napelniki	3	34	66	99
napelniki elektri-	1	1	1	1
ladunki koleje- we-	-	-	-	-

2. sprzątk.

material	* magazynu*	Dotec	Dotec	S.P.	I pluc.	II pluc.	III pluc.
lornetki	2	-	-	4	3	4	
busole	2	-	-	2	-	2	
mapy	2	-	1450	151	68	121	
opatrunki	25	-	-	28	10	20	
konserwy	70	-	-	60	60	60	
ubrania robocze	3	-	4	3	3	3	
piosenki	6	-	-	1	4	-	
teczki i torby	3	5	1	4	5	5	
Suma	112	5	1463	263	173	223	

II. Przeprowadzenie szkoleń.

a. bojowe:

rekwizycja 3 samochodów

b. przygotowanie:

1. szkolenie w wiodniarstwie

2. szkolenie w samochodach z gazochronem

3. " " na polu

4. " " na bierze

c. przygotowanie:

1. Kierownik - kierownikowy dyktant armii

2. Kierownik

3. Samochody z oficerami dowodzącymi

4. Stacja

III. Szkolenie.

Chełmskie szkolenie oddziału szkolny zię m:

S.P.

Kierownik T.S.

1. samochodowy

a. S.P.

czynny jest 6 klas myśli 1 2 szkolne

b. Kierownik

Wzrosty kurs 1 ludzi oraz dalszych 3) szkolenie na kurs

c. Kierownik

szkolenie kurs szkole 6 ludzi, ucząca na kurs szkole 30

Wzrosty ucząca się szkolenie na kursach łączności.Przebieg szkolenia następu

3 szkolenie myśli 1 3 szkolenie szkolne.

W projekcie jest także szkolenie łączności.

IV. Samochody.

Oddział posiada samochody: 1 samochody, 1 "Land Rover" typu Kijowa.

Przebieg szkolenia jest szkolenie dalszych samochodów, które są przeprowadzane.

V. inne.

W oddziale pracuje 1 sanitariusz, który przeprowadza naprawy broni.

Organizowane jest także szkolenie sanitariuszy, oddział sanitariuszy z "Sanitariusz"

W ramach "Sanitariusz" oddziału szkolenie szkolenia sanitariuszy.

VI. Straty.

1. Własności:
 - a. Ludzie zabici w akcji: -
rozstrzelani: plut. I - 4.II. zatrzymany przez patrol
 " II - 17.II. zakładowi na łódce
aresztowani: plut. I - 4.II. zatrzymany przez patrol
 " III - 26.II. tapanka na pl. Wilosna
 - b. brzoj.

zespół	ZW	wag.P.W.	"II, 4"	"9"	amm."4"	"7,65."	amm."7,65"
Dział	-	-	-	-	-	-	-
Wywiad	-	-	-	-	-	-	-
Intend.	-	-	-	-	-	-	-
S.F.	-	-	-	-	-	-	-
I plut.	-	-	-	-	-	-	-
II plut.	-	-	3	9	-	-	-
III plut.	-	-	-	-	-	-	-

c. sprzęt:

zespół	lornetki	busole	smyk	opatrunki	konsery	ubr.rehabilit.	piasek
Dział	-	-	-	-	-	-	-
Wywiad	-	-	-	-	-	-	-
Intend.	-	-	-	-	-	-	-
S.F.	-	-	-	-	-	-	-
I plut.	-	-	-	-	-	-	-
II plut.	1	2	-	-	-	-	-
III plut.	-	-	-	-	-	-	-

VII. Wykup

Wykupiono 2 aresztowanych i uciekinierów w Chocie Karayw na Górnij.
Wykup wyniósł: 31.645 zł.

VIII. Plany i namiernictwo.

A. Akcje.

1. Należy antenicznych warunków oddziału namiernego przejąć do akcji przeciwko niemieckim ludzom w Gestapo abwr-UMKryd w Łodzi, którzy centralizują w swych rękach główne nici działania Gestapo przeciwko polskiemu społeczeństwu.
2. Oddział namierny przeprowadził szereg akcji w terenie.
3. Oddział namierny przeprowadził akcję na transporty kolejowe z Brześcia, amunicją, zapasami żywności, oraz namierna zdobyć na bagażnym pociąg wiezione szereg samochodów.

B. Przygotowanie organizacyjne na przyszłość.

1. Oddział jest organizowany wg. schematu dla oddziałów zastępowanych przy silnym zaangażowaniu intendentury i łączności.
2. Oddział przygotowuje sobie w terenie kilka alternatyw przejścia do działania w terenie. W rozpoznaniu są tereny na wschodzie i zachodzie od Warszawy przy silnym pokryciu lasów.

Przygotowane i podpisane przez
Adama Borysa, ps. Bryl
sprawozdanie oddziału 81 PEGAZ za
miesiąc listopad 1943 r. przesłane do
Szefera Sztabu Kedywu KG AK
Wacława Janaszka, ps. Bolek.
Dekretacja na odwrotnej stronie
sprawozdania. Warto zwrócić uwagę
na przekreślenie kryptonimu AGAT
i wpisanie nowego PEGAZ w gryfie
dokumentu. W sztabie Kedywu
KG AK podkreślono z wykrzyknikami
słowa „zamierza”, co można
interpretować jako komentarz do
ukrytego w tym słowie wyznaczania
sobie zadań bez udziału dowództwa
Kedywu KG AK, 1 XII 1943 r.
(WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Wzór nr. 1

Ima.	a.	b.	c.
"detur"	-	-	-
"Pet"	$\frac{0}{2}$	$\frac{0}{2}$	$\frac{0}{2}$
"Bryl"	$\frac{0}{2}$	-	$\frac{0}{2}$
"Kyl"	-	-	$\frac{0}{2}$
razem	$\frac{0}{2}$	$\frac{0}{2}$	$\frac{0}{2}$

Wzór nr. 3

	a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.
1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	1	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	1	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	1	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	1	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	1	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-	1	-
9	-	-	-	-	-	-	-	-	1
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
razem	2	1	-	-	-	-	-	-	-

Wzór nr. 2.

20 minut do depa

Ima.	a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.	k.	l.	m.	n.	o.	p.	q.	r.	s.	t.	u.	v.	w.	x.	y.	z.
"detur"	-	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-
"Pet"	$\frac{1}{2}$	-	-	-	-	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-
"Bryl"	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-
"Kyl"	$\frac{1}{2}$	-	-	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-
razem	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	-

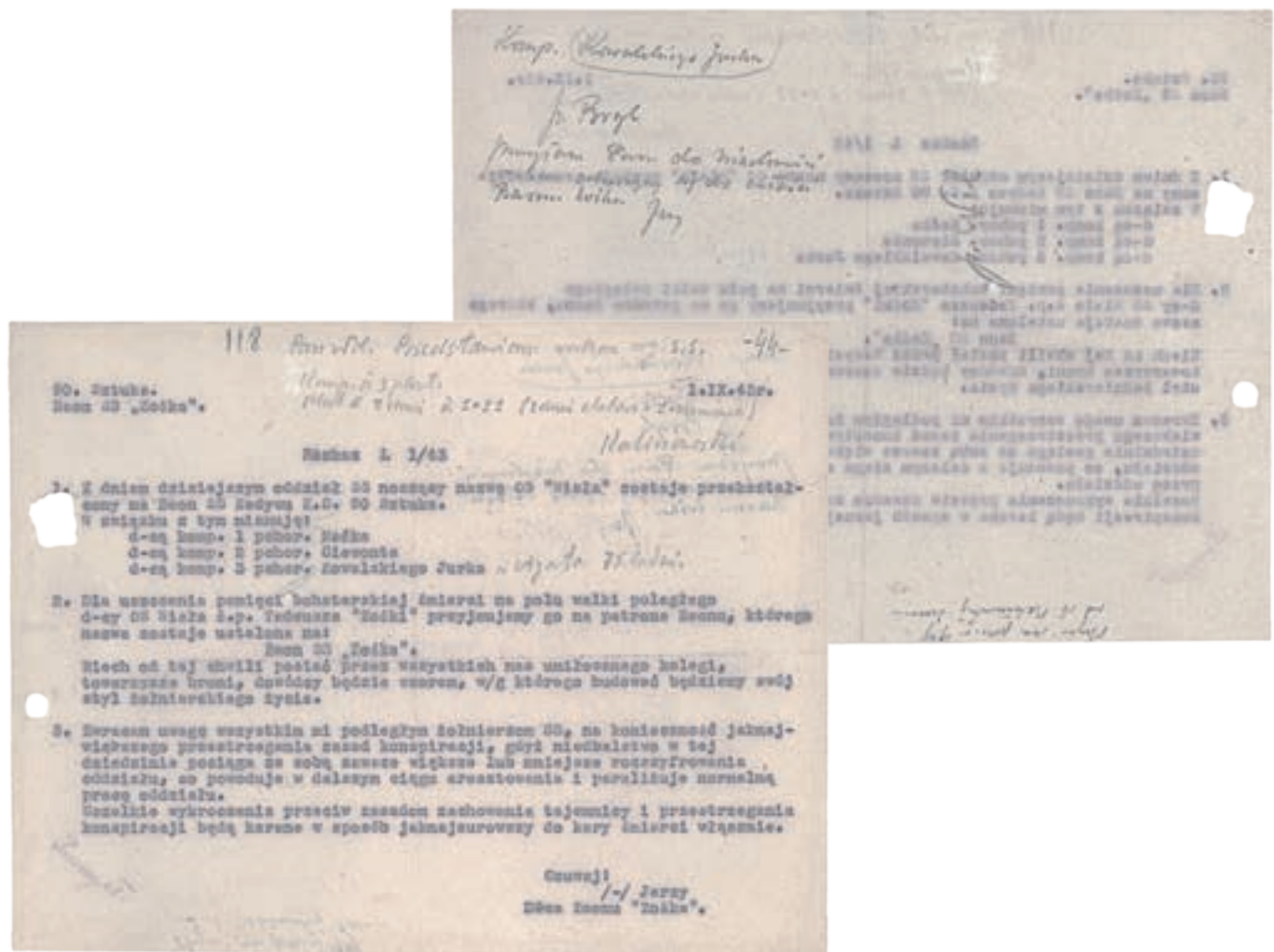
Bryl

Figura - Bryl
7 XII - 43

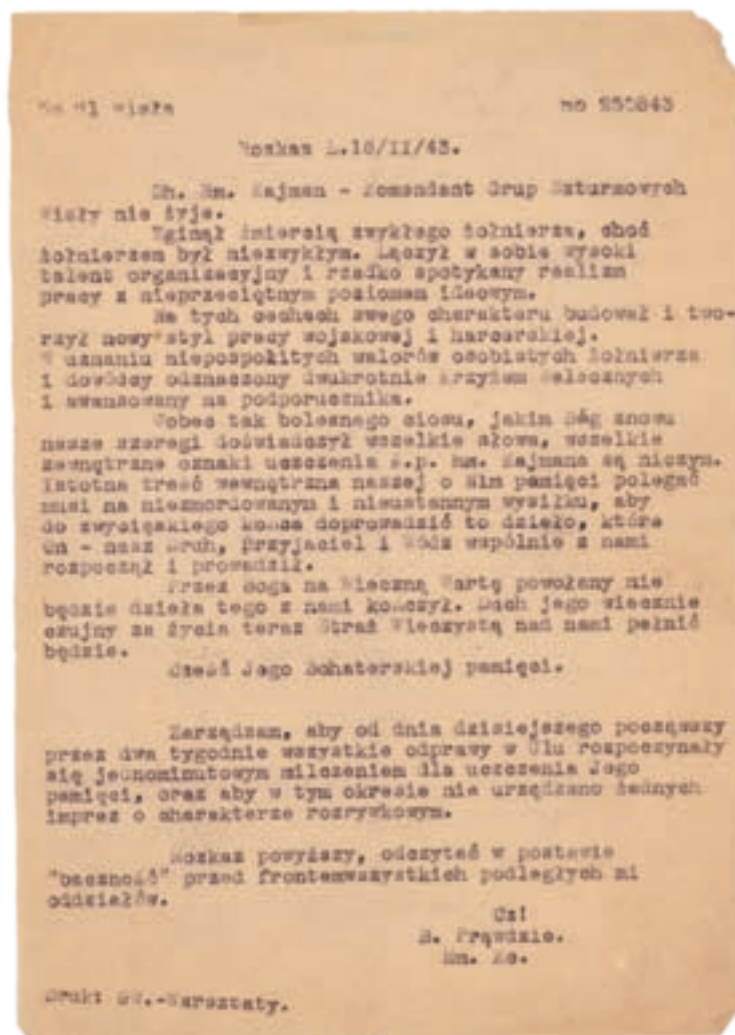
Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa, ps. Bryl zestawienie stanów oddziału 81 PEGAZ, 7 XII 1943 r.
(WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Oddział AGAT – meldunki i rozkazy

Stosunkowo niewielka grupa zachowanych meldunków z okresu funkcjonowania oddziału pod kryptonimem AGAT. Zaprezentowane są również dokumenty zabezpieczone w archiwum podręcznym oddziału, w tym ten dotyczący śmierci Tadeusza Zawadzkiego, ps. Zośka. Obok dokumentu z akcji ewakuacji chloranu potasu, który osobiście sporządził Adam Borys, ps. Pług, historyczny rozkaz dowódcy batalionu „Zośka” z 1 IX 1943 r., który objął 3 kompanię AGAT. Został przekazany do wiadomości Adamowi Borysowi, ps. Bryl z adnotacją organizacyjną. Interesujący jest nieznany wcześniej raport z rozpoznania strzelnicy Prażmów sporządzony przez Jerzego Zborowskiego, ps. Jurek wraz z dokładnymi trzema szkicami terenu. Niektóre meldunki i rozpoznania żołnierzy oddziału z tego okresu również zostały sporządzone w rękopisach. Zwróćmy uwagę na krótkie rozkazy dowódcy oddziału pisane zwyczajowo odręcznie w kancelarii. Borys tego typu krótkie meldunki będzie pisał lub podpisywał często odręcznie. W grupie dokumentów Kedywu KG AK znalazły się wykazy do akcji „Główki” realizowanej przez żołnierzy oddziału AGAT. Podobnie dokumenty z Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK pokazują sposób przekazywania zadań i informacji do oddziału AGAT. Ważnym na pewno rozkazem jest pismo ze Sztabu Kedywu KG AK ustalające nowe kryptonimy, dzięki czemu znamy dokładniej czas zmiany kryptonimu AGAT na PEGAZ. Z kolei preliminarz budżetowy Kedywu KG AK pokazuje miejsce i wielkość oddziału AGAT w całej strukturze formacji dowodzonej przez Emila Fieldorfa, ps. Nil. Na pewno ciekawym dokumentem jest ten dotyczący gospodarki pieniężnej w oddziale. Ogólna ocena, którą warto zacytować brzmi: *Pan Robert [Wiesław Raciborski, ps. Robert – kwatermistrz oddziału] jako intendent dokłada wszelkich starań, by gospodarkę Agata postawić na właściwym poziomie*. Warto zwrócić uwagę na interesującą formę językową kryptonimu oddziału odmienianą na AGATA, a nie AGATU jak współcześnie przyjmuje się mówić.

Rozkaz dowódcy Batalionu „Żośka” Ryszarda Białousa przekształcający oddział Szarych Szeregów OS „Wisła” na Baon SS Kedywu KG 90 Sztuka, który będzie występował jako Baon SS „Żośka”, 1 IX 1943 r. Zwracają uwagę pozostające jeszcze w tekście elementy związane z terminologią harcerską. Zarówno pojawiający się w samej nazwie skrót SS, jak i hasło Czuwaj umieszczone na końcu rozkazu. W następnych rozkazach i meldunkach Batalionu „Żośka” brak już tych elementów. Egzemplarz przesłany przez dowódcę oddziału Sztuka-90 Kedywu KG AK Jana Wojciecha Kiwerskiego, ps. Kalinowski do dowódcy Kedywu KG AK Emila Fieldorfa, ps. Nil: *Pan Nil. Przedstawiam rozkaz org[anizacyjny] S[zarych] S[zeregów]/ Komp[ania] a 3 plut[ony]/ Plut[on] a 4 druż[yny] a 1 + 11 (3 druż[yny] etatowe + 1 rezerwowa). Kalinowski.* Na odwrocie dekretacja Ryszarda Białousa, ps. Jerzy do Adama Borysa, ps. Bryl odnosząca się do powstałej kompanii AGAT. Jurek Kowalski to pseudonim konspiracyjny Jerzego Zborowskiego: *Komp[ania] Kowalskiego Jurka. P[an] Bryl/ przesyłam Panu do wiadomości rozkaz odnoszący się do całości Baonu Żośka/ Jerzy/ P[an] Nil.* (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Zachowany w archiwum I plutonu rozkaz L. 16/II/43 Stefana Mirowskiego, ps. Prawdzic do żołnierzy Szarych Szeregów Chorągwi Warszawskiej „Ul Wiśła” dotyczący śmierci Tadeusza Zawadzkiego, ps. Zośka, 23 VIII 1943 r. (MPW)

Zander - drugi zastępca kom. Pawiak

Rysopis:
Wzrostu wysokiego, budowy atletycznej (barczysty), blondyn lat około 36, oczy duże ciemne, twarz podługna, za-rost golony.

Ma on mieszkać z żoną przy ul. Polnej Nr 22 (wejście od Oleandrów). Chodzi w mundurze gestapo, analogicznie jak Bürckle i posiada ten sam stopień służbowy.

Gdy chodzi pieszo, również towarzyszy mu duży wilk. Pełni służbę na Pawiaku przez 24 g. na zmianę. Obecnie z niejakim Müllerem. Zmiana służby o g. 13/ Dalszy wywiad w toku.

12/VIII 43.

Raport Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski z rozpracowania SS-Oberscharführera, wachtmajstra na Pawiaku Otto Zandera. Znajdował się on w wykazie Kedywu KG AK „Główni” osób do likwidacji, określony jako „oprawca, bestia”, 12 VIII 1943 r. (MPW)

Zander – drugi zastępca Kom[andanta], Pawiak/ Rysopis:/ Wzrostu wysokiego, budowy atletycznej (barczysty), blondyn, lat około 36, oczy duże ciemne, twarz podługna, za-/rost golony./ Ma on mieszkać z żoną przy ul. Polnej Nr 22 (wejście od Oleandrów)/ Chodzi w mundurze gestapo, analogicznie jak Bürckle i posiada/ ten sam stopień służbowy./ Gdy chodzi pieszo, również towarzyszy/ mu duży wilk./ Pełni służbę na Pawiaku przez 24 g./ na zmianę. Obecnie z niejakim/ Müllerem. Zmiana służby o g. 13/ Dalszy wywiad w toku./ 12 VIII [19]43

Schweitzer – gestapowiec z obozu Karnego w Gęsiej.

Wymieniony dozoruje przy pracy robotników – więźniów z [obo-/] zu karnego na Gęsiej. Znany jest ze znęcania się nad [...] / robotnikami. Posiada przy sobie kij bambusowy, którym [...] / bije więźniów. Nie może znieść faktu widoku odpoczywającego/-go choć na chwilę robotnika. / Dawniej Sch[weitzer] pełnił służbę na Pawiaku, gdzie również/ znęcał się nad więźniami. Na Pawiaku nadali mu więźnio-/wie przezwisko „Raucher”. Za złapanie kogoś palącego bił/ po twarzy, znęcając się nad nim w jak najgorszy sposób; w końcu więźnia takiego zamykał do karca. / Rysopis: Wzrostu niskiego, blondyn, twarz szeroka, policz-/ki czerwone. / Sch[weitzer] mieszka przy ul. Koszykowej, prawdopodobnie/ pod Nr 6. Dozoruje więźniów z ul. Gęsiej, pracujących/ przy al. Szucha. Więźniów tych przewożą autami z Gęsiej/ codziennie po g. 7:00. Pracują oni tam do g. 16:00. / Sch[weitzer] codziennie o g. 7:30 na rowerze wyjeżdża z Koszykowej, po czym/ miją narożnik: Koszykowa – 6go Sierpnia – Al. Ujazd[owskie] -/ udając się na al. Szucha. / Sch[weitzer] może być przekazany dowódcy akcji. / 13.10.1943

Rayski

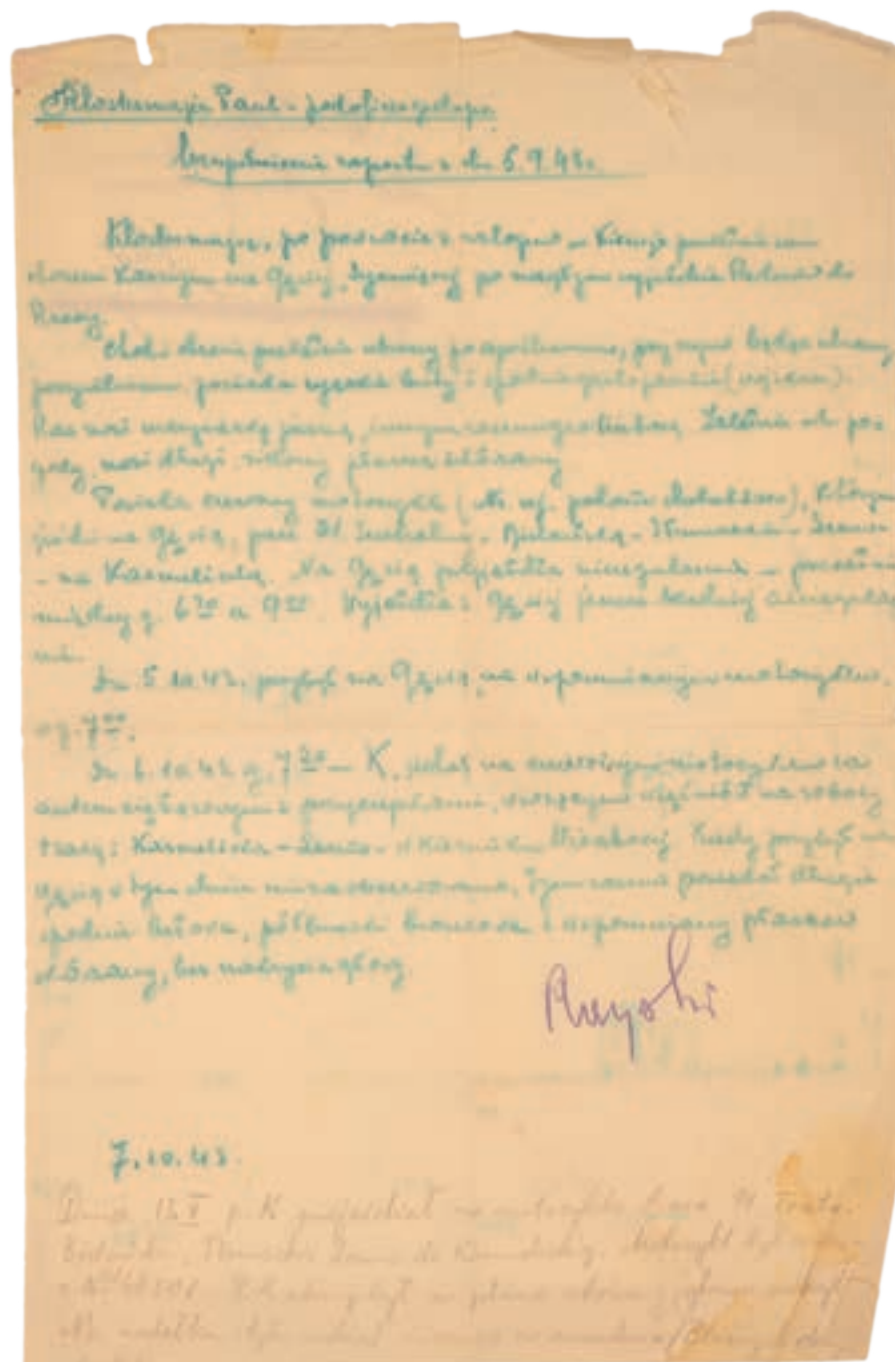
Raport Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski z rozpracowania SS-Rottenführera, wachmajstra z KL Warschau przy ul. Gęsiej Konrada Schweitzera, 13 X 1943 r. (MPW)

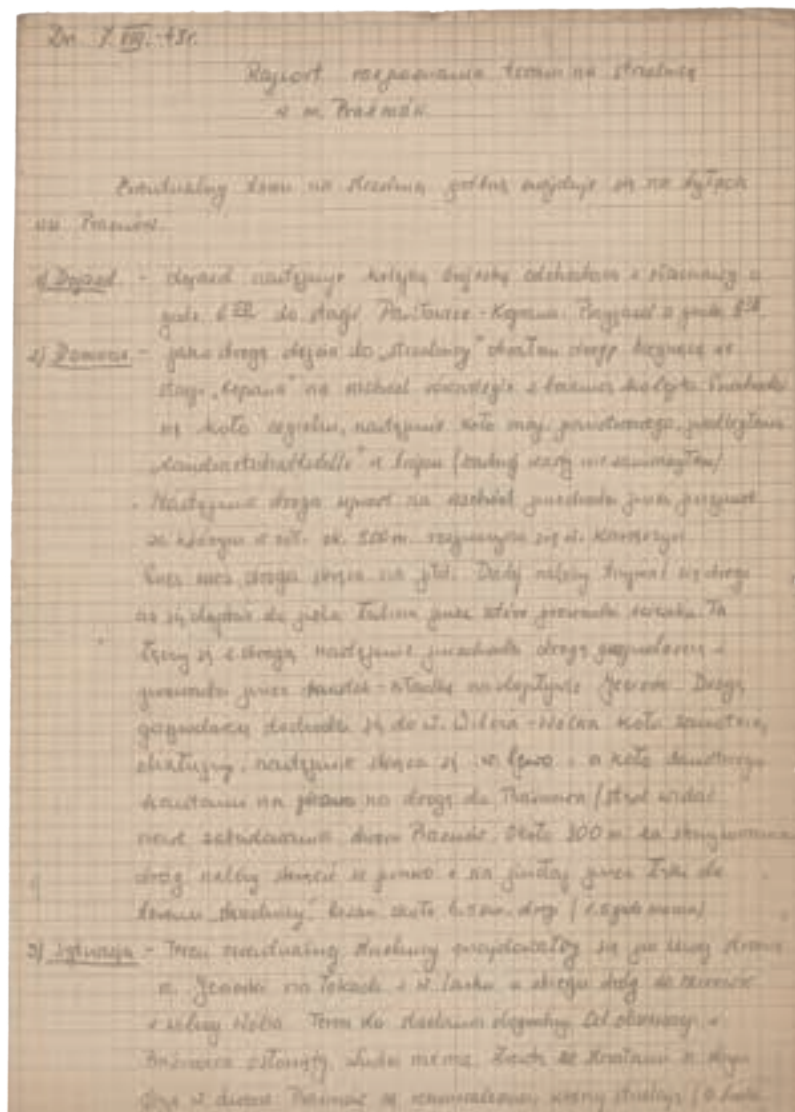
Schweitzer – gestapowiec z obozu karnego na Gęsiej. / Wymieniony dozoruje przy pracy robotników – więźniów z [obo-/] zu karnego na Gęsiej. Znany jest ze znęcania się nad [...] / robotnikami. Posiada przy sobie kij bambusowy, którym [...] / bije więźniów. Nie może znieść faktu widoku odpoczywającego/-go choć na chwilę robotnika. / Dawniej Sch[weitzer] pełnił służbę na Pawiaku, gdzie również/ znęcał się nad więźniami. Na Pawiaku nadali mu więźnio-/wie przezwisko „Raucher”. Za złapanie kogoś palącego bił/ po twarzy, znęcając się nad nim w jak najgorszy sposób; w końcu więźnia takiego zamykał do karca. / Rysopis: Wzrostu niskiego, blondyn, twarz szeroka, policz-/ki czerwone. / Sch[weitzer] mieszka przy ul. Koszykowej, prawdopodobnie/ pod Nr 6. Dozoruje więźniów z ul. Gęsiej, pracujących/ przy al. Szucha. Więźniów tych przewożą autami z Gęsiej/ codziennie po g. 7:00. Pracują oni tam do g. 16:00. / Sch[weitzer] codziennie o g. 7:30 na rowerze wyjeżdża z Koszykowej, po czym/ miją narożnik: Koszykowa – 6go Sierpnia – Al. Ujazd[owskie] -/ udając się na al. Szucha. / Sch[weitzer] może być przekazany dowódcy akcji. / 13.10.1943/ Rayski.

Raport Aleksandra Kunickiego,
ps. Rayski z rozpracowania Paula
Klostermayera z KL Warschau
przy ul. Gęsiej, 7 X 1943 r. (MPW)

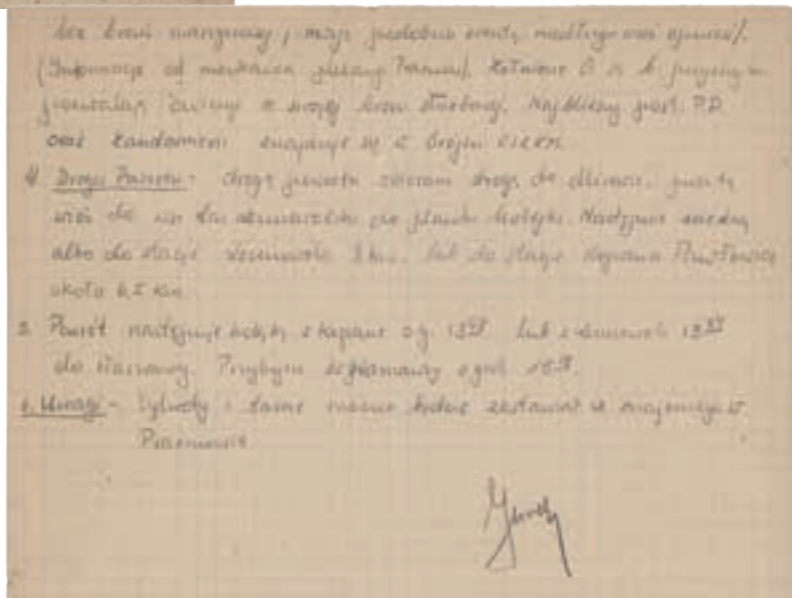
Klostermayer Paul – podoficer
gestapo./ Uzupełnienie raportu
z dn. 5.9.[19]43 r./ Klostermayer,
po powrocie z urlopu – kieruje
przeważnie sam/ obozem karnym
na Gęsiej, tym więcej po nagłym
wyjeździe Redera do/ Rzeszy./
Chodzi obecnie przeważnie ubrany
po cywilnemu, przy czym będąc
ubrany/ po cywilnemu, posiada
wysokie buty i spodnie gestapowskie
(wojskowe)./ Raz nosi marynarkę
jasną, innym razem granatową.
Zależnie od po-/gody, nosi długi,
zielony płaszcz skórzany./ Posiada
czerwony motocykl (Nr
rej[estracyjny] podam dodatkowo),
którym jeździ na Gęsią, przez
Pl. Teatralny-Tłomackie-Lesno-na
Karmelicką). Na Gęsią przyjeżdża
nieregularnie – przeważnie między
g. 6:30 a 9:00. Wyjeżdża z Gęsiej
jeszcze bardziej nieregular-/nie./
Dn[ia] 5.10.[19]43 g. 7.20 –
K[lostermayer] jechał na czerwonym
motocyklu za/ autem ciężarowym
z przyczepkami, wiozącym więźniów
na roboty/ trasą: Karmelicka – Leszno
– w kierunku Wierzbowej. Kiedy
przybył na/ Gęsią w tym dniu nie
zaobserwowano. Tym razem posiadał
długie/ spodnie beżowe, pół buciki
brązowe i wspomniany płaszcz/
skórzany, bez nakrycia głowy./
Rayski/ 7.10.[19]43/

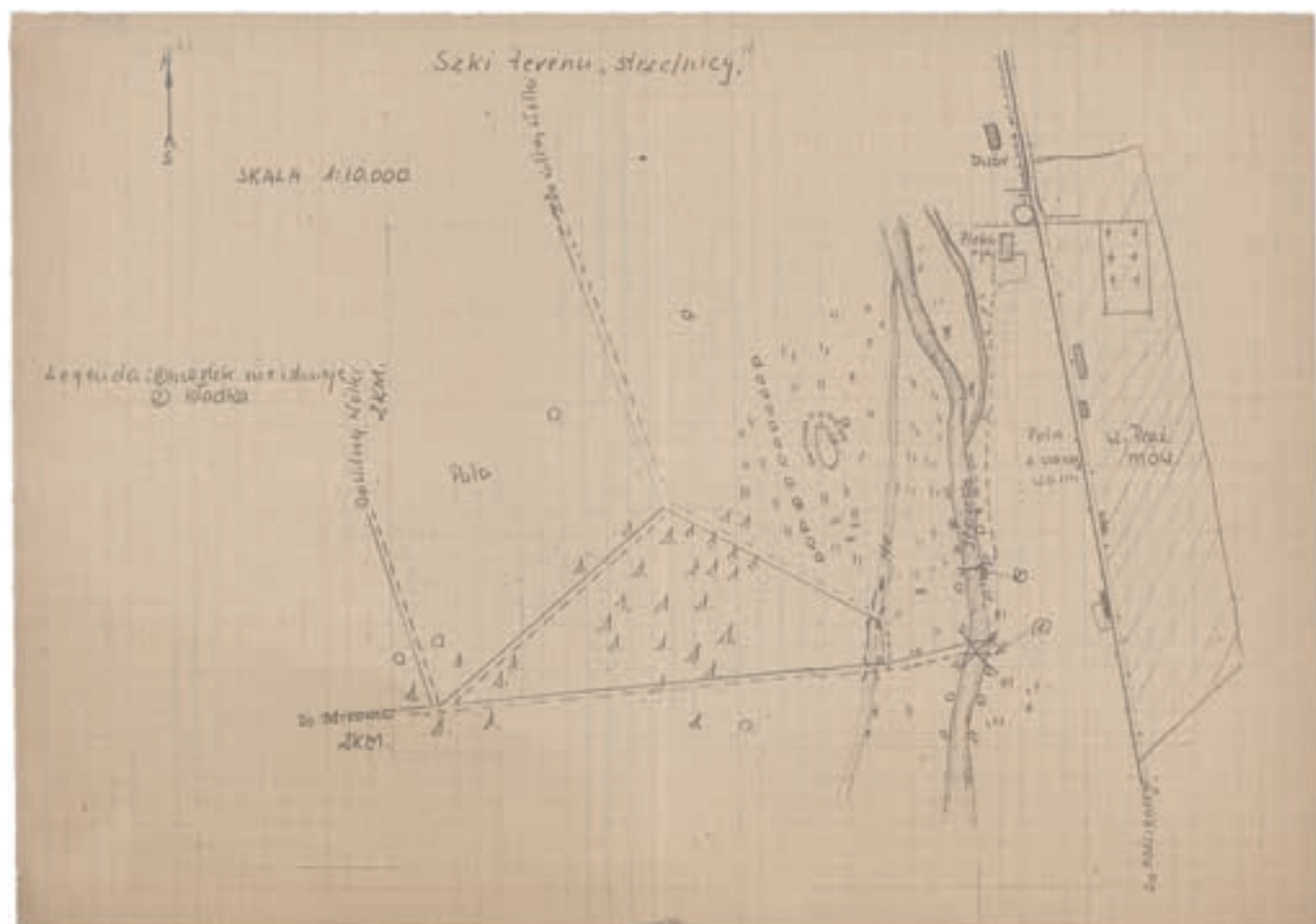
Dnia 13.X p[an] K[lostermayer]
przejeżdżał na motocyklu trasą
Pl. Teatr[alny], Bielańska, Tłomackie,
Leszno do Karmelickiej. Motocykl był
czerwony/ z Nr Pol 47 506. P[an]
K[lostermayer] ubrany był w płaszcz
skórzany, głowa odkryta./
Na siodełku z tyłu siedział niemiec
w mundurze (Bliższych danych/ brak).

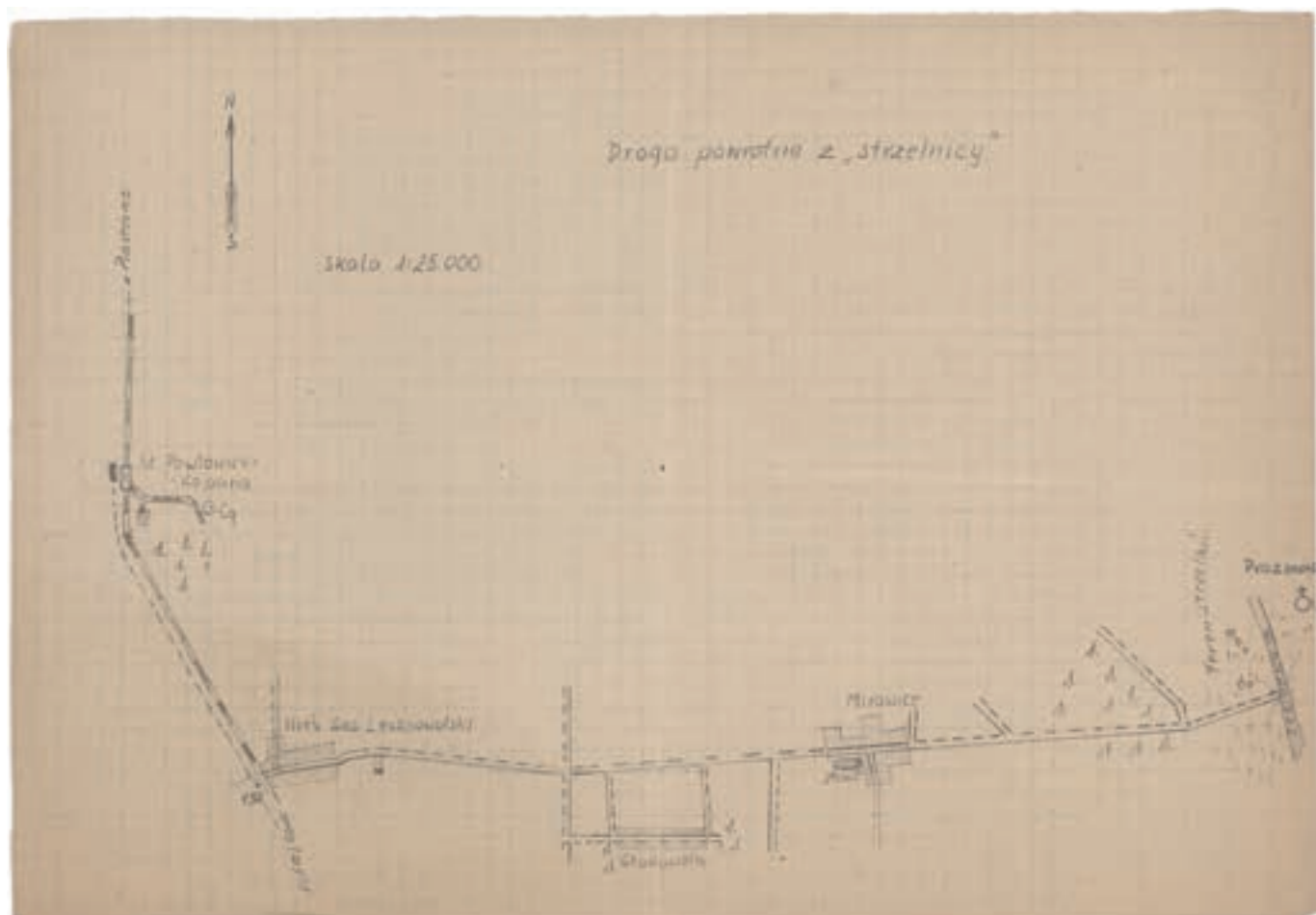

Raport Jerzego Zborowskiego, ps. Jurek z rozpoznania terenu na strzelnicę próbną w miejscowości Prażmów wraz ze szkicami terenu oraz dojścia i powrotu, 7 VIII 1943 r. Raport pozostał w dyspozycji i w archiwum oddziału AGAT. (AAN)

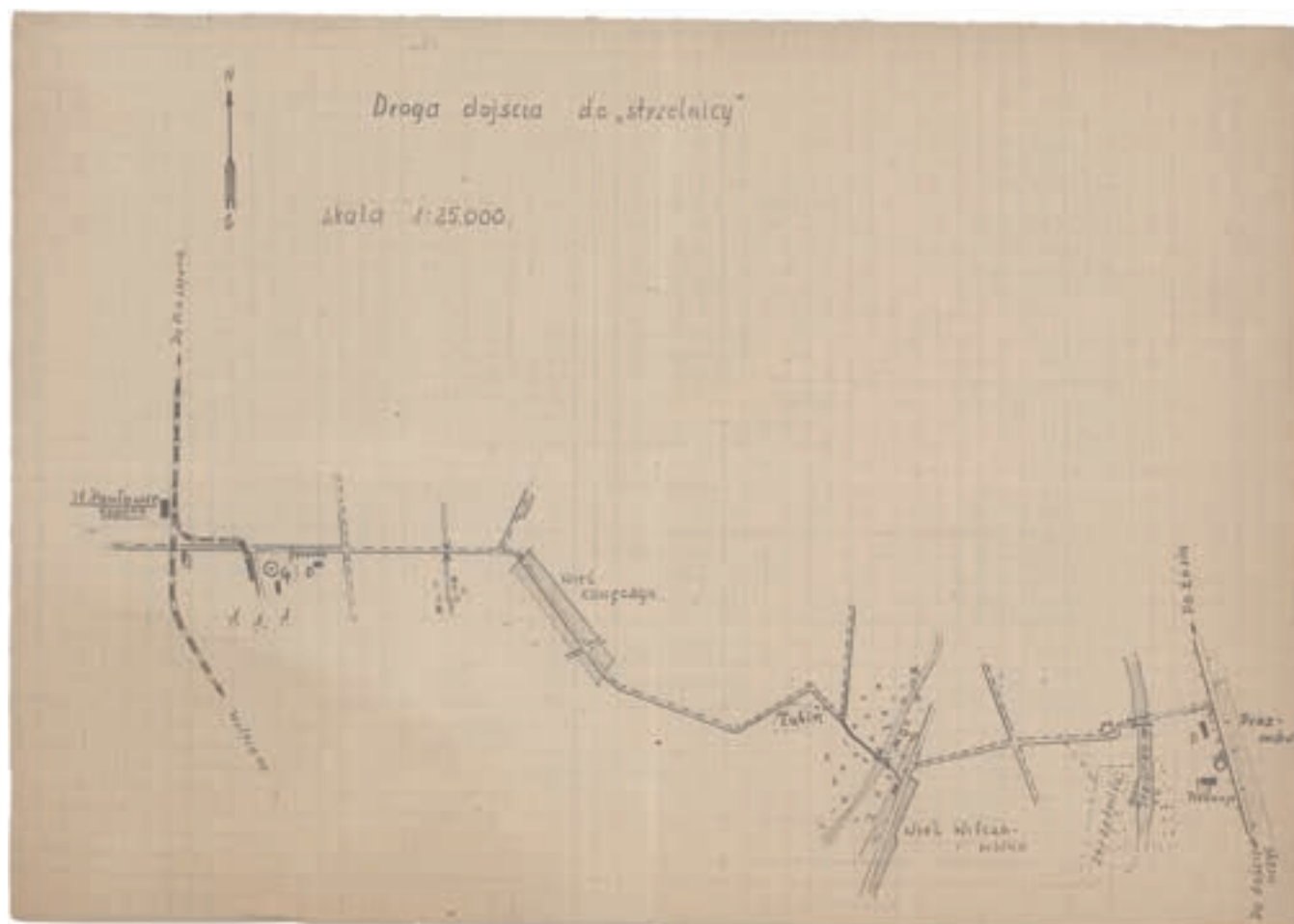

Szkic terenu strzelnicy do raportu Jerzego Zborowskiego, ps. Jurek, 7 VIII 1943 r. Szkic pozostał w dyspozycji i w archiwum oddziału AGAT. (AAN)

Szkic drogi powrotnej ze strzelnicy w Prażmowie autorstwa Jerzego Zborowskiego, ps. Jurek, 7 VIII 1943 r. Szkic pozostał w dyspozycji i w archiwum oddziału AGAT. (AAN)

Szkic drogi dojścia do strzelnicy w miejscowości Prażmów autorstwa Jerzego Zborowskiego, ps. Jurek, 7 VIII 1943 r. Szkic pozostał w dyspozycji i w archiwum oddziału AGAT. (AAN)

"Kedyw" K.G.

Wykaz "B" - "główny"

44 48

L.p.	Nazwisko i Inic	Funkcja Stanowisko	Miejscowość	Uzasadnienie
1.	Kruger	SShere SS-und Polizei Führer sekr. do spraw bosp. w rządzie G.G.	Kraków	odpowiedzialny za wszystkie akty terroru w G.G.
2.	Głobotnik	Seif SS i pol- oji w dystr. lu- belskim	Lublin	odpowiedzialny za pomagający ten terror, za akcję wywiadowczą z Łanowszczyzny i innych okolic okręgu.
3.	Katmann	Seif SS i poli- oji w dystr. Ga- licyjski	Łódź	odpowiedzialny za terror i egzekucje w wię- szeniu przy ul. Łąckiego.
4.	Hoffmann	Kier. Wydz. Pru- cy w Urz. Szefa Dystr. warszawsk.	Warszawa	odpowiedzialny za masowe obrazy i łapanie, ja- kie niejednokrotnie miały miejsce w Warszawie i dystr. warszawskim.
5.	Hergl Anton		Warszawa	osobnik b. niebezpieczny dla konduktu wydawni- czej /255 - Kowalik dn. 6.V.45 §. i Prezes dn. dn. 10.V.45 r./.

Lista funkcjonariuszy niemieckich władz bezpieczeństwa wskazanych do likwidacji w akcji „Główki” przez oddziały Kedywu KG AK. Dodano uzasadnienie przy każdej z osób, 1943 r. (AAN, Archiwum Kedywu KG AK)

"Kedyw" K.G.

WYKAZ "B" / Warszawa /

43

L.p.	Nazwisko i Inic	Stanowisko	Adres prywatny	Adres służbowy	Uzasadnienie
1.	dr. Zahn	Stefan, Komendant Sicher- heitspolizei w W-wie	Willowa 1	Szucha 25 - 1 piętro domy gabinet min. odwróty podaj 201	
2.	dr. Kah	Stefan, zastępca Kahna Kom. Sicherheitspolizei w W-wie Kier. Oddz. III	Litewska 10 m. 24	Szucha 25-1 piętro	
3.	Füssel	Stefan, Kier. Oddz. I	Szucha 16 m. 23	Szucha 25 pok. 132	
4.	Petrato	Stefan, zast. Kier. Oddz. III	Litewska 10 m. 20	Szucha 25 pok. 335	osobnik z rodziną
5.	dr. Stabenow	Oberstuf. Referent spraw gosp. i inst. społecz. w oddz. III, Kier. tegoż oddz. zastępca dr. Kah	Litewska 10 m. 25 III piętro	Szucha 25 pok. 323	robił po polsku na Nowo- sko przybite na drzwiach ga- binetu
6.	Lewiatow	Stefan,	Litewska 10 m. 22	Szucha 25 pok. 300	
7.	Stamm	Stefan, w. Krim. Inst. Kier. Oddz. IV	Szucha 16 m. 17 lub 19	Szucha 25 pok. 201	
8.	Scherer	Stefan, zast. Kier. Oddz. IV. Referent od spraw powołują- cych	Szucha 16 m. 8	Szucha 25 pok. 254	
9.	Nicolass	Stefan,	Szucha 16 m. 47 lub 48	Szucha 25 pok. 212	
10.	Mikner	Stefan, lub Hauptstef.	Szucha 16 m. 40	Szucha 25 pok. 208	
11.	Dumle	Stefan, / m. ca. Wernera /	Szucha 16 m. 2	Szucha 25 pok. 207	
12.	Gelaker	Stefan, w. Krim. - Kier. Oddz. V.	Litewska 10 m. 15	Szucha 25 pok. 37	osobnik z rodziną
13.	Kaiser	Hauptstef.	Litewska 10 m. 14	Kriko pok. 24	
14.	Mielke	Kriko	wyprowadził się z rezu Rauschkego i Rauschkego	Szucha 25 pok. 240	chodził w mund. lub po dywiz. przejeżdżał po niego samoch. samochod tego

Michałowa od H. Michalowskiego 7 sierpnia 1943

Wojciech

"Kedyw" K.G.

WIKAZ "B" /nazwiska/ 50 84

L.p.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Adres prywatny	Adres służbowy	Uwagi
1.	Schultz Otto	Hipo, prac. krym. Chocimska 33/31	Saucha 25, pok. 255		Odmowa "für Tapferkeit" 43r.
2.	Stamm	Statuf. Krim. Nat. Saucha 16/17 lub Kier. Ibt. IV 19	" " " 201		" " "
3.	Jopke	Statuf. Krim. Nat. Saucha 16/10	" " " 368		" " "
4.	Baschke	Statuf. Krim. Ins. Saucha 16/44	" " " 373		" " "
5.	Herten	Statuf. Krim. Nat. Chocimska 33/3	" " " 374		" " "
6.	Wielke Alfred	Hipo	Saucha 8/19, po- wroca. ofic. IIIp.	" " " 240	
7.	Brand	Statuf.	Saucha 16/10	Ofic. Dow. Hipo i SD Salamna 103	
8.	Westrich Heinrich	Krim. Angest.	Saucha 16/5	Saucha 25	
9.	Kroll	Statuf. Pomocn. Nicolaus	Saucha 16/5	" " " pok. 213	
10.	Hornig Rudolf	Statuf. Hipo u. 6-go Sierpnia 12 Dolmetsch. m. 10. tel. 77722	" " " 213		
11.	Masler	Statuf. Krim. Nat. Poles 22 m. 11	" " " 332		
12.	Palm, dr.	Statuf. Kom. Si- po 4-aa	Villowa 1	" " " 101	gabinet min. ofe 1 p.
13.	Kuch, dr.	Statuf. 3-aa H. Litewska 10/24	" " " 1 p.		
14.	Masel	Statuf. Kier. oddz. III	Saucha 16/23	" " " pok. 157	
15.	Petrats	Statuf. 3-aa H. Litewska 10/22	" " " 335		niezaka z rozt.
16.	Stebnow, dr.	Statuf. 3-aa H. Litewska 10/25, dr. Kuch. Spr. gosp. IIIp.	" " " 213		narw. na drzewiec gabinetu
17.	Leutkow	Statuf.	Litewska 10/22	" " " 320	
18.	Scherrer	Statuf. 3-aa H. Saucha 16/6	" " " 236		
19.	Nicolass	Statuf.	Saucha 16/47 lub 48	" " " 212	ref. do spraw powst.
20.	Birkner	Statuf. lub Statuf.	Saucha 16/40	" " " 360	
21.	Danitz	Statuf. 3-aa	Saucha 16/2	" " " 207	
22.	Selsler	Statuf. Kier. oddz. V - Krim.	Litewska 10/15	" " " 32	
23.	Daiser	Statuf.	Litewska 10/14	Krimo, pok. 24.	
24.	Hoggenack, dr.	Statuf.	Al. Frydman 16/6 m. 20	Krimo, pok. 33.	

50 51

L.p.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Adres prywatny	Adres służbowy	Uwagi
25.	Schneider	Statuf.	Saucha 16/7	Saucha 25 pok. 211	Istnieje 2 ludzi tego nazw. w w. IV.
26.	Werner	Statuf. jako- by kier. w. IV.	Litewska 10/23	Saucha 25 pok. 312	
27.	Weinert	Kier. Ref. specj. abscentr. spraw ruch. pods.			
28.	Nichter	Kier. Del. Hra. Głównego		Kol. Urząd Główny Chakubidawskiego 4	
29.	Wilsch	Pomocn. Richtera			
30.	Scheldski Geseł.				
31.	Hirsemann	Statuf. i Pomocn.	Stalut		prawa, białe
32.	Winkel				1.1.1943
33.	Wunder				1.1.1943
34.	Friedrich				1.1.1943
35.	Lange	Statuf. Kier. oddz. V - Krim.			obrotowy 22.1.43
36.	Schultz Herbert	Statuf. Kier. oddz. V - Krim.			Stalut 6.1.43

Lista funkcjonariuszy niemieckich władz bezpieczeństwa wskazanych do likwidacji w akcji „Główki” przez oddziały Kedywu KG AK. Dopisane do listy przez Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek dodatkowe nazwiska, w tym osób zlikwidowanych przez AGAT, po 6 VI 1943 r. (AAN, Archiwum Kedywu KG AK)

№	Imię i nazwisko	Stanowisko	adres prywatny	adres służbowy	U w a g i
1.	Schultz Otto	Kier. gosp. kraj.	Chocimka 15/31	koszka 75, pok. 725	
2.	Stamm	Kier. kraj. nat. obr. 10.11.	koszka 16/17 pok. 18	" " " 201	adnot. "für Tagfortsatz"
3.	Japke	Kier. kraj. nat. obr.	koszka 16/10	" " " 349	" " "
4.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	koszka 16/64	" " " 373	" " "
5.	Sartan	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 374	" " "
6.	Niedke Alfred	Kier.	koszka 8/10 pa-pomoc. 10.11.11.	" " " 240	
7.	Brand	Kier.	koszka 16/30	Chocimka 129, 10.11.11, 10.11.11	
8.	Heinrich Heinrich	Kier. kraj. nat. obr.	koszka 16/5	koszka 75, pok. 725	
9.	Schell	Kier. kraj. nat. obr.	koszka 16/5	" " " 201	
10.	Schmitt	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
11.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
12.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
13.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
14.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
15.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
16.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
17.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
18.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
19.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
20.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
21.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
22.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
23.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
24.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
25.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
26.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
27.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
28.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
29.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
30.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
31.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
32.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
33.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
34.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
35.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
36.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
37.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
38.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
39.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
40.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
41.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
42.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
43.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
44.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
45.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
46.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
47.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
48.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
49.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
50.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
51.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
52.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
53.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
54.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
55.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
56.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
57.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
58.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
59.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
60.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
61.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
62.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
63.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
64.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
65.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
66.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
67.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
68.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
69.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
70.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
71.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
72.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
73.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
74.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
75.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
76.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
77.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
78.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
79.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
80.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
81.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
82.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
83.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
84.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
85.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
86.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
87.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
88.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
89.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
90.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
91.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
92.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
93.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
94.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
95.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
96.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
97.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
98.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
99.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	
100.	Schulke	Kier. kraj. nat. obr.	Chocimka 11/3	" " " 349	

Lista funkcjonariuszy
niemieckich władz
bezpieczeństwa
wskazanych do likwidacji
w akcji „Główki” przez
oddziały Kedywu KG AK.
Kolejna uzupełniona lista,
w tym o dopisanego
przez Szefa Sztabu
Kedywu KG AK pod
pozycją 36 Josepha
Lechnera zlikwidowanego
5 X 1943 r. w akcji na
Milkego, VI/VII 1943 r.
(AAN, Archiwum Kedywu
KG AK)

U W A G A. Zasady te nie są niczym nowym, są jedynie przypomnieniem. Spełnią wtedy swoją rolę, jeśli nie będą czytane i traktowane formalnie, lecz stosowane ściśle w życiu.

Zasady postępowania konspiracyjnego.

1. Karnaść, odwaga i wytrwałość, kłopotliwość i ofiarność - to nasze zasady.
2. Wiedzieć i umieć tylko to, co jest koniecznym dla wykonania swojej pracy.
3. Posiadać odpowiednio /masę/ papiery, dokumenty, a ile to możliwe legalne, autentyczne. Osoby pełniące funkcje kierownicze i specjalnie niebezpieczne winny posiadać od tego posiadać przygotowane i złożone w pewnym miejscu drugie dokumenty /legalne lub lewe/ na inne dane i wygląd /inna fotografia/.
4. W wypadku używania dokumentów lewych, czy też legalnych, ale wystawionych na inne nazwisko i t.p., należy ułożyć sobie z góry curriculum vitae /życiorys/, oczywiście pasujący do wymienionych dokumentów, a w miarę możliwości zbliżony do prawdziwego przebiegu swego życia - celem łatwiejszego zapamiętania. Każdy z nas musi być przygotowany na szeregowe wypytywanie w czasie razie aresztowania, łapania, legitymowania i t.p.
5. W pracy i życiu konspiracyjnym nie używa się imienia i nazwiska autentycznych, czy też policyjnych /po jakimś się jest zameldowanym/, ani też właściwych nazw komórek organizacyjnych /oddziałów, biur i t.p./, lecz używa się pseudonimów - osób i kryptonimów - miejsc i komórek.
6. Nie wolno prowadzić żadnych notatek /w kalendarzykach, notesach i t.p./, zawierających dane organizacyjne, prawdziwe imiona, nazwiska, adresy i telefony. Potrzebne dane trzeba starać się zapamiętać drogą kilkakrotnego powtarzania. Jeśli już trzeba coś konieczne zanotować /brak pamięci/ - to w sposób nie budzący podejrzeń i jedynie dla siebie samego zrozumiały, np. że Mr. demów, mieszkan i telefonów dawać określony liczbę lub liczby i pisać je jako rachunki i t.p.
7. Należy podkreślić, że nawet nazwiska, adresy i telefony prywatnych znajomych nie powinny być notowane, gdyż 1/ - narażają w razie aresztowania na szeregowe wypytywanie, 2/ - prywatni znajomi w razie konfrontacji, nie będąc uprzedzonymi, nie wiedząc o nazwisku i dokumentach używanych w danej chwili, mogą zasypać np. mówiąc, że znają tego pana jako X, a on właśnie zszedł przed tym, że jest Y.
8. W korespondencji organizacyjnej wszelkie imiona, nazwiska, adresy i t.p. dane dotyczące członków organizacji, lokali i spotkań - muszą być bezwzględnie szyfrowane. Poniżej szyfry ogólne organizacyjne nie każdemu mogą być znane, przede wszystkim do wewnętrznego użytku komórki winny ustalić swój własny szyfr.
9. Absolutnie wykluczoną rzeczą jest prowadzenie, nawet zaszyfrowanych, list dotyczących danych personalnych i adresowych członków organizacji. Listy takie mogą prowadzić jedynie osoby do tego upoważnione.
10. D-ey /przełożeni/ muszą co pewien czas sprawdzać, czy ich podwładni nie prowadzą kompromitujących notatek i t.p.
11. Członkowie organizacji /o ile nie znają się dobrze prywatnie i nie mają ze sobą wspólnych spraw/ na ulicy nie poznają się i nie kłaniają się, za wyjątkiem spotkań służbowych, umówionych.
12. Korespondencja konspiracyjna musi być prowadzona wyłącznie tylko w sprawach niezbędnych. Pisanie należy wyrazić, jasno, krótko i ściśle, na bibułkach małego formatu. Kartki muszą być datowane i podpisane pseudonimem lub kryptonimem. Nie wolno narażać niepotrzebnie przenoszonych pocztę /zaczepników i kurierów/. Przestrzeganie tego punktu musi być bezwzględnie przez D-ów dotrzymywane.
13. We wszystkich lokalach konspiracyjnych, w których muszą być papiery, broń, materiały wybuchowe i t.p., winny być odpowiednio skrytki /stałe lub przenośne/.
14. D-ey /kierownicy/ w swoich lokalach prywatnych /gdzie są zameldowani i mieszkają/ - w zasadzie nie powinni posiadać, przechowywać papierów, broni itp. a już w żadnym razie przechowywać wym. nie schowane w skrytkach.

./.

Zasady postępowania konspiracyjnego – dokument przekazany do oddziału ze sztabu Kedywu KG AK. Po dekonspiracji oddziału OSA-KOSA w czerwcu 1943 r. zwracano szczególnie mocną uwagę na kwestie zachowania bezpieczeństwa pracy konspiracyjnej. (AAN, Archiwum Kedywu KG AK)

- 2 -

15. Łączniczki i kurierki do przeniesienia i przewożenia korespondencji winny zaopatrzone w specjalne przeświadczenie skrytki. Korespondencja b. ważna, przeznaczona na dalszą drogę, winna być zapakowana specjalnie /na mur/ np. umieszczona w jakimś przedmiocie tak, żeby dopiero po jego rozbięciu, zmieszaniu można ją było wyjąć.
16. W wypadku konieczności przeniesienia większej ilości korespondencji, pism, dokumentów i t.p., nie dających się zmieścić w skrytce przeświadczonej, należy zrobić osobną paczkę, uprzedzić adresata, że taka paczka będzie przekazana, i starać się przekazać ją bezpośrednio - bez zbędnego krążenia. W specjalnie ważnych wypadkach - należy dać przeznaczonemu ubezpieczenie /patrol z bronią/.
17. Jest rzeczą absolutnie wykluczoną noszenie i włożenie korespondencji w portfelach, portmonetkach i torebkach damskich /za wyjątkiem specjalnie na ten cel zrobionych/, gdyż przedmioty te w pierwszym rzędzie są narażone na rewizję i kradzież.
18. Jeśli przyniesi się jednocześnie korespondencję i większą ilość pieniężny organizacyjnych - należy to rzeczy oddzielić, pieniężne mieć osobno schowane gdzieś indziej.
19. Każdego członka organizacji winno cechować w pracy naturalność i opanowanie. W szczególności łączniczki i kurierki winny mieć panować nad sobą, zachowywać się naturalnie, nerwowo oglądanie się co kręć, tiki nerwowe, raptowne uskakwanie i t.p. winny być wykluczone.
20. Każdy konspirator winien pamiętać o tym, żeby jak najmniej rzucać się w oczy, i dlatego winien ubierać się przystojnie, nie za bogato, ale i nie za biednie, a w żadnym wypadku krzywo, aco, rażąco, t.j. w sposób łatwy do zapamiętania.
21. W wypadku, gdy wysuwając obserwowanie, śledzenie - w żadnym razie nie można iść na lekko, czy też spotkanie organizacyjne, lecz trzeba starać się na wszelką cenę oderwać od śledzącego /zmylić go/ przez szybkie kołowanie /uskakiwanie i wyskakwanie z trawaju, przechodzenie przez x bram przechodnich, wstępwanie do ruchliwych sklepów i t.p./, następnie najłatwiej do jednego ze swoich lekał, zmienić powierzchnię i natychmiast zameldować o fakcie śledzenia swemu przełożonemu.
22. Dobry konspirator winien /mieć oczy z tyłu/ - wyszuwać śledzenie bez ustawicznego oglądania się, lecz przez zastrzeżoną osłonę, obserwowanie winno być i wszystkich /można od czasu do czasu zatrzymać się przy wystawie sklepowej i wtedy oglądając ją spokojnie i naturalnie obejrzeć się, można częściej przechodzić przez ulicę i wtedy oglądać się, wrzucić można oglądając się przy kupowaniu gazet, zapalaniu papierosa i t.p. Jednym słowem, oglądając się trzeba mieć naturalny pretekst do tego - to wtedy nie zwraca to uwagi/.
23. W razie aresztowania czy też wypadki w łapanie, należy:
 - a/ starać się zmniejszyć posiadane przy sobie kompromitujące papiery, a w ostatecznym wypadku wyrzucić tak, by nie zostały one zauważone,
 - b/ jeśli to się nie uda - papiery przy nas zmalezione, rozpoznane nas - wtedy trzeba starać się zmylić śledztwo przez opowiadanie z góry przygotowanej historii,
 - c/ w ostatecznym wypadku, wziąć wszystko na siebie, podwójć się, raczej śmierć niż wyznanie innych, zdrada.
24. Z całym naciskiem należy podkreślić, że w czasie śledztwa /prześluchiwań, lepiej na wszystkie odpowiadać "nie", niż przyznać się do czegośkolwiek, bo wtedy uchwyć się tego i wszystkie wydłagać - po nitce dojdą do kłębka.
25. Osoby, które osują, że w razie wypadki i śledztwa nerwowo nie wytrzymają - winny nosić przy sobie silną truciznę, odpowiednio schowaną i wysuwającą zażalenie się - struś.
26. W razie stwierdzenia zagrożenia osoby /zdekonspirowanie, śledzenie, aresztowanie kogoś z eteczenia i t.d./ należy natychmiast osobę taką odsunąć na pewien czas od pracy, polecić jej zmianę adresu i ewentualnie dokumentów /i wyglądu/, ostrzec zainteresowanych i zameldować o powyższym przełożonemu.
27. W wypadku aresztowania, rewizji i t.p. zagrożenia należy natychmiast zameldować o tym wszystkich zainteresowanych /zagrożonych/, poprosić o wszelkie

/.

- 3 -

- kie narażenie połączenia, kontakty, oczyścić lokale, tak, by aresztowanie, zagrożenie nie mogło się rozszerzyć. Natychmiast zameldować o tym przełożonemu.
28. Jeśli się jest aresztowanym z dokumentami lewymi, należy pamiętać, że przy szczegółowym badaniu /sprawdzeniu/, wyjdzie ich fałszywość - lepiej jest więc zniszczyć dokumenty, pozostać bez nich. W czasie legitymowania na ulicy np. w łapanie, papiery lewe mogą być zniszczone.
29. Umawiając się na spotkanie ustnie, czy też pisemnie, należy:
- ✓ podać dokładny adres: Nr. domu i mieszkania,
 - ✓ określić dokładnie dejście /wchodzenia/, w bramie, czy w podwórzu, na lewo, czy na prawo i t.d.,
 - ✓ podać, ile razy i jak pukać czy też dzwonić,
 - ✓ podać, o kogo się pytać, hasła, edzw i ew. znak sprawdzający np. pytać się o mecenasa, hasła - przychodzą w sprawie kugła domu, edzw - czy w środowisku, znak sprawdzający - nie, na peryferiach.
30. Nie wolno wypytywać się dezerey, lekatery i t.p., nie należy szukać, /wyczytywać/ adresata na liście lekatery wianącej w bramie, gdyż wszystkie te zwraca uwagę.
31. Na wskazany adres winno się iść pewnie, jak do swego mieszkania, jak "w dom".
32. Jeśli stwierdzi się, że w podanym adresie jest coś nie w porządku, lub, że esoby, o którą się pytam, nie ma, jest nieznana, nie wolno sprawdzać, szukać, czy depytywać się, lecz zrezygnować z kontaktu i natychmiast o niewłaściwościach zameldować przełożonemu. Np. czy zastałem mecenasa? Tu ślad mecenasa nie mieszkał! Ach! przepraszam, pomyliłem się, przebieg to nie to pistrze.
33. We wszystkich lokalach organizacyjnych musi być ustalone alibi, t.j. powod przebywania w danym lokalu, dlaczego i w jakiej sprawie się jest, wy tłumaczenie. Alibi winno być jak najbardziej naturalne, wiarygodne, odpowiednie do miejsca, czasu i osób. Za ustalenie alibi - odpowiada gospodarz lokalu. Alibi gospodarz powinien podać przychodzącym zaraz na wstępie. Lokale konspiracyjne winny posiadać, wystawić t.w. szafery, t.j. ukryte znaki ostrzegawcze, wstęp wolny, czy też wbronięny, np. lampa wysła, wiana w oknie, okrowy strament zwieszany przed domem i t.p. - oznaczają wstęp wolny lub wbronięny, zależnie od umowy.
34. W lokalu konspiracyjnym w zasadzie nie może jednocześnie przebywać więcej niż 4 esoby, które winny natychmiast wychodzić po załatwieniu sprawy.
35. W wypadku zauważenia obserwowania lokalu należy:
- ✓ ostrzec o tym wszystkich zainteresowanych, egłaszając lokal za spalony,
 - ✓ oczyścić w ostredny sposób lokal ze wszystkich kompromitujących przedmiotów,
 - ✓ natychmiast zameldować o tym przełożonemu z ew. jednoczesnym wnioskiem o pomoc w ewakuacji /jeśli samemu nie można jej przeprowadzić/, i zastrzeżenie kontroli obserwacji.
36. Nie wolno urządzić żadnych imienią przyjęć i wogóle zebrań towarzyskich członków organizacji.
37. Wyznaczając zebrań kilku esobom należy podać im czas spotkania tak, by nie przychodzili wszyscy razem, lecz kolejno, np. 1 o 12-aj, drugi o 12-aj min. 10 i t.d. Podobie należy postępować przy wychodzeniu.
38. Specjalną uwagę należy zwrócić na postępowanie konspiracyjne w służbie łączności, wszelkiego rodzaju centralach i podcentralach.
39. W centralach, podcentralach i wogóle przy stykaniu się nie wolno rozmawiać na tematy organizacyjne, nie dotyczące załatwianej sprawy, nie wolno również rozmawiać /ani dobrze, ani też źle/ o przełożonych, podłożonych i kolegach, gdyż zwykle prowadzi to rozmaite kwasy i plotki.
40. Należy nieustannie pamiętać, że gadulstwo, pijanstwo i intrygi miłosne są najgroźniejszymi wrogami konspiracji i najczęściej prowadzą wpadki. Nie wolno pić, jeśli nie panuje się potym nad językiem /czynnami/.
41. Absolutnie wykluczone jest raczną używanie alkoholu przed jakąś akcją /pracą/ i w jej czasie.
42. Nie wolno /za wyjątkiem nieuniknionych wypadków/ enawiać spraw organizacyjnych na ulicy, w kawiarniach, knajpach i t.d.

u/.

- 4 -

43. Bywanie we wszelkiego rodzaju lokalach publicznych należy ograniczyć do minimum. W żadnym razie nie wolno w tych lokalach przebywać - mając przy sobie kompromitujące papiery.
44. Nie wolno niepotrzebnie z sobą nosić kompromitujących papierów. Papiery, poosta i t.p. winny być najszyszą i najkrótszą drogą przekazane, przeznaczone na właściwy punkt /adresata/.
45. Nie wolno utrzymywać kontaktu ani żadnych stosunków towarzyskich /chyba na wyraźny rozkaz/ z Niemcami, komunistami i wszelkiego rodzaju ludźmi podejrzanyymi.
46. Zasady wymienione nie wyczerpują całości zagadnienia konspiracji - są jednak najważniejszymi. Należy je podać do wiadomości wszystkich członków eddz. i co pewien czas sprawdzać, czy są stosowane w życiu, i wobec winnych nieprzestrzegania - wyciągać ostre konsekwencje.

---ooo00ooo---

Zasady postępowania konspiracyjnego - dokument przekazany do oddziału ze sztabu Kedywu KG AK. Po dekonspiracji oddziału OSA-KOSA w czerwcu 1943 r. zwracano szczególnie mocną uwagę na kwestie zachowania bezpieczeństwa pracy konspiracyjnej - ostatnia strona. (AAN, Archiwum Kedywu KG AK)

[illegible]

Sprawozdanie finansowo-gospodarcze oddziału AGAT z podanymi danymi dotyczącymi obrotów pieniężnych w okresie VIII-IX 1943 r., gospodarki materiałowej, wydatków na zakup sprzętu, sposobów wydatkowania, IX 1943 r. (AAN)

147

- 12 -

Specyfikacja wydatków województwa.

a/ Uposażenie - 194.250,- zł. - 50,0 %

z tego: 1. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

2. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

3. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

4. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

5. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

6. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

7. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

8. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

9. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

10. Zmiany / na bieżące / - 194.250,- zł. - 50,0 %

b/ Lokalizacja - 19.200,50 zł. - 5,0 %

z tego: 1. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

2. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

3. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

4. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

5. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

6. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

7. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

8. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

9. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

10. Zmiany / na bieżące / - 19.200,50 zł. - 5,0 %

c/ Wydatki - 12.264,10 zł. - 3,0 %

z tego: 1. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

2. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

3. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

4. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

5. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

6. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

7. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

8. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

9. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

10. Zmiany / na bieżące / - 12.264,10 zł. - 3,0 %

d/ Wydatki - 151,10 zł. - 0,1 %

z tego: 1. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

2. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

3. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

4. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

5. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

6. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

7. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

8. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

9. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

10. Zmiany / na bieżące / - 151,10 zł. - 0,1 %

e/ Wydatki - 540,- zł. - 0,2 %

z tego: 1. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

2. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

3. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

4. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

5. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

6. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

7. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

8. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

9. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

10. Zmiany / na bieżące / - 540,- zł. - 0,2 %

f/ Wydatki - 5.300,- zł. - 1,1 %

z tego: 1. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

2. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

3. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

4. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

5. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

6. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

7. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

8. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

9. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

10. Zmiany / na bieżące / - 5.300,- zł. - 1,1 %

*2192 Bolek 90 A l a r w

90 - Boczka
Nr. 51B. 14.9.43

106
15.

G d p i s

*2192 Bolek 90 A l a r w

Czy w którymś z Waszych Oddziałów znany jest 20-letni Ryszard Kwaśniewski z zawodu drukarz, mieszkający przy ul. Miedzianej 14. Jest to "Reichsdeutscher" maskujący się - prawdopodobnie konf. G-pe. Mam polecenie zlikwidowania go, zagraża bowiem jednemu naszemu odcinkowi pracy. Nasłuch na jego otoczenie wskazuje, że ma on jakieś powiązanie z naszymi grupami dywers., znika bowiem od czasu do czasu. Niebezpieczeństwo usprawiedliwia udział w aktach sabotażowych. Opowiadał między innymi o paleniu akt gminnych w Palenicy itd. Jeśli o nim coś wiecie dajcie znać. Jeśli macie możliwości - zlikwidujcie. Wd 69 *

Powyż. odpis przesłałem Agatowi - do likwidacji. Jeśli wiecie coś o wymienionym w nim - proszę zawiadomić o tym jednocześnie Agat'a i mnie. W każdym razie proszę o odpowiedź.

/-/ Jeż *Adamski*

Maszynopisowy odpis rozkazu Brygady Informacyjno-Wywiadowczej Sztabu Kedywu KG AK kryptonim Jeż do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek 90 w sprawie likwidacji Ryszarda Kwaśniewskiego zleconej oddziałowi AGAT, 14 IX 1944 r. (AAN, Archiwum Kedywu KG AK)

2343 106 Bolek 90
Dla Agat-Bryl

-131

Na zapytanie z dn. 15.IX w sprawie:

1. Małskiego Eugeniusza
2. Karola Tadeusza

niebezpiecznych konfidentów niemieckich władz bezp. zawiadaniem, że likwidacja obu wym. jest pożądana i merytorycznie nie mam nic przeciwko wykonaniu.

Formalnie - zapiski określające obu wymienionych wyżej skieruję do W.S.B.

Proszę o powiadomienie mnie o wyniku.

16.IX Wd 69 *Tramp*

Pismo z Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK kryptonim Wd-69 do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek 90 i dowódcy oddziału AGAT Adama Borysa, ps. Bryl w sprawie zleconych likwidacji, 16 IX 1944 r. (WBH, Archiwum Kedywu KG AK)

90 Anatol Bryl
9.11.43 godz. 17.

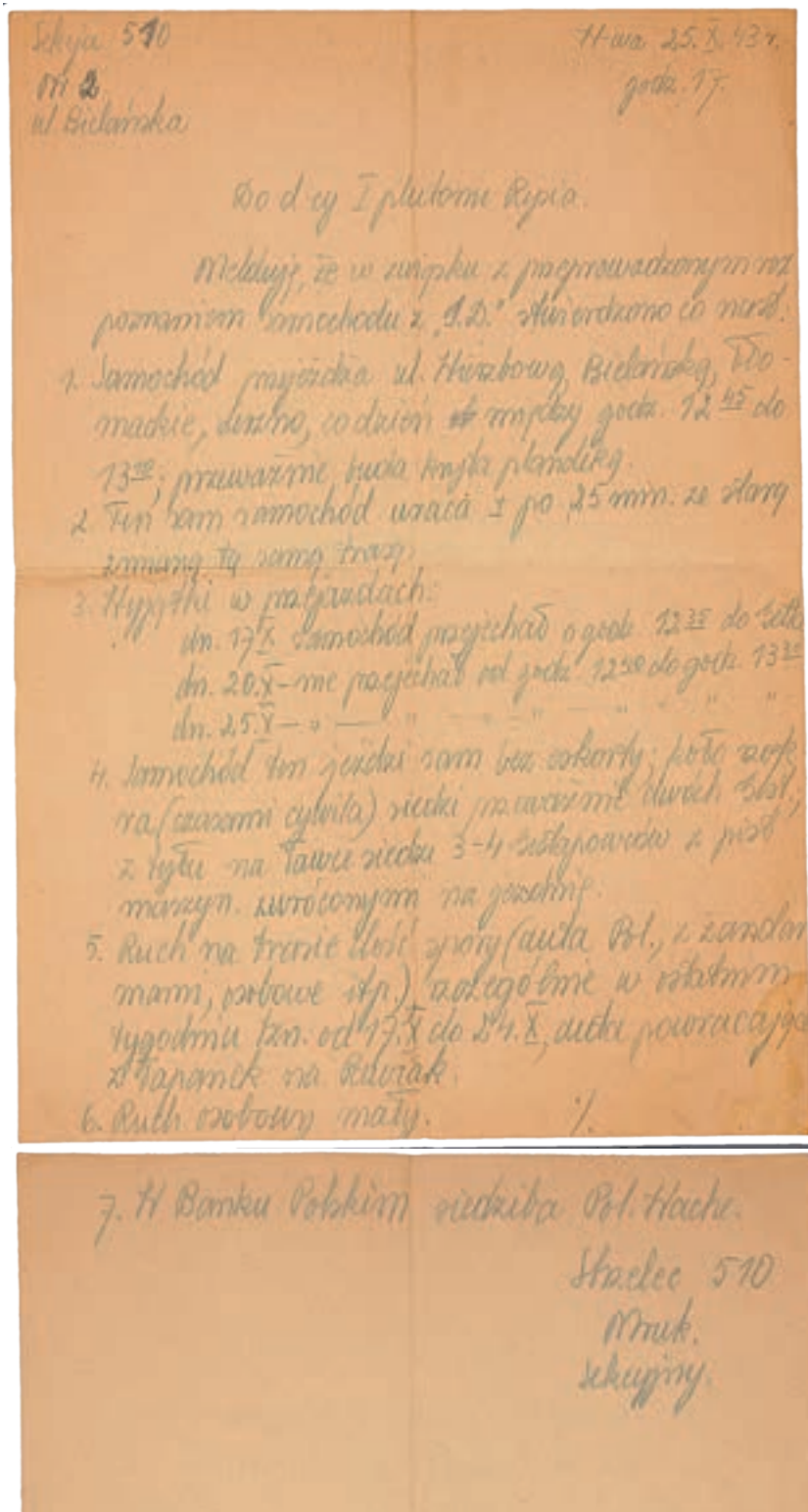
75
312

Anatol

Zawiadamiam, że może Pan wykonać swoje zadanie odnośnie pani S.

Bryl

Pismo dowódcy oddziału AGAT Adama Borysa, ps. Bryl do Seweryna Skowrońskiego, ps. Anatol w sprawie wykonania zadania dotyczącego pani „S”, 1 X 1943 r., godz. 17.00. (AAN) 90 Agat Bryl/ 1 X [19]43 godz. 17/ Anatol/ Zawiadamiam, że może Pan wykonać swoje/ zadanie odnośnie pani S./ Bryl

Meldunek strzelca Eugeniusza Woźniaka, ps. Mruk, 510 do dowódcy I plutonu Bronisława Pietraszewicza, ps. Ryś w sprawie rozpracowania trasy samochodu SD, 25 X 1943 r. (MPW)

Sekcja 510/ nr 2/ ul. Bielańska/ W-wa 25.X.[19]43 r./ godz. 17./ Do d-cy I plutonu Rysia/ Melduję, że w związku z przeprowadzonym roz-/poznaniem samochodu z „S.D.” stwierdzono co nast[ępuje]/ 1. Samochód przejeżdża ul. Wierzbową, Bielańską, Tłomackie, Leszno, co dzień między godz. 12.45 do/ 13.10; przeważnie buda kryta planką./ 2. Ten sam samochód wraca +- po 25 min. Ze starą/ zmianą tą samą trasą./ 3. Wyjątki w przejazdach: dn. 17 X samochód przejechało o godz. 12.35 do Getta/ dn. 20 X – nie przejechał od godz. 12.40 do godz. 13.30/ dn. 25.X nie przejechał od godz. 12.40 do godz. 13.30/ 4. Samochód ten jeździ sam bez eskorty; koło szofe-/ra (czasami cywila) siedzi przeważnie dwóch Gest[apowców]/ z tyłu na ławce siedzi 3-4 Gestapowców z pist[oletami]/ maszyn[owymi] zwróconymi na jezdnię/ 5. Ruch na trasie dość spory (auta Pol[icji], z żandar-/mami, osobowe, itp.) szczególnie w ostatnim/ tygodniu tzn. od 17.X do 24.X auta powracające/ z łapanek na Pawiak/ 6. Ruch osobowy mały./ 7. W Banku Polskim siedziba Pol[icji] Wach./ Strzelec 510/ Mruk/ sekcyny.

Sekiga 540.

1724 M. P. Marzucchi

Don. 23. 12. 93. p. 14.

De Dondey I plutoneus Nysia.

Мелкдуге, зі зааркнірованіе самоходу підп'язіворіа
маші Opel-Олимпіа наступіа згодіа і планом
а міноріа:

Dn. 23-10-43 r o godz. 7³⁰ samochód podróżniczy
Spec-Olimpia zatrzymał się przy ul. Tucholskiej № 14
2 samochodów tego rodzaju stało i dalej się do domu
przy ul. Tucholskiej № 14. Stał przy w roli obserwatora
szefingowy dyktant, który miał natychmiast ^{obronę} strzelać.
Przez chwilę i później, najdłuższym się stał. Dwumilardowy;
pojemny po prostu kandyd z osobna na zgryz przeciwni-
ka stanowisko, a mianowicie:

Isidor Hantel neu u. Hohen-Kirchplatz 11, Berlin-Schöneberg
a. u. Fucholsch.

Primo župit stacioniristo na rogu al Krasninskijs, Tscholshij;
Schist na al Gromackijs roj Krasninskijs.

Theropneuri skadade sig: Ögshör Pb. Bruna - skadade, blott
Såst mistat skadade om f. filipinerna.

0. gosh. T²⁵ z domu przy ul. Tacholotkiej Nr 14 wyszedł napo-
samedzielną z łowosytną drugągo męskiego i zajął mijsi-
ca w woi. Po chwili siostrę zaprowadził motor. W tym mo-
mentu stule Bruno podał do samodzielną, otrzymał
dwie i po chwili „jedyną razem” razem wyszedł z przodku
i zaminat usiąść przy siostrze. Na moment ten nadstąpił
kuchnia, który wskazał, aby męskiego męskiego widzieć.

obok siebie wsiadł między Brunow i sam usiadł w przyczepce. Gdy ten wsiadł co mu kazano, wtedy usiadł również i Kędzior do przyczepki i dał znak do odjazdu. Samochód prowadził prawowity szofer ul. Karpińskiego do Krasińskiego. Na rogu Krasińskiego i Czarneckiego wsiadł do przyczepki Sokół, po czym ruszono pełnym gazem na Wiśtostradę. Na Wiśtostradzie szofer zatrzymał wóz, po czym Kędzior rozkazał, aby szofer i osobnik, siedzący w przyczepce, opuścili samochód i oddali papiery dotyczące wozu, oraz zapowiedział, że o ile w ciągu pół godziny zrobią alarm – będzie z nimi źle. W międzyczasie wyszedł sam z przyczepki i zajął miejsce bok Bruno/na, który odtąd miał prowadzić wóz. Ruszono od razu pełnym gazem Wiśtostradę do ul. Dobrej. Następnie jechano Dobrą, Ludną, Czerniakowską, Nowosielecką do Belwederskiej. Na Belwederskiej opuścił samochód Kędzior i Sokół, oddając broń Brunowi. Bruno zjechał sam do garażu, w którym zostawił samochód. Broń została oddana na ul. Belgijskiej łącznicze Buni. W samochodzie znalazło 4 bułki z masłem i szynką oraz 2 kg chleba.

Kędzior

Meldunek Henryka Migdalskiego, ps. Kędzior z Sekcji 540 do dowódcy I plutonu Bronisława Pietraszewicza, ps. Ryś w sprawie zarekwirowania półciężarówki Opel-Olimpia, 29 X 1943 r., godz. 14. (Karta) „Kędzior” kilka dni po napisaniu tego raportu dnia 4 XI 1943 r. został ranny przy ul. Śmiałej, a następnie zamordowany przez Gestapo.

Sekcja 540/ Dnia 29.10.[19]43 godz. 14/ Nr. I M.P. Warszawa/ Do dowódcy I plutonu – Rysia./ Melduję, że zarekwirowanie samochodu półciężarówki/ marki Opel-Olimpia nastąpiło zgodnie z planem,/ a mianowicie:/ Dn. 29.10.43 o godz.7.25 samochód półciężarówka/ Opel-Olimpia zatrzymał się przy ul. Tucholskiej Nr 14./ Z samochodu tego wysiadł szofer i udał się do domu/ przy ul. Tucholskiej Nr 14. Stojący w roli obserwatora/ sekcyjny Kędzior dał znać natychmiast o tym strzelcom:/ Brunowi i Sokołowi, znajdującym się na ul. Dziennikarskiej,/ po czym pośpieszył każdy z osobna na z góry przewidziane stanowisko, a mianowicie:/ Kędzior stanął na ul. Karpińskiego między Krasińskiego/ a ul. Tucholską./ Bruno zajął stanowisko na rogu ul. Karpińskiego i Tucholskiej./ Sokół na ulicy Czarneckiego róg Krasińskiego./ Uzbrojenie składało się: Kędzior Pb, Bruno – siódemka „Melior” colt,/ Sokół – pistolet siódemka Melior oraz filipinka./ O godz. 7:45 z domu przy ul. Tucholskiej Nr 14 wyszedł szofer/ z samochodu w towarzystwie drugiego mężczyzny i zajęli miejsce w wozie. Po chwili szofer zapalił motor. W tym momencie strzelec Bruno podszedł do samochodu, otworzył drzwi i powiedział: „Jedziemy razem”, po czym wyjął pistolet/ i zamierzał usiąść przy szoferze. Na moment ten nadszedł Kędzior, który rozkazał, aby mężczyzna siedzący obok szofera zrobić miejsce Brunowi, a sam usiadł w przyczepce. Gdy ten zrobił, co mu kazano, wtedy wsiadł również/ i Kędzior do przyczepki i dał znak do odjazdu. Samochód/ prowadził prawowity szofer ul. Karpińskiego do Krasińskiego./ Na rogu Krasińskiego i Czarneckiego wsiadł do przyczepki Sokół, po czym ruszono pełnym gazem na Wiśtostradę./ Na Wiśtostradzie szofer zatrzymał wóz, po czym Kędzior rozkazał, aby szofer i osobnik, siedzący w przyczepce, opuścili samochód i oddali papiery dotyczące wozu, oraz zapowiedział, że o ile w ciągu pół godziny zrobią alarm – będzie z nimi źle. W międzyczasie wyszedł sam z przyczepki i zajął miejsce bok Bruno/na, który odtąd miał prowadzić wóz. Ruszono od razu pełnym gazem Wiśtostradę do ul. Dobrej. Następnie jechano Dobrą, Ludną, Czerniakowską, Nowosielecką do Belwederskiej. Na Belwederskiej opuścił samochód Kędzior i Sokół,/ oddając broń Brunowi. Bruno zjechał sam do garażu,/ w którym zostawił samochód. Broń została oddana na ul. Belgijskiej łącznicze Buni. W samochodzie znalazło 4 bułki z masłem i szynką oraz 2 kg chleba./ Kędzior

Rozpoznanie drogi : Wolska, Sieradecka, Włochy, Raków, Okęcie, Falenty i objazdów.

Ulica Sieradecka od kilku dni jest zamknięta zasiekami z drutu kolczastego. Pierwszy taki zasiek znajduje się na niej przy wylocie do ul. Wolskiej. Jest on w 2-ach miejscach przerwany, tak, że można przejść, a nawet przejechać rowerem. Następny zasiek znajduje się 200m. przed torami (licząc od ul. Wolskiej). Przeprowadzony jest on przez całą szerokość jezdnii. Pośrodku zasieku znajduje się tablica zabraniająca wstępu na budowę. Prawdopodobnie chodzi tu o budowę torów kolejowych biegnących równoległe do starych torów. Tak samo wygląda zasiek znajdujący się przed torami /od strony Włoch/. Objazd tego bliźnika drogi może się odbywać ulicami: Wolską, Bemą, Opaczewską i Grojecką, albo Sokolowską do Górczewskiej, Górczewską, przez Groty następnie przez Nowy Chrzanów, szosą Wolską i Włoch. Ulica Bema jest brukowana dużym brukiem dosyć szeroka /ok. 6m./ i podobnie jak ulica Opaczewska nadaje się do przejazdu pojazdów nawet podczas największych deszczów. Przy przecinaniu torów kolejowych (w punkcie T) biegnie ona pod torami przez tunel długości ok. 50m. Wjazd i wyjazd z tunelu jest dość łatwy. Podczas dużych deszczów do tunelu zbiega woda tworząc na jego dnie kałużę zajmującą całą jego długość i szerokość /oprócz chodników/ głębokości kilkanaście cm, która w dużym stopniu utrudnia przejazd. Ul. Opaczewska nadaje się do przejazdu pojazdów mech. nawet przy dużym deszczu. Szosa Grojecka jest brukowana kostką granitową szerokości ok. 8m. Przed drogą do Rakowa znajduje się na niej szlaban i posterunek. Miejsce to można ominąć jadąc przez Szczelińce /ON/, drogą 40-podarczą /MN/ i szosą z Rakowa. Odcinek drogi ON nadaje się do przejazdu nawet podczas dużych deszczów /szeroka brukowana droga o szerokości trawnej nawierzchni 3m./ Przejazd drogą gospodarszą MN podczas deszczów przedstawia dość duże trudności gdyż jest to droga o powierzchni gliniasto-piaszczystej mającej różne zagłębienia i wyboje, w których podczas deszczu gromadzi się woda tworząc kałuże zajmujące całą szerokość szosy i głębokości do 15 cm. Powierzchnia drogi jest wtedy śliska i miękka, wskutek czego przejazd samochodem byłby b. trudny, jednak możliwy na co wskazują ślady kół samochodowych /zaobserwowane po dużym deszczu/. Prawdopodobnie był to samochód osobowy /małe rozstawienie kół i wąskie ślady opon/. ale przejazd samochodem ciężarowym byłby także możliwy choć b. trudny. Przy wylocie tej drogi na szosę NO znajdują się zasieki, które można obejść od str. poł. Znacznie wygodniejsza do jazdy samochodem jest szosa Górczewska. Można do niej dojechać od Sokolowskiej lub którąś z ulic do niej równoległych. Szosa Grojecka jest to szosa 2-jej klasy brukowana dużym brukiem szer. ok. 6m. Za petlą tramwajową znajduje się zasiek, jednak jest on przerwany na szer. 2,5m., dzięki czemu może tamtędy przejechać samochód. Odcinek drogi EF nie przedstawia żadnych trudności dla jazdy samochodem nawet podczas deszczu. Jest to szosa szer. ok. 6m. brukowana drobnymi kamieniami zmieszanymi z żłtą i żwirem. Szosa Wolska posiada nawierzchnię z kostki granitowej /przejazd nawet przy dużym deszczu może się odbywać z dużą szybkością/. Odcinek drogi NJ nie przedstawia większych trudności dla przejazdu pojazdów /szosa B kl. w niektórych miejscach zmieniając się w trakt/. W punkcie przecięcia nowobudowanych torów kolejowych biegnie ona w wykopie i wysypiska jest materiałem węglowym. Odcinki szosy JK, KL i LM są dogodne dla przejazdu pojazdów mech. nawet przy dużym deszczu. Szosa JK i KL brukowane dużymi kamieniami; szer. trawnej nawierzchni ok. 2m., Szosa LM brukowana małymi kamieniami zmieszanymi z żłtą, posiada szer. ok. 6m. i nielecne wyboje.

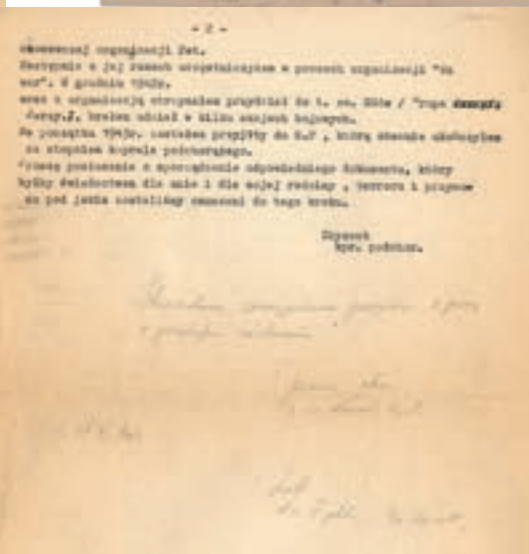
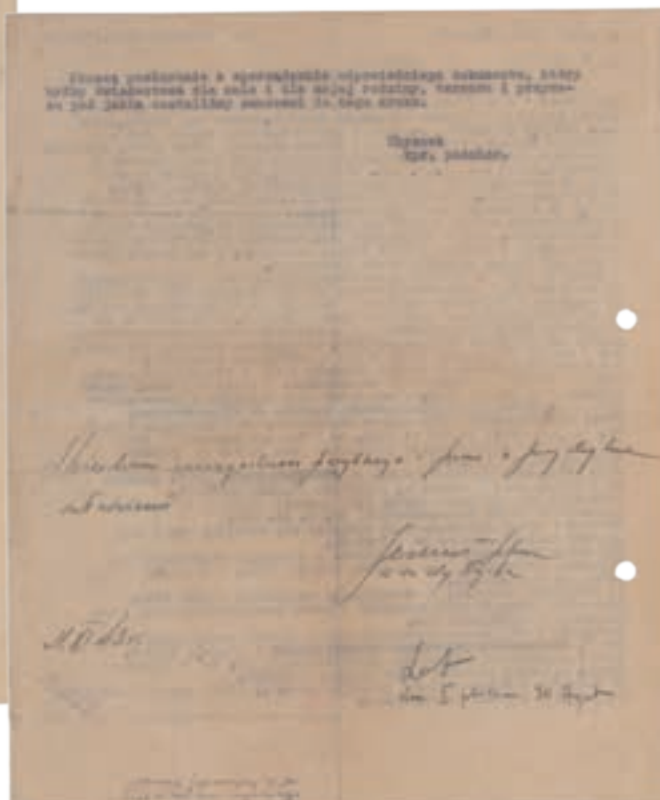
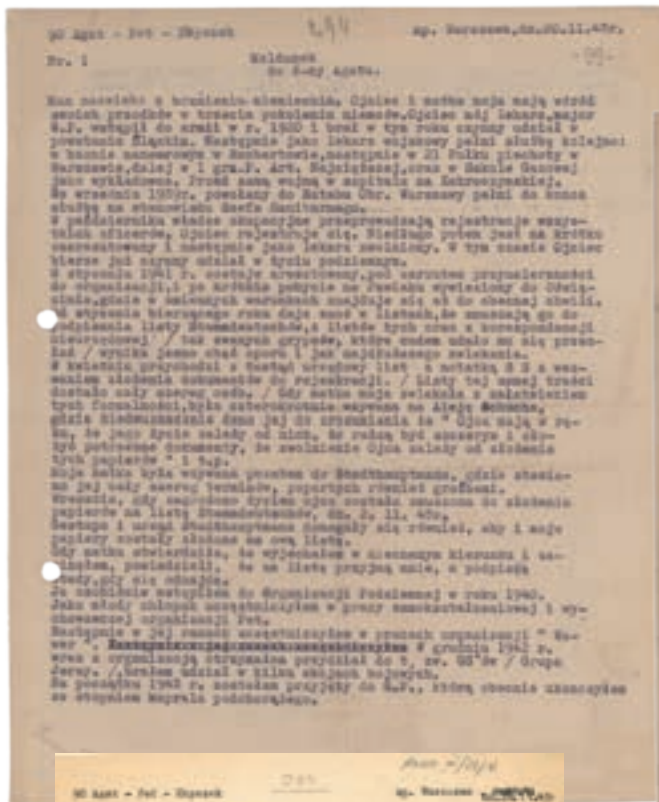
Meldunek z rozpoznaniem drogi biegnącej ul. Wolską, ul. Sieradzką, na terenie Włoch, Rakowa, Okęcia i Falent wraz z opisem objazdów i posterunków, b.d. (Karta)

Rozpoznanie drogi: Wolska, Sieradzka, Włochy, Raków, Okęcie, Falenty/ i objazdów./

Ulica Sieradzka od kilku dni jest zamknięta zasiekami z drutu kolczastego. Pierwszy taki zasiek znajduje się na niej przy wylocie do ul. Wolskiej. / Jest on w 2-ch miejscach przerwany, tak, że można przejść, a nawet przejechać rowerem /. Przeprowadzony jest on przez całą szerokość jezdni. Pośrodku zasieku znajduje się tablica zabraniająca wstępu na budowę. / Prawdopodobnie chodzi tu o budowę torów kolejowych biegnących równolegle do starych torów /. / Tak samo wygląda zasiek znajdujący się przed torami / od strony Włoch /. Objazd tego odcinka drogi może się odbywać ulicami: Wolską, Bema, Opaczewską i Grójecką, albo Sokołowską do Górczewskiej. Górczewską przez Groty następnie przez Nowy Chrzanów, szosą Wolską i Włoch. Ulica Bema jest brukowana dużym brukiem dosyć szeroka / ok. 6 m. / i podobnie jak ulica Opaczewska nadaje się do przejazdu pojazdów nawet podczas największych deszczów. Przy przecinaniu torów kolejowych / w punkcie T / biegnie ona pod torami przez tunel długości ok. 50 m. Wjazd i wyjazd z tunelu jest dość łagodny. Podczas dużych deszczów do tunelu zcieka woda, tworząc na jego dnie kałużę zajmującą całą jego długość i szerokość /oprócz chodników / głębokości kilkunastu cm., która w dużym stopniu utrudnia przejazd. Ul. Opaczewska nadaje się do przejazdu pojazdów mech. nawet przy dużym deszczu. Szosa Grójecka jest brukowana kostką granitową szerokości ok. 8 m. Przed drogą do Rakowa znajduje się na niej szlaban i posterunek. Miejsce to można ominąć, jadąc przez Szczęśliwicę /ON/, drogą gospodarczą / MN / i szosą z Rakowa. Odcinek drogi ON nadaje się do przejazdu nawet podczas dużych deszczów / szeroka brukowana droga o szerokości twardej nawierzchni 3 m /. Przejazd drogą gospodarczą MN podczas deszczów przedstawia dość duże trudności, gdyż jest to droga o powierzchni gliniasto-piaszczystej mająca różne zagłębienia i wyboje, w których podczas deszczu gromadzi się woda, tworząc kałuże zajmujące całą szerokość szosy i głębokości do 15 cm. Powierzchnia drogi jest wtedy śliska i miękka, na skutek czego przejazd samochodem byłby b. trudny, jednak możliwy na co wskazują ślady kół samochodowych / zaobserwowane po dużym deszczu /. Prawdopodobnie był to samochód osobowy / małe rozstawienie kół i wąskie ślady opon /, ale przejazd samochodem ciężarowym byłby także możliwy choć b. trudny. Przy wylocie tej drogi na szosę NO znajdują się zasieki, które można objechać od str. pld. Znacznie wygodniejsza do jazdy samochodem jest szosa Górczewska. Można do niej dojechać od Sokołowskiej, lub którąś z ulic do niej równoległych. Szosa Grójecka jest to szosa 2-ej klasy brukowana dużym brukiem szer. ok. 6 m. Za pętlą tramwajową znajduje się zasiek, jednak jest on przerwany na szer. 2,5 m., dzięki czemu może tamtędy przejechać samochód. Odcinek drogi EF nie przedstawia żadnych trudności dla jazdy samochodem nawet podczas deszczu. Jest to szosa szer. ok. 6 m. brukowana drobnymi kamieniami zmieszanymi z gliną i żwirem. Szosa Wolska posiada nawierzchnię z kostki granitowej / przejazd nawet przy dużym deszczu może się odbywać z dużą szybkością /. Odcinek drogi NJ nie przedstawia większych trudności dla przejazdu pojazdów / szosa II kl. w niektórych miejscach zmieniającą się w trakt /. W punkcie przecięcia nowobudowanych torów kolejowych biegnie ona w wykopie i wysypana jest miałem węglowym. Odcinki szosy JK, KL i LM są dogodne dla przejazdu pojazdów mech. nawet przy dużym deszczu. Szosy JK i KL brukowane dużymi kamieniami, szer. twardej nawierzchni ok. 1 m. Szosa LM brukowana małymi kamieniami zmieszanymi z gliną posiada szer. ok. 6 m. i nieliczne wyboje.

Sprawozdanie z rozpoznania terenu na trasie Pilawa – Łaskarzew przeprowadzonego przez Wiesława Olkiewicza, ps. Pajączek i Henryka Adamczyka, ps. Nemo (podpisany przez „Pajączka” i Kazimierza Kardasia, ps. Orkan), 7 XI 1943 r. (Karta)

Sprawozdanie z rozpoznania terenu na trasie Pilawa- Łaskarzew/ Rozpoznanie prowadzili strz. Pajączek i Nemo./ Trasa rozpoznania obejmowała następujące miejscowości: Pilawa (punkt wyjście/wy), Łącznicę, Stare Kościeliska, Nowe Kościeliska, Wolę Władysławowską, Gajówkę (p.115), Wilgę, Komisję, punkt 109, punkt 130, punkt 135, / Lipniki, Wolę Łaskarzewską, Łaskarzew i st. Łaskarzew jako punkt końcowy/ rozpoznania /Mapa Garwolin pas 41, słup 33/. M. Pilawa – znajduje się 4 żołnierzy Wehrmachtu. Dwóch kwateruje w domku/ na szosie Pilawa-Jaźwiny, dwóch w budynku na szosie Pilawa – Lipówki./ Wartownicy przed budynkiem uzbrojeni tylko w k.b. Wieś Łącznica zamieszka/na wyłącznie przez Polaków. Gajowy gajówki Łącznica Polak. Folwark/ Łącznica pod zarządem niemieckim. Obsada folwarku polska. Administratorki Niemcy przyjeżdżają rzadko. Wieś Stare i Nowe Kościeliska zamieszka/ne wyłącznie przez Polaków. Wieś Wola Władysławowska również/ zamieszka/na przez Polaków. Gajówka przy punkcie 115. Gajowy Polak./ Zabudowania drewniane (stodoła i dom). Nocleg możliwy./ Osada Wilga posiada posterunek polskiej policji złożony z 3 do 4 osób. Uzbrojeni w pistolety i k.b. Przez osadę przepływa rzeka szerokości 8-10 metrów./ Na rzece buduje się nowy most oraz udrażnia jej koryto. W folwarku Celejowie /pł. zach. osady Wilga/ dn. 6/XI była rewizja przeprowadzona przez Niemców,/ którzy przyjechali samochodem terenowym (Przyjechali z Garwolina. Dokąd/ odjechali i czy byli to żołnierze, czy żandarmi nie zdało się stwierdzić)./ Na skraju lasu wsi Komisja znajduje się gajówka. Gajowy Polak pochodzi/ z wsi Komisja. Żona gajowego wysiedlona z Żywca, Ślężaczka. Wieś Komisja/ jest miejscowością biedną, zamieszkałą tylko przez Polaków. G[ajówka] Olszynka /pd wsi/ Komisja/ z wywiadu z ludźmi stwierdzono, że jest Polką. Rejon punktu/ 130 / wsch. wsi Ruda Tarnowska/ nadaje się na strzelnicę. Wieś Wanaty/ zamieszka/na przez Polaków nadaje się na zakwaterowanie oddziału. Rejon/ punktu 135 /pd wsi Wanaty/ nadaje się na ćwiczenia i strzelnicę./ Na rzece P[...]nik między punktem 130 a 135 w obrębie lasu prawdopodobnie/ kładki nie ma. Szerokość rzeki 3 do 4 m. Głębokość 30-40 cm. G[ajówka] Czerwony/ Krzyż i G[ajówka] Smolarnia /Las Podzamcze/ z wywiadu z ludźmi zamieszka/na przez Polaków. Wioska Lipniki zamieszka/na przez Polaków. Jest jedną/ z bogatszych wiosek spotykanych na całej trasie. Nadaje się na zakwaterowanie/ oddziału. Wola Łaskarzewska zamieszka/na przez Polaków. Cały rejon wioski/ piachy. Budynki drewniane, gospodarstwa biedne. M[iejscowość] Łaskarzew częściowo/ zniszczona w czasie działań wojennych. Dn[ia] 7 IX o godz. 10tej M[iejscowość] Łaskarzew była/ patrolowana przez 5 żołnierzy uzbrojonych w k.b. + 1 p.m. Na stacji Łaskarzew/ w budynku oddalonym od budynku stacyjnego na 80 m kwateruje około/ 15 żołnierzy Wehrmachtu./ Uwagi./ Długość przebytej trasy wyniosła 45 km. Podłoże piaszczyste. Przejazd samochodem/ przez dukty ze względu na piaski trudny, ale możliwy. Poszczególne majątki/ i wioski są rzadko patrolowane przez lotne patrole, które swą stają bazę,/ prócz 15 żołnierzy kwaterujących w Łaskarzewie, posiadają w Garwolinie./ Załoga Garwolina składa się z około 150 ludzi, w tym 120 żandarmów./ Koloniści niemieccy zamieszkują lewy brzeg Wisły w okolicy Magnuszewa./ Przed 3 miesiącami w Magnuszewie zostało zabitych 25 Polaków mieszkańców/ tejże wioski, w odwet za zabicie 3 żandarmów podczas potyczki wynikłej/ z 5 partyzantami tam przebywającymi. Stosunek kolonistów do ludności/ polskiej obojętny. Dn[ia] 1/XI 43 r. na pociąg idący z Lublina do Warszawy/ urządziło obławę w Pilawie kilkudziesięciu żandarmów (prawdopodobnie/ z Garwolina). Zabrano z pośród podróżnych 40 osób. W czasie ucieczki 1 osoba/ została zabita i 1 ranna. W poniedziałek dn[ia] 2/XI na stacji Otwock został/ zrewidowany pociąg południowy (godz. 2) idący z Lublina do Warszawy./ dn[ia] 7/XI [19]43 r./ Pajączek/ Orkan.

Meldunek nr 1 kpr. pchor. Zbyszka do dowódcy oddziału AGAT Adama Borysa, ps. Bryl z wyjaśnieniami dotyczącymi statusu jego rodziny jako Stammdeutscheów, 20 XI 1943 r. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Na końcu maszynopisu dopisek: *Stwierdzam wiarygodność powyższego i proszę o przychylne załatwienie. Jeremi phm, z-ca dcy Agata, 21 X [19]43 r. Lot dca II plutonu 90 Agat.*

Dokument posiadał również powojenny odpis, w którym również ołówkiem próbowano odtworzyć pismo „Jeremiego” i podpis „Lota”. (AAN)

90 Agat Bryl
15.11.43 godz. 17
p. Anatol
Z polecenia Beczki 90 przekazuje
Panu sprawę rodziny Margolinów
do rozpatrzenia.
1 załącznik.
Bryl

Pismo dowódcy oddziału AGAT
Adama Borysa, ps. Bryl do Seweryna
Skowrońskiego, ps. Anatol w sprawie
rodziny Margolinów, 15 XI 1943 r.,
godz. 17.00. (AAN)

90 Agat Bryl/ 15.11. [19]43 godz. 17/
p[an] Anatol/ Z polecenia Beczki 90
przekazuje/ Panu sprawę rodziny
Margolinów/ do rozpatrzenia./ Bryl/
1 załącznik.

81 Agat Bryl
26.11.43
Wsi
Wobec braku informacji przy arestowanych
naszych 5 żołnierzach było
1935 zł (tysiąc dziewięćset trzy-
dzieści pięć) które im zarekwi-
rowano, które uznaję za straty.
Bryl

Pismo dowódcy oddziału AGAT Adama
Borysa, ps. Bryl do Referatu Budżetowego
Kedywu KG AK kryptonim Wąż w sprawie
aresztowania jego 5 żołnierzów i utraty,
w związku z tym 1935 zł, 26 XI 1943 r.
(AAN)

81 Agat Bryl/ 26/XI [19]43/ Wąż/
Stwierdzam, że przy arestowanych/
naszych 5ciu ludziach było/ 1935 zł
(tysiąc dziewięćset trzy-/dziesięć pięć),
które im zarekwi-/rowano, które uznaję
za straty./ Bryl.

81.
Podać do wiadomości nowe kryptonimy
wewnętrzne 81:
Sztuka - Deska
Agat - Pegaz
Anatol - Lisekier
Sito - As
Beczka - ~~Deska~~ Kamelion
Zagajnik - Filtry
Stadion - Zegar
Starty - Godziny
Magistrat - Gromada
Wąż - Kakao
Pozostałe komórki - bez zmiany.
Bolek.
26.XI.43.

Przesłane do oddziału PEGAZ pismo
Szefa Sztabu KG AK Wacława Janaszka,
ps. Bolek ze zmianami wewnętrznych
kryptonimów oddziałów i części Kedywu
KG AK kryptonim 81. W przypadku
oddziału AGAT przyjęto kryptonim PEGAZ,
26 XI 1943 r. (MPW, dokument ze skrytki
przy ul. Niemcewicza 7/9)

9/5/63
Dwyer
Singer

Wysłane przez Adama Borysa, ps. Bryl do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek zestawienie broni i amunicji pododdziałów Kedywu KG AK, 9 X 1943 r. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

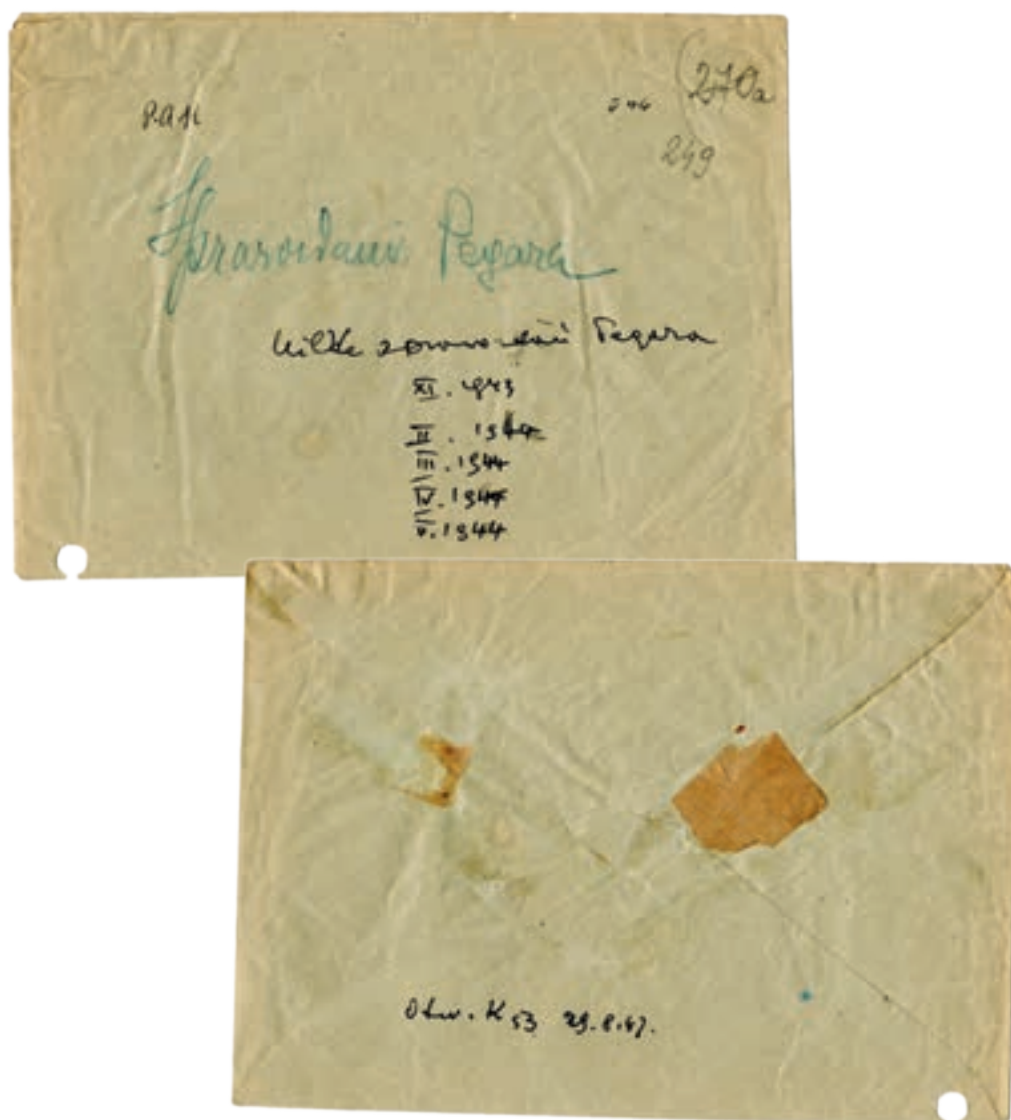
Preliminarz										Budżetowy 812				121	
na IV kw.										1943r.					
Far.	Opas.	Łok.	Agorn.	Temp.	Wywład	Kedye	Invest.	Proble.	Wyższ.	Wzrost.	Legal.	Samoch.	Sanit.	Inne	Razem
Wzrost	15000	2000	500	2000	2000					1500	1400			16500	215000
Wywład	63000	600	1800	2000					40000					1400	114000
Wzrost														1100	13000
I	10000	1000	300	600						5000				5000	10500
II	10000	3000	100							5000	3000			15000	405000
III	22700		300	2000					40000						120.000.000 na part.
Salin.	30000	15000	1000	3000	2000	10000	15000	10000	10000	5000	2000	12000		25000	77500
Agat	15000	15000	2000	21000	3000	25000	3000		25000	2000	10000	25000		20000	501000
Apteka	61800	3500	3000	3200		25000		70000	2000				3000	4000	105500
Instal	35000	1500	500	3000		10000								10000	60000
Wzrost	22200	2000	2000	18000			3000		3000					2000	71000
Razem										8500	50000	145000	38000	97000	2201900

81-N/C

Preliminarz budżetowy Kedywu KG AK za IV kwartał 1943 r., w tym oddziału AGAT podpisany przez dowódcę Emila Fieldorfa, ps. Nil, b.d. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK).

Oddział PEGAZ-PARASOL – sprawozdania

Zestawienia sprawozdawcze oddziału PEGAZ-PARASOL za okres listopad 1943 r. – maj 1944 r. Zachowane pierwotnie w oryginale w Archiwum Kedywu KG AK. Sporządzone jedynie w wersji maszynopisowej. Brak zachowanych sprawozdań za miesiące czerwiec i lipiec 1944 r., co wiązało się zapewne z przetrzymywaniem dokumentów w archiwum podręcznym Kedywu KG AK i samym rozpoczęciem Powstania Warszawskiego. Z kolei sprawozdanie za luty 1944 r. odnaleziono jedynie w kopii. Wszystkie sprawozdania sporządzone w ramach oddziału PEGAZ, jedynie to majowe powstało z użyciem obowiązującego już w momencie datowania dokumentu kryptonimu PARASOL. Dowódca oddziału dekretował większość dokumentów sprawozdawczych do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek. Jedynie sprawozdanie ewidencyjne i półroczne zostało wysłane do Szefa Oddziału I Organizacyjnego Kedywu KG AK Wacława Chojny, ps. Horodyński. Z kolei sprawozdanie majowe dekretował Borys na dowódcę Kedywu KG AK Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław. Dekretacje umieszczono w gryfie dokumentu oraz na odwrocie w formie adresu dla łączniczki. Wszystkie dokumenty podpisane zostały przez dowódcę oddziału Adama Borysa, ps. Bryl monogramicznym skrótem B[ryl], bez pełnego podpisu. Na części sprawozdań poprawki i uzupełnienia naniesione ołówkiem w tekście zarówno na poziomie dowódcy oddziału, jak i kancelarii Kedywu KG AK. Szczególnie zestawienia finansowe są opatrzone obszernymi poprawkami i uzupełnieniami. Dokumenty sporządzane na kilku typach papieru, który nosi znamiona przechowywania w kopertach i w większych rozmiarów skrytce konspiracyjnej. Ciekawym elementem nieobecnym przy sprawozdaniach AGAT są adnotacje dotyczące skierowania poszczególnych dokumentów do archiwum płytkiego oddziału.

Koperta, w której przechowywane były w archiwum Kedywu KG AK sprawozdania oddziału PEGAZ. Tytuł koperty „Sprawozdanie Pegaza” naniesiony pierwotnie w czasie wojny niebieską kredką. Koperta otwarta 29 VIII 1947 r. co zaznaczono na odwrocie tekstem: Otw[arcie] K 53 29.8.[19]47. Tą samą ręką, czarnym piórem naniesiona na kopercie ewidencja zawartości. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

2000-0001 2.1.1994 Kierunek wyprawowania - nieokreślony na wieżę szczytowa. 312							
1. stan aktualny... 2. analiza							
Wzrost	1	4	5	-	1	-	-
Wzrost	1	1	1	-	1	-	-
Intensywność	-	-	1	-	1	-	-
Wzrost	5/	-	1	-	1	-	-
1. Flakty	1	1	1	50	10	-	-
11 Flakty	1	1	1	10	10	-	-
111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
1111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
11111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
2. stan aktualny... 3. analiza							
Wzrost	1	4	5	-	1	-	-
Wzrost	1	1	1	-	1	-	-
Intensywność	-	-	1	-	1	-	-
Wzrost	5/	-	1	-	1	-	-
1. Flakty	1	1	1	50	10	-	-
11 Flakty	1	1	1	10	10	-	-
111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
1111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
11111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
4. stan aktualny... 5. analiza							
Wzrost	1	4	5	-	1	-	-
Wzrost	1	1	1	-	1	-	-
Intensywność	-	-	1	-	1	-	-
Wzrost	5/	-	1	-	1	-	-
1. Flakty	1	1	1	50	10	-	-
11 Flakty	1	1	1	10	10	-	-
111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
1114 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
11111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
6. stan aktualny... 7. analiza							
Wzrost	1	4	5	-	1	-	-
Wzrost	1	1	1	-	1	-	-
Intensywność	-	-	1	-	1	-	-
Wzrost	5/	-	1	-	1	-	-
1. Flakty	1	1	1	50	10	-	-
11 Flakty	1	1	1	10	10	-	-
111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
1114 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
11111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
8. stan aktualny... 9. analiza							
Wzrost	1	4	5	-	1	-	-
Wzrost	1	1	1	-	1	-	-
Intensywność	-	-	1	-	1	-	-
Wzrost	5/	-	1	-	1	-	-
1. Flakty	1	1	1	50	10	-	-
11 Flakty	1	1	1	10	10	-	-
111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
1114 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
11111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
10. stan aktualny... 11. analiza							
Wzrost	1	4	5	-	1	-	-
Wzrost	1	1	1	-	1	-	-
Intensywność	-	-	1	-	1	-	-
Wzrost	5/	-	1	-	1	-	-
1. Flakty	1	1	1	50	10	-	-
11 Flakty	1	1	1	10	10	-	-
111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
1114 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
11111 Flakty	-	-	-	10	10	-	-
12. stan aktualny... 13. analiza							
Wzrost	1	4	5	-	1	-	-
Wzrost	1	1	1	-	1	-	-
Intensywność	-	-	1	-	1	-	-
Wzrost	5/	-</					

[illegible]

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa,
ps. Bryl sprawozdanie oddziału PEGAZ za miesiąc
grudzień 1943 r. przesłane do Szefa Sztabu Kedywu
KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek, 9 I 1944 r.
(WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

[illegible][illegible]

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa, ps. Bryl sprawozdanie oddziału PEGAZ za miesiąc luty 1944 r. przesłane do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek, 15 III 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Rozliczenie za m-c luty 1944.-		
A. Wydatki.		
1. Umocnienia	124.450.-	
2. Lokale i ich utrzymanie	12.659.-	
3. Łączność	2.520.-	
4. Bezpieczeństwo	39.347.-	
5. Wywiad	1.790.-	
6. Kadyw	1.692.-	
7. Wydatki rzeczowe	50.198.-	
8. Wyższkolenie	33.905.-	
9. Inwestycje	78.537.-	
10. Przewozy	765.-	
11. Kancelaryjne	857.-	
12. Legalizacja	89.020.-	
13. Samochody	22.550.-	
14. Pogrzeby	18.410.-	
15. Wykup	40.000.-	
16. Różne	2.722.-	
Razem	921.098.-	
Wykaz gas dowódców i plutonów.		
1. Dowódcy.	Pensja	Sed. rodz.
Pal	2.100.-	600.-
Jurek	1.700.-	
Bordan	1.700.-	
Mianiek	1.700.-	
Mina	1.700.-	
Maria	1.700.-	
Bena	1.700.-	
Wajgorzata	850.-	
Jeremi	1.700.-	
Sam	1.700.-	
Klenn	1.700.-	
Ania	1.700.-	
Robert	1.700.-	
Rysiek	1.700.-	
Boles	1.700.-	
Eosia	1.700.-	
Krysia	1.700.-	
Roman	1.700.-	
Boruta	850.-	
Mayski	1.700.-	1.200.-
Tak	1.700.-	1.200.-
Warecki	1.700.-	1.200.-
Zar	1.700.-	
Bobak	1.700.-	
Wanda	1.700.-	
Krystyna	1.700.-	
Hanka	1.700.-	
Dryl	1.700.-	
Razem	46.300.-	4.200.-
2. Plutony.		
I pluton ogólny	22.100.-	ludzi 23/
II pluton ogólny	22.550.-	22/
III pluton ogólny	22.200.-	23/
	73.950.-	12/
3. zestawienie.		
Dowództwo	46.300.-	
sed. rodz.	4.200.-	
plutony	73.950.-	
Razem	124.450.-	

Przygotowane przez Adama Borysa, ps. Bryl rozliczenie finansowe oddziału PEGAZ za miesiąc luty 1944 r. Zwracają uwagę naniesione ołówkiem obliczenia i brak podpisu, co sugeruje, że jest to wersja robocza dokumentu. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Pegaz - Bryl
23.2.1944 r.

-140- p. Bolek

1. Oficerowie - liniowi	4
nieliniowi	322
2. Podchorążowie - liniowi	25
z tego nadających się na d-ów plut. - 18	
- " - d-ny - 8	
sekcyjnych -	
nieliniowi	2
3. Podoficerowie - liniowi	31
z tego nadających się na d-ów plut. - 8	
- " - d-ny - 10	
sekcyjnych - 10	
nieliniowi	3
4. Szerzej - liniowi	103
nieliniowi	13
5. Kobiety	56
z tego: biuro - 7	
wywiad - 13	
łączność - 17	
sanitariat - 19	

Uwaga:
dokończ 15 marca br. SP. p. Bolek
do 65 podchorążych

Ogółem: 227

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa, ps. Bryl wyczerpania ewidencyjne oddziału PEGAZ za miesiąc luty 1944 r. przesłane do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek, 23 II 1944 r. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Pegaz-Bryl 246
24.3.1944 r. p. Horodyński
Sprawozdanie ewidencyjne za m-c luty 1944 r.

Tab. Nr. 1

	A	B	C	Razem	Uwagi
Dowództwo	-	-	-	-	
Wywiad	-	o/1	-	o/1	
"et"	1/3	-	-	1/3	
"brwi"	o/1	-	-	o/1	
"ryd"	o/1	o/1	-	o/2	
"et"	-	-	-	-	
Razem	1/3	o/2	-	1/7	

266
245

Tab. Nr. 2

	A	B	C	D	E	F	G	Razem
Dowództwo	-	3	5	4	-	-	-	7
Wywiad	-	-	1	4	-	-	-	3
"et"	1	-	9	4	24	-	-	19
"brwi"	1	1	3	13	28	-	-	10
"ryd"	1	-	6	6	40	-	-	10
"et"	1	-	3	3	14	-	-	7
Razem	4	4	27	34	106	-	56	227

Tab. Nr. 3

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	Razem
1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	2	2	-	-	-	-	-	-	-	4

3

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa, ps. Bryl sprawozdanie ewidencyjne oddziału PEGAZ za miesiąc luty 1944 r. przesłane do Szefa Oddziału I Organizacyjnego Kedywu KG AK Wacława Chojny, ps. Horodyński, 24 III 1944 r. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Ps-B
25.4.1944

535/144

Sprawozdanie ewidencyjne za m-c marzec 1944 r.

268
246

Tab.NR. 1.

	A	B	C	Nazwa	Uwagi
Dowództwo	-	-	-	-	-
Wywiad	-	-	-	-	-
Pol	a/1	-	-	a/1	-
Bryw	-	-	-	-	-
Byd	-	-	a/2	a/2	/zaginionych/
Pol	-	-	-	-	-
Nazwa	a/1	-	a/2	a/3	-

Tab.NR. 2.

	A	B	C	D	E	F	G	Nazwa	
Dowództwo	-	-	3	-	5	-	-	7	19
Wywiad	-	-	1	-	1	-	-	3	8
Pol	1	-	-	-	9	-	-	10	55
Bryw	1	-	1	-	3	-	-	10	55
Byd	1	-	-	-	8	-	-	10	62
Pol	1	-	-	-	3	-	-	7	27
Nazwa	4	-	5	-	27	-	33	-10%	226

Tab.NR. 3.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	Nazwa
1	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-
2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
3	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nazwa	3	2	-	-	-	-	-	-	5	-

B

Przygotowane przez Adama Borysa, ps. Bryl sprawozdanie ewidencyjne oddziału PEGAZ za miesiąc marzec 1944 r. przesłane do Szefa Oddziału I Organizacyjnego Kedywu KG AK Wacława Chojny, ps. Horodyński (dekretacja na odwrotnej stronie dokumentu), 25 IV 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

[illegible]

9 26
1 28 41
c/ materiały wybuchowe i sprzęt

1 pojemnik	28 szkieł
2,30 kg. plastiku	5 amoniaku
54 amoniaku	3 kartki
25 termometr	1 galwanometr
4,5 m lina wybuchowa	1 amoniak
0,4 m " przeciwb.	5 szarych do izolacji
110 szpilek 20, 1 cięciw.	5 szarych do szpilek
4 sznur	20 kg. materiałów "B"
	1 beczka

2. Straty spia:
kilk. szpilek i sznurów szarych

VII. Długość.
W miarę spracowania szpilek i PU
1 PU
1 sznur 7,60

VIII. Wyżs.
W 2-3 szpilek sznur nie występuje.

II. Plan i wykonanie.
1. Przewidziano pracę przeciwko zapaleniom dymiącym w stosunku do terenu wzdłuż Poligonu.
2. Przewidziano wstąpienie do szkodliwych szkodliwych.
3. Przewidziano obciążenie sznurów.

B.

Wzrostowy Dowódka	S.A.	Platunek	I.	II.	III.	IV.	Suma
butla amoniaku							5
izometa							15
butle							15
szary							1070
cytryny							15
ogrodnicz							150
liniowy							100
skrzynia rownosc							10
placisko							10
inne							5
rozrywki do placiska							10
polnosc							5

II. Przeprowadzenie akcji.

Wzrostowy Dowódka: 1 - 2 - 3 - 4.

III. Rozmowa.

Całkowita liczba akcji, w tym: 10

Wzrostowy Dowódka: 1 - 2 - 3 - 4

IV. Rozmowa.

Całkowita liczba akcji, w tym: 10

Wzrostowy Dowódka: 1 - 2 - 3 - 4

V. Rozmowa.

Całkowita liczba akcji, w tym: 10

Wzrostowy Dowódka: 1 - 2 - 3 - 4

VI. Rozmowa.

Całkowita liczba akcji, w tym: 10

Wzrostowy Dowódka: 1 - 2 - 3 - 4

VII. Rozmowa.

Całkowita liczba akcji, w tym: 10

Wzrostowy Dowódka: 1 - 2 - 3 - 4

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa,
ps. Bryl sprawozdanie oddziału PEGAZ za miesiąc
kwiecień 1944 r. przesłane do Szefa Sztabu Kedywu
KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek, 15 V 1944 r.
(AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

262/p.p.

Pe-B
240544

210
248

Sprawozdanie ewidencyjne za m-c kwiecień 1944 r.

Tab.nr. 1

	A	B	C	Razem	Uwagi
Dowódstwo	-	1/1	-	1/1	
Wywiad	-	-	-	-	
Ret	0/1	0/2	-	0/3	
Bravi	-	-	-	-	
Ryd	-	0/1	-	0/1	
Det	0/2	-	-	0/2	
Razem	0/3	1/4	-	1/7	

Tab.nr. 2

	A	B	C	D	E	F	G	Razem	
	a	b	c	d	e	f	g		
Dowódstwo	-	-	3	-	5	-	4	-	19
wiad	-	-	1	-	1	-	3	-	6
ret	1	-	-	-	9	-	4	-	54
Bravi	1	-	1	-	3	-	13	-	35
Ryd	1	-	-	-	5	-	5	-	52
Det	1	-	-	-	3	-	3	-	25
Razem	4	-	5	-	27	-	33	-	223

Tab.nr. 3

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	Razem
1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	3	2	-	-	-	-	-	-	-	5

B

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa, ps. Bryl sprawozdanie ewidencyjne oddziału PEGAZ za miesiąc kwiecień 1944 r. przesłane do Szefa Oddziału I Organizacyjnego Kedywu KG AK Wacława Chojny, ps. Horodyński, 24 V 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

2-1/8
18.6.1944

Sprawozdanie miesięczne za miesiąc: maj 1944

I. Stan oddziału.
a/ ludność: 266 285

ofic. - podofic. - podcz. - asenry. - asyst. - ogóln. - wypisani - razem

Dowództwo	I.	II.	III.	IV.	Suma
Wzrost	1	2	3	4	5
Intendant	1	2	3	4	5
Instr. 4P i asyst.	1	2	3	4	5
Podcz. 1	1	2	3	4	5
II	1	2	3	4	5
III	1	2	3	4	5
IV	1	2	3	4	5
Suma	1	2	3	4	5

b/ broń i amunicja

Broń	Amunicja	Suma
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31	32	33
34	35	36
37	38	39
40	41	42
43	44	45
46	47	48
49	50	51
52	53	54
55	56	57
58	59	60
61	62	63
64	65	66
67	68	69
70	71	72
73	74	75
76	77	78
79	80	81
82	83	84
85	86	87
88	89	90
91	92	93
94	95	96
97	98	99
100	101	102
103	104	105
106	107	108
109	110	111
112	113	114
115	116	117
118	119	120
121	122	123
124	125	126
127	128	129
130	131	132
133	134	135
136	137	138
139	140	141
142	143	144
145	146	147
148	149	150
151	152	153
154	155	156
157	158	159
160	161	162
163	164	165
166	167	168
169	170	171
172	173	174
175	176	177
178	179	180
181	182	183
184	185	186
187	188	189
190	191	192
193	194	195
196	197	198
199	200	201
202	203	204
205	206	207
208	209	210
211	212	213
214	215	216
217	218	219
220	221	222
223	224	225
226	227	228
229	230	231
232	233	234
235	236	237
238	239	240
241	242	243
244	245	246
247	248	249
250	251	252
253	254	255
256	257	258
259	260	261
262	263	264
265	266	267
268	269	270
271	272	273
274	275	276
277	278	279
280	281	282
283	284	285
286	287	288
289	290	291
292	293	294
295	296	297
298	299	300
301	302	303
304	305	306
307	308	309
310	311	312
313	314	315
316	317	318
319	320	321
322	323	324
325	326	327
328	329	330
331	332	333
334	335	336
337	338	339
340	341	342
343	344	345
346	347	348
349	350	351
352	353	354
355	356	357
358	359	360
361	362	363
364	365	366
367	368	369
370	371	372
373	374	375
376	377	378
379	380	381
382	383	384
385	386	387
388	389	390
391	392	393
394	395	396
397	398	399
400	401	402
403	404	405
406	407	408
409	410	411
412	413	414
415	416	417
418	419	420
421	422	423
424	425	426
427	428	429
430	431	432
433	434	435
436	437	438
439	440	441
442	443	444
445	446	447
448	449	450
451	452	453
454	455	456
457	458	459
460	461	462
463	464	465
466	467	468
469	470	471
472	473	474
475	476	477
478	479	480
481	482	483
484	485	486
487	488	489
490	491	492
493	494	495
496	497	498
499	500	501
502	503	504
505	506	507
508	509	510
511	512	513
514	515	516
517	518	519
520	521	522
523	524	525
526	527	528
529	530	531
532	533	534
535	536	537
538	539	540
541	542	543
544	545	546
547	548	549
550	551	552
553	554	555
556	557	558
559	560	561
562	563	564
565	566	567
568	569	570
571	572	573
574	575	576
577	578	579
580	581	582
583	584	585
586	587	588
589	590	591
592	593	594
595	596	597
598	599	600
601	602	603
604	605	606
607	608	609
610	611	612
613	614	615
616	617	618
619	620	621
622	623	624
625	626	627
628	629	630
631	632	633
634	635	636
637	638	639
640	641	642
643	644	645
646	647	648
649	650	651
652	653	654
655	656	657
658	659	660
661	662	663
664	665	666
667	668	669
670	671	672
673	674	675
676	677	678
679	680	681
682	683	684
685	686	687
688	689	690
691	692	693
694	695	696
697	698	699
700	701	702
703	704	705
706	707	708
709	710	711
712	713	714
715	716	717
718	719	720
721	722	723
724	725	726
727	728	729
730	731	732
733	734	735
736	737	738
739	740	741
742	743	744
745	746	747
748	749	750
751	752	753
754	755	756
757	758	759
760	761	762
763	764	765
766	767	768
769	770	771
772	773	774
775	776	777
778	779	780
781	782	783
784	785	786
787	788	789
790	791	792
793	794	795
796	797	798
799	800	801
802	803	804
805	806	807
808	809	810
811	812	813
814	815	816
817	818	819
820	821	822
823	824	825
826	827	828
829	830	831
832	833	834
835	836	837
838	839	840
841	842	843
844	845	846
847	848	849
850	851	852
853	854	855
856	857	858
859	860	861
862	863	864
865	866	867
868	869	870
871	872	873
874	875	876
877	878	879
880	881	882
883	884	885
886	887	888
889	890	891
892	893	894
895	896	897
898	899	900
901	902	903
904	905	906
907	908	909
910	911	912
913	914	915
916	917	918
919	920	921
922	923	924
925	926	927
928	929	930
931	932	933
934	935	936
937	938	939
940	941	942
943	944	945
946	947	948
949	950	951
952	953	954
955	956	957
958	959	960
961	962	963
964	965	966
967	968	969
970	971	972
973	974	975
976	977	978
979	980	981
982	983	984
985	986	987
988	989	990
991	992	993
994	995	996
997	998	999
1000	1001	1002
1003	1004	1005
1006	1007	1008
1009	1010	1011
1012	1013	1014
1015	1016	1017
1018	1019	1020
1021	1022	1023
1024	1025	1026
1027	1028	1029
1030	1031	1032
1033	1034	10

Pl - B
20.5.44

283 / kop. Adam Borys

Sprawozdanie ewidencyjne za m-c maj 1944 r.

269
247

Tab.nr. 1

	A	B	C	Razem	Uwagi
Dowództwo	-	-	-	-	
Wywiad	-	-	-	-	
Instruktorzy	-	-	-	-	
Pet	-	-	-	-	
Bravi	1/6	-	-	1/6	
Ryś	1/6	-	0/2	1/2	
Det	-	-	-	-	
Pl. V	-	-	-	-	
Razem	2/6	-	0/2	2/6	

Tab.nr. 2

	A	B	C	D	E	F	G	Razem
	s l	s l	s l	s l	s l	s l	s l	
Dowództwo	-	- 2	- 2	- 2	-	-	- 6	12
Wywiad	-	- 1	-	- 3	-	-	- 1	5
Instruktorzy	-	- 3	- 4	- 5	-	- 1	- 1	14
Sanitariat	-	- 1	- 1	-	-	-	- 16	18
Pet	1	-	- 5	- 5	- 32	-	- 11	33
Bravi	1	-	- 8	- 9	- 50	-	- 20	67
Ryś	1	-	- 4	- 1	- 47	-	- 7	56
Det	1	-	- 4	- 4	- 23	-	- 9	40
Plut. V	1	-	- 3	-	- 14	-	- 3	20
Moto	1	-	- 2	- 2	- 4	-	- 3	11
Razem	6	- 7	- 33	- 31	170	- 1	- 77	319

Tab.nr. 3

	a	b	c	d	e	f	h	i	Razem
1	4	-	-	-	-	-	1	-	5
2	-	1	-	-	-	-	-	-	1
3	-	1	-	-	-	-	-	-	1
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	4	2	-	-	-	-	1	-	7

Przygotowane i podpisane przez Adama Borysa, ps. Bryl sprawozdanie ewidencyjne oddziału PARASOL za miesiąc maj 1944 r. przesłane do Szefa Oddziału I Organizacyjnego Kedywu KG AK Wacława Chojny, ps. Horodyński. W gryfie dokumentu dekretacja archiwisty 283/ kop[erta] Parasol p[łytkie] arch[iwum]. Na odwrocie z kolei dekretacja skierowania dokumentu do p[łytkiego] archiwum Kedywu KG AK, 25 VI 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Oddział PEGAZ-PARASOL – meldunki i rozkazy

Zachowane do naszych czasów dokumenty oddziału PEGAZ-PARASOL przetrwały wojnę przede wszystkim zgrupowane w Archiwum Kedywu KG AK. Uzupełniają je inne zachowane po wojnie, a zdeponowane w zespole archiwalnym Piotra Stachiewicza w AAN, także te odkryte w ostatnich latach w konspiracyjnej skrytce przy ul. Niemcewicza 7/9 w Warszawie oraz inne przekazane w 2024 r. do Muzeum Powstania Warszawskiego. W tym rozdziale przedstawiamy prawie 30 dokumentów powstałych na szczeblu dowodzenia oraz kierowane do dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal, Bryl, Kar, Pług. Obok nich dokumenty kierowane z innych struktur AK oraz dotyczące spraw, którymi w swojej działalności bojowej zajmował się PEGAZ-PARASOL. Nie są one związane ze sprawozdawczością czy raportami chronologicznymi.

Przyglądając się dokumentom zwróćmy uwagę, że tak jak dla kryptonimu AGAT w zasadzie nie używano skrótów, tak dla oznaczeń kryptonimu PEGAZ regularnie stosowano skrót Pz lub P-z rozszerzany o pseudonim lub kryptonim osoby, lub komórki sporządzającej pismo. Zdarzały się od tej reguły wyjątki, jak chociażby w przypadku meldunku Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski, który w osobiście napisanym meldunku z 7 II 1944 r. użył pełnej formy PEGAZ. Zachowało się jedynie kilka dokumentów z konspiracji, które powstały pod zaznaczonym wyraźnie w gryfie pisma kryptonimem PARASOL. Najwcześniejsze pochodzi z 6 VI 1944 r. i sporządził je w rękopisie dowódca Adam Borys, ps. Pal. Także w tym przypadku stosowano skrót Pl również rozszerzany o pseudonim lub kryptonim osoby sporządzającej pismo. Zachowały się jedynie takie pisma przygotowywane przez dowódcę oddziału Adama Borysa, ps. Pal i Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi. Pełny zapis kryptonimu PARASOL stosowano w dekretacjach z poziomu dowództwa Kedywu KG AK, jak w choćby piśmie z 11 VI 1944 r. zastępcy Szefa Sztabu Kedywu KG AK Mieczysława Kurkowskiego, ps. Sawa w sprawie Otto Schultza. Ciekawym zagadnieniem są pseudonimy dowódcy, których używał na poszczególnych etapach służby. W oddziale „Motor” pojawił się pseudonim „Pług”, który był z Borysem od czasu szkolenia w Wielkiej Brytanii. Pod takim pseudonimem był zapowiadany do Kraju jako cichociemny. W momencie utworzenia AGAT początkowo był to pseudonim „Bryl” zapisywany z czasem często przez Borysa jedynie charakterystyczną literą B z zawiniętą i przedzieloną dolną częścią litery. Podpisywał tym pseudonimem sprawozdania miesięczne do dowództwa Kedywu KG AK i meldunki z akcji. Był to jego najbardziej popularny pseudonim z konspiracji. Występował on również w kryptonimie oddziału zapisywanego często jako 90 Agat-Bryl, Pegaz-Bryl lub skrótowo Pz-B. (vide sprawozdania miesięczne PEGAZ). Funkcjonowało to również po zmianie kryptonimu oddziału na PARASOL jako P-I/B. (vide sprawozdanie miesięczne za maj 1944 r.). Pseudonim „Kar” używany był w wewnętrznej poczcie oddziału od września 1943 r. Właśnie do Pana „Kara” przesyłano meldunki m.in. z akcji Bürkl, Kretschmann, Frühwirth. Podobnie pseudonim „Pal”, który używano na przykład w meldunkach pododdziałów PEGAZ do swojego dowódcy od stycznia 1944 r., m.in. w raporcie z akcji Rodewald. Był to również pseudonim wewnętrzny. Co ciekawe, najrzadziej, żeby nie powiedzieć w ogóle, Borys posługiwał się przynajmniej w pismach pseudonimem „Pług”. W meldunku z 12 VII 1944 r. zastosował kryptonim Pl-B, ale podpis został złożony literą P, co sugeruje, że mógł krótko przed Powstaniem używać w korespondencji pseudonimu „Pług”. Co ciekawe, podaje się również jako oficjalny pseudonim Borysa – „Dyrektor”, co jednak było określeniem opisowym i stosowanym przez żołnierzy PARASOLA raczej już po wojnie. W każdym razie pseudonim ten nie występuje oficjalnie w żadnym z dokumentów z okresu wojny. Mógł on być również mylony z pseudonimem „Dyrektor” jaki nosił Jan Wojciech Kiwerski dowódca Oddziałów Dyspozycyjnych Kedywu KG AK i bliski przełożony Borysa.

Większość dokumentów to dokumenty oryginalne z okresu wojny. Jest jednak kilka powstałych w formie odpisów sporządzonych w okresie 1945-1946, a których oryginalne wersje już po ich przepisaniu zaginęły. Niezwykle interesującym jest dokument przedstawiający schemat organizacyjny 1 Kompanii, w którym zastosowano stosunkowo rzadko spotykaną w konspiracji liczbową metodę ukrywania numerów lokali konspiracyjnych. O ile podane są prawdziwe nazwy ulic, przy których mieściły się konkretne lokale alarmowe, tak numery tych domów i mieszkań były zaszyfrowane w postaci zmniejszonych lub zwiększonych liczb. Zmienne z kolei dostarczane były oddzielnymi meldunkami. Interesujące są również pisma z informacjami i dokładnymi rysopisami niemieckich funkcyjnych Wydziału IV Gestapo, co miało pomóc w ich rozpoznaniu. Zachowała się również fotografia niezidentyfikowanego mężczyzny, którą można uznać za przesłaną w celu rozpoznania i likwidacji przez oddział.

odpis
 Alarmschema Gestapo.
 Diebstahl eines urgetrauten d...
 1. f... 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183.

[illegible]

Handwritten text on lined paper, likely a page from a notebook or ledger. The text is written in cursive and is mostly illegible due to fading and blurring. The page is numbered "62" in the top right corner. The text appears to be organized into columns, possibly representing a ledger or account book. There are some markings and scribbles on the page, including a large "N" in the middle right and some illegible markings on the left side.

Pismo Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski do dowódcy Kedywu KG AK Emila Fieldorfa, ps. Nil w sprawie mordowania i doświadczeń medycznych prowadzonych na Polkach w niemieckim, nazistowskim obozie koncentracyjnym Ravensbrück. Przekreślony adresat kierujący pismo od Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek na nowego dowódcę Kedywu KG AK Jana Mazurkiewicza, ps. Sęp, 7 II 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Pegaz-Rayski/ dn[ia] 7.2.[19]44./ 81 – Nil. Bolek dla Sępa/ Przedstawiam poniżej treść odszyfrowanego listu, nadesłanego przez jedną/ z Polek z obozu koncentracyjnego „Frauen-Konz[entrations] Lager-Ravensbrück bei/ Fürstenberg (Meklemburg)”. Nazwisko autorki listu jest nie/ znane. Podałem go p[anu] Palowi./ „Wśród tutejszych Polek dużo osób o wysokiej wartości. W ciągu roku/ ostatniego rozstrzelano przeszło 100, wszystkie za udział w organizacjach./ Kazano im tu pracować przez rok lub dwa, następnie partiami w tajemnicy/ stracono. Pijani żołnierze opowiadali o tym w kantine, jak Polki umieją/ umierać. Robią tutaj operacje doświadczalne dla celów wojennych, wyłącznie/ na Polkach i wyłącznie na młodych osobach z inteligencji. Akcją kie/ruje chirurg prof. Gebhard, szef wielkiego sanatorium dla rannych w pobliskim/ Hohenlychen. Wyjmują np. kawał kości i wstawiają w innym miejscu, żeby/ obserwować wędrowanie lub wyjmują część kości potrzebną rannemu z Ho/henlychen. Na ten ostatnie operacje 5 naszych „królików” umarło. Inne ope/racje służą doświadczeniom przygotowanym dla wojny chemicznej,/ „Gasbrand” i inne skutki są: straszne bóle, wielomiesięczne ropienia,/ nieraz kalectwo, w najlepszym wypadku wielkie blizny, głównie na no/gach, ale i na brzuchu. Większość „królików” operowano 4-5 razy, jest/ ich obecnie 68, pięć umarło, pięć rozstrzelano 28.9. Niedawno sporządzo/no spis wszystkich „królików”. Zachodzi obawa, że przed końcem wszystkie/ rozstrzelają, by zatrzeć ślady zbrodni. Cała sprawa otoczona najwięk/szą tajemnicą. Nikt w obozie nie zna celów operacji. Dowiedziałam/ się cudem, za ścisłość rękę. Zachodzi obawa, że nikt stąd z ży/ciem nie ujdzie, bo zbudowali teraz 14 bunkrów z karabinami ma/szynowymi w koło całego obozu. Mamy tutaj kilkanaście tysięcy/ komunistek, Ukrainek, Rosjanek, Niemiek i innych, których może/ nie zechcą wypuścić. Chodzi więc o to, żeby kilkakrotnie przez radio/ usłyszeli, że jeżeli tutaj jednemu „królikowi” lub w ogóle jednej Polce/ włos z głowy spadnie, to odpowiadać będą osobiście wszyscy oficerowie/ i lekarze tutejsi obecni i dawni oraz ich rodziny, przede wszystkim/ Lagerkommendant Hauptsturmführer Suhren, adiutant Obersturmführer Brauning oraz 23-cia kochanka Oberaufseherin Binz (za/wód kucharka) oraz szczególny oprawca Komisar Kriminalassistent/ Randbehr.

W drugim rzędzie odpowiadają z rodzinami wszystkie tutejsze urzędniczki,/ zwane tu „Aufseherinnen” oraz urzędnicy SS. Strach przed odpowiedzialnoś/cią osobistą tu jest bardzo duży i audycje mogą nas przede wszystkim/ „królików” uratować. Polki tu liczą na odsiecz z Oflagów, przede wszyst/kim z Prenzlau, ale nie wiadomo czy oni o nas wiedzą. Jest nas tu/ obecnie prawie 3000, przeszło 1000 i to głównie inteligencja wyjecha/ła do fabryk Grünberg, Neubrandenburg, Karlsbad. Ogólna pos/tawa Polek wspaniała, przystłowiowa./ Proszę o dalsze zarządzenie./ R[ayski]

Fotografia nieznanej osoby znaleziona w skrytce oddziału przy ul. Niemcewicza 7/9. Jest to prawdopodobnie zdjęcie, które miało pomóc w identyfikacji osoby przeznaczonej do likwidacji, b.d. (MPW, fotografia ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

Wysiedlenie w terenie jest ułatwione przez Pana
do którego skierowany zostałem.
Na przesłanie wzmianki o państwie lasy Tarnów i lasy
Podzamcze sprawdzane były przez Niemców.
Szosy i trakty polne znajdują się ~~xxx~~ w stanie dobrym.
Garwolin - Wilga 20 km. Czas przejazdu wzdłuż szosy
około 4 godz.

Krótki meldunek dotyczący sytuacji
w okolicach Garwolina i Wilgi, b.d.
(MPW, dokument ze skrytki
przy ul. Niemcewicza 7/9)

PS - W.61
24 - 22 - 44 godz. 9.30

ps. Pal

Raport

z akcji zdobycia samochodu samochodowego

W dniu 19.3 o godz. 10-05 rano patrol w składzie 3 ludzi: /K-m Daniel, szofer Alina i Scholt/ uzbrojeni: 3 pistolety, 2 granaty plastikowe, wyruszył na miejsce z zadaniem zdobycia samochodu samochodowego.

O godz. 11.07 na ulicy Kredytowej przed Arbeitstempel patrol obserwuje samochód marki "Opel-Super" i wraz z szoferem /Aliną/ podejście przez Pl. Książkowskiego, Wilemską i plac Ritzuskiego. Przed Pałacem Króla wstrząs ostrą wiruła następuje zdarzenie ze stojącym samochodem niemieckim, w wyniku którego oba samochody odmasały podła uszkodzenia.

Z uszkodzonego samochodu wyskoczył kierowca, ładując epizodem protokółu zajęcia. Daniel terroryzuje go i patrol podejście ulicy Kierkowej do Placu Teatralnego. Na rogu ul. Kierkowej Alina stwierdza zupełnie niebezpieczne sprężenie. Patrol wykazuje z samochodu i ucieka się na Plac Teatralny. W tym momencie Alina idąc drogą pasażerską samochodu z Placu Ritzuskiego, z którego wyskoczył 2-ty kierowca, jeden z pistoletem, drugi z W. Daniel wystrzelił rannym: "szokk bierze", nie podaje kierunku.

Zajęcie na miejscu o godzinie 12.01. Po godzinie 12 Daniel z kierowcą uciekają się przez Plac Teatralny w stronę ul. Poche, nad Alina, ostrzeliwując się, biegnie w kierunku ulicy Samarskiej. Obaj kierowcy odciągają Alinę.

Na rogu ul. Samarskiej i Placu Teatralnego ps. "Cafe Kawa" - Alina rannym serią 12 w nogi - pada, podnosi się na stopie szklarki i ostrzeliwuje się w kierunku ulicy. Jakąś trasą około 2 minut, po upływie których Alina rannym materialnie wyposażona pistolet.

W tym samym czasie Daniel z kierowcą biegnie Placem Teatralnym ku ulicy Poche. Na potli tramwajowej przepędzają ogień z pistoletów dwóch stojących ich kandydów i uciekają.

Z relacji wspomnianego świadka /opracowanie faktów na miejscu na Placu Teatralnym/ wynika on następująco:

Po ucieczce Aliny jeden na ścigających go kierowcę stwierdził głośno 21 postrzały, które otrzymał Alina po nogach, tułowiu i szyi. Alina nie dożyła. Przepodobnie był jeszcze około 2-ciu minut, o czym świadczą dyktando lewej ręki. Kierowcy uciekli się nad nią, kopiąc leżącą. Po upływie 20 - 25 minut, o czym Alina leżała tuż do domu, zajęła niemieckie auto osobowe, które ucieka Alinę przepodobnie do Pałacu Błanka.

Raport do dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Pal z akcji zdobycia samochodu, 24 II 1944 r., godz. 9:30. Powojenny odpis. (AAN)

[illegible][illegible]

Meldunek ze szczegółowymi informacjami z rozpracowania jednostek i instytucji niemieckich w Garwolinie i okolicach, b.d. (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

13.4.44
ps. Bartłomiej
 Przeczytałem tekst umowy
 w sprawie kupna i urządzenia
 warsztatu samochodowego.
 B.

Meldunek dowódcy oddziału PEGAZ
 Adama Borysa, ps. Bryl do dowódcy
 Kedywu KG AK Jana Mazurkiewicza,
 ps. Bartłomiej dotyczący umowy zakupu
 i urządzenia warsztatu samochodowego.
P[ega]z – B[ryl]/ 13.4.[19]44/ p[an]
Bartłomiej/ przesyłam tekst umowy/
w sprawie kupna i urządzenia/ warsztatu
samochodowego. B[ryl]

Do meldunku załączona umowa podpisana
 przez Antoniego Kociszewskiego, ps. Antek,
 Antoni, Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi,
 Ryszarda Kruka, ps. Rysiek i Bogdana Wałę,
 ps. Bogdan, 13 IV 1944 r. Na marginesie
 dopisek Szefa Sztabu Kedywu KG Wacława
 Janaszka, ps. Bolek: *Sprawa dotyczy kupna*
urządzenia warsztatów/ samochodowych
(odd[ział] dysp[ozycyjny] Pegaz.
 (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Warszawa, dn.
 U.M.O.W.A. ...
 243 265

Umowa zawarta między Panem J.K. Przedstawicielem Interesów Skarbu
 Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, a Panem S. wszyscy zamieszkali w War-
 szawie.

Zgodnie z pełną świadomością i interesem dobra społecznego i interesów
 Skarbu Państwa reprezentowanego przez Pana J.K. obie strony stwierdzają
 co następuje: Pan S. sprzedaje na własność Pana J.K.:

1. Silnik Opel Olympia 4 cyl. /OWA/
2. Silnik D.K.W. 500 cm³ 2 cyl. /Z/
3. Silnik Opel Blitz 6 cyl. /W/

Silniki 1 i 2 z całą instalacją /ramy do silników, inst. elektryczne,
 inst. wodne, tłumikowe i t.d./ umożliwiającą ruch i regulację silników
 przez elektryczną instalację dostawaną do wstawienia przez Pana J.K.
 własnego silnika typu Adler, sprzedaje również na własność Pan S. Panu J.K.
 koszt montażu, częściowej naprawy, niezbędnej do całej instalacji mieszczą
 się w sumie globalnej wyliczonej poniżej. Do silnika Opel Blitz Pan S.
 sprzedaje Panu J.K. stoł montażowy obrzutowy z wstawianymi na nim silnikiem.
 Panu tym Pan S. wyraża na okren do skompletowania działów wojennych
 na naszym terytorium do użytkowania częściowego przez Pana J.K. co nastę-
 puje:

1. Samochód osobowy typu Austin do suchej jazdy i jako model.
2. Dwie pumpy Diesel'a i wtryskiwacz jako modele szkolne.

Pana tym wyraża do użytkowania przez trzy dni w tygodniu lokal
 z zamontowanymi tam modelami, gdzie Pan J.K. będzie przeprowadzał szkole-
 nie swoich uczniów w myśl ewidencji ustale warunków bezpieczeństwa, oraz
 osobne ewidencje sprawy wyznaczające szkoby na ewentualne szkolenie, z
 którego Pan J.K. będzie częściowo korzystał.

Główną wyliczoną instalacją instalacja na sumę globalną zł. 50.000.-
 /zł. pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset/, którą to sumę Pan S. otrzymał w
 trzech ratach.

Rata I	25.000.-zł.	/dwadzieścia pięć tysięcy zł./
Rata II	25.000.-zł.	/dwadzieścia pięć tysięcy zł./
Rata III	2.500.-zł.	/dwa tysiące pięćset zł./

Pana tym zastrzega się, że Pan S., nie ma prawa korzystać z modeli i
 instalacji sprzedanych Panu J.K. dla swoich celów.

Pana J.K. i jego przedstawiciele oraz zastępcy zobowiązują się do
 obopólnego interesu do zachowania tajemnicy swojej umowy,
 warunków ostrożności i bezpieczeństwa ewidencji osobne.

W razie obopólnego dozwolenia rozwiązania umowy /np. po końcu działań
 wojennych/ Pan S. na pisowność zabycia całego urządzenia od Pana J.K.
 Cena ustali komisja złożona z przedstawicielami obu stron.

Pana tym umowa może być zerwana przez niedotrzymanie warunków umowy
 przez jedną ze stron. Wtedy Pan J.K. ma prawo zabrania całej instalacji
 do swojego lokalu.

Jako świadkowie ze strony Pana J.K. występują Pan B. i Pan D.
 Ze strony Pana S. Pan C., który na wypadek nieobecności, chereby czy
 śmierci Pana S. będzie gwarantem utrzymania w mocy umowy.

Podpisz:

Oskarżenie niniejszego dokumentu będzie miało w przypadku prawa
 solidarności wyjątek odzwierciedlonych przedmiotów.

Ryszard Kruk.
Bogdan Wałę
Antoni
Jeremi

Jeremi
p. Bartłomiej
Przesyłam Panu umowę dotyczącą warsztatów samochodowych. Ze strony firmy podpisali ją: p. Sroczy (Antoni), pan Czyżewski (Jeremi). Ze strony naszej: ja (Kowalski), Bogdan (Bogdan Wal), Rysiek (Ryszard Kruk).
Jeremi

Meldunek Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Bryl w sprawie umowy dotyczącej warsztatów samochodowych. Meldunek preadresowany w kancelarii dowódcy oddziału do dowódcy Kedywu KG AK Jana Mazurkiewicza, ps. Bartłomiej, 12 IV 1944 r. Co ciekawe, meldunek ten wysłano wraz pismem przewodnim dowódcy oddziału PEGAZ i z umową.

(AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Jeremi/ 12 IV-[19]44/ p[an] Bartłomiej/ Przesyłam Panu umowę dotyczącą transakcji/ urządzenia warsztatów samochodowych. Ze strony/ firmy podpisali ją: Sroczy. – (Antoni), pan Czyżewski – (Jeremi). Ze strony naszej: ja – (Kowalski)/ Bogdan – (Bogdan Wal), Rysiek (Ryszard Kruk.)/ Jeremi

Informacja do Zarządu Głównego
Nr. 4713 z dn. 8.5.44 r.

Usługi pełnione dotychczas przez G.V.K. przejęte sąsiedzi jak następują:

I. Rezerwa P.P. m. Warszawa

Shella	51 szereg.
Hospital "Jana Bożego"	18 "
Elektrownia i Dw. Gdański	10 "
Nagany szkodowe Jawn 60	10 "
" " Szwedzka 2/4	12 "
Fabryka	5 "
Technikumielagomelich. Kalski 2a	5 "
Arrest etapowy	5 "
" dyscyplinarny	4 "
Ochrona obiektu ul. Chęka 13	10 "
105 atomu mieszanych, jak chorzy, urlopowani	
arrest itd.	12 "

razem 120 szeregowych

II. Oddział Hutebny Policii Polakini m. Warszawa

Funkcja komendy jak w rozkazach 1-2. Komenda uskuteczniła na dotychczasowych zasadach
funkcję wypadów i funkcyj wartowniczych przy Dyrekcji Policii Kryminalnej podzielił model
dotychczasowe obowiązki.

Funkcja delegowanych do urzędów - wysłała policjantów do następujących urzędów, gdzie
pełnią oni służbę na dotychczasowych zasadach:

Biuro Dystryktu	2 szereg.
Starosta Średziński	5 "
" " Urz. miast.	6 "
" " Busko Drug.	
" " Cieskiego 14	6 "
" " Urz. Veterymaryjny	5 "
Prezydent Policii - szarym	1 "
" " Inform.	2 "
Kde d. sch. zastawia sch. Karłowicza 64	6 "
" " Abt. 2a	2 "
" " Szumikarowa	1 "
S.D.	1 "

razem 34 szeregowych

III. Oddział "Średziński"

1. Komenda - służba w mieszk. "Średziński"	2 szereg.
/Abchaitow. Witte/	5 "
Urząd Pracy, Kredytowa 1	

razem 5 szeregowych

Oddział "Północ"

1. Komenda - Nagany Agrow. - Szoski 2	10 szereg.
1. " służba w mieszk. Północ	
/Abchaitow. Werd./	2 "
Fabryka margaryny Tetelaff, Woiska 42	2 "
Nakłady szkodowe "Michlars", Woiska 40	2 "
22 Komenda - Nagany szkodowe, Woiska 176	2 "
26 " olejarnia, Gdańska 33	5 "

razem 23 szeregowych

- 2 -

Oddział "Północ"

16 Komenda - do mies. Obw. Północna /Abchaitow. Werd./	1 szereg.
Hospital szkodowy, ul. Chocimka 5 - ilość policjantów zależna od potrzeb służbowych.	

Oddział "Praga"

15 Komenda - do mies. Obw. "Praga" /Abchaitow. Praga/	1 szereg.
18 " " Półn-Instancje RAB, Toruńska 23	7 "
24 " olejarnia Radzymińska 172	4 "

razem 12 szeregowych

Komenda "Praga - Średziński"

do mies. mies. Praga - Średziński /Gda/ 1 szereg.

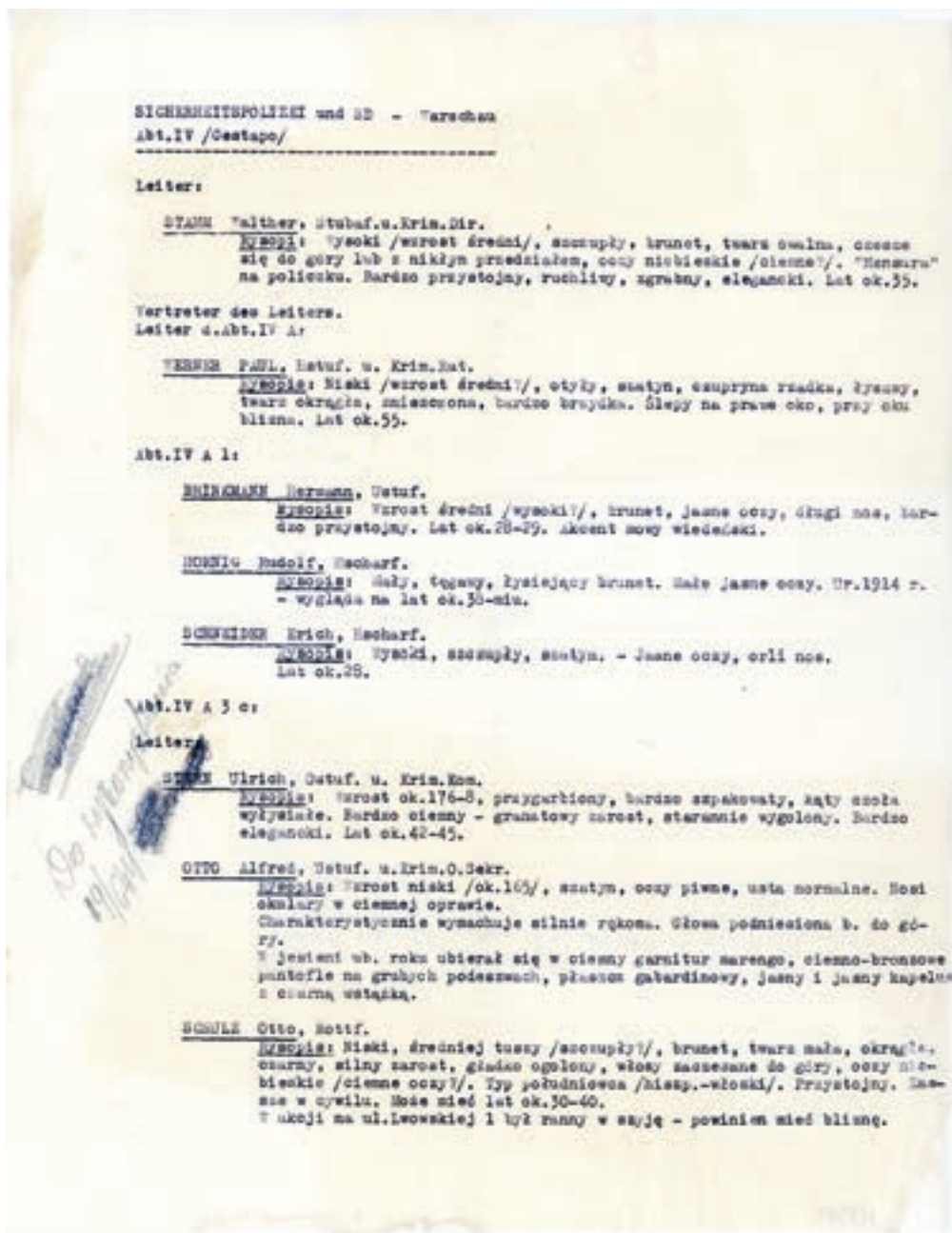
Komendant G.V.K. na do policjantów delegowanych do mies. Oddziału Urzędu Pracy
i do mies. Komenda. Praga - Średziński. przedłożył wnioski o przeniesienie ich do terytorial-
nie odpowiednich komend.

Komendant Oddziału, stany osobowe potrzebne do wykonania powyższych służb
przy braku szereg. w odpowiedniej jednostce służbowej uszczelniają, we własnym zakresie
z podległych innych jednostek.

P. B.

Informacja do Zarządu Głównego
9/6/44 Sawa - 100

Informacja o strukturze, obsadzie i miejscach pełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy policji na terenie okupowanej Warszawy wedle zarządzenia z 8 V 1944 r., przesłana do wiadomości oddziału PEGAZ dnia 9 VI 1944 r. przez Szefa Sztabu Kedywu KG AK Mieczysława Kurkowskiego, ps. Sawa. 100 to kryptonim numeryczny Kedywu KG AK (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicz 7/9). Na końcu dokumentu adnotacja ołówkiem: *P[ega]z. B[ryl]* Przesyłam do wykorzystania/ 9/6 [19]44 Sawa - 100.

Raport przygotowany 20 V 1944 r. przez pracownika Referatu 997 Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu KG AK z zestawieniem rozpracowanych funkcjonariuszy Abteilung IV /Gestapo/ wraz z opisem ich wyglądu i cech charakterystycznych. Raport przesłany z Kedywu KG AK do oddziału PARASOL. Dekretacja Mieczysława Kurkowskiego, ps. Sawa do wykorzystania w oddziale PARASOL: *Parasol/ Do wykorzystania/ 29/6 [19]44 Sawa – 100*. Raport zawiera charakterystyki takich funkcjonariuszy jak Stamm, Brinkman, Werner, Mielke, Birkner i Spilker. (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

- 2 -

SCHELE Gustaw, Rottf.Wygląd: Chodzi dla niepoznaki w ciemnych okularach, po cywilnemu. Ma kabiakowate nogi. Lat 42.ROGLIN Walther, Oeharf. u. Kris. Ass.Ważni szczegóły: Nie ma kołnaka u prawej ręki.WATE Heinrich, Rottf.Wygląd: Wzrost ok. 170, blondyn, gładko zaczesany do góry, twarz okrągła, oczy niebieskie, usta cienkie. Zawsze wytwornie ubrany. Podczas ostatniej zimy nosił czarne futro z bobrowym kołnierzem z kłopotami i granatowy filcowy kapelusz. Ubrania często zmienia. Lat ok. 32.

Abb. IV i 3 d:

REHLE Kurt, Uetuf. u. Kris. Ass.Wygląd: Wzrost 165-170, prosty, szczupły, karcuszy, w pasie mundury silnie wcięte, w biodrach wąski. Ciężka duma, charakterystycznie w tyle usypakłona kość potyliczna. Uwłosienie ryte, tępne. "a" Jesienią ub. r. czesał się ku górze do tyłu. Uczesanie naizmiel - czasem z przedziałkiem i boki do tyłu /w/g inf. Grzmąły jest to prawie zupełnie лыzy, ciemny blondyn/. Tęcza podłużna, dolna szczątkowa z lekka wysunięta do przodu, brachowej rozwinęta /odchylenie na boki/. Cera charakterystyczna dla ludzi rytych, lekko piegawaty, skóra biała z dużymi śladami pigmentu /opala się na kolor zaciemnionej skóry/. Usta szerokie, dolna warga grubszą, usta nasięnięte. Nos kształtu normalnego, proporcjonalny do rysunku twarzy /wg innego inf. - orli/. Oczy duże białe-niebieskie, wypięte, jakby pozostał choroby Basedowa. Nosy i brwi ryte /wzajemnie w oddzieleniu ciemniejszego od brwi/. Często proporcjonalnie wysokie. Ręce o ściągach silnie rozwiniętych, szerokich, palce długie. Kciuk muskularna, gruba, pismokleiste, duże, podłużne, starannie utrzymywane. Nogi krótkie, nieproporcjonalne do długiego tułowia. Stopy Nr. ok. 28. Chód pewny, krok normalny, wąski - idąc podaje tułów lekko do przodu. Mundury SS-manna nosi kroju naszych olimpijczyków, w stanie b. wcięte, obcisłe, krótkie, nie zakrywające siedzenia. Na jesieni sprawił sobie garnitur szaro-brązowy, przetykany ciemnymi, drobnymi nitkami. Krój nie radzący modny, w stanie ludzkiej, uszyty starannie. Cywilne ubranie umie nosić, gdy jest wywulu trudno rozpoznać, że jest w mundurze zawodowców. Właź figura raczej wązka. Uśmiech szeroki, pokazuje wyraźnie duże, białe, górne zęby, boczne uszkiełko - koronki złote. Górne uszkiełko u wierszochi ka łuku lekko wysunięte ku przodowi. Tęcza zawsze starannie wygolona.WIKLEN Alfred, Sturm.Wygląd: Wzrost średni, lekko szarbiorny, brunet, gładko przylizany do góry, cera śniada, lekko wystające kości policzkowe /typ trochę mongoloidal/. Orli /?/ nos, niebieskie, białe oczy o przesialliwym spojrzeniu. Często chodzi w rogowych okularach z ciemną oprawką. Rzędkie zęby, górne przednie spiliowane /w kształt odwróconego V/. Nos ubranie cywilne lub mundur. Chodząc w palcie ma wyjątkowo stałego trzymania ręk w kieszeniach. Jeśli nosi teczkę, trzyma ją razem z rękawiczką w lewej ręce, prawa w kieszeni na rewolwerze. Lewe ramię podciągnięte. Lat 46.WATONNA Kurt, Oeharf. u. Kris. Ass.Wygląd: Niski, przygarbiony. Tęcza mała, okrągła, biała - zajęta. Rzędkie, małe zęby. Ubrany zawsze po cywilnemu. Lat 39. Zawsze w towarzystwie 2 lub 3 "begleiterów".

- 3 -

Abt. IV C 2:

HAMMERLI Heinz, Stscharf.

Wzrost: Wzrost średni, brunet, bardzo przydatny. Nos długie buty i długi swary płaszcza. Młody.

Abt. IV E:

Leiter:

JOPEK Wilfried, Ostuf. u. Krim.Kom.

Wzrost: Wzrost średni /160-165/, szczupły, brunet, twarz szczupła, podługie, oczy ciemne. Lat ok. 35.

Abt. IV E 1:

WINKELT H., Stscharf.

Wzrost: Wzrost ok. 170, szczupły, ciemny blondyn, policzki lekko zapadnięte, bez zarostu, oczy szaro-niebieskie. Wyraz twarzy dość sympatyczny, w rozmowie nity, uśmiechnięty, ale mający przy tym wąskie, zaczerwienione usta, świadczące o męczliwości. Lat ok. 40. Na jesieni ub.r. obchodził w ciemno-popielatym garniturze, popielatym angielskim płaszczu, szalik angora tego samego koloru, brąz szarym, filcowym kapeluszem.

HAFF Emil, Stscharf.

Wzrost: Wysoki, barczasty, dość tęgi, blondyn, oczy niebieskie. Chodzi przeważnie w wysokich butach.

Abt. IV H:

Leiter:

BIRKNER Wolfgang, Ostuf. u. Krim.Kom.

Wzrost: Wysoki, szczupły, smutny. Oczy jasne. Rysy regularne. Lat 34.

Vertreter des Leiters:

MILLER Erick, Ostuf. u. Krim.O.Ass.

Wzrost: Wysoki, szczupły, brunet. Ciemne oczy. Lat ok. 28.

STONEL Billy, Stscharf.

Wzrost: Wysoki, szczupły, atletycznie zbudowany. Brunet po-tychliwy z tyłu głowy. Niebieskie oczy, długi nos, wąskie usta. Lewe oko zabite. Lat 34. Na miasto wychodzi po opylnem.

BIRKNER Wilhelm, Stscharf.

Wzrost: Wysoki, szczupły, brunet. Pełna twarz, oczy ciemne, nos lekko zadarty. Lat ok. 34.

ROTH Franz, Ostuf.

Wzrost: Mały, ciemny smutny, lekko wypukłe, duże, niebieskie oczy, długi nos, wąskie wargi, amerykański wąsik mocno wygolony do góry tak, że stanowi wąską linię nad wargami. Lecz zachrypnięty głos. Lat ok. 38.

- 4 -

Abt. IV A 8:

Leiter:

SPIJKER Alfred, Batuf. w. Erim. Bat.

Opis: Typ norwega. Wysoki/ok.176/, szczupły, blondyn. Twara pociągła, wygolona. Włosy gęste, czesane się z przedziałem, sadzając włosy do góry. Uszy przylegające prawidłowo. Oczy jasnoniebieskie, spojrzenie chłodne, dość przenikliwe. Nos lekko wykrzywiony. Uśmiecha się rzadko. Ręce starannie utrzymywane, rasowe. Lat ok. 35-37.

Vertreter des Editors:

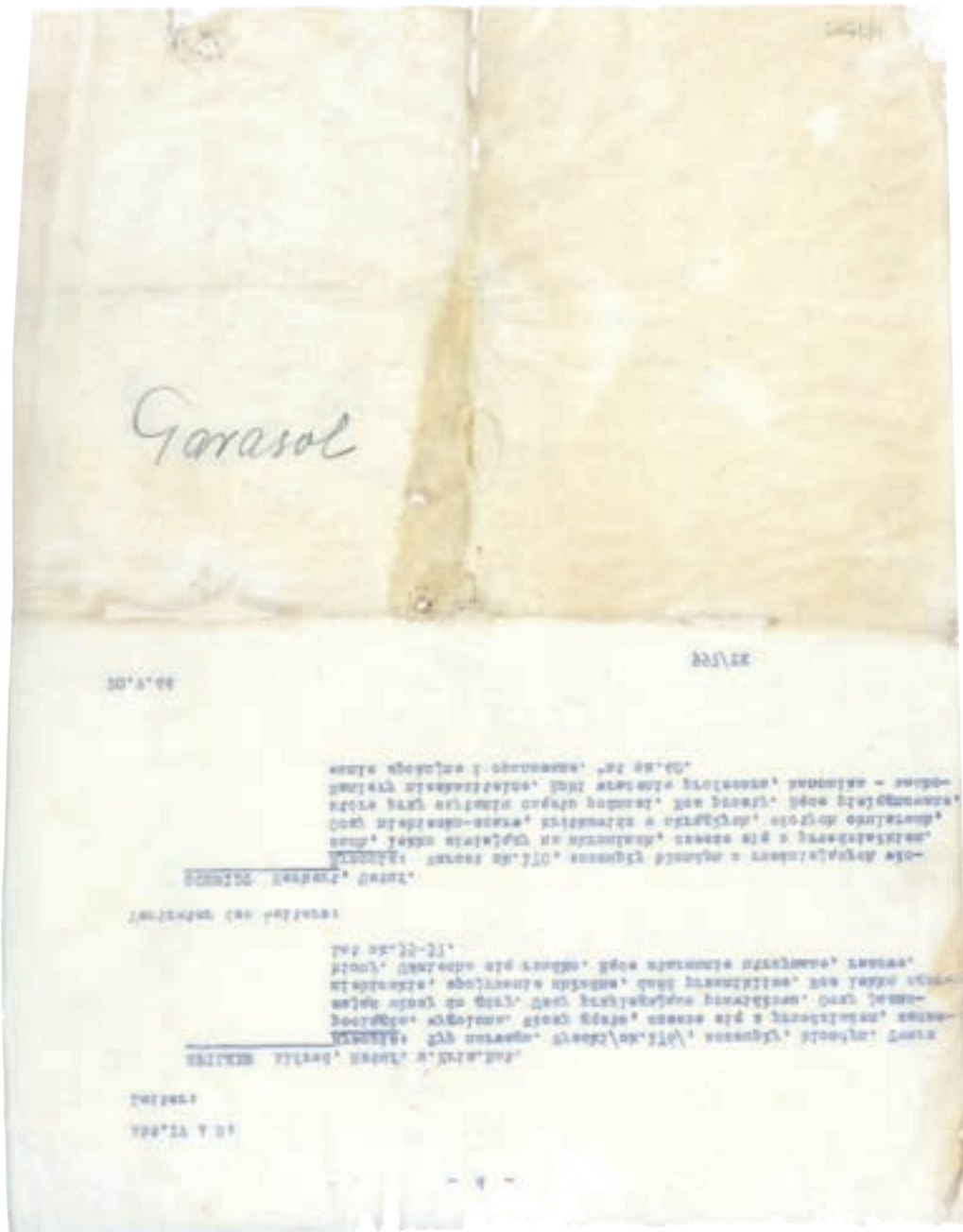
SCHMIDT Herbert, Batuf.

Opis: Wzrost ok. 170, szczupły blondyn o rzedniejących włosach, lekko siwiejący na skroniach, czesane się z przedziałem. Oczy niebiesko-szare, krótkowideł w okrągłych, złotych okularach, które przy czytaniu często podnosi. Nos prosty. Ręce pielęgnowane. Maniery nieskazitelne. Robi wrażenie profesora, kamonika - zachowanie spokojne i opowadne. Lat ok. 40.

20.V.44

997/TX

Zawartość

Raport przygotowany 20 V 1944 r. przez pracownika Referatu 997 Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu KG AK z zestawieniem rozpracowanych funkcjonariuszy Abteilung IV /Gestapo/ wraz z opisem ich wyglądu i cech charakterystycznych. Raport przesłany z Kedywu KG AK do oddziału PARASOL. Dekretacja Mieczysława Kurkowskiego, ps. Sawa do wykorzystania w oddziale PARASOL: *Parasol/ Do wykorzystania/ 29/6 [19]44 Sawa – 100*. Raport zawiera charakterystyki takich funkcjonariuszy jak Stamm, Brinkman, Werner, Mielke, Birkner i Spilker. (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicz 7/9) – ostatnia strona.

P.P.
 6.6.44
 W najkrótszym czasie porozumie/ się Pan z II plut[onem] (Szczerbiec) celem/ umożliwienia im przemalowania/ i legalizacji nowo zdobytych samocho-/dów. To samo odnosi się do plut[onu] IV i V.
 2) Celem omówienia spraw bieżących/ będę u Pana w piątek dn. 7 bm./ godz. 18.
 3) Plut[on] IV potrzebuje numery i ben-/zynę na akcję w sobotę. Załatwi/ to Pan alarmowo./

1) Z dn. 7.7 numer domu zwiększamy o 33 a numer mieszkania o 6.
 5) Wobec przewlekłej choroby Krystyny/ postara się Pan o łączniczkę. Na/ razie zastąpi ją Małgorzata. P[al]

Alarmowy rozkaz dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal do Mariana Bobrana, ps. Niuniek w sprawach bieżących, łączniczek i legalizacji samochodów, 6 VI 1944 r. (Karta)
 P[araso]l – P[al] alarm/ 6.6.[19]44 p[an] Niuniek/

- 1) W najkrótszym czasie porozumie/ się Pan z II plut[onem] (Szczerbiec) celem/ umożliwienia im przemalowania/ i legalizacji nowo zdobytych samocho-/dów. To samo odnosi się do plut[onu] IV i V.
- 2) Celem omówienia spraw bieżących/ będę u Pana w piątek dn. 7 bm./ godz. 18./
- 3) Plut[on] IV potrzebuje numery i ben-/zynę na akcję w sobotę. Załatwi/ to Pan alarmowo./
- 4) Z dn[iem] 7.7. numer domu zwiększamy/ o 33, a numer mieszkania o 6.
- 5) Wobec przewlekłej choroby Krystyny/ postara się Pan o łączniczkę. Na/ razie zastąpi ją Małgorzata. P[al]

Ps. Korczak
 6.6.44.
 Raport o ar. Grafa w J. w dniu 31.5.44.
 Data 31.5.44. w godz. 9-10 rano udał się Graf do gminy w J. w celu załatwienia czasowego zameldowania. Obecni byli: gos. odni domu, Skarlett, Kmita, Jona Szprotki i Szprotka, oraz nienależący do naszego odd. kolega. Do gabinetu burmistrza wezwał Graf i Skarlett. Informowali się oni burmistrza w jaki sposób przeprowadzić zameldowanie. Pozostali czekali przed gmachem gminy. Po wyjściu z budynku gminy Graf i Skarlett zauważyli, że z grupą gospodyni domu, Kmita, Szprotka, Jona Szprotki i kolega stoją żandarmi /deoch/ i jeden policjant grabatowy. Podeszli do nich, żandarmi załadali czołdę, poczym Graf został skuty w kajdanki z Kmitą, Szprotką z kolegą i z żoną Skarlett wszyscy zostali przeprowadzeni do aresztu. Skarlett i Graf po rozkuciu zostali potem przeprowadzeni przez jednego żandarm i jednego policjanta grabatowego na posterunek żandarmerji na przesłuchanie u porucznika żandarmerji. Przesłuchanie prowadzone w przyjemnej formie /kawał usiąść/ trwało ok. 40 min. Pytał się: gdzie pracuje, ile zarabia, gdzie mieszka, od kiedy mieszka w miejscowości J., co robi ojciec ich. Przesłuchanie było po 3 g. po ar. Pocien zostali wypuszczeni. Pozostali byli przeprowadzeni na przesłuchanie, które trwało ok. 15 min. i zwolnieni.
 Przy okazji ar. było wypadek zabicia komendanta oboru kalmuck, wskutek czego porucznik żandarmerji zatrzymywał wszystkie niemieckie czoły dla sprawdzenia dowodów.
 W czasie przesłuchania oficer żandarmerji niedużo mówiąc zaproponował Grafowi i Skarlett ofiarowanie 100 zł. na niemiecki szwabski kraj. Po zwolnieniu wszystkich udali się do restauracji gdzie wypili po dwa kieliszki wódki.

Kopia meldunku Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak do dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Pal w sprawie aresztowania Zygmunta Lutyka, ps. Graf, 8 VI 1944 r. (AAN)

Załącznik 13.0.44					
LISTA "B4441"					
					Stron szabl. przesłano
<u>I. Strona</u>					
1. Albrecht	10.3.44	plut.podm. d-4/5	plut.	aktura	teoria
2. Albrecht	10.3.44	kapr.	"	aktura d-4/5	przewodni alab
3. Albrecht	10.3.44	por.	"	aktura d-4/5	"
4. Albrecht	17.10.44	dratynowy	aktura d-4/5	aktura	teoria
<u>II. Strona</u>					
1. Albrecht	1.3.44	dratynowy	"	1 lit.	teoria
2. Albrecht	17.4.44	"	of. obsł. II	"	"
3. Albrecht	" 27	"	"	lit.	" 3 jedy
4. Albrecht	2.7.44	st. strz. cenz.	"	"	"
5. Albrecht	2.7.44	"	"	"	aktura
6. Albrecht	27.7.44	"	"	"	aktura
<u>III. Strona</u>					
1. Albrecht	10.3.44	kapr.	dratynowy	3 al. gim.	aktura
2. Albrecht	"	kapr.	"	"	"
3. Albrecht	10.12.44	"	"	1 lit.	aktura
4. Albrecht	"	"	"	"	"
5. Albrecht	10.1.44	"	"	3 al. gim.	"
6. Albrecht	21.3.44	"	aktura d-4/5	3 al. gim.	"
7. Albrecht	"	"	"	3 al. gim.	"
8. Albrecht	2.12.44	"	"	aktura	"
9. Albrecht	27.7.44	"	"	aktura	"
10. Albrecht	13.12.44	"	"	"	"
<u>IV. Strona</u>					
1. Albrecht	10.1.44	"	dratynowy	1 lit.	"
2. Albrecht	27.7.44	"	"	"	"
3. Albrecht	20.3.44	"	"	"	"
4. Albrecht	1.6.44	"	"	"	"
5. Albrecht	2.10.44	kapr.	"	"	"
6. Albrecht	1.3.44	"	"	"	"
7. Albrecht	24.3.44	st. strz.	"	aktura	przewodni alab
8. Albrecht	10.3.44	"	"	"	przewodni alab
9. Albrecht	1.3.44	"	"	"	"
10. Albrecht	20.7.44	"	"	aktura	"
11. Albrecht	24.3.44	"	"	1 al. gim.	"
12. Albrecht	17.6.44	"	"	3 al. gim.	"
13. Albrecht	13.1.44	"	"	3 al. gim.	"
14. Albrecht	"	"	"	"	"
15. Albrecht	20.6.44	"	"	2 al. gim.	"
16. Albrecht	"	"	"	"	"
17. Albrecht	27.7.44	"	"	aktura	"
18. Albrecht	"	"	"	"	"
<u>V. Strona</u>					
1. Albrecht	24.4.44	kapr.	dratynowy	"	aktura
2. Albrecht	1.3.44	st. strz.	"	"	"
3. Albrecht	1.3.44	"	"	"	"
4. Albrecht	27.7.44	"	"	"	przewodni alab
5. Albrecht	10.3.44	"	"	"	"
6. Albrecht	10.3.44	"	"	"	"
7. Albrecht	1.3.44	"	"	"	"

8. Karol	20.2.27				
9. Hrabia	1.7.27				
10. Hrabia	20.2.28				
11. Hrab	15.2.28				
12. Hrab	7.1.28				
13. Hrab	25.2.27				
14. Hrab	14.1.28				
15. Hrab	10.2.28				
16. Hrab	6.7.27				
17. Hrab	17.2.27				
Brutowa kadra					
I. Sekcja administracyjna					
1. Hrab	20.2.27	sekcyjny	4 Al. gim. Krow.	teoria	
2. Hrab	10.4.27		4 Al. gim.	teoria	ri
3. Hrab	2.4.28				
4. Hrab	10.4.27				
5. Hrab	15.11.27				
II. Sekcja kono.					
1. Hrab	20.4.28	sekcyjny	4 Al. gim.	teoria	prova. stawa
2. Hrab	17.10.28		3 Al. gim.	teoria	allala
3. Hrab	1.7.28		4 Al. gim.		
4. Hrab	10.12.28		4 Al. gim.		
5. Hrab	15.12.28		4 Al. gim.		
III. Sekcja emulacyjna					
1. Hrab		sekcyjny	sekcyjny		
2. Hrab	1.7.28				
3. Hrab	1.4.27				
4. Hrab	20.2.28				
5. Hrab	27.1.27				
IV. Sekcja kulturalno-sportowa					
1. Hrab	10.1.10		3 lata O.V.P.		
2. Hrab	1.2.27				
3. Hrab	23.2.27				
4. Hrab	20.2.27				
5. Hrab	20.2.27				
6. Hrab	2.11.27				
V. Sekcja instruktorska					
1. Hrab	2.7.27	instr.	instr.	instr.	
2. Hrab	17.1.27	instr.	instr.	instr.	
3. Hrab	17.10.27	instr.	instr.	instr.	
4. Hrab	17.10.27	instr.	instr.	instr.	
5. Hrab	17.10.27	instr.	instr.	instr.	
6. Hrab	2.7.27	instr.	instr.	instr.	
Intendenci					
1. Hrab	1.7.27	int.	int.	int.	
2. Hrab	17.1.27	int.	int.	int.	
Sekcja kulturalna					
1. Hrab	1.7.27	instr.	instr.	instr.	
2. Hrab	17.1.27	instr.	instr.	instr.	
3. Hrab	17.10.27	instr.	instr.	instr.	
4. Hrab	17.10.27	instr.	instr.	instr.	
5. Hrab	17.10.27	instr.	instr.	instr.	
6. Hrab	2.7.27	instr.	instr.	instr.	

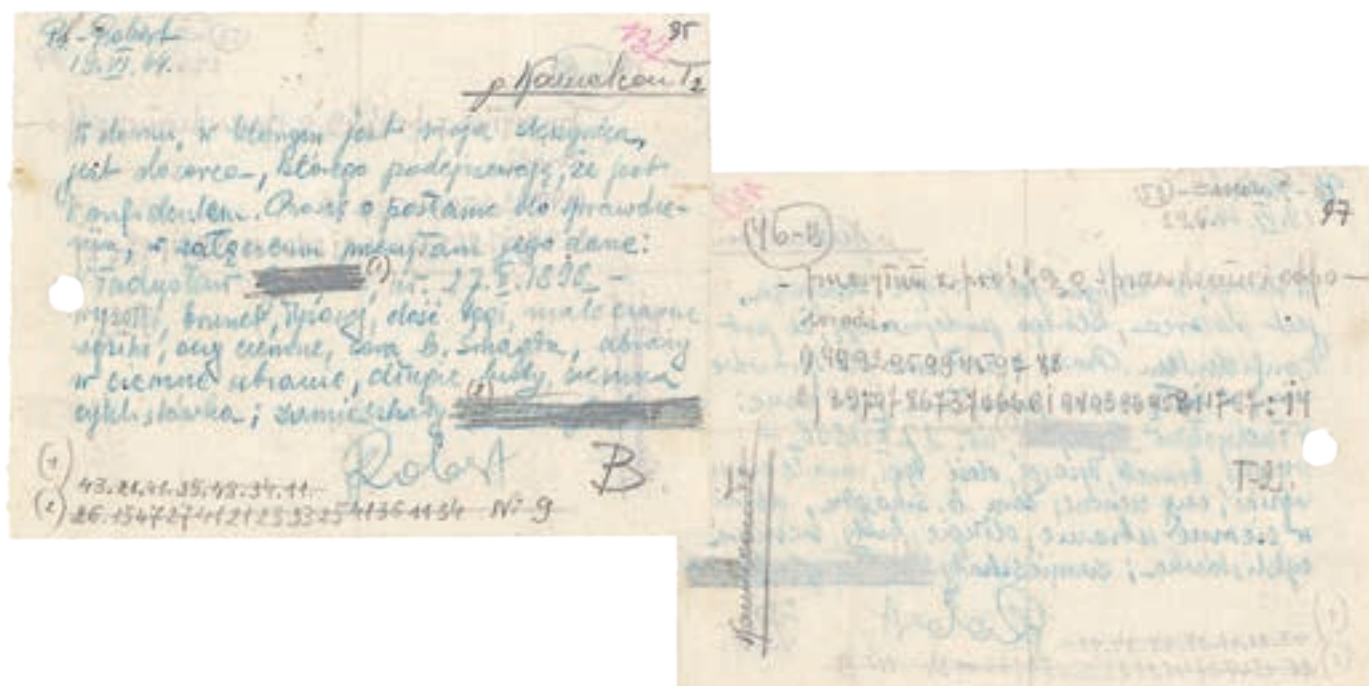
Schemat personalny i organizacyjny „Bravi”, 15 VI 1944 r. Powojenny odpis.
(Karta)

Prz-S.
H. G. 24. Pan Pal.

W załączeniu przesyłam kosztorys rysunków oraz fotografii do skryptu o broni.
Załączony kosztorys uwzględnia ceny fotografii po 100 sztuk, ceny rysunków pojedyncze na kalce.
Termin wykonania fotografii bardzo szybki, termin wykonania rysunków podać nie mogę.
W załączeniu przedstawiam próbkę reprodukcji jednego z najbardziej niewyraźnych i najtrudniejszych do sfotografowania rysunków kb. Mosina wz[ór] 91.
Załączony kosztorys nie jest kompletny, ponieważ nie obejmuje tej broni, której na razie odpowiednich rysunków nie posiadam.
W razie zaakceptowania, proszę posłuszenie Pana o przysłanie mi 50% zadatku tytułem zakupu materiałów fotograficznych.
Gandhi

2 przewidziana		1950 zł	11,900 zł
Q. 14. 44m	1 szt. 1.	500 zł / 1000 szt.	
	2	500	
Q. 14. 18.	1 szt. 1.	500 zł	
	2	500	
Q. 14. 28.	1 szt. 1.	500	
	2	500	
Q. 14. 34.	1 szt. 1.	500	
	2	500	
Q. 14. 28/40	1 szt. 1.	500	
	2	500	
Q. 14. Thompson	1 szt. 1.	500	
	2	500	
razem rysunki		3450 zł	3450
razem fotografie		16,800 zł	
		<u>20,250 zł</u>	

Wzrost	12. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.	100 zł		
	101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.	100 zł		
	201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300.	100 zł		
	301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400.	100 zł		
	401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500.	100 zł		
	501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600.	100 zł		
	601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700.	100 zł		
	701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800.	100 zł		
	801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900.	100 zł		
	901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.	100 zł		
	1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100.	100 zł		
	1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200.	100 zł		
	1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300.	100 zł		
	1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400.	100 zł		
	1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500.	100 zł		
	1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600.	100 zł		
	1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700.	100 zł		
	1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800.	100 zł		
	1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900.	100 zł		
	1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000.	100 zł		
	2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100.	100 zł		
	2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 214			

Pismo dowódcy oddziału PEGAZ do Oddziału II Informacyjnego Kedywu KG AK kryptonim Kameleon w sprawie dozorca podejrzanego o współpracę z Gestapo. Pismo sporządzone na pierwotnym meldunku szefa kwatermistrzostwa oddziału PEGAZ Wiesława Raciborskiego, ps. Robert z dnia 19 VI 1944 r. Zwróćmy uwagę na przekreślenie w początkowym kryptonimie otówkiem litery z i zamienienie jej na l, co oznaczało zmianę nazwy oddziału z PEGAZ na PARASOL. Podobnie otówkiem przekreślone nazwisko oraz adres, które umieszczono w przypisie poniżej ukryte w szyfrze liczbowym. Dodany otówkiem przez dowódcę oddziału Adama Borysa, ps. Bryl zarówno adresat, jak i przekreślenia oraz szyfry. (AAN)

P[araso]l – Robert/ 19.VI.[19]44/ p[an] Kameleon T2/ W domu, w którym jest moja skrzynka/ jest dozorca, którego podejrzewają, że jest/ konfidentem. Proszę o poślanie do sprawdzenia, w załączeniu przesyłam jego dane:/ Władysław [nieczytelne] (1), ur. 27 II 1898. -/ wysoki, brunet, łysawy, dość tęg, małe czarne/ wąsiki, oczy ciemne, cera b[ardzo] smagła, ubrany/ w ciemne ubranie, długie buty, ciemna/ cyklistówka; zamieszkały Uniwersytecka 46 (2). Robert. B[ryl]

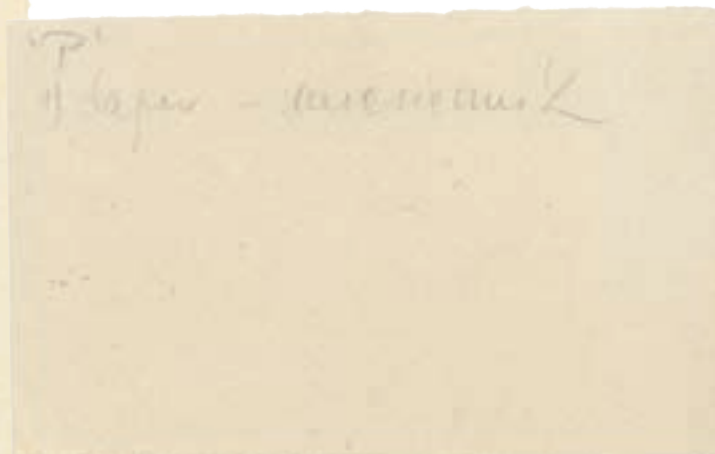
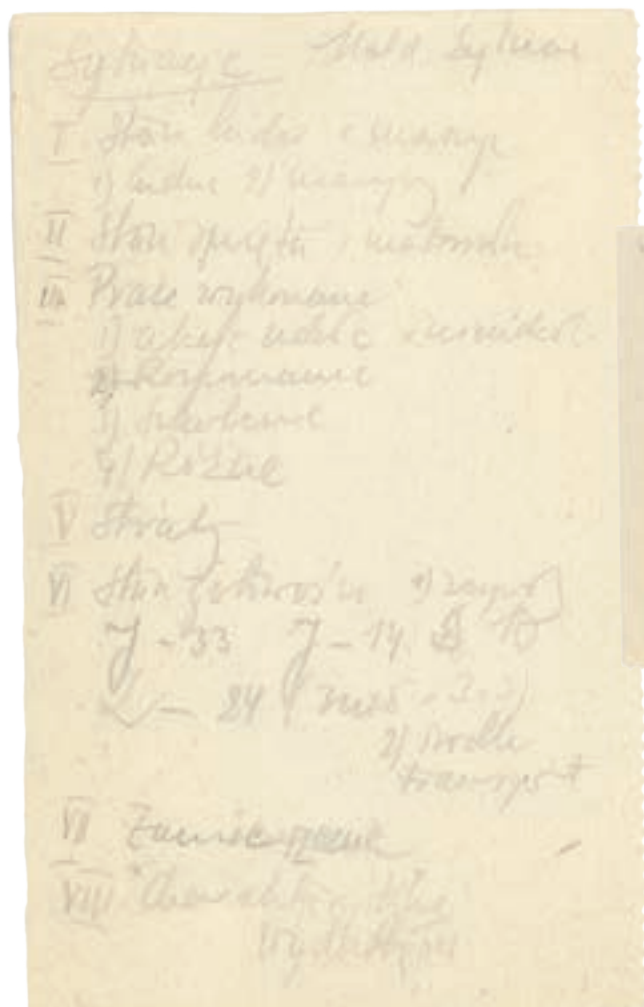
(1) 43.21.41.35.48.34.11.

(2) 26.154727412123332541361134 Nr 9

[Na odwrocie:] 53-Żarno/ 29.6.[1944]/46-b/przesyłam z prośbą o sprawdzenie i odpo-/wiedź./ 1) 48929599459788/ 2) 89707867370666194039695911797:14/T2/ Kameleon T2

Rysunek rosyjskiego karabinu piechoty Mosin wzór 91 przeznaczony do szkolenia w oddziale PARASOL, VI 1944 r. (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

Schemat wzoru sprawozdania sytuacyjnego z podziałem na poszczególne punkty i ich tematykę, VI 1944 r. (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

P1-Pług
21.6.44

P. Witold

13.

Podaję wykaz otrzymanych dotychczas przez Oddział
Odznaczeń Bojowych.

1. Jeremi - awans na podporucznika czasu wojny
2. śp Lot - " " " " "
3. śp Lot - order Virtuti Militari kl.V
4. Kopeć - Krzyż Walecznych po raz I
5. Cyklon - " " " " I
6. Orkan - " " " " II
7. Kalina - " " " " I
8. Niemira - " " " " I
9. Olek - " " " " I
10. śp Ssak - " " " " I
11. śp Cichy - " " " " I
12. śp Sokół - " " " " I
13. śp Juno - " " " " I
14. Olszym - " " " " I
15. Kruszyńska - " " " " I
16. Miś - " " " " I
17. Bruno - " " " " I
18. Hanka - " " " " I
19. Wania - " " " " I
20. Dewajtis - " " " " I

Pług

Odpis meldunku Ryszarda Hoffmana,
ps. Rysiek do dowódcy oddziału PARASOL
w sprawie aresztowania Stanisława
Lewińskiego, ps. Gustaw i NN, ps. Kabel,
22 VI 1944 r. (AAN)

Pismo dowódcy oddziału
PARASOL Adama Borysa,
ps. Pług do Naczelnika
Szarych Szeregów
Stanisława Broniewskiego,
ps. Witold zawierające
informacje o odznaczonych
i awansowanych żołnierzach
oddziału, 21 VI 1944 r.
Warto zwrócić uwagę na
rzadki stosunkowo wśród
zachowanych dokumentów
przykład użycia jednocześnie
kryptonimu oddziału i dowódcy
– PARASOL i PŁUG. (BUW,
Archiwum im. F. Marciniaka)

11. czerwca
23. VI 44

Przypominam, że w poniedziałek rano jedna/ duża chevroleta i B.M.W. z Bartkiem i Wierzbą/ spotykamy się w niedzielę o godz. 17 na Wila-/ nowskiej. Przygotuje Pan wszystkie potrzebne/ papiery i dane do wypuszczenia wozów/ [1] Dostarczy Pan papiery Otwockiemu (protegowemu/-nemu Twardowskiego) i każe mu się Pan zgłosić/ po odebranie przyrzeczenia i przysięgi w poniedziałek o godz. 5 rano do garażu całkowicie/ przygotowanemu do drogi. Na żaden lokal/ wprowadzać go Pan nie będzie./ verte!/ 2) Dużą Chevroletą, lub innym wozem/ dośle Pan zapasowe koła do Chevroletki/ (Papiery dla Otwockiego są u Alego)./ Jeremi/ p[an] Korczak/Alarm.

Przypominam, że w poniedziałek rano jedna/ duża chevroleta i B.M.W. z Bartkiem i Wierzbą/ spotykamy się w niedzielę o godz. 17 na Wila-/ nowskiej. Przygotuje Pan wszystkie potrzebne/ papiery i dane do wypuszczenia wozów/ [1] Dostarczy Pan papiery Otwockiemu (protegowemu/-nemu Twardowskiego) i każe mu się Pan zgłosić/ po odebranie przyrzeczenia i przysięgi w poniedziałek o godz. 5 rano do garażu całkowicie/ przygotowanemu do drogi. Na żaden lokal/ wprowadzać go Pan nie będzie./ verte!/ 2) Dużą Chevroletą, lub innym wozem/ dośle Pan zapasowe koła do Chevroletki/ (Papiery dla Otwockiego są u Alego)./ Jeremi/ p[an] Korczak/Alarm.

Alarmowe pismo Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak w sprawie samochodów oddziału i dokumentów dla nich oraz dla kierowców, 23 VI 1944 r. (Zbiory rodziny Świątkowskich) P[araso] Jeremi 23.VI-[19]44/, Alarm!/ P[an] Korczak/ Przypominam, że w poniedziałek rano jedna/ duża chevroleta i B.M.W. z Bartkiem i Wierzbą/ spotykamy się w niedzielę o godz. 17 na Wila-/ nowskiej. Przygotuje Pan wszystkie potrzebne/ papiery i dane do wypuszczenia wozów/ [1] Dostarczy Pan papiery Otwockiemu (protegowemu/-nemu Twardowskiego) i każe mu się Pan zgłosić/ po odebranie przyrzeczenia i przysięgi w poniedziałek o godz. 5 rano do garażu całkowicie/ przygotowanemu do drogi. Na żaden lokal/ wprowadzać go Pan nie będzie./ verte!/ 2) Dużą Chevroletą, lub innym wozem/ dośle Pan zapasowe koła do Chevroletki/ (Papiery dla Otwockiego są u Alego)./ Jeremi/ p[an] Korczak/Alarm.

Pg-Bn.
23-VI-44 p.12-

Melduję, że dzisiaj o godz 11- zostały przeprowadzone przez p. Rafała /łączniczka/ rozpoznanie domu przy ul. Słonecznej. Z opowiadań dezercy i sąsiadów wynika że w lokalu poddan zabrakowania byli obecni: 2 mężczyźni w mundurach kolejowych /Szpetka i prawdepodobnie Jan/ 1 mężczyzna wysokiego wzrostu w szarym garniturze /Pajączek/ oraz 2 kobiety /Jana z Szpetki i ich gospodyni/. W lokalu znajdowały się prawdopodobnie 3 pistolety które przyniesł przed chwilą Pajączek w celu sprzedania ich nam. Wywiązała się strzelanina w wyniku której wszyscy zostali zabici na miejscu z wyjątkiem Pajączka, który uciekł do piwnicy na ulicy po wyskoczeniu z okna. Niemcy odjeżdżając wyrazili się do dezercy w ten sposób, że natrafili na gołębce żydowskie. Z seką nie zabrali nikogo. O godz. 18- przyjechał P.O.K. który zabrał wszystkie zwłoki do prokuratury. Miejskanie jest do tej pory opieczowane i prawdopodobnie

pod obserwacją.

Dzisiaj o godz. 19 udajemy się do mieszkania Szpetki i oczyszczamy je ze wszystkich skrytek. 3 ludźmi, samachod, P.M./jeżdż/, 1 wren krótko.

Kopeć

528

Meldunek Stanisława Jastrzębskiego, ps. Kopeć do dowódcy oddziału PARASOL (zastosowany jeszcze kryptonim PEGAZ) Adama Borysa, ps. Pal w sprawie rozpoznania domu przy ul. Słonecznej 23, 23 VI 1944 r., godz. 12.00. (Karta)

Dn. 3.6.44.

w/g rozdzielnika

Polecam żołnierzom naszego oddziału podać drogą służbową posiadane informacje na poszczególne punkty poniższego kwestionariusza, odnośnie trybu życia funkcjonariuszy gestapo / Niemców - Rd. i Vd./, gdy to jest możliwe, że informator może ułatwić nawiązanie kontaktu z osobami godnymi zaufania, które by gotowe były współpracować z nami na podanym terenie, w punkcie, zakładzie i tp. w akcji, mającej na celu niszczenie organów gestapo.

KWESTIONARIUSZ

- 1/ Kontakt na prywatne mieszkania gestapowców i ich rodzin.
- 2/ Domy polskie, w których bywają / w jakim charakterze, jak często itp./
- 3/ Sklepy, z których usług regularnie korzystają - również i sklepy przydziałowe "Sur für Deutsche" /kto chodzi do sklepu - sami, żona, dzieci, sąsiadka/.
- 4/ Restauracje, w których sami białe bywają.
- 5/ Szewcy, pralnie, krawcy, fryzjerzy, z których usług korzystają.
- 6/ Służba domowa polska.
- 7/ Pracownicy elektrycy, gazownicy, wodociągów, kominiarze i tp., mający dostęp do domów, w których ci gestapowcy wsg. ich rodziny mieszkają.
- 8/ Dostawcy domów, w których mieszkają gestapowcy wsg. ich rodziny.
- 9/ Jadalnie zamknięte, służbowe przy urzędach - kontakty na personel obsługujący, dostawców mleka, jarzyn, drobiu, piwa, napojów chłodzących,
- 10/ Warsztaty naprawy samochodów, z których usług korzystają.
- 11/ Szoferzy /nie gestapowcy/.
- 12/ Rodziny gestapowców na terenie GG. i Rzeszy /adresy, imiona, pokrewieństwo, wzm. ich pisma np. listy.- Informacje czy korespondują ze sobą, przysyłają lub wysyłają paczki i jakie itp./.

Kwestionariusz należy podać ustnie do wiadomości wszystkich żołnierzy i innych członków oddziału-komórki. Informacje nadawane muszą być zaopatrzone w nazwę komórki i pseudonim nadającego.

Rozkaz do żołnierzy oddziału polecający gromadzenie informacji na temat trybu życia funkcjonariuszy Gestapo, 23 VI 1944 r. (Karta)

Schemat organizacyjny i personalny 1 Kompanii Batalionu PARASOL z podaniem lokali konspiracyjnych oraz haseł do nich. (Karta) Numery domów i lokali, dla ich zakonspirowania, zmieniane były o dodawane, zmienne liczby podawane w oddzielnych pismach.

4-3.
24.6.44. Wiatrak T2 131
Kalendarz dn. 21 w godz. popołudniowych
G.O. naleciało na lokal Szprotki, kpr.
podch. wykładawcy saperki. Prócz Szprot-
ki na lokalu znajdowała się jego
żona, gospodyni, Sam – instruktor mot.
i jakiś blondyn średniego wzrostu.
Wszyscy zostali zastrzeleni i G.O. opu-
ścił dom oświadczając, że natrafiło
na gniazdo żydowskie. Ciała zabitych

znaleziono się na oknie i noliczono
ich było 5. Wykupić.
P.
493-Vigil. 28.6.1944.
– Informacja, otrzymana
z G.O. w dniu 28.6.1944.
Szprotki. Był to człowiek, który
został zastrzelony. Ciała
zabitych zostały znalezione
na oknie i noliczono ich
było 5. Wykupić.
P.

Meldunek dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pług do Oddziału II Informacyjnego Kedywu KG AK kryptonim Wiatrak w sprawie akcji Gestapo przy ul. Słonecznej 23 i śmierci żołnierzy oddziału. (AAN) P[araso]l – B[ryl]/ Wiatrak T2/ W czwartek dn[ia] 21 w godz. popołudniowych/ G.O. naleciało na lokal Szprotki, kpr./ podch. wykładawcy saperki. Prócz Szprot-/ki na lokalu znajdowała się jego/ żona, gospodyni, Sam – instruktor mot./ i jakiś blondyn średniego wzrostu./ Wszyscy zostali zastrzeleni i G.O. opusz-/czając dom oświadczyło, że natrafiło/ na gniazdo żydowskie. Ciała zabitych/ znajdując się na Oczki; robię stara-/nia aby je wykupić./ P[al]/ 53-Żarna/ 28.6[1944]/ 998-Vigil – do rąk własnych/ – do wiadomości. Okazało się,/ że co do osoby Szprotki to/ istotnie był z pochodzenia/ Żydem. Był oceniany przez d-cę/ jako jeden z cenniejszych ludzi./ Szczegóły jeszcze podam/ T-2./ wyciąg z kalendarza

Stan magazynu na dn. 1. VII. 44. I uwzględnieniem źródeł zakupu i przydziałów			
PRZYCHÓD ROZCHÓD			
1. Stan			
2. Handl. Handl.			
3. Handl. Handl.			
4. Handl. Handl.			
5. Handl. Handl.			
6. Handl. Handl.			
7. Handl. Handl.			
8. Handl. Handl.			
9. Handl. Handl.			
10. Handl. Handl.			
11. Handl. Handl.			
12. Handl. Handl.			
13. Handl. Handl.			
14. Handl. Handl.			
15. Handl. Handl.			
16. Handl. Handl.			
17. Handl. Handl.			
18. Handl. Handl.			
19. Handl. Handl.			
20. Handl. Handl.			
21. Handl. Handl.			
22. Handl. Handl.			
23. Handl. Handl.			
24. Handl. Handl.			
25. Handl. Handl.			
26. Handl. Handl.			
27. Handl. Handl.			
28. Handl. Handl.			
29. Handl. Handl.			
30. Handl. Handl.			
31. Handl. Handl.			
32. Handl. Handl.			
33. Handl. Handl.			
34. Handl. Handl.			
35. Handl. Handl.			
36. Handl. Handl.			
37. Handl. Handl.			
38. Handl. Handl.			
39. Handl. Handl.			
40. Handl. Handl.			
41. Handl. Handl.			
42. Handl. Handl.			
43. Handl. Handl.			
44. Handl. Handl.			
45. Handl. Handl.			
46. Handl. Handl.			
47. Handl. Handl.			
48. Handl. Handl.			
49. Handl. Handl.			
50. Handl. Handl.			
51. Handl. Handl.			
52. Handl. Handl.			
53. Handl. Handl.			
54. Handl. Handl.			
55. Handl. Handl.			
56. Handl. Handl.			
57. Handl. Handl.			
58. Handl. Handl.			
59. Handl. Handl.			
60. Handl. Handl.			
61. Handl. Handl.			
62. Handl. Handl.			
63. Handl. Handl.			
64. Handl. Handl.			
65. Handl. Handl.			
66. Handl. Handl.			
67. Handl. Handl.			
68. Handl. Handl.			
69. Handl. Handl.			
70. Handl. Handl.			
71. Handl. Handl.			
72. Handl. Handl.			
73. Handl. Handl.			
74. Handl. Handl.			
75. Handl. Handl.			
76. Handl. Handl.			
77. Handl. Handl.			
78. Handl. Handl.			
79. Handl. Handl.			
80. Handl. Handl.			
81. Handl. Handl.			
82. Handl. Handl.			
83. Handl. Handl.			
84. Handl. Handl.			
85. Handl. Handl.			
86. Handl. Handl.			
87. Handl. Handl.			
88. Handl. Handl.			
89. Handl. Handl.			
90. Handl. Handl.			
91. Handl. Handl.			
92. Handl. Handl.			
93. Handl. Handl.			
94. Handl. Handl.			
95. Handl. Handl.			
96. Handl. Handl.			
97. Handl. Handl.			
98. Handl. Handl.			
99. Handl. Handl.			
100. Handl. Handl.			

Wykaz stanów magazynowych broni, amunicji i wyposażenia pododdziału Batalionu PARASOL według stanu na dzień 1 VII 1944 r. z zaznaczeniem źródeł zakupu i przydziałów. W dziale PRZYCHÓD zaznaczono skrótami pochodzenie: Handl – Handlowy, a także opisowo zdobyczną. W dziale ROZCHÓD zaznaczono przyczynę straty: transp – transport, strzelnica lub wskazując pseudonimem osobę, która poniosła stratę. (AAN) Powojenny, maszynopisowy odpis tego dokumentu znajduje się w zasobie Karty, w zbiorze Zbigniewa Gąsiora, ps. Garbaty.

	Выезд	Изъезд	Въезд	Возврат	Въезд	Возврат	Въезд	Возврат
1. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
2. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
3. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
4. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
6. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
7. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
8. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
9. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
10. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
11. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
12. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
13. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
14. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
15. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
16. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
17. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
18. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
19. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
20. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
21. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
22. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
23. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
24. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
25. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
26. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
27. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
28. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
29. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
30. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
31. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
32. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
33. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
34. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
35. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
36. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
37. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
38. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
39. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
40. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
41. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
42. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
43. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
44. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
45. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
46. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
47. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
48. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
49. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
50. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
51. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
52. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
53. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
54. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
55. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
56. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
57. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
58. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
59. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
60. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
61. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
62. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
63. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
64. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
65. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
66. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
67. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
68. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
69. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
70. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
71. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
72. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
73. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
74. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
75. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
76. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
77. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
78. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
79. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
80. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
81. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
82. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
83. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
84. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
85. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
86. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
87. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
88. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
89. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
90. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
91. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
92. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
93. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
94. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
95. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
96. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
97. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
98. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
99. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
100. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
101. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
102. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
103. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
104. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
105. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
106. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
107. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
108. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
109. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
110. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
111. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
112. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
113. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
114. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
115. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
116. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
117. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
118. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
119. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
120. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
121. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
122. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
123. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
124. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
125. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
126. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
127. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
128. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
129. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
130. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
131. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
132. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
133. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
134. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
135. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
136. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
137. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
138. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
139. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
140. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
141. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
142. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
143. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
144. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
145. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
146. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
147. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
148. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
149. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
150. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
151. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
152. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
153. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
154. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
155. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
156. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
157. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
158. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
159. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
160. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
161. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
162. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
163. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
164. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
165. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
166. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
167. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
168. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
169. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
170. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
171. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
172. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
173. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
174. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
175. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
176. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
177. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
178. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
179. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
180. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
181. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
182. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
183. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
184. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
185. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
186. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
187. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
188. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
189. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
190. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
191. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
192. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1
193. Изъезд	1	1	1	1	1	1	1	1
194. Возврат	1	1	1	1	1	1	1	1

[illegible]

Wykaz strat uzbrojenia, amunicji i wyposażenia Batalionu PARASOL za okres od 1 I 1944 r. do 1 VII 1944 r. Zaznaczono skrótami przyczynę straty: ak – akcja, tr – transport, wp – wsypa, st – strzelnica. Dokument przekazany Tadeuszowi Szabelskiemu, ps. Kaktus. (AAN)

Denaturat	53.800	Tinctura Menthas	50,0
Wata	3.808	Coramina ampulki	5
Lignina	13.280	Tinctura Convalariae	30,0
Bandage	519 #	" Strophanti	30,0
Supowica tateowa	101	Intracutum Adonis vernalis	30,0
" sgerselowa	60	Luminal tabletki	30, st
" desynteryjna		Betabion	20
Proszki od bólu głowy	1232 st	Chinin	25
Chlorek etylu	5.330,0	Sulfamid	24
Eter pro nareosi	2000,0	Calc. gluconat. Ampul.	5
Valvanel	2750,0	" chlorat.	8
Cibalgin tabletki	454 st	Cholekinaza	3 p.
" ampulki	53	Species hepatic.	1 p.
Cibazol tabletki	392	Rhei tabletki	50, st
Codein	500	Magnesium sulfur.	250,0
Camphora in ampul.	90	Natrium	250,0
Coffein natr. benz. in ampul.	24	Cuprex	50,0
Camphochin ampulki	33	Unguentum contra scabiam	2 st.
Prentosil	23	Hexamethylentetramin. tablet.	40 st
Glicocsa	46	Gaza hygroscopijna	5 mtr. +
Pneumonin	15 58	Unguentum Desitin	2 tuby
Omnadin	100 55		
Dolantin ampulki	34		
Digalen	32		
Evipam	5,0 + 2 st.		
Sól fizjologiczna	6880,0		
Aether pur.	2000,0		
Aspirin tabl.	260 st		
Bagenen tabl.	13		
Veramon	100		
Coagulan ampulki	15		
Guttas Inosjansovi	280,0		
Tinctura Valerianae	800,0		
" aether.	100,0		
Leucoplast	4 st + 1		
Tinctura Jodi	200,0		
Chloroformium	125,0		
Cibazol ampulki	7 st		
Prentosil tabletki	20 + 10		
Piramidon	40		
Natrium salicylicum tabl.	400 st		
Salipyrin tabl.	400		
Natrium benz. tabl.	70		
Kalium sulfogvajacol. tabl.	100 st		
Sirupus Thymi comp.	200,0		
" Kalii sulfogvajac.	200,0		
" Creosoti comp.	200,0		
" Symphyti	200,0		
Tannalbinum tabl.	50		
Salol tabl.	40		

Tall pander 10 st.
Ciepła ciemna. 2.

Higien
17.20.0

Wykaz medykamentów posiadanych w oddziale, VI 1944 r.
(MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

53 18b/ Otto Schultz widziany był dwukrotnie w samo-
chodzie - czarna limuzyna Nr. Ost 2051
11.06.44 97R

Meldunek Komórki afer i łączności kryptonim 97R Referatu 997 do Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK z informacją o Otto Schultzu. Meldunek przekazany do oddziału PARASOL przez Szefa Sztabu Kedywu KG AK Mieczysława Kurkowskiego, ps. Sawa. 53 to kryptonim numeryczny Kedywu KG AK, 26 VI 1944 r.

(MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

18b/ Otto Schultz widziany był dwukrotnie w samo-/chodzie – czarna limuzyna Nr Ost 2051/ 11.06.[19]44 97R/ Parasol/ podaję do wiadomości/26/6 [19]44 Sawa 53.

46-B- 53-Zarna
9.7.44
-sprawę przesłałem do Was z prośbą o rozpra-
cowanie. Proszę o wydanie zarządzenia, któreby
przyśpieszyło sprawę.
T-2
136
wspom. 997R

53-Zarna
6.7.44
-sprawę przesłałem do Was z prośbą o rozpra-
cowanie. Proszę o wydanie zarządzenia, któreby
przyśpieszyło sprawę.
T-2
136
wspom. 997R
175
B.

Pismo dowódcy oddziału PARASOL do Oddziału II Informacyjnego Kedywu KG AK kryptonim Żarna w sprawie rozpoznania dozorczy z domu przy ul. Uniwersyteckiej, 6 VII 1944 r. (AAN)

P[araso]I – B[ryl]/ 6.7.[19]44 Żarna T2/ Proszę o przyspieszenie rozpoznania/ dozorczy przy ul. Uniwersyteckiej,/ którego posądzamy, że jest kon-/fidentem GO. Sprawę tę przesłałem/ Panu 3 tygodnie temu./ B[ryl]

Br. melduna 4
patrol Nr.1
21.9.44

Meldunek

W celu dalszego wykonania akcji na samochodzie półciężarowym 1,3 tona marki Chevrolet /1939/.

Kierownik patrolu:	
6-os. kpr.podch.	POŁON
szofer: kierowca	POŁON
"	POŁON
"	POŁON
szofer: kierowca	POŁON

Przebieg akcji

W dniu 20.09.44 patrol zauważył samochód półciężarowy "Chevrolet", stojący na ul. Pamiątkowej między sklepem a Poczta II. Na samochodzie pojechali Polon i Puk. Pojechali, ubezpieczając, wjechali na platformę. Polon poprosił pomocnika, ubezpieczając się z samochodu o opuszczenie i odanie się na platformę. Następnie Polon i Puk wjechali i wzięli samochód jechał.

Na Poczcie trzeci kpr. przejechał koło "strzifu". Na Solu przy ul. Pamiątkowej wyjechał szofer i jego pomocnik oraz on był na drodze, był mieszkał w Pruszkowie. Na końcu przy skrajnym końcu drogi, strzifu i odano się w obłocie garażu, gdzie patrol wyjechał, a w tym czasie szofer jechał.

OPIS WZK.

"Chevrolet" półciężarowy 1,3 tona /1939/ 6-cylindrowy. Stan licznika - 28.000 km. Waga 7 litrów benzyny w baku. W wozie zamontowano: koła zapasowe, pompkę, dętkę, komplet narzędzi, narzędzia do wulkanizowania opon na gorąco i bieżni do sklejania na zimno i gorąco, rolkę izolacji, nową karabinkę do dachu, butelkę z hydrolanem, płandekę, leworek i dół karby do lewarka, butelkę z niepalnym płynem, 6 butelek oleju, karabinkę zamocowaną do dachu lub zainstalowaną, pustą butelkę w płandecce.

Dowódca patrolu
kpr.podch. Polon

/-/ Polon

Meldunek dowódcy patrolu Zbigniewa Kowarskiego, ps. Polon z akcji zdobycia samochodu półciężarowego marki Chevrolet, 21 VII 1944 r. Powojenny odpis. (AAN)

Dokumenty ewidencyjne I plutonu

Zbiór 37 kart ewidencyjnych żołnierzy I plutonu 1 Kompanii, który wchodził w skład archiwum I plutonu. Odnalazł się w 2024 r. i został przekazany do Muzeum Powstania Warszawskiego. Karty zawierają szereg ciekawych, wcześniej nieznanych informacji o żołnierzach oddziału. Są to jedyne tego typu zachowane dokumenty ewidencyjne oddziału PEGAZ. Wypełniano je według przygotowanego wcześniej wzoru, który pierwotnie sporządzony w postaci maszynopisu został, następnie uzupełniony ołówkiem o dodatkowe rubryki. Niektóre wpisy uzupełniono już po pierwotnym wypełnieniu kart. Poszczególne rubryki obejmują dane dotyczące pseudonimu, stopnia wojskowego, funkcji, specjalności wojskowej, spraw osobistych i rodzinnych, warunków materialnych, otrzymywanej gaży, dotychczasowej służby w wojsku i w konspiracji, ukończonych kursów, otrzymanych odznaczeń, awansów i kar, opinii, przydatności oraz znajomości topografii Polski. Informacje te były przydatne dla zarówno dowódcy plutonu, jak i dowódcy PEGAZA. Nie znamy metody wypełniania poszczególnych kart, czy odbywało się to w obecności żołnierza, czy dane wpływały do kancelarii plutonu lub kompanii już wypełnione. Biorąc pod uwagę inne tego typu dokumenty i bezpieczeństwo pracy konspiracyjnej można przyjąć, że żołnierze przesyłali już wypełnione dane na oddzielnych kartkach, które następnie były przepisywane. Część wpisów na kartach mogła pochodzić z poziomu dowódcy PEGAZA, w tym między innymi opinia i wnioski. Karty, jak można wnosić z dat w rubrykach, przestano uzupełniać w czerwcu 1944 r. W rozdziale znajdują się karty następujących żołnierzy:

1. Antoni Brodzki, ps. Brod (także Brot).
2. Marian Buczyński, ps. Zapiewajło.
3. Zdzisław Buczyński, ps. Seta.
4. Wojciech Czerwiński, ps. Orlik.
5. Janusz Diem, ps. Artur.
6. Stefan Dyż, ps. Pikuś.
7. Tadeusz Fopp, ps. Tadeusz.
8. Stefan Graff, ps. Longinus.
9. Bronisław Hellwig, ps. Bruno.
10. Jerzy Hołownia, ps. Jur.
11. Stanisław Huskowski, ps. Ali.
12. Henryk Humięcki, ps. Olbrzym.
13. Michał Issajewicz, ps. Miś.
14. Wacław Jaroczenko, ps. Wacław.
15. Przemysław Kardaszewicz, ps. Akrzak (także Akszak).
16. Ryszard Klimaszewski, ps. Oskar.
17. Aleksander Koprowski, ps. Podgóra.
18. Jan Kordulski, ps. Żbik.
19. Eugeniusz Koziarski, ps. Czarny, Czarny Genek.
20. Stanisław Leopold, ps. Rafał.
21. Jerzy Małow, ps. Rek.
22. Zdzisław Małow, ps. Sław.
23. Zdzisław Poradzki, ps. Kruszyńska.
24. Zbigniew Potocki, ps. Szczerebiec.
25. Władysław Refling, ps. Kruk.
26. Zbigniew Rawicz-Roessler, ps. Bob.
27. Henryk Rybicki, ps. Lech.
28. Ryszard Sas, ps. Krysia.
29. Antoni Sakowski, ps. Mietek.
30. Eugeniusz Schielberg, ps. Dietrich.
31. Rafał Sekel, ps. Adam.
32. Antoni Staszewski, ps. Orliński.
33. Józef Szczepański, ps. Ziutek.
34. Wojciech Świątkowski, ps. Korczak.
35. Tadeusz Ulankiewicz, ps. Warski.
36. NN, ps. Zdzisław.
37. NN, ps. Zef.

1. PSEWONIM - stopień wojskowy - funkcja/pluton/	
2. data i m. urodzenia	5. specjalności wojskowe a/dyweryja-minierstwo -taktyka
3. stan rodzinny	b/bród-strzelanie -mnał. teoretyczna
4. cenrus naukowy i znajomość języków obcych	c/terenoznawstwo -arkice
5. bród	d/samochody-stopień wyszkolenia
6. dyspozycyjność	e/wyszkolenie bojowe
7. warunki materialne - gaża	f/sprawność fizyczna
9. wrzesień 1939 r.	
10. praca konspiracyjna - krótki przebieg - skoje	
11. ukłóścena karay specjalne	
12. odznaczania, awanse, kary	
13. Opinia 1/ człowiek - charakterystyka ogólna 2/ sylwetka żołnierza	
14. wniosek: <u>prywatność</u>	
15. Znajomość Polski: miasta i okolice	
16. <u>Stosunek do władzy</u>	

Karta ewidencyjna: wzór

Pluton 1.	
1. Adam - strzelec	N.o/
2. Józef - k-mie	N.o/
3. Kowalew	N.o/
4. data naturo	N.o/
5.	N.o/
6. wykroczenia dyspozycyjny	N.o/
7. przestępne	N.o/
8. -	N.o/
9. -	N.o/
10.	N.o/
11.	
12.	
13. Opinia: 1. opowiadany, wyrażający	
2.	
14.	
15.	
16. a/ <u>duża</u>	

Karta ewidencyjna: Rafał Sekel, ps. Adam.

- Pluton I
1. Akroń - kapral poster. = drugiowy
2. Wł. JLR - Główny na Holyniu S. a/instruktor S.D.
3. Kawaler b/ " " Broni
4. Data natura c/ " " terenoznawca
d/ ustraszona na siła sam-
wzrostu
5. korpus kadetów e/instruktor wyszk. bojow.
6. praca w fabryce chem.
dystrykcyjny = niarę
potrzeby f/
7. utrzymuje się siebie
i rodzinę
gala uboż. III
- 8.
- 9.
10. Od 1940 do 1. I. 43. praca w P.I.P.T.A.P. przewodniczący
Kom. Kierowniczej Szkoły - I-sza Komenda Ochotników
Kampania II-sza.
Od 1.I.43 do 15.I.44.praca w kompanii strzeleckiej
Rejon IV. Od 15.I.44.praca w nasypie plutonu.
Pełni funkcję drugiego wydziału kierownika jednostki
miejscowej L.V.
Artyleria "Orion" jawnie/
11. Wykazany kurs S.D.
12. Awansowany na kapitana podporządkowanego w ugrupowaniu
L.R. /od czasu/ przeszedł z dnia 14.III.42R.
13. Opinia :
 1. o. ocena na pracę, obywatelską, polityczną,
punktualną, pełen inicjatyw
 2. dane kwalifikacje na dowódcę, dane zdolności
organizacyjne, b. dobry
14. Przydatność : d-na plutonu, instruktor
15. Dwa : silna, Łuck, pólno, Krasnowojsk, Łódź.
16. d/ utracił do końca życia

Karta ewidencyjna:
Przemysław Kardaszewicz,
ps. Akrzak (także Akszak).

[illegible]

Karta ewidencyjna: Stanisław Huskowski, ps. Ali.

Pluton I.

1. Artur - dan. Ingross/ - kapral polon.-szk. szefa
autoryzacji
2. 24r = W-ale B/a/
3. kasalier
4. duża natura B/
5. - a/
6. supernie dyspozycyjny
7. utrzymuje nas siebie A/układający kurs samochodowy
gdań 85001 prowadzi maszyną autobus
- 9.
10. Wstąpił VI.40r/wprowadził: Jarosł i Ali/40 FHT-
Od VIII.43r w plutonie. Od 8.IX.43r sekcyjny.
skraj: "Gawr", "Mabie" .
- Od czasu przeobrażenia składowa samochodowa z drugiego
mot.
11. Układający kurs samochodowy
12. Awansowany na kaprala polon. po awansowaniu 7.7.
dnia 15.IX.43r
13. Opinia:
 1. kłopotliwy, chętny do pracy i niezadowolony,
wy, niepokój, lubi wypić
 2. mała wojowa, kłopotliwy, przydatny, brak, orga-
nizacyjna mała
14. szef na szefie
15. Określenie kursowy
16. a/
b/ duża

Karta ewidencyjna: Janusz Diem, ps. Artur.

Pluton I.

1. Bob - strzelec
2. 23r w dyspozycji B/a/
3. kasalier
4. duża natura a/
5. dobrze nienawidzi i
francuzi o/
6. kłopotliwy dyspozycyjny d/prowadzi maszyną
7. bardzo ciężyła a/
8. nowy rat.-szk. pomy 37pp. d/awansuje
10. Wstąpił do plutonu III.43r 43r brał udział w prze-
biegach samochodowej w fabryce w Stalowej - VIII.43r
był w G.I. "Lewin" w W-ale, maszyną w 43r w B.I.2.
skraj
11. kurs centralny G.I., kurs rat.-szk. B.C.I. w Poznaniu
- 12.
13. Opinia:
 1. chętny do pracy, kłopotliwy
 2. wojowa, kłopotliwy organizacyjna mała,
14. instruktor B.C., szef na szefie
15. mała ciężyła, ciężka ciężyła
16. a/
b/ duża

Karta ewidencyjna: Zbigniew Rawicz-Roessler, ps. Bob.

Plan 1.

1. Brod - strzelec
2. ur. 14r w W-wie
3. knoaler
4. sala matara
- 5.
6. salis-wieia (yepozycyjny)
7. słabo
8. sala matara
- 9.
10. wstąpił III.43r. Peprzenie nie pracow.
- 11.
- 12.
13. Opinia:
- 14.
15. Sala
16. a/
17. b/ sala

Wzrost w II kl. B. Rodol.

Karta ewidencyjna:
Antoni Brodzki, ps. Brod (także Brot).

Plan 1.

1. Bruno - kno. - sala matara, strzelec.
2. sala matara w W-wie
3. knoaler
4. sala matara, telelechnik,
5. sala matara, telelechnik,
6. sala matara, telelechnik,
7. sala matara, telelechnik,
8. sala matara, telelechnik,
9. sala matara, telelechnik,
10. sala matara, telelechnik,
- 11.
12. sala matara, telelechnik,
13. Opinia:
14. sala matara, telelechnik,
15. sala matara, telelechnik,
- 16.

Wzrost w II kl. B. Rodol.

Karta ewidencyjna: Bronisław Hellwig, ps. Bruno.

Printout I

1. Czarny - strażnik
2. 24r w W-wie
3. Krasny
4. Data urodzenia
5. -
6. 24r w W-wie
7. -
8. -
9. -
10. 24r w W-wie
11. -
12. -
13. -
14. -
15. -
16. -
17. -
18. -
19. -
20. -
21. -
22. -
23. -
24. -
25. -
26. -
27. -
28. -
29. -
30. -
31. -
32. -
33. -
34. -
35. -
36. -
37. -
38. -
39. -
40. -
41. -
42. -
43. -
44. -
45. -
46. -
47. -
48. -
49. -
50. -
51. -
52. -
53. -
54. -
55. -
56. -
57. -
58. -
59. -
60. -
61. -
62. -
63. -
64. -
65. -
66. -
67. -
68. -
69. -
70. -
71. -
72. -
73. -
74. -
75. -
76. -
77. -
78. -
79. -
80. -
81. -
82. -
83. -
84. -
85. -
86. -
87. -
88. -
89. -
90. -
91. -
92. -
93. -
94. -
95. -
96. -
97. -
98. -
99. -
100. -

Karta ewidencyjna: Eugeniusz Koziarski,
ps. Czarny, Czarny Genek.

Printout I

1. Dietrich - kapral - sekcyjny
2. 24r w W-wie
3. Krasny
4. Data urodzenia, radiotelefony
5. -
6. 24r w W-wie
7. -
8. -
9. -
10. 24r w W-wie
11. -
12. -
13. -
14. -
15. -
16. -
17. -
18. -
19. -
20. -
21. -
22. -
23. -
24. -
25. -
26. -
27. -
28. -
29. -
30. -
31. -
32. -
33. -
34. -
35. -
36. -
37. -
38. -
39. -
40. -
41. -
42. -
43. -
44. -
45. -
46. -
47. -
48. -
49. -
50. -
51. -
52. -
53. -
54. -
55. -
56. -
57. -
58. -
59. -
60. -
61. -
62. -
63. -
64. -
65. -
66. -
67. -
68. -
69. -
70. -
71. -
72. -
73. -
74. -
75. -
76. -
77. -
78. -
79. -
80. -
81. -
82. -
83. -
84. -
85. -
86. -
87. -
88. -
89. -
90. -
91. -
92. -
93. -
94. -
95. -
96. -
97. -
98. -
99. -
100. -

Karta ewidencyjna: Eugeniusz Schielberg, ps. Dietrich.

2. Płotnik 1
3. Jar - stary strażnik
4. Jir w Głogoczku
5. Kuchler
6. I kl. Ito.
7. ciasto ziemniaki
8. 3.
9. Kuchnia, wiatry
10. polski
11. wystawiające
12. oddziały ochotnicze gen.
13. Kuchnia - ochrona
14. Wiatry
15. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820.

Karta ewidencyjna: Jerzy Hołownia, ps. Jur.

Pluton 1.
1. Kartach - aspr. podch. - szef rozp. plutonu, druzynowy
2. [redacted] x 4-10 6.0/ instr. mineral
3. Technik wiezbawy
4. [redacted] b/ instr. broni
5. [redacted] c/ " terenoznawstwo
6. [redacted] d/ uszczelnienie na karte uszczeln.
7. [redacted] e/ [redacted]
8. [redacted]
9. [redacted]
10. [redacted] szef plutonu z latym 4-10 opisanie był z Pier-
wszej szkol. rozp. szefem 0-komendy/plutonu/
z plutonu od czasu wytyczenia pełni obowiązków szef
rozp. 1 druzynowego.
Akcyjny " Chicago" i roz - szef; "Uring" /minier/
Uszczelnienie uszczelnienie na karte uszczelnienie.
11. [redacted] szef 4-10.
12. [redacted] na karte, podch. na uszczelnienie 4-10 /2-10
terenu/ - 24, III, 4-10
13. Opinie:
1.0. [redacted] z pracy, uszczelnienie /y, [redacted], [redacted]
[redacted] [redacted]
1.0. [redacted], [redacted] [redacted] [redacted], [redacted]
14. [redacted] szef instruktor i [redacted] [redacted] [redacted]
plutonu, 4-10 [redacted]
15. [redacted] [redacted] [redacted] [redacted], [redacted], [redacted],
[redacted] [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted],
[redacted], [redacted] i [redacted], [redacted], [redacted] i [redacted]
16. a/ [redacted]
b/ [redacted]

Karta ewidencyjna: Wojciech Świątkowski, ps. Korczak.

Pluton I

1. Krycia - strzelec	
2. 1SR w 4-vie	B. a/
3. kowal	
4. mała natura i l.kl. Gwaliborga	b/
5.	a/
6. dyspozycyjny od godz. 13	
7. mała wia zmienną	d/
8.	a/
9.	f/
10. 4-tapil = grube 43r.	a/ technika kreflancu

Akojci:

Obecnie przebiegała rozmowa z... ..

11.

12.

13. Opinia

1. chętny do pracy.

2. 6-letnie doświadczenie, zdolności przyrodzone, brak organizacji

14.

15. Inni:

Karta ewidencyjna: Ryszard Sas, ps. Krycia.

Pluton I.

1. Lech - strzelec	
2. 1SR w 4-vie	B. a/
3. kowal	
4. l.kl. lio. drogowa	b/
5.	
6.	a/
7.	a/ prowadzi samodzielną
8. -	zadaniem
9.	a/
10.	f/
11.	a/

10. 4-tapil w 43r. 2 po-oda małej dyspozycyjnej małej w pracy plutonu 43r. mały udział, akojci:

11.

12.

13. Opinia

1. chętny do pracy, b. dyspozycyjny, b. zdolności

2. mała doświadczenie, zdolności przyrodzone, brak, organizacja

14. Instruktor z 43r. 2 po-oda małej dyspozycyjnej małej w pracy plutonu 43r. mały udział, akojci:

15.

Karta ewidencyjna: Henryk Rybicki, ps. Lech.

Pluton I

1. Miś - strażnik - z-ca szefa motoryzacji i sekcyjny
2. ur. w ZIR, na Polanie B. w/
3. kawaler
4. uk. 1-asa kl. lic. moten. w/
5. - z/
6. - z/
7. - z/
8. - z/
9. - z/
10. z 40r. brał udział w akcji partyz. na Polanie podczas arestowania siedział rok w więzieniu. Umożliwiony przez Niemców i wysłany na roboty pracował jako szofer do grudnia 43r. z grudnia przyjechał na urlop, do pracy nie powrócił i zastąpił go pluton. Pracuje w plutonie jako szofer samochodów, ludzi.
11. Akcje "Chicago" i rany - jedna rana /szofer/ "Pies" /szofer tarasujący drogę/
- 12.
13. Odznaczony K.W. rozkazem K.G.B.K. z dnia 23.III 44
14. Opinia: 1/chętny do pracy, obowiązujący, pewny siebie, zrytualizacja, trochę nerwowo, lecz spokojny
15. z/b. wojowy, odważny, mało zdolności przywódcze i organizacyjne.
16. Przydatność: Szofer do akcji i do szkolenia ludzi
17. Ina:

Karta ewidencyjna: Michał Issajewicz, ps. Miś.

Pluton I

1. Olbrym - starszy strażnik
2. ur. 30r. w Hinczowie B. w/
3. kawaler
4. mała postać
5. z 40r. Hinczowski
6. z 40r. z 40r. z 40r.
7. strażnik z 40r. z 40r.
8. z 40r. z 40r.
9. z 40r. z 40r.
10. z 40r. z 40r.
11. z 40r. z 40r.
12. z 40r. z 40r.
13. z 40r. z 40r.
14. z 40r. z 40r.
15. z 40r. z 40r.
16. z 40r. z 40r.
17. z 40r. z 40r.
18. z 40r. z 40r.
19. z 40r. z 40r.
20. z 40r. z 40r.
21. z 40r. z 40r.
22. z 40r. z 40r.
23. z 40r. z 40r.
24. z 40r. z 40r.
25. z 40r. z 40r.
26. z 40r. z 40r.
27. z 40r. z 40r.
28. z 40r. z 40r.
29. z 40r. z 40r.
30. z 40r. z 40r.
31. z 40r. z 40r.
32. z 40r. z 40r.
33. z 40r. z 40r.
34. z 40r. z 40r.
35. z 40r. z 40r.
36. z 40r. z 40r.
37. z 40r. z 40r.
38. z 40r. z 40r.
39. z 40r. z 40r.
40. z 40r. z 40r.
41. z 40r. z 40r.
42. z 40r. z 40r.
43. z 40r. z 40r.
44. z 40r. z 40r.
45. z 40r. z 40r.
46. z 40r. z 40r.
47. z 40r. z 40r.
48. z 40r. z 40r.
49. z 40r. z 40r.
50. z 40r. z 40r.
51. z 40r. z 40r.
52. z 40r. z 40r.
53. z 40r. z 40r.
54. z 40r. z 40r.
55. z 40r. z 40r.
56. z 40r. z 40r.
57. z 40r. z 40r.
58. z 40r. z 40r.
59. z 40r. z 40r.
60. z 40r. z 40r.
61. z 40r. z 40r.
62. z 40r. z 40r.
63. z 40r. z 40r.
64. z 40r. z 40r.
65. z 40r. z 40r.
66. z 40r. z 40r.
67. z 40r. z 40r.
68. z 40r. z 40r.
69. z 40r. z 40r.
70. z 40r. z 40r.
71. z 40r. z 40r.
72. z 40r. z 40r.
73. z 40r. z 40r.
74. z 40r. z 40r.
75. z 40r. z 40r.
76. z 40r. z 40r.
77. z 40r. z 40r.
78. z 40r. z 40r.
79. z 40r. z 40r.
80. z 40r. z 40r.
81. z 40r. z 40r.
82. z 40r. z 40r.
83. z 40r. z 40r.
84. z 40r. z 40r.
85. z 40r. z 40r.
86. z 40r. z 40r.
87. z 40r. z 40r.
88. z 40r. z 40r.
89. z 40r. z 40r.
90. z 40r. z 40r.
91. z 40r. z 40r.
92. z 40r. z 40r.
93. z 40r. z 40r.
94. z 40r. z 40r.
95. z 40r. z 40r.
96. z 40r. z 40r.
97. z 40r. z 40r.
98. z 40r. z 40r.
99. z 40r. z 40r.
100. z 40r. z 40r.

Karta ewidencyjna: Henryk Humięcki, ps. Olbrym.

Pluton I.

1. Orlik - kapral pchor. -intendent i 4-ty brzoł, gospod.
2. [redacted] z pow. Lublin H. H.
3. [redacted]
4. data notera H/instruktor broni
5. [redacted]
6. [redacted] H/instruktor terenoznawstwa
7. warunki mat. dobre H/przechodził kurs amoczn.
8. [redacted] H/instruktor wyszk. bojowej
9. [redacted]
10. [redacted]
11. [redacted]
12. [redacted]
13. [redacted]
14. Przydatność : instruktor oraz dowodzenie plutonu
15. Zna : Obrońce Gopla, Inneodnie, obrońce Naważu i starego Sycza, [redacted], obrońce Liły
16. H/
17. H/ data

Karta ewidencyjna: Wojciech Czerwiński, ps. Orlik.

Pluton I.

1. Orlik - plutonowy/pracownik
2. ur. 10/ H. H.
3. H.
4. [redacted] H.
5. [redacted] H.
6. [redacted] H.
7. [redacted] H.
8. [redacted] H.
9. [redacted] H.
10. [redacted]
11. [redacted]
12. [redacted]
13. [redacted]
14. [redacted]
15. [redacted]
16. [redacted]
17. [redacted]
18. [redacted]
19. [redacted]
20. [redacted]
21. [redacted]
22. [redacted]
23. [redacted]
24. [redacted]
25. [redacted]
26. [redacted]
27. [redacted]
28. [redacted]
29. [redacted]
30. [redacted]
31. [redacted]
32. [redacted]
33. [redacted]
34. [redacted]
35. [redacted]
36. [redacted]
37. [redacted]
38. [redacted]
39. [redacted]
40. [redacted]
41. [redacted]
42. [redacted]
43. [redacted]
44. [redacted]
45. [redacted]
46. [redacted]
47. [redacted]
48. [redacted]
49. [redacted]
50. [redacted]
51. [redacted]
52. [redacted]
53. [redacted]
54. [redacted]
55. [redacted]
56. [redacted]
57. [redacted]
58. [redacted]
59. [redacted]
60. [redacted]
61. [redacted]
62. [redacted]
63. [redacted]
64. [redacted]
65. [redacted]
66. [redacted]
67. [redacted]
68. [redacted]
69. [redacted]
70. [redacted]
71. [redacted]
72. [redacted]
73. [redacted]
74. [redacted]
75. [redacted]
76. [redacted]
77. [redacted]
78. [redacted]
79. [redacted]
80. [redacted]
81. [redacted]
82. [redacted]
83. [redacted]
84. [redacted]
85. [redacted]
86. [redacted]
87. [redacted]
88. [redacted]
89. [redacted]
90. [redacted]
91. [redacted]
92. [redacted]
93. [redacted]
94. [redacted]
95. [redacted]
96. [redacted]
97. [redacted]
98. [redacted]
99. [redacted]
100. [redacted]

Karta ewidencyjna: Antoni Staszewski, ps. Orliński.

X

Wzrost I

1. Cechy - straszenie - zosa intensywnie
2. ur. 23r w W-wie 6. +
3. Nowak
4. Technik-mechanik b/
maszynowy, słabo wykształcony
5. c+
6. dyspozycyjność malko-
wita d/
7. nie pracuje, utrzymuje
zosi stabilnie
8. 650 zł
- 9.

10. Według II. 41r. poproszone od JW do 41r. przeszedł
w Miernictwie Haradownym. Od VIII do X. 41r zastępca
osobny motoryzacji; od X. 41r zosa intensywnie
Aocji: "Fawer"

Ochrona maszynowa na G.P. / Zosa klasa/

- 11.
- 12.
13. Opinii:
 1. chętny do pracy lecz niezbyt wytworny, mało
chwilowity
 2. niezbyt bojowy-chybi ostronny, oraz zdolności
pracy-fizycznych, organizacyjne mało, brak ini-
ejatywy
14. Przejmowanie zosa maszynowa, dostawa broń na objętą
15. Zosa Kłosa Maszynowego
- 16.

Karta ewidencyjna: Ryszard Klimaszewski, ps. Oskar.

Platba 1

1. PIRMA - 11.000,00
2. Zdr. a. 5.000,00
3. 10.000,00
4. 10.000,00
5. 10.000,00
6. 10.000,00
7. 10.000,00
8. 10.000,00
9. 10.000,00
10. 10.000,00
11. 10.000,00
12. 10.000,00
13. 10.000,00
14. 10.000,00
15. 10.000,00
16. 10.000,00
17. 10.000,00
18. 10.000,00
19. 10.000,00
20. 10.000,00
21. 10.000,00
22. 10.000,00
23. 10.000,00
24. 10.000,00
25. 10.000,00
26. 10.000,00
27. 10.000,00
28. 10.000,00
29. 10.000,00
30. 10.000,00
31. 10.000,00
32. 10.000,00
33. 10.000,00
34. 10.000,00
35. 10.000,00
36. 10.000,00
37. 10.000,00
38. 10.000,00
39. 10.000,00
40. 10.000,00
41. 10.000,00
42. 10.000,00
43. 10.000,00
44. 10.000,00
45. 10.000,00
46. 10.000,00
47. 10.000,00
48. 10.000,00
49. 10.000,00
50. 10.000,00
51. 10.000,00
52. 10.000,00
53. 10.000,00
54. 10.000,00
55. 10.000,00
56. 10.000,00
57. 10.000,00
58. 10.000,00
59. 10.000,00
60. 10.000,00
61. 10.000,00
62. 10.000,00
63. 10.000,00
64. 10.000,00
65. 10.000,00
66. 10.000,00
67. 10.000,00
68. 10.000,00
69. 10.000,00
70. 10.000,00
71. 10.000,00
72. 10.000,00
73. 10.000,00
74. 10.000,00
75. 10.000,00
76. 10.000,00
77. 10.000,00
78. 10.000,00
79. 10.000,00
80. 10.000,00
81. 10.000,00
82. 10.000,00
83. 10.000,00
84. 10.000,00
85. 10.000,00
86. 10.000,00
87. 10.000,00
88. 10.000,00
89. 10.000,00
90. 10.000,00
91. 10.000,00
92. 10.000,00
93. 10.000,00
94. 10.000,00
95. 10.000,00
96. 10.000,00
97. 10.000,00
98. 10.000,00
99. 10.000,00
100. 10.000,00

Karta ewidencyjna: Stefan Dyż, ps. Pikuś.

Prilom 1

1. Nek - strasien - wozowyj
2. 22r Wrszad n/maglem n.w/
3. kawaler
4. mala matara w/
- alabo wisielcki w sto-
wie i pisale d/
5. -
6. calnowicie dyzpozycyjny d/
7. ciagkie
- gasa 1700ml n/
8. -
- l/
- 2/

10. Wzupil = listopadnie 42r. Wprzeznale sigdnie nie
przebnal.
Akoje;

Goszenie jest wozowyjnym = 12 kl. U. Jendalik.

11.

12.

13. Opinin:

1. skutyj do pracy, umilny, walecznoki, obowiazkow-
ny,
2. w. wozowy, anowiedoi praradzenie wozow, urzadow-
nyjnos mala, odzany , spoznowany

14.

15. 2222;

16. w/
w/ izwanis

Karta ewidencyjna: Jerzy Małow, ps. Rek.

1. Seta - starzy, strzelac - c. 2/
2. [redacted] 212 4-12 1/
3. kawaler 2/
4. miala malarz; miala miala 2/
5. miala miala miala miala 2/
6. - 2/
7. - 2/
8. - 2/
9. - 2/
10. - 2/
11. - 2/
12. - 2/
13. - 2/
14. - 2/
15. - 2/
16. - 2/
17. - 2/
18. - 2/
19. - 2/
20. - 2/
21. - 2/
22. - 2/
23. - 2/
24. - 2/
25. - 2/
26. - 2/
27. - 2/
28. - 2/
29. - 2/
30. - 2/
31. - 2/
32. - 2/
33. - 2/
34. - 2/
35. - 2/
36. - 2/
37. - 2/
38. - 2/
39. - 2/
40. - 2/
41. - 2/
42. - 2/
43. - 2/
44. - 2/
45. - 2/
46. - 2/
47. - 2/
48. - 2/
49. - 2/
50. - 2/
51. - 2/
52. - 2/
53. - 2/
54. - 2/
55. - 2/
56. - 2/
57. - 2/
58. - 2/
59. - 2/
60. - 2/
61. - 2/
62. - 2/
63. - 2/
64. - 2/
65. - 2/
66. - 2/
67. - 2/
68. - 2/
69. - 2/
70. - 2/
71. - 2/
72. - 2/
73. - 2/
74. - 2/
75. - 2/
76. - 2/
77. - 2/
78. - 2/
79. - 2/
80. - 2/
81. - 2/
82. - 2/
83. - 2/
84. - 2/
85. - 2/
86. - 2/
87. - 2/
88. - 2/
89. - 2/
90. - 2/
91. - 2/
92. - 2/
93. - 2/
94. - 2/
95. - 2/
96. - 2/
97. - 2/
98. - 2/
99. - 2/
100. - 2/

Karta ewidencyjna: Zdzisław Buczyński, ps. Seta.

Pluton I

1. Haczarbiel - strzelec
2. ur. 10.8 w Kleimach
3. kucharz
4. mł. matura
5. mł. matura
6. mł. matura
7. mł. matura
8. -
9. -
10. mł. matura
11. mł. matura
12. mł. matura
13. mł. matura
14. mł. matura
15. mł. matura
16. mł. matura
17. mł. matura
18. mł. matura
19. mł. matura
20. mł. matura

Obecnie przebiega w grupie technicznej - ocena
wykonywania i jest w 1 kl. 4. Podania.

14. Kurs 4. kl. , Grupa 1

15. Opinia

1. chętny do pracy, oporny, niechętny, b. oporny
2. mł. bojowy, niechętny, niechętny, niechętny

16. mł. matura, mł. matura w mł. matura / mł. matura /
instruktor mł. matura.

17. mł. matura i mł. matura , mł. matura i mł. matura.

18. mł. matura

19. mł. matura

20. mł. matura

Karta ewidencyjna: Zbigniew Potocki, ps. Szczerbiec.

Pluton I

1. Haczarbiel - strzelec
2. ur. 10.8 w Kleimach
3. kucharz
4. mł. matura
5. mł. matura
6. mł. matura
7. mł. matura
8. -
9. -
10. mł. matura
11. mł. matura
12. mł. matura
13. mł. matura
14. mł. matura
15. mł. matura
16. mł. matura
17. mł. matura
18. mł. matura
19. mł. matura
20. mł. matura

Obecnie przebiega w grupie technicznej - ocena
wykonywania i jest w 1 kl. 4. Podania.

14. Kurs 4. kl. , Grupa 1

15. Opinia

1. chętny do pracy, oporny, niechętny, b. oporny
2. mł. bojowy, niechętny, niechętny, niechętny

16. mł. matura, mł. matura w mł. matura / mł. matura /
instruktor mł. matura.

17. mł. matura i mł. matura , mł. matura i mł. matura.

18. mł. matura

19. mł. matura

20. mł. matura

Karta ewidencyjna: Zdzisław Małow, ps. Sław.

Pluton I

1. Tadeusz - starszy strzelec - wykonyj
2. Zyr w szkodach e.n./
3. Kowaler
4. data natura w/
5. alaba francuski
6. - z/
7. wykonanie dyspozycyjny
8. ciążka a/określenie, kurs samochodów
9. gata 83000 a/
10. oddziały uchwytne gm. Balachowicz - obrona i/obrona
11. Euzenry.
12. z 41r pracował w organizacji na Kujawach. z 41r uchwytne w H-wie na 41r. /ukochy i okrocy/.
13. z 41r w H.D.L-dia. Od 1.41r w H-wie. Alcejt

obecnie jest w 1 kl. J.Pedafic.

- 11.
12. wykonany do alabie starszego strzelca 11.41r

13. opinia

1. chętny do pracy,
- 2.

14. mechanik i wykonawca szofer na Alcejt

15. zna: Kujawy

16. a/ b/ data

Karta ewidencyjna: Tadeusz Fopp, ps. Tadeusz.

Pluton I

1. Wacław - kapr. p.don./przewodzący/
2. 3. instrukt. wyz. bojwo. Terenowicz, i drugi
3. data natura
4. planota
- 5.
- 7.

8. Przechodził walczył w 11.41r. Później pełnił funkcje szkoleniowe, następnie z powodu przegrupowań uchwytły do alabie białej obecnie wykonywany jako instruktor.

9. opinia

1. chętny do pracy, obojętny, uchwytne, alabie do podjęcia, trochę nerwow.
2. wojowy
3. uchwytne przegrupowanie
4. * organizacyjne uchwytne
5. dobry inżynier i uchwytne, karny
6. Alcejt Flacy

10. uchwytne się na 41r. i jako instruktor.

11.

Karta ewidencyjna: Wacław Jaroczenko, ps. Wacław.

Pluton I

1. Zdzisław - strzelec
2. [REDAKCYJA] 3. Instruktor wyszk. bojowy.
3. 1 klasa ilorazu
niemiecki
4. -
5. -
7. W 19 r brał udział w działaniach wojny PW na terenach.
8. Wstąpił w grono 43r, poprzednie powołani w inną jednostkę, w której ukończył szkołę podoficerską. Aktywnie brał udział w napadzie na magazyn niemiecki w Bródnowie. Obecnie jest w 9 klasie 2p i uszczególnia na kurs maturalny.
9. Opinia:
 1. chętny do pracy, serdecznie mile widziany
 2. bojowy
 3. umiejętności przywództwa posiada
 4. umiejętności organizacyjne ma
 5. dobra postawa polityczna
 6. stan fizyczny
10. Przydatność może okazać się w przyszłości.

Karta ewidencyjna: NN, ps. Zdzisław.

Pluton I

1. Zef - strzelec
2. Jar Brosi n/Bagim 6.4/
3. Kowalew
4. szala miedzi
5. -
6. dyspozycyjny od 7 do 7.30. realnie się z trudnością
7. ciężko
8. -
10. -
11. -
12. -
13. Opinia:
 1. -
 2. -
14. -
15. -
- 16.4/ B/mala / Skrośno napalenie plus/

Karta ewidencyjna: NN, ps. Zef.

Bezpieczeństwo

Karty bezpieczeństwa I plutonu

Zbiór kart bezpieczeństwa żołnierzy I plutonu pochodzi z odnalezionego w 2024 r. archiwum tego pododdziału. Zachowało się stosunkowo mało tego typu kart w archiwach oddziałów Kedywu KG AK, a i także w innych konspiracyjnych strukturach. Jest to siedem kart indywidualnych wypełnionych przez pięciu żołnierzy, w tym przez dwóch wypełnionych dwukrotnie. Są to Stanisław Florczyk, ps. Śledź, Aleksander Koprowski, ps. Podgóra, Henryk Rybicki, ps. Lech, Ryszard Sas, ps. Krysia, Eugeniusz Schielberg, ps. Dietrich. W przeciwieństwie do kart ewidencyjnych karty bezpieczeństwa były osobiście wypełniane przez poszczególnych żołnierzy. Najczęściej w lewym górnym rogu podawano pseudonim żołnierza wypełniającego kartę. W pierwszej rubryce wpisywano znany pseudonim oraz potwierdzano tak lub nie znajomość nazwiska przypisanego do pseudonimu, adresu zamieszkania – lokalu, numeru telefonu, członków rodziny i miejsca pracy. Główną częścią zbioru są jednak zestawienia bezpieczeństwa samego I plutonu 1 Kompanii przygotowane w kancelarii oddziału przez odpowiedzialnego za bezpieczeństwo plutonu Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak, który dane wypełniał na podstawie właśnie indywidualnych kart dostarczonych przez samych żołnierzy. Sam Korczak, jak podał w swoim zestawieniu, znał 36 żołnierzy i ich pseudonimy. Znał z kolei nazwiska 18 z nich i co ciekawe aż 32 adresy. Dla porównania Huskowski i Grabowska znali po 31 żołnierzy, Refling 27, zaś Hellwig 22. Informacje te miały być przydatne w momencie zatrzymania konkretnego żołnierza i potrzeby jak najszybszego, alarmowego ewakuowania znanych przez niego osób i lokali. Istniała bowiem w każdym tego typu przypadku możliwość, że Niemcy wydobędą tę konspiracyjną wiedzę podczas przesłuchań i tortur. Podobne karty bezpieczeństwa znamy z batalionu „Zośka”, a zachowały się po szefie bezpieczeństwa kompanii „Rudy” Janie Więckowskim, ps. Drogosław. „Korczak” zaznaczał w dole zestawień żołnierzy posiadane przez nich dokumenty. Ukrył to pod stosowaną wówczas w komórkach legalizacyjnych konspiracyjną metodyką opisu. Słowo karp oznaczało kennkartę, czyli kartę rozpoznawczą, drób – dowód osobisty, kopa – kartę pracowniczą. Znaczenie miały też litery R i L. Pierwsza oznaczała adres fałszywy, druga zaś adres prawdziwy, który był wpisany w dokumentach.

| Śledź
pseud.	nazwisko	adres	telefon	rodz.	pieni.
warmy	tak	tak	—	tak	tak
strazak	tak	tak	tak	tak	—
zbiłk	tak	tak	tak	tak	—
Jaremi	nie	tak	nie	tak	nie
Łusand	nie	nie	nie	nie	nie
Lietrich	nie	tak	nie	nie	nie
Kink	tak	tak	nie	nie	nie
Brot	tak	tak	nie	nie	nie
Oskar	—	tak	—	tak	—
Ali	tak	tak	—	tak	—
brat Ali	tak	tak	—	—	—
Wisk	—	tak	tak	nie	nie

Karta bezpieczeństwa Stanisława Florczyka, ps. Śledź (zginął w sierpniu 1944 r. na Starym Mieście), b.d. (MPW)

warmy	tak	tak	tak
strazak	nie	tak	tak
zbiłk	nie	tak	nie
Jaremi	tak	tak	nie
Łusand	tak	tak	nie
Lietrich	tak	tak	nie
Kink	tak	tak	nie
Brot	tak	tak	nie
Oskar	tak	tak	nie
Ali	tak	tak	nie
brat Ali	tak	tak	nie
Wisk	tak	tak	nie

Karta bezpieczeństwa Stanisława Florczyka, ps. Śledź (zginął w sierpniu 1944 r. na Starym Mieście), b.d. (MPW)

Kryśia	pseud.	adres	Podgóra	Praca
Związek	nie	nie	nie	nie
Sasa	nie	tak	nie	nie
Podgóra	tak	nie	nie	nie
Dietrich	tak	nie	nie	nie

Karta bezpieczeństwa Ryszarda Sasa, ps. Kryśia. Zauważalny jeszcze nie wyrobiony, szkolny charakter pisma u Sasa, który w momencie jej wypełniania miał dopiero 17 lat, b.d. (MPW)

Podgóra	Podgóra	adres	Praca
Dietrich	nie	tak	tak
Wroble	nie	tak	tak
Podgóra	nie	tak	tak
Podgóra	nie	tak	tak
Podgóra	nie	tak	nie
Podgóra	nie	tak	nie

Podgóra nie ma

Karta bezpieczeństwa Aleksandra Koprowskiego, ps. Podgóra, b.d. (MPW)

| Imię
pseud.	matka	ojciec	rodzina	praca
Anna	tak	tak	tak	tak
Alfi	tak	tak	tak	tak
Anna	"	"	"	"
Katarzyna	"	"	"	tak
Lech	"	"	"	"
Jan	"	"	"	"
Adam	"	"	"	"
Wojciech	"	nie	nie	"
Wojciech	"	tak	tak	"
Magdalena	"	"	"	"
Wojciech	nie	tak	nie	nie
Wojciech	tak	tak	tak	tak

Imię	matka	ojciec	rodzina	praca
Anna	tak	tak	tak	tak
Alfi	tak	tak	tak	tak
Anna	"	"	"	"
Katarzyna	"	"	"	tak
Lech	"	"	"	"
Jan	"	"	"	"
Adam	"	"	"	"
Wojciech	"	nie	nie	"
Wojciech	"	tak	tak	"
Magdalena	"	"	"	"
Wojciech	nie	tak	nie	nie
Wojciech	tak	tak	tak	tak

Karta bezpieczeństwa Eugeniusza Schielberga, ps. Dietrich, b.d. (MPW)

Imię	matka	ojciec	rodzina	praca
Anna	tak	tak	tak	tak
Alfi	tak	tak	tak	tak
Anna	"	"	"	"
Katarzyna	"	"	"	tak
Lech	"	"	"	"
Jan	"	"	"	"
Adam	"	"	"	"
Wojciech	"	nie	nie	"
Wojciech	"	tak	tak	"
Magdalena	"	"	"	"
Wojciech	nie	tak	nie	nie
Wojciech	tak	tak	tak	tak

Karta bezpieczeństwa Henryka Rybickiego, ps. Lech. Nietypowo zazaczył swoich członków rodziny, b.d. (MPW)

Imię	matka	ojciec	rodzina	praca
Anna	tak	tak	tak	tak
Alfi	tak	tak	tak	tak
Anna	"	"	"	"
Katarzyna	"	"	"	tak
Lech	"	"	"	"
Jan	"	"	"	"
Adam	"	"	"	"
Wojciech	"	nie	nie	"
Wojciech	"	tak	tak	"
Magdalena	"	"	"	"
Wojciech	nie	tak	nie	nie
Wojciech	tak	tak	tak	tak

Karta bezpieczeństwa Henryka Rybickiego, ps. Lech. Rozszerzona karta Rybickiego z większą ilością danych, b.d. (MPW)

Zestawienie bezpieczeństwa I plutonu 1 Kompanii przygotowane w kancelarii oddziału przez Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na podstawie kart wypełnionych przez samych żołnierzy, 1944 r. (MPW)

	A	L	P	R	B	N	L	R	R
Birds									
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Green	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blue	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Purple	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pink	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orange	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brown	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Black	1	1	1	1	1	1	1	1	1
White	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Grey	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Red	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yellow	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Antoni Brodzki, ps. Brod (zginął w VIII 1944 r. na Starym Mieście); Aleksander Koprowski, ps. Podgóra.

[illegible]

Tadeusz Ulankiewicz, ps. Warski (ciężko ranny 11 VII 1944 r. w Udorzu, zamordowany następnie przez Niemców w Krakowie); Jerzy Małow, ps. Rek (zginął 5 VIII 1944 r. na Woli).

Zestawienie bezpieczeństwa I plutonu 1 Kompanii przygotowane w kancelarii oddziału przez Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na podstawie kart wypełnionych przez samych żołnierzy, 1944 r. (MPW)

[illegible]

Władysław Refling, ps. Kruk; Józef Szczepański, ps. Ziutek (zmarł 10 IX 1944 r. w Śródmieściu).

Zestawienie bezpieczeństwa I plutonu 1 Kompanii przygotowane w kancelarii oddziału przez Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na podstawie kart wypełnionych przez samych żołnierzy, 1944 r. (MPW)

B.	W.	L.	P.	R.	B.	W.	L.	P.	R.
<u>Leaves</u>					<u>Leaves</u>				
Apple					Apple				
Banana					Banana				
Orange					Orange				
Pineapple					Pineapple				
Watermelon					Watermelon				
Melon					Melon				
Cantaloupe					Cantaloupe				
Strawberry					Strawberry				
Raspberry					Raspberry				
Blackberry					Blackberry				
Blueberry					Blueberry				
Gooseberry					Gooseberry				
currant					currant				
Elderberry					Elderberry				
Mulberry					Mulberry				
Huckleberry					Huckleberry				
Boysenberry					Boysenberry				
Elderflower					Elderflower				
Rosehip					Rosehip				
Hawthorn					Hawthorn				
Dogwood					Dogwood				
Spicebush					Spicebush				
Nannyberry					Nannyberry				
Sycamore					Sycamore				
Hackberry					Hackberry				
Boxelder					Boxelder				
Elm					Elm				
Ash					Ash				
Birch					Birch				
Willow					Willow				
Cottonwood					Cottonwood				
Poplar					Poplar				
Sassafras					Sassafras				
Sweetgum					Sweetgum				
Blackgum					Blackgum				
Redgum					Redgum				
Whitegum					Whitegum				
Yellowgum					Yellowgum				
Green gum					Green gum				
Gum					Gum				
Resin					Resin				
Oil					Oil				
Juice					Juice				
Sap					Sap				
Bark					Bark				
Wood					Wood				
Leaf					Leaf				
Flower					Flower				
Fruit					Fruit				
Seed					Seed				
Root					Root				
Stem					Stem				
Branch					Branch				
Twig					Twig				
Sprout					Sprout				
Bud					Bud				
Blossom					Blossom				
Petal					Petal				
Sepal					Sepal				
Stamen					Stamen				
Pistil					Pistil				
Ovary					Ovary				
Style					Style				
Stigma					Stigma				
Anther					Anther				
Filament					Filament				
Pollen					Pollen				
Nectar					Nectar				
Honey					Honey				

NN, ps. Zdzisław; Marian Buczyński, ps. Zapiewajło (zginął 27 VIII 1944 r. w Pałacu Krasińskich).

Zestawienie bezpieczeństwa I plutonu 1 Kompanii przygotowane w kancelarii oddziału przez Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na podstawie kart wypełnionych przez samych żołnierzy, 1944 r. (MPW)

[illegible]

NN, ps. Zbyszek, Zbigniew Potocki, ps. Szczebiec (zamordowany w szpitalu powstańczym 6 VIII 1944 r.).

Zestawienie bezpieczeństwa I plutonu 1 Kompanii przygotowane w kancelarii oddziału przez Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na podstawie kart wypełnionych przez samych żołnierzy, 1944 r. (MPW)

| Ps. | N. | L.
t. | P. | R. | P. | N. | L.
t. | P. | R. |
|--------------------|-----|----------|-----|-----|--------------------|-----|----------|-----|-----|
| Kotwica | | | | | Lech | | | | |
| Wojcik | Zuc | Zuc | Zuc | — | Wojcik | Zuc | Zuc | Zuc | — |
| Żuk | • | • | — | Zuc | Żuk | • | • | • | — |
| Pro | • | • | — | • | Pro | • | • | • | — |
| Podgór | • | • | Zuc | — | Podgór | • | — | — | — |
| Lech | • | • | — | Zuc | Lech | • | Zuc | • | Zuc |
| Żuk | • | • | Zuc | — | Żuk | • | • | • | — |
| Staw | • | • | • | — | Staw | • | • | • | — |
| Rybak | • | • | — | Zuc | Rybak | • | • | — | — |
| Kotwica | • | • | — | • | Kotwica | • | • | — | Zuc |
| Pro | • | • | — | • | Pro | • | • | — | • |
| Żuk | • | • | — | — | Żuk | • | • | — | • |
| Podgór | • | • | — | — | Podgór | • | • | — | • |
| Lech | • | • | — | — | Lech | • | • | — | — |
| R. - kompletny 19/ | | | | | R. - kompletny 19/ | | | | |
| L. - | | | | | L. - | | | | |

Jan Nastkiewicz, ps. Kotwica; Henryk Rybicki, ps. Lech.

Zestawienie bezpieczeństwa I plutonu 1 Kompanii przygotowane w kancelarii oddziału przez Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na podstawie kart wypełnionych przez samych żołnierzy, 1944 r. (MPW)

[illegible]

Bronisław Hellwig, ps. Bruno; Michał Issajewicz, ps. Miś

| P ₁ | M | L.
t. | P ₂ | Q | P ₃ | N | L.
t. | P ₄ | P ₅ |
|----------------|-----|----------|----------------|-----|----------------|-----|----------|----------------|----------------|
| <u>Buchner</u> | | | | | <u>1st</u> | | | | |
| Adams | 2nd | 1st | --- | --- | Adams | 2nd | 2nd | 2nd | 2nd |
| Antile | --- | --- | --- | --- | Antile | --- | --- | --- | --- |
| Boch | 2nd | --- | --- | 2nd | Boch | --- | --- | --- | --- |
| Colins | --- | --- | --- | --- | Colins | --- | --- | --- | --- |
| For | --- | --- | --- | --- | For | --- | --- | --- | --- |
| Mis | 2nd | --- | --- | --- | Mis | --- | --- | --- | --- |
| Brown | --- | --- | --- | --- | Brown | --- | --- | --- | --- |
| Samuel | --- | --- | --- | 2nd | Samuel | --- | --- | --- | --- |
| Nutall | 2nd | --- | --- | --- | Nutall | --- | --- | --- | --- |
| Boch | --- | --- | --- | --- | Boch | --- | --- | --- | --- |
| Munich | --- | --- | --- | --- | Munich | --- | --- | --- | --- |
| Letz | --- | --- | --- | --- | Letz | --- | --- | --- | --- |
| Letz | --- | --- | --- | --- | Letz | --- | --- | --- | --- |
| Wink | --- | --- | --- | --- | Wink | --- | --- | --- | --- |
| Samuel | --- | --- | --- | --- | Samuel | --- | --- | --- | --- |
| Ad | 2nd | --- | --- | --- | Ad | --- | --- | --- | --- |
| Hickel | --- | --- | --- | --- | Hickel | --- | --- | --- | --- |
| Wink | --- | --- | --- | --- | Wink | --- | --- | --- | --- |
| Korale | --- | --- | --- | --- | Korale | --- | --- | --- | --- |
| Orle | 2nd | --- | --- | --- | Orle | --- | --- | --- | --- |

Andrzej Świątkowski, ps. Andrzej; Jerzy Hołownia, ps. Jur

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – dokumenty ewidencyjne

Sprawy MOTO w oddziale traktowane były przez dowódcę oddziału niemal na równi ze sprawami związanymi z uzbrojeniem. Samochody tej komórki stanowiły w zasadzie element tego uzbrojenia. Bez nich wykonywanie akcji i powierzonych zadań nie było możliwe. Obecnie najwięcej dokumentów wytworzonych w poszczególnych częściach oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL zachowało się właśnie z komórki MOTO. Wynikało to m.in. z faktu odpowiedniego ich zabezpieczenia, ale również z pracy wykonanej przez funkcyjnych tej komórki Mariana Bobrana, ps. Niuniek i Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak oraz innych żołnierzy oddziału. Obecnie dokumenty są jednak podzielone pomiędzy Archiwum Akt Nowych i Kartę, co wynika z podzielenia po wojnie archiwum komórki MOTO pomiędzy Piotra Stachiewicza, ps. Wyrwa i Zbigniewa Gąsiora, ps. Garbaty. Zbiory ich trafiły następnie do dwóch oddzielnych instytucji.

W rozdziale poświęconym komórce MOTO wyodrębniono kilka wyraźnie się od siebie odróżniających grup dokumentów. Pierwsza to różnego rodzaju zestawienia ewidencyjne obejmujące zarówno wydawaną gotówkę, sprzęt, niezwykle cenną i poszukiwaną benzynę, wyposażenia samochodów i posiadanych różnych dokumentów samochodowych. Ciekawe tabele stanów magazynu głównego/centralnego prowadzone co miesiąc, z zaskakującą – jak na ówczesne warunki i pracujących przy nich młodych ludzi – dokładnością. Dokumenty wiążą się z postacią intendentą służby motoryzacyjnej Mariana Bobrana, ps. Niuniek – zastępcy adiutanta do spraw motoryzacyjnych oddziału AGAT i pełniącego funkcje związane w motoryzacją praktycznie do wybuchu powstania. Widać jego monogram N. lub pseudonim Niuniek na wykazach magazynowych, rozliczeniach i różnych wykazach. Szczególnie charakterystyczne są karty przychodów i rozchodów paliwa (z 12 I-8 IV 1944 r.) i oliwy oraz smarów (z 1-8 IV 1944 r.). Pierwotny, wypisany maszyną kryptonim P[ega]z – Bogdan został w drugim członie przekreślony i zastąpiony wypisanym ołówkiem pseudonimem Niuniek dowodzącym, że Bobran przejął obowiązki związane z zarządzaniem tymi dokumentami. Dnia 14 IV 1944 r. został zresztą aresztowany Stefan Grudziński, ps. Bogdan, który od października 1943 r. prowadził sprawy MOTO. „Niuniek” przejął jego obowiązki. Charakter jego pisma widać na szeregu dokumentów. Warte uwagi są również książki samochodów, których jest tutaj kilka spośród około 24, które były przypisane do posiadanych przez oddział w okresie konspiracji samochodów. Średnio w miesiącu oddział nie posiadał jednak więcej niż 7 samochodów do dyspozycji bojowej. Zakres działania służby MOTO oddziału był niezwykle szeroki, począwszy od szkoleń, a skończywszy na wielkiej odpowiedzialności za stan samochodów używanych w akcjach. Od tego zależało życie żołnierzy. W oddziale przeszkolonych zostało, według obliczeń Piotra Stachiewicza, ponad 80 żołnierzy. W każdym z plutonów był odpowiedzialny za sprawy MOTO żołnierz w funkcji szefa MOTO plutonu. Do ich obowiązków należało utrzymanie samochodów w pełnej gotowości bojowej, zaopatrzenie samochodów w zapas benzyny, odpowiednie dokumenty dla samochodu i kierowców, rejestrację, miejsca garażowania, warsztaty naprawcze. Dokumenty w rozdziale pokazują właśnie ten skomplikowany i wielowątkowy mechanizm pracy komórki oraz szeroki zakres odpowiedzialności szefów MOTO.

Drugą grupą dokumentów są liczne rachunki i korespondencja dotycząca bieżącej pracy komórki MOTO. W kolejnej pokazano używane przez oddział kartki na benzynę i dokumenty jazdy. Kolejna przedstawia typowe, szczegółowe sprawy związane z eksploatacją poszczególnych samochodów. W następnej części zgrupowano dokumenty szkoleniowe MOTO związane z kursami i materiałami szkoleniowymi. W dalszych częściach rozdziału prezentowane są fałszywe dokumenty, pieczęcie, zbiór tablic i dokumentów zdeponowanych po wojnie w Bielsku-Białej oraz grupa autentycznych, niemieckich dokumentów wykorzystywanych do produkcji tych fałszywych.

MAGAZYN GŁÓWNY.				
Stan dnia 1-II-1944r.				
L.p.	Ilość	Wyposażenie.	Wymiar.	Uwagi
1.	1.kom	Lakierniczy, to znaczy:	- - -	
	1.ext	pistolet/rospylacz	- - -	
	1."	pompka pow.	- - -	
	1."	balon z manometrem pow.	- - -	
	1."	2 manometry z reduktorem.	- - -	
	10.m	szlamoch gum.	- - -	
2.	1.ext	Lampa benzyn. do lutowania.	1.litr.	
3.	3.kom	Kłuczy płaskich kalibrowa.	od 8 do 22mm	firmy FWK.
4.	3."	" " " " " "	" " " "	" " " "
5.	1.ext	Kłuczy szwedzki.	5/8"-10"	" " " "
6.	1."	" " francuski.	do 14mm.	" " " "
7.	2."	Cewki indukcyjne.	3.20/6V.	" " " "
8.	3."	Śrubokręty.	- - -	" " " "
9.	1."	Manometr pow.	0 - 6kg/cm ²	" " Forster.
10.	1."	Kowadełko do rozdzielacza.	- - -	" " " "
11.	1."	" " " "	0.26-0.34MF	" " " "
			350V-	" " FRANKO. 820.
12.	5."	Wentyle do detek.	- - -	" " KHA.
13.	10."	Bezpieczniki.	40.	" " " "
	10."	" " " "	15.	" " " "
14.	1."	Płaszczoszyby nie izol.	- - -	" " BOSCH.
15.	1."	Świeca zapłonowa.	IM.145T1.	" " " "
	6."	" " " "	W.240T1.	" " " "
16.	6."	Latak z klejem i tarką.	- - -	" " ROLA.
17.	10."	Zarówek.	5006-6V.5W.	" " OSRAM.
	6."	" " /reflektorowych/	S.73934E.	" " " "
			6V35/25W.	" " " "
18.	1."	Karburator.	- - -	" " ZENITH.
	1."	" " " "	- - -	" " SOLEX.
19.	3."	Szyby antymurów.	- - -	" " " "
20.	2."	Łejki blaszane.	- - -	" " " "
21.	2."	Beznki " "	a ^o 150 lit.	" " " "
22.	2."	Olej w butce blaszanej.	a ^o 1 " "	" " KARANDA.
23.	9 m	Kabla do świecy zapł.	- - -	" " " "
24.	10 m	Przewodnika do instalacji elekt.	- - -	" " " "
25.	1.ext	Kłotek 4kg.	4 kg.	" " " "
26.	2."	Śrubokręty.	- - -	" " " "
27.	2."	Kłucze francuskie.	- - -	" " " "
28.	1."	Przecinak.	średni.	" " CHROM KAMAZIUM

Zestawienie ilościowe i opisowe wyposażenia magazynu głównego oddziału MOTO według stanu na dzień 1 II 1944 r. Wykaz podpisany przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek, b.d. [po 1 II 1944 r.] (AAN)

MAGAZYN CENTRALNY.

Stan dnia 1-III-1944r.

Lp.	Ilość.	Wyposażenie.	Wymiar.	Uwagi!
1.	1.komp.	lakierniczy.	-	-
2.	1.ust.	latilampa.	1.1itr.	-
3.	2.komp.	kluczy płaskich kalibrowanych.	8 - 28 mm.	Piray PK.
4.	2.ust.	" " sztorcowych kalibrowanych.	od 6 do 17mm.	" " "
5.	2.ust.	" " sześciok. kalibrowanych.	od 11 do 24mm.	" " "
6.	1.	" " sześciok.	5/8" - 10"	" " "
7.	2.	klucze nastawy.	do 14 mm.	" " BOGO.
8.	2.	cewki indukcyjne.	5.20/67.	" " "
9.	2.	drabokrety.	0 - 6 kg/cm	-
10.	1.	manometry pow.	-	-
11.	1.	kowadełko do przerywania.	0.26-0.34mF	-
12.	5.	wentyle do dentek.	35/7.	" " FRANK.
13.	10.	bezpłomk.	40.	" " KHA.
14.	1.	świeca zapłonowa.	15.	-
15.	6.	złotek z klejem i tarką.	IM.145/1.	" " BOSCH.
16.	10.	śródek.	6.240/1.	" " "
17.	6.	./reflektorowych/	5006-67.5M	" " BOJA.
18.	1.	karburator.	5.6735/25.	" " OERAN.
19.	3.	uszby anty-uraz.	-	" " ZENITH.
20.	1.	przebijak.	-	" " SOLEX.
21.	1.	punktak.	Ø - 3mm.	-
22.	2.	przecinaki.	-	-
23.	9.m	kabla do swiecy zapł.	-	-
24.	10.m	przewodnika do instalacji elekt.	-	-
1.	2.ust.	oleja /olej ?/	2' 1.1itr	" " KANAMRA.
2.	1.	olej hamulcowy.	" 1."	-
3.	120.lit.	benzyna.	-	-
4.	2.ust.	benzyna.	pojem. 25 lit.	-
5.	1.	"	" 10 "	-
6.	1.	"	" 20 "	-
7.	2.	benzyna.	" 15 "	-
8.	2.	lejek	-	-

Zestawienie ilościowe i opisowe wyposażenia magazynu głównego oddziału MOTO według stanu na dzień 1 III 1944 r. Wykaz podpisany przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek, b.d. [po 1 III 1944 r.] (AAN)

~ Magnum centrale ~

Dec. Jan. 1876.

hp.	Hypocymatodes	Seal	Hymen	Harpy?
1.	Parasit. latipennis	1 hyp.	—	—
2.	Parasit. latipennis	1 act.	1.50	—
3.	Parasit. latipennis	2 hyp.	8-25	—
4.	Parasit. latipennis	2 act.	1-15	—
5.	Parasit. latipennis	2 hyp.	11-25	—
6.	Parasit. latipennis	2 act.	—	—
7.	Parasit. latipennis	1	4-19	—
8.	Parasit. latipennis	2	2.00-5.00	—
9.	Parasit. latipennis	2	—	—
10.	Parasit. latipennis	2	1-5.00	—
11.	Parasit. latipennis	1	—	—
12.	Parasit. latipennis	5	—	—
13.	Parasit. latipennis	5	—	—
14.	Parasit. latipennis	3	—	—
15.	Parasit. latipennis	1	1.00-1.50	—
16.	Parasit. latipennis	1	1.00-1.50	—
17.	Parasit. latipennis	1	—	—
18.	Parasit. latipennis	1	—	—
19.	Parasit. latipennis	1	—	—
20.	Parasit. latipennis	1	—	—
21.	Parasit. latipennis	1	—	—
22.	Parasit. latipennis	1	—	—
23.	Parasit. latipennis	1	—	—
24.	Parasit. latipennis	1	—	—
25.	Parasit. latipennis	1	—	—
26.	Parasit. latipennis	1	—	—
27.	Parasit. latipennis	1	—	—
28.	Parasit. latipennis	1	—	—
29.	Parasit. latipennis	1	—	—
30.	Parasit. latipennis	1	—	—

~ Parasit. latipennis ~

2-Parasit. latipennis - 11. 1/2 -

Zestawienie ilościowe i opisowe wyposażenia magazynu głównego oddziału MOTO według stanu na dzień 15 III 1944 r. Wykaz podpisany przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek, b.d. [po 15 III 1944 r.] (AAN)

Rozliczenie

300 zł. benzyna 11.	} = 389 zł
60 zł. przewóz blach.	
360 zł. wydatkowano.	
- 389 zł	
Brakowało 29 zł.	
150 zł. - B. M. W.	
40 zł. benzyna z banku 11.	
190 zł. wydatkowano.	
- 529 zł	
190	
Brakowało 339 zł.	

30-X-94r. Wiercie

Rozliczenie finansowe wydatków na benzynę
komórki MOTO sporządzone przez Mariana
Bobrana, ps. Niuniek, 30 III 1944 r. (AAN)

Realizowanie z otrzymanych:
dnia 30-III-1944r. zł. 8339,-
dnia 31-III-1944r. zł. 3000,-

Razem do realizowania zł.11339,-

.....

WYDATKI.

Dnia 30-III-1944r.
Odszkodowanie na ul.Warszawską... 100,-
Prace bezek na Pragę..... 60,-

Dnia 31-III-1944r.
Akente 150 lit. benzyny na Pradze..... 2500,-
" " za wynajęcie beku na ul.R..... 300,-

Dnia 1-IV-1944r.
Akente 120 lit.benzyny w Warszawie wraz
z beczką i dentem..... 4000,-

Dnia 3-IV-1944r.
Beanta należności za benzynę, beczkę
i prace w Warszawie..... 180,-
Beanta należności za benzynę na Pradze 2500,-
Dla kanistry..... 30,-
Za 40 lit.benzyny na Pradze..... 1200,-

Dnia 4-IV-1944r.
Beanta należności za wynajęcie beku
na ul.R./za dwa tygodnie..... 500,-
Kłódka do garażu..... 120,-

R A Z E M ZŁ. 11310,-

Kaszerne za IV miesiąc, za garaż
na ul.R..... 70,-

W Y D A Ł E N ZŁ. 11380,-

Zł. 11380,-
- 11339,-

ZŁ. 41,-

Rozliczenie wydatków poniesiony przez
komórkę MOTO w okresie 30 III-4 IV 1944 r.
(AAN)

Karta przychodu i rozchodu oliwy oraz smarów wykorzystywanych w oddziale PEGAZ. Zestawienie prowadzone pierwotnie przez Stefana Grudzińskiego, ps. Bogdan, a następnie przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek, których pseudonimy znajdują się w gryfie dokumentu, 1-8 IV 1944 r. (Karta)

KARTA PRZYCHODU I ROZCHODU							
L. P.	DATA	O L I W A		TANIECIE	MAGAZY	TOWAR	CENA
		siln.	podw.				
1.	1-12-44	—	—	51	—	Bogdan	300,-
2.	1-12-44	—	—	51	—	Bogdan	300,-

Karta przychodu i rozchodu paliwa wykorzystywanych w oddziale PEGAZ, 12 II-8 IV 1944 r. (Karta)

KARTA PRZYCHODU I ROZCHODU							
L. P.	DATA	P A L I W O		TANIECIE	CENA	MAGAZY	ROZCHOD
		litry	rodzaj				
1.	12-11-44	200 l.	benz.	Niuniek	42,-	242,-	Benzin
2.	6-12-44	150 l.	benz.	—	38,-	480,-	Benzin
3.	12-11-44	120 l.	benz.	—	32,-	360,-	Benzin
4.	12-11-44	70 l.	benz.	—	28,-	196,-	Benzin
5.	2-12-44	10 l.	benz.	—	20,-	200,-	Benzin
6.	8-12-44	5 l.	—	Bogdan	25,-	125,-	—
7.	12-11-44	112 l.	—	—	—	320,-	Benzin

ROZCHOD						
L. P.	DATA	P A L I W O		Z MAGAZYNU	DO PILOT.	PREZJAL
		litry	rodzaj			
1.	12-11-44	40 l.	benz.	Benzin		Benzin
2.	—	40 l.	—	—		Benzin

Mercedes II

lg.	NOMENCLATURE.	QTY.	UNIT PRICE.	NO. OF PARTS.	TOTAL PRICE.	REMARKS.	DATE & TIME.
1.	Bole uporne kugle.	1.					
2.	Leurek z kugla.	1.					
3.	Kugli do ope.	2.					
4.	Klasa placke.	8.					
5.	" " " " " "	6.					
6.	Klasa sredaki.	1.					
7.	Prabokrtly.	2.					
8.	Obapki	1.					
9.	Klasa do dlece.	1.					
10.	Karka do kiz.	1.					
11.	Kibek.	1.					
12.	Pravolnik.	1.					
13.	Katki do gne.	upl.					
14.	Seice.	upl.					
15.	Katki/bene.olej/	2.					
16.	Komusky dleice.	para.					
17.	Kahin i krah.	2.					
18.	Kajdi blamne.	2.					
19.	Kuraki.	6.					
20.	Denpionaki.	10.					

lg.	NOMENCLATURE.	QTY.	UNIT PRICE.	NO. OF PARTS.	TOTAL PRICE.	REMARKS.	DATE & TIME.....
21.	Isclawje.	1.					
22.	Kajba pravokredna.	1.					
23.	Kapota.	1.					
24.	Kupka do ope.	1.					
25.	Kommetir do ope.	1.					
26.	Kupa pravokredna.	1.					
27.	Liska do kolecania.	1.					
28.							
29.							
30.							
31.							
32.							

Suma.
 da.....

Prizjeto.
 da.....

Wypełniona książka inwentarzowa samochodu marki Mercedes II używanego w oddziale, b.d. (Karta)

KAPITAN

№	Opis przedmiotu	Wartość	Wartość 1/2 lat	Wartość 1/4 lat	Wartość 1/8 lat	Wartość 1/16 lat	Wartość 1/32 lat
1.	Samochód osobowy	1.					
2.	Samochód osobowy	1.					
3.	Samochód osobowy	1.					
4.	Samochód osobowy	1.					
5.	Samochód osobowy	1.					
6.	Samochód osobowy	1.					
7.	Samochód osobowy	1.					
8.	Samochód osobowy	1.					
9.	Samochód osobowy	1.					
10.	Samochód osobowy	1.					
11.	Samochód osobowy	1.					
12.	Samochód osobowy	1.					
13.	Samochód osobowy	1.					
14.	Samochód osobowy	1.					
15.	Samochód osobowy	1.					
16.	Samochód osobowy	1.					
17.	Samochód osobowy	1.					
18.	Samochód osobowy	1.					
19.	Samochód osobowy	1.					
20.	Samochód osobowy	1.					

Książka inwentarzowa samochodu marki Kapitan używanego w oddziale, b.d. (Karta)

Model	Wartość	Wartość 1/2 lat	Wartość 1/4 lat	Wartość 1/8 lat	Wartość 1/16 lat	Wartość 1/32 lat	Wartość 1/64 lat
1.1.1	100	4	100	10	100	10	10
1.1.2	100	4	100	10	100	10	10
1.1.3	100	4	100	10	100	10	10
1.1.4	100	4	100	10	100	10	10
1.1.5	100	4	100	10	100	10	10
1.1.6	100	4	100	10	100	10	10
1.1.7	100	4	100	10	100	10	10
1.1.8	100	4	100	10	100	10	10
1.1.9	100	4	100	10	100	10	10
1.1.10	100	4	100	10	100	10	10
1.1.11	100	4	100	10	100	10	10
1.1.12	100	4	100	10	100	10	10
1.1.13	100	4	100	10	100	10	10
1.1.14	100	4	100	10	100	10	10
1.1.15	100	4	100	10	100	10	10
1.1.16	100	4	100	10	100	10	10
1.1.17	100	4	100	10	100	10	10
1.1.18	100	4	100	10	100	10	10
1.1.19	100	4	100	10	100	10	10
1.1.20	100	4	100	10	100	10	10

Charakterystyka samochodów osobowych. Materiał szkoleniowy używany w oddziale, b.d. (Karta)

Zestawienie finansowe wydatków za okres 19 IV- 5 V 1944 r. (AAN)

Książki samochodowe.					Grp.	
		I	II	III	IV	
1.	Kraftfahrzeugschein - zielone	5+8
-2	5+8	5+8	6	2
2.	" - czarne	5+2	5+2	5+2	1	
3.	Führerschein	5+7
-2-2	5+6	9+6	6	
4.	Führerschein RM					5
5.	Fahrtenbuch - zielone	2+1
-2	2+1	2+1	1+1	
6.	" - białe	5+1	6+2	4+1	5+1	
7.	Fahrtefehl	40
-20	40	40	100	
8.	Książki "B"	20
-10	20	20	10	
9.	"Ausnahmeerscheinung..."	10
-5	6	5	5	
10.	Książki z zielonym paszkiem
- białe	4
-2	4	4	3	
11.	"Verboten sind..." białe	10
-5	7	70	41	
12.	Pieczątki					102, 141
13.	Blankiety firmowe - różne					102, 141
14.	12 tabliczek osł. - przekroje					Światła
15.	Kontrollkarte do Fahrtenbuch	4
-2	7	5	4	

Zestawienie dokumentów, tablic,
książek samochodowych
w plutonach 2 Kompanii
z zaznaczeniem rodzajów i ilości,
b.d. (Karta)

| Wyposażenie samochodu "Chevrolet".
ciężarowego I plutonu.		
1. Klucze plastikowe.....	1.komp.	
2. " " antenowe.....	1. " "	
3. " " osłowe.....	1. " "	
4. Klucze francuski duży.....	1.est.	
5. Kłatek.....	1. " "	
6. Przewodnik.....	1. " "	
7. Śrubokręt mały.....	1. " "	
8. " " duży.....	1. " "	
9. Kółka zapasowe komp.....	4. " "	
10. Dłutki " ".....	3. " "	
11. Manometr.....	1. " "	
12. Pompa do opon.....	1. " "	
13. Wentyle z kapturkami.....	5. " "	
14. Apteczka z klejem na szw.....	1. " "	
15. Wulkanizator z latkami.....	1.komp.	
16. Łyski do opon.....	2.est.	
17. Lewarek z korbą.....	1. " "	
18. Korba do kół.....	1. " "	
19. " " rozruchowa.....	1. " "	
20. Lina holownicza.....	1. " "	
21. Kondensator.....	1. " "	
22. Cewka indukcyjna.....	1. " "	
23. Bezpieczniki.....	4. " "	
24. Świece zapłonowe.....	3. " "	
25. Krążek izolacji.....	1. " "	
26. Przewodnik wysokiego napięcia.....	4. m.	
27. Oliwa.....	5.lit.	

25-VI-1944r. N.

X - Część i wyposażenie samochodu 22 VI 1944 r.

Przygotowane przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek zestawienie wyposażenia półciężarówki marki Chevrolet używanej w I plutonie 2 Kompanii z zaznaczeniem części, które znajdowały się w samochodzie, 22 VI 1944 r. (Karta)

| Wyposażenie samochodu "Chevrolet".
pół ciężarowego I plutonu.		
1. Klucze plastikowe.....	1.komp.	
2. " " antenowe.....	1. " "	
3. Klucze francuski.....	1.est.	
4. " " do dzieł zapłonowych.....	1. " "	
5. Flakoscopy/eggi uniwersalne.....	1. " "	
6. Śrubokręt mały.....	1. " "	
7. " " duży.....	1. " "	
8. " " specjalny.....	1. " "	
9. Kłatek.....	1. " "	
10. Dłutki zapasowe.....	2. " "	
11. Lewarek z korbą.....	1. " "	
12. Korba do kół.....	1. " "	
13. " " rozruchowa.....	1. " "	
14. Lina holownicza.....	1. " "	
15. Łyski do opon.....	2. " "	
16. Manometr.....	1. " "	
17. Pompa do opon.....	1. " "	
18. Wentyle z kapturkami.....	5. " "	
19. Apteczka z klejem na szw.....	1. " "	
20. Wulkanizator z komp. kłatek.....	1. " "	
21. Lampka przeciświatła.....	1. " "	
22. Kondensator.....	1. " "	
23. Cewka indukcyjna.....	1. " "	
24. Bezpieczniki.....	10. " "	
25. Świece zapłonowe.....	6. " "	
26. Druk.....	1.km.	
27. Krążek izolacji.....	1.est.	
28. Łarówki małe.....	2. " "	
29. " " duże.....	2. " "	
30. Burka gumowa do benzyny.....	2. m.	
31. Przewodnik do instalacji.....	4. m.	
32. " " wysokiego napięcia.....	3. m.	
33. Benzyna.....	140.lit.	
34. Oliwa.....	5.lit.	
35. Tętno, smuty i drobniaki.....	2.est.	
36. Kłaski o pojemności 20 lit.....	2.est.	

25-VI-1944r. N.

X - Część i wyposażenie samochodu 22 VI 1944 r.

Przygotowane przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek zestawienie wyposażenia półciężarówki marki Chevrolet używanej w I plutonie 2 Kompanii z zaznaczeniem części, które znajdowały się w samochodzie, 25 VI 1944 r. (Karta)

| Wyposażenie samochodu "B.M.W".
ciężarowego II plutonu.		
1. Klucze plastikowe.....	1.komp.	
2. " " antenowe.....	1. " "	
3. Klucze francuski duży.....	1.est.	
4. " " do dzieł zapłonowych.....	1. " "	
5. Eggi uniwersalne.....	1. " "	
6. Kłatek.....	1. " "	
7. Przewodnik.....	1. " "	
8. Śrubokręt mały.....	1. " "	
9. " " duży.....	1. " "	
10. " " specjalny.....	1. " "	
11. Kółka zapasowe komp.....	1. " "	
12. Dłutki " ".....	2. " "	
13. Manometr.....	1. " "	
14. Pompa do opon.....	1. " "	
15. Wentyle z kapturkami.....	5. " "	
16. Apteczka z klejem na szw.....	1. " "	
17. Wulkanizator z latkami.....	1.komp.	
18. Łyski do opon.....	2.est.	
19. Lewarek z korbą.....	1. " "	
20. Korba do kół.....	1. " "	
21. " " rozruchowa.....	1. " "	
22. Lina holownicza.....	1. " "	
23. Lampka przeciświatła.....	1. " "	
24. Akumulator 6 V. zapasowy.....	1. " "	
25. Kondensator.....	1. " "	
26. Cewka indukcyjna.....	1. " "	
27. Bezpieczniki.....	16. " "	
28. Świece zapłonowe.....	3. " "	
29. Krążek izolacji.....	1. " "	
30. Przewodnik wysokiego napięcia.....	3. m.	
31. Benzyna.....	110.lit.	
32. Oliwa.....	5. " "	
33. Łajka z filtrem.....	1.est.	
34. Manometry pojem. 20 lit.....	2. " "	
35. Tętno, druk, smuty i drobniaki.....	2. " "	

25-VI-1944r. N.

X - Część i wyposażenie samochodu 22 VI 1944 r.

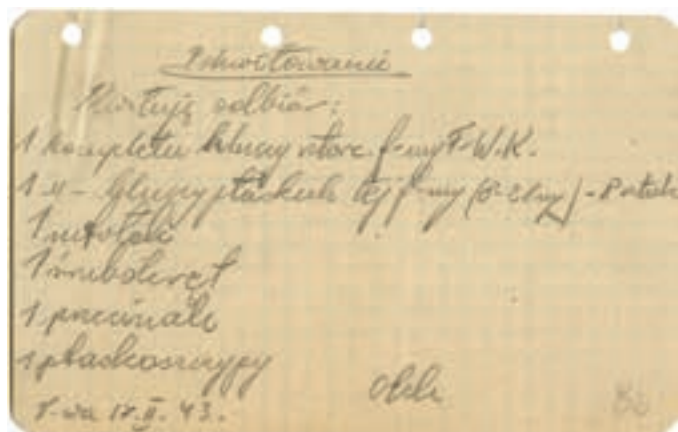
Przygotowane przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek zestawienie wyposażenia samochodu marki BMW używanego w II plutonie 2 Kompanii z zaznaczeniem części, które znajdowały się w samochodzie, 25 VI 1944 r. (Karta)

| Kalkulacja wydania 50 skryptów nowoczesny
silnik samochodowy.		
1 partja 25 sztuk zawiera:		
światłodruki po 32 na egz.	100 szt.	
fotografji po 3 na egz.	125 szt.	
fotografji dodatkowo	15 szt.	
2 partja 25 sztuk zawiera:		
światłodruki po 33 na egz.	825 szt.	
fotografji po 1 na egz.	175 szt.	
	Razem	
światłodruków	1625	1025 zł.
fotografji	175	1025 zł.
	Razem ilustracje	6190 zł.
	oprawa	2130 zł.
	Razem 50 egz.	8320 zł.
Koszt jednego egzemplarza nie licząc
kosztu wykonania rysunków, pisania na kliszach,
klisz i powielenia wynosi średnio
166.- zł. | | |
| w następne 40 egzemplarzy zawierać będzie pod-
wojne fotografe i w związku z tym jak również
i niższą ceną oprawy/35 zł. zamiast 45 zł/ wyniesie
około 145 zł. | | |

Kalkulacja wydania 50 egzemplarzy skryptu „Nowoczesny silnik samochodowy” przesłana do szefa komórki Moto Wojciecha Świątkowego, ps. Korczak, b.d. (Karta)

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – meldunki i korespondencja

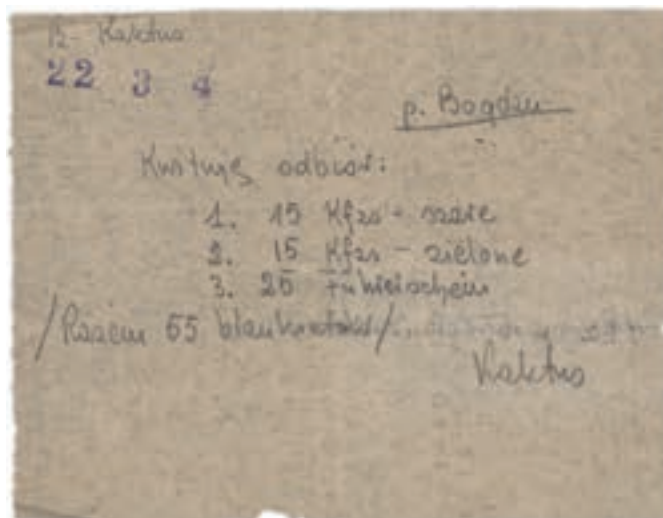
Grupa najczęściej rękopiśmiennych pism w postaci meldunków, spisów, rozkazów, pokwitowań i rachunków wytworzonych w czasie pracy komórki MOTO oddziału. Zwracają uwagę pisma pomiędzy adiutantami dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal – Tadeuszem Szabelskim, ps. Kaktus a Stefanem Grudzińskim, ps. Bogdan dotyczące przekazywania sobie blankietów dokumentów związanych z pracą komórki MOTO. Widzimy dokumenty sporządzane odręcznie przez Kazimierza Kardasia, ps. Orkan, Stefana Pakułę, ps. Maryla i Stanisława Leopolda, ps. Rafał, którzy dowodzili akcjami oddziału. Są również pisma pomiędzy Wojciechem Świątkowskim, ps. Korczak, a Marianem Bobranem, ps. Niuniek i pomiędzy tym ostatnim a Tadeuszem Szabelskim, ps. Kaktus. Z roboczych pism warto zwrócić uwagę na wzory zobowiązań dla żołnierzy MOTO do szkolenia się w mechanice samochodowej i w języku niemieckim oraz rozkaz awansowy dla Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak na stopień plutonowego podchorążego. Istotne są również schematy organizacyjne drużyny MOTO w I plutonie.

Meldunek Tadeusza Szabelskiego, ps. Kaktus adiutanta dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal kwitujący swojemu poprzednikowi na stanowisku adiutanta Stefanowi Grudzińskiemu, ps. Bogdan odbiór 55 blankietów niemieckich dokumentów wyprodukowanych przez legalizację oddziału. Zwraca uwagę możliwość stosowania w gryfie dokumentu kryptonimu adiutanta dowódcy oddziału, 22 III 1944 r. (AAN)

P[ega]z – Kaktus/ 22 3 [194]4/ p[an] Bogdan/ Kwituje odbiór: / 1. 15 K[ra]f[tfahr]z[eug]s[chein] – szare/ 2. 15 K[ra]f[tfahr]z[eug]s[chein] – zielone/ 3. 25 Führerschein/ (Razem 55 blankietów)/ Kaktus

Pokwitowanie Tadeusza Kamińskiego, ps. Olek na narzędzia używane w komórce MOTO. Dokument zachowany w archiwum komórki oddziału AGAT, 1 II 1943 r. (Karta)

B- Kaktus
23.3.1944

p. Bogdan

W dniu dzisiejszym przekazałem
z polecenia p. P. otrzymane od Pana druki
w/g następującego rozdzielnika:

I	- 10 K[ra]f[tfahr]	+ 8 F[ührerschein]
II	- 10 K[ra]f[tfahr]	+ 8 F[ührerschein]
III	- 10 K[ra]f[tfahr]	+ 8 F[ührerschein]

Kaktus

Meldunek Tadeusza Szabelskiego, ps. Kaktus
adiutanta dowódcy oddziału Adama Borysa,
ps. Pal do swojego poprzednika na stanowisku
adiutanta Stefana Grudzińskiego, ps. Bogdan
w sprawie przekazania otrzymanych od niego
blankietów niemieckich dokumentów,
23 III 1944 r. (AAN)
P[ega]z – Kaktus/ 23.3.1944/ p[an] Bogdan/
W dniu dzisiejszym przekazałem/ z polecenia
p[ana] P[ala] otrzymane od Pana druki/ w/g
następującego rozdzielnika:/ I – 10 K[ra]f[tfahr]
z[eug]s[chein] + 8 F[ührerschein]/ II – 10 K[ra]
f[tfahr]z[eug]s[chein] + 8 F[ührerschein]/ III – 10
K[ra]f[tfahr]z[eug]s[chein] + 9 F[ührerschein]/
Kaktus

Pokwitowanie Grzegorza Zalewskiego,
ps. Krystyn w sprawie egzemplarza skryptu
„Nowoczesny silnik samochodowy” przesłane
do Mariana Bobrana, ps. Niuniek, 11 IV 1944 r.
(Karta). „Krystyn” został aresztowany przez
Niemców trzy dni po sporządzeniu tego
meldunku, dnia 14 IV 1944 r.
Moto-Krystyn/ 11.4.1944/ p[an] Niuniek/
Kwituję odbiór jednego egem-/plarza
„Nowoczesny silnik/ samochodowy./ Krystyn

Mot. Krystyn
11.4.44

p. Niuniek

Kwituję odbiór jednego egem-
plaru „Nowoczesny silnik
samochodowy.”
Krystyn

Rachunek

75 zdjęć fotograficznych
jednostajnych 2 1/2" — 900.—
400 sztuk tutek — 95.—
Opłata dalszych 6 A.S. Sam. 270.—
Opłata 10 egz. programu 50.—
Opłata dalszych 2 A.S. 50.—

Razem 1365.—

Sam

Rachunek na kwotę 1365 zł z podziałem na wydatki
szczegółowe wystawiony przez Kazimierza Glazera,
ps. Sam, b.d. [przed 22 VI 1944 r.] (Karta)

Br. Orkan
22.4.1944

p. Kaktus

Potwierdzam odbiór: 3. Fahrtenbuch żółte
(2 Kontrollkarte) 120. fahrbefehl
25 nalepek B/ 6 Aus[fragment nieczytelny]
chmegenehmigung/ 4 nalepki żółte/ 70 nalepek białych/

Orkan

Resztę pokwitowań prześle Mirski lub/ ja po
stwierdzeniu odbioru.

Potwierdzenie odbioru niemieckich dokumentów wysłane
przez Kazimierza Kardasia, ps. Orkan do Tadeusza
Szabelskiego, ps. Kaktus adiutanta dowódcy oddziału Adama
Borysa, ps. Pal, 22 IV 1944 r. (AAN)
P[ega]z – Br[avi]/ 22.4.1944 r./ p[an] Kaktus/ Potwierdzam
odbiór: 3 Fahrtenbuch żółte/ (2 Kontrollkarte) 120
fahrbefehl/ 25 nalepek B/ 6 Aus[fragment nieczytelny]
chmegenehmigung/ 4 nalepki żółte/ 70 nalepek białych/
Orkan/ Resztę pokwitowań prześle Mirski lub/ ja po
stwierdzeniu odbioru.

Potwierdzenie odbioru niemieckich dokumentów i oznaczeń samochodów przez Stanisława Leopolda, ps. Rafał. Fragment większego dokumentu sporządzonego na maszynie. Podpis rękopiśmienny Leopolda, 24 IV 1944 r. (AAN)

4/ Potwierdzam odbiór:
 - 3 + 4 szt. Fahrtenbuch
 - 100 szt. Fahrbefehl
 - 25 nalepek
 - 5 szt. Ausnahmegenehmigung
 - 73 + 4 nalepki
 - 6 + 2 Kraftfahrzeugschein
 7 Führerschein
 3/ Dotychczas otrzymaliśmy 1 Führerschein dla Bruna.
 24.4.1944
 Rafał

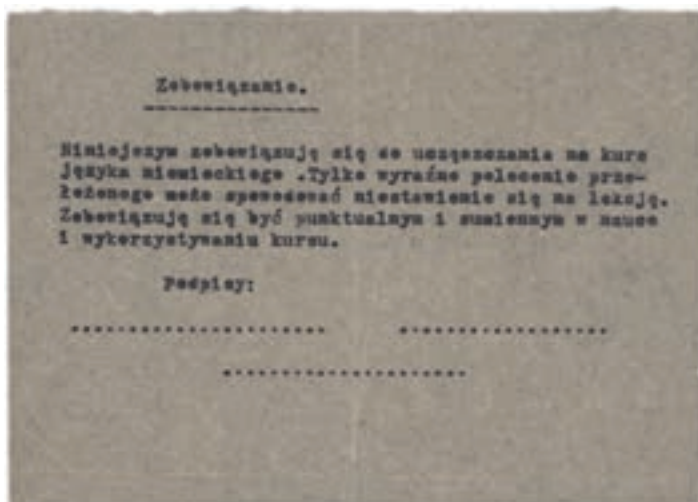
24 IV 1944
 J. Kaktus
 1) Potwierdzam odbiór pojazdów.
 Fahrtenbuch (2 zielone i 3 żółte)
 wszystkie z Kontrollkarte.
 2) Przesyłam do przedłużenia
 ausweis Rachwalskiego,
 proszę o pośpiech, gdyż tym dokumentem
 się posługuję, innego nie posiada.
 3) Tęty tygodniowa Bruna został wysłany
 ausweis Zenona Dobrzyńskiego, jest
 bardzo potrzebny, co z nim
 słytać/ Orkan

Potwierdzenie odbioru niemieckich dokumentów oraz meldunek w sprawach ausweisów dla żołnierzy oddziału wysłane przez Kazimierza Kardasia, ps. Orkan do Tadeusza Szabelskiego, ps. Kaktus adiutanta dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal. Punkt 2 i 3 dokumentu przekreślony, 24 IV 1944 r. (AAN) P[ega]z – Br/ 24 IV b.r./ p[an] Kaktus/ 1) Potwierdzam odbiór pięciu/ Fahrtenbuchów (2 zielone i 3 żółte)/ wszystkie z Kontrollkarte./ 2. Przesyłam do przedłużenia ausweis/ Mieczysława Rachwalskiego,/ proszę o pośpiech, gdyż tym dokumentem/ się posługuję, innego nie posiada./ 3) Trzy tygodnie temu został wysłany/ ausweis Zenona Dobrzyńskiego, jest/ bardzo potrzebny, co z nim słytać/ Orkan

Pokwitowanie odbioru dokumentów i nalepek przesłane przez Stefana Pakułę, ps. Maryla do Tadeusza Szabelskiego, ps. Kaktus adiutanta dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal, 24 IV 1944 r. (AAN)

P[ega]z 90 Ryś/ P[an] Kaktus/ 24.4.[19]44/ Kwituję odbiór:/ 25 szt. nalepek „B”/ 119 szt. Fahrbefehl/ 5 szt. Pozwolenie na jazdę po/ godz. 18.00/ 70 szt. nalepek z zieloną/ linią/ 4 szt. nalepek z zieloną linią/ na Kartonie/ 2 szt. Fahrtenbuch./ Posiadam 5 szt. Kraftfahr-/zeugscheiner zielonych/ 9 szt. Führerscheinów/ 5 szt. Kraftfahrzeugscheinów/ stalowych/ Maryla

P. Kaktus
 24.4.44
 Kwituję odbiór:
 25 szt. nalepek „B”
 119 „ Fahrbefehl
 5 „ Pozwolenie na jazdę po
 godz. 18.00
 70 „ Nalepek z zieloną
 linią
 4 „ nalepek z zieloną linią
 na Kartonie
 2 „ Fahrtenbuch
 Posiadam 5 szt. Kraftfahr-
 zeugscheiner zielonych
 9 szt. Führerscheinów
 5 „ Kraftfahrzeugscheiner
 stalowych
 Maryla

Zobowiązanie żołnierza komórki MOTO do uczęszczania na kurs języka niemieckiego, b.d. [I połowa 1944 r.] (AAN)

Deklaracja żołnierza komórki MOTO do wzięcia udziału w szkoleniu na mechanika, b.d. [I połowa 1944 r.] (AAN)

Notatki robocze z komórki Moto. Tekst niemiecki do przygotowywanego fałszywego zaświadczenia oraz krótkie polecenia dotyczące samochodów oddziału, b.d. (Karta) *Hiermit bescheinigen wir die/ Herr Cichocki Stefan geboren/ am 1 V 1921 Maj 1921/ wohnhaft in Warschau Barstrasse/ 5 in unserer Firma angestellt/ ist/ Diese Bescheinigung ausgestellt ist/ ausgestellt statt der Personal/ des Personalausweis nr 148, der den/ obengenannten gestohlen wurde/ Max Sobotta.*

„Niniejszym zaświadczaemy, że Pan Cichocki Stefan, urodzony 1 V 1921 r., zamieszkały w Warszawie, ul. Barstrasse 5, jest zatrudniony w naszej firmie. Zaświadczenie to wydawane jest w miejsce skradzionego z wyżej wymienionemu dowodu osobistego nr 148. Max Sobotta.”

[Na odwrocie:] *K[ra]ff[tfa]h[r]zeug[s]che[n] dla Fiata 1100/ T. do wozu/ Gdzie są wozy/ Klucze od garaży/ Jutro 17.00 Otwocki i Jerzy/ Wilanowska*

Pokwitowanie na kwotę 720 zł wystawione przez
Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak,
22 VI 1944 r. (Karta)
Wpłacono a conto/6 k[o]mpl[etów]numerów/
introligatorowi 720.-/ siedemset dwadzieścia zł./
Korczak/ 22.4.[19]44.

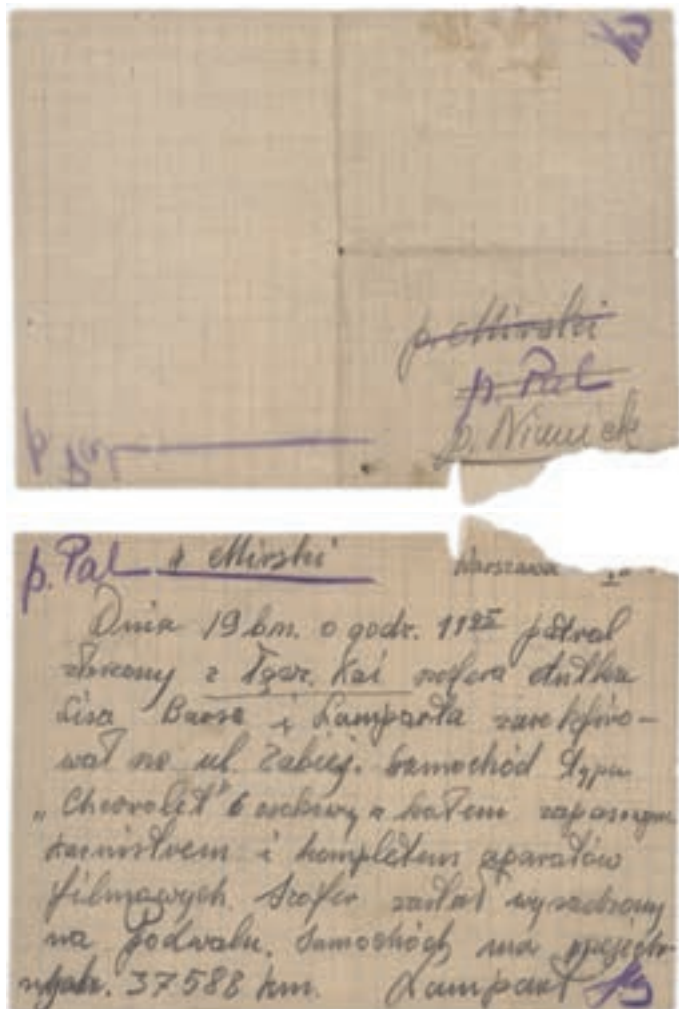
Wpłacono a conto
6 k[om]pl. numerów
introligatorowi 720.-
/siedemset dwadzieścia zł./
Korczak
22. u 44.

26-VII-44
Zabrać części
kav. masz.
od Kolegi i uregulować
30.000 zł.
N.

Pismo Mariana Bobrana, ps. Niuniek do Wojciecha
Świątkowskiego, ps. Korczak polecające zabranie
części i uregulowanie kosztów w wysokości 30 000
zł, 26 VII 1944 r. (Karta)
26-VII-[19]44/ Korczak./ Zabrać części/ kar[abinu]
masz[ynowego]/ od Kolegi i uregulować/ 30.000 zł/
N[iuniek]

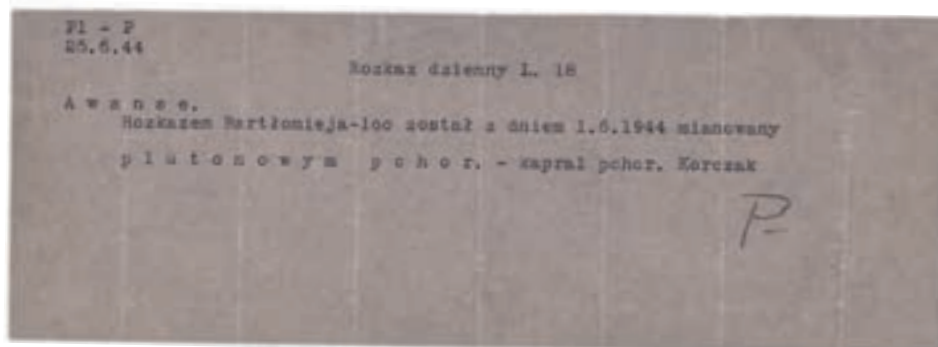
Meldunek Jerzego Zapadki, ps. Mirski do dowódcy
oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Pal z zestawieniem
zdobytego wyposażenia. Zwróćmy uwagę na
rękopiśmienny podpis Mirskiego, który także umieścił
w górnym, lewym rogu kryptonim oddziału oraz
zaadresował meldunek do dowódcy w prawym,
górnym rogu, b.d. [1944] (AAN)

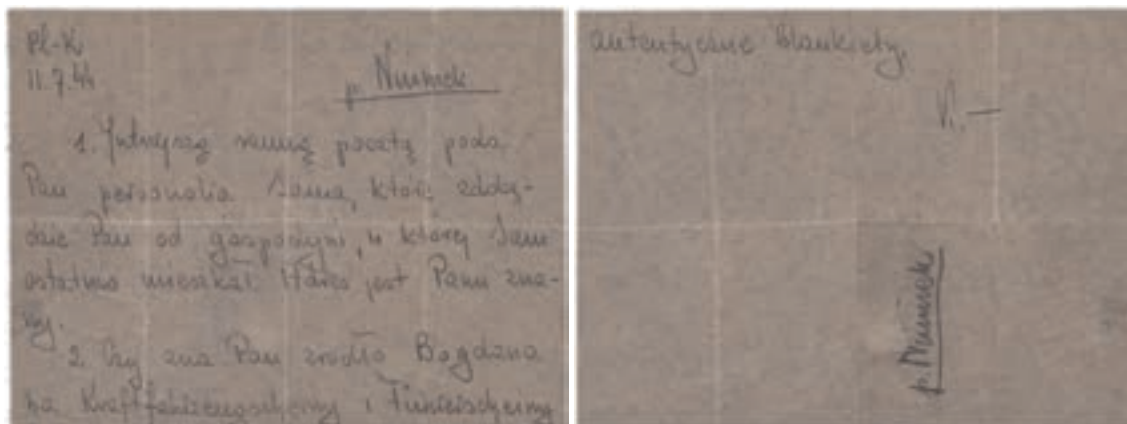
12-13
Pal
Spis zdobytych rzeczy
1. Statyw.
2. Jedna walizka z akablami.
3. Taśma klisz gotowych.
4. Aparat do filmowania.
5. Aparat do nakręcania filmu.
6. Taśmy filmowe w skrzynce.
7. Apteczka.
8. Transformator.
9. Głośnik.
10. Narzędzia samochodowe.
11. Aparat do wywoływania klisz.
12. Koło zapasowe.
13. 5 pudełek z filmami.
14. Podstawa do statywów żelaz.
15. Płachta do wyświetlania.
J. Zapadka

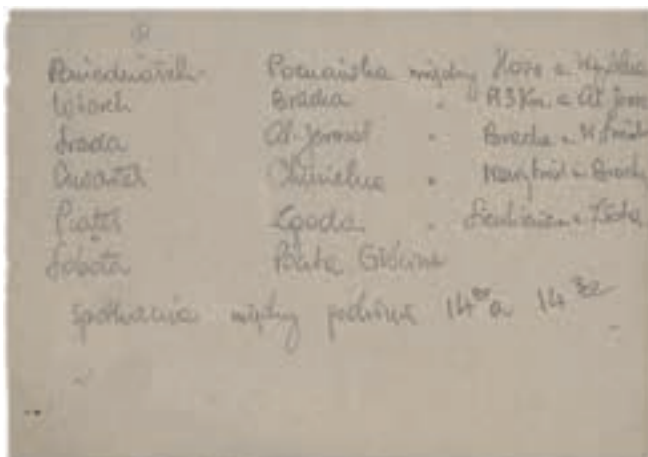
Meldunek Mieczysława Belke, ps. Lampart do Jerzego Zapadki, ps. Mirski w sprawie zdobycia samochodu Chevrolet. Mirski skierował bezpośrednio ten meldunek do dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal co jest oznaczone w podpisie, jak i w dekretacji fioletową kredką. Z tytu dokumentu zaznaczeni kolejni adresaci, w tym końcowy adresat Marian Bobran, ps. Niuniek z komórki MOTO, b.d. (AAN)
 p[an] Pal/ p[an] Mirski/ Warszawa [data nieczytelna]/
 Dnia 19 b.m. o godz. 11.45 patrol/ złożony
 z łącz[niczki] Kai, szofera Antka/ Lisa, Barsa
 i Lamparta zarekwiro-/wał na ul. Żabiej samochód
 typu/ „Chevrolet” 6 osobowy z kołem zapasowym/
 kanistrem i kompletem aparatów/ filmowych. Szofer
 został wysadzony/ na Podwalu. Samochód ma
 przejecha-/nych 37 588 km./ Lampart./ M[irski]/
 [na odwrocie]:/ p[an] Mirski/ p[an] Pal/ p[an] Niuniek.

Rozkaz dzienny dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal L. 18 dotyczący awansu na stopień plutonowego podchorążego dla Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak. Awans został nadany przez dowódcę KEDYWU KG AK, kryptonim 100 Jana Mazurkiewicza, ps. Bartłomiej. Zwróćmy uwagę na ukryty pod literą P[a] podpis dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pal, 25 VI 1944 r. (AAN)

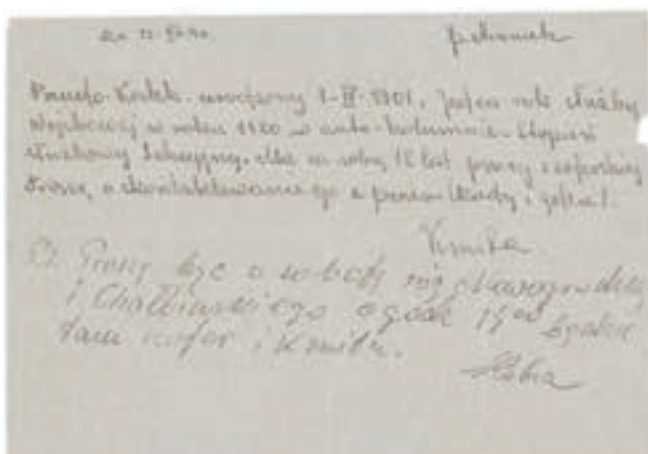

Rozkaz szefa Komórki MOTO oddziału Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak skierowany do Mariana Bobrana, ps. Niuniek w sprawie zabitego przez Niemców w lokalu przy ul. Słonecznej 23 Kazimierza Glazera, ps. Sam z Komórki MOTO, 11 VII 1944 r. (AAN)
P[araso]l – K[orczak]/ 11.7.[19]44/ p[an] Niuniek/ 1. Jutrzejszą ranną pocztą poda/ Pan personalia Sama, które zdobę-/dzie Pan od gospodyni, u której Sam/ ostatnio mieszkał. Adres jest Panu zna-/ny. 2. Czy zna Pan źródło Bogdana/ na Kraftfahrzeugscheiny i Führerscheiny/ autentyczne blankiety./ K[orczak]

Informacja dotycząca miejsc spotkań konspiracyjnych żołnierzy oddziału. Nie są wskazane dokładne punkty spotkań tylko dość długie linie pomiędzy warszawskimi ulicami, b.d. [I połowa 1944 r.]. (AAN)

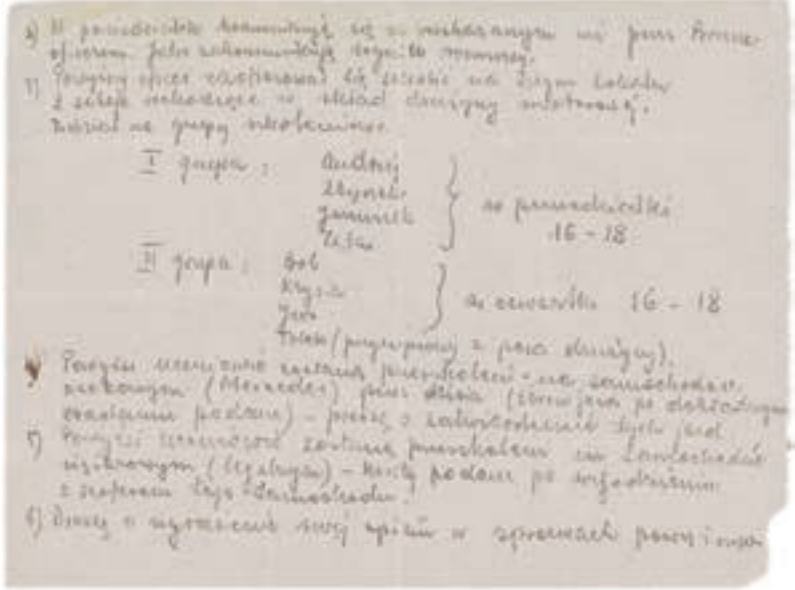
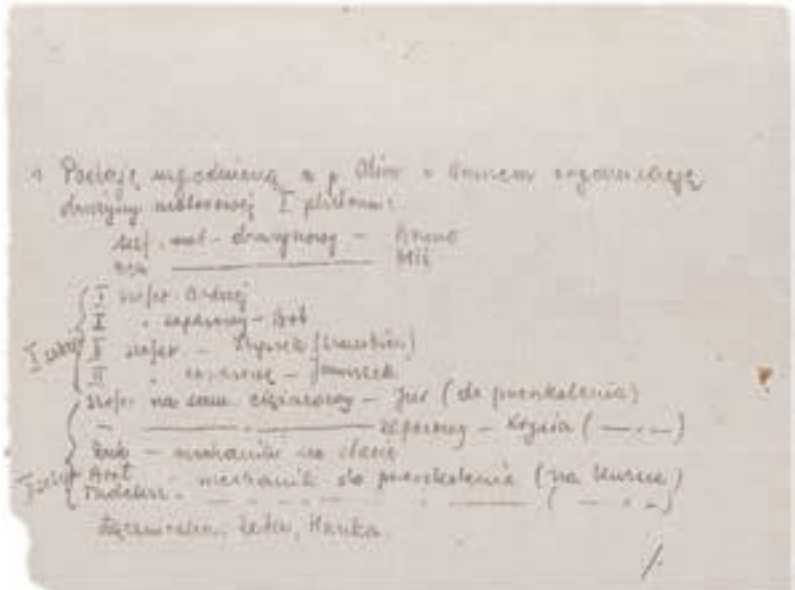

Meldunek NN, ps. Kmita do Mariana Bobrana, ps. Niuniek w sprawie kandydata na nowego szofera NN, ps. Kostek uzupełniony informacją Henryka Zakrzewskiego, ps. Kobza o miejscu spotkania, 13 VII 1944 r. (AAN)

Dn[ia] 13-VII-[19]44 / p[an] Niuniek/ Pseudo. Kostek. Urodzony 1-IV-1901. Jeden rok służby/ wojskowej w roku 1920 w auto-kolumnie. Stopień/ służbowy Sekcyjny. Ma za sobą 18 lat pracy szoferskiej./ Proszę o skontaktowanie go z panem (kiedy i gdzie)./ Kmita/ P.S. Proszę być w sobotę róg Nowogrodzkiej/ i Chałubińskiego o godz. 14.00 będzie/ tam szofer i Kmita./ Kobza

Projekt schematu drużyny MOTO I plutonu, b.d.
[I połowa 1944 r.]. (AAN)

Projekt schematu organizacyjnego
drużyny MOTO I plutonu
uzgodniony ze Stanisławem
Huskowskim, ps. Ali i Bronisławem
Hellwigiem, ps. Bruno, b.d.
[I połowa 1944 r.]. (AAN)

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – kartki na paliwo

W codziennej działalności komórki MOTO, oprócz posiadania sprawnych samochodów; dobrze zakonspirowanych i szybkich kierowców; fachowo wykonanych dokumentów, potrzebne były różnego rodzaju kartki i kupony na paliwo oraz przejazdy. To także był element uwiarygodnienia sprawdzanych podczas kontroli dokumentów. Z uwagi na warunki wojenne dostęp do olejów napędowych i innych paliw był mocno reglamentowany i zastrzeżony w części jedynie dla Niemców. Oddział posiadał kartki na określone ilości paliwa i z ograniczonym czasem ważności. Były również kartki wyłącznie do użytku służbowego lub na cele wojskowe. Podobnie przeznaczone do tankowania na wybranych stacjach benzynowych. Prezentowane kartki pozostały w archiwum komórki MOTO i nie zostały wykorzystane.

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – sprawy samochodów

Posiadanie i używanie samochodów przez oddział wiązało się z szeregiem czynności obejmujących, ich garażowanie, serwisowanie, rejestrowanie i ogólne utrzymanie. Do obowiązków dowódcy komórki MOTO należało również odpowiednie przygotowanie dokumentów wozów oraz samych kierowców, jak też wybranie do tej roli odpowiednich żołnierzy. Przy okazji związanych z tym działań powstało szereg pism, notatek i dokumentów przesyłanych wewnątrz komórki MOTO, jak i pomiędzy poszczególnymi pododdziałami. Zestawiano dokumenty, jakie powinny posiadać poszczególne samochody, wydatki ponoszone w trakcie rozmaitych czynności związanych z utrzymaniem aut, wymianą części zamiennych, remontami etc. Każdy z samochodów posiadał swoją oddzielną, unikalną dokumentację. Zachowało się stosunkowo dużo archiwaliów komórki MOTO, które opisują różne sprawy i czynności dotyczące używanych przez nią samochodów. Są to prowadzone książki wydatków rozpisane według poszczególnych aut, rachunki i rozliczenia za tablice rejestracyjne, części, dane techniczne i użytkowe pojazdów, wreszcie ich wyposażenie. Duża część dokumentów dotyczy typowych spraw bieżących i są to najczęściej formy notatek wewnętrznych czy pomocniczych, które nie były przesyłane przez łączniczki, ale były zachowywane w dowództwie komórki MOTO. Z prezentowanych archiwaliów widać również, jakie były potrzeby komórki. Wojnę przetrwały bowiem spisy samochodów do zdobycia oraz zestawienia potrzebnych dokumentów firm niemieckich. Ciekawe są także dokumenty dotyczące pracy szoferów, poczynając od planu zagadnień poruszanych na ich odprawach, poprzez wykazy, materiały, na których się szkolili, aż na sprawach personalnych skończywszy. Prezentowane w rozdziale dokumenty najczęściej były sporządzane na niewielkich kartach papieru, zapisywane ołówkiem, kredką lub piórem, często bez oznaczeń kancelaryjnych, w formie roboczych zapisów. Są takie, które nie posiadają nawet podpisu pseudonimu autora lub dla kogo były sporządzane. Obrazuje to codzienność pracy komórki, w której część dokumentacji była sporządzana poza obiegiem kancelaryjnym oddziału i spełniała typowo robocze funkcje.

2a-2b

Samochody w okresie VIII.43 - II.44.

| Samochód
marka | Data
zdo-
bycia | Pluton | Akcyje w jakim
brał udział -
- kierowca | Gdzie garażo-
wał | Gdzie stracono |
|-----------------------------|-----------------------|---------|---|---|---|
| BMW - 324 | | III | Brockel-Bienira
Friedert-Clak | | Friedert-ul.
Wojdła |
| Vanderer W 24 | 10.43 | III | Stam-Kajtek ²⁾ | Gęta 6 | Stam-ul. Wasia
Kowalski |
| Opel Olympia
Lieferwagen | 11.43 | II | | Sąnoznos | I.44 J. Białe
Bianira |
| Opel-Kapitan ²⁾ | 12.43 | II
I | Kutschera Bruno
Stam | Czerwikowka
206
Ogroda 68
Opalinowa 13 | ul. Kocana |
| Mercedes 170V | I.44 | I | Kutschera-Sokół | Ogroda 68 | 1.2.44 most
Kierbednia |
| Chevrolet 3/4 t. | II.44 | IV | Włodarczyk-Otto | Czarna. 206
Płocka
Smyrskiego | w garażu Ry-
niskiego
5.44 |
| Opel Super 6 | I.44 | I | Kutschera-Miś | | Kutschera wó-
z jechał 1943 |
| Skoda-Favorit | II.44 | II | Włodarczyk-Miś
- Bogdan | Dobra | Wziął w oś-
rodku po akcji
Włodarczyk |
| Fiat 1500 | II.44 | III | | Krochmalna ³⁾ | 30.5.44 Kroch-
malna-garaż |
| Mercedes 170V ⁴⁾ | II.44 | III | Loppe-Sterch | Krochmalna 28 | Loppe 11.7.44 |

1) Trudno rozstrzygnąć udział w akcji
 2) lakierowany na Bielezianach
 3) Skradzione z garażu z koła
 4) albo Mercedes 230 II plutonu.

Tabela z danymi samochodów używanych przez komórkę MOTO w okresie od VIII 1943 r. do II 1944 r. Na dokumencie widoczne poprawki i powojenne uzupełnienia tekstu ołówkiem, b.d. (AAN)

Książka z wydatkami ponoszonymi na utrzymanie i eksploatację samochodów używanych przez komórkę MOTO, b.d. (AAN)

Handwritten note on aged paper, likely a receipt or record related to a vehicle. The text is in German and mentions a vehicle with license plate Ost-41310, dated 21 March 1944.

Handwritten note on aged paper, likely a receipt or record related to a vehicle. The text is in German and mentions a vehicle with license plate Ost-41310, dated 21 March 1944.

Dane do dokumentów samochodu o numerze rejestracyjnym Ost-41310, przed 21 III 1944 r. (Karta)

Rachunek wystawiony przez Zygmunta Lutyka, ps. Graf za sześć kompletów numerów do samochodu na kwotę 1950 zł, 22 VI 1944 r. (Karta)

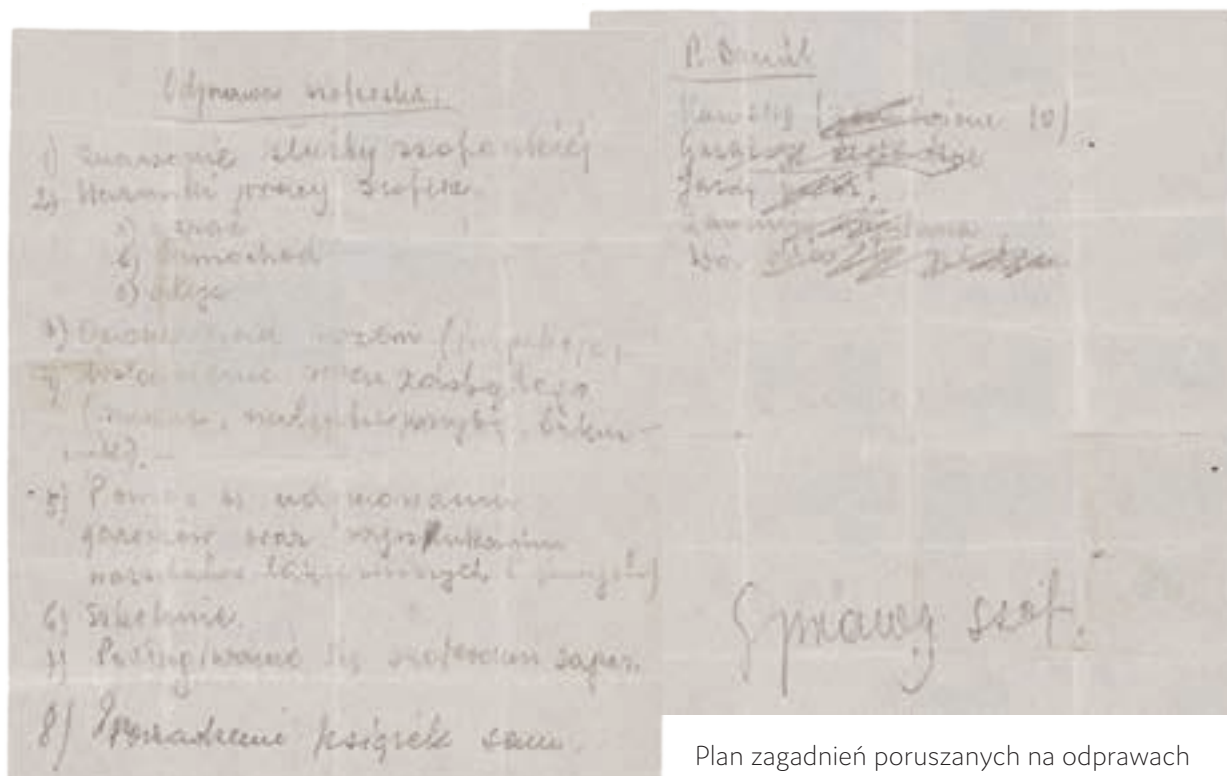
Handwritten receipt or invoice on aged paper, dated 22.6.44. It mentions a payment of 1950 zł for six sets of numbers for a car.

Handwritten list of names, likely a roster or personnel list for the MOTO cell. The names are written in two columns.

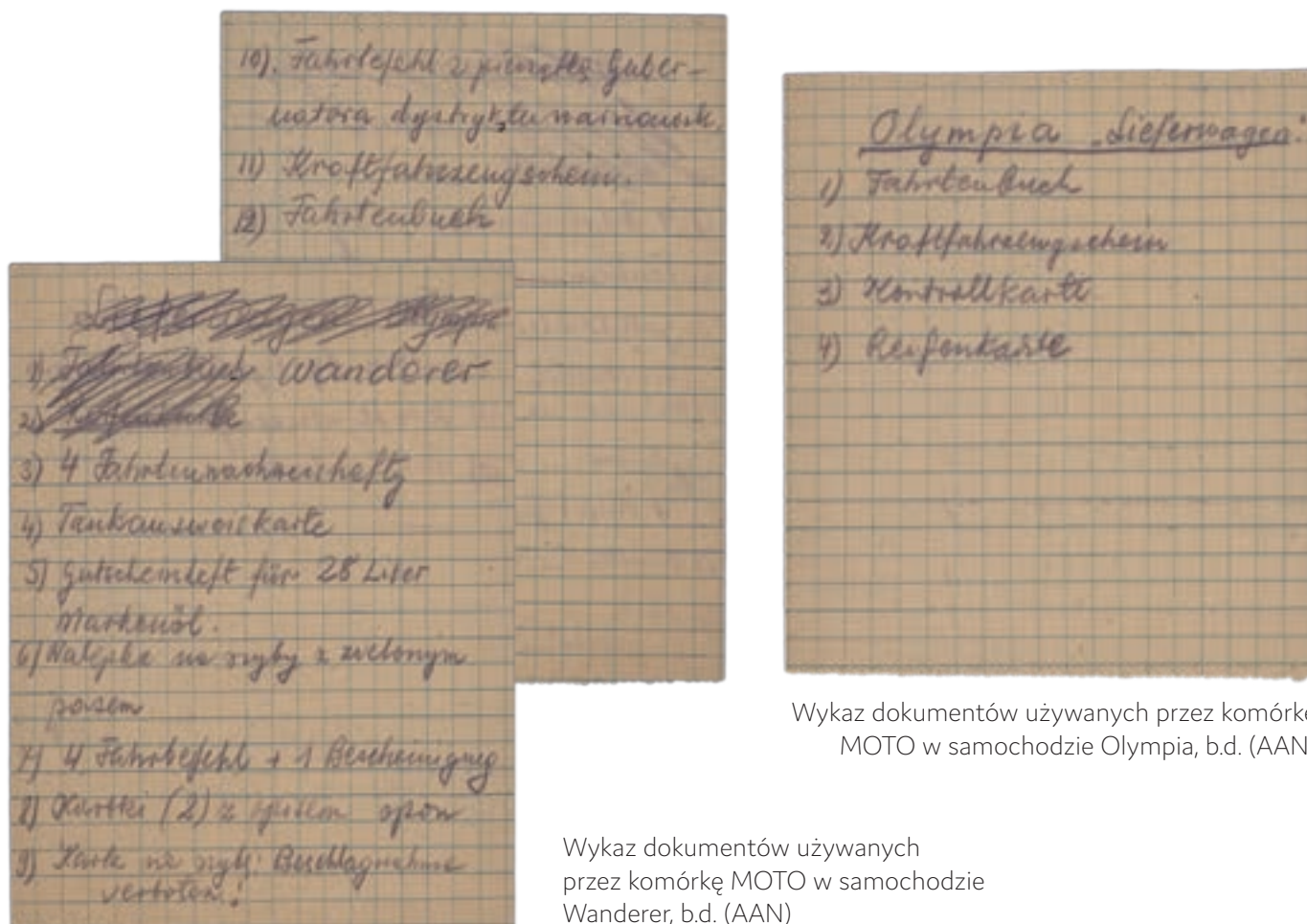
Zestawienie personalne komórki MOTO, b.d. (Karta)

Handwritten list of names, likely a roster or personnel list for the MOTO cell. The names are written in two columns.

Rozliczenie z 12 kompletów tablic samochodowych w plutonach 2 Kompanii oddziału, b.d. (Karta)

Plan zagadnień poruszanych na odprawach dla szoferów komórki MOTO, b.d. (AAN)

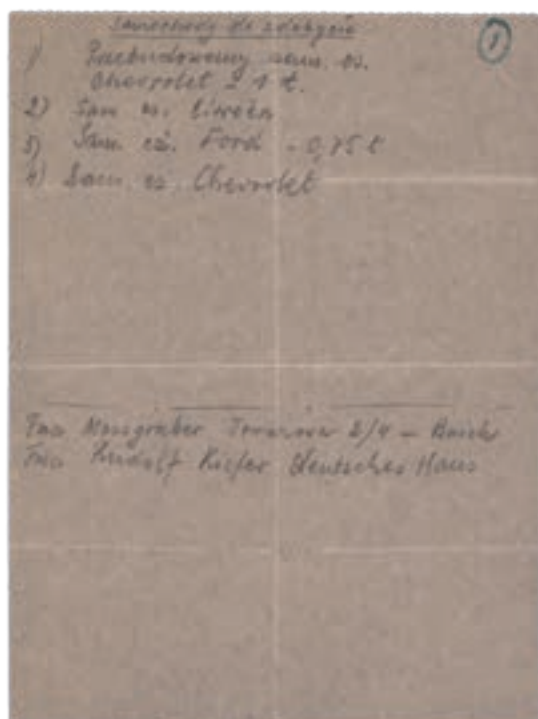

Wykaz dokumentów używanych przez komórkę MOTO w samochodzie Olympia, b.d. (AAN)

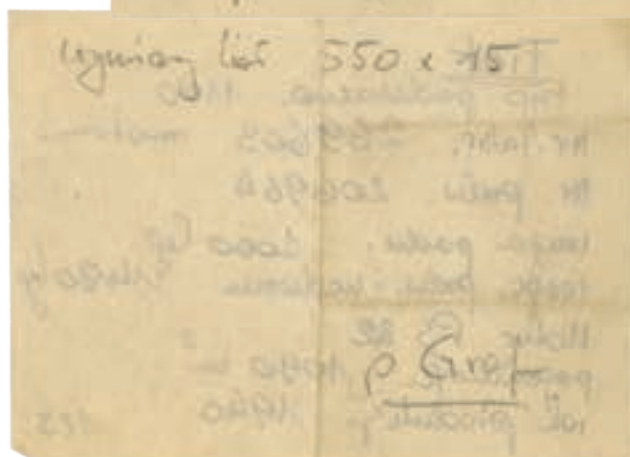
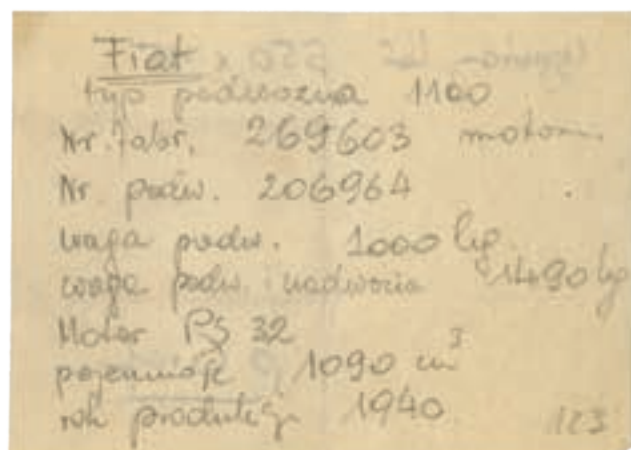
Wykaz dokumentów używanych przez komórkę MOTO w samochodzie Wanderer, b.d. (AAN)

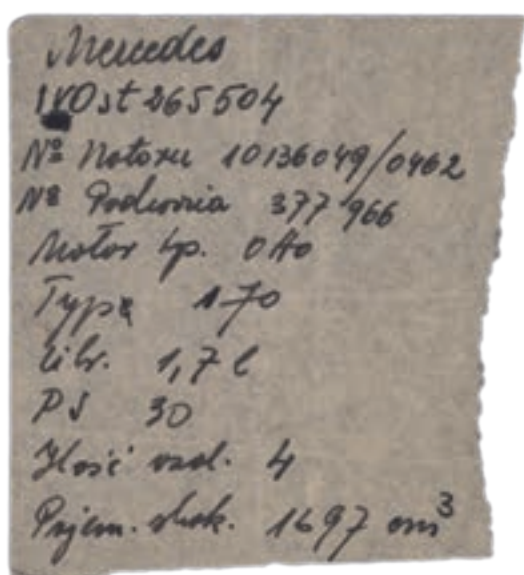
Wykaz potrzebnych dokumentów firm niemieckich do użytkowania samochodów wykorzystywanych przez komórkę MOTO do akcji konspiracyjnych. Była to informacja przekazywana do dowództwa oddziału i komórki legalizacyjnej w celu zdobycia oryginalnych blankietów do użytkowania lub wyrobienia fałszywych, b.d. (AAN)

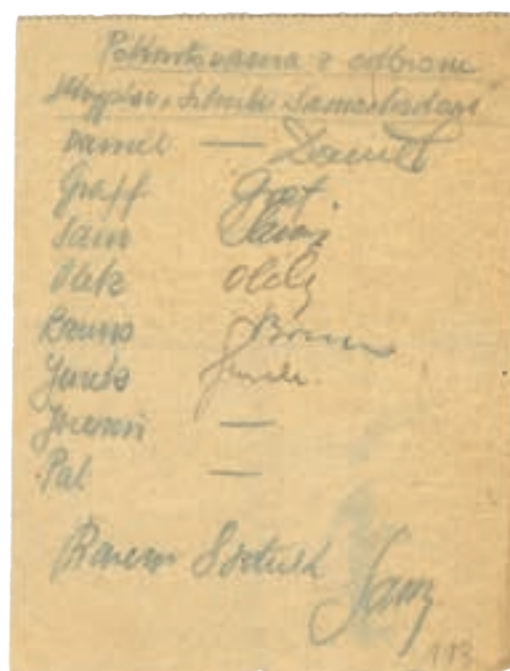
Wykaz samochodów do zdobycia przez oddział w celu wykorzystania w planowanych akcjach konspiracyjnych. Opracowany w komórce MOTO z zaznaczeniem marki, typu i tonażu, b.d. (AAN)

Dane techniczne samochodu marki Fiat 1100 przesłane do wiadomości Zygmunta Lutyka, ps. Graf, b.d. (Karta)

Dane techniczne używanego przez komórkę MOTO samochodu marki Mercedes o numerach rejestracyjnych IV OST 265 504, b.d. (AAN)

Pokwitowania żołnierzy z odbioru skryptów „Silniki samochodowe” przesłane przez Kazimierza Glazera, ps. Sam do Stefana Grudzińskiego, ps. Bogdan, b.d. (Karta)

Notatki i meldunki z zestawieniem personalnym żołnierzy, sprawami bieżącymi, organizacyjnymi oraz dotyczącymi wyposażenia komórki Moto, poł. 1944 r. (Karta)

Allah

sau piteizian Chevrolet 36 r.
napuecibko komendy niasta

P.L.O.

- 1) dēto otkryla
 - 2) Ford V8 s garžen 4 ton
 - 3) Lieferwagen Fiat
 - 4) Hausa osolona 2 tablica
- P. Wam. p. Riet Kiltore.

Paik.	Lat.	Lat.
14.12.1909	Lat.	12/10/50
1.1.1906	Lat.	12/10/50
Maras 11.10.1907	Lat.	12/10/50
June 31.3.1905	Lat.	12/10/50

- 1) BMW - Lit. - m. Brestskij 5/1
 - 2) Lux - m. Kolbischky 25.
 - 3) Kapit - m. Kuzova 43.
 - 4) Fiat - m. Rybnij 24. Kuzova
- neut. jat. Spetsnitsa

"Schicht" - Ullmann's
 "Kolonyt" - Roman (offshore)
 "Chimieprodukte" - Yammie (offshore)
 "Kabelkabel" - Yammie (offshore)
 "Karpinski" - Zolotarev
 "Chimie" - Yammie
 Veigl - Garbana
 Phillips - Bogdan
 Bacatli - Kolt
 "Perkus"
 "Ponca"

Handwritten document with two columns of numbers and dates, likely a ledger or record book. The text is written in Polish and includes dates such as 15 V 1944 and 20 VI 1944.

Handwritten document with two columns of numbers and dates, likely a ledger or record book. The text is written in Polish and includes dates such as 15 V 1944 and 20 VI 1944. The word "Niuniek" is written vertically on the right side.

Pismo Mieczysława Kurkowskiego, ps. Sawa 53 do oddziału PARASOL z tablicami rejestracyjnymi aut poszukiwanych przez Gestapo według danych od 15 V 1944 do dnia 20 VI 1944 r. Pismo przekazane z dowództwa oddziału do Mariana Bobrana, ps. Niuniek, po 20 VI 1944 r. (AAN)

Samochody zarejestrowane były tylko „Ost”. Od tego czasu każdy dystrykt ma swój numer: Kraków i Ost, Warszawa i t.d. Nadto każdy powiat ma przydzieloną numerację szczegółową - 12.7.42 Żuk

1. Karty na opony Pan wyko-
rzystać nie będzie mógł.
2. Karty na benzynę i oliwę są dobre,
ale mogą podejmować tylko
wozy pracujące dla Wehrmacht
lub H.K.P. Wykorzystałem
na próbę te karty. Mogę ma-
teriał zwrócić.
3. Do stycznia 1943 r. wszystkie

Pismo szefa motoryzacji w oddziale DESKA NN, ps. Żuk przekazane do oddziału PARASOL z informacjami o dokumentach i rejestracjach samochodowych, 12 VII 1944 r. (AAN)

[fragment nieczytelny]/ 1. Karty na opony Pan wyko-
rzystać nie będzie mógł/ 2. Karty na benzynę i oliwę
są dobre,/ ale mogą podejmować tylko/ wozy
pracujące dla Wehrmacht/ lub H.K.P. Wykorzystałem/
na próbę te karty. Mogę ma-
teriał zwrócić./
3. Do stycznia 1943 r. wszystkie/ samochody
znaczone były/ tylko „Ost”. Od tego czasu/ każdy
dystrykt ma swój/ numer: Kraków „I Ost”, W[arsza]wa
„IV Ost”,/ i.t.d. Nadto każdy powiat/ ma przydzieloną
numerację/ szczegółową -/ 12.7.[19]44 Żuk.

Parasol - do informowania
Poszukiwane samochody.

Zarno III

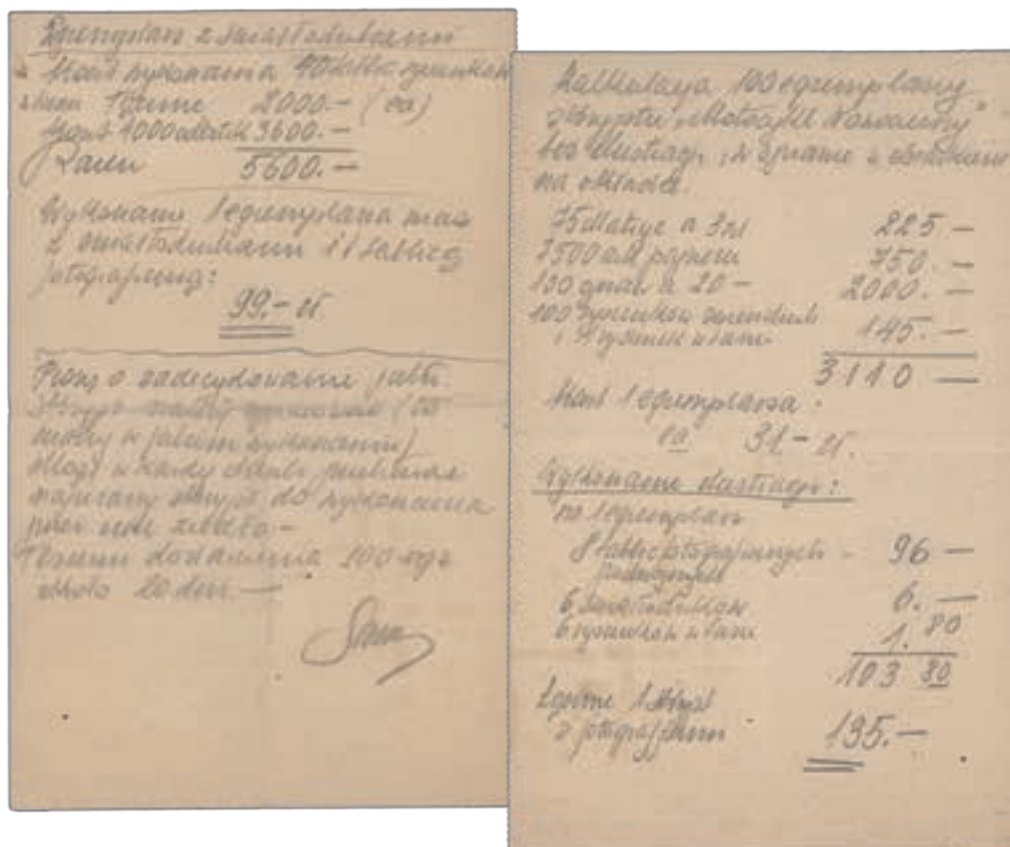
z dn. 15.5.44 Mot. ost. 9579 " " 245030 " " 95015 Sam. osob. ost. 245140 " " GU 210450 " " IV ost. 245117 " " IV ost. 19700 " " ost. 40087 " " I.O. 850292 z dn. 20.5.44 Sam. ost. 200505 " ost. 44126 " ost. 1079 Motoc. ost. 60108 " " 41511 " " 2137 z dn. 1.6.44 Sam. ośm. ost. 40137 " " 40136 " " 40272 " " 40568 " " 31083	z dn. 14.6.44 cygar. ost. 44126 " ost. IV 4050 " ost. 157 z dn. 20.6.44 Sam. ośm. ost. IV 273037 " " 7491 " " 9081 Półcięż. ost. 112435 " 41060 Ford kadrę go używało bandyol ośm. ost. 40450 osob. ost. 7040 " " 42085 " " 42065 " " 1467

14.7.44 7-2

Informacja Oddziału II Informacyjnego sztabu Kedywu KG AK, kryptonim Żarna z numerami tablic rejestracyjnych samochodów poszukiwanych przez Gestapo według danych od 15 V 1944 do dnia 20 VI 1944 r. Meldunek przekazany do wiadomości oddziału PARASOL, a z dowództwa oddziału do Mariana Bobrana, ps. Niuniek. Są to identyczne dane przekazane w rękopiśmiennym piśmie Mieczysława Kurkowskiego, ps. Sawa 53, 14 VII 1944 r. (AAN)

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – materiały szkoleniowe Komórki MOTO

Jedynie przy dobrym wyszkoleniu żołnierzy oraz samych kierowców komórki MOTO możliwe było sprawne i bezpieczne przeprowadzanie trudnych i skomplikowanych akcji likwidacyjnych oraz dywersyjnych, obarczonych dużą ilością emocji i stresu. Spośród żołnierzy oddziału wybrano grupę, która została uznana za nadającą się do sprostania najtrudniejszym zadaniom. Została ona objęta wieloetapowymi szkoleniami, które odbywały się w niezwykle trudnych warunkach konspiracji i w okupacyjnej codzienności, nieułatwiającej przeprowadzania i organizowania takich kursów z udziałem samochodów. W przedstawionych poniżej dokumentach prezentujemy zarówno tematy związane z typowo teoretycznym szkoleniem przeprowadzanym na kursach z użyciem skryptów i podręczników, ale również ciekawe przykłady konkretnych jazd szkoleniowych samochodami osobowymi na ulicach Warszawy i drogach Mazowsza. Możemy zobaczyć pełny pakiet szkoleniowy, z jakim musiał się zapoznać żołnierz oddziału, który przystępował do kursu.

Notatka Kazimierza Glazera, ps. Sam na temat kosztów wykonywania i zamawiania materiałów szkoleniowych dla komórki MOTO, b.d. (AAN)

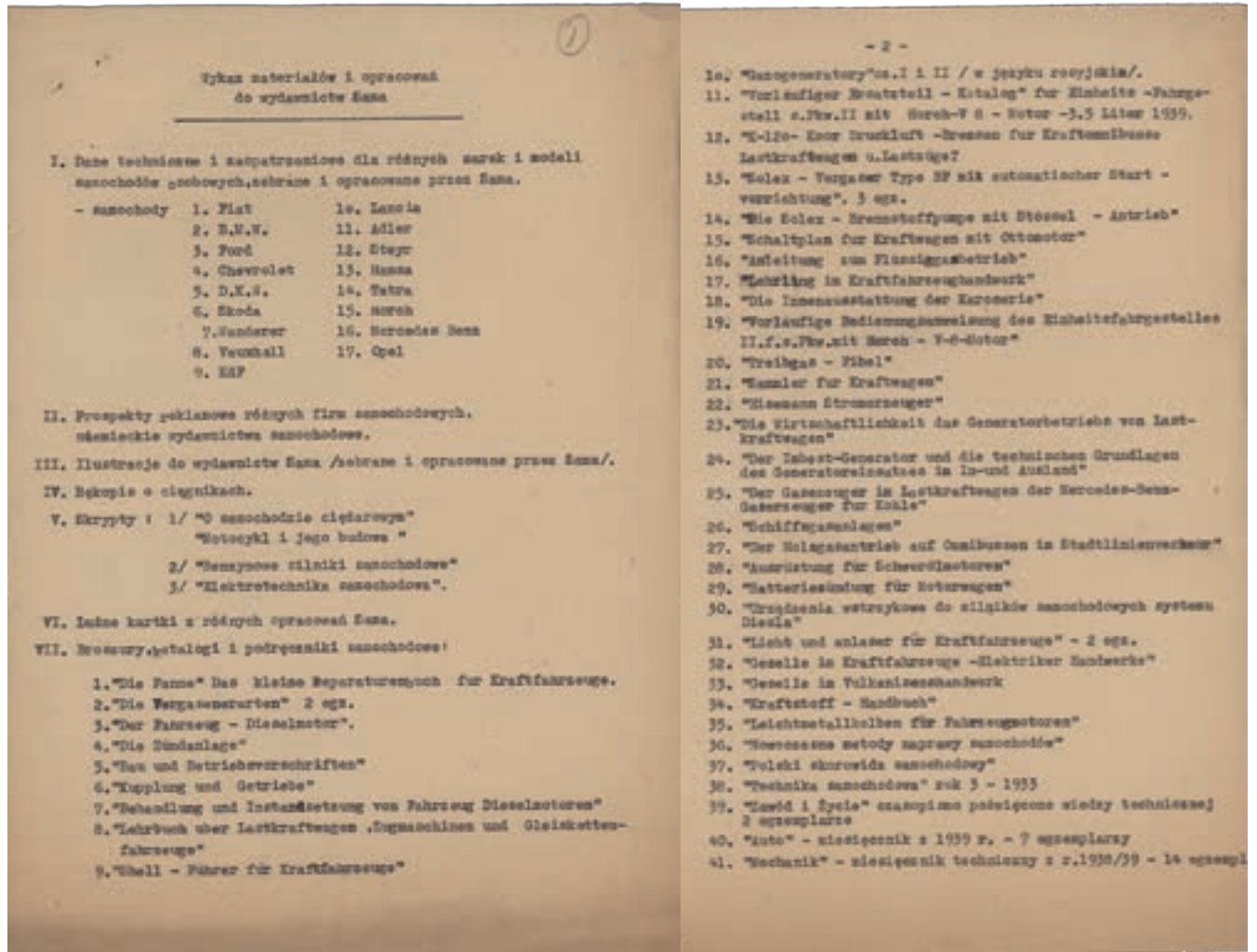
[illegible]

3 pąsów
stwierdził 3 pąsów 3 pąsów (z pąsów)
3 pąsów (3 pąsów) 3 pąsów (3 pąsów) (z pąsów)

zawieszono zawieszono deski 1 pąs (z pąsów)
deski (z pąsów):
"Zawieszono zawieszono zawieszono, deski...
na yach. 13te na zawieszono deski zawieszono
Mg. zawieszono." W. zawieszono zawieszono zawieszono
zawieszono. Zawieszono zawieszono zawieszono
pąs zawieszono.

137° Zawieszono.
Pąs
1) Zawieszono zawieszono
2) Zawieszono zawieszono
3) Zawieszono zawieszono
4) Zawieszono zawieszono
5) Zawieszono
6) Zawieszono
7) Zawieszono
8) Zawieszono
9) Zawieszono
10) Zawieszono
11) Zawieszono
12) Zawieszono
13) Zawieszono
14) Zawieszono
15) Zawieszono
16) Zawieszono
17) Zawieszono
18) Zawieszono
19) Zawieszono
20) Zawieszono
21) Zawieszono
22) Zawieszono
23) Zawieszono
24) Zawieszono
25) Zawieszono
26) Zawieszono
27) Zawieszono
28) Zawieszono
29) Zawieszono
30) Zawieszono
31) Zawieszono
32) Zawieszono
33) Zawieszono
34) Zawieszono
35) Zawieszono
36) Zawieszono
37) Zawieszono
38) Zawieszono
39) Zawieszono
40) Zawieszono
41) Zawieszono
42) Zawieszono
43) Zawieszono
44) Zawieszono
45) Zawieszono
46) Zawieszono
47) Zawieszono
48) Zawieszono
49) Zawieszono
50) Zawieszono
51) Zawieszono
52) Zawieszono
53) Zawieszono
54) Zawieszono
55) Zawieszono
56) Zawieszono
57) Zawieszono
58) Zawieszono
59) Zawieszono
60) Zawieszono
61) Zawieszono
62) Zawieszono
63) Zawieszono
64) Zawieszono
65) Zawieszono
66) Zawieszono
67) Zawieszono
68) Zawieszono
69) Zawieszono
70) Zawieszono
71) Zawieszono
72) Zawieszono
73) Zawieszono
74) Zawieszono
75) Zawieszono
76) Zawieszono
77) Zawieszono
78) Zawieszono
79) Zawieszono
80) Zawieszono
81) Zawieszono
82) Zawieszono
83) Zawieszono
84) Zawieszono
85) Zawieszono
86) Zawieszono
87) Zawieszono
88) Zawieszono
89) Zawieszono
90) Zawieszono
91) Zawieszono
92) Zawieszono
93) Zawieszono
94) Zawieszono
95) Zawieszono
96) Zawieszono
97) Zawieszono
98) Zawieszono
99) Zawieszono
100) Zawieszono

Notatki szkoleniowe dotyczące przeprowadzenia natarcia, boju spotkaniowego, marszu ubezpieczonego, określania położenia własnego i nieprzyjaciela, b.d. (AAN)

Wykaz materiałów i opracowań szkoleniowych do wydawnictw gromadzonych dla komórki MOTO przez Kazimierza Glazera, ps. Sam sporządzony przez Mariana Bobrana, ps. Niuniek, b.d. (AAN)

- 3 -

- 42. "Care and Operation" of Model T - 60 and T - 80 Trucks"
- 43. "Das Kraftrad Teil IV des Kraftfahrzeugkurses"
- 44. "Das Fahrgestell des Kraftfahrzeugs"
- 45. "Der Ottomotor in Vier- und Sechszylinderbauart"

VIII. Tablice szkoleniowe

Steuerwellen Magnetzündler 12-6
 Batteriezündung
 Bremsen und Radsätze
 Schematischer Aufbau einer Fahrzeug-Hilfsaggregateneinlage
 Holzvergaser
 Schaltplan einer 12-Volt-Anlage für Kraftwagen mit
 Motorrelaissteuerung -/mit Lichtbatteriezündender/
 Batteriezündler
 Scherdl - Pufferpumpe
 Seilzugexplosions
 Wagen - Schwelengkraftanlasser
 Magnetzündler
 Vergaser - Fallstromvergaser
 Lichtmaschine /spannungsregeld/
 Lichtmaschine /stromregeld/
 Ausrüstung für Kraftwagen
 Einspritzpumpe PE - Brennstofffilter Düsenthalter und Düsen
 Licht-Batterie-Zündung
 Schaltplan der elektrischen Anlage eines Kraftwagens mit
 Ottomotor
 Schaltkasten
 Druckluft/Bremse K-120 mit Hinkammer-Anhangerbremse KB-050
 Anlasser -/mit verschiebbarem Anker/

Winnick

Jazdy szkolne.

Samochód osobowy.

- I. Po 30 minut - rozpoznanie wozów - wstępna jazda
- II. " 15 " - jazda, zatrzymywanie, hamowanie, ruszanie.
- III. " 15 " - Dto 1 w tył
- IV. " 15 " - " i zwroty
- V. " 15 " - " , podwójne wysprężanie, hamowanie silnikiem
- VI. " 15 " - miasto
- VII. " 15 " - deskenalanie
- VIII. " 15 " - "

Wykaz jazd szkoleniowych na samochodach
 komórki MOTO, b.d. (AAN)

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – produkcja fałszywych dokumentów dla Komórki MOTO

W archiwum komórki MOTO i innych pododdziałów AGAT-PEGAZ-PARASOL zachowały się liczne przykłady różnego rodzaju fałszywych dokumentów wytwarzanych w samej komórce legalizacyjnej oddziału, jak i w innych odpowiedzialnych za legalizację formacjach KG AK. Wśród nich są rozmaite typy zaświadczeń, dokumentów osobistych, druków, papierów firmowych etc. Można powiedzieć, że w zasadzie większość używanych przez jednostki administracyjne Generalnego Gubernatorstwa dokumentów mogła być sfałszowana przez komórki legalizacyjne KG AK. Większym problemem były dane w nich umieszczane, podpisy oraz pieczętki, które musiały być aktualne i wykonane na wysokim poziomie dokładności. Ciekawym elementem prezentowanych dokumentów są ćwiczenia podpisów z autentycznych dokumentów. Widzimy zarówno ćwiczenie samego podpisu osoby funkcyjnej, jak i fragmentów pisma, a także wytworzonych fałszywych pieczętek. Możemy prześledzić część procesu wytwarzania fałszywych dokumentów. Zaobserwować trudne elementy do sfałszowania, jak m.in. rzadki papier, liternictwo, czy liczne, skomplikowane pieczętki. Widoczne są na niektórych z dokumentów adnotacje szefa komórki MOTO Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak, a także jego współpracowników.

The image shows two overlapping forms from a fake document. The left form is a 'Zwykła-Express' order form with fields for Firma, MP, Nr, Zamowiam korp., drób, kawa, zamek, wykoż, chleb, sznur, ślad, mus, czekolada, kopa, brek, sen., Nazw., Imię, Data ur., Miejsce urodz., Zawód (wyucz./wykon.), Ojciec, Matka, z domu, Wyznanie, Stan, Data zameld./wyjazdu. The right form is a 'Firma zatrudniająca' form with fields for Adres (R./L.), Firma zatrudniająca, Inne, Uwagi, F-mo zamawiająca, Podpis, and Niepotrzebne skreślić.

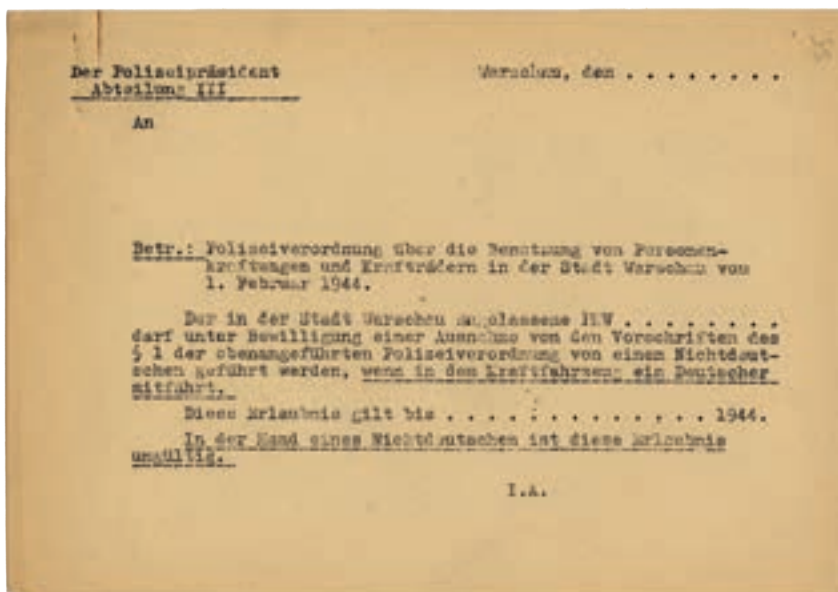
Druk zamówienia na fałszywe dokumenty przygotowany przez komórkę Stanisława Jankowskiego, ps. Agaton Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK. Zachowany w archiwum oddziału PEGAZ, co potwierdza zamawianie przez Kedyw KG AK dokumentów w strukturach Oddziału II KG AK, pocz. 1944 r. (AAN)

Dwa różne egzemplarze podrobionego dokumentu skierowania (Überweisungsausweis) samochodu o rejestracji IV-Ost 2087 należącego do firmy Waltera C. Töbena z ul. Prostej 14. Jedno pismo jest projektem ze zmienioną datą ważności i bez podpisu oraz pieczęci. Dokumenty z datą 21 VI 1944 r. Na odwrotnej stronie ćwiczenie odcisków palców oraz próby podpisu Stolla, a także pieczęć V / CZERWONY WINKEL-ROTTER WINKEL/ oraz próby pieczęci GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU [pieczęć okrągła] – (Generalne Gubernatorstwo. Starosta Miejski w Warszawie). Dokument ten przygotowywany był w związku z akcją na Koppego. (AAN)

Wzór dokumentu przepustki nocnej dla samochodu o numerach rejestracyjnych IV-Ost 2087 należącego do Centralnego Biura ds. Rolnictwa. Biura Dystryktu Warszawskiego (Landwirtschaftliche Zentralstelle. Distriktstelle Warschau) do poruszania się w godzinach 15.00-5.00, ważnej do 16 IX 1943 r. Na dokumencie ćwiczenia niemieckiego podpisu, zaś w górnym, prawym rogu napis ołówkiem: „wzór/ przepustka/ nocna”. (Karta)

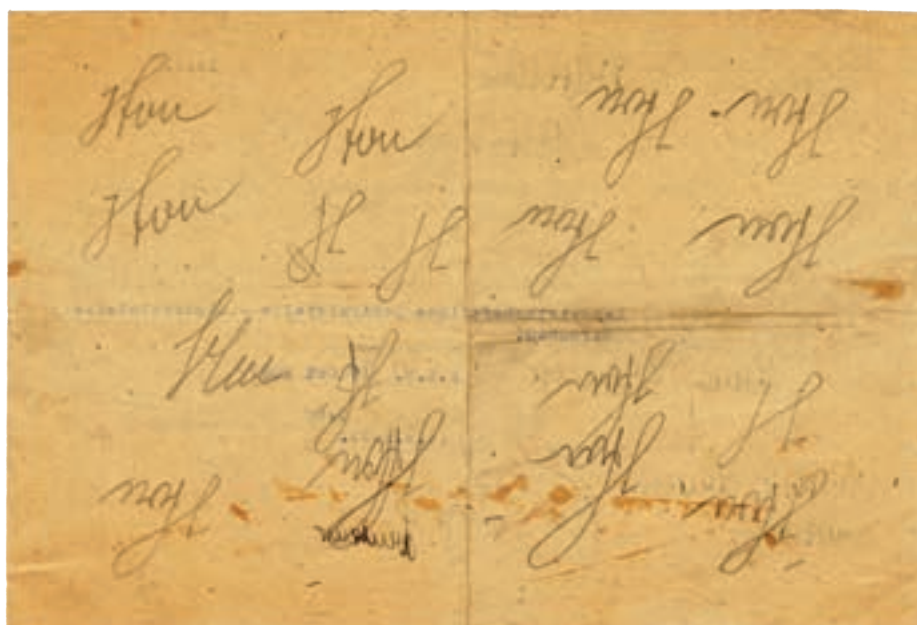

Przepustka zezwalająca na poruszanie się samochodem przez nie Niemca, o ile w samochodzie przebywa Niemiec. Czysty blankiet dokumentu. (Karta)

Wzór dokumentu przepustki nocnej z 4 XI 1943 r. dla samochodu o numerach rejestracyjnych IV-Ost 44185 należącego do Zakładu Waltera C. Többensa w Warszawie do poruszania się w godzinach 18.00-4.00, ważnej do 31 XII 1943 r. W lewym, górnym rogu napis ołówkiem szefa komórki Moto Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak: „do zwrotu/ dla mnie pocztą/ 9.VI.[19]44 Korczak”. Na odwrocie dwukrotne przedłużenie ważności dokumentu do 29 II 1944 r., a następnie do 30 IV 1944 r. (MPW)

Ćwiczenie przez szefa komórki MOTO podpisu szefa Wydziału Ruchu Drogowego Starostwa Ziemskiego w Warszawie Stolla. Podpis Stolla był potrzebny do zaświadczeń oraz kart pojazdu. (Karta)

Jarosław, Okręg Kraków [342]
Zeuhlens Benützungsberechtigung Nr. 238, wystawione dla samochodu osobowego (Aut. - 2028 Urząd Pracy w Nisku).

Jarosław, Okręg Kraków [348]
Zgubiona dowód rejestracyjny Aut. 2020 Hermann T. II-1a z Jarosław, wystawiony dnia 8. 10. 1942.

Now-Sandau, Okręg Kraków [344]
Niniejszym stwierdza się książkę dopuszczenia wozu I. Aut. 203008, wystawione przez Starostwo Powiatowe Urząd Ruchu Drogowego w Now-Sandau na nazwisko Arnold Alexander.

Lemberg [338]
Następujące dokumenty samochodu osobowego Aut. 120014 Józef Le. De. Ga. (Verem. Leder-Poln. u. Galant. Wasmulstrasse) Lemberg, Adolf-Hitler-Ring 13 zgubione:
1. Kraftfahrzeugbrief Nr. 1201732; 2. Kraftfahrzeugschein, wydawiony przez Strassenverkehrsamt, Lemberg;
3. Fahrtenbuch; 4. Kontrollkarte zum Fahrtenbuch;
5. Halbeskarni. Odrzucić się przed nadużyciem.

Radom [408]
Świadectwo dopuszczenia, wystawione dla przedsiębiorcy przemysłowego Paula Kohlera w Radomiu. Wskazano: Nr. 14, na samochód ciężarowy Aut. 2023 z dnia 28. 2. 1943 r., załącznik. Świadectwo dopuszczenia uwielwsta się. Duplikat wystawiono.

Radom, dnia 13 stycznia 1944 r.
Starosta Miejski w Radomiu
Urząd Ruchu Drogowego

Radom [407]
Dowód rejestracyjny, wystawiony dla firmy Wiesław Holstowski, kasjer hurtowy, cudzość 1. Jazda, Radom, ul. Szwedów 8, na samochód osobowy III Aut. 3122 z dnia 27. 10. 1943 r., załącznik. Dowód rejestracyjny uwielwsta się. Samochód otrzymał nowy znak rejestracyjny, a duplikat dowodu wystawiono.

Radom, dnia 20 stycznia 1944 r.
Starosta Miejski – Urząd Ruchu Drogowego

Zarządzenie o oddaniu do dyspozycji pojazdów.

Z dnia 27 października 1943 r.

Na podstawie §§ 5 i nast. oraz § 14 rozporządzenia o powołaniu do świadectw w ruchu drogowym z dnia 20 lutego 1943 r. (Dz. Rozp. OG. str. 36) zarządza się z uwzględnieniem Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych) oddanie do dyspozycji niżej wymienionego pojazdu na rzecz osoby trzeciej:

Pojazd	Dysponent do korzystania	Doręczyciel
Samochód osobowy
Aut. 4-020
Marka: <u>Daimler</u>
Nr podwozia: 32257
Typ: 37
Nr silnika:
17305 (32257)	Fx. Friedrich Bohns,
Warszawa,
Reichstraße 8	Adam
Zarewicz,
miejscowy zastępca
księskania
niemca

Z chwilą ogłoszenia niniejszego zarządzenia uprawniający do korzystania z pojazdu uzyskuje na nim prawa własności. Eventualne prawa osób trzecich wygasają.

Warszawa, dnia 27 października 1943 r.

Gubernator Okręgu Warszawa
Z polowania
Mars
Kierownik Biura Ruchu Drogowego

Zarządzenie o oddaniu do dyspozycji pojazdów.

Z dnia 3 kwietnia 1943 r.

Na podstawie §§ 5 i nast. oraz § 14 rozporządzenia o powołaniu do świadectw w ruchu drogowym z dnia 20 lutego 1943 r. (Dz. Rozp. OG. str. 36) zarządza się z uwzględnieniem Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych) oddanie do dyspozycji niżej wymienionego pojazdu na rzecz osoby trzeciej:

Pojazd	Dysponent do korzystania	Doręczyciel
Samochód osobowy
Aut. 40-020
Fabryka: <u>Glasgow</u>
Podwozie Nr. 60 527
Marka: <u>Warrak</u>
Typ: C40
Waga własna:
500 kg	Fx. Georg Bader,
Warszawa,
Marszałkowska 130	M. Stodolczyk

Z chwilą ogłoszenia niniejszego zarządzenia uprawniający do korzystania z pojazdu uzyskuje na nim prawa własności. Eventualne prawa osób trzecich wygasają.

Warszawa, dnia 3 kwietnia 1943 r.

Gubernator Okręgu Warszawa
Wydział Spraw Wewnętrznych
Biuro Ruchu Drogowego
Mars

Zarządzenie o oddaniu do dyspozycji pojazdów.

Z dnia 13 października 1943 r.

Na podstawie §§ 5 i nast. oraz § 14 rozporządzenia o powołaniu do świadectw w ruchu drogowym z dnia 20 lutego 1943 r. (Dz. Rozp. OG. str. 36) zarządza się z uwzględnieniem Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych) oddanie do dyspozycji niżej wymienionych pojazdów na rzecz osoby trzeciej:

Pojazd	Dysponent do korzystania	Doręczyciel
1. Samochód ciężarowy EE 35-023
Marka: <u>Daimler</u>
Typ: LA 120 R
Nr silnika: A 1242
Ciężar własny:
3500 kg
Nośność: 3 t	Robert Monaghan, warszaw.
Warszawa,
Główna 24	

Pojazd	Dysponent do korzystania	Doręczyciel
2. Samochód osobowy bez znaku rejestracyjnego
Marka: <u>Opel</u>
Nr silnika: 800473
Ciężar własny:
1100 kg	Robert Monaghan, warszaw.
Warszawa,
Główna 24	

Z chwilą ogłoszenia niniejszego zarządzenia uprawniający do korzystania z pojazdów uzyskuje na nich prawa własności. Eventualne prawa osób trzecich wygasają.

Warszawa, dnia 13 października 1943 r.

Gubernator Okręgu Warszawa
Z polowania
Mars
Kierownik Biura Ruchu Drogowego

Zarządzenie o oddaniu do dyspozycji pojazdów.

Z dnia 20 marca 1943 r.

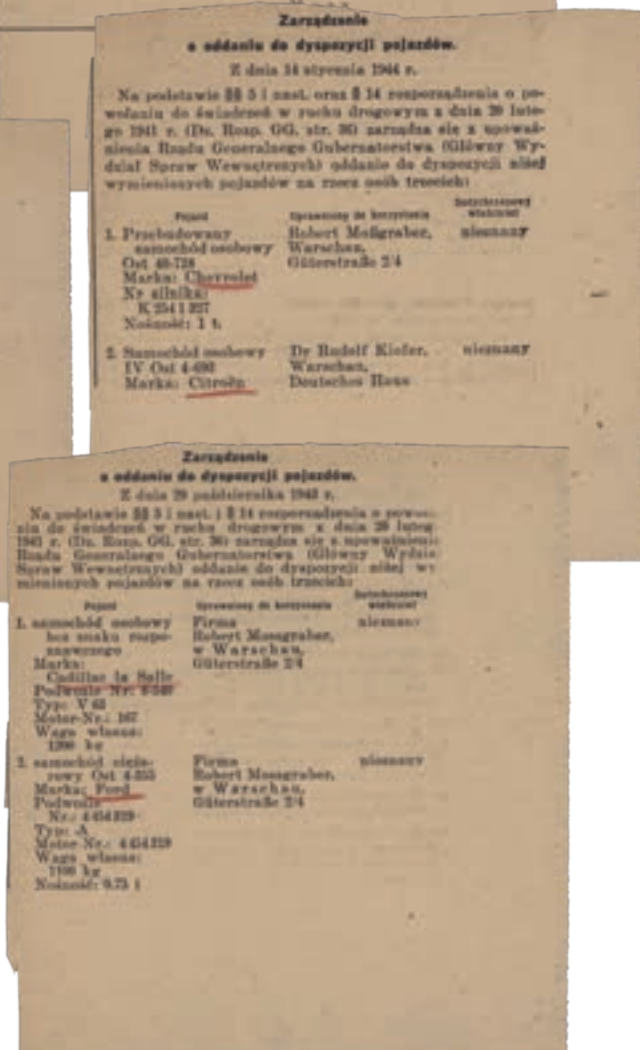
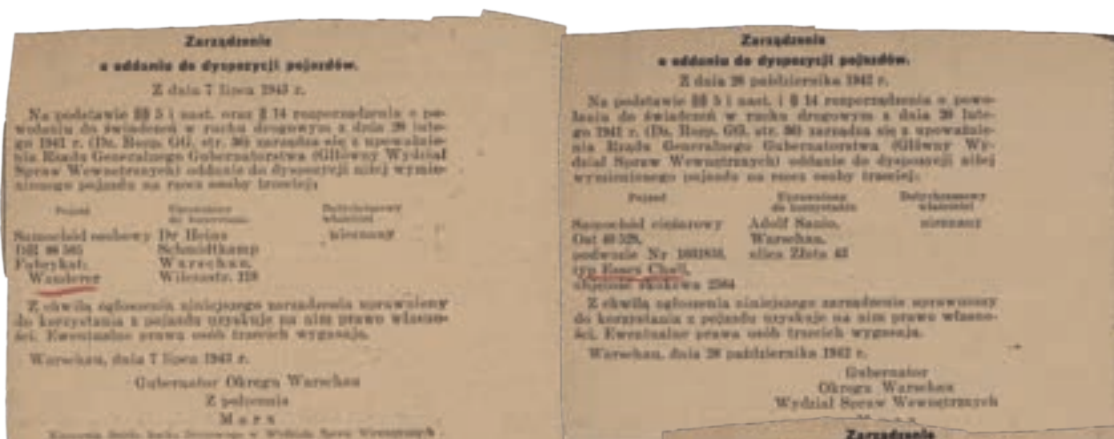
Na podstawie §§ 5 i nast. oraz § 14 rozporządzenia o powołaniu do świadectw w ruchu drogowym z dnia 20 lutego 1943 r. (Dz. Rozp. OG. str. 36) zarządza się z uwzględnieniem Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych) oddanie do dyspozycji niżej wymienionego pojazdu na rzecz osoby trzeciej:

Pojazd	Dysponent do korzystania	Doręczyciel
Samochód ciężarowy bez polaryzacji znaku rejestracyjnego Marka: <u>Chrysler</u>
Nr silnika: 246260
Typ: 11-26
Ciężar własny:
1100 kg
Nośność: 1,5 t	Pracownik zakładu Jabłonna Ska z prz. adp. Huta szkła w Legoninie
Legonin
Kobylski 8	Firma Francuska Gólski i Richard Leokadia

Z chwilą ogłoszenia niniejszego zarządzenia uprawniający do korzystania z pojazdu uzyskuje na nim prawa własności. Eventualne prawa osób trzecich wygasają.

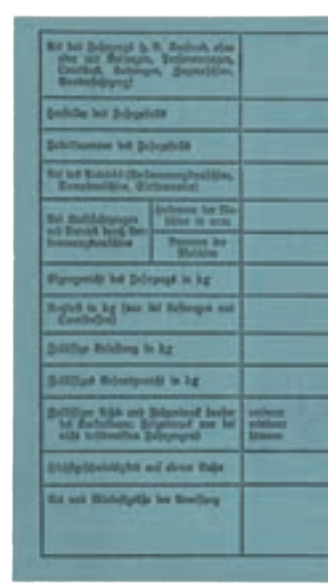
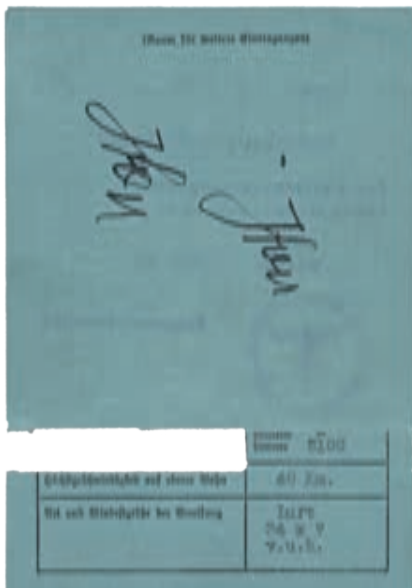
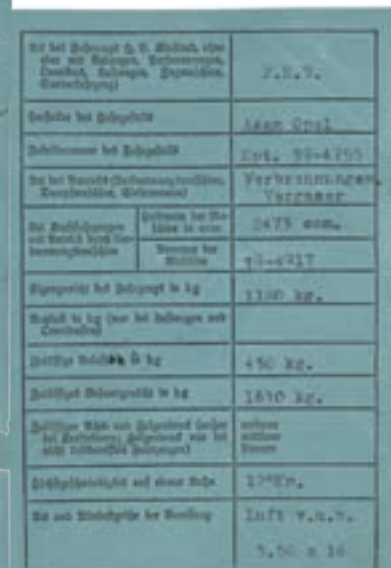
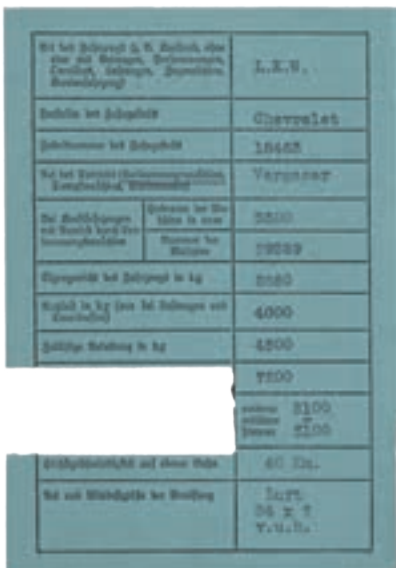
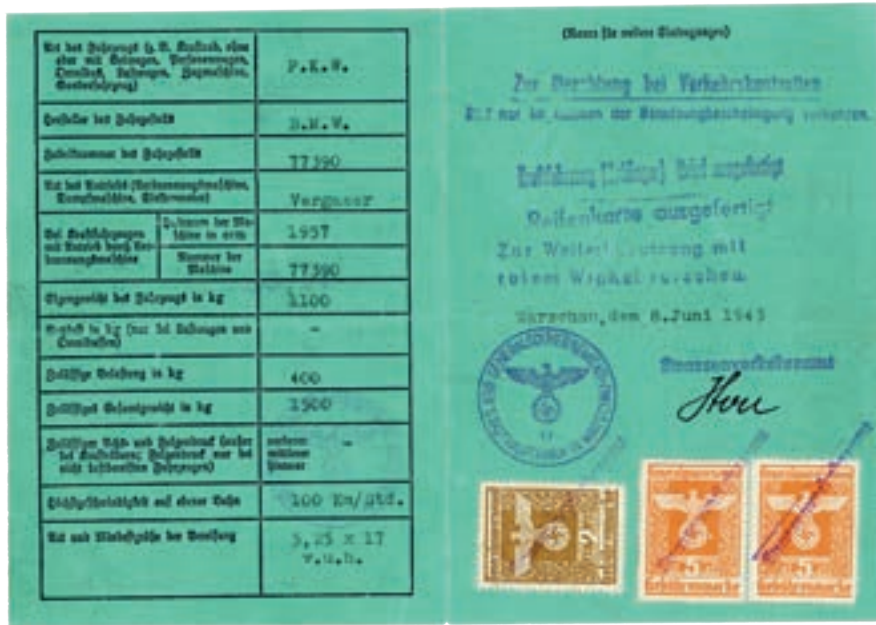
Warszawa, dnia 20 marca 1943 r.

Gubernator Okręgu Warszawa
Wydział Spraw Wewnętrznych
Biuro Ruchu Drogowego
Mars

Wycinki z niemieckich polskojęzycznych gazet i informacjami dotyczącymi samochodów i tablic rejestracyjnych. Dane te wykorzystywano do produkcji fałszywych dokumentów używanych w czasie akcji. Zostały one zachowane w archiwum komórki MOTO, 1943-1944. (AAN)

Druki prawa jazdy przygotowywane w oddziale na podstawie zdobytych niemieckich dokumentów. Formularze przygotowane dla samochodów o rejestracjach IV-Ost 2087, IV-Ost 2219, IV-Ost 40172 i wypisane pomiędzy 12 IV 1943 r. a 29 VI 1943 r. Widoczne na blankietach próby ćwiczeń fałszywych podpisów oraz samego wypisywania dokumentów. Na niektórych dokumentach napis ołówkiem: „Wzór nasz” zwracający uwagę na dokument wzorcowy, względem którego należało utrzymywać metodykę wypełniania, wypisywania, umieszczania pieczęci i podpisów. Dokumenty były wykonane na zielonym, podgumowanym płótnie. Dla komórki legalizacji było to dodatkowe utrudnienie. (AAN, Karta)

(Dieses für andere Eintragungen)

Kraftfahrzeugschein

Dem Landratschaftliche Zentralstelle
Der Distriktsstelle Wroclaw
in Wroclaw
Montaschi Straße Nr. 10

Es hat entliche Krampfchen

IV Om 2007

Es hat unendlich schriftliche Kraftfahrzeug gezeigt
werden.

Wroclaw, den 6. Juni 1943

 Handwritten signature

Es ist

St. 4 N. (Polen 1940)

Es haben auch Kraftfahrzeuge mit Kraftfahr. St. 4 N. 1940

Wör
Kraftfahrzeugschein
Muse
Dem "Richard Klein" Kon. Ges.
Der Kraftfahrzeugersatzteile
in W a r s a u
100 Stroße Nr. 7
Es soll entliehene Kennzeichen
IV C 2219
für das nachstehend beschriebene Kraftfahrzeug gestellt
werden.
Warschau, den 8 Juni 1921

Jahn
Die Nr. 174
des 4 N (Reihe 124)
des Reichsarchivs, Reichsarchiv, Berlin, 200 00

(How is your daughter?)

My dear Mr. [unclear]

I am very glad to hear
that you are all well and
hope you are all happy.

Yours truly,
J. E. [unclear]

Worcester, Jan 6, 1881

Enclosed is \$1.00

[illegible]

Was hat Polizeigeld (z. B. Bußgeld, etwa aus den Bußungen, Polizeiverordnungen, Ordnung, Bußungen, Dispensation, Bußgeldverzug)	22222222222222
Buchstabe hat Polizeigeld	22222222 2222
Buchstaben hat Polizeigeld	2 222222
Was hat Bußgeld (Bußungsverordnungen, Bußungsverordnungen, Bußungsverordnungen)	22222222222222
Bei Bußgeldverzug mit Bußgeld nach der Bußungsverordnung	2222
Buchstabe hat Bußgeld mit Bußgeld	1012603794
Buchstabe hat Polizeigeld in kg	1772
Buchstabe in kg (mit den Bußungen und Bußungen)	
Buchstabe Bußung in kg	100
Buchstabe Bußungswert in kg	2272
Buchstabe Bußung mit Bußungswert (mit Bußungswert, Bußungswert mit Bußungswert)	22222 1022
222222 1250
Buchstabe/Buchstabe mit einem Buß	100
Was mit Bußungswert bei Bußung	<i>Hein</i>

[illegible][illegible]

(Kontrollieren Sie die Angaben)

Für den Fall, dass Sie die Angaben nicht
vollständig oder unrichtig gemacht haben,
können Sie die Angaben nicht
vollständig ausfüllen.

Das Ministerium für die
Gesundheit des Bundes
ist für die
Ausführung der
Gesetze und
Verordnungen
zuständig.

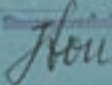
 Haus

Kraftfahrzeugschein

Dem _____ Fahrer _____
für _____ _____ Klasse Nr. _____
ist nach amtlicher Berechnung

für das vorstehend befristete Kraftfahrzeug zugewiesen
worden.

_____ , den _____ 19_____

Kraft Nr. _____

Nr. 4 W. (Muster 1937)

Der amtliche nach Reichsliste Nr. 100 vom 1. April 1937, Seite 223-24

Art des Fahrzeuges (z. B. Kraftrad ohne mit Seilwagen, Personnenwagen, Omnibus, Lastwagen, Zugmaschine):
P.K.V.	Zulässiges Gesamtgewicht in Kilogramm:
2300 Kg.
Hersteller des Fahrzeuges (Marke):
Daimler-Benz	Zulässiger Achsen- und Felgendruck, außer bei Kraftfah-
den, Felgendruck nur bei nicht luftbereiften Fahrzeugen:
Fabriknummer des Fahrzeuges:
435481	Höchstgeschwindigkeit auf ebener Bahn:
95 Km.
Art des Antriebes (Verbrennungsmaschine, Dampfma-
schine, Elektromaschine):
Verbr. Diesel	Art und Mindestgröße der Bereifung:
Luft. 6,00 x 16
Bei Kraftwagen mit Antrieb durch Verbrennungsmaschine:
Hubraum, Leistung:
2587 ccm. 45 PS.	
Eigengewicht des Fahrzeuges in Kilogramm:
1775 Kg.	
Nutzlast in Kilogramm (nur bei Lastwagen und Omnibussen):	
Zulässige Beladung in Kilogramm:
555 Kg.	

Jede wesentliche Änderung z. B. Beilwechsel, Standortwechsel des Fahrzeuges, Wechsel des Wohnmittels des
Eigentümers oder Halters, Aufhebungsbescheidung ist der Zulassungstelle anzuzeigen.

KRAFTFAHRZEUGSCHEIN
FÜR DAS GENERALGOVERNEMENT

Dem **Polnische Philips Werke A.G.**
Der **Warschau**
in _____
Straße **Karo** Nr. _____
ist das amtliche Kennzeichen _____
für das umseitig beschriebene Fahrzeug zugeteilt worden.
_____, den _____ 19____
Karteiblatt _____ Name der Verwaltungsbehörde _____
(Stempel)

L.W.E.I.T.S.C.H.R.I.F.T. / Handschrift ausgestellt am 15.V.43/
KRAFTFAHRZEUGSCHEIN
FÜR DAS GENERALGOVERNEMENT
Landwirtschaftlich

Dem _____
Der _____
in _____
Straße _____ Nr. _____
ist das amtliche Kennzeichen _____
für das umseitig beschriebene Fahrzeug zugeteilt worden.
_____, den _____ 19____
Karteiblatt _____ Name der Verwaltungsbehörde _____
(Stempel)

RAUM FÜR BEMERKUNGEN:

Zur Meldeanmeldung mit
Fotografieren versehen.

Warschau, den 18.3.42

Zi. 12. Ch. —
Coh. Reg. Nr. 957 V.
Verkehrsamt am 18.3.42

Fahrerlaubnis befristet bis 31-XII-1943
Warschau, den 29.6. 1943
Strassenverkehrsamt-Nebenstelle
I. A. Bizg

Fahrerlaubnis befristet bis 31-V-1944
Warschau, den 18-XII 1943
Strassenverkehrsamt-Nebenstelle
I. A. Finnich

Fahrerlaubnis befristet bis 30.6.1943
Warschau, den 8. Januar 1943
Strassenverkehrsamt-Nebenstelle
I. A. Finnich

Fahrerlaubnis befristet bis 31-III-1944
Warschau, den 15-V-43 1943
Strassenverkehrsamt-Nebenstelle
I. A. Hall

KRAFTFAHRZEUGSCHEIN
FÜR DAS GENERALGOVERNEMENT

Zur Beachtung bei Verkehrskontrollen
Darf nur im Rahmen der Benutzungsbescheinigung verkehren

Dem Fryderyk Puls - Seifen Industr. A.G.
Der
in Warschau
Straße Danilowiczowska Nr. 12
ist das amtliche Kennzeichen
"O s t" - 7 8 1 5
für das umseitig beschriebene Fahrzeug zugeteilt worden.

Wzór
nasz

Warschau, den 18.3.42. 19

Karteiblatt 107

Name der Verwaltungsbehörde
Finnich
(Generalrat) Verkehrsamt

Druki prawa jazdy ważnego na terenie Generalnego Gubernatorstwa ze śladami wypisywania. Na dokumencie napis ołówkiem: „Wzór nasz” zwracający uwagę na dokument wzorcowy, względem którego należało utrzymywać metodykę wypełniania, wypisywania, umieszczania pieczęci i podpisów. Wzorcowy dokument wypisany 18 III 1942 r., z ważnością przedłużoną 15 V 1943 r. do 31 XII 1944 r. (AAN)

Der Pkw. IX Gmb - 2087 (amtlicher Kennzeichen) darf nur zu kriegs- oder lebenswichtigen Fahrten benutzt werden.

Verboten sind:

- a) Fahrten zwischen Wohnung und Arbeitsstätte;
- b) Fahrten über Strecken von mehr als 100 km Luftlinie, vom regelmäßigen Standort des Kraftfahrzeugs aus gerechnet;

Standort ist Warschau

~~x) Fahrten an Sonn- und Feiertagen.~~

Es gelten ferner folgende räumliche oder zeitliche Beschränkungen:

u. jedw. von 1939-39 Gültig im gesamten Generalgouvernement - für Stadtverkehr ungültig

Besondere Bemerkungen zu a) bis c) *beschränken zu b) und c) gestrichen*

Warschau, den 8 Juni 194

Sturm
Unterschriften des
Kreis-(Stadt-)Hauptmanns
Kriegsdienstverwehrens
Kommandeurs des Einrückenden

Der Pkw. _____ (amtlicher Kennzeichen) darf nur zu kriegs- oder lebenswichtigen Fahrten benutzt werden.

Verboten sind:

- a) Fahrten zwischen Wohnung und Arbeitsstätte;
- b) Fahrten über Strecken von mehr als 100 km Luftlinie, vom regelmäßigen Standort des Kraftfahrzeugs aus gerechnet;

Standort ist _____

c) Fahrten an Sonn- und Feiertagen.

Es gelten ferner folgende räumliche oder zeitliche Beschränkungen:

Besondere Bemerkungen zu a) bis c) _____

_____ den _____ 194

Sturm
Unterschriften des
Kreis-(Stadt-)Hauptmanns
Kriegsdienstverwehrens
Kommandeurs des Einrückenden

Der Fkw _____ (amtliches Kennzeichen) darf nur
zu kriegs- oder lebenswichtigen Fahrten benutzt werden.

Verboten sind:

a) Fahrten zwischen Wohnung und Arbeitsstätte;
b) Fahrten über Strecken von mehr als 100 km Luftlinie, vom regelmäßigen Standort des Kraftfahrzeugs aus gerechnet;
Standort ist _____
c) Fahrten an Sonn- und Feiertagen.

Es gelten ferner folgende räumliche oder zeitliche Beschränkungen:

Besondere Bemerkungen zu a) bis c)

Stadtkommandantur
Kriegsgendarmerie
Kommune _____

Stempel: KREISPOLIZEI WÜRZBURG, Kreispolizeibehörde Würzburg, 1934

Unterschrift: JH

Der Pkw. "Dok"-40541 (ansehen Kennzeichen) darf nur zu kriegs- oder lebenswichtigen Fahrten benutzt werden.

Verboten sind:

a) Fahrten zwischen Wohnung und Arbeitsstätte;
~~b) Fahrten zwischen Wohnort und Arbeitsplatz, wenn es anders durch besondere Umstände gerechtfertigt ist;~~
~~c) Fahrten zwischen Wohnung und Arbeitsplatz;~~

Standort ist Warschau
~~Warschau, Ostpreußen~~

Es gelten ferner folgende räumliche oder zeitliche Beschränkungen:

Gültig in gesamten Generalgouvernement

Für Stadtfahrten zugelassen

Besondere Bemerkungen zu a) bis c)

Warschau, den 5. September 1942

Herr

I. A. *Herr*

Genehmigt von:
Kron-/Land-/Stadt-/Kreis-/Landespolizeibehörde
Kommandant des Eisenbahns

Dokumenty dla samochodów o numerze rejestracyjnym IV-Ost 2087 i IV-Ost 40541 uprawniający do wykorzystywania ich jedynie w celach wojennych i aprowizacyjnych. Wypełniony z datami 8 VI 1943 r. i 5 IX 1943 r. Dokument nie pozwalał na poruszanie się samochodem pomiędzy miejscem zamieszkania i miejscem pracy oraz wyjeżdżania ponad 100 km od miejsca rejestracji, w tym przypadku Warszawy. Widoczne ślady wypełniania według zaznaczonych ołówkiem uwag odnośnie umieszczenia odpowiednich wpisów i pieczęci. (AAN)

Block Nr. Der 1452 **Fahrbefehl** Blatt Nr. 1452

Der _____ (Dienststellung) _____ (Name)

wird ermächtigt, mit dem Pkw — Krad _____

Ort _____

am _____ von _____

über _____

nach _____

und zurück über _____

zum Zwecke _____

zu fahren. _____ (Unterschrift)

Block Nr. _____ **Fahrbefehl** Blatt Nr. _____

Der _____ (Dienststellung) _____ (Name)

wird ermächtigt, mit dem Pkw — Krad _____

Ort _____

am _____ von _____

über _____

nach _____

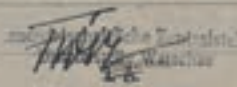
und zurück über _____

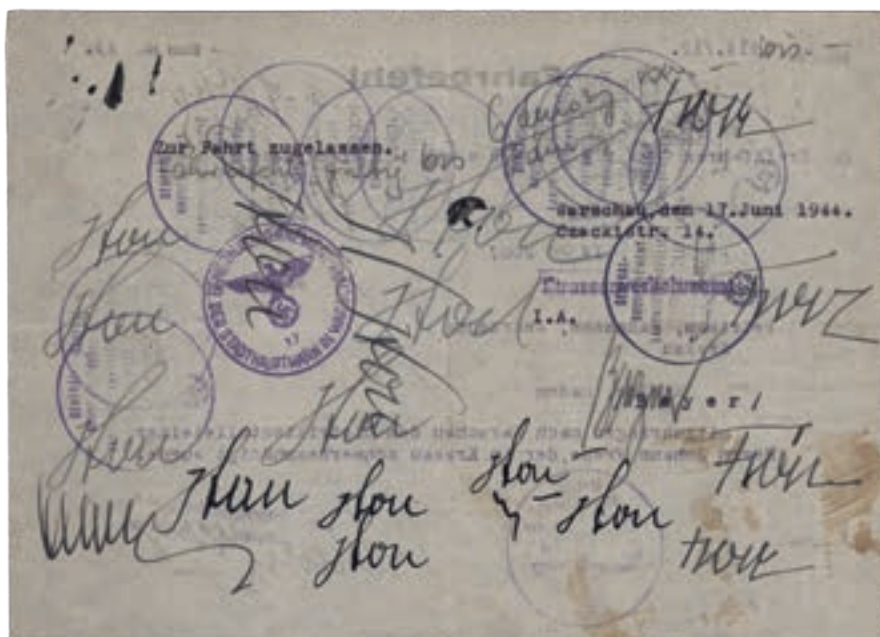
zum Zwecke _____

zu fahren. _____ (Unterschrift)

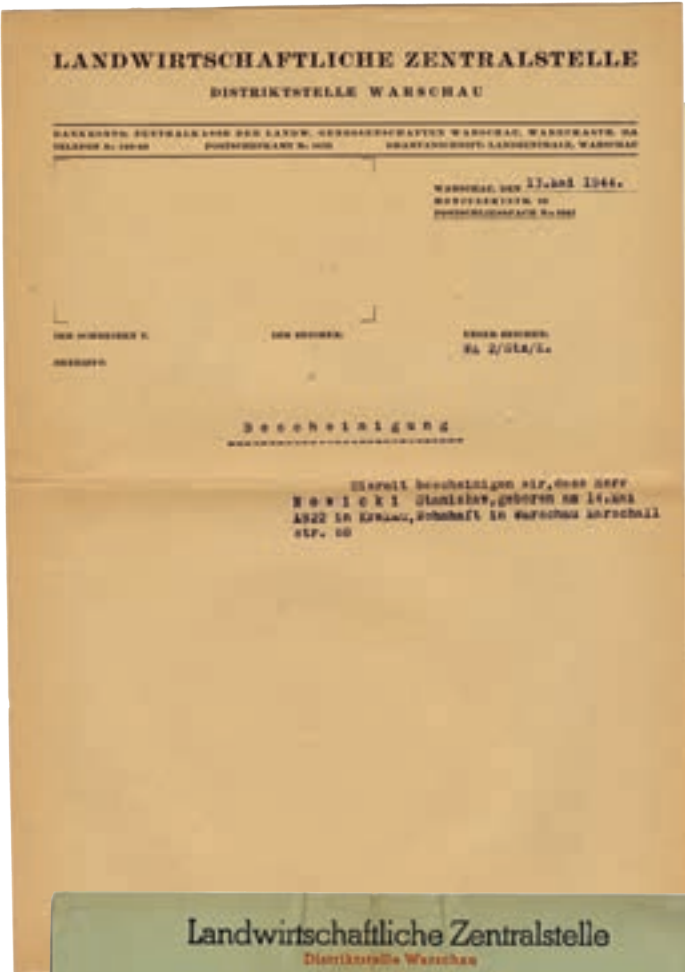

Rozkazy wyjazdu in blanco oraz wypełnione dla samochodu IV-Ost 2087. Widoczne ślady ćwiczeń podpisów oraz stawiania pieczęci. Z uwagi na stosunkowo niewielką ilość blankietów ćwiczano wielokrotnie na jednym z nich, 19 VI 1944 r. (AAN)

Różne rodzaje papieru firmowego
Landwirtschaftliche Zentralstelle. Distriktstelle
Warschau (Centralnego Urzędu Rolniczego. Biura
Dystryktu w Warszawie) z pieczętką, podpisem
oraz częściowo wypełnione. Dokumenty
przygotowane przez legalizację oddziału, b.d. (Karta)

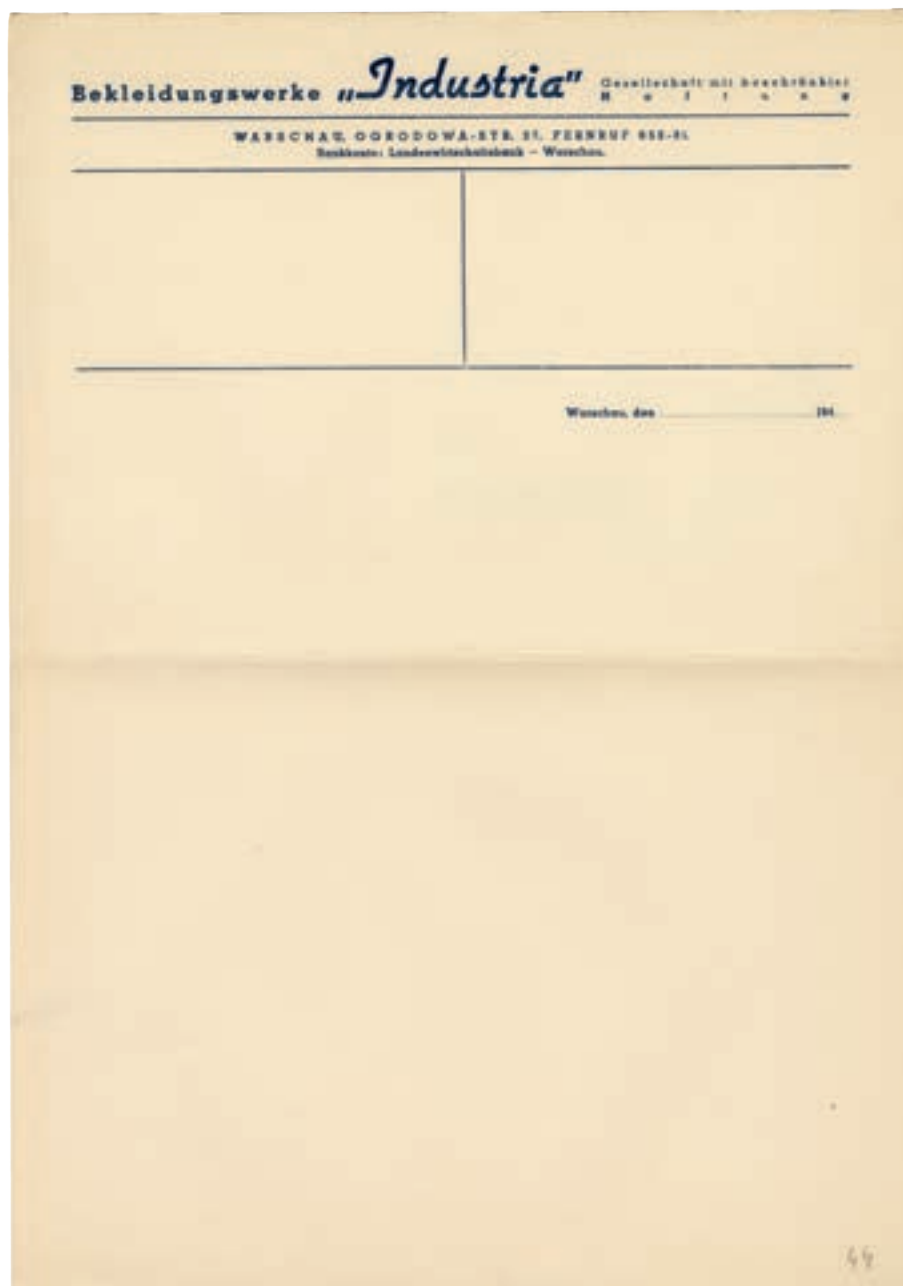

Papierowa nalepka na szybę samochodu z literą „B” – Beschallnahme verboten (Konfiskata zabroniona). Miała zapobiec konfiskacie samochodu na cele wojskowe. W dole wpisywano rejestrację samochodu z oznaczeniem dystryktu, I połowa 1944 r. (AAN)

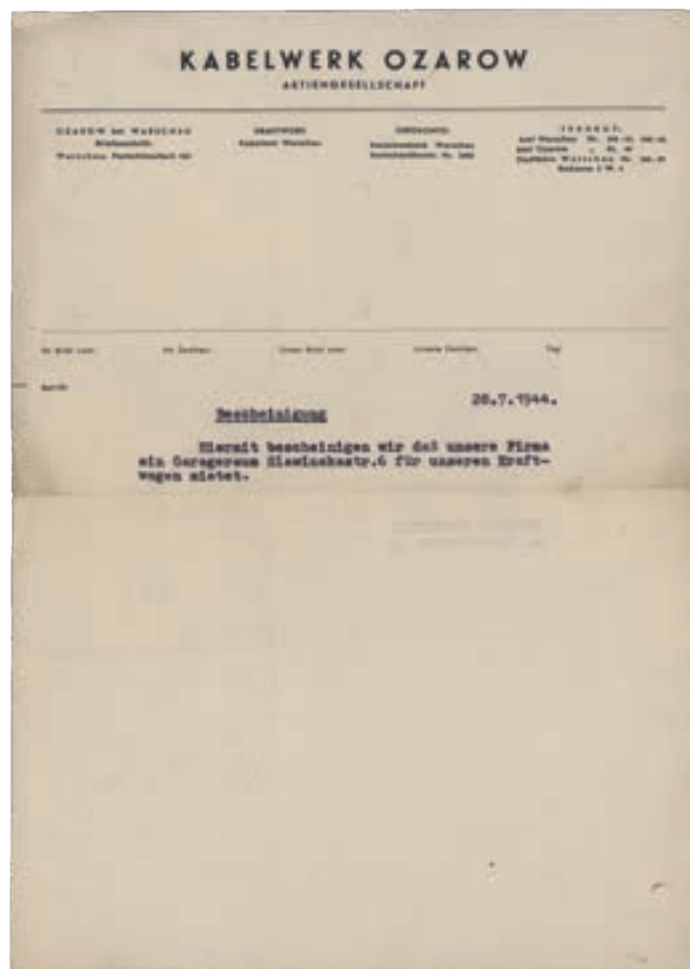
| TECHNISCHER ÜBERWACHUNGS-VEREIN FÜR DAS GENERALGOUVERNEMENT
AUFGABENÜBERWACHUNG			
STOWARZYSZENIE DOZORU TECHNICZNEGO DLA GENERALNEGO GUBERNATORSTWA
DOZÓR DZIWIGÓW			
		Karte Nr. 2255
Postupkommissariat Warschau	
		d.	
Der Fahrer:
Nr. 1234	Der Wachposten von:
Nr. 5678	Abt.:	Typ. Nr.:
Bemerkung:			

| TECHNISCHER ÜBERWACHUNGS-VEREIN
FÜR DAS GENERALGOUVERNEMENT	
STOWARZYSZENIE DOZORU TECHNICZNEGO
DLA GENERALNEGO GUBERNATORSTWA	
Karte Nr. 2255
Postupkommissariat Warschau	
d.	
Der Fahrer:
Nr. 1234	Der Wachposten von:
Nr. 5678
Bemerkung:	

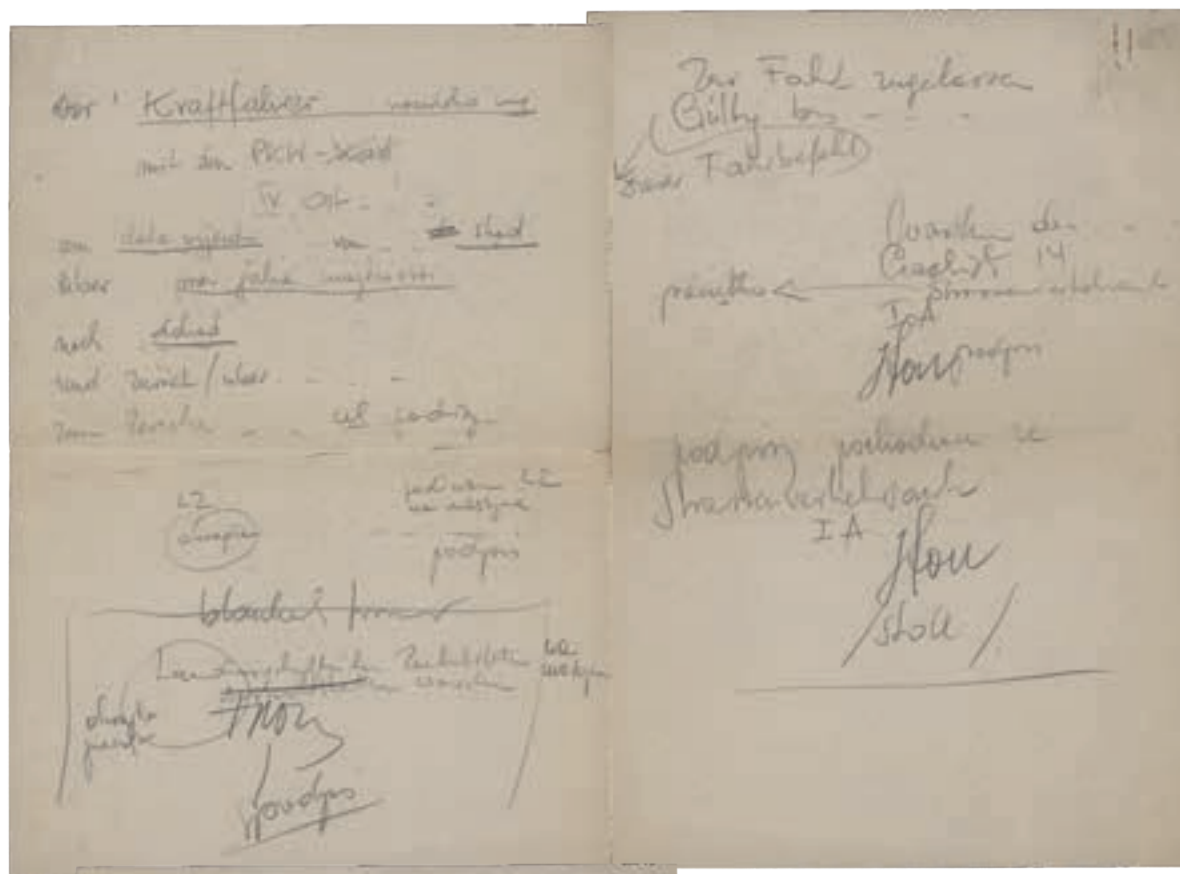
Papier firmowy Stowarzyszenia Dozoru Technicznego przygotowany przez legalizację oddziału, b.d. (Karta)

Papier firmowy Bekleidungswerke „Industria” przygotowany przez legalizację oddziału, b.d. (Karta)

Papier firmowy fabryki Kabelwerk Ożarów z zaświadczeniem, że fabryka wynajmuje garaże przy ul. Sławinskastrasse w Warszawie, 28 VII 1944 r. (AAN)

Robocze notatki komórki legalizacyjnej oddziału dotyczące rozkładu pism na dokumentach, podpisów, wzorów pieczęci i innych zagadnień związanych z produkcją fałszywych dokumentów, b.d. (AAN)

Bescheinigung (2)

Es wird hiermit bescheinigt, dass unser
Betrieb, die Garage am der Strasse
Nr. für unsere Kraftfahrzeuge,
unterstützt.
Unser Betrieb ist als Stützpunkt-
gar zu betrachten. —
Waidhausen den Hochachtungsvoll

Przepisany tekst
zaświadczenia
przygotowywanego
w komórce legalizacyjnej
oddziału, b.d. (AAN)

Druckwame papierów samochodowych

Matryce:

2 matryce na tabele numerowane	6 000.-	
2 okładki numerowane	6 000.-	
2 matryce na okładki numerowane	4 500.-	
2 kontrolkarty	3 000.-	
2 matryce na Kraftfahrzeugsteuern	2 200.-	
	<u>21 700.-</u>	

Laptacono tytułowi podatku	8 000	Laptacono	8 000
Laptacone młody	3 000		1 500
			2 500
			2 500
			<u>15 500</u>

Druckwame:

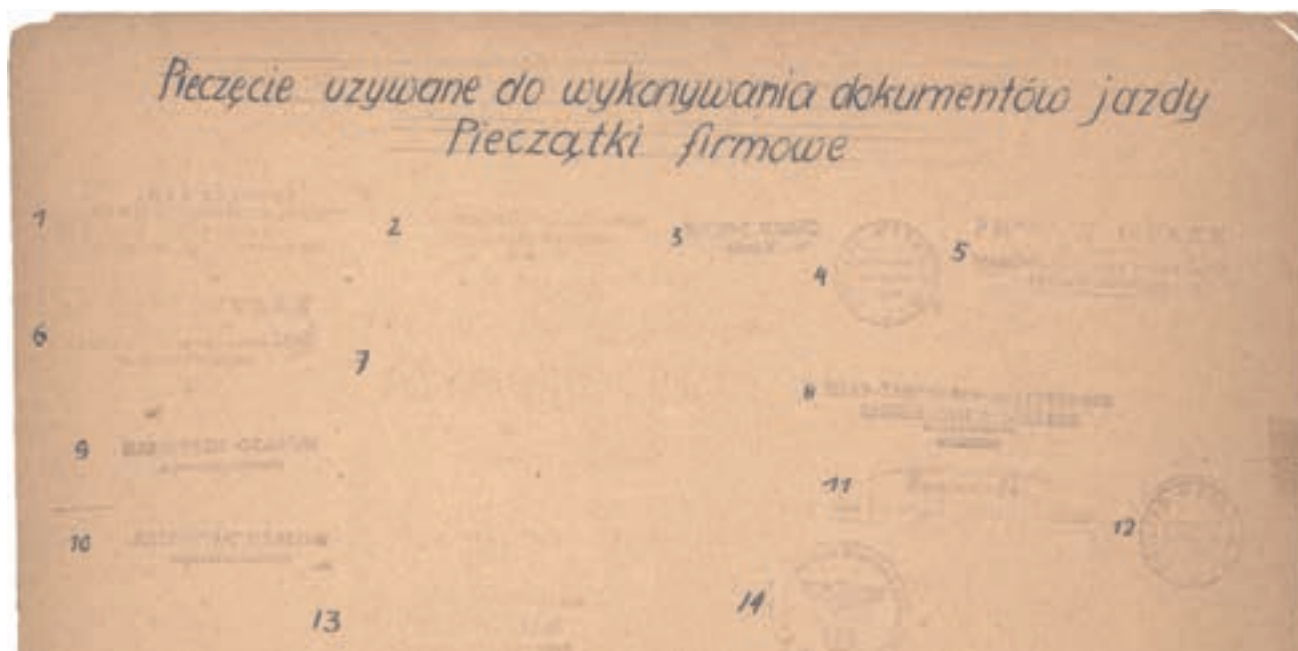
100 kompletów Aktes z sprawozd. 4 800

Kont catoru: $\frac{21 700.-}{4 800} = 26 500.-$ b.d. młodych na zgłs.

Notatki dotyczące
budżetu komórki
legalizacyjnej oddziału,
b.d. (AAN)

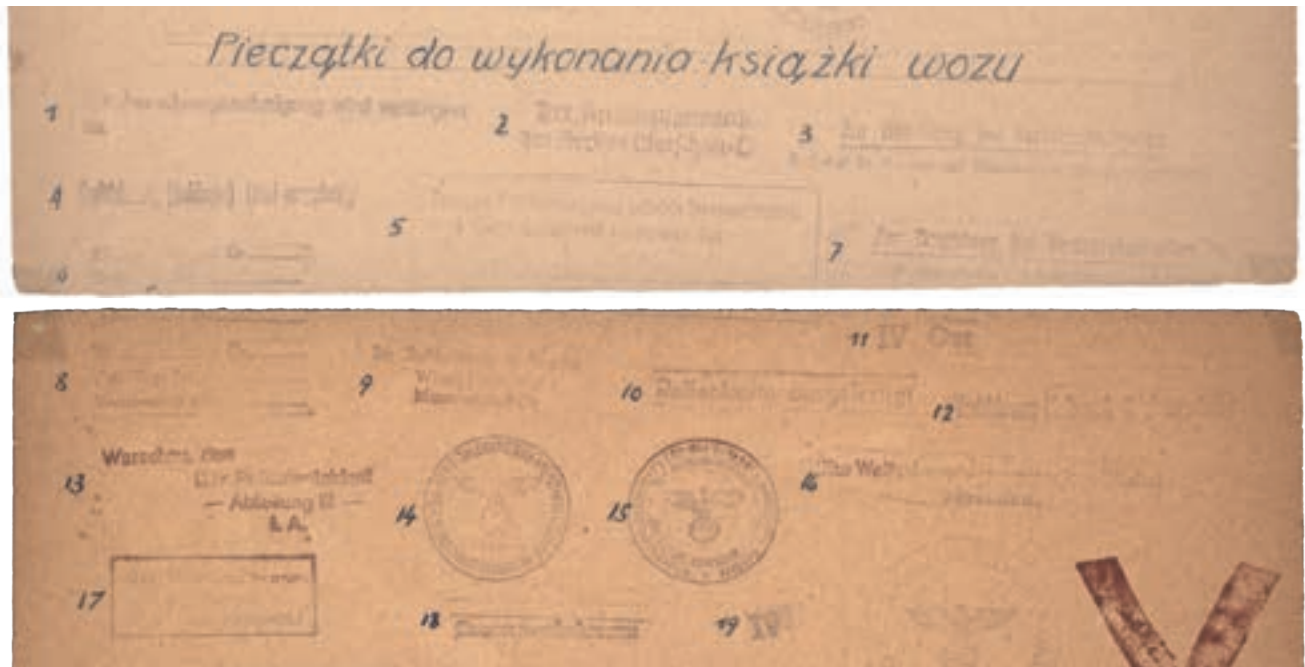
Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – fałszywe pieczęcie używane przez Komórkę MOTO

Pieczęcie do wykonywania dokumentów niezbędnych do poruszania się samochodami na terenie Generalnego Gubernatorstwa wykorzystywane w oddziale AGAT-PEGAZ-PARASOL. Główny zbiór pieczęci pochodzących z komórki MOTO ocalał z wojennej pożogi w jednej ze skrytek prawobrzeżnej Warszawy. Oryginały pieczęci zostały w latach 60. XX wieku przekazane do zbiorów Muzeum Wojska Polskiego. Wcześniej jednak powstało w różnych okresach kilka wersji ich odcisków umieszczonych na kartach papieru. Wcześniej Szef Komórki MOTO Wojciech Świątkowski, ps. Korczak posegregował je i podzielił na grupy według przeznaczenia. Inna część odcisków pieczętnych komórki MOTO zachowała się w zbiorze Zbigniewa Gąsiora, ps. Garbaty w Karcie. Zdecydowana większość z nich była wykorzystywana do obsługi samochodów i kierowców komórki MOTO oddziału, którzy brali udział w akcjach na terenie Dystryktu Warszawskiego GG, ale również poza jego granicami. Służyły również do codziennej pracy konspiracyjnej. Dzięki nim wyrabiano różne zestawy dokumentów, począwszy od różnego rodzaju dokumentów osobistych, praw jazdy, zaświadczeń, przepustek, zezwoleń, kart pojazdów, papierów firmowych niemieckich firm, a skończywszy na tablicach rejestracyjnych samochodów. Pieczątki produkowano na podstawie prawdziwych dokumentów zdobywanych przez sam oddział, ale również inne komórki konspiracyjne.

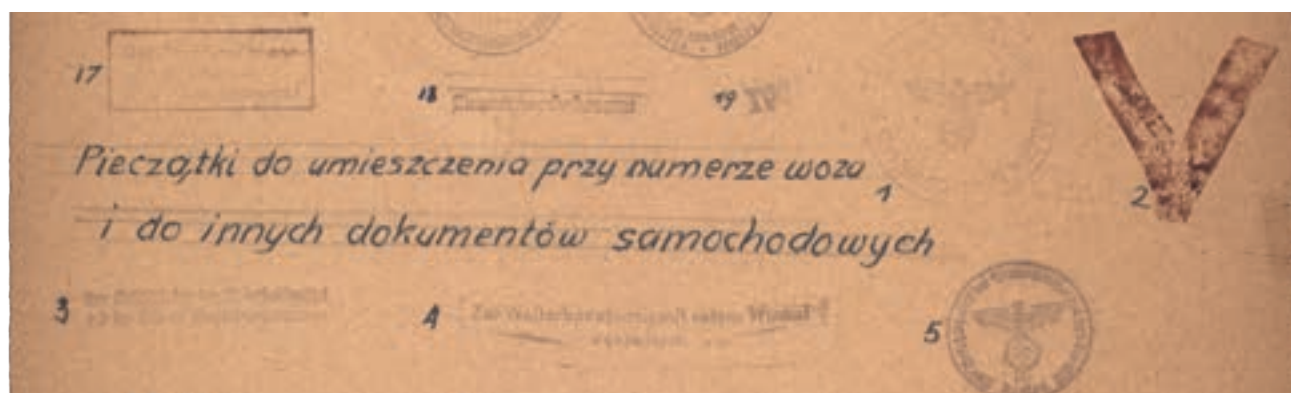
Arkusz z odcisniętymi pieczęciami używanymi przez oddział AGAT-PEGAZ-PARASOL przekazany do AAN przez szefa Komórki MOTO Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak, który posegregował je i podzielił według wykorzystania na grupy, b.d. (AAN)

- 1 – MAX SOBOTTA/ PORZELLAN MANUFAKTUR „ALLACH”/ WARSCHAU/ KRAKAUERSTR. 13
FERNSPR. 655-05 – (Max Sobotta. Manufaktura Porcelany „Allach”.
Warszawa, ul. Krakowska 13, tel. 655-05)
- 2 – LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE/ DISTRIKTSTELLE WARSCHAU/
I.A. – (Centralne Biuro ds. Rolnictwa. Biuro Dystryktu Warszawskiego. Z polecenia)
- 3 – WALTER C. TÖBBENS WERK V – Zakład Waltera C. Többensa.
- 4 – PHILIPS WERKE A.G./ WARSCHAU KAROLKOWASTR. 32/44 –
(Zakład Philips S.A., Warszawa, ul. Karolkowa 32/44.) – [pieczęć okrągła]
- 5 – PHILIPS WERKE/ AKTIENGESELLSCHAFT/ WARSCHAU KAROLKOWA STRASSE 32/44/
PERSONAL ABTEILUNG – (Zakład Philips S.A., Warszawa, ul. Karolkowa 32/44. Dział Personalny)
- 6 – PHILIPS WERKE/ AKTIENGESELLSCHAFT/ WARSCHAU KAROLKOWA STRASSE 32/44/
PERSONAL ABTEILUNG – (Zakład Philips S.A., Warszawa, ul. Karolkowa 32/44. Dział Personalny)
- 7 – ROK ZAŁOŻENIA 1852/ PRZEMYSŁ MYDLARSKI I PERFUMERYJNY/ FRYDERYK PULS/ SP. AKC.
WARSCHAU
- 8 – BIER-LIMONADEN-SPIRITUOSEN/ HABERBUSCH & SCHIELE/ AKTIEN-GESELLSCHAFT/
WARSCHAU – (Piwo-Lemoniada-Spirytualia. Hagerbusch&Schiele. Spółka Akcyjna. Warszawa)
- 9 – KABELWERK OZAROW/ AKTIENGESELSCHAFT – (Fabryka Kabli Ożarów. Spółka Akcyjna)
- 10 – KABELWERK OZAROW/ AKTIENGESELSCHAFT – (Fabryka Kabli Ożarów. Spółka Akcyjna)
- 11 – KOMMANDO/ DES RÜSTUNGSBEREICHS WARSCHAU. –
(Dowództwo Okręgu Wojskowego Warszawa)
- 12 – PHILIPSWERKE A.G./ WARSCHAU-KAROLKOWASTR. 32/44 –
(Zakład Philips S.A. ul. Karolkowa 32/44) [pieczęć okrągła]
- 13 – BEKLEIDUNGSWERKE/ INDUSTRIA/ GESELLSCHAFT MIT BESCHRÄNKTER HAFTUNG
– (Zakład Odzieżowy Industria. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)
- 14 – KOMMANDO DES RÜSTUNGSBEREICHS WARSCHAU –
(Dowództwo Okręgu Wojskowego Warszawa) [pieczęć okrągła]

- 1 – DIE AUSNAHMEGENEHMIGUNG WIRD VERLÄNGERT/ BIS: ... –
(Zezwolenie na odstępstwo zostaje przedłużone do ...)
- 2 – DER KREISHAUPTMANN/ DES KREISES WARSCHAU LD. –
(Starostwa Powiatu Warszawskiego Ziemskiego)
- 3 – ZUR BEACHTUNG BEI VERKEHRKONTROLLEN/ DARF NUR IM RAHMEN DER
BENUTZUNGBESCHEINIGUNG VERKEHREN. – (Do zachowania w czasie kontroli drogowej.
Może być używane wyłącznie na podstawie świadectwa użytkowania)
- 4 – KRAFTFAHRZEUG /ANHÄNGER/ BRIEF AUSGEFERTIGT –
(Sporządzono kartę pojazdu mechanicznego (przyczepy))
- 5 – DIESES KRAFTFAHRZEUG ERHÄLT BETRIEBSSTOFF/ AUS DEM SONDERKONTINGENT FÜR/
..... – (Ten pojazd otrzymuje paliwo ze specjalnego kontyngentu na ...)
- 6 – Zl. Gr. / Geb. Reg. Nr. / Vereinnahmt am
- 7 – ZUR BEACHTUNG BEI VERKEHRKONTROLLEN/ DARF NUR IM RAHMEN DER
BENUTZUNGBESCHEINIGUNG VERKEHREN. – (Do zachowania w czasie kontroli drogowej.
Może być używane wyłącznie na podstawie świadectwa użytkowania)
- 8 – Zl. Gr. / Geb. Reg. Nr. / Vereinnahmt am
- 9 – DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ WIRTSCHAFTSAMT/ MINERALÖLSTELLE –
(Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Gospodarcze. Stacja oleju mineralnego)
- 10 – REIFENKARTE AUSGEFERTIGT – (Sporządzono kartę opon)

- 11 – IV OST – (oznaczenie pojazdu zarejestrowanego w Dystrykcie Warszawskim Generalnego Gubernatorstwa)
- 12 – KRAFTFAHRZEUG (ANHÄNGER) BRIEF AUSGEFERTIGT – (Sporządzono kartę pojazdu mechanicznego (przyczepy))
- 13 – WARSCHAU DEN ... / DER POLIZEIPRÄSIDENT/ – ABTEILUNG III – / I.A. – (Warszawa dnia ... Komendant Policji – Oddział III – Z polecenia)
- 14 – GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ 17 – (Generalne Gubernatorstwo. Starosta Miejski w Warszawie.) – [pieczęć okrągła]
- 15 – GENERALGOUVERNEMENT FÜR DIE BESETZEN POLNISCHEN GEBIETE/ DER KREISHAUPTMANN DES KREISES WARSCHAU LAND – (Generalne Gubernatorstwo dla okupowanych ziem polskich. Starostwa Powiatowy Powiatu Warszawskiego Ziemińskiego) [pieczęć okrągła]
- 16 – ZUR WEITERBENUTZUNG MIT ROTEM WINKEL/ VERSEHEN. – (Do dalszego użytkowania z czerwonym znakiem)
- 17 – DER STADTHAUPTMANN/ IN WARSCHAU/ STRASSENVERKEHRSAMT – (Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Ruchu Drogowego)
- 18 – STRASSENVERKEHRSAMT – (Biuro Ruchu Drogowego)
- 19 – IV – (symbol Dystryktu Warszawskiego na rejestracji samochodowej)

- 1 – GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU – (Generalne Gubernatorstwo. Starosta Miejski w Warszawie) [pieczęć okrągła]
- 2 – V / CZERWONY WINKEL-ROTER WINKEL/
- 3 – DER BEFEHLSHABER DER SICHERHEITSPOLIZEI/ UND DES SD IN GENERAL-GOUVERNEMENT – (Dowódca Policji Bezpieczeństwa i SD w Generalnym Gubernatorstwie)
- 4 – ZUR WEITERBENUTZUNG MIT ROTEM WINKEL/ VERSEHEN – (Do dalszego użytkowania z czerwonym znakiem)
- 5 – DER BEFEHLSHABER DER SICHERHEITSPOLIZEI UND DES SD GG KRAKAU II – (Dowódca Policji Bezpieczeństwa i SD w Generalnym Gubernatorstwie) [pieczęć okrągła]

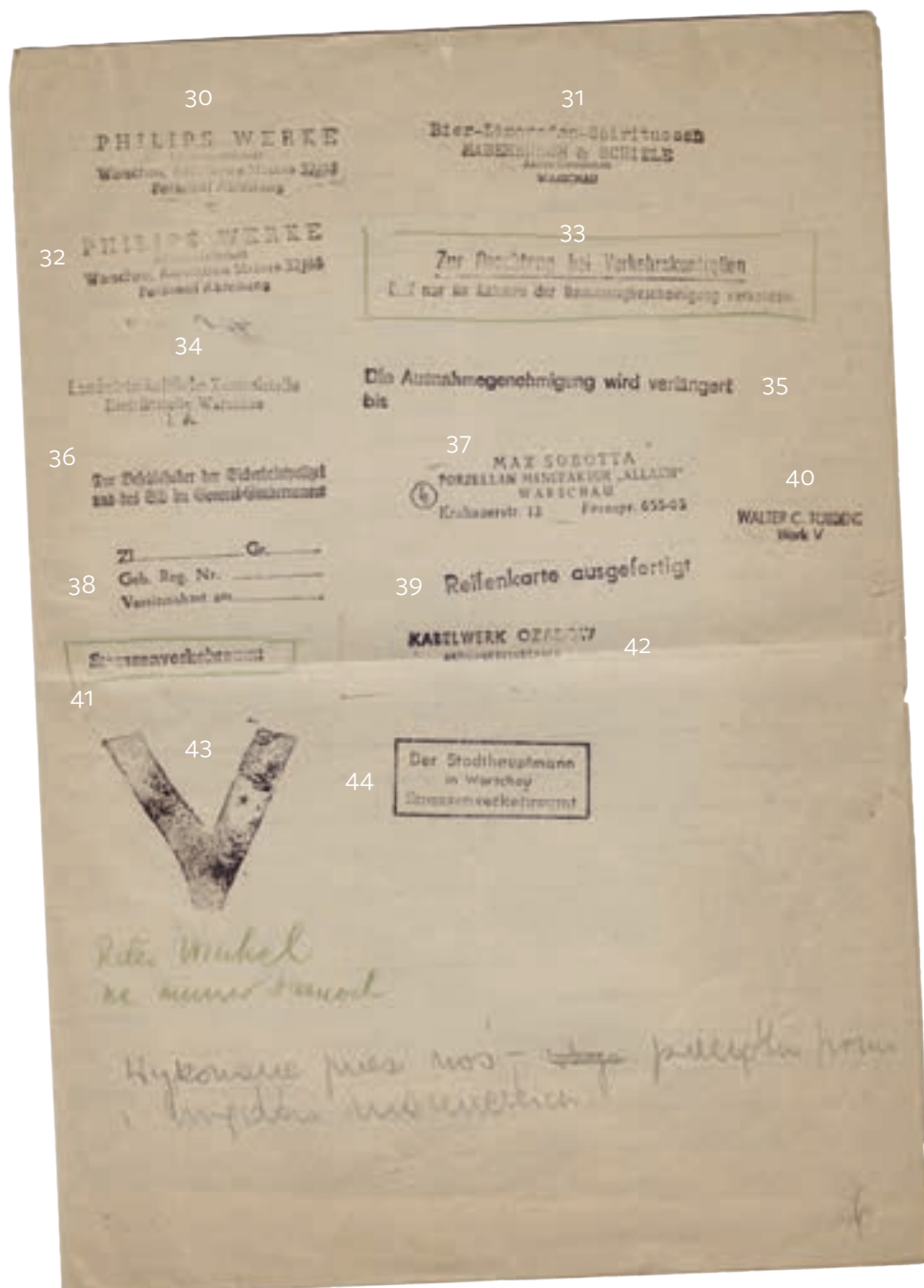
Arkusz z odciśniętymi pieczęciami używanymi przez oddział AGAT-PEGAZ-PARASOL zachowany w zbiorze Zbigniewa Gąsiora, ps. Garbaty, b.d. (Karta)

- 1 – GENERALGOUVERNEMENT DER POLIZEIPRÄSIDENT IN WARSCHAU/ 10 –
(Generalne Gubernatorstwo. Szef Policji w Warszawie. 10) [pieczęć okrągła]
- 2 – GENERALGOUVERNEMENT FÜR DIE BESETZEN POLNISCHEN GEBIETE/
DER KREISHAUPTMANN DES KREISES WARSCHAU LAND –
(Generalne Gubernatorstwo dla okupowanych ziem polskich.
Starostwa Powiatowy Powiatu Warszawskiego Ziemińskiego) [pieczęć okrągła]
- 3 – KOMMANDO DES RÜSTUNGSBEREICHS WARSCHAU –
(Dowództwo Okręgu Wojskowego Warszawa) [pieczęć okrągła]
- 4 – GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ 17 –
(Generalne Gubernatorstwo. Starosta Miejski w Warszawie) [pieczęć okrągła]
- 5 – GENERALGOUVERNEMENT DER POLIZEIPRÄSIDENT IN WARSCHAU/ 3 –
(Generalne Gubernatorstwo. Szef Policji w Warszawie. 3) [pieczęć okrągła]
- 6 – DER BEFEHLSHABER DER SICHERHEITSPOLIZEI UND DES SD GG KRAKAU II –
(Dowódca Policji Bezpieczeństwa i SD w Generalnym Gubernatorstwie) [pieczęć okrągła]
- 7 – GENERALGOUVERNEMENT/ DISTRIKT WARSCHAU/ DER BEAUFTRAGTE DES
DISTRIKTSCHIEFS/ FÜR DIE STADT WARSCHAU – DER [fragment nieczytelny]
(Dystrykt Warszawski Generalnego Gubernatorstwa. Z upoważnienia szefa Dystryktu
dla Miasta Warszawy). [pieczęć okrągła]
- 8 – GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU –
(Generalne Gubernatorstwo. Starosta Miejski w Warszawie) [pieczęć okrągła]
- 9 – DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ WIRTSCHAFTSAMT/ MINERALÖLSTELLE –
(Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Gospodarcze. Stacja oleju mineralnego)
- 10 – ZUR WEITERBENUTZUNG MIT ROTEM WINKEL/ VERSEHEN. –
(Do dalszego użytkowania z czerwonym znakiem)
- 11 – STRASSENVERKEHRAMT – (Biuro Ruchu Drogowego)
- 12 – REIFENKARTE AUSGEFERTIGT – (Sporządzono kartę opon)
- 13 – IV OST – (oznaczenie pojazdu zarejestrowanego
w Dystrykcie Warszawskim Generalnego Gubernatorstwa)
- 14 – KOMMANDO/ DES RÜSTUNGSBEREICHS WARSCHAU. –
(Dowództwo Okręgu Wojskowego Warszawa)
- 15 – KOMMANDO/ DES RÜSTUNGSBEREICHS WARSCHAU. –
(Dowództwo Okręgu Wojskowego Warszawa)

Arkusz z odcisniętymi pieczęciami używanymi przez oddział AGAT-PEGAZ-PARASOL zachowany w zbiorze Zbigniewa Gąsiora, ps. Garbaty, b.d. (Karta)

- 16 – WARSCHAU DEN ... / DER POLIZEIPRÄSIDENT/ – ABTEILUNG III – / I.A. –
(Warszawa dnia ... Komendant Policji – Oddział III – Z polecenia)
- 17 – IV OST – (oznaczenie pojazdu zarejestrowanego
w Dystrykcie Warszawskim Generalnego Gubernatorstwa)
- 18 – BEKLEIDUNGSWERKE/ INDUSTRIA/ GESELLSCHAFT MIT BESCHRÄNKTER HAFTUNG –
(Zakład Odzieżowy Industria. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)
- 19 – PHILIPS WERKE A.G./ WARSCHAU KAROLKOWASTR. 32/44 –
(Zakład Philips S.A., Warszawa, ul. Karolkowa 32/44.) – [pieczęć okrągła]
- 20 – KABELWERK OZAROW/ AKTIENGESELLSCHAFT – (Fabryka Kabli Ożarów. Spółka Akcyjna)
- 21 – ZUR WEITERBENUTZUNG MIT ROTEM WINKEL/ VERSEHEN. –
(Do dalszego użytkowania z czerwonym znakiem)
- 22 – Zl. Gr. / Geb. Reg. Nr. / Vereinnahmt am
- 23 – KRAFTFAHRZEUG /ANHÄNGER/ BRIEF AUSGEFERTIG –
(Sporządzono kartę pojazdu mechanicznego (przyczepy)
- 24 – PHILIPS WERKE A.G./ WARSCHAU KAROLKOWASTR. 32/44 –
(Zakład Philips S.A., Warszawa, ul. Karolkowa 32/44.) – [pieczęć okrągła]
- 25 – DIESES KRAFTFAHRZEUG ERHÄLT BETRIEBSSTOFF/ AUS DEM SONDERKONTINGENT FÜR/
..... – (Ten pojazd otrzymuje paliwo ze specjalnego kontyngentu na ...)
- 26 – KRAFTFAHRZEUG (ANHÄNGER) BRIEF AUSGEFERTIG –
(Sporządzono kartę pojazdu mechanicznego (przyczepy)
- 27 – DER KREISHAUPTMANN/ DES KREISES WARSCHAU LD. – (Starostwa Powiatu
Warszawskiego Ziemskiego)
- 28 – ZUR WEITERBENUTZUNG MIT ROTEM WINKEL/ VERSEHEN. –
(Do dalszego użytkowania z czerwonym znakiem)
- 29 – ZUR BEACHTUNG BEI VERKEHRKONTROLLEN/ DARF NUR IM RAHMEN DER
BENUTZUNGBESCHEINIGUNG VERKEHREN. – (Do zachowania w czasie kontroli drogowej.
Może być używane wyłącznie na podstawie świadectwa użytkowania)

- 30 – PHILIPS WERKE/ AKTIENGESELLSCHAFT/ WARSCHAU KAROLKOWA STRASSE 32/44/
PERSONAL ABTEILUNG – (Zakład Philips S.A., Warszawa, ul. Karolkowa 32/44. Dział Personalny)
- 31 – BIER-LIMONADEN-SPIRITUOSEN/ HABERBUSCH & SCHIELE/ AKTIEN-GESELLSCHAFT/
WARSCHAU – (Piwo-Lemoniada-Spirytualia. Hagerbusch&Schiele. Spółka Akcyjna. Warszawa)
- 32 – PHILIPS WERKE/ AKTIENGESELLSCHAFT/ WARSCHAU KAROLKOWA STRASSE 32/44/
PERSONAL ABTEILUNG – (Zakład Philips S.A., Warszawa, ul. Karolkowa 32/44. Dział Personalny)
- 33 – ZUR BEACHTUNG BEI VERKEHRKONTROLLEN/ DARF NUR IM RAHMEN DER
BENUTZUNGBESCHEINIGUNG VERKEHREN. – (Do zachowania w czasie kontroli drogowej.
Może być używane wyłącznie na podstawie świadectwa użytkowania)
- 34 – LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE/ DISTRIKTSTELLE WARSCHAU/ I.A. –
(Centralne Biuro ds. Rolnictwa. Biuro Dystryktu Warszawskiego. Z polecenia)
- 35 – DIE AUSNAHMEGENEHMIGUNG WIRD VERLÄNGERT/ BIS: ... –
(Zezwolenie na odstępstwo zostaje przedłużone do ...)
- 36 – DER BEFEHLSHABER DER SICHERHEITSPOLIZEI/ UND DES SD IN GENERAL-
GOUVERNEMENT – (Dowódca Policji Bezpieczeństwa i SD w Generalnym Gubernatorstwie)
- 37 – MAX SOBOTTA/ PORZELLAN MANUFAKTUR „ALLACH”/ WARSCHAU/ KRAKAUERSTR. 13
FERNSPR. 655-05 – (Max Sobotta. Manufaktura Porcelany „Allach”. Warszawa, ul. Krakowska
13, tel. 655-05)
- 38 – Zl. Gr. / Geb. Reg. Nr. / Vereinnahmt am
- 39 – REIFENKARTE AUSGEFERTIGT – (Sporządzono kartę opon)
- 40 – WALTER C. TÖBBENS WERK V – Zakład Waltera C. Többensa.
- 41 – STRASSENVERKEHRAMT – (Biuro Ruchu Drogowego)
- 42 – KABELWERK OZAROW/ AKTIENGESELSCHAFT – (Fabryka Kabli Ożarów. Spółka Akcyjna)
- 43 – V / CZERWONY WINKEL – ROTER WINKEL/
- 44 – DER STADTHAUPTMANN/ IN WARSCHAU/ STRASSENVERKEHRSAMT –
(Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Ruchu Drogowego)

Arkusz z odcisniętymi pieczęciami używanymi przez oddział AGAT-PEGAZ-PARASOL zachowany w zbiorze Piotra Stachiewicza, ps. Wyrwa, b.d. (Karta)

- 1 – Dwa znaczki opłaty skarbowej o nominale 5 zł z pieczętką DER STADTHAUPTMANN/ IN WARSCHAU/ STRASSENVERKEHRSAMT –
(Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Ruchu Drogowego)
- 2 – GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ 17 –
(Generalne Gubernatorstwo. Starosta Miejski w Warszawie.) – [pieczęć okrągła]
- 3 – Tabela produktów – fragment dokumentu Kontrollkarte.
- 4 – WARSCHAU DEN ... / DER POLIZEIPRÄSIDENT/ – ABTEILUNG III – / I.A. –
(Warszawa dnia ... Komendant Policji – Oddział III – Z polecenia)
- 5 – DER STADTHAUPTMANN/ IN WARSCHAU/ STRASSENVERKEHRSAMT –
(Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Ruchu Drogowego)
- 6 – DER BEFEHLSHABER DER SICHERHEITSPOLIZEI/ UND DES SD IN GENERAL-GOUVERNEMENT –
(Dowódca Policji Bezpieczeństwa i SD w Generalnym Gubernatorstwie)
- 7 – DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ WIRTSCHAFTSAMT/ MINERALÖLSTELLE –
(Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Gospodarcze. Stacja oleju mineralnego)
- 8 – KOMMANDO DES RÜSTUNGSBEREICHES WARSCHAU –
(Dowództwo Okręgu Wojskowego Warszawa) [pieczęć okrągła]
- 9 – Dwa znaczki opłaty skarbowej o nominale 1 zł z pieczętką DER STADTHAUPTMANN/ IN WARSCHAU/ STRASSENVERKEHRSAMT – (Starosta Miejski w Warszawie. Biuro Ruchu Drogowego)

Wzór pieczęci z oryginalnych dokumentów niemieckich: LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE/ KREISSTELLE/ TOMASZÓW-MAZ. – (Centralne Biuro ds. Rolnictwa. Biuro Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim) (AAN)

Wzór pieczęci z oryginalnych dokumentów niemieckich: – GENERALGOUVERNEMENT/ DER GOUVERNEUR DES DISTRIKTS WARSCHAU/ 32 (Dystrykt Warszawski Gubernator Dystryktu Warszawskiego). [pieczęć okrągła] (AAN)

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – dokumenty i tablice rejestracyjne Komórki MOTO z Bielska-Białej

W Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej zdeponowane zostały w okresie PRL tablice rejestracyjne, książki samochodów komórki MOTO, a mianowicie 10 tablic rejestracyjnych samochodów używanych w czasie akcji, 3 księgi jazdy, karty kontrolne do tychże ksiąg jazdy, 2 sfalszowane zaświadczenia oraz 5 pieczęci gumowych. Prezentujemy ten zbiór w oddzielnym rozdziale, gdyż stanowi bardzo rzadki przykład zachowania mieszanej kolekcji archiwalno-muzealnej jednej komórki AK. Zbiór ten przekazał do muzeum w 1964 r. miejscowy oddział Związku Bojowników o Wolność i Demokrację (ZBoWiD) za pośrednictwem Aliny Pańczyńskiej. W Bielsku-Białej zamieszkali po wojnie dwaj ważni funkcjonariusze batalionu, a mianowicie szef wywiadu Aleksander Kunicki, ps. Rayski i dowódca akcji na Milkego Tadeusz Wronowski, ps. Przygoda. Z tym pierwszym należałoby wiązać ten zbiór, przy czym trudna jest identyfikacja drogi, jaką ta ciekawa kolekcja archiwalno-muzealna przebyła z Warszawy, gdzie pierwotnie powstała, na Żywiecczynę. Była przez kilkadziesiąt lat przechowywana w sejfie muzealnym i w 2006 r. wskazana archiwum przez Wronowskiego. W ostatnich latach dzięki inicjatywie Archiwum Akt Nowych, poparciu środowiska żołnierzy batalionu PARASOL i decyzji Muzeum Historii Polski zbiór ten powróci do Warszawy i będzie prezentowany na wystawie stałej muzeum.

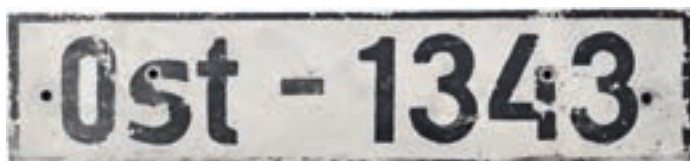
Tablice rejestracyjne na półciężarówkę z numerem IV OST-2043

Tablice rejestracyjne na półciężarówkę
z numerem IV OST-44 283

Tablice rejestracyjne na
półciężarówkę z numerem
III OST-21518

Tablice rejestracyjne na samochód
osobowy z numerem WL-286 503

Tablice rejestracyjne na samochód
osobowy z numerem OST-1343

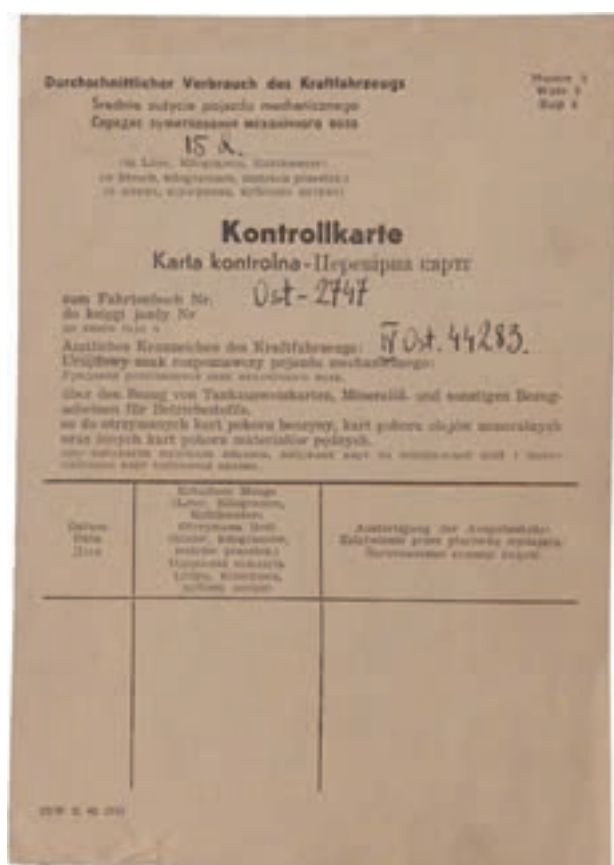
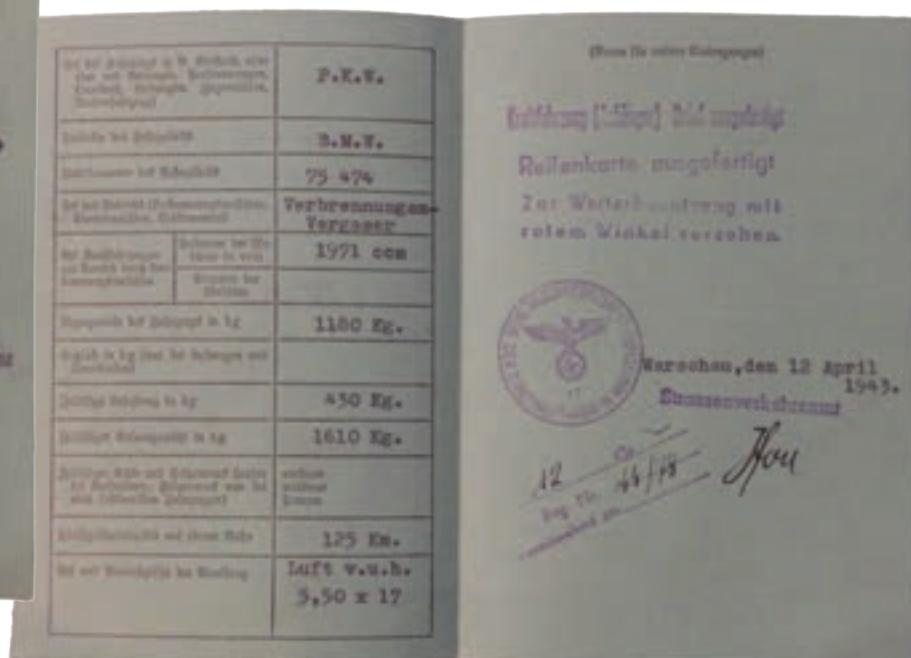
Fałszywa pieczętka z tekstem:
GENERAL-GOUVERNEMENT
LANDWIRTSCHAFTLICHE
ZENTRALSTELLE 10

Fałszywa pieczętka z tekstem:
GENERALGOUVERNEMENT
DISTRIKTSSTELLE
LANDWIRTSCHAFTL[ICHE]
ZENTRALSTELLE

Fałszywa pieczętka z tekstem:
GENERALGOUVERNEMENT
REGIERUNG 164

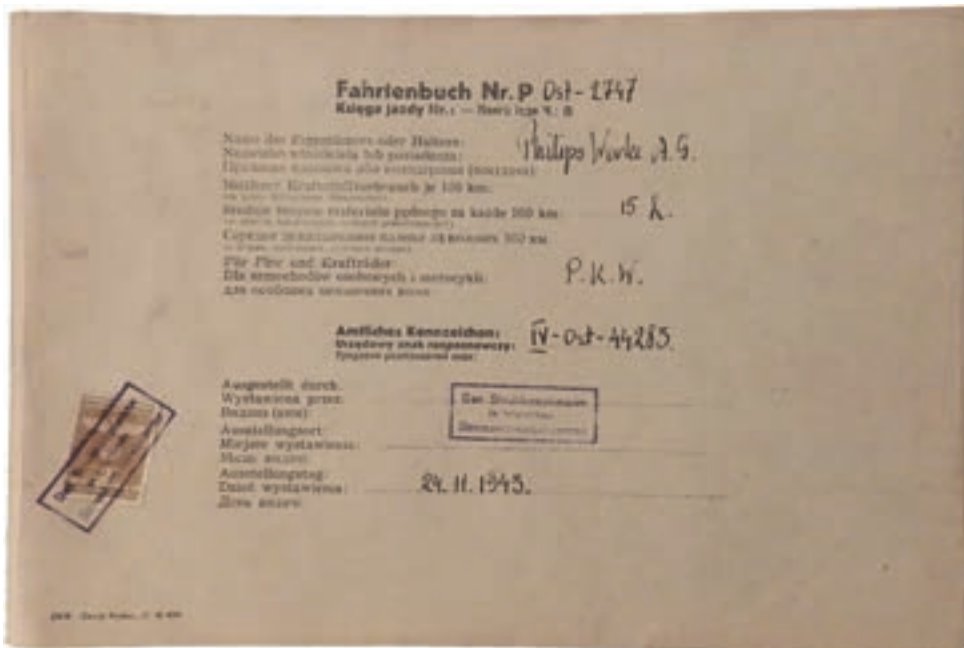

Kraftfahrzeugschein (prawo jazdy)
wystawione na Philips Werke AG
Warschau przy Karolkowastrasse
32/44, z dnia 12 IV 1943 r.

Kontrollkarte (karta kontrolna) do księgi jazdy
nr Ost-2747 i samochodu o numerze rejestracyjnym
IV Ost 44 283

Dokument uprawniający
do poruszania się pomiędzy
miejscem zamieszkania
i miejscem pracy na pojazd
zarejestrowany w Warszawie
o numerze IV-Ost 44283,
5 IX 1943 r.

Oktadka książki wozu
(Fahrtenbuch) o numerze
rejestracyjnym IV-Ost 44283
wystawiona 24 XI 1943 r.
dla samochodu Philips Werke
AG Warschau.

Okładka i strony książki wozu (Fahrtenbuch) o numerze rejestracyjnym IV Ost 273 070 wypełnionej na nazwisko Romuald Rudzki, zam. Konstancin dnia 24 IX 1943 r.

Komórka MOTO oddziału AGAT-PEGAZ-PARASOL – autentyczne dokumenty zdobyte dla Komórki MOTO

Aby możliwe było przygotowanie fałszywych, spersonalizowanych dokumentów dla kierowców komórki MOTO, ale również żołnierzy oddziału należało zdobyć prawdziwe ich odwzorowania. Najczęściej dokumenty były kradzione lub zdobywane w czasie różnego rodzaju akcji oddziału. Pochodziły również z innych formacji AK. Ważne było posiadanie jak najbardziej aktualnych wzorów zarówno samych dokumentów, jak i użytych w nich pieczętek oraz wpisów. Zdobywanie aktualnych, autentycznych dokumentów miało również potwierdzać bezpieczeństwo użycia tych wcześniej spreparowanych. W rozdziale prezentowane są różnego rodzaju autentyczne, niemieckie dokumenty zachowane w archiwum komórki MOTO. Można je porównać z tymi podrobionymi przez legalizację oddziału. Na niektórych dokumentach widzimy zapisane ołówkiem lub czerwoną kredką adnotacje dotyczące ilości wykonanych fałszywych egzemplarzy, jak i zwracające uwagę, że mamy do czynienia z oryginalnym wzorem. Część dokumentów została zdobyta przez szefa służb sanitarnych Kedywu KG AK kryptonim „Rola” Cypriana Sadowskiego, ps. Skiba i wykorzystana przy organizacji akcji na Koppego w Krakowie. Na drukach „*Einmalige Genehmigung ...*” widoczne adnotacje ołówkiem szefa komórki MOTO – Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak.

Kraftfahrzeugschein wystawione 4 V 1940 r. w Warszawie dla Stowarzyszenia Polskich Mechaników w Ameryce (Vereinigung Polnischer Mechaniker aus Amerika). (AAN)

Kraftfahrzeugschein für das Generalgouvernement wystawione 6 XII 1941 r. dla Franza Janzena na samochód o rejestracji Ost 42 071. Dopisek w prawym górnym rogu czerwoną kredką „WZOR” dla zabezpieczenia przed ponownym wykorzystaniem. Widzimy na dokumencie pieczętkę podrobioną następnie przez legalizację oddziału. (AAN)

KRAFTFAHRZEUGSCHEIN
FÜR DAS GENERALGOVERNEMENT

Duplikat

Dem Staatliche Minze, zur Beachtung bei Visumskontrollen
Der Warschau soll nur im Rahmen der Besetzungskontrolle verkehren.

Straße Markowskistr. 18 Nr. 18
ist das amtliche Kennzeichen
Befristet bis 15.6.41 * Ost * 8305
für das umseitig beschriebene Fahrzeug zugeteilt worden.

Warschau den 10.4. 1941

Herr der Verwaltungsstelle
ges. Nissmüller
Gemeinde

geb. 6.7.20

Duplikat Kraftfahrzeugschein für das Generalgouvernement ausgewarione dnia 16 IV 1941 r. dla Mennicy Państwowej w Warszawie na samochód o rejestracji Ost 8305. Na pierwszej i trzeciej stronie pieczętki podrobione następnie przez legalizację oddziału. (AAN)

Art des Fahrzeuges (z. B. Kraftwagen mit oder ohne Motor, Personentransport, Omnibus, Lastwagen, Zugmaschine): PKW

Hersteller des Fahrzeuges (Marke): "Fiat"

Fahrnummer des Fahrzeuges: 032 513
055, 140

Art des Antriebes (Verbrennungsmotor, Dampfmaschine, Elektromotor):

Bei Kraftwagen mit Antrieb durch Verbrennungsmotor: Hubraum, Leistung:

Eigengewicht des Fahrzeuges in Kilogramm: 550 kg

Hubhöhe in Kilogramm (nur bei Lastwagen und Omnibussen):

Zulässige Beladung in Kilogramm: 500 kg

Zulässiges Gesamtgewicht in Kilogramm: 700 kg

Zulässiger Achsen- und Folgenruck, wobei bei Kraftwagen Folgenruck nur bei nicht luftreifen Fahrzeugen:

Hubhöhe in Kilogramm auf einer Bahn: 115 cm

Art und Mindergröße der Besetzung: 550 x 15

RAUM FÜR BEMERKUNGEN:

Warschau, den 7. Juli 1941

ges. Nissmüller
Verwaltungsschreiber
23. Aug. 1941

I. V. Ring
Verwaltungsschreiber
23. Aug. 1941

Widerstandlich unbefristet!
Warschau, 29.10.41
mit Ring

Jede wesentliche Änderung z. B. Bauart, Standort, Zustand des Fahrzeuges, Wechsel des Eigentümers oder Halters, Ausbehebungsart ist der Zulassungsstelle anzuzeigen.

KRAFTFAHRZEUGSCHEIN
FÜR DAS GENERALGOVERNEMENT FÜR DIE BESETZTEN POLNISCHEN GEBIETE

Dem Landw. Kreishandels genossenschaft
Der Tomaszów-Mag.
in POM 18 Nr. 15
ist das amtliche Kennzeichen Ost-37907
III-Ost-250 045
für das umseitig beschriebene Fahrzeug zugeteilt worden.

Tomaszów-Mag. den 22. XI. 1941 19

Verwaltungsschreiber: Der Kreishauptmann
257. 1941

Herr der Verwaltungsstelle
Witten

Kraftfahrzeugschein für das Generalgouvernement für die besetzten polnischen Gebiete ausgewarione dla Powiatowej Spółdzielni Handlowej (Kreishandelsgenossenschaft) w Tomaszowie Mazowieckim dnia 22 XI 1941 r. na samochód o numerze rejestracji III-Ost-250 045. (AAN)

Art des Fahrzeuges (z. B. Kraftwagen mit oder ohne Motor, Personentransport, Omnibus, Lastwagen, Zugmaschine): PKW

Hersteller des Fahrzeuges (Marke): Beug.

Fahrnummer des Fahrzeuges: 170733

Art des Antriebes (Verbrennungsmotor, Dampfmaschine, Elektromotor): Wala. H.

Bei Kraftwagen mit Antrieb durch Verbrennungsmotor: Hubraum, Leistung: 3229

Eigengewicht des Fahrzeuges in Kilogramm: 1320

Hubhöhe in Kilogramm (nur bei Lastwagen und Omnibussen):

Zulässige Beladung in Kilogramm: 500

Zulässiges Gesamtgewicht in Kilogramm: 1820

Zulässiger Achsen- und Folgenruck, wobei bei Kraftwagen Folgenruck nur bei nicht luftreifen Fahrzeugen:

Hubhöhe in Kilogramm auf einer Bahn: 110

Art und Mindergröße der Besetzung: Luft-5,50 x 17.

RAUM FÜR BEMERKUNGEN:

Die Zulassungsart mit einem Witten ausgestellt.

Warschau, den 22. Nov. 1941

Witten

Witten

Jede wesentliche Änderung z. B. Bauart, Standort, Zustand des Fahrzeuges, Wechsel des Eigentümers oder Halters, Ausbehebungsart ist der Zulassungsstelle anzuzeigen.

KRAFTFAHRZEUGSCHEIN
FOR DAS GENERALGOVERNMENT FOR DIE BESetzten POLNISCHEN GEBIETE

Dem Rudolf Rominski (P. Rominski, P. Rominski)
Der Konstantin
In Krasnowski Nr. _____
Ist das amtliche Kennzeichen IV Ost 273070
für das unseitig beschriebene Fahrzeug zugeteilt worden.

den 24. Juli 19 43.

Der Amtshauptmann
des Kreises Warschau-LD.

Karteikopf

Kraftfahrzeugschein für das Generalgouvernement für die besetzten polnischen Gebiete ausgestellt für Romualda Rudzkiego in Warschau am 24. IX 1943 r. Na pierwszej i trzeciej stronie pieczęć podrobiona następnie przez legalizację oddziału. (AAN)

RAUM FÜR BEMERKUNGEN

Zur Weiterbenutzung mit rotem Winkel versehen.

Der Amtshauptmann
des Kreises Warschau-LD.
H. H. H.

Art des Fahrzeuges (z. B. Kraftwagen oder mit Seitenwagen, Personentransporter, Omnibus, Lastwagen, Zugmaschine)
PKW
Hersteller des Fahrzeuges (Marke)
BMW
Fahrzeugnummer des Fahrzeuges
75474
Art des Antriebes (Verbrennungsmotor, Dampfmaschine, Elektromotor)
Verbrennungsmotor
Bei Kraftwagen mit Antriebs durch Verbrennungsmotor: Hubraum, Leistung
1497
Eigengewicht des Fahrzeuges in Kilogramm
1180
Hubhöhe in Kilogramm (nur bei Lastwagen und Omnibussen)
300
Zulässige Beladung in Kilogramm

Zulässiges Gesamtgewicht in Kilogramm
1500
Zulässiger Achsen- und Folgebauart, außer bei Kraftwagen, Folgebauart nur bei nicht luftkesselhaften Fahrzeugen
950/950
Höchstgeschwindigkeit auf ebener Bahn
über 60 km/h
Art und Mindestgröße der Bereifung
6.50x17
Motorleistung in PS
75474

Reifenkarte ausgestellt
017761
Erstellung (Kilogramm) nicht ausgestellt
12.11.1943

Jede wesentliche Änderung z. B. Bauartwechsel, Bauartwechsel des Fahrzeuges, Wechsel des Wagnisses des Eigentümers oder Halters, Auszubehaltung ist der Zulassungsstelle anzuzeigen.

KRAFTFAHRZEUGSCHEIN
FOR DAS GENERALGOVERNMENT FOR DIE BESetzten POLNISCHEN GEBIETE

Dem Chef des Distrikts
Der Warschau
In Warschau
Straße Polska Str. Nr. _____
Ist das amtliche Kennzeichen OST-8011
für das unseitig beschriebene Fahrzeug zugeteilt worden.

den 29.7. 19 40.

Der Amtshauptmann
des Kreises Warschau-LD.

Karteikopf

Kraftfahrzeugschein für das Generalgouvernement für die besetzten polnischen Gebiete ausgestellt für Szeffa Dystryktu Warszawskiego (Chef des Distrikts) in Warschau am 29. VII 1940 r. na samochód o numerze rejestracji Ost-8011. Na trzeciej stronie pieczęć podrobiona następnie przez legalizację oddziału. (AAN)

RAUM FÜR BEMERKUNGEN

Zur Weiterbenutzung mit rotem Winkel versehen.

Der Amtshauptmann
des Kreises Warschau-LD.

Art des Fahrzeuges (z. B. Kraftwagen oder mit Seitenwagen, Personentransporter, Omnibus, Lastwagen, Zugmaschine)
PKW
Hersteller des Fahrzeuges (Marke)
Chevrolet
Fahrzeugnummer des Fahrzeuges
9-L-4046
Art des Antriebes (Verbrennungsmotor, Dampfmaschine, Elektromotor)
Verbrennungsmotor
Bei Kraftwagen mit Antriebs durch Verbrennungsmotor: Hubraum, Leistung
3500
Eigengewicht des Fahrzeuges in Kilogramm
3500
Hubhöhe in Kilogramm (nur bei Lastwagen und Omnibussen)
5200
Zulässige Beladung in Kilogramm
5200

Zulässiges Gesamtgewicht in Kilogramm
5200
Zulässiger Achsen- und Folgebauart, außer bei Kraftwagen, Folgebauart nur bei nicht luftkesselhaften Fahrzeugen
120 cm
Höchstgeschwindigkeit auf ebener Bahn
120 km/h
Art und Mindestgröße der Bereifung
6.00x16

Warschau, 29. Juli 1940
H. H. H.

Jede wesentliche Änderung z. B. Bauartwechsel, Bauartwechsel des Fahrzeuges, Wechsel des Wagnisses des Eigentümers oder Halters, Auszubehaltung ist der Zulassungsstelle anzuzeigen.

Durchschnittlicher Verbrauch des Kraftfahrzeugs

Srednie zużycie pojazdu mechanicznego

Середнє зужитковання механічного воза

15 ltr.

(in Liter, Kilogramm, Kubikmeter)

(w litrach, kilogramach, metrach przestrz.)

(в літрах, кілограмах, кубічних метрах)

Muster 3

Wzór 3

Взр 3

GENEALGOVERNMENT

DEUTSCHES REICH

DEUTSCHES REICH

DEUTSCHES REICH

Kontrollkarte

Karta kontrolna-Перевірна карта

zum Fahrtenbuch Nr. P-III-0883

do księgi jazdy Nr

до книги їзди ч

III-Ost-250045

Amtliches Kennzeichen des Kraftfahrzeugs: Ost-III-37907

Urządowy znak rozpoznawczy pojazdu mechanicznego:

Урядовий розпізнавчий знак механічного воза:

über den Bezug von Tankausweiskarten, Mineralöl- und sonstigen Bezug-

scheinen für Betriebsstoffe.

co do otrzymanych kart poboru benzyny, kart poboru olejów mineralnych

oraz innych kart poboru materiałów pędnych.

про набування наданих виказок, набувних карт на мінеральний olej i innych

набувних карт набування палива.

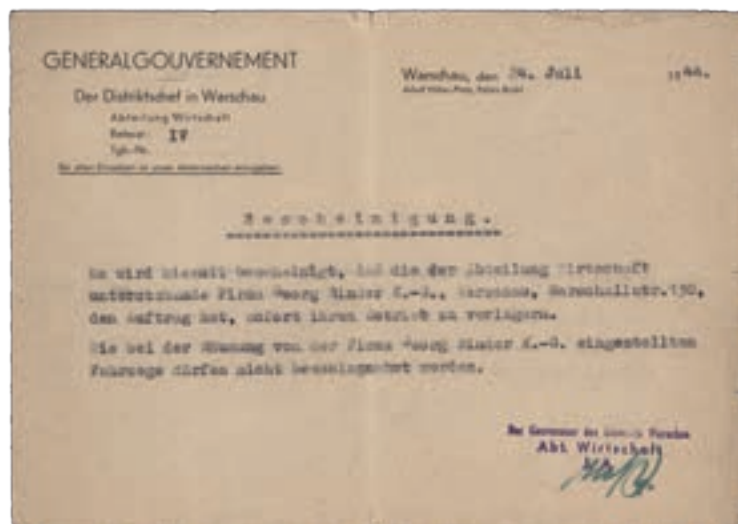
Datum
Data
Дата	Erhaltene Menge
(Liter, Kilogramm,
Kubikmeter)
Otrzymana ilość
(litrów, kilogramów,
metrów przestrz.)
Отримана кількість
(літри, кілограми,
кубічні метри)	Ausfertigung der Ausgabestelle:
Załatwienie przez placówkę wydającą:
Виготовлення станиці видачі:
		Stempel Kraftfahrzeugamt Stempel II. St. - 12 Stempel III. St. - 12 K.2.D. Radom

ZKW. X. 42. 3013

Karta kontrolna (Kontrollkarte) samochodu o numerach rejestracyjnych III-Ost 250 045 do księgi jazdy nr P-III-0883. (AAN)

Zaświadczenie dla samochodu o numerach rejestracyjnych III-Ost 250 045 wydane w Tomaszowie Mazowieckim dnia 14 VII 1943 r. zezwalające na użytkowanie go jedynie w celach wojennych i życiowo niezbędnych. Dokument zezwalał na poruszanie się na terenie powiatów Tomaszów, Grójec, Radom, Piotrków i Łowicz. (AAN)

Zaświadczenie (Bescheinigung) wystawione przez Referat IV Wydziału Gospodarczego Dystryktu Warszawskiego w sprawie pojazdów firmy Georg Binder K.G. z Warszawy, 24 VII 1944 r. (AAN)

Zaświadczenie (Bescheinigung) wystawione przez Wydział Komunikacji Komendatury Policji Porządkowej (Ordnungspolizei) w Warszawie w sprawie samochodu o rejestracji IV Ost-2096 poruszającego się na dowód rejestracyjny Pol-47420. (AAN)

Jednorazowy bilet przewozowy wystawiony przez Starostę Miejskiego w Warszawie dla samochodu Drukarni Państwowej o numerze rejestracyjnym Ost 8305 upoważniający do poruszania się na terenie Dystryktu Lwowskiego, Krakowskiego i Radomskiego. Napis po prawej stronie ołówkiem „Wzór!” mający zwrócić uwagę osób kopiujących pismo. Podobnie przy gryfie ołówkiem zaznaczona ilość zamawianych w legalizacji dokumentów „200 s[z]t[uk]”. Warto zwrócić uwagę, że pieczęć Starosty Miejskiego w Warszawie (GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ 17) oraz znajdujący się obok złożony z polecenia (I.A.) podpis Stoll, który umieszczano na wielu podrabianych przez komórkę legalizacyjną oddziału dokumentach, Warszawa, 25 IX 1942 r. (AAN)

Rozkaz wyjazdu do miasta. W prawym górnym rogu zaznaczone czerwoną kredką słowo „wzór”, IV-VI 1944 r. (AAN)

Tachograf – rejestrator jazdy samochodu do aparatu firmy Kienzle Apparate A.G. z Villingen w Schwarzwaldzie. (AAN)

1. am Warschau 2. als Rückführung bis zum 1944

von Warschau nach Warschau

für die Firma Wagon folgende Güter Leute Skizzen

Gesamtgewicht der Sendung 1000 kg Gesamtgewicht der Sendung 1000 kg

Der Inhaber der Genehmigung ist verpflichtet, sich nach Entladung bei dem für den Bestimmungsort zuständigen Kreis- (Stadt-) hauptmann – Strassenverkehrsamt wegen Rückfracht zu melden. In dieser Meldung ist der Inhaber der Genehmigung auch dazu verpflichtet, wenn eine Rückfracht bereits genehmigt ist, die Schritte des Bestimmungsorts kann und der vorgesehen eine andere Rückladung anordnen, wenn diese besonders wichtig und unabweisbar ist.

Warschau, den 1944 12

DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU
Strassenverkehrsamt

Die einmalige Genehmigung für Fernbeförderung mit Nutzkraftfahrzeugen erteilt der Kreis- (Stadt-) hauptmann – Strassenverkehrsamt – dem Abgangswort. Der Inhaber der Genehmigung hat das vorgeschriebene Fahrtenbuch zu führen.

Der Stadthauptmann in Warschau
Strassenverkehrsamt

Zur Beachtung:
Diese Genehmigung ist bei Ausführung
des Transportes mitzuführen.

Einmalige Genehmigung für Fernbeförderungen mit Nutzkraftfahrzeugen.

Dem (Der) Warschau (Wohnort)

ist auf Grund der Vierten Verordnung vom 8. August 1943 (VVOG S. 486) zur Verordnung über die Kraftfahrergewerkschaft und die Beförderung im Gesamtregiment vom 4. September 1943 (VVOG S. 486) die Genehmigung erteilt.

mit dem Kraftfahrzeug (Leistung) 1000 (Hochleistung)

Anzahl der Wagen Anzahl des Zuges 1 in / Anzahl der / Anhänger 1 in / Anzahl insgesamt 1 in zu befördern 1

Warschau

Der Stadthauptmann in Warschau
Strassenverkehrsamt

Zur Beachtung:
Diese Genehmigung ist bei Ausführung
des genehmigten Transportes mitzuführen.

Einmalige Genehmigung für Fernbeförderungen mit Nutzkraftfahrzeugen.

Dem (Der) Warschau (Wohnort)

ist auf Grund der Vierten Verordnung vom 8. August 1943 (VVOG S. 486) zur Verordnung über die Kraftfahrergewerkschaft und die Beförderung im Gesamtregiment vom 4. September 1943 (VVOG S. 486) die Genehmigung erteilt.

mit dem Kraftfahrzeug (Leistung) 1000 (Hochleistung)

Anzahl der Wagen Anzahl des Zuges 1 in / Anzahl der / Anhänger 1 in / Anzahl insgesamt 1 in zu befördern 1

Warschau

1. am Warschau 2. als Rückführung bis zum 1944

von Warschau nach Warschau

für die Firma Wagon folgende Güter Leute Skizzen

Gesamtgewicht der Sendung 1000 kg Gesamtgewicht der Sendung 1000 kg

Der Inhaber der Genehmigung ist verpflichtet, sich nach Entladung bei dem für den Bestimmungsort zuständigen Kreis- (Stadt-) hauptmann – Strassenverkehrsamt wegen Rückfracht zu melden. In dieser Meldung ist der Inhaber der Genehmigung auch dazu verpflichtet, wenn eine Rückfracht bereits genehmigt ist, die Schritte des Bestimmungsorts kann und der vorgesehen eine andere Rückladung anordnen, wenn diese besonders wichtig und unabweisbar ist.

Warschau, den 1944 12

DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU
Strassenverkehrsamt

Die einmalige Genehmigung für Fernbeförderung mit Nutzkraftfahrzeugen erteilt der Kreis- (Stadt-) hauptmann – Strassenverkehrsamt – dem Abgangswort. Der Inhaber der Genehmigung hat das vorgeschriebene Fahrtenbuch zu führen.

Druk jednorazowego pozwolenia na przejazdy dalekobieżne pojazdami mechanicznymi (Einmalige Genehmigung für Fernbeförderungen mit Nutzkraftfahrzeugen) zdobyte przez Cypriana Sadowskiego, ps. Skiba, a wystawione przez Wydział Ruchu Drogowego Starosty Miejskiego w Warszawie (Strassenverkehrsamt. Dar Stadt Hauptmann in Warschau). Błąd drukarski w nazwie Strassenverher samt miał ułatwiać identyfikację dokumentu przy niemieckich kontrolach. Dane usunięte dla bezpieczeństwa i uniknięcia dekonspiracji poprzez zidentyfikowanie osób i miejsc. Warto zwrócić uwagę, że pieczęć Starosty Miejskiego w Warszawie (GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ 17) oraz znajdujący się obok złożony z polecenia (I.A.) podpis Stoll. Obok czysty dokument zdobyty przez adiutanta dowódcy oddziału. Dokumenty miały być przygotowane w ramach akcji Koppe. (AAN)

Der Stadthauptmann in Warschau
Stromverkehrsamt

*Fahrzeugkennzeichen
Haltkayn
agut 1002*

Cypranowski

Einmalige Genehmigung für Fernbeförderungen mit Nutzkraftfahrzeugen

Zur Beachtung:
Diese Genehmigung ist bei Ausführung
des genehmigten Transportes mitzuführen.

Dem (Der) _____ Firma _____
in _____ (Wohnort) _____ (Strasse und Hausnummer)

wird auf Grund der Vierten Verordnung vom 9. August 1943 (VS-OG S. 436) zur Verordnung
über die Kraftfahrergewirtschaft und die Beförderung im Generalgouvernement vom
4. September 1942 (VS-OG S. 409) die Genehmigung erteilt,
mit dem Kraftfahrzeug (Lastkraftwagen) _____ (Art, Kennzeichen)

Anzahl der _____ Anzahl des Fahrzeuges _____ in/zu beladen
des/der Anhänger _____ in/zu beladen

1. am _____ 2. als Rückladung bis zum _____
von _____ von _____
nach _____ nach _____
für die Firma _____ für die Firma _____
folgende Güter _____ folgende Güter _____

Gesamtgewicht der Sendung 1100 kg Gesamtgewicht der Sendung 2500 kg

Der Inhaber der Genehmigung ist verpflichtet, sich nach Entladung bei dem für den Bestimmungsort zuständigen Kreis-(Stadt)-Hauptmann - Stromverkehrsamt - wegen Rückfahrt zu melden. Zu dieser Meldung ist der Inhaber der Genehmigung auch dann verpflichtet, wenn eine Rückfahrt bereits genehmigt ist. Die Befehle des Bestimmungsorts kann statt der vorgeschriebenen eine andere Rückladung anordnen, wenn diese besonders wichtig und unabweisbar ist.

Warschau, den _____ 1943
Der Stadthauptmann in Warschau
Stromverkehrsamt
Rückseite beachten

Der Stadthauptmann in Warschau
Stromverkehrsamt

Einmalige Genehmigung für Fernbeförderungen mit Nutzkraftfahrzeugen

Zur Beachtung:
Diese Genehmigung ist bei Ausführung
des genehmigten Transportes mitzuführen.

Dem (Der) _____
in _____ (Wohnort) _____ (Strasse und Hausnummer)

wird auf Grund der Vierten Verordnung vom 9. August 1943 (VS-OG S. 436) zur Verordnung
über die Kraftfahrergewirtschaft und die Beförderung im Generalgouvernement vom
4. September 1942 (VS-OG S. 409) die Genehmigung erteilt,
mit dem Kraftfahrzeug (Lastkraftwagen) _____ (Art, Kennzeichen)

Anzahl der _____ Anzahl des Fahrzeuges _____ in/zu beladen
des/der Anhänger _____ in/zu beladen

1. am _____ 2. als Rückladung bis zum _____
von _____ von _____
nach _____ nach _____
für die Firma _____ für die Firma _____
folgende Güter _____ folgende Güter _____

Gesamtgewicht der Sendung _____ kg Gesamtgewicht der Sendung _____ kg

Der Inhaber der Genehmigung ist verpflichtet, sich nach Entladung bei dem für den Bestimmungsort zuständigen Kreis-(Stadt)-Hauptmann - Stromverkehrsamt - wegen Rückfahrt zu melden. Zu dieser Meldung ist der Inhaber der Genehmigung auch dann verpflichtet, wenn eine Rückfahrt bereits genehmigt ist. Die Befehle des Bestimmungsorts kann statt der vorgeschriebenen eine andere Rückladung anordnen, wenn diese besonders wichtig und unabweisbar ist.

Warschau, den _____ 1943
Der Stadthauptmann in Warschau
Stromverkehrsamt
Rückseite beachten

Druk jednorazowego pozwolenia na przejazdy dalekobieżne pojazdami mechanicznymi (Einmalige Genehmigung für Fernbeförderungen mit Nutzkraftfahrzeugen) zdobyte przez Cypriana Sadowskiego, ps. Skiba, a wystawione przez Wydział Ruchu Drogowego Starosty Miejskiego w Warszawie. Dane na dokumencie – nazwa firmy, adres, rodzaj pojazdu, data i kierunek wyjazdu usunięte dla bezpieczeństwa i uniknięcia dekonspiracji poprzez zidentyfikowanie osób i miejsc. Notatki i uzupełnienia na dokumencie dopisane ołówkiem przez szefa komórki MOTO Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak. Warto zwrócić uwagę, że pieczęć Starosty Miejskiego w Warszawie (GENERALGOUVERNEMENT DER STADTHAUPTMANN IN WARSCHAU/ 17) oraz znajdujący się obok złożony z polecenia (I.A.) podpis Stoll. Uwaga „Korczaka”, że należy umieścić podpis Stolla. Obok czysty dokument zdobyty przez adiutanta dowódcy oddziału. Dokumenty miały być przygotowane w ramach akcji Koppe. (AAN)

**Akcje
AGAT-
PEGAZ-
PARASOL**

Akcja na Bürkla

Warszawa, 7 września 1943 r.

CEL: likwidacja SS-Scharführera Franza Bürkla.

CZAS: 7 września 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Marszałkowska róg ul. Litewskiej.

OPIS W PUBLIKACJACH:

M. Dylawerska, D. Kaczyńska, **Akcje na niemieckich katów z Pawiaka**, **Wojskowy Przegląd Historyczny** 6, 1961, nr 4, s. 49-87.

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej**, wyd. III, Warszawa 1991, s. 194-208.

SS-Scharführer (sierżant) Franz Bürkl – starszy wachtmajster więzienia Pawiak (Gefängnisoberwachtmeister), zastępca Komendanta, znany ze stosowania wymyślnych tortur i sadyzmu wobec więźniów. Wielu z nich zabił osobiście. (AAN)

Dom przy ul. Polnej 22 (róg ul. Oleandrów), w którym mieszkał Franz Bürkl. Zlokalizował go Bogusław Ustaborowicz, ps. Żar. Stan z 1938 r. W czasie akcji, przed nim przekazał wychodzącego Bürkla dowódcy akcji Jerzemu Zborowskiemu, ps. Jeremi. (APW)

1

2

3

4

5

6

7

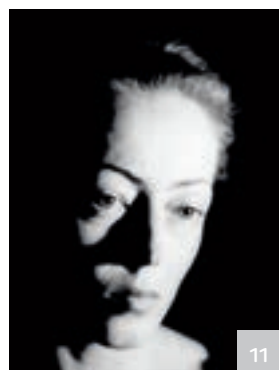
8

9

10

11

1. Jerzy Zborowski, ps. Jeremi – dowódca akcji i Iszy wykonawca. (†22 IX 1944 r.) (AAN)
2. Wywiadowczyni Ewa Prauss, ps. Ewa Długa, która prowadziła rozpracowanie Bürkla na zlecenie szefa wywiadu oddziału AGAT Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski. Jej matka i siostry były uwięzione na Pawiaku. (Fot. ze zbiorów Zofii Romaszewskiej)
3. Wywiadowca Bogusław Ustaborowicz, ps. Żar, który rozpracował Franza Bürkla, ustalając jego wygląd oraz miejsce zamieszkania przy ul. Polnej 22. (AAN)
4. Marian Buczyński, ps. Zapiewajło (†27 VIII 1944 r.) – prowadził rozpracowanie i obserwację Bürkla. (AAN)
5. Zdzisław Buczyński, ps. Seta (†20 VIII 1944 r.) – prowadził rozpracowanie i obserwację Bürkla. (AAN)
6. Władysław Refling, ps. Kruk – prowadził rozpracowanie i obserwację Bürkla. (AAN)
7. Bronisław Pietraszewicz, ps. Lot (†4 II 1944 r.) – w czasie akcji wykonawca likwidacji Bürkla. W sprawozdaniu z akcji przedstawiany pod harcerskim pseudonimem „Ryś”. (AAN)
8. Eugeniusz Schielberg, ps. Dietrich – w czasie akcji ubezpieczał wykonawców. W sprawozdaniu z akcji przedstawiany pod harcerskim pseudonimem „Gruby”. (AAN)
9. Józef Nowocień, ps. Konrad – w czasie akcji z kierowca, żołnierz Batalionu „Zośka”. (AAN)
10. Henryk Migdalski, ps. Kędzior. W czasie akcji ubezpieczał wykonawców. (AAN)
11. Janina Lenczewska-Samotyja, ps. Żaba – siostra cioteczna „Lota”, brała udział w wywiadach terenowych przygotowujących samą akcję. (AAN)

Hogart & Skoll "Lilac"

a) Rozpoznanie wiadom. związane ściśle z warsztat. p. B. dotyczyło dwóch zasadniczo punktów: narodnika Cieszkowskiego i Polnej, oraz Litewskiej i Karszawskiej. Rozpoznanie odnosiło się głównie do: 1/niewspółczesnych punktów, jako ewentualnych stanowisk spła, np. kłm, restauracje miew. przystranki: trawa., post., stals. 2/uchwiania szczelicy. 3/trawa pólsk. 4/wyboru najlepszych stan. ogólnych. *Własny*

b) Rozpoznanie obiektu /pauza B./ przeprowadzane systematycznie z trzech stron tygodni nie dale podążając. rezultaty nakreślały wyniki: przesłania: osoko /pauza B. przez członka kwaterki wywiadu. Pau B. został wyniesiony przez wywiad bezpośrednio przed okno /grzes tenże wywiad /.

Wzrost Rozpoznanie obejmowało prawdopodobnie godziny ukazywania się p. B. iu dale dnia . Z każdego wypadku obserwatorzy mieli ustalone swoje alibi np. reperacja rowozitago roweru, flirt z pauna itp. Zdany obo. następnym-ly co do min.

Ce wzięło na siebie wszelki sprzęt, torony /dział. niew., 3000, od
 Mł. Strucha, bieliznę domy zaa. przez funkcjonariuszy Gestapo i Polici,
 cały ruch Polici, Gestapo, patroli motocyklowych, samochodowych itp.
 i zwiast, a 17. kwietnia 1940 roku przystąpiono do akcji porwania
 ujęć do akcji: ~~xxxxx~~ wzięli zespół, który wykrył nadzorca glisty i dwóch
 damów, plastyczny i ruchliwy w walce, oraz porażki w bardzo krótkim
 czasie wykonał akcję i wycofał się. Zespół ten składał się z dwu i
 znowu przed 31 był ustrzelony w tryk/potycape/ atony, i z pistoletu i fili
 a/dzielnia i edifier broni.

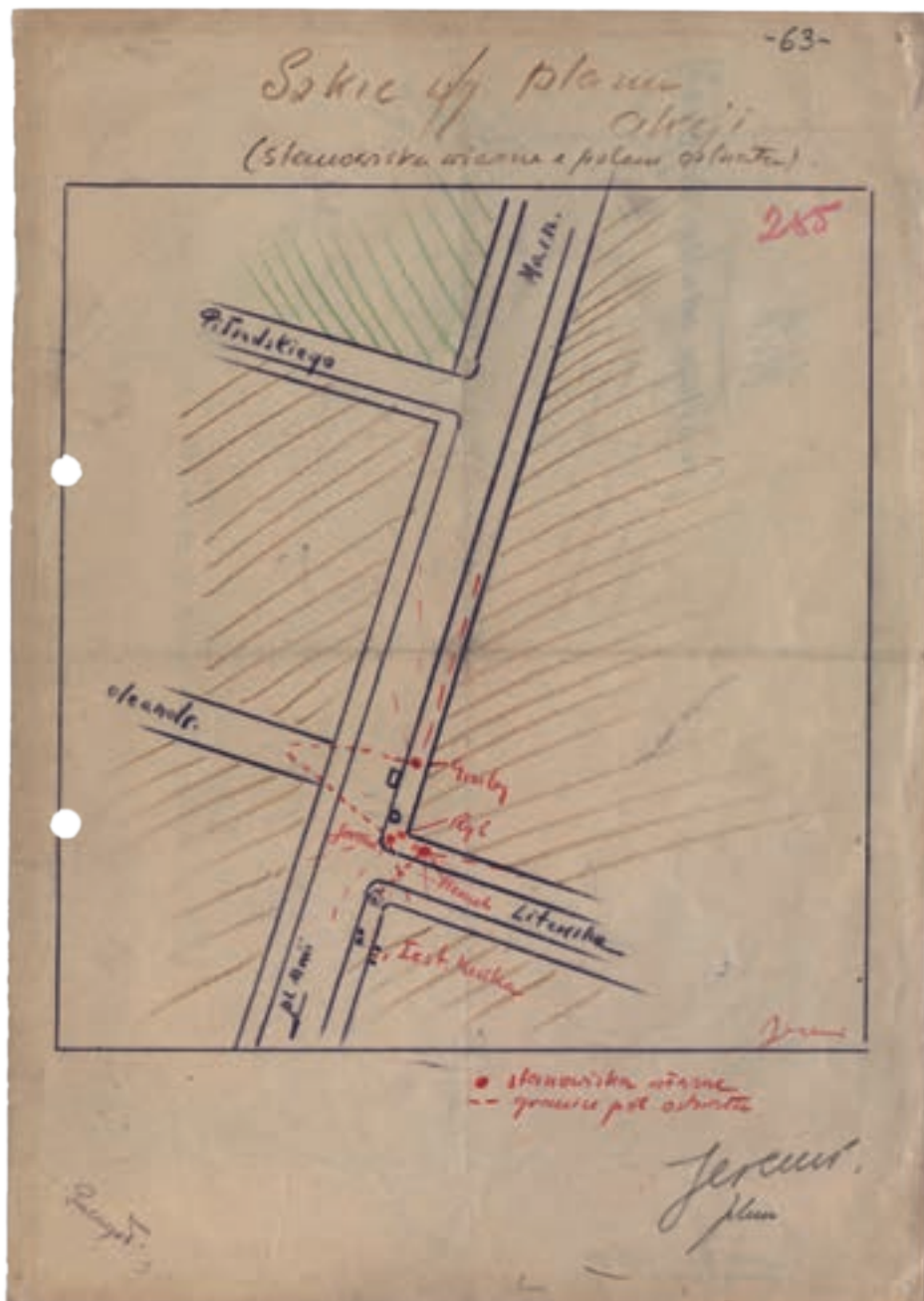
Odbiór broni został ustalony na 10 min. przed zajęciami starostek w 4 różnych punktach, jak kościoły, działki itp. w promieniu 300m odlożyma jako: Dostawa broni miała się zająć sekcja kobieca przy I plutonie.

[illegible]

Godz. 9 min. 40 ustalona została jako termin zajęcia pierwszych stan.
przed skraj. w. składow. w razie niemożności do skutku skroji w pierwszym
terminie zwrot broni działającej po opuszczeniu stanowisk następuje o
godz. 10 min. 30

d/Ake)n.

Wydawał się znajdujący swą przyłąć okazuje się panu K. w chwili, gdy ten wychodzi z domu. Dowiedza się, że przesiadki powoli krąży na drugiej stronie ul. Karłow. /półk. szkół/, co jest znakomitem dowodem na rozpaczliwą sytuację. Wtedy znajdujący się na przystanku, tram. przy Litewskiej przesiadki w chwili wsiadania się panu K. na Marsz. /półk. szkół/ na drugi narożnik Litewskiej. Dowi. i tym przesiadającym panu K. idącego w Litewską i jednocześnie stracił ją. W tym momencie wybiega z bramy ze złośliwym śmiechem, oddaje swój do znajdującego się tam przedstawiciela na przystanku upiór i najzupełniej blisko na Litewską, w takim kierunku sądząc, że go właśnie przyszedł. Wtedy...

Szkic według planu akcji (stanowiska własne z granicami pól ostrzału) wykonany przez Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi. Jego dwa podpisy widoczne w prawym dolnym rogu. Widać dokładnie zaznaczone czerwoną kredką stanowiska „Jeremiego”, „Rysia”, „Grubego” i „Heńka” oraz granice pól ostrzału. Z tyłu szkicu tekst: *Wilk. Za pilnym zwrotem oryginału. B[ryl]. B.d. [9 IX 1943 r.]* Szkic z archiwum Kedywu KG AK. (WBH)

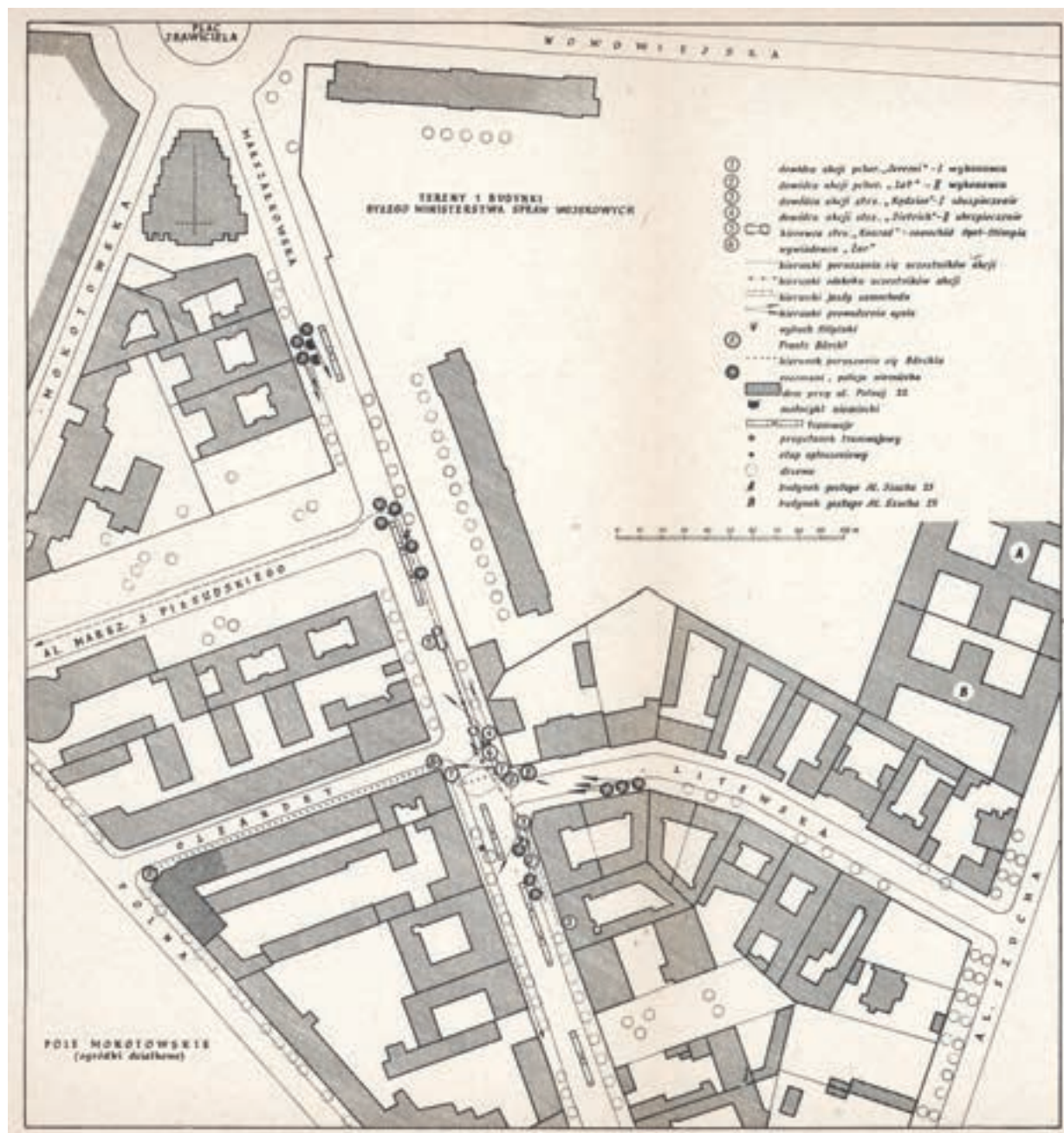
Szkic według planu akcji (stanowiska własne z polem ostrzału). Jest to druga bliźniacza wersja szkicu, która jest już bez podpisów „Jeremiego” i z drobnymi różnicami w wykonaniu i w proporcjach, b.d. [9 IX 1943 r.]
Szkic z archiwum Kedywu KG AK. (WBH)

Szkic wykonania akcji sporządzony przez Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi. Szkic z archiwum Kedywu KG AK. (AAN)

Niebieskie strzałki – ogień nieprzyjaciela; brązowe strzałki – ogień własny; niebieska linia – marszruta Franza Bürkla od ul. Oleandrów, przez ul. Marszałkowską do ul. Litewskiej; brązową kredką zaznaczona pozycja w czasie akcji i trasa auta wykonawców; zaznaczone tramwaje linii O i 1; ponad pozycjami wykonawców zaznaczone miejsce rzucenia filipinki; w górze ul. Marszałkowskiej oznaczone miejsce zatrzymania się niemieckich motocykli i kierunek ognia z ich strony.

Szkic wykonania akcji sporządzony przez Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi. Jego podpis widoczny w prawym dolnym rogu. Jest to druga bliźniacza wersja szkicu, która oprócz podpisu różni się jeszcze tonem kolorów i niektórymi proporcjami liter. Szkic z archiwum Kedywu KG AK. (WBH)

Powojenny plan akcji na Franza Bürkla. Plan z artykułu M. Dylawerskiej, D. Kaczyńskiej, Akcje na niemieckich katów z Pawiaka, Wojskowy Przegląd Historyczny 6, 1961, nr 4.

Narożnik ul. Marszałkowskiej
i ul. Litewskiej – miejsce
przebiegu akcji.
Fot. M. Olczak, 2023 r.

Narożnik ul. Marszałkowskiej
i ul. Litewskiej. Fotografia
wykonana kilka miesięcy po
akcji na Franza Bürkla przez
cichociemnego Stefana
Bałuka, ps. Kubuś w ramach
służbowego zadania
zleconego mu przez
dowódców, związanego
z dokumentowaniem miejsc
zajętych i umocnionych
w Warszawie przez Niemców.
Widać duży ruch żołnierzy
niemieckich na ul. Litewskiej
oraz blokady i krzyżaki
z drutem kolczastym
uniemożliwiające swobodny
przejazd. Nieco po lewej
stronie od słupa
ogłoszeniowego znajduje się
miejsce zastrzelenia Franza
Bürkla. (MPW)

Rysunek opublikowany w ukazującym się w Londynie periodyku „Illustrated London News” z 19 II 1944 r. Autorem był kpt. Bryan de Grineau (1883-1957), który wykonał go pod kierunkiem przybyłego z okupowanego Kraju nieznanego z imienia i nazwiska oficera AK. Scena dość wiernie, jak na ówczesne możliwości przekazywania informacji, oddająca przebieg wydarzeń. Niektóre elementy są wymysłem autora. Widzimy tramwaj nr 19 na Służewiec o numerze, kiedy według sprawozdania „Jeremiego” zatrzymały się tramwaje linii 1 i O, która była przeznaczona tylko dla Niemców.

Do Bürkla strzela skrzypek, w tle widać kobietę z wózkiem i dzieckiem, z tramwaju ostrzeliwują się Niemcy, przed tramwajem leżący motocykl.

1

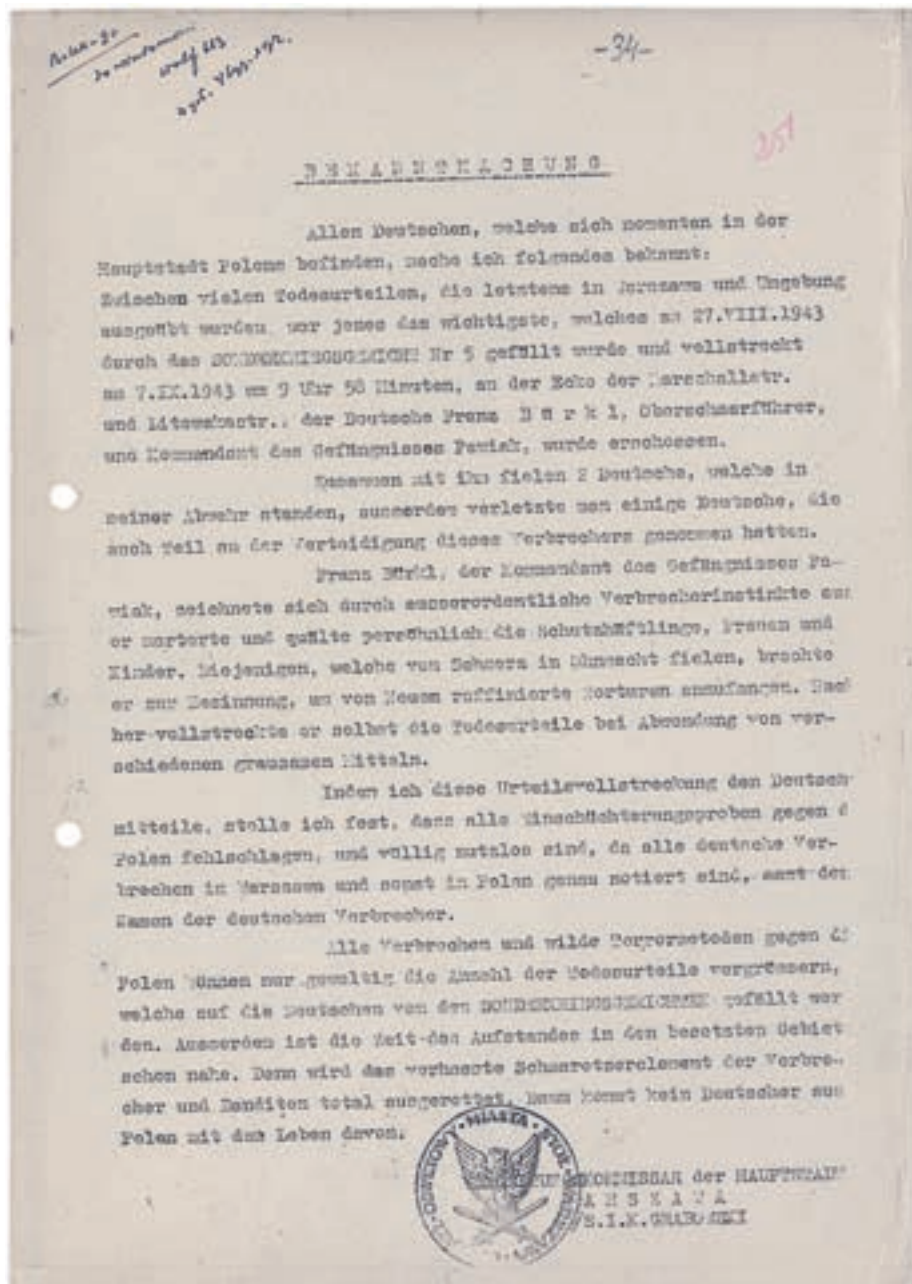

2

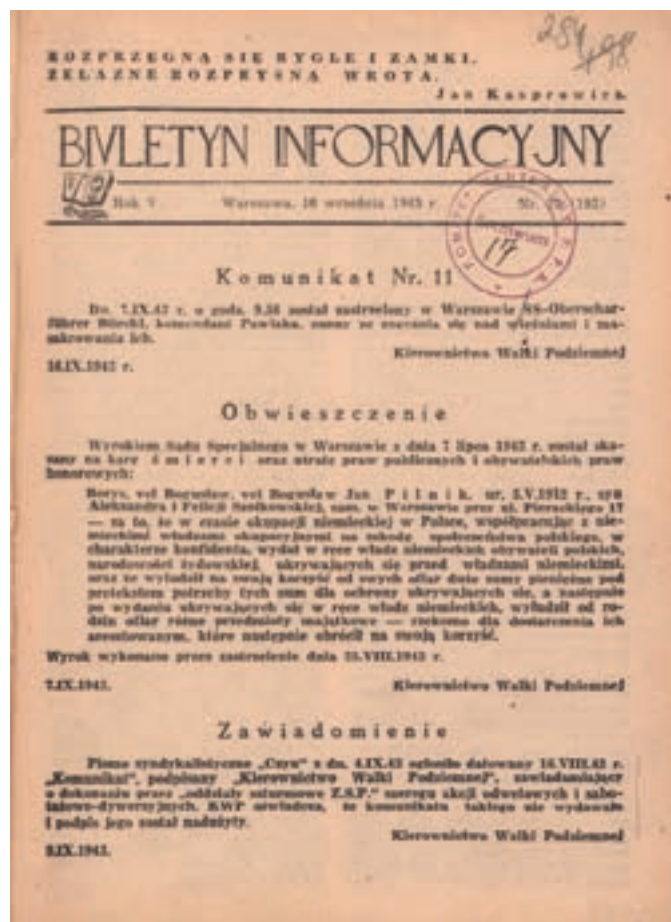

3

1. Ul. Litewska, widok w stronę ul. Marszałkowskiej.
Fot. M. Olczak, 2023 r.
2. Ul. Marszałkowska, widok w stronę ul. Litewskiej. Do tego miejsca, od prawej strony, z kierunku ul. Oleandrów nadszedł Franz Bürkl. Fot. M. Olczak, 2023 r.
3. Skrzyżowanie ul. Marszałkowskiej z ul. Litewską. Miejsce śmierci Franza Bürkla.
Fot. M. Olczak, 2023 r.

Niemieckojęzyczne obwieszczenie Komisarza Odwetu Miasta Stołecznego Warszawy S.I.K. Grabowskiego informujące o zastrzeleniu Franza Bürkla. W tekście scharakteryzowano jego postać, stosowane brutalne metody oraz ostrzeżono innych Niemców przed ich stosowaniem. W górnym lewym rogu dekretacja do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek od Kazimierza Gorzkowskiego, ps. Wolf z Wydziału Propagandy Mobilizacyjnej Oddziału VI KG AK kryptonim 663: *Bolek-90 do wiadomości Wolf 663. Wyst[ano] 4 tys. egz[emplarzy]*. Ulotka przygotowana przez Kierownictwo Walki Podziemnej. Bürkl jest w niej wymieniony jako Oberschaarfürher (starszy sierżant) i Kommandant des Gefängnisses Pawiak. (WBH)

Strona tytułowa „Biuletynu Informacyjnego” z 16 IX 1943 r. z komunikatem nr 11 Kierownictwa Walki Podziemnej o zastrzeleniu Franza Bürkla, określonego tutaj jako „SS-Oberscharführer i komendant Pawiaka”. W komunikacie podano również dokładny czas zastrzelenia Bürkla na godz. 9:58, kiedy w sprawozdaniu „Jeremiego” jest to moment jego wyjścia z domu przy ul. Polnej 22. Śmierć Bürkla musiała nastąpić 4-5 minut później, gdyż tyle wynosi piesza trasa z miejsca jego zamieszkania do miejsca zastrzelenia. Należy też wziąć pod uwagę fakt, że Bürklowi towarzyszyła żona z dzieckiem w wózku. (AAN)

Periodyk Delegatury Rządu RP na Kraj „Rzeczpospolita Polska” z komunikatem nr 11 Kierownictwa Walki Podziemnej o zastrzeleniu Franza Bürkla. (AAN)

Strona tytułowa urzędowego periodyku wydawanego w Berlinie przez Główny Urząd Bezpieczeństwa Rzeszy „Befehlsblatt des Chefs der Sicherheitspolizei und des SD” nr 48 z 16 X 1943 r. z informacją o śmierci Franza Bürkla. Jest on w nim wymieniony jako SS-Scharführer i Gefängnisoberwachmeister. Warto zwrócić uwagę również na podaną nieco niżej informację o śmierci w Warszawie Karla Riemanna. (AAN)

Nr 1569 z dn.13.IX.

Na 4517. 1/Wozuciem, że Binky jest tymczasowym Waszym przedstawicielem na terenie Północy; niejasne co objął w związku z Waszą 2271; powinno być Janek czy oszołd. Kiedy wyznaczycie stałego kierownika Hazy? 2/Podajcie, jakie konkretne świadczenia na rzecz Łączności może dać Binky, gdyż kontaktowanie się z nim jest rozkonspirowaniem wobec niego mojej plan. w Jance, która dotąd pracuje wydajnie. Lawina.

Nr 1569 z dn.17.IX.

Komunikat Nr 11.

Dnia 7.IX.43. o godz.9.58 został zastrzelony w Warszawie SS-Ober-Scharführer młrkł komendant Pawiaka, zraniony ze zranienia się nad wiadziemi i uszkodzenia ich. Kierownictwo Walki Podziemnej.

Nr 1590 z dn.19.IX.

Na 4915. Potwierdzam odbiór 4 7401. Na 2569 Kilim - 1, na Pozrywie - 3 paczki naskutek dużego rozrzutu nie odeślano, 1 spadochron spadł bez paczki. Exit. 4784,4066,4723, 1/Na 4864 pozostajemy na Jed.I /do SKP/3/. 2/ Brak nam III dn.dep.4406. Lawina.

Depesza KG AK nr 1569 przesłana do Oddziału VI Sztabu Naczelnego Wodza w Londynie z komunikatem nr 11 KWP o zastrzeleniu Franza Bürkla. (AAN)

Nr 1691 z dn.8.X.

Na Pawiaku 13.IX.rozstrzelano 22 Polaków i 8 Żydów w odwet za zabicie kłta strażcy Bürkla;14.IX.wywieziono 132 więźniów do Odwiecinia.W Grodzie w odwet za postrzelanie Niemca rozstrzelano 100 Polaków inteligentów,aresztowanych w Bruszkach.Po podwyżce przydziałów żywności i za powiadzi dalszego powiększenia od 1.X.wzmocniona walka z bandami wolnymi. o.d.na str.nast.

Depesza KG AK nr 1691 przesłana do Oddziału VI Sztabu Naczelnego Wodza w Londynie z informacją o rozstrzelaniu dnia 13 IX 1943 r. zakładników w odwecie za zabicie Franza Bürkla. (AAN)

Polacy Dnia 7.9. w godzinach rannych 7/10-a/ na ulicy Litewskiej zastrzelony został 3 strażak komendant Pawiaka.Sprawcy uciekając rzucili granat na rogu Litewskiej i Marszałkowskiej,który spowodował szereg wypadków śmierci i ranienia.Jeden ze sprawców zabity,jeden zatrzymany .

Fragment z raportu chronologicznego KWC z informacją o śmierci Bürkla, nazwanego tutaj komendantem Pawiaka. (AAN)

2300

Polak 90

-48-

Z wymienionych w załączniku na szybko i skuteczną likwację zasługują Feyer (Feyer) st. kierant pol. kryminalnej - szczególnie przedsię najbliższą pocztą.

Feyera jako nadzoru agentów Kripo cechuje taka bezwzględność i bestialstwo, jak odznacza się Burckel - przymyś jest on Polakiem (VDI).

Przygotujmy Pann listę niebezpiecznych agentów Kripo, których likwidację należy przeprowadzić bezwzględnie.

Wymienionych w załączniku przez Pann listę można likwidować przy okazji, specjalnych zabiegów szkoda - nie są tak bardzo niebezpieczni.

20.IX

Na 69

Meldunek Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK kryptonim Wd-69 do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek kryptonim „Bolek - 90”, w którym zwraca się uwagę na „bezwzględność i bestialstwo”, jakimi cechował się Franz Bürkl, 20 IX 1943 r. (WBH)

Akcja na Kretschmanna

Warszawa, 24 września 1943 r.

CEL: likwidacja SS-Hauptscharführera Augusta Kretschmanna.

CZAS: 24 września 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Dmochowskiego.

OPIS W PUBLIKACJACH:

M. Dylawerska, D. Kaczyńska, *Akcje na niemieckich katów z Pawiaka*, *Wojskowy Przegląd Historyczny* 6, 1961, nr 4, s. 49-87.

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 209-222.

Okolice miejsca akcji na Kretschmanna na mapie Warszawy z okresu okupacji niemieckiej, skala 1: 20 000. Wydanie: Wydawnictwo Polskie sp. z o.o., Warszawa. (AAN)

Narożnik ul. Rozbrat i ul. Śniegockiej. Tutaj znajdowała się przed rozpoczęciem akcji pozycja Żeliszawa Olecha, ps. Rawicz oraz zaparkowany był samochód z kierowcą Tadeuszem Kostrzewskim, ps. Niemira. Fotografia z 1939 r. (APW)

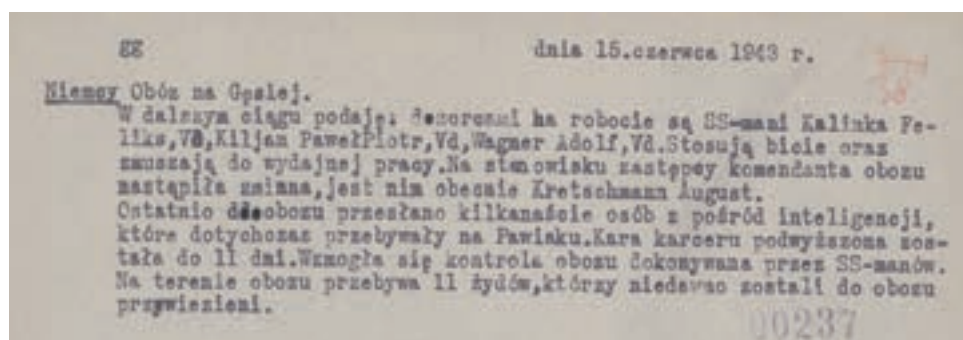

Fragment ulicy Rozbrat pomiędzy ul. Śniegockiej i ul. Dmochowskiego. Przy narożniku znajdowały się pozycje dowódcy akcji Stanisława Jastrzębskiego, ps. Kopeć i Zbigniewa Dąbrowskiego, ps. Cyklon oraz po jej rozpoczęciu Żeliszawa Olecha, ps. Rawicz, który ubezpieczał wykonawców od strony ul. Rozbrat. Fotografia z 1939 r. (APW)

Narożnik ul. Rozbrat i ul. Dmochowskiego. Tutaj znajdowały się przed rozpoczęciem akcji pozycje dowódcy i zastępcy dowódcy oraz w czasie akcji Żeliszawa Olecha, ps. Rawicz. Fotografia z 1939 r. (APW)

Fragment meldunku chronologicznego Kierownictwa Walki Cywilnej (KWC) z 15 VI 1943 r. dotyczący wydarzeń w Warszawie, w tym zawierający informację na temat obozu KL Warschau przy ul. Gęsiej i samego Augusta Kretschmanna. (AAN)

1. Stanisław Jastrzębski,
ps. Kopeć – dowódca akcji
na Kretschmanna i I-szy
wykonawca. (AAN)
2. Żeliszław Olech, ps. Rawicz
– zastępca dowódcy akcji,
podczas której był również
odpowiedzialny za
ubezpieczenie i sygnalizację.
(AAN)
3. Zbigniew Dąbrowski,
ps. Cyklon – II-gi wykonawca
(†6 VIII 1944 r.) (AAN)
4. Tadeusz Kostrzewski,
ps. Niemira – kierowca
(†13 I 1944 r.)
5. Tadeusz Chojko, ps. Bolec –
ubezpieczenie akcji od
ul. Szarej, ul. Czerniakowskiej
i ul. Śniegockiej. (AAN)
6. Maria Chuchła, ps. Maja –
dostarczyła broń na
ul. Szarą 14. (AAN)
7. Janina Lutyk-Zapadko,
ps. Scarlett – dostarczyła
broń na ul. Szarą 14. (AAN)
8. Wywiadowca Bogusław
Ustaborowicz, ps. Żar,
który jako pierwszy
zidentyfikował
Kretschmanna. Warto
nadmienić, że również on
rozpracował Franza Bürkla,
ustalając jego wygląd oraz
miejsce zamieszkania przy
ul. Polnej 22. (AAN)
9. Ludwik Żurek, ps. Żak
– wywiadowca
rozpracowujący
Kretschmanna. Potwierdził
miejsce zameldowania
Kretschmanna przy
ul. Śniegockiej 2. (AAN)

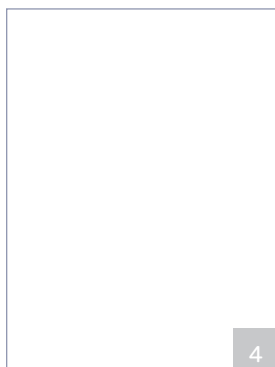
1

2

3

4

5

6

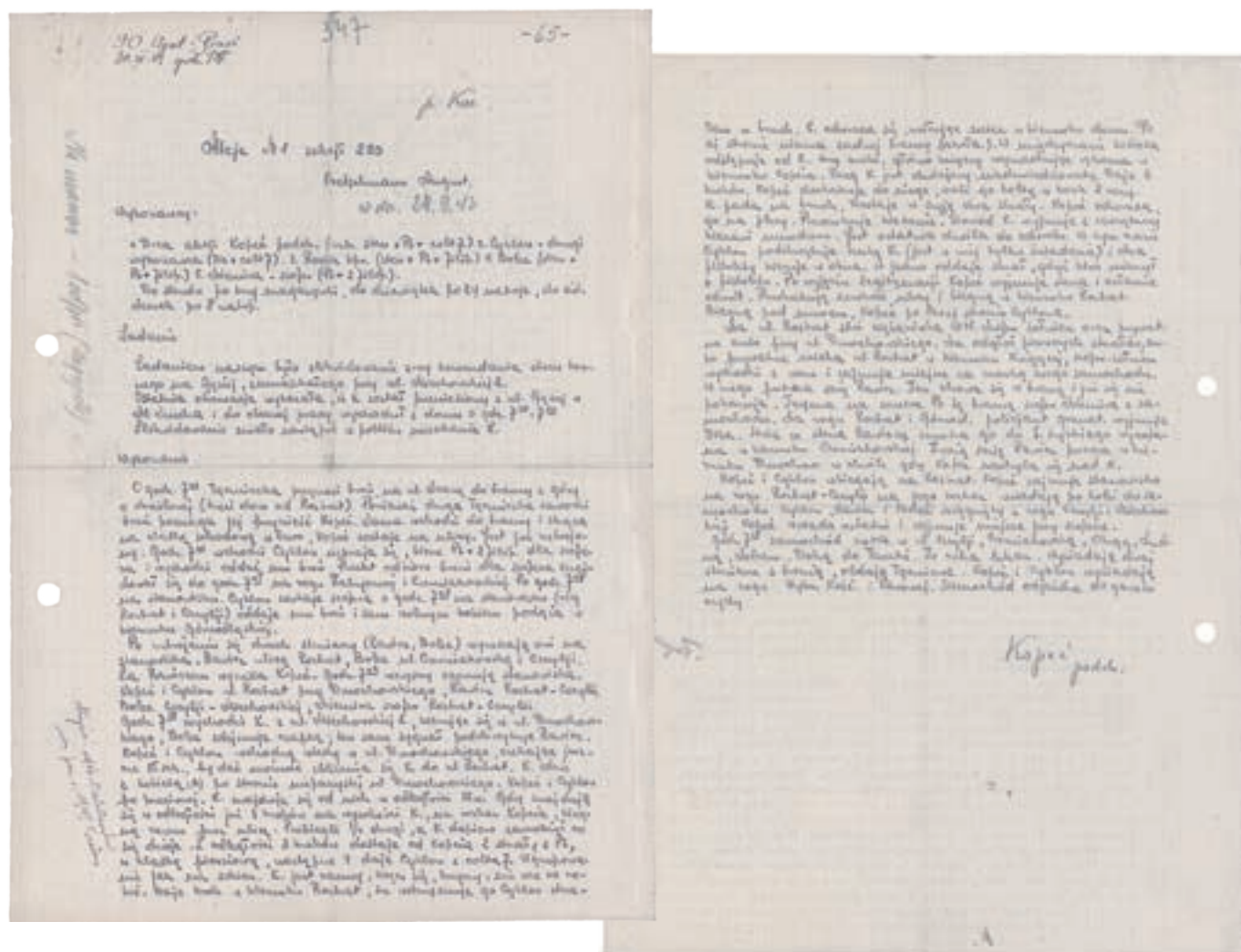
7

8

9

LEGENDA:

Kolor szary – miejsca przed akcją

Kolor zielony – miejsca w czasie akcji

1 – Kopeć

2 – Cyklon

3 – Rawicz

4 – Bolec

5 – Niemira w aucie

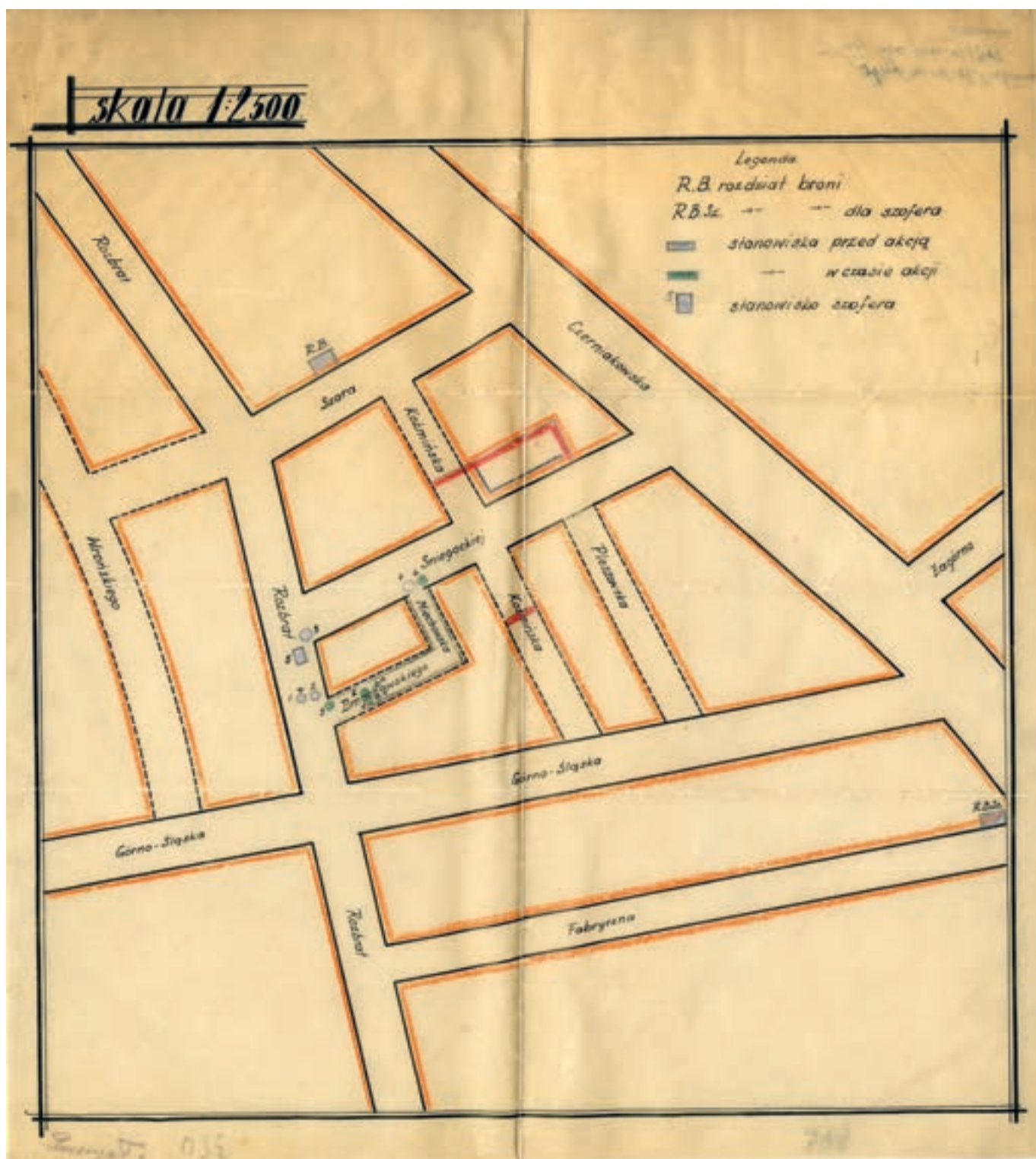
K – Kretschmann

A – kobieta towarzysząca Kretschmannowi

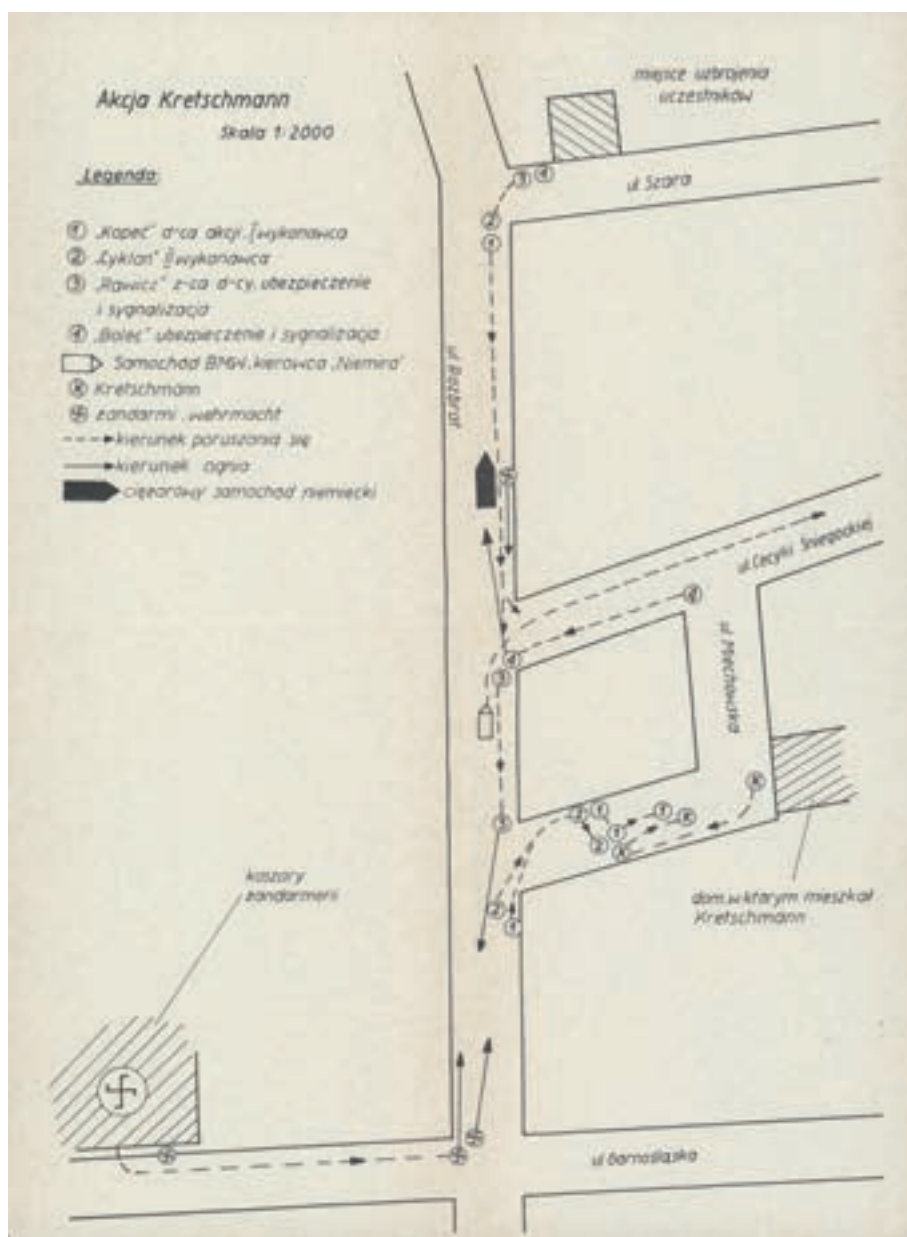
R.B. – miejsce rozdziału broni przy ul. Szarej 14

R.B. Sz. – miejsce rozdziału broni dla szofera na rogu
ul. Fabrycznej i ul. Czerniakowskiej.

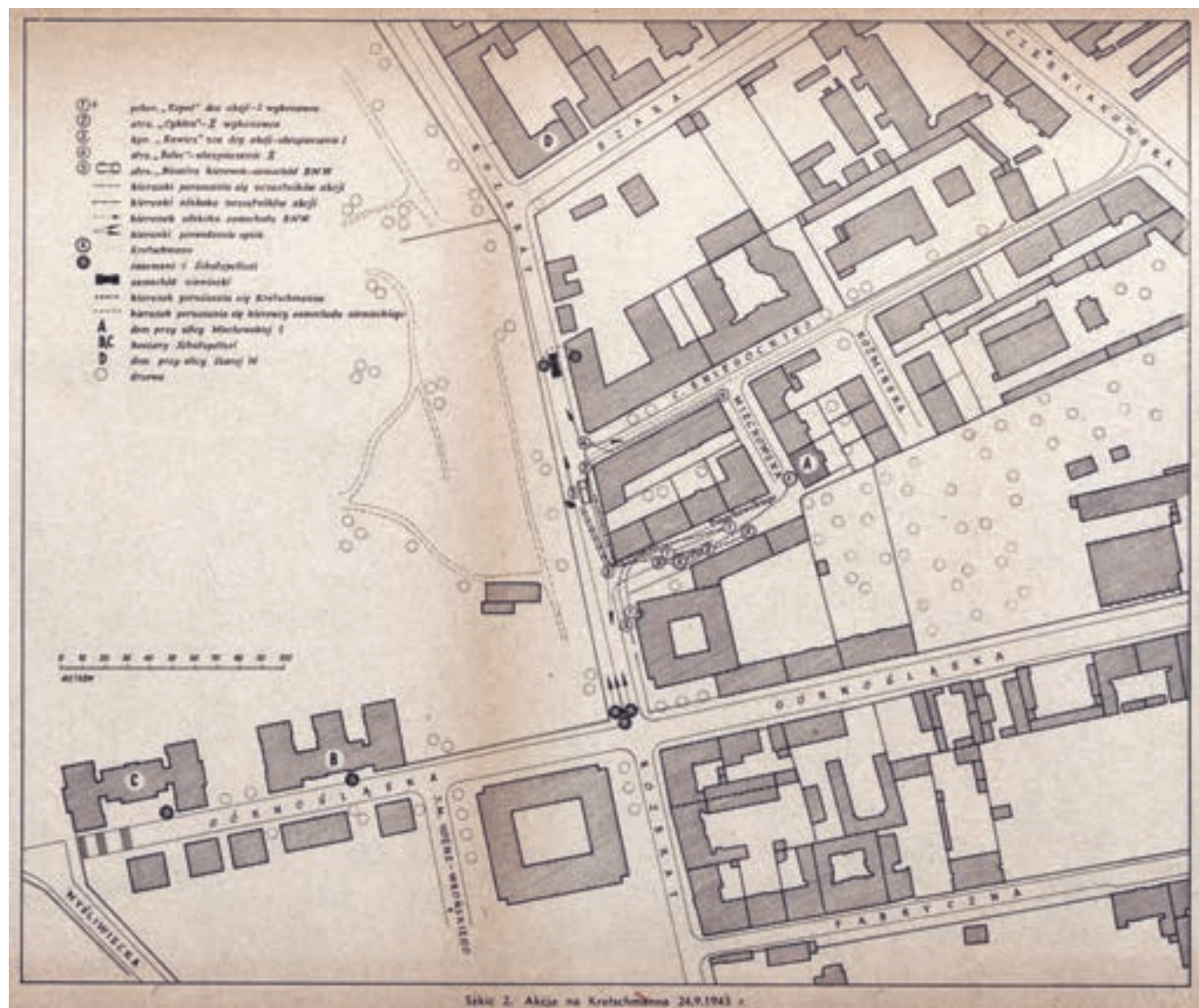

Oryginalny plan akcji na Augusta Kretschmanna w skali 1:2500 sporządzony przez dowódcę akcji Stanisława Jastrzębskiego, ps. Kopec. Plan z Archiwum Kedywu KG AK. (AAN)

Plan akcji na Augusta Kretschmanna w skali 1:2000.

Plan akcji na Augusta Kretschmanna. Plan z artykułu M. Dylawskiej, D. Kaczyńskiej, Akcje na niemieckich katów z Pawiaka, *Wojskowy Przegląd Historyczny* 6, 1961, nr 4.

4

1. Dom przy ul. Szarej 14, w którego bramie oczekiwali wykonawcy oraz gdzie tączniczki „Scarlett” i „Maja” dostarczyły broń o godzinie 6:58 rano. Fot. M. Olczak, 2023 r.

2. Przy ul. Śniegockiej 2 mieszkał August Kretschmann. Obecnie na jego miejscu, w pobliżu narożnika z ul. Czerniakowską, stoi nowo wzniesiony budynek. Fot. M. Olczak, 2023 r.

3. Widok w głąb ul. Śniegockiej w stronę ul. Rozbrat. Fot. M. Olczak, 2023 r.

4. Narożnik ul. Rozbrat i ul. Śniegockiej. Fot. M. Olczak, 2023 r.

5. Narożnik ul. Rozbrat i ul. Dmochowskiego. Fot. M. Olczak, 2023 r.

5

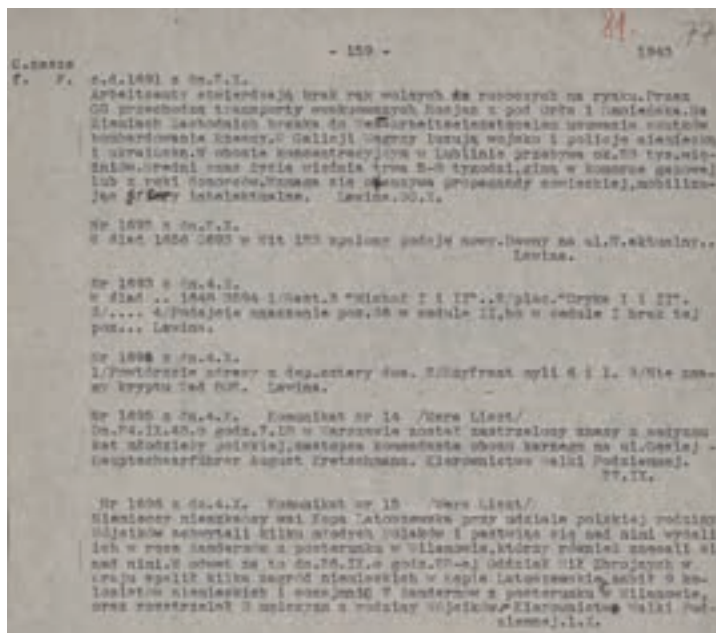

Widok ul. Dmochowskiego w stronę ul. Rozbrat. Mniej więcej w połowie ulicy, po lewej stronie, rozegrała się akcja likwidacji Augusta Kretschmanna. Fot. M. Olczak, 2023 r.

Ulica Górnośląska widziana w stronę ul. Rozbrat. Po lewej budynki dawnej Schutzpolizei. Stąd do miejsca akcji było niecałe 200 metrów. Fot. M. Olczak, 2023 r.

Wypisy depesz przesłanych do Oddziału VI
Sztapu Naczelnego Wodza w Londynie z depeszą
nr 1695 z 4 X 1943 r. zawierającą komunikat nr 14
Kierownictwa Walki Podziemnej z 27 IX 1943 r.
o zastrzeleniu Augusta Kretschmanna. (AAN)

Periodyk Delegatury Rządu RP na Kraj „Rzeczpospolita Polska” nr 18/1943 z komunikatem nr 14 Kierownictwa Walki Podziemnej o zastrzeleniu Augusta Kretschmanna. W tym samym numerze zacytowano komunikaty 15 i 16 dotyczące odpowiednio akcji oddziałów Kedywu KG AK na Kępę Latoszkową-Wilanów oraz likwidacji Ernsta Wefelsa. (AAN)

Strona tytułowa „Biuletynu Informacyjnego” z 7 X 1943 r. z komunikatem nr 14 Kierownictwa Walki Podziemnej z 27 IX 1943 r. o zastrzeleniu „zastępcy komendanta obozu karnego na ul. Gęsiej Hauptschaarführera Augusta Kretschmanna”. Warto zwrócić uwagę na znajdujący się poniżej komunikat nr 15 KWP dotyczący akcji oddziałów Kedywu KG AK na Kepe Łatoszkowa-Wilanów. (AAN)

Akcja na Wefelsa

Warszawa, 1 września 1943 r.

CEL: likwidacja SS-Sturmmanna Ernsta Wefelsa.

CZAS: 1 września 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, u zbiegu ulic Koszykowej i 6 Sierpnia (obecnie al. Wyzwolenia) / Park Ujazdowski.

OPIS W PUBLIKACJACH:

M. Dylawerska, D. Kaczyńska, **Akcje na niemieckich katów z Pawiaka**, **Wojskowy Przegląd Historyczny** 6, 1961, nr 4, s. 49-87.

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III**, Warszawa 1991, s. 223-238.

1

2

3

1. Dom przy ul. Świętojerskiej 18, w którym mieściło się mieszkanie Orkana. Tutaj odbywały się odprawy przedakcyjne, na których ustalono dokładnie plan akcji. Dnia 1 X 1943 r. o godz. 9 rano ustalono zbiórkę przedakcyjną, która zakończono o godz. 11 udaniem się na wyznaczone pozycje. Mieścił się tutaj także magazyn broni oddziału oraz skrytka podłogowa. (APW)
2. Wilanowska nr 18/20 – mieścił się tutaj pierwszy lokal konspiracyjny II plutonu. Tutaj po zakończeniu akcji podsumowano jej przebieg. (APW)
3. Róg ul. Koszykowej i Al. Ujazdowskich. W drugim planie widać budynek, w którym w czasie okupacji mieściła się Dyrekcja Policji Kryminalnej, obecnie mieści się w nim Ministerstwo Sprawiedliwości. Fotografia przedwojenna. (NAC)

SS-Sturmmann Ernst Wefels z obsługi Pawiaka, nazywany przez więźniów „Wyłupem”. (WBH)

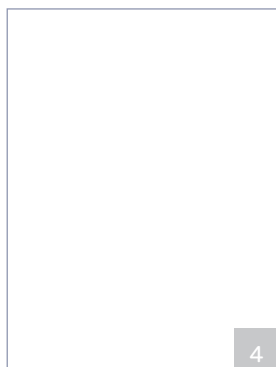
1

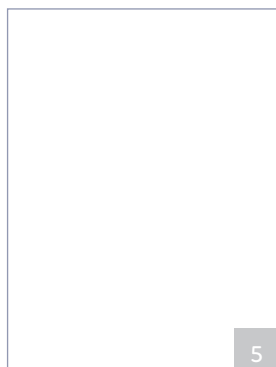
2

3

4

5

6

7

8

9

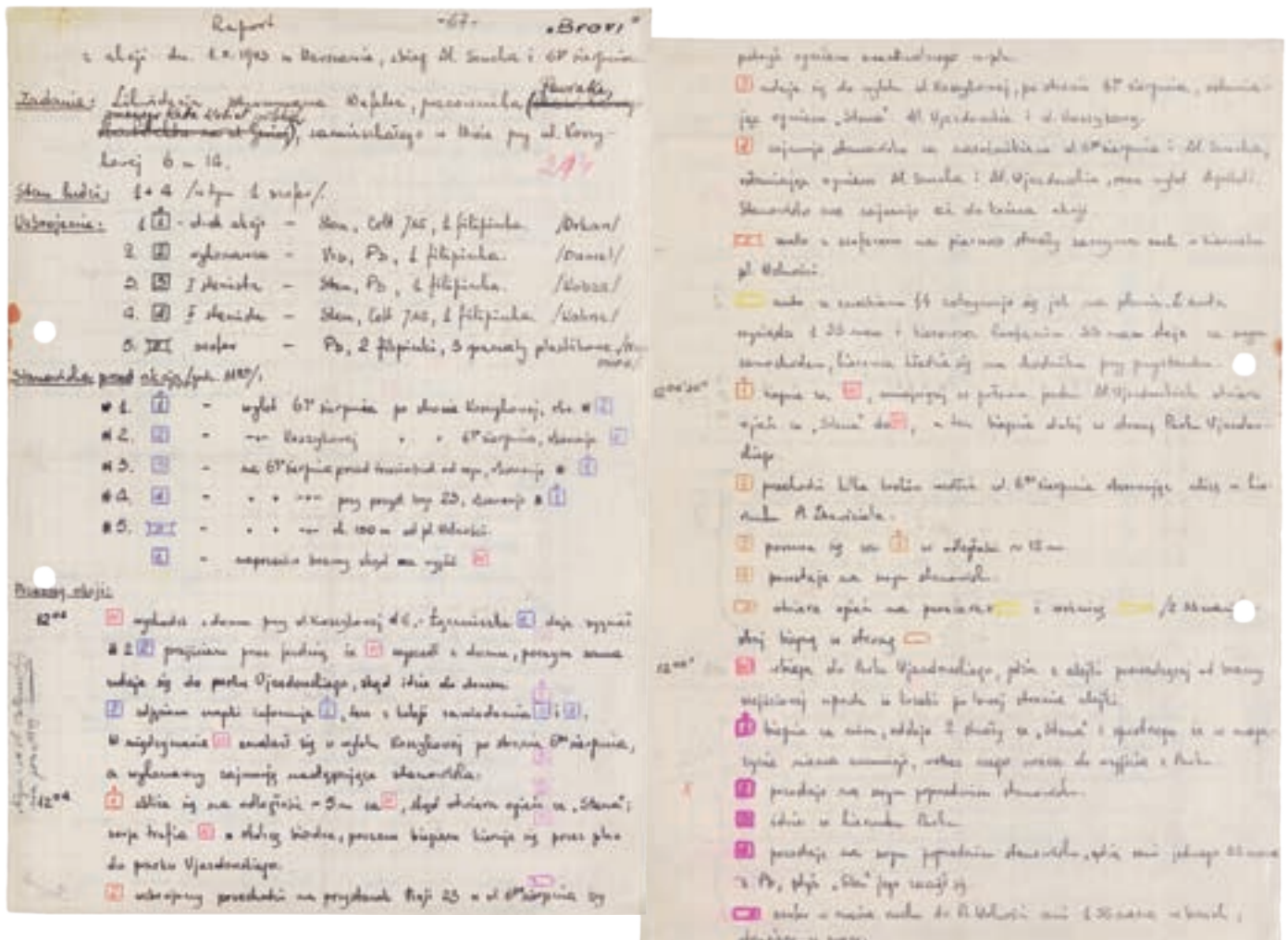

10

11

1. Kazimierz Kardaś, ps. Orkan – dowódca akcji i I wykonawca. (AAN)
2. Ryszard Dulniak, ps. Daniel – II wykonawca. W czasie akcji, po sygnale od „Kamy”, dał znak dowódcy akcji o wyjściu Wefelsa z domu poprzez zdjęcie kapelusza.
3. Henryk Zakrzewski, ps. Kobza – I ubezpieczenie.
4. Zdzisław Podgórski, ps. Kalina – II ubezpieczenie. (AAN)
5. Tadeusz Kostrzewski, ps. Niemira – kierowca.
6. Maria Stypułkowska, ps. Kama – wywiadowczyni „Rayskiego”, dla której było to pierwsze rozpoznanie. Modliła się przed ołtarzem św. Teresy w kościele Zbawiciela, aby dobrze wykonać zadanie. W czasie akcji, po wyjściu Wefelsa z domu, dała o tym znak przejściem na drugą stronę ulicy. (Zbiory rodziny Chojeckich)
7. Wywiadowca Bogusław Ustaborowicz, ps. Żar, który przeprowadził obserwację Wefelsa. (AAN)
8. Wywiadowczyni Ewa Prauss, ps. Ewa Długa, wywiadowczyni, która przeprowadziła obserwację i rozpracowanie Wefelsa, ustalając jego wygląd oraz miejsca zamieszkania. (Fot. ze zbiorów Zofii Romaszewskiej)
9. Elżbieta Dziębowska, ps. Dewajtis – miała zadanie dostarczenia broni z magazynu przy ul. Świętojskiej 18 do parku Ujazdowskiego. (AAN)
10. Janina Lutyk, ps. Scarlet – miała zadanie dostarczenia broni z magazynu przy ul. Świętojskiej 18 do parku Ujazdowskiego. (AAN)
11. Aleksander Kunicki, ps. Rayski – szef wywiadu oddziału, kierował obserwacją Wefelsa, a także prowadził ją osobiście. (AAN)

Raport do Adama Borysa, ps. Bryl z akcji na SS-Sturmmanna Ernsta Wefelsa sporządzony przez dowódcę akcji Kazimierza Kardasia, ps. Orkan. Na końcu raportu dekretycja Adama Borysa, ps. Bryl: *90 Agat-Bryl. 8.X.43. p. Nil. Przedstawiam raport dcy akcji na Wefelsa w dniu 1.X.43 r. Bryl.* Raport z archiwum Kedywu KG AK. (WBH)

[illegible]

De Aquil - Engl
F. 2 43

~~Presbyterian report day ady. in Wafalon
to the I. R. C. Engl~~

Engl

59

3

1

5

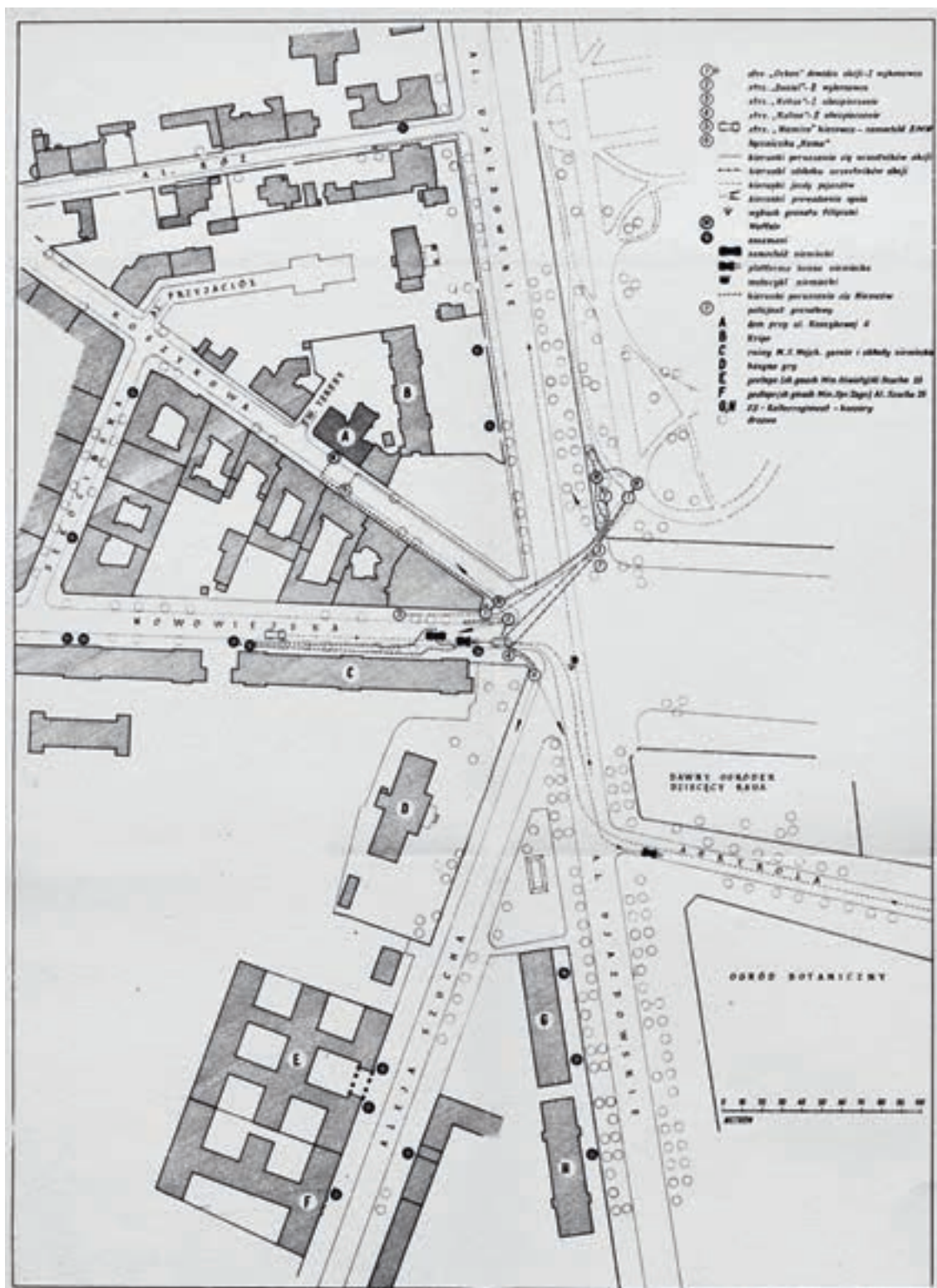
1

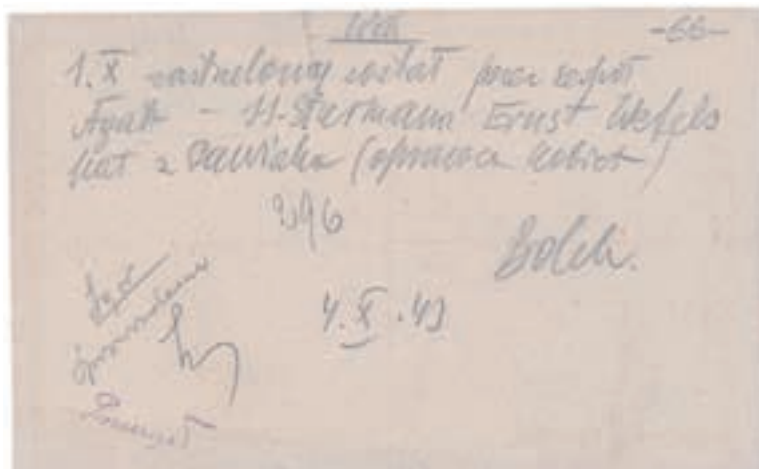
Cohen

Kopia szkicu akcji na SS-Sturmmanna Ernsta Wefelsa wykonana wraz z samym raportem tuż po wojnie na podstawie oryginalnego szkicu z archiwum Kedywu KG AK. (Szkic z archiwum Józefa Rybickiego)

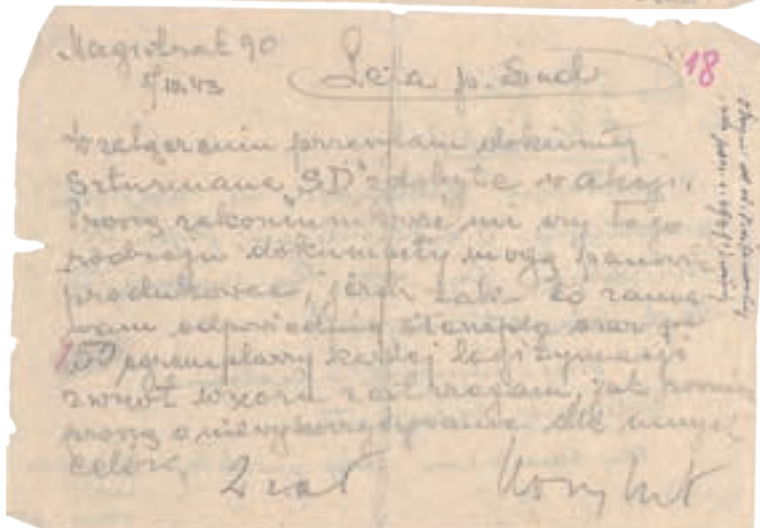
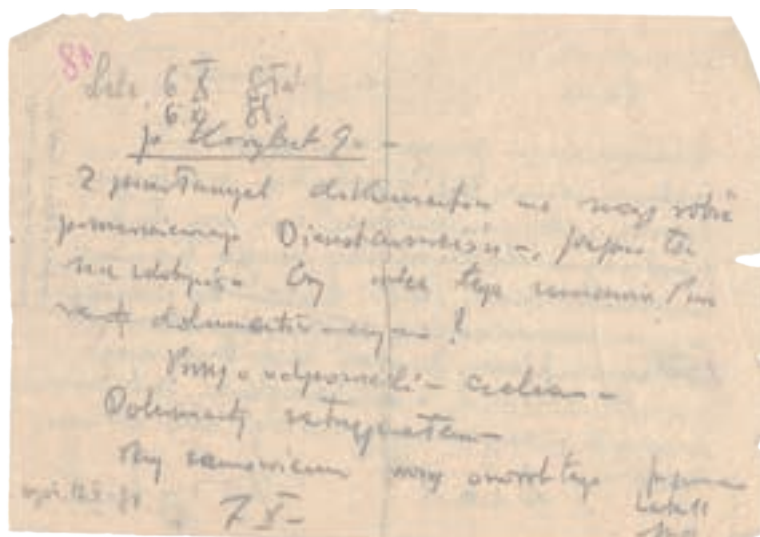

Plan akcji pochodzący z artykułu M. Dylawerskiej, D. Kaczyńskiej, Akcje na niemieckich katów z Pawiaka, *Wojskowy Przegląd Historyczny* 6, 1961, nr 4. Widać wyraźne różnice w niektórych elementach przebiegu akcji. Oznaczone jest również inne miejsce śmierci Wefelsa.

Meldunek Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek do Oddziału III Operacyjnego Kedywu KG AK kryptonim „Wilk” w sprawie akcji na SS-Sturmmanna Ernsta Wefelsa: *Wilk/ 1.X zastrzelony został przez zespół/ Agata – SS-Sturmann Ernst Wef[f]els/ kat z Pawiaka (oprawca kobiet)/ Bolek/ 4 X 1943/ Igor/ Sprawozdanie/ (WBH)*

Meldunek Szefa Działu Legalizacji Oddziału I Kedywu KG AK kryptonim „Magistrat 90” Stanisława Wierzyńskiego, ps. Korybut przesyłający do Centralnego Biura Legalizacyjnego Oddziału I KG AK kryptonim „Leta 11” do wykorzystania dokumenty osobiste Ernsta Wefelsa, 5 X 1943 r.: *Magistrat 90/ Leta p[an] Sud/ 5/10/[19]43/ W załączeniu przesyłam dokumenty/ Szturmana „SD” zdobyte w akcji./ Proszę zakomunikować mi czy tego/ rodzaju dokumenty mogą panowie/ produkować, jeżeli tak – to zama-/wiam odpowiednie stemple oraz/ 50 egzemplarzy każdej legitymacji/ zwrot wzoru zastrzegam, jak również/proszę o niewykonywanie dla innych/ celów/ Korybut/ 2 załączniki]. Na odwrocie: Leta 6 X Sł./ 6 X Sł./ p[an] Korybut 90/. Z przesłanych dokumentów nie mogę robić/ pomarańczowego Dienstaussweis'u – papier ten / nie do zdobycia. Czy wobec tego zamawia Pan/ resztę dokumentów – czy nie?/ Proszę o odpowiedź – czekam -/ Dokumenty zatrzymałem-/ Przy zamówieniu proszę o zwrot tego pisma./ wysł[ano] 16 X Sł./ 7 X [1943]/ Leta 11/ Sud. (WBH)*

Osobista legitymacja służbowa (Dienstausweis) nr 50105 należąca do Ernsta Wefelsa wystawiona z roczną datą ważności dnia 1 I 1943 r. przez Bruno Strackenbacha Szefa Głównego Urzędu Bezpieczeństwa Rzeszy (pieczęć z podpisem). Pod fotografią osobisty podpis Ernsta Wefelsa. Dokument został zabrany przez wykonawców akcji po wykonaniu likwidacji. (WBH)

Zaświadczenie (Bescheinigung) wystawione dnia 4 XI 1941 r. dla SS-mana Ernsta Wefelsa należącego do oddziału strażniczego (wachkomando) więzienia na Pawiaku przy ul. Dzielnej 24/26 uprawniające do przebywania na terenie dzielnicy żydowskiej. Dokument został zabrany przez wykonawców akcji po wykonaniu likwidacji. (WBH)

Periodyk Delegatury Rządu RP na Kraj „Rzeczpospolita Polska” nr 18/1943 z komunikatem nr 16 Kierownictwa Walki Podziemnej o zastrzeleniu SS-Sturmana Ernsta Wefelsa. (AAN)

Strona tytułowa „Biuletynu Informacyjnego” z 14 X 1943 r. z komunikatem nr 16 Kierownictwa Walki Podziemnej o zastrzeleniu SS-Sturmana Ernsta Wefelsa, kata i oprawcy kobiet na Pawiaku. (AAN)

1. Brama do parku Ujazdowskiego, przez którą wbiegł ranny Ernst Wefels, a następnie skręcił w zarośla po lewej stronie.
Fot. M. Olczak.

2. Aleja, którą od wejścia do parku Ujazdowskiego biegł ranny Wefels.
Fot. M. Olczak.

3. Miejsce w parku Ujazdowskim, w którym zginął Wefels zastrzelony przez Kazimierza Kardasia, ps. Orkan. Fot. M. Olczak.

Akcja na Milkego

Warszawa, 5 października 1943 r.

CEL: likwidacja Alfreda Milkego.

CZAS: 5 października 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Szucha 8.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 239-258.

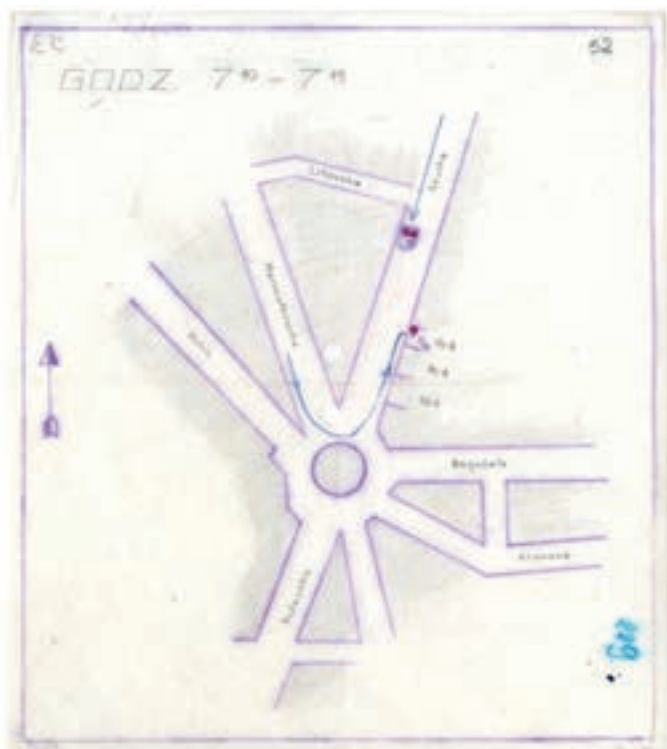

Kościół Najświętszego Zbawiciela przy pl. Zbawiciela. – tutaj o godzinie 7 rano zebrała się grupa wykonawców „Przygoda”, „Olek” i „Narvik” i stąd wyruszyła na miejsce akcji. Stan z 1933 r. (domena publiczna).

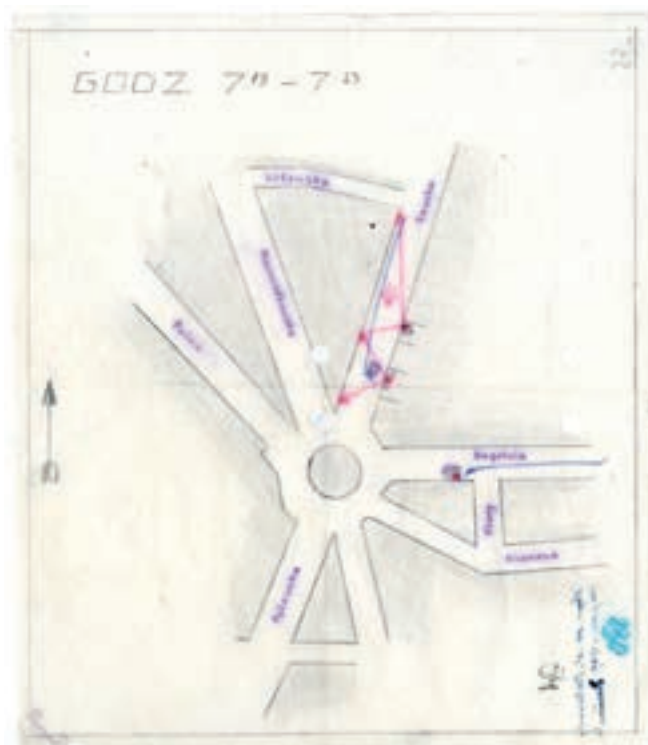

Sporządzone 20 X 1943 r.
szkice wykonania akcji (AAN):

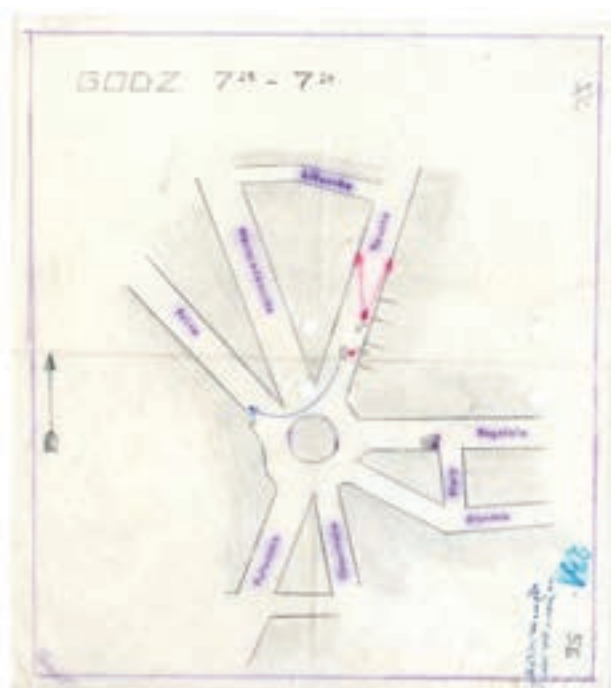
Objaśnienia do szkiców.

Sytuacja z godz. 7:10 – 7:19.

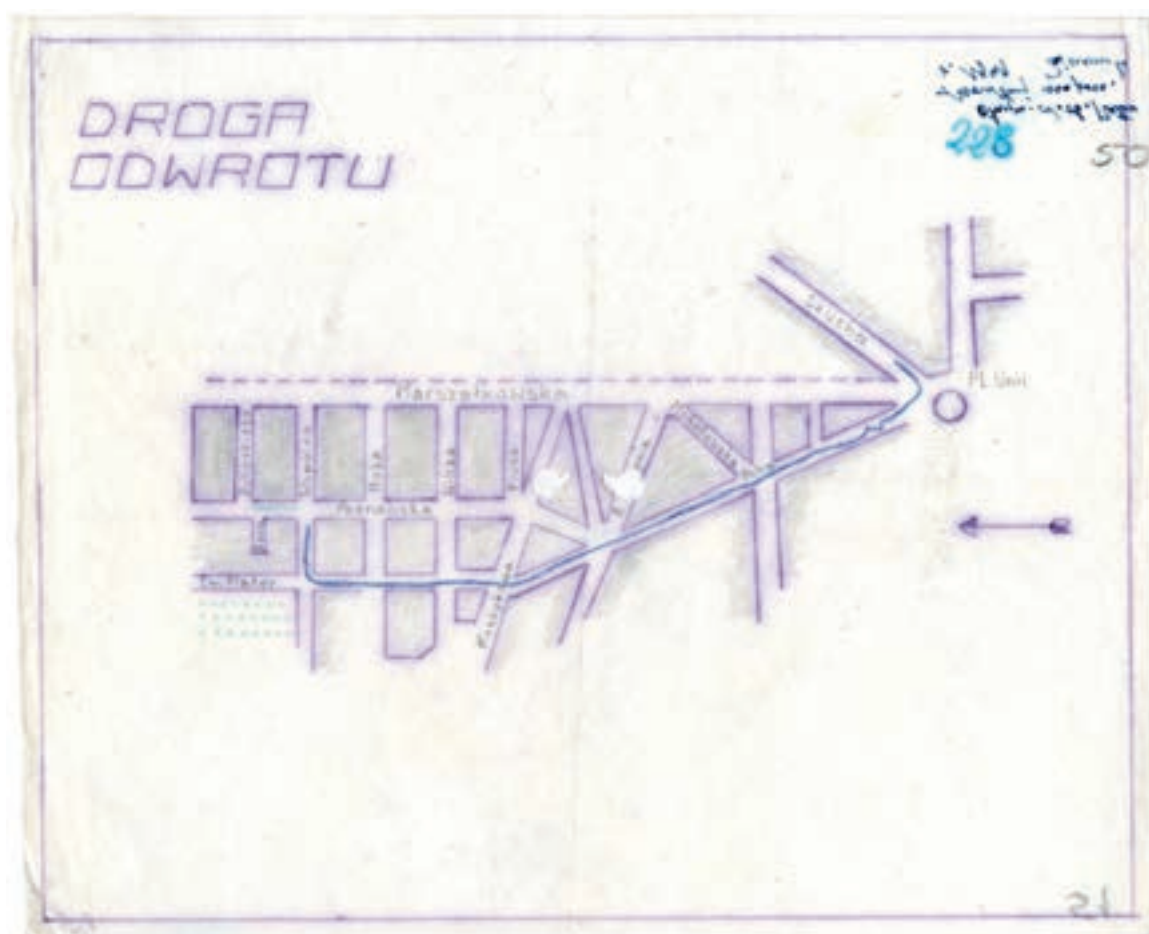
Sytuacja z godz. 7:19 – 7:23.

Sytuacja z godz. 7:23 – 7:24.

Trasa samochodu ubezpieczenia.

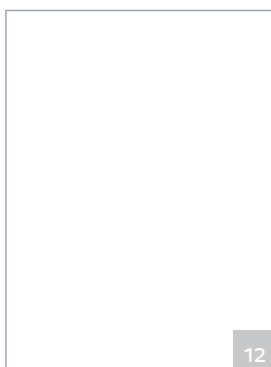
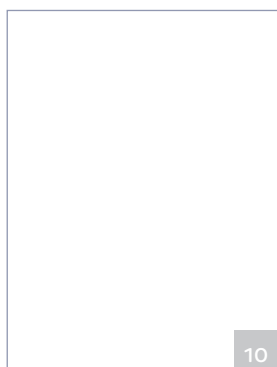
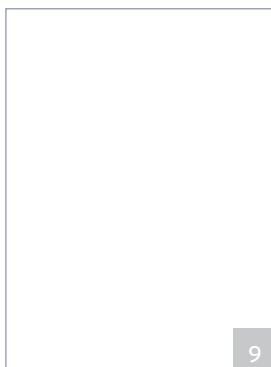
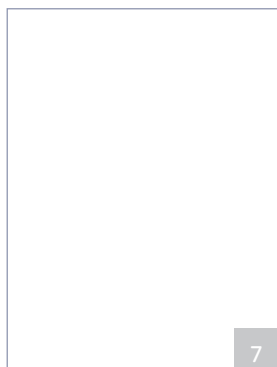
Droga odwrotu.

Dom przy al. Szucha 8. Miejsce akcji.
Fot. M. Olczak, 2023 r.

Domy przy al. Szucha 4-6,
pod którymi rozegrały się sceny
walki po ewakuacji z domu nr 8.
Fot. M. Olczak, 2023 r.

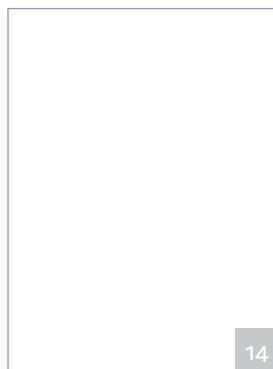

1. Tadeusz Wronowski, ps. Przygoda – dowódca akcji. (AAN)
2. Tadeusz Kamiński, ps. Olek – zastępca dowódcy akcji, ranny w nogę. (AAN)
3. Irena Jaroszewicz-Klimesz, ps. Wanda – wywiadowczyni, prowadziła obserwację Milkego z sąsiedniego mieszkania. (AAN)
4. Anna Szarzyńska-Rewska, ps. Hanka – wywiadowczyni, prowadziła obserwację Milkego na rogu al. Szucha i pl. Unii Lubelskiej. (Zbiory rodzinne)
5. Wanda Gąssowska-Oczko, ps. Krystyna – wywiadowczyni, prowadziła obserwację Milkego na rogu al. Szucha i pl. Unii Lubelskiej. (AAN)
6. Halina Dunin-Karwicka, ps. Janina – wywiadowczyni, prowadziła obserwację Milkego na rogu al. Szucha i pl. Unii Lubelskiej, miała dostarczyć broń z magazynu III plutonu, odebrała broń po akcji. (AAN)
7. Zbigniew Wiśniewski, ps. Kurzawa I – brał udział w rozpoznaniu terenu akcji i samego Milkego.
8. Eugeniusz Poszepczyński, ps. Ssak – I grupa ubezpieczenia, zginął w akcji, ciężko ranny w brzuch i pierś. (AAN)
9. Feliks Wojtulewicz, ps. Bąk – I grupa ubezpieczenia, w jego mieszkaniu odbyła się narada poakcyjna.
10. Tadeusz Kostrzewski, ps. Niemira – I grupa ubezpieczenia, kierowca, zastrzelił SS-Obersturmführera Josepha Lechnera.
11. Janusz Kobyliński, ps. Gong – II grupa ubezpieczenia, ranny w akcji w płuca. (AAN)
12. Antoni Biernacki, ps. Dryl – II grupa ubezpieczenia.

13. Stanisław Ołdakowski,
ps. Staszek – II grupa
ubezpieczenia, kierowca
samochodu DKW. (AAN)

14. Leszek de Mackay,
ps. Narvik – wykonawca,
ranny w piętę.

15. Jadwiga Strachalska-
Miszczyńska, ps. Jagoda –
miała dostarczyć broń
z magazynu III plutonu,
odebrała broń po akcji. (AAN)

16. Irena Jakubowska-
Sobolewska, ps. Irena-
Połówka – miała dostarczyć
broń z magazynu III plutonu.
(AAN)

17. Henryk Nowak, ps. Heniek
– miał być dowódcą akcji,
aresztowany w trakcie
prowadzonej obserwacji
do akcji na Milkego. (AAN)

18. Kazimierz Nurkowski,
ps. Mściwy – aresztowany
w trakcie prowadzonej
obserwacji do akcji na
Milkego, zmarł zakatowany
przez Niemców w trakcie
przesłuchań. (AAN)

19. Aleksander Kunicki,
ps. Rayski. (AAN)

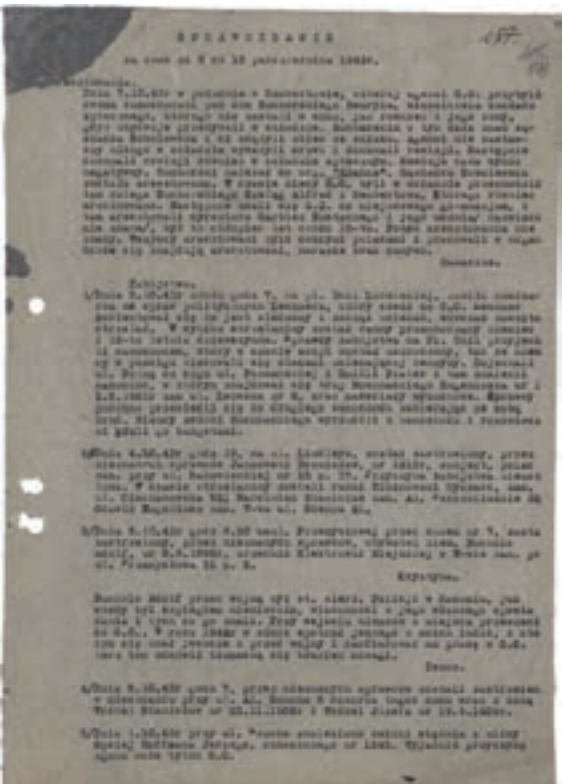
Pl. Unii Lubelskiej z odchodzącą w lewą stronę ul. Bagatela, przy której nieco w głębi stał samochód II grupy ubezpieczającej. (APW)

Dom przy ul. Radnej 17, w którym znajdowało się mieszkanie Tadeusza Wronowskiego, ps. Przygoda. Tutaj miała się odbyć odprawa po akcji. Stan z 2023 r. Fot. M. Olczak.

Strona tytułowa „Biuletynu Informacyjnego” z 21 X 1943 r. z komunikatem nr 18 Kierownictwa Walki Podziemnej o zastrzeleniu SS-Obersturmführera Jacoba (Josepha) Lechnera. (AAN)

Sprawozdanie kontrwywiadowcze za okres 6-13 X 1943 r. z informacjami o śmierci Jacoba Lechnera oraz dozorczy domu przy ul. Szucha 8 Stanisława Wróbla oraz jego żony Józefy Wróbel. (AAN)

Strona tytułowa urzędowego periodyku wydawanego w Berlinie przez Główny Urząd Bezpieczeństwa Rzeszy „Befehlsblatt des Chefs der Sicherheitspolizei und des SD” nr 55 z 20 XI 1943 r. z informacją o śmierci SS-Obersturmführera Jacoba Lechnera. (domena publiczna)

Mogiła Eugeniusza Poszepczyńskiego, ps. Ssak na warszawskich Starych Powązkach (kwatery 284d na wprost, rząd 1, miejsce 28). Stan z marca 2024 r. Fot. M. Olczak, 2024 r.

Fragment meldunku Kierownictwa
Walki Cywilnej z informacją o Alfredzie Milce,
jego agenturze oraz konieczności likwidacji,
b.d. (AAN)

Milke, agent G-6, wykrył drukarnię Szadca na Długiej, pracuje
wraz z konfidentem-Polakiem, obracającym się w różnych środowiskach.
Podaje znanych młKozubicki Bagdan, Konepnicka 17 m.13, Kuchanowski
Andrzej, Mała 11 m.13, Kucarszewski, Mała 11 m.13, Mast Waldemar,
Kazimierska 5 m.15. M. jest człowiekiem bardzo niebezpiecznym, li-
widuje konizna.

270. *ERANTHODORA* from c.Franciszka i Poliksy ul. 1.5.1921r. sam.
 3-arydka 48 m 5. *Living adults: there at 20mm, 61m 45*
and present.

20.5.41r. 4r. "JMS"

Dotychczasowym oficerem armii polskiej Milhage, przesłano
pobieżnie Co. Milhage jest zięciem Siedlowskiego z ul. Sienkowskiej 48.
K. Siedlowski poprzednio był w tym samym czasie, gdy przebie-
dzał się Milhage, ponieważ Siedlowski posiadał w tym czasie
zawieszony jego awans, grzesko K. Siedlowski mieszkał na obecnym
adresie K. w bliższym sąsiedztwie jest instruktorem prasa Co. nie
miał jednak na karku figurki, nie posiadał Siedlowskiego z in-
6.9.40. z ul. Wiktorskiej 12 w 20 do Matyjaszowa pow. podgajów.
Matka K. Siedlowskiego posiadała majątek po stronie amerykańskiej,
mieszkała przy Wileńskim 22 w 20, który to lokal został jej przy-
dzielony przez Milhage, po przesiedleniu aresztowanego przez niego
poprzedniego lekownika. Wg wszelkich danych K. pracuje również
u Co. K. na obecnym adresie Siedlowskiego mieszkał, gdyż o jej
adresie Siedlowskiego się już nie wie.

20.7.43c. Fr. "Dunlop".

Wzrost około 1,80 m, cięższy niż w rzeczywistości, ciemne włosy, ciemne oczy, ciemna skóra. Wzrost około 1,80 m, cięższy niż w rzeczywistości, ciemne włosy, ciemne oczy, ciemna skóra. Wzrost około 1,80 m, cięższy niż w rzeczywistości, ciemne włosy, ciemne oczy, ciemna skóra.

El. 9.43r. Rostpr. "Alfred".

Wielka wraza z Wilhem Wiktoran, znanym G-dowcem. Jest jego kochanką, zaprowadza jego pracy i burzo wrogo zapożyczona do Polaków.

Meldunki zbiorcze kontrwywiadu Okręgu
Warszawskiego AK z informacją o kochance
Milkego Irenie Krzysztofik. (IPN)

[illegible][illegible]

...the
... ..
... ..
... ..

[illegible]

W tym celu, w szczególności, należy wykonać następujące prace:

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Ukrajina je jedna od najbogatijih zemalja u Evropi, ali je zbog rata u potpunosti izgubila svoju ulogu u evropskim integracijama. Ukrajina je jedna od najbogatijih zemalja u Evropi, ali je zbog rata u potpunosti izgubila svoju ulogu u evropskim integracijama.

Am 1.1.1955 wurde die ...

10-11-1964

Fragment sprawozdania kontrwywiadowczego
Obszaru Warszawskiego AK nr 15 z 26 II 1943 r.
z informacją o Alfredzie Milke. (AAN)

382. MILKE Alfred zam. Wiktoraka 12 m 20.
W kartotece adresowej nie sprawdzano. Brak danych.

27.5.42r. dr. "12-B".

Volkaś. mieszka wraz z żoną Polką. Żona Milkego wniosła skargę na męża do Dyr. Pol. Niem. przy Al. Szucha, jakoby jej mąż utrzymywał bliższe stosunki z niej. Krzysztofik Ireną, zam. Maszyńska 48, a tym samym zaniedbywał dom. Sprawa powyższa została skierowana do 5 kom. krym. i 1 maja br. Krzysztofik była wezwana do Baumgartnera, a z nią razem przyszedł M. w mundurze. Krzysztofik przesłuchiwana podała, że jest tylko informatorką Milkego i żadne inne stosunki ich nie łączą. Zeznała, że doniosła Milkemu o piku Stanisławskim, doniosła o drukarni "Walki".
Patrz Krzysztofik Irena.

Meldunki zbiorcze
kontrwywiadu Okręgu
Warszawskiego AK
z informacją o Alfredzie
Milke. (IPN)

5/ Leokadia Włodarska, wieś Karasiówka, gm. Ryki -
pow. Puławy - prowadzi korespondencję ze sławnym agentem G-
Alfredem Milke, z którym jest na "ty". Ponieważ to nie jest
mój teren - proszę 18-kę o rozpracowanie Włodarkiej. Zanna-
czyć należy, że Alfred Milke należy do grupy najniebezpiecz-
niejszych agentów, na ręce którego wpływ szereg donosów.

Meldunek kontrwywiadu
Obszaru Warszawskiego
AK z informacją
o Alfredzie Milke, 1943 r.
(AAN)

Lechner
Komisarz od spraw polityczn. Zabity 5.5.43r. ok. godz. 7-cj na
pl. Lenin. (dubelt). L. odg. wygłaszał, że jest śledczym i sa-
mochodem, uważał powiaty na straszny i niebezpieczny, za-
stał wariację przeciwności Niemiec i 12 letnia dziewczynkę. Sprawa
zabójstwa przysłała na pl. Lenin samochodem, który od-
wrócił się i został uszkodzony. Niemcy w poszukiwaniu kierowcy
wykazywali bierność. Sprawy obciążały na Polny do r. Porównanie
i E. Plater, gdzie podobno przysłał się do drugiego samochodu
porucznik Aroni. U porucznym samochodzie Niemcy znaleźli dru-
ga Niemca, Eugena, w. A.V. 2 dr. zam. Al. Szucha 8, oraz
materiały wybuchowe. Niemcy wynieśli z ulicy Niemca i sa-
mochodu - polecieli kagielami.

Fragment zestawienia
osobowego osób
rozpracowywanych przez
kontrwywiad Okręgu
Warszawskiego AK
z informacją o Jacobie
Lechnerze. (AAN)

Okupant EE 1001/2 dnia 6. października. 1943 r. 1760
W ostatnich dniach ub. miesiąca Berlin polecił opróżnić więzienia
w całej GG. Opróżnia się je w sposób następujący: część aresztowa-
nych wywozi się do obozów, część zwalnia się, część się wymordowuje.
W G-o panuje opinia, że lada dzień należy się spodziewać poleceń prze-
prowadzenia akcji na szeroką skalę przeciw polskiej inteligencji,
w pierwszym rzędzie oficerom rezerwy i zawodom wolnym.
Niektórzy funkcjonariusze G-o / głównie wyżsi/ otrzymali polecenie
przygotowania swoich rodzin i większych bagaży do wysyłki do Rzeszy.
Informowałem o przeprowadzanej rewizji spraw w G-o. Dodatkowo wyjaś-
niam: w wypadkach posiadania materiału obciążającego oskarżony
będzie bezwzględnie tracony, w wypadkach natomiast posiadania jedy-
nie poszlak winy oskarżony będzie kierowany do obozów koncentracyjnych
które będą przydzielali ludzi do robót na terenie Rzeszy.
Wg wiadomości nieprawdźnych zastrzelony został w dn. 5.10. b.r. o
godz. 7-cj z minutami Lechner, największa kanalia z pośród wyższych
funkcjonariuszów G-o. W związku z powyższym na terenie G-o w dn.
5.10. stwierdzono wielkie zdenerwowanie i nieopanowanie sytuacji.
Warty przy wejściu nie legitymowały wchodzących, referencji nie
kontynuowali swoich spraw, zaznaczyło się duże zastraszenie.
Wersja ośnośnie wypłacenia 3-miesięcznej pensji urzędnikom niemiec-
kim jest nieprawdziwą. Faktem jest natomiast, że niektórzy urzędnicy
administracji oraz firm niemieckich otrzymali polecenie wysłania
większych bagaży do miejsc stałego pobytu.

Fragment sprawozdania
chronologicznego KWC
z informacją o śmierci
Jacoba Lechnera. (AAN)

Akcja na Frühwirtha

Warszawa, 25 października 1943 r.

CEL: likwidacja SS-Oberscharführera Engelbertha Frühwirtha.

CZAS: 25 października 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Leszno przy ul. Rymarskiej.

OPIS W PUBLIKACJACH:

M. Dylawerska, D. Kaczyńska, *Akcje na niemieckich katów z Pawiaka*, *Wojskowy Przegląd Historyczny* 6, 1961, nr 4, s. 49-87.

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III*, Warszawa 1991, s. 259-268.

SS-Oberscharführer Engelbert Frühwirth (pośrodku). (AAN)

Dom przy ul. Leszno 2
róg ul. Przejazd 1,
w którym mieścił się bar
„Centralny” będący pod
obserwacją żołnierzy
AGAT z uwagi na częstą
obecność w nim
Engelberta Frühwirtha.
Fotografia z roku 1939.
(APW)

Widok od strony
pl. Bankowego
i ul. Rymarskiej w stronę
ul. Leszno. W głębi widać
budynek, w którym
znajdował się bar
„Centralny”.
Fotografia z 30 VIII 1940 r.
Widoczny mur Getta.
(APW)

Budynki przy ul. Rymarskiej 2/4
z wylotem w stronę
pl. Bankowego, na którym pojawił
się obserwujący przygotowanie do
akcji dowódca oddziału Adam
Borys, ps. Pług. Fotografia
z 30 VIII 1940 r. (APW)

Przed synagogą przy ul. Tłomackie
stał samochód oczekujący na
rozpoczęcie akcji. Fotografia
z 5 VII 1940 r. (APW)

Widok z ul. Rymarskiej na ulicę
przed domami przy ul. Leszno 4
i 6. Tutaj po lewej stronie rozegrały
się główne sceny akcji. Fotografia
z VI 1940 r. (APW)

1

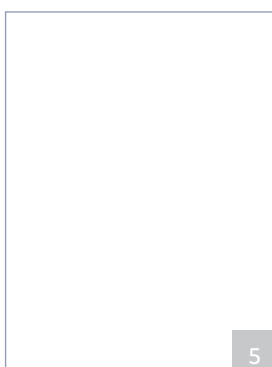
2

3

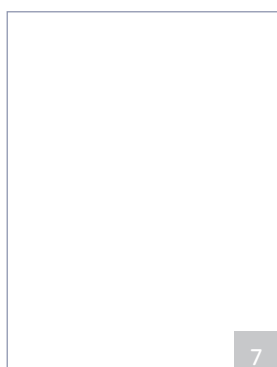
4

5

6

7

8

9

10

11

12

1. - Krystyn Strzelecki, ps. Zawaf – dowódca akcji, ubezpieczenie. (AAN)
2. Zdzisław Podgórski, ps. Kalina – z-ca dowódcy akcji, I wykonawca. Jeszcze w X 1943 r. aresztowany w łapance, zaginął.
3. Henryk Zakrzewski, ps. Kobza – II wykonawca (z uwagi na zastrzał palca zastąpiony przez „Cyklona”).
4. Stanisław Dąbrowski, ps. Cyklon – na miejsce Kobzy – II wykonawca. (AAN)
5. Stefan Kulik, ps. Kos – I ubezpieczenie.
6. Ryszard Dulniak, ps. Daniel – II ubezpieczenie, kierowca.
7. Tadeusz Kostrzewski, ps. Niemira – kierowca Opla-Kapitana, ubezpieczenie.
8. Zofia Świeszcz-Łazor, ps. Zojda – prowadziła obserwację Frühwirtha, dostarczyła również broń na akcję. (AAN)
9. Elżbieta Dziębowska, ps. Dewajtis – prowadziła obserwację Frühwirtha, była to jej pierwsza akcja i zadanie wywiadowcze. (Zbiory Roberta Stachyry)
10. Maria Stypułkowska-Chojcka, ps. Kama – prowadziła obserwację Frühwirtha. (Zbiory rodziny Chojckich)
11. Kazimierz Kardaś, ps. Orkan – prowadził obserwację Frühwirtha na wczesnym etapie przygotowania. (AAN)
12. Teresa Schuch-Lewtak, ps. Mirka – prowadziła obserwację Frühwirtha na wczesnym etapie przygotowania. (AAN)

13. Halina Wojciechowska,
ps. Tina – dostarczyła broń
na akcję. (AAN)

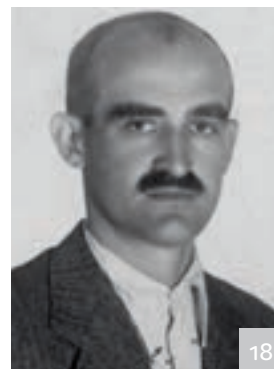
14. Maria Chuchła, ps. Maja –
dostarczyła broń na akcję.
(AAN)

15. Irena Malento, ps. Jenny –
brała udział w rozpoznaniu
baru „Centralnego”. (AAN)

16. Lidia Kowalczyk, ps. Akne
– brała udział w wystawieniu
akcji 19 X 1943 r. (AAN)

17. Aleksander Kunicki,
ps. Rayski – kierował
obserwacją i w niej
uczestniczył. (AAN)

18. Adam Borys, ps. Pług –
dowódca oddziału,
obserwator. (AAN)

podchodzi do bufetu, gdzie na znak wyk. I strzelają. W tej chwili widać go do bufetu d-za se stawa i kładzie obciążenie na stół, potem wchodzi na salę, gdzie robi to samo. Sten I terroryzuje salę. Sten II absorpcja wchodzi od awangardy.

Jedli F. jest na sali - wykonawcy ruchliwie się i siedzą stół nóg. Po powyższym czasie wchodzi d-za przez bufet i staje w drzwiach do sali, w tym momencie wykonawcy strzelają. D-za terroryzuje salę. Sten I wysiada awangarda do bufetu i wyprowadza bufet. Sten II jak wyżej. Kolejność wycofania z baru i II wykonawcy, z papierami, I wykonawcy, I ston, d-za. Kolejność wsiadania do samochodu II wykonawcy na drzewo tylnego siedzenia, I i II ston po jego obu stronach, I wykonawcy w tylnym, d-za ston awangarda.

Trasa cichociemni: Rymska, Pl. Bankowy, Górki Szaki, Erdlewska, Świecie-
na, Pl. Grzybowy, Bagno, Wielka, Aliska.
Lubara cicha z dorożką na narożniku Wielka-Polska.
Obciążenie broni: naczelnik Aliska-Komitetowa.
W razie uszkodzenia samochodu, na Mi. Bankowy przed aspił. Kółkażek
czeka dorożka.

Łożak dla sw. rannego przy ul. Kierewskiej.
Czekamy na F. do godz. 19.00. W miarę schłodzenia uczestnicy podzię-
gają się znowu bliżej miejsca akcji. Obserwatorzy upuszczają stacjonar-
nie z godz. 17.00. O godz. 17.30, o 18.00 F. nie pojawia się, jedna obserwato-
ra odjeżdża samochodem normalnie trasą. Łożak podąża się z dorożką pod
aspił Kółkażek. Łożakowski z punktu odciążenia broni na plac Pol. Brzo-
wa. Oczekuje miejsce lub dorożkami.

Przebieg akcji

Łożakowski stawał w godz. 15.15. F. przyjechał konną wozem ciężarówką
z godz. 16.40, wjechał w bramę pod nr. 1. Łożak rozpoznany przez II ston.
Na jej widok obserwatorzy podążali się bliżej. Wykonawcy zajęli stano-
wiska wyszukujące przy kiosku. Kiedy tego kiosku stała przed kabiną
w wieku ok. lat 20. Przyglądała się podejrzliwie wykonawcom. F. wyszedł
z bramy z godz. 18.55. Była już ciemno. Podał go Łożak po charakterysty-
cznej sylwetce, ciemnej i ciemnej. II wykonawcy nie mogli go znaleźć,
gdy brak widział w akcji w zastępie przewidzianego wykonawcy /widzi
nie mógł strzelać z powodu schłodzenia polow/. F. ruszył w kierunku naro-
żnika. Wykonawcy ruszyli za nim. W odległości ok. 30 m od bramy.
Łożak chciał go wystrzelić i spóźnił w torze, w celu ostrożnego powro-
tu, gdy kabiną ona, która stała przy kiosku wbiegła wyprzedziła go.
podała do F. i od niego powiadziała. F. odwrócił się w kier. Cyklona
i strzelał do pasa. Cyklon nie mógł dłużej czekać i strzelił na z Vias
w głowę z odł. ok. 30 m. Do podążającego oddał Jeannu Łożak 3 strzały
z Vias, Cyklon Jeannu 2/ 6 strzałów trafionych w głowę, przedpodała
pierwszy był śmiertelny/. Łożak nie można było zidentyfikować, gdyż
torze miał w krwi. Po dokładnym obejrzeniu Łożak podał parę, którą
F. wypuścił padając. W czasie wycofania obserwowali się strzały od
strony ul. Grzyb. Strzelała ona kilkoma morderców z pistoletu od rann
Grzyb i 2 mordercy z pistoletu zajęli stanowiska na wysokości wykonawcy
w chwili pierwszych strzałów zajęli stanowiska na wysokości wykonawcy
po drugiej stronie jezdni, w odległości pasaża w stronę Kierewskiej wzię-
ła ston. W chwili wsiadania do samochodu, strzelał Jeannu do nas kil-
koma mordercy spread bar, strzelił z kina i pistoletu dam naczelnika Rymska-
leżna Jakił 20-owa. Samochód podjechał kilka metrów. W miarę powo-
tu nie jak z samochodem poszedł w stronę do baru, Aliska, podchodząc
od strony Pl. Bankowego, wsiadł kilkunastu szeregiem kłosa w kabinę. Łożak
się dotarł w II oknie, Daniel tam też poszedł w stronę, potem wsiadł do
samochodu ostatni. Oczek normalnie trasą przewidzianą. Czas trwania
akcji i min. 15 sek. Łożak: pistolet 7,65, czapkę 22, w pasie pod-
wiązane: 1 szoty, szalik, kapełusz cytryny.

90 Agst-Brzo-
27.1.1943

308 -7-
P. Kar.

Raport z akcji przeciwko Frühwirthowi
wykonanej dn. 25.1.43.

Łożakowski F. był w czasie powstania oprócz drogi i piętka /4.3. dzi-
kię przypisał w kon. F.J. przy ul. Kierewskiej/ na ul. Leżna nr.1 lub
w "Barze centralnym", Leżna nr.2. W domu pod nr.1 siedzi się skład ośmiu
i innych rannych z gębą. Na pierwszym piętrze zamieszkały jest przez
kilkunastu 20-owców tylko 1 lub 2 jako naczelnik /Leżna-Rymska/.
F. przyjechał od strony ul. Kierewskiej; on. Na przyjeździe samochodem
ciężarówką z 5 20-owcami. Raz na ruszenie od strony Pl. Bankowego.
Czas przyjazdu ciężarówka. 15.30 i 16.00. Najbliższy był obserwowa-
ny ciężarówką tymi dwoma poszli z godz. 16.10. Czas odjazdu, z powodu pod-
nej pory, nie rozpoznano. F. krążył się tam czasem pół godziny, czasem prze-
chodził tyłem spod 1 do baru, lub awangarda z baru przechodził od 20 m.
do kilku godzin /wyjechał raz nie obserwowa/. Chodził tam, lub w towar
regulacji, przeważnie jedyną cyfry. Raz widział go wraz z 4 mordercami,
przedpodała zamieszkały pod nr.1.

Łożakowski "Bar centralny" /Bara szkie/:
Aliska szkie /Bara szkie/ /Bar szkie/ z 5 mordercami, 3 osób arkiestry, 3 kółkami.
Raz w czasie powstania b. mały.

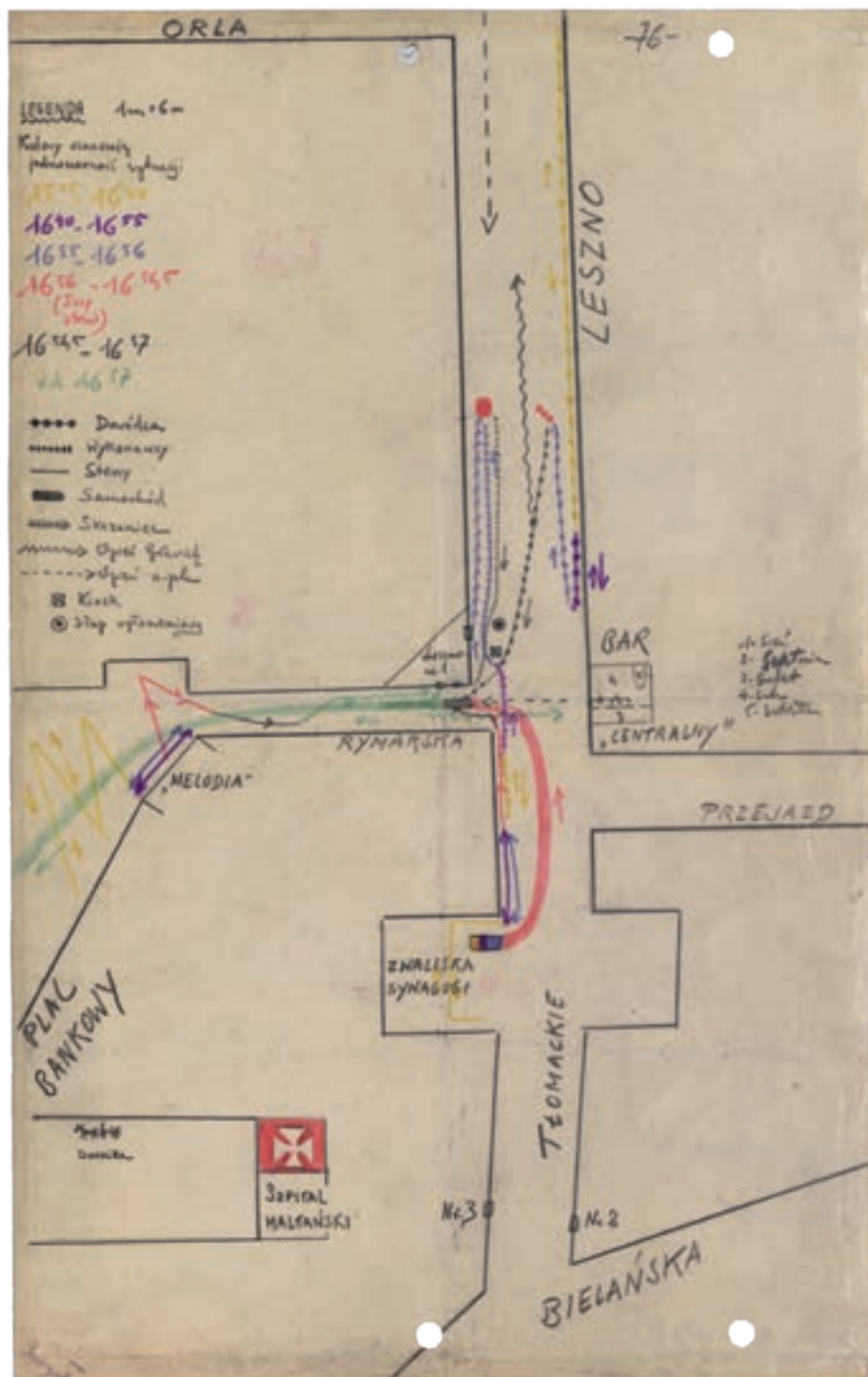
Wykonanie:

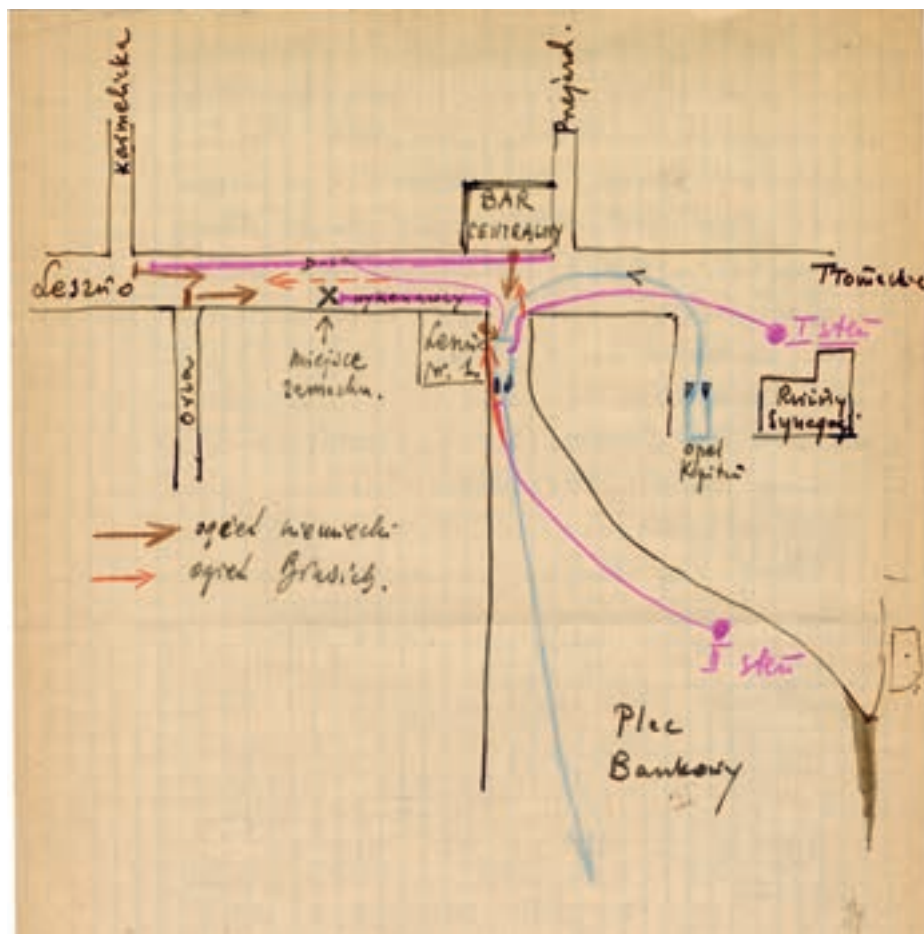
Osoba	Przebieg	Obciążenie	Stanowisko wyszukujące
Łożakowski	Łożak	Ston, 16.00. 7.65.
Filip., mały gr. 20-owa.
gr. 12 sek.	Leżna, od ul. Grzyb. do
domu nr.1.
Łożakowski	Kalina	Vias. 7.65. mały
gr. 12 sek.	Naczelnik Aliska-Rymska-
leżna
II wykonawcy	Cyklon	J.W.	J.W.
Ston I	Łożak	Ston, 7.65. Filip.,
gr. 20-owa., gr. 12
plastyczny 4 sek.	Kilka wyszagi, przy ul.
Kierewskiej.
Ston II	Daniel	Ston, 7.65. jak Ston I	Plac Bankowy
Łożakowski	Kalina	7.65. 2 Filip., 2 gr.
plastyczny	Aliska, przed domem
nr. 11

Plan działania

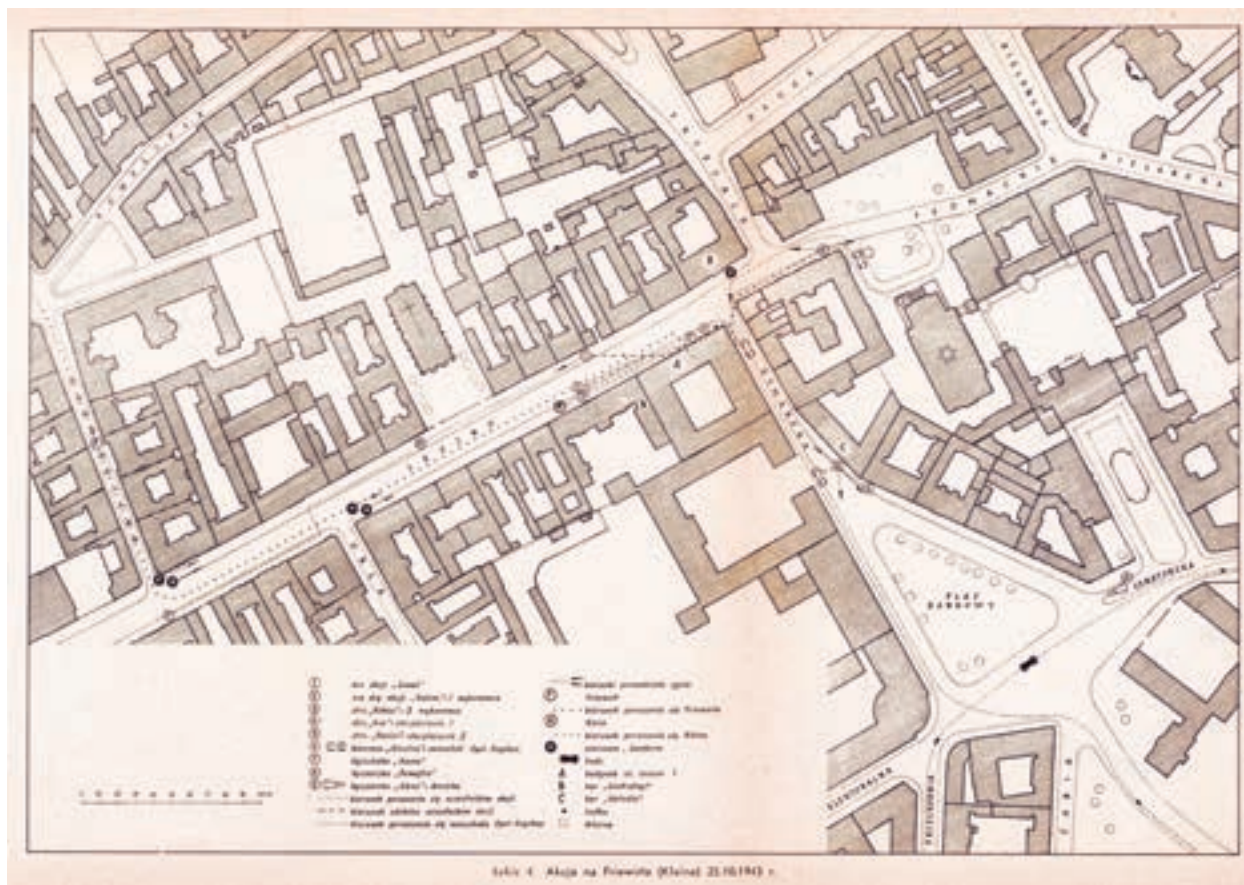
Łożakowski poszedł od godz. 14.30. Potem broni w bramach ul. Kierew-
skiej i 1. 5 m. Jakił pobrała broni, d-za dostaje mordercy z obserwacji.
Łożakowski z godz. 15.15.
Łożakowski /Kierewskiej/ na ul. Leżna, via-a-via ul. Kierewskiej;
II "Kierewskiej" przy "Barze centralnym".
Łożakowski ukazała się F. na ul. Kierewskiej, sto. I i kilka innych ulic
Leżna w kierunku Rymskiej. Na jej widok d-za podąża się bliżej w tym-
że kierunku, a obserwatorzy II podchodzą przez jezdnię w kierunku stano-
wiska wykonawcy, którzy przechodzą wtedy do kiosku naprzeciwko bramy nr.1.
Ocz. II i kilka zastępców ul. Rymskiej do Pl. Bankowego, skąd Ston II
podąża się na stanowisko w wąwozie via-a-via baru "Aliska". Ocz. II za-
władania samochodem i Ston I. Samochód podjechał na ul. Rymską i staje
10 m od narożnika Leżna-Rymska.
Ston I i kilka stonów na narożniku Aliska-Leżna, via-a-via
baru. Jedli F. kilka sek. lub obserwacji. Agid obserwacji wykonawcy w chwili
II, gdy wchodził do bramy nr. 1. lub w drzwiach baru. Jedli jest lub wię-
cej, akcji rozpoznawcy fioletowy ogień maszynowy d-za z obel. bramy nr.4.
Wykonawcy II wysiada papiery, wykonawcy z Aliska.
Jedli d-za dostaje mordercy że F. jest w barze, samochód podjechał
od strony na ul. Rymską.
Jedli F. jest w bufecie/patr szkie/, wykonawcy wchodzi w płaszczyznę.

Raport z akcji przeciwko SS-Oberscharführerowi
Engelberthowi Frühwirthowi wysłany do Adama
Borysa, ps. Kar przez Jerzego Zapadko, ps. Mirski,
z jego odręcznym podpisem. Przy stopce
adresowej dopisany odręcznie komentarz
Szefa Sztabu Kedyw KG AK Wacława Janaszka,
ps. Bolek: *zlikwidowany został kto inny!*
Bolek (27 IX 1943). (WBH)

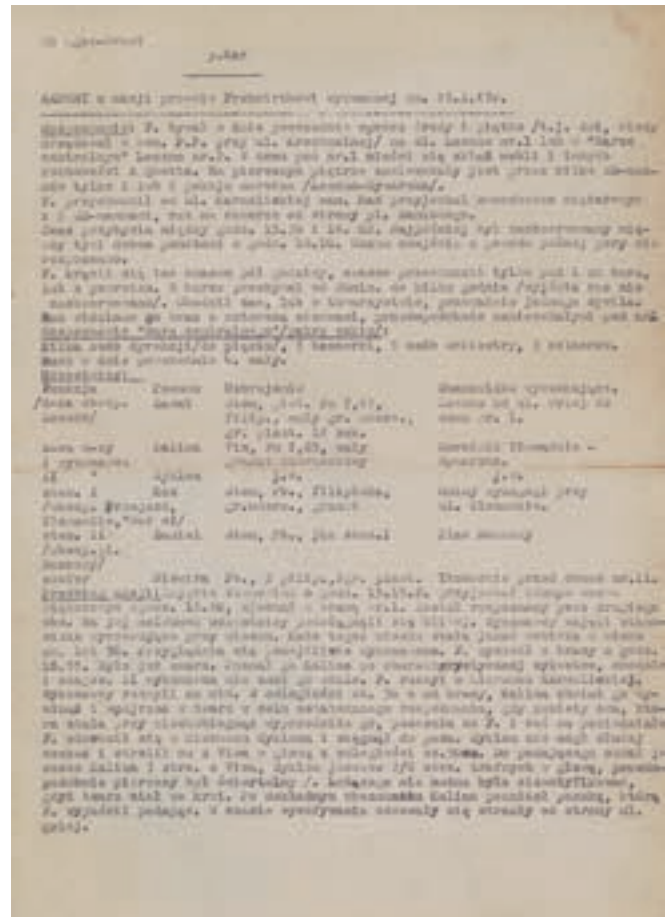
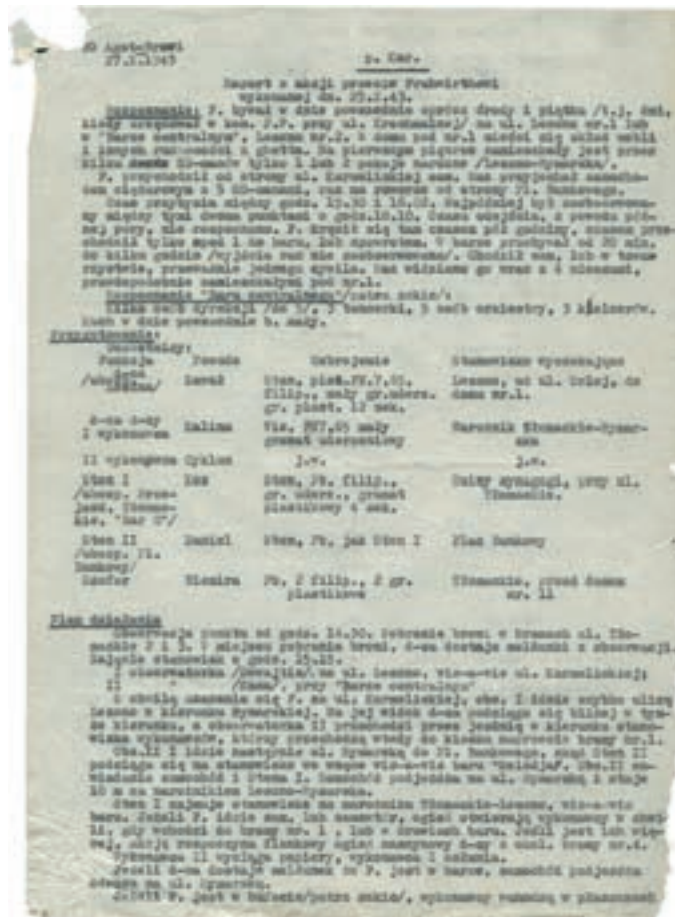

Plan przeprowadzenia akcji sporządzony po wojnie z zaznaczonymi kierunkami ognia oraz trasami uczestników. (Karta)

Plan akcji z artykułu M. Dylawerskiej, D. Kaczyńskiej, Akcje na niemieckich katowach z Pawiaka, Wojskowy. Przegląd Historyczny 6, 1961, nr 4.

Wykonane krótko po wojnie odpisy oryginalnego sprawozdania z akcji na SS-Oberscharführera Engelbertha Frühwirtha.
(AAN, Karta, WBH, zbiory Hanny Rybickiej)

Zdobyćcie samochodu

Warszawa, 29 października 1943 r.

CEL: Zdobyćcie samochodu.

CZAS: 29 października 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Tucholska 14.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej**, wyd. III, Warszawa 1991, s. 180-181.

Dom przy ul. Tucholskiej 14.
Fot. z 2024 r.

1. Henryk Migdalski,
ps. Kędzior – obserwator.
(AAN)
2. Bronisław Hellwig,
ps. Bruno – kierowca. (AAN)
3. Kazimierz Sott, ps. Sokół.
(AAN)
4. Zofia Medyńska
(Radziszewska), ps. Bunia
– odebrała broń po akcji.
(Foto MPW)

Zdobycie samochodu
w dniu 29.10.43 r.

Meldując, że zarekwirowanie samochodu półciężarówki marki Opel-Olympia nastąpiło zgodnie z planem, a mianowicie :

Dnia 29.10.43 r. o godz. 7.35 samochód półciężarówka Opel -Olympia zatrzymał się przy ul. Tucholskiej Nr.14. Z samochodu tego wysiadł szofer i udał się do domu przy ul. Tucholskiej Nr.14.

Stojący w roli obserwatora sekcyjny Kędzior dał znać natychmiast o tym strzelcom : Brunowi i Sokółowi, znajdującym się na ul. Dziennikarskiej, poczym pośpieszył każdy z osobna na z góry przewidziane stanowisko, a mianowicie : Kędzior stanął na ul. Karpińskiego, między ul. Krasieńskiego i ul. Tucholską, Bruno zajął stanowisko na rogu ul. Karpińskiego i Tucholskiej, Sokół na ul. Czarneckiego róg Krasieńskiego.

Ubrojenie składało się :

Kędzior - Fb.
Bruno - siódemka Colt
Sokół - siódemka "Mellor" i 1 filipińska.

O godz. 7.45 z domu przy ul. Tucholskiej Nr.14 wyszedł szofer samochodu w towarzystwie drugiego mężczyzny i zajęli miejsce w wozie.

Po chwili szofer zapalił motor. W tym momencie strzelec Bruno podszedł do samochodu, otworzył drzwi i powiedział - "jedziemy razem" poczym wyjął pistolet i zamierzał usiąść przy szoferze.

Na ten moment nadzwał Kędzior, który rozkazał, aby mężczyzna siedzący obok szofera zrobił miejsce Brunowi, a sam usiadł w przyczepce. Gdy ten zrobił, co mu kazano, wtedy usiadł również i Kędzior do przyczepki i dał znak odjazdu. Samochód prowadził prawoty szofer ul. Karpińskiego do Krasieńskiego. Na rogu Krasieńskiego i Czarneckiego usiadł do przyczepki strzelec Sokół, poczym ruszono pełnym gazem na Wiskostradę.

Na Wiskostradzie szofer zatrzymał wóz, poczym Kędzior rozkazał, aby szofer i osobnik siedzący w przyczepce opuścili samochód i oddali papiery dotyczące wozu, oraz zapowiedział, że o ile w ciągu pół godziny zrobią alarm, będzie z nimi źle.

W międzyczasie wyszedł sam z przyczepki i zajął miejsce obok Brunona, który odjął miał prowadzić wóz. Ruszono od razu pełnym gazem Wiskostradę do ul. Dobrej. Następnie jechano Dobra, Ludną, Czerwikowską, Nowosielecką do Belwederskiej. Na Belwederskiej opuścił samochód Kędzior i Sokół, oddając broń Brunowi. Bruno zjechał sam do garażu, w którym zostawił samochód. Broń została oddana na ul. Belgijskiej Razemienie Bunia. W samochodzie znaleziono 4 butki z masłem i chlebem oraz 2 kg. chleba.

-f- Papani

Sprawozdanie z akcji
zdobycia półciężarówki
marki Opel-Olympia, b.d.
Odpis powojenny. (Karta)

Strata broni

Warszawa, 21 listopada 1943 r.

CEL: ćwiczenia w ramach Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty „Agricola”.

CZAS: 21 listopada 1943 r.

MIEJSCE: lasy w okolicy Strugi i Pustelnika.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III**, Warszawa 1991, s. 189.

1. Jerzy Zapadko, ps. Mirski
– dowódca plutonu II. (AAN)
2. Zygmunt Lutyk, ps. Graf
– szef bezpieczeństwa
plutonu II. (AAN)
3. Stanisław Nowiński, ps. Niesz
– instruktor Szkoły
Podchorążych, kierownik
wyszkolenia plutonu II. (AAN)
4. Maria Stypułkowska,
ps. Kama – przewożąca broń.
(Zbiory rodziny Chojeckich)
5. Elżbieta Dziębowska,
ps. Dewajtis – przewożąca
broń. (Zbiory Roberta
Stachyry)
6. Maria Chuchła, ps. Maja
– przewożąca broń. (AAN)

Raport w sprawie utraty broni i sprzętu skierowany do Adama Borysa, ps. Kar, a podpisany przez Jerzego Zapadko, ps. Mirski, Stanisława Nowińskiego, ps. Niesz, Zygmunta Lutyka, ps. Graf. Co ciekawe, w adresie raportu użyto sformułowania łączącego dwa pseudonimy Borysa: z *p[anem] dyr[ektorem] Karem* (28 XI 1943). (AAN)

Akcja na Hergla

Warszawa, 10 grudnia 1943 r.

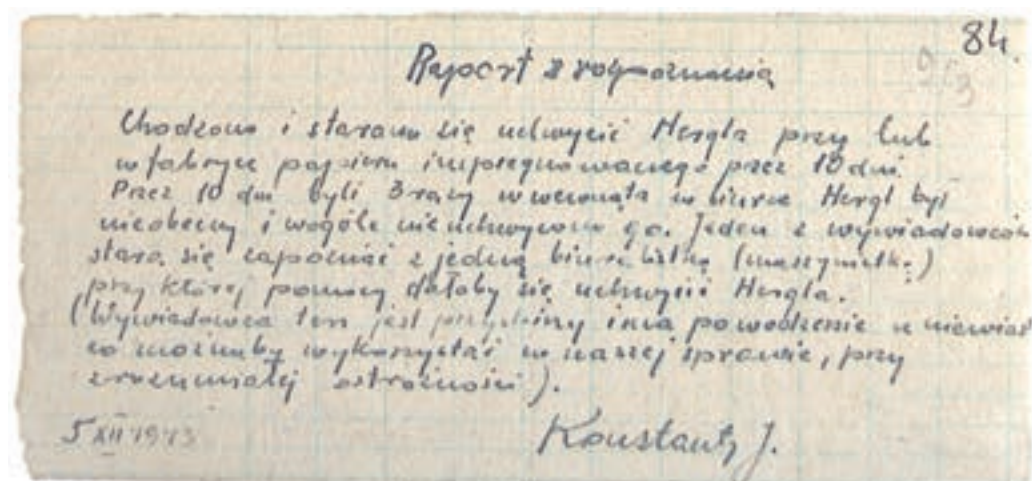
CEL: likwidacja Reichsdeutscha Antona Hergla.

CZAS: 10 grudnia 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Leszno 138/140.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej**, wyd. III, Warszawa 1991, s. 269-276.

Raport kontrwywiadowczy z rozpoznania Antona Hergla podpisany przez NN, ps. Konstanty J., 5 XII 1943 r. (AAN)

Raport z rozpoznania/ Chodzono i starano się uchwycić Hergla przy lub/ w fabryce papieru impregnowanego przez 18 dni./ Przez 10 dni byli 3 razy wewnątrz w biurze Hergl był/ nieobecny i w ogóle nie uchwyciono go. Jeden z wywiadowców/ stara się zapoznać z jedną biuralistką (maszynistką)/ przy której pomocy dałoby się uchwycić Hergla./ (Wywiadowca ten jest przystojny i ma powodzenie u niewiast/ co możnaby wykorzystać w naszej sprawie, przy/ zrozuiałej ostrożności)./ 5 XII 1943/ Konstanty J.

Notatka w „Biuletynie Informacyjnym” z dnia 23 IX 1943 r. na temat działalności Antona Hergla. (AAN)

Budynek przy ul. Marszałkowskiej 3/5 w pobliżu pl. Unii Lubelskiej. Tutaj drukowano „Nowy Kurier Warszawski”. „Rayski” ustalił, że pracował tutaj Anton Hergl. Pierwotnie planowane miejsce przeprowadzenia akcji i jej wystawienia w dniu 3 XII 1943 r. Fotografia z 11 II 1939 r. (APW)

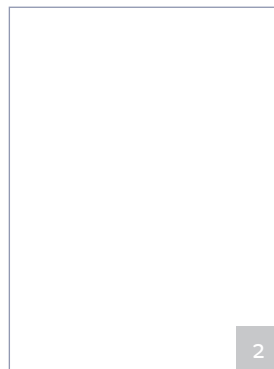

Dom przy ul. F. Nullo 13. Miejsce zamieszkania Antona Hergla. Fot. M. Olczak, 2024 r.

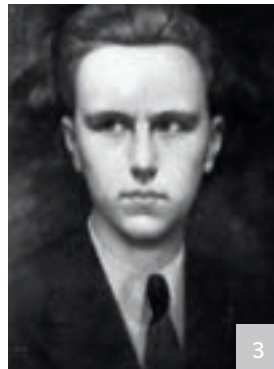
1. Stefan Pakuła, ps. Maryla
– dowódca akcji
i I wykonawca. (AAN)
2. Czesław Czaki, ps. Madziar
– II wykonawca.
3. Stefan Królikowski, ps. Hipek
– I ubezpieczenie. (AAN)
4. Jerzy Jarkiewicz, ps. Leszek
– II ubezpieczenie. (AAN)
5. Bronisław Hellwig, ps. Bruno
– kierowca z I plutonu, brał
udział w wystawieniu akcji
3 XII 1943 r. (AAN)
6. Tadeusz Kamiński, ps. Olek
– kierowca. (AAN)
7. Wanda Gąssowska-Oczko,
ps. Krystyna – sygnalizacja;
wywiadowczyni, która brała
udział w rozpoznaniu trasy
poruszania się Hergla. (AAN)
8. Halina Dunin-Karwicka,
ps. Janina – wywiadowczyni,
brała udział w rozpoznaniu
trasy poruszania się Hergla
i jego identyfikacji. (AAN)
9. Irmína Buszczyńska,
ps. Irmína – wywiadowczyni,
brała udział w rozpoznaniu
Hergla. (AAN)
10. Jadwiga Strachalska-
Miszczyńska, ps. Jagoda
– wywiadowczyni, brała
udział w rozpoznaniu Hergla.
(AAN)
11. Maria Borkiewicz-Benbenek,
ps. Misia.
12. Aleksander Kunicki,
ps. Rayski – bierze udział
w rozpoznaniu i identyfikacji
Hergla. (AAN)

1

2

3

4

5

6

7

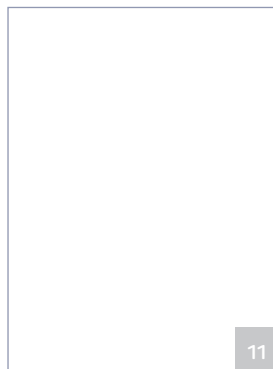
8

9

10

11

12

-402-

Sprawozdanie z akcji na ul. Leszno Nr. 138/140 w dniu 18.12.1943
na osobie Maryla i jego towarzyszy.

Wykonawcy: Maryla, Haddiar, Leszek, Hipek, Olek-jako szofer. Rozkazy i plany: Janina, Jadwiga, Wiktoria, Ania. Akcją projektowaną na godz. 0930-1030.0 godz. 0800
dn. 18.12.1943 Janina i Leszek w pobliżu miejsca akcji. O godz. 0850 zaczęła
się obserwacja. Kadra obserwacyjna przyjeżdża M-ol. zawiadamia dowódcę
akcji. Obserwacja przeprowadza stali Janina, odchodzi Janina, Wiktoria, Ania
Wykonawcy znajdujący się pod drzwiami telefonami, rozmawia Janina i Jadwiga.
O godz. 1255 Janina zawiadamia uczestników w przyjeździe Maryla. Maryla zawi-
adamia Leszka. O godz. 1315 wszyscy są na miejscu. Odbiorem bieżą od Janiny i
która w między czasie ją dostarcza. O godz. 1332 wszyscy znajdują się na po-
sterunku. Janina zawiadamia, że M-ol przyjeżdża w towarzystwie cywila. Janina
zabiera papiery auta i odchodzi na miejsce ewakuacji. Grupa łączników czeka
w pobliżu, aby w momencie, gdy akcja się dojdzie do skutku, przemieścić bieżą.
Samochód przyjeżdża o godz. 1350-wydział Leszek. Janina dostarcza szoferowi
turb. Szyk restauracji wyłączonego na szoku. Obrojenie ludzisk Maryla-atom, pa-
rubellum, Haddiar-Celt II, 4, Via, filipina, Hipek-atom, Leszek-atom, Via, fil-
lipina, Haddiar-Celt II, 4, Via, filipina. W czasie ewakuacji na wyjazd Maryla,
przechodzi zawiadamiają z łącznikami przy obrotach ul. Karłowej i Walskiej. Od
miejsca akcji w linii prostej 300-350 m. O godz. 1430 Hergel z towarzyszącym
wyjeżdża. Auto prowadzi szofer. Auto skręca w przeciwnym kierunku niż stali
Maryla i Haddiar-wykonawcy. Odjeżdża Maryla od auta 40 m. Maryla podbiega do
auta z tyłu i strzela z parabolium, auto wleci jedzie. Haddiar z boku strzela
z Celta. Leszek tuż przed strzelaniem przesuwa się w stronę ul. Wyszewskiej. Auto
utrzymuje się. Wybiega szofer. Maryla podbiega z boku-widzi w aucie skłone-
nego wzdłużną bez ruchu i drugiego, który wychodzi z przeciwnych drzwi. Słychać
dwa strzały, kierowane do nas. Maryla lekko odchodzi do tyłu. Leszek nie strzela
strzela do wychodzącego i do szoferów-który według Leszka miał zamiar od-
wleczyć z kłosem. Grupa, który wychodził, a który się mocno utanczał, nasto-
je przysiadłszy serię Leszka. Szofer wali się również. Słychać sześć strza-
ły. Podbiega nasze auto. Maryla wydział reszki nie strzelała, gdy auto nasze
podbiegało. Właściciel w kolejeżdżi: Haddiar, Hipek, Leszek, Maryla. Auto Maryla
nastaw. Przy ruszaniu naszego auta sześć strzały do nas. Odskok ulicą: Wyszew-
ska, Walska, Karłowej, Kalskiewa, Sienna, Towarowa, Prochowa do Towarowej. Między
Sienną a Walską na Towarowej-ewakuacja. Bieżą oddana łącznikiem. Samochód na
poroz. Dostawczy na miejsce wyznaczona. Pierwszym miejscem ewakuacji miał być
róg ulic Chmielnej i Towarowej. Maryla zmienił miejsce, ponieważ dowiedział się
że kolumna nie będzie w tym czasie, kiedy przejeżdżane róg. On był bardzo
silnie obawiany przez banderowców.
Plan akcji przewidziany: Haddiar podbiega do samochodu, otwiera drzwi. Maryla
strzela. Haddiar otwiera drugie drzwi-zabiera kłosek samochodu, papiery
wydane Maryla i zabiera mu papiery.

Maryla

Sprawozdanie dla Adama Borysa, ps. Bryl z akcji przy ul. Leszno 138/140
na Reichsdeutscha Antona Hergla sporządzony przez dowódcę akcji
Stefana Pakułę, ps. Maryla. Jego podpis ołówkiem widnieje na końcu tekstu.
Dokument z archiwum Kedywu KG AK. (WBH)

SPRAWOZDANIE Z AKCJI NA ul. LESZNO Nr. 138/140 w dniu 10.12.1943r.
NA OSOBIE HERGLA I JEJĄ TOWARZYSZĄ
Wykonawcy: Maryla, Madziar, Leszek, Ripek.
Główny szofer.

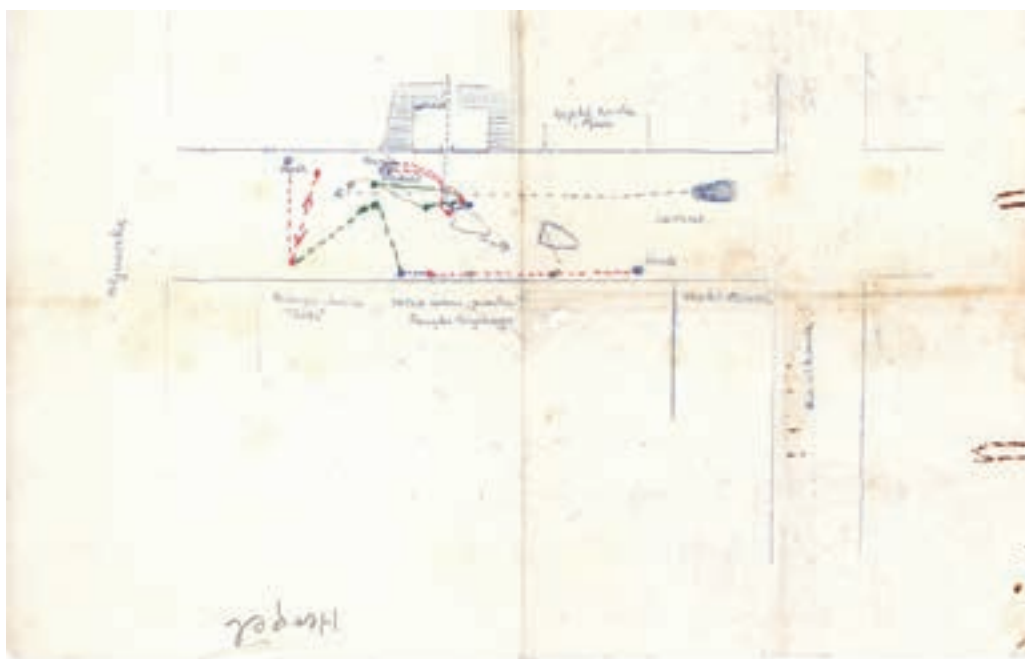
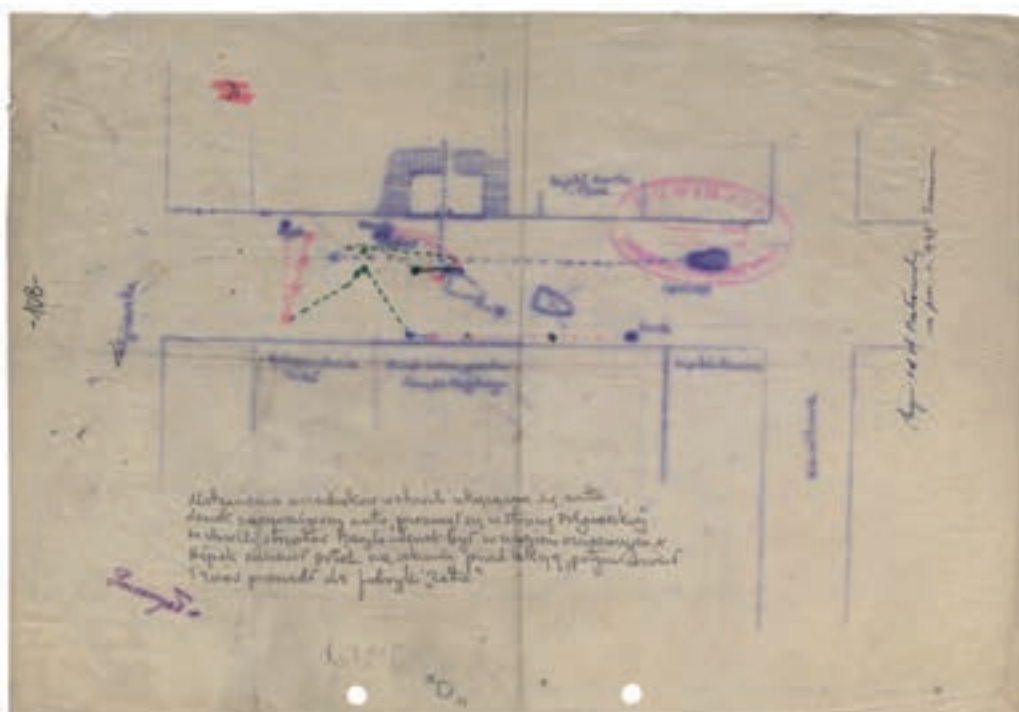
Posłany łącznikowski Janina, Jadwiga, Miśka, Ania.
Akcję projektowano na godziny 09.30-10.30. O godz. 08.00 rano do 10. 12.43r.
dotychczas broń w publiczne miejsce akcji. Od godz. 08.30 zaczęła się obserwacja
Zadanie: gdy przyjdzie Hergel zawiadomienie dowódcy akcji. Obserwację przeprowa-
dzali: stale Janina, dochodziły Jadwiga, Miśka, Ania. Wykonawcy znajdowali się
pod 2 telefonami znanymi Janinie i Jadwidze. O godz. 12.35 Janina zawiadomiła
uczestników o przyjeździe Hergla. Maryla zawiadomiła szofera. O godz. 13.15
wszyscy są na miejscu, odbierają broń od łączników, które w międzyczasie ją
dostarczyły. O godz. 13.22 wszyscy znajdują się na posterunku. Janina zawiada-
nia, że Hergel przyjeżdża w towarzystwie mężczyzny - niemieckiego. Janina za-
biera papiery auta i odchodzi na miejsce ewakuacji. Część łączników czeka w
publiku, aby w momencie, gdy akcja nie dojdzie do skutku, broń przynieść.
Samochód przyjeżdża o godz. 13. 20 - w tym momencie Janina dostarczyła szoferowi
- Gilowi broń. Szyk rozstawienia wykonawców na akcji. Ubranie: Janina -
Maryla - ston, parabellum, Madziar - Colt 11,4, Vis, Ripek - ston, Vis, Leszek -
ston, Vis, Filipinka, szofer - Główny - Vis, 2 plastikówki.
W czasie oczekiwania na wyjazd Hergla przechodnie zawiadania o łapanie przy-
chodzą ulic: Wolna - Karolkowa. / Od miejsca akcji w linii prostej 300-350mtr.
O godz. 14.20 Hergel w towarzystwie wyjeżdża. Auto prowadzi szofer. Auto skręca
w przeciwnym kierunku, niż stoi Maryla z Madziarem. Odległość Maryli od auta
40 m. Maryla podbiega do auta z tyłu i strzela z parabellum. Auto wolno jedzie
Madziar z boku strzela z Colta. Leszek tuż przed strzałem przesuw się w stro-
nę ul. Młynarskiej. Auto zatrzymuje się. Wybiega szofer. Maryla podchodzi z bo-
ku. Widzi w aucie skulonego mężczyznę bez rąk i drugiego, który wychodzi z
przeciwnych drzwi. Rzygnął dwa strzały skierowane do uczestników. Maryla lekko
odchodzi do tyłu, Leszek strzela do wychodzącego i do szofera, który - według
Leszka miał zamiar wystrzelić od z tyłu. Gość, który wychodził i który się
zatrzymał, został przywiązany sznurkiem Leszka. Rzygnął znów dwa strzały. P
wyjeżdża nasze auto. Maryla prowadzi posterunek, aby nie strzelać. Wstępują
w kolejności: Madziar, Ripek, Leszek, Maryla. Auto Hergla - ciemne. Przy rusza-
niu naszego auta słychać strzały do nas. Głosy ulic: Młynarska, Wolna, Ka-
rolkowa, Kolejowa, Sienna, Towarowa, Srebrna do Towarowej.
Widzą kłosa, a kłosa na Towarowej - ewakuacja. Broń oddana łącznikom. Samochód
na garaż. Uczestnicy na miejsce wyznaczone. Pierwszym miejscem ewakuacji miał
być róg Towarowej i Chmielnej. Maryla zmienił miejsce, ponieważ dowiedział się,
że lekarza nie będzie. / W tym czasie władze ów róg był obstawiony silnie
przez Służbę Bezpieczeństwa. /

Plan akcji przed akcją: Madziar podbiega do samochodu, Maryla strzela otwiera
drzwi, Maryla strzela. Madziar otwiera drugie drzwi, zabiera klucze od szofera
poły wyjechała Hergla i zabiera mu papiery.

/-/Maryla.

Odpis zrobiony dn. 7.7.1945r.
z oryginału.

Sprawozdanie dla Adama Borysa, ps. Bryl z akcji przy ul. Leszno 138/140
na Reichsdeutscha Antona Hergla sporządzony przez dowódcę akcji
Stefana Pakułę, ps. Maryla. Odpis sporządzony z oryginału w środowisku
byłych żołnierzy oddziału w dniu 7 VII 1945 r. (Zbiory Hanny Rybickiej)

Plany akcji na Reichsdeutscha Antona Hergla.

Plan przesłany dowódcy oddziału. Na odwrocie dekretycja p[an] Pal. Zachowany w archiwum Kedywu KG AK. Pośrodku pieczętka Archiwum KC PZPR, w którego zbiorach znajdował się plan. Widoczna adnotacja ołówkiem: *Ustawienia uczestników w chwili ukazania się auta/ Leszek zauważywszy auto, przesunął się w stronę Młynarskiej/ w chwili strzałów Maryli – Leszek był w miejscu oznaczonym x/ Hipek zmienił położeńie na sekundy przed akcją, po tym wrócił/ i znów przeszedł do fabryki „Zeta”.*

Dokument z archiwum Kedywu KG AK. (AAN)

Poniżej powojenna kopia planu akcji na Antona Hergla. (AAN)

Pa. B
16.XII.43
Melduję, że w piątek dn[ia] 10 bm. / godz. 14:20 została przeprowadzona akcja / przeciw p[anu] Herglowi przy ulicy Leszno 138/140. / W wyniku akcji Hergel został lekko zra/niony w rękę i pośladek, szofer został / zabity a Strozek, przełożony Hergla nadzo/rujący wszystkie drukarnie w GG, / ciężko ranny w głowę i płuca. Stro/zek zmarł w szpitalu Elżbietanek / w poniedziałek rano. Hergel opuścił / już szpital. Rozpoznanie nowego / miejsca pobytu trwa. D-ca akcji: / Maryla, drugi wykonawca Madziar, ubezpieczenie Leszek, Hipek. Szo/fer Olek. Łączniczki: Janina, Jadwi/ga, Misia i Ania – wszyscy z 3 plutonu.

Meldunek Adama Borysa, ps. Bryl do Dowódcy Kedywu KG AK Emila Fieldorfa, ps. Nil w sprawie akcji na Reichsdeutscha Antona Hergla (16 XII 1943 r.). Dokument z archiwum Kedywu KG AK. (AAN)

P[lega]z – B „D”/ 16.XII.[19]43/ p[an] Nil/ Melduję, że w piątek dn[ia] 10 bm./ godz. 14:20 została przeprowadzona akcja/ przeciw p[anu] Herglowi przy ulicy Leszno 138/140./ W wyniku akcji Hergel został lekko zra/niony w rękę i pośladek, szofer został/ zabity a Strozek, przełożony Hergla nadzo/rujący wszystkie drukarnie w GG,/ ciężko ranny w głowę i płuca. Stro/zek zmarł w szpitalu Elżbietanek/ w poniedziałek rano. Hergel opuścił/ już szpital. Rozpoznanie nowego/ miejsca pobytu trwa. D-ca akcji:/ Maryla, drugi wykonawca Madziar,/ ubezpieczenie Leszek, Hipek. Szo/fer Olek. Łączniczki: Janina, Jadwi/ga, Misia i Ania – wszyscy z 3 plutonu.

Ocena akcji: akcja została przygo/towana b. starannie i odbyła się/ w bardzo korzystnych warunkach./ Z braku doświadczenia d-ca i wyko/nawca nie wykończyli roboty. Prócz/ szofera wszyscy ludzie byli po raz/ pierwszy w akcji./ B[ryl].

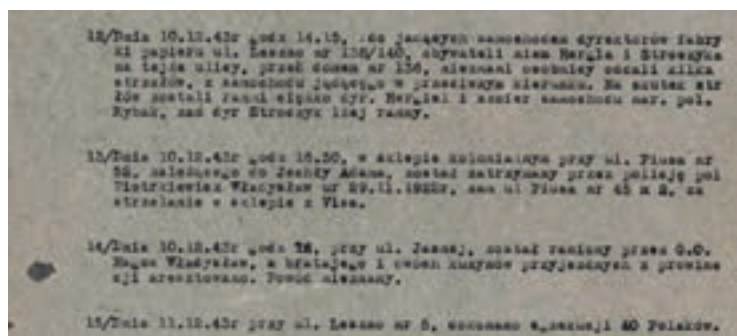
Maryla, drugi wykonawca Madziar, ubezpieczenie Leszek, Hipek. Szo/fer Olek. Łączniczki: Janina, Jadwi/ga, Misia i Ania – wszyscy z 3 plutonu. Ocena akcji: akcja została przygo/towana b. starannie i odbyła się/ w bardzo korzystnych warunkach./ Z braku doświadczenia d-ca i wyko/nawca nie wykończyli roboty. Prócz/ szofera wszyscy ludzie byli po raz/ pierwszy w akcji. B.

Kamienica przy ul. Krzywe Koło 10. Tutaj pod nr. 3 znajdowało się mieszkanie rodziców „Maryli”, w którym odbyła się odprawa, w której brał udział dowódca III plutonu „Luty” oraz dowódca oddziału „Bryl”. Fot. M. Olczak.

Notatka w „Biuletynie Informacyjnym” z 30 XII 1943 r. z informacją o zranieniu Antona Hergla. (AAN)

Fragment sprawozdania chronologicznego kontrwywiadu Okręgu Warszawskiego AK z informacjami o akcji na Hergla oraz rozstrzelaniu przez Niemców dzień po akcji 40 Polaków. (AAN)

Akcja na Brauna

Warszawa, 13 grudnia 1943 r.

CEL: likwidacja Emila Brauna.

CZAS: 13 grudnia 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Daniłowiczowska 1/3.

OPIS W PUBLIKACJACH:

M. Wiśniewskiej, D. Kaczyńskiej, *Akcja na Brauna, Wojskowy Przegląd Historyczny 8, 1963, nr 3/4*, s. 354-374.

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji*

Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III, Warszawa 1991, s. 277-286.

Widok na ul. Senatorską nr 13/15, dawny Pałac Prymasowski. Przed nim stanęły samochody „Bruna” i „Niemiry” gotowe do akcji. Fotografia z czerwca 1941 r. (APW)

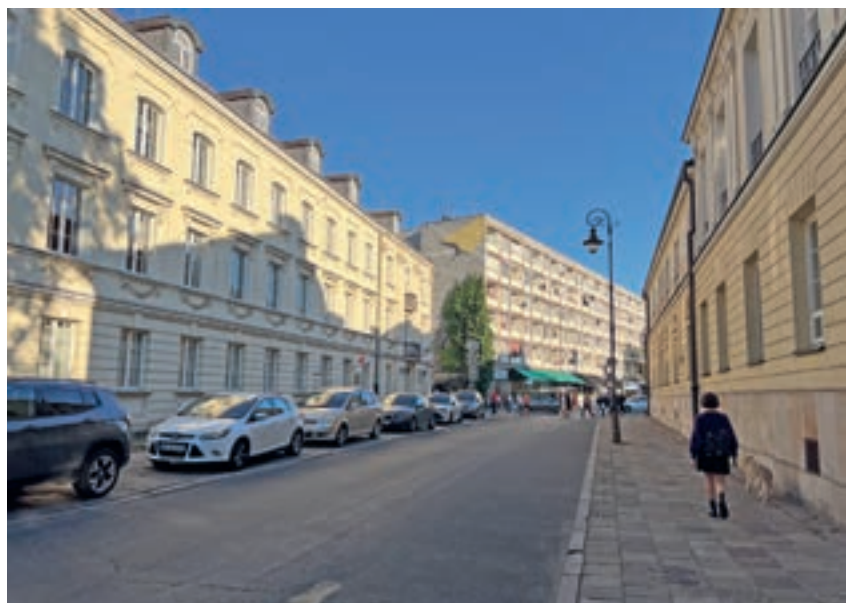
Fotografia lotnicza centrum Warszawy. W górnej części widoczny narożnik pl. Teatralnego i ul. Senatorskiej – miejsce akcji na Brauna. Widoczny również budynek Wohnungsamtu, do którego miał wejść Braun. Fotografia z lipca 1944 r. (APW)

Narożnik ul. Daniłowiczowskiej i ul. Senatorskiej. Tutaj ustawieni byli „Orkan” – dowódca akcji i „Daniel”.
Fot. M. Olczak, 2023 r.

Widok ul. Senatorskiej. Od tej strony nadeszli wykonawcy „Polluks” i „Kastor”.
Fot. M. Olczak, 2023 r.

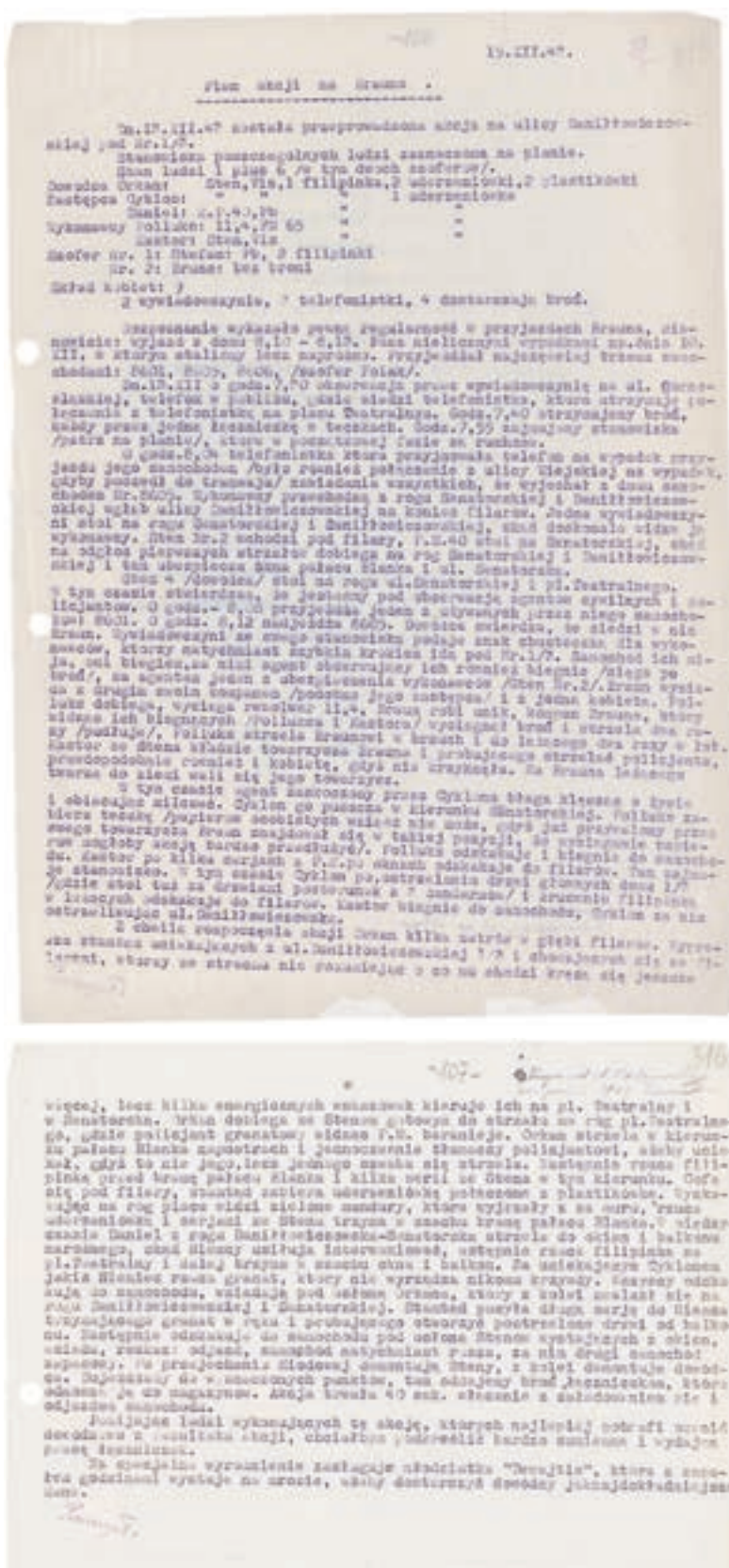
Widok z ul. Daniłowiczowskiej w stronę narożnika ul. Senatorskiej i pl. Teatralnego. Po prawej stronie znajdował się budynek Wohnungsamtu, przed którym zlikwidowano Brauna.
Fot. M. Olczak, 2023 r.

1. Kazimierz Kardaś, ps. Orkan
– dowódca akcji,
ubezpieczenie. (AAN)
2. Zbigniew Dąbrowski,
ps. Cyklon – zastępca
dowódcy akcji,
ubezpieczenie. (AAN)
3. Jerzy Kozłowski, ps. Kastor
– I wykonawca. (AAN)
4. Jerzy Sarnowski, ps. Polluks
– II-gi wykonawca. (AAN)
5. Ryszard Dulniak, ps. Daniel
– ubezpieczenie.
6. Bronisław Hellwig, ps. Bruno
– kierowca. (AAN)
7. Witold Florczak, ps. Minoga
– kierowca. (AAN)
8. Stanisław Ołdakowski,
ps. Staszek – kierowca. (AAN)
9. Zofia Łazor, ps. Zojda –
sygnalizacja i rozpoznanie.
(AAN)
10. Elżbieta Dziębowska,
ps. Dewajtis – sygnalizacja
i rozpoznanie. (AAN)
11. Maria Chuchła, ps. Maja
– sygnalizacja i rozpoznanie.
(AAN)
12. Kazimiera Chuchła, ps. Kaja
– sygnalizacja i rozpoznanie.
(AAN)

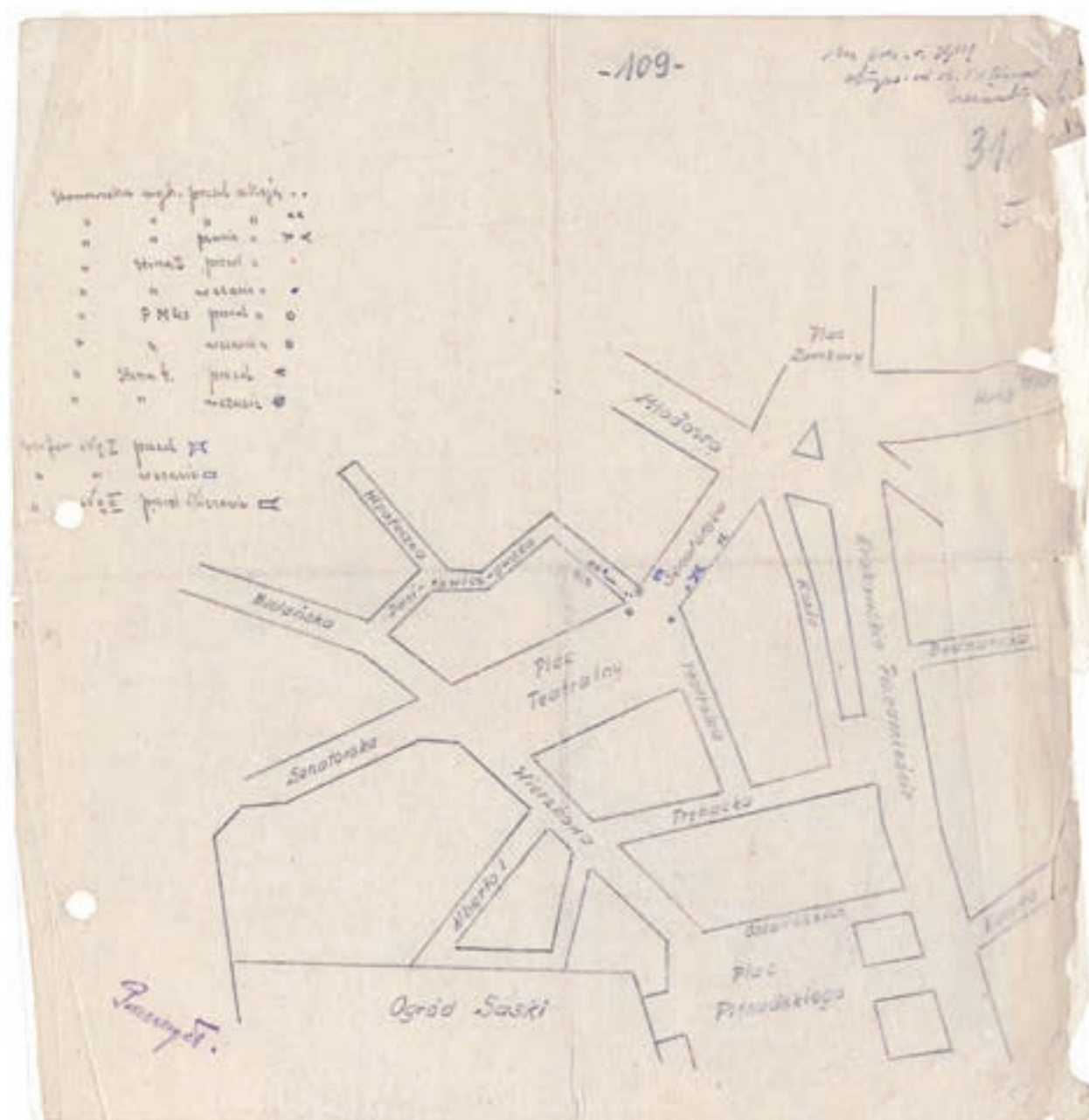

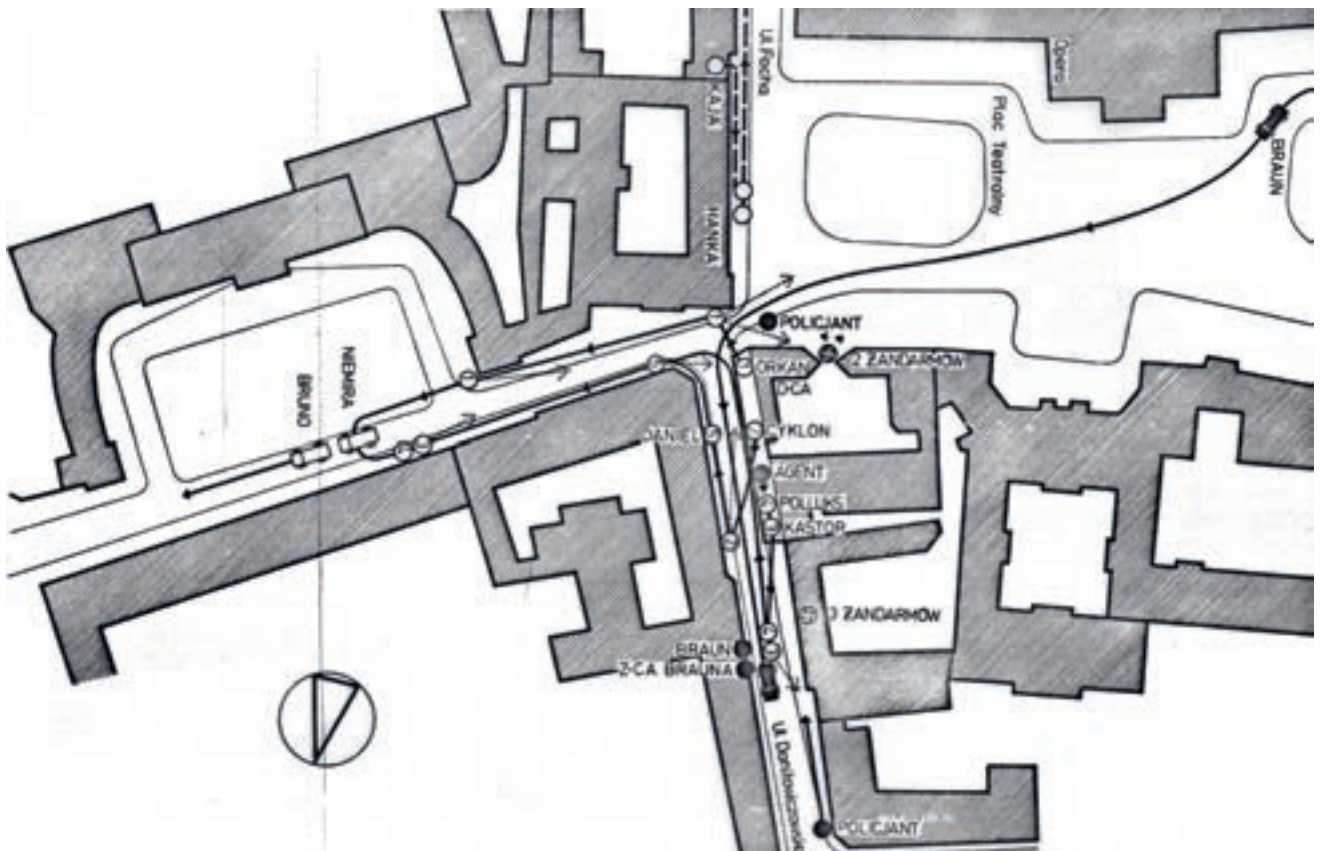
13. Hanna Szarzyńska,
ps. Hanka – sygnalizacja
i rozpoznanie.
(Zbiory rodzinne)
14. Maria Stypułkowska,
ps. Kama – transport broni,
wymiana dokumentów.
(Zbiory rodziny Chojeckich)
15. Teresa Szuch, ps. Mirka
– transport broni, wymiana
dokumentów. (AAN)
16. Janina Lutyk, ps. Scarlet
– transport broni, wymiana
dokumentów. (AAN)
17. Halina Wojciechowska,
ps. Tina – transport broni,
wymiana dokumentów.
(AAN)

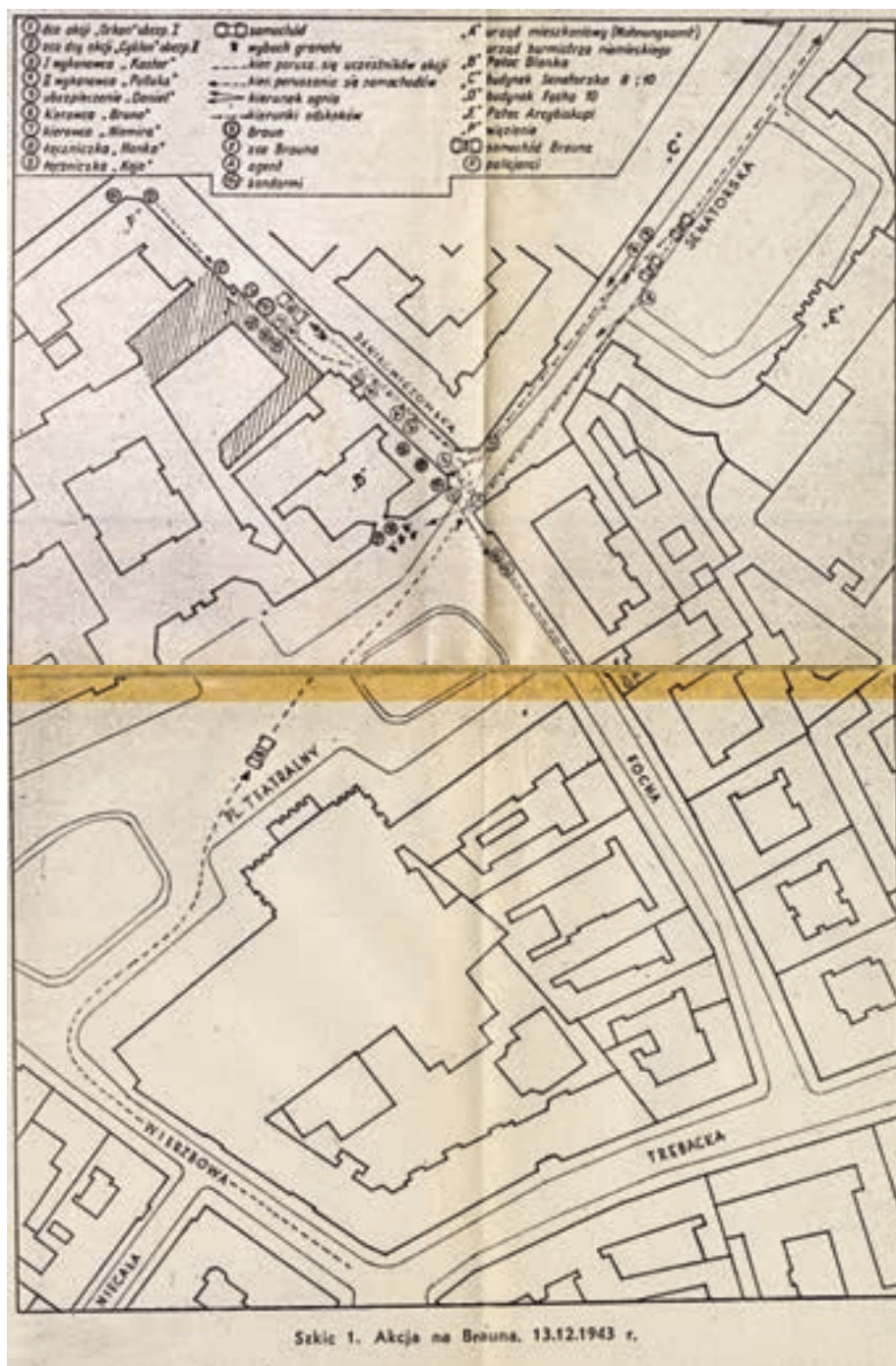
Sprawozdanie z akcji na Emila Brauna z 15 XII 1943 r. zatytułowane jako „Plan akcji na Brauna”. Nie jest ono podpisane przez dowódcę akcji, jednak taka wersja została wysłana przełożonym. Dokument ten miała na maszynie przepisać Zofia Łazor, ps. Zojda. Dokument z Archiwum Kedywu KG AK. (WBH)

Szkic akcji na Emila Brauna z zaznaczonymi stanowiskami poszczególnych uczestników.
Plan z Archiwum Kedywu KG AK. (WBH)

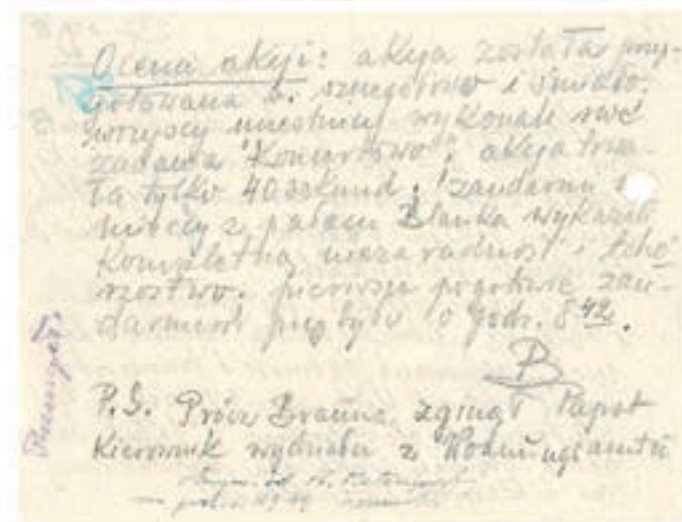

Szkic akcji na Brauna opracowany przez Piotra Stachewicza. Lata 80. XX w. (AAN)

Szkic 1. Akcja na Brauna. 13.12.1943 r.

Szkic akcji na Brauna opracowany do artykułu M. Wiśniewskiej, D. Kaczyńskiej, Akcja na Brauna, *Wojskowy Przegląd Historyczny* 8, 1963, nr 3/4. (AAN)

Meldunek dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa,
ps. Bryl do dowódcy Kedywu KG AK Emila Fieldorfa,
ps. Nil w sprawie akcji na Emila Brauna (16 XII 1943 r.)
Dokument z archiwum Kedywu KG AK. (AAN)

P[ega]z -B[ryl]/ „D” 16.XII.[19]43/ p[an] Nil/ Melduję,
 że w poniedziałek dn. 13/ bm. godz. 8:13 na ulicy
 Daniłowiczowskiej/ został zastrzelony Braun, dyr[ektor]
 Wohnungs/amtu. Akcja odbyła się w bardzo/ trudnych
 warunkach./ D-ca akcji Orkan, wykonawcy Kastor/
 i Polluks, ubezpieczenie Cyklon i Da/niel – obserwacje,
 łączność i transport/ broni oddział Kobiecty – wszyscy
 2/ plutonu. Szofer Bruno z 1 plut[onu]. Szczególną
 odwagę wykazała wywiadowczy/ni p[ana] Rayskiego
 p[ani] Klara./

Ocena akcji: akcja została przy/gotowana b[ardzo] szczegółowo i śmiało./ Wszyscy uczestnicy wykonali swe/ zadania „Koncertowo”; akcja trwa/ła tylko 40 sekund; żandarmi nie/mieccy z pałacu Blanka wykazali/ kompletną niezadarność i tchu/rzostwo; pierwsze pogotowie żan/darmerii przybyło o godzinie 8:42./ B[ryl]/ P.S. Prócz Brauna zginął Papst/ kierownik wydziału z Wohnungsamtu./

Fragment „Biuletynu Informacyjnego”
nr 215/1943 z notatką o akcji na Brauna. (AAN)

Fragment „Biuletynu Informacyjnego”
nr 206/1943 z notatką o akcji na Brauna
i na Hergla. (AAN)

25/Dnia 13.12.43r przed godz 8-mą, przy ul. Daniłowiczowskiej w pobliżu Pałacu Blanka zabito dwóch kierowników Biura Kwaterunkowego. Jeden z nich Popat, drugi niem Braun. Zabito także przechodzącą w tym czasie kobietę, oraz raniono drugą przechodzącą do biura i plut 12-go Kom Bobika Szczepana, który pełnił tam służbę. W związku z tym nastąpiły aresztowania. Nadmieniam, że sprawy na kilka minut przed zamachem przyjechali samochodem osobowym i oczekiwali tych, których później zabili. Rzucili sztety granaty, jeden w Pałac Blanka, powybijano szyby. W związku z tym wypadem na ul. W-wy obłąny i aresztowania. Rzekomo trzech sprawców zatrzymano.

Krzyszyna.

26/W dniu 13.12.43r godz 8, zostali zabici na ul. Daniłowiczowskiej 1/ dyr niem Biura Kwaterunkowego Braun i kier Wydziału Budowlanego na W-wy Popat, oraz jego kuzynka sekretarka ciężko ranna, oraz postrzaony plut XII-go Kom Bobik. W związku z tym zabójstwem o godz 8.15 z przejeżdżającego tramwaju przez Pl. Teatralny, sandaieria wysiągnęła 2-eh nieszczęsny, których zabili karab na miejscu. Około godz 11 sandaieria do G.O., przywieźła trzech nieszczęsnych zatrzymanych w chwili błądki domów i ulicy Senatorskiej. Jeden był wzrostu niżej średni lat około 40, ubrany w ciemny płaszcz, drugi i trzeci w wieku lat do 30, wzrostu wysokiego, jeden z nich ubrany w jasny płaszcz, i cyfrowy kłisownik, twarz posiąga.

Bożena.

Po zamachu na dyr Brauna, Pałac Blanka, wartownia policyjna w Pałacu Bruhla, otrzymała zawiadomienie od dwóch przechodzących, by karabiny w stojakach były zawsze załadowane, oraz zamurowanie okien od ul. Wierzbowej. Również został przydzielony wartownik pies wieszur lekki przeszkolony: Ordez tego utworzono patrol pieszy, policji w sile 1-3, który cała noc do godz 7.30 rano kontroluje wszystkie wartownie w W-wie.

W rozmowie z policjantami niemieckimi na temat narzucenia wynagrodzenia policji polskiej, powiedział mi, że wkrótce policja Polaka zostanie częściowo wcielona do niemieckiej policji, reszta otrzyma kartki sygnalizacyjne niemieckie i w ten sposób poprawi się dykt Polacji Polakiej.

Pabst, kierownik niemieckiego urzędu budowlanego, Daniłowiczowska 1/3 4 p. Jest synem księgarza gdańskiego, budowniczy, ukończył kursy dokształcające przy politechnice gdańskiej, praktykował w Łodzi. Z terenu Gdańska znany jako Polakożerca. Na dzisiejszym stanowisku łapownik brutalny wobec Polaków. Cieszy się opinią kanalii. Prawą ręką P. jest inżynier drogowy Misbach, rudy, kędzierzawy, l.ok.45, przed wojną pracował w wydz.komunikacyjno budowlanym warszawskiego urz.wojewódzkiego oraz w krakowskim urz.wojewódzkim. Na 2 lata przed samą wojną zajął techniczne stanowisko w wydz.techn. Zarz.Miejsk. w W-wie. Zdecydowany N Niemiec, w stosunku do Polaków miękki i koleśkowski, łapówki biorący ostry nie, wg opinii znających go z okresu przedwojennego współpracownik informacji niemieckiej.

Fragment sprawozdania chronologicznego kontrwywiadu Obszaru Warszawskiego AK z informacją o akcji na Brauna. (AAN)

Fragment sprawozdania chronologicznego kontrwywiadu Obszaru Warszawskiego AK z informacją o zabezpieczeniach podjętych przez Niemców po akcji na Brauna. (AAN)

Informacja na temat Pabsta w zestawieniu chronologicznym Kierownictwa Walki Cywilnej z 4 X 1943 r. (AAN)

Akcja na Myrchę

Warszawa, 15 grudnia 1943 r.

CEL: likwidacja Władysława Myrchy.

CZAS: 15 grudnia 1943 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Pańska 77.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 287-291.

1. Dom przy ul. Pańskiej 77 (pierwszy od prawej), w którym pod numerem 18 mieszkał volksdeutsch Władysław Myrcha. Fotografia z 1937 r. (APW)
2. Dom przy ul. Pańskiej 77 (pierwszy od lewej). Fotografia z 1937 r. (APW)
3. Dom przy ul. Pańskiej 77. Stan obecny. Fot. R. Kierzkowski, 2024 r.

1. Jerzy Jarkiewicz, ps. Leszek – dowódca akcji. (AAN)
2. Jan Wróblewski, ps. Zabawa – I wykonawca. (AAN)
3. Stefan Pakula, ps. Maryla – I ubezpieczenie klatki schodowej. (AAN)
4. Stefan Królikowski, ps. Hipek – II ubezpieczenie bramy domu. (AAN)
5. Stanisław Ołdakowski, ps. Staszek – kierowca samochodu Opel. (AAN)
6. Aleksander Kunicki, ps. Rayski – rozpoznanie Myrchy. (AAN)
7. Halina Dunin-Karwicka, ps. Janina – rozpoznanie Myrchy. (AAN)
8. Irmína Buszczyńska, ps. Irmína – dostarczenie broni i odbiór dokumentów. (AAN)
9. Irena Jakubowska, ps. Irena Połówka – dostarczenie broni i odbiór dokumentów. (AAN)

Pegaz-Bryl
16 XII 43
Kiedyś do 15 XII, godz. 7:00 został zastrzelony
Władysław Mercha. D[owód]ca akcji Leszek,
wykonawca Zabawa, ubezpieczenie Maryla i Hipek,
szofer – Staszek. Transport/broni i rozpoznanie p[ana]
Merchy przeprowadził oddział kobiecy – wszyscy
z II-go plutonu. Akcja miała miejsce w mieszkaniu
Merchy przy ul. Pańskiej 77. Ocena akcji: akcję
zaplanowano śmiało i wykonano b[ardzo] sprawnie.
Załącznik – portfel ze wszystkimi danymi Merchy/
B[ryl].

Wszystko zgodnie z planem. Zatem portfel ze
wspomnianymi danymi Merchy.
B.

Wszystko zgodnie z planem. Zatem portfel ze
wspomnianymi danymi Merchy.
B.

Meldunek dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa,
ps. Bryl do dowódcy Kedywu KG AK Emila Fieldorfa,
ps. Nil w sprawie akcji na Władysława Myrczę
(16 XII 1943 r.). Dokument z archiwum Kedywu KG AK.
(AAN)

Tekst dokumentu:

Pegaz-Bryl/16 XII [19]43/ p[an] Nil/ W środę dn. 15 b.m.
godz. 7:08 został zastrzelony/konfident Hergla
Władysław Mercha. D[owód]ca/ akcji Leszek,
wykonawca Zabawa, ubezpiecze/nie Maryla i Hipek,
szofer – Staszek. Transport/broni i rozpoznanie p[ana]
Merchy przeprowadził/ oddział kobiecy – wszyscy
z II-go plutonu./ Akcja miała miejsce w mieszkaniu
Merchy/ przy ul. Pańskiej 77./ Ocena akcji: akcję
zaplanowano śmiało i wykonano b[ardzo] sprawnie.
Załącznik – portfel ze/ wszystkimi danymi Merchy/
B[ryl].

Wszystko zgodnie z planem. Zatem portfel ze
wspomnianymi danymi Merchy.
B.

Raport z akcji na volksdeutscha Władysława
Myrczę podpisany przez dowódcę akcji Jerzego
Jarkiewicza, ps. Leszek przesłany do Adama
Borysa, ps. Bryl. Dokument z archiwum Kedywu
KG AK. Kopia maszynopisowa, po 15 XII 1943 r.
(WBH)

[illegible]

Signal = 0

1. Leosok - astrojenia: Colt 7,65, Pb, plastikfeka
2. Marysk - " Pb, filipinka
3. Sabawa - " Fm 7,65, Vis
4. Nipek - " Sten, Pb, filipinka
5. Blazsek - asofer

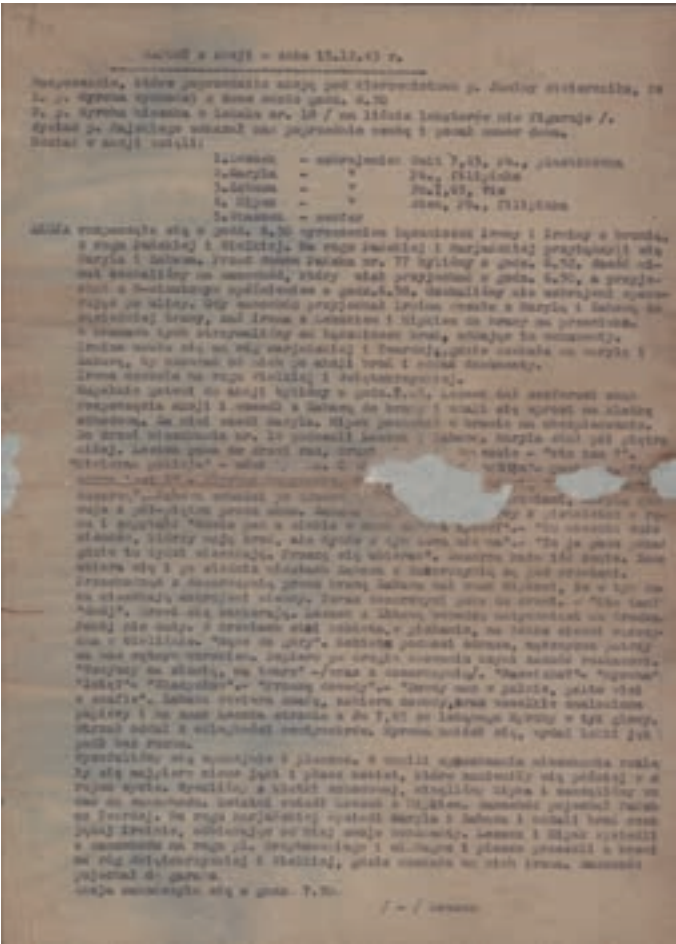
akcja rozpoczęła się o godz. 6.30 wyruszeniem Łączniaków Irene i Irwin z bronią, z rąga Półkiskiej i Kiełkiej. Jako ubezpieczenie przedali wsił Łeśzek i Nikieta. Na rogu Półkiskiej i Mariackiej przyjechali wsił Maryla i Zabawa. Przed domem Pałaka nr. 77 byliśmy o godz. 6.53. Usłeliśmy miny, czekaliśmy na samochód, który miał przyjechać o godz. 6.56, a przyjechał z 8-minutowym opóźnieniem o godz. 6.58. Czeka-
liśmy niezabawiając spacerować po ulicy. Gdy samochód przyjechał, Irwina wsiadła z Marylą i Zabawą do przedniego bramy, zaś Irene z Łeśzkiem i Nikieta do bramy naprzeciwko. W bramach tych otrzymaliśmy od Łączniaków broń, oddając im dokumenty. Irwina wsiadła się na róg Mariackiej i Teatralnej, gdzie czekała na Marylę i Zabawę by po akcji odebrać od nich broń i oddać dokumenty. Irene czekała na ro-
g Kiełkiej i Śmigłokrykielnej. Kupiliśmy gazetki do akcji byliśmy o
godz. 7.05. Łeśzek dał zamierzony znak rozpoczęcia akcji i wsiadł z Zabawą do bramy i wsiadł się od razu na klatkę schodową. Za nimi
wsiadł Maryla. Nikieta pozostał w bramie na ubezpieczeniu. Do drzwi
wsiadła Maryla nr.10 podzielił Łeśzek i Zabawa. Maryla wstał pół-piętra
niżej. Łeśzek puka do drzwi raz, drugi, trzeci. Wreszcie - "Kto
tam?!" - "Otwieraj, policja!" - mówi Łeśzek. Cisza. "Otwieraj, po-
licja!" - powtarza. "A co tam jest?" - słychać szepcącego. Stędy Le-
śzek wraca się do Zabawy - "To sąsiedzi". Zabawa schodzi po dozo-
rę. Łeśzek czeka pod drzwiami, Maryla obserwuje z pół-piętra prę-
żąc.

Zabawa odział się dosłownie z pianowaniem w zaski i szczyty: "Ojciec
mama i siostra, mama kary, kary, kary" - Tu mieszkała dach niemożności, kto
raz mają broń, a tyśów tym dach niemożności. - "To ja panna panna
dział w tyśów, mieszkała, proszę się ubierała". Dosłownie kate 166
dzieci, sama ubiera się i po ciemności miniatu Zabawa z dosłowności
a pod drzewami. Przechodząc z dosłowności przez bramę, Zabawa
dłż smak Nipowski, że w domu tym mieszkała, ubrała się niemożności.
Teraz dosłowności puka do drzwi. - "Kto tam?" - "Dobry". Drzwi się
otwierają, Leszek z Zabawą wchodzi natychmiast do sypialni. Pokój
nieudany. - "Drogiach stół kobiety w północy, na zaski niemożności
nieudany w ciemności. "Spój do góry". Kobieta podnosi odrazu,
nieudany patrzy na nas natychmiast. Dopiero po chwili widać
miał ciał niemożności rosnących. "Wszystko na niemożności na twój" - "Wszystko
z dosłowności" - "Kawalek" - "Wszystko" - "Wszystko" - "Wszystko"
- "Proszę dowodzić" - "Dowodzić nam w palcie, palto wisi w szafie".
Zabawa otwiera szafę, zabiera dowody, oraz wszelkie wszelkie
pamięci i na smak Leszka strzela z 70/75% do 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-

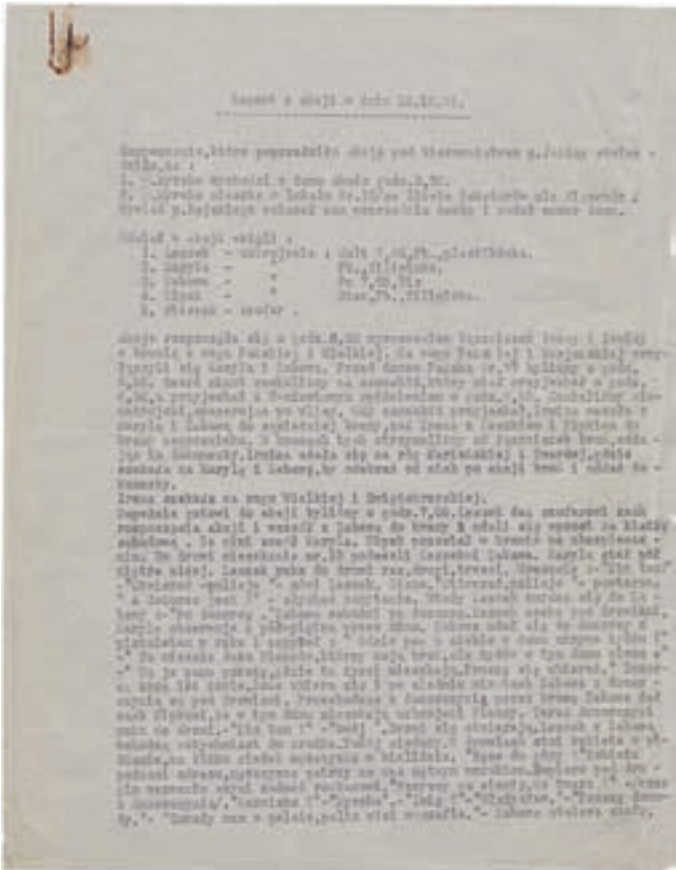
[illegible]

Raport z akcji na volksdeutscha Władysława Myrchę podpisany przez dowódcę akcji Jerzego Jarkiewicza, ps. Leszek przesłany do Adama Borysa, ps. Bryl. Dokument musiał pozostać w archiwum oddziału. Nie posiada śladu przekazania do dowództwa Kedywu KG AK. Jest pierwotnym maszynopisem względem kopii przesłanej do dowództwa Kedywu KG AK, po 15 XII 1943 r. (Karta)

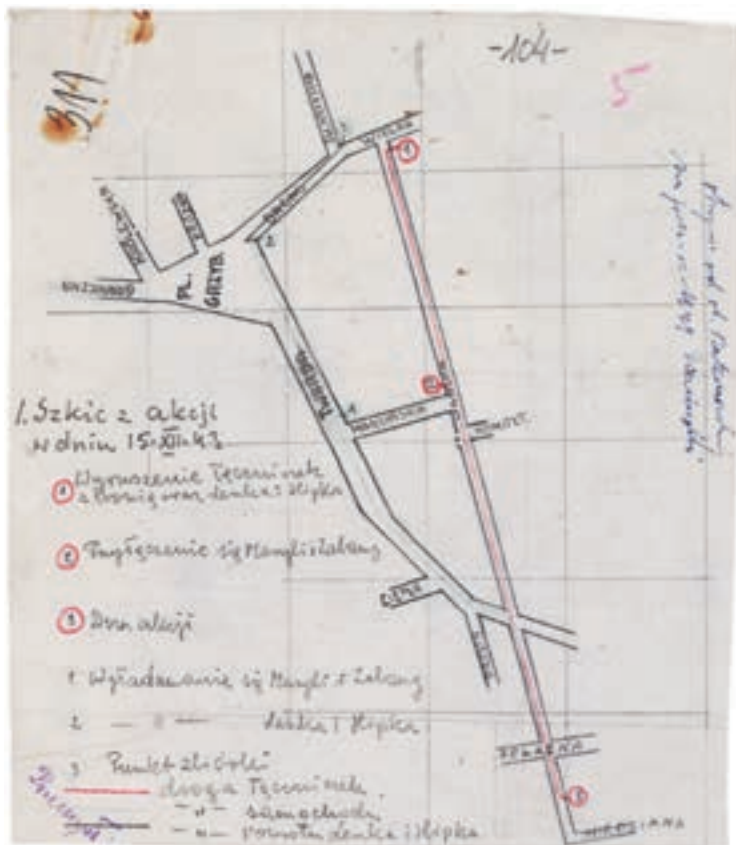
Raport z akcji na volksdeutscha
Władysława Myrczę.
Odpis maszynopisowy sporządzony
latem 1945 r. Zwraca uwagę błędna
godzina zakończenia akcji – 7.30.
(Archiwum Hanny Rybickiej)

Raport z akcji na volksdeutscha
Władysława Myrczę.
Odpis maszynopisowy sporządzony
w II połowie lat 40. XX w. (AAN)

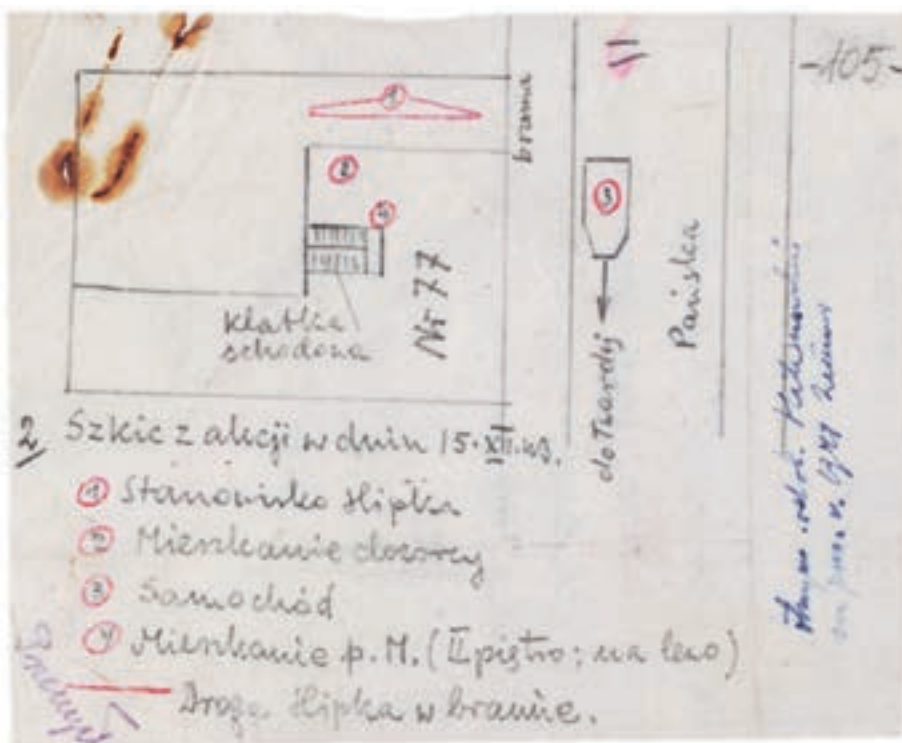

Szkic z akcji na Władysława Myrczę.
Trasy dojścia i odskoku. Dokument
z Archiwum Kedywu KG AK. Załącznik
do raportu z akcji. (WBH)

Szkic z akcji na Władysława Myrczę. Trasy dojścia i odskoku.
(Archiwum Hanny Rybickiej)

Szkic z akcji
na Władysława Myrchę.
Plan kamienicy.
Dokument z Archiwum
Kedywu KG AK. Załącznik
do raportu z akcji. (WBH)

Szkic z akcji
na Władysława Myrchę.
Plan kamienicy.
(Archiwum
Hanny Rybickiej)

Akcja na Kutschere

Warszawa, 1 lutego 1944 r.

CEL: likwidacja generała brygady SS i generał-majora policji Franza Kutschery, dowódcy SS i Policji w Dystrykcie Warszawskim GG.

CZAS: 1 lutego 1944 r.

MIEJSCE: Warszawa, Aleje Ujazdowskie 23.

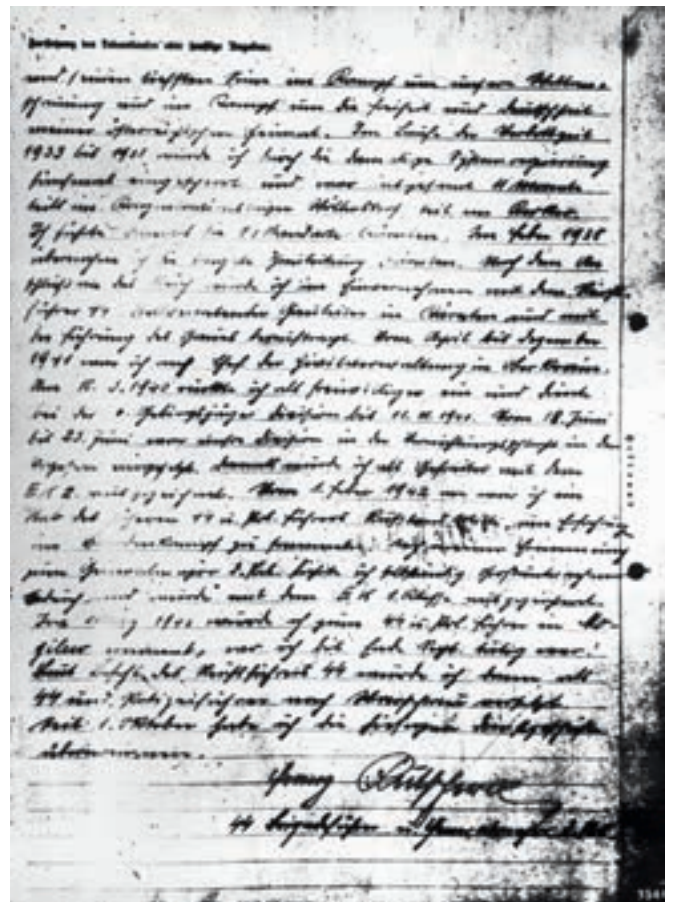
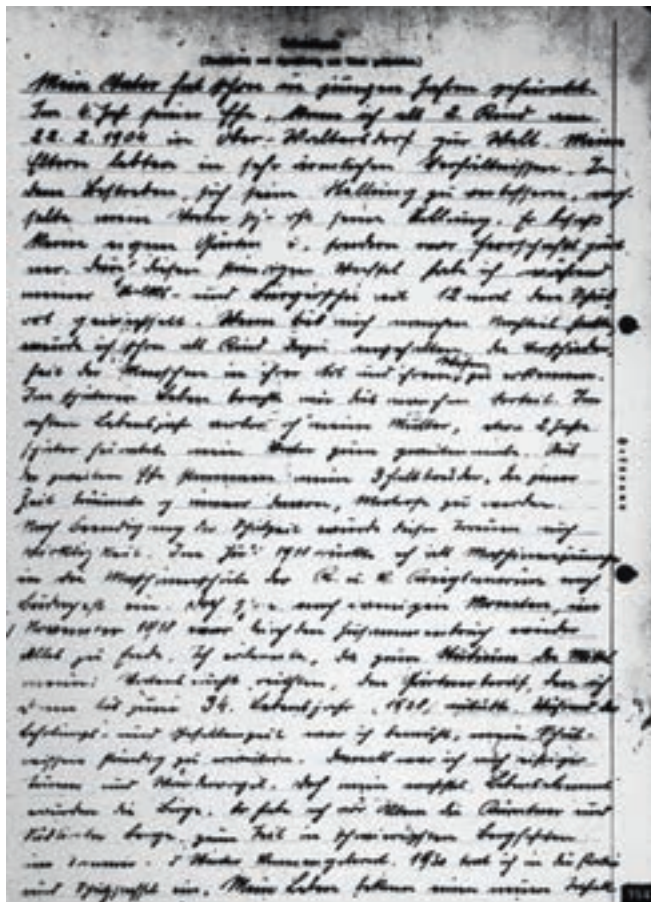
OPIS W PUBLIKACJACH:

M. Dylawerska, E. Dziębowska, Z. Gąsior, D. Kaczyńska,

Akcja na Kutschere, Wojskowy Przegląd Historyczny 4, 1959, nr 4, s. 84-121.

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji**

Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III, Warszawa 1991, s. 357-403.

Fotokopia życiorysu Franza Kutschery z jego akt personalnych w Głównym Urzędzie Bezpieczeństwa Rzeszy w Berlinie. Tekst napisany już po objęciu funkcji w Warszawie. (AAN)

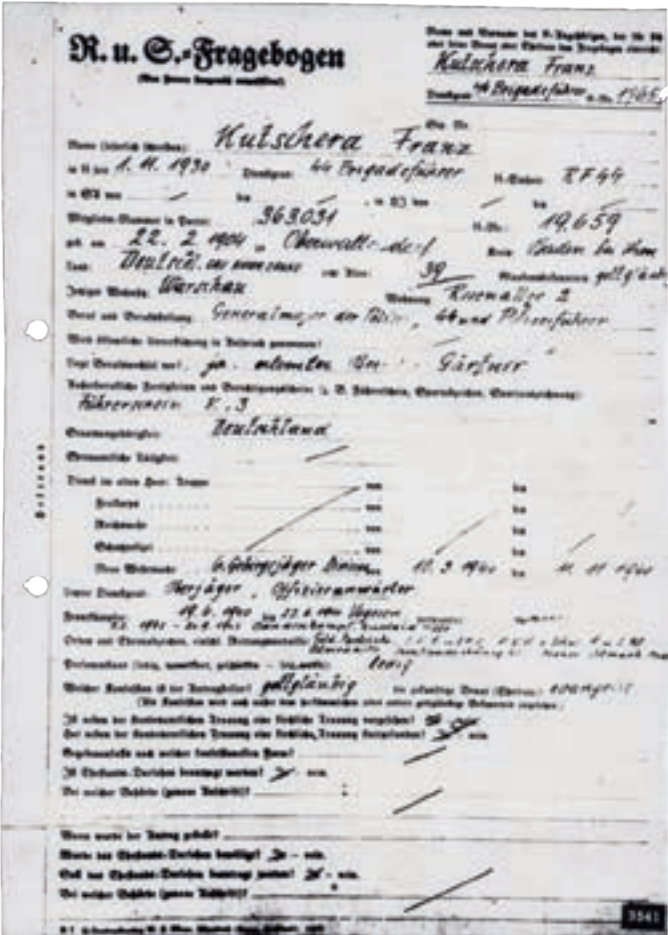

1. Generał brygady SS i generał-major policji Franz Kutschera – fotografia w stroju cywilnym z okresu II wojny światowej, ok. 1943 r. (AAN)
2. Generał brygady SS i generał-major policji Franz Kutschera jako Gauleiter Karyntii, 1942 r. (AAN)
3. Generał brygady SS i generał-major policji Franz Kutschera – Dowódca SS i Policji w Dystrykcie Warszawskim GG. (AAN)
4. Generał brygady SS i generał-major policji Franz Kutschera podczas powitania z Robertem Leyem na lotnisku w Klagenfurcie. (AAN)
5. Generał brygady SS i generał-major policji Franz Kutschera – fotografia służbowa, 1943 r. (AAN)

Kopia mikrofilmowa rozkazu Heinricha Himmlera mianującego Franza Kutschere na Dowódcę SS i Policji w Dystrykcie Warszawskim, 25 IX 1943 r. (AAN)

Kopia mikrofilmowa formularza personalnego wypełnionego przez Franza Kutschere, po 20 IX 1943 r. (AAN)

Depesza nr 1724 z 8 X 1943 r.
Komendanta Głównego AK Tadeusza
Komorowskiego, ps. Lawina
do VI Oddziału Sztabu Naczelnego
Wodza w Londynie z informacją
o powołaniu Franza Kutschery na
stanowisko Dowódcy SS i Policji
w Dystrykcie Warszawskim. (AAN)

+Nr 1724 z dn. 8.X. /Wara linist/
Nowy dec SS i policji w dystrykcie warszawskim Kutschera, zamiast Stroopa.
Partyzanci sowieccy dwukrotnie dzień po dniu opanowali Janów Łubelski, a
bez reakcji 100 banderów zabarykadowanych w koszarach. W Krakowie dnia
21.IX. blokada działaczy polskiej wyłączonego ponad 30 tys. osób.
W odwet na zabicie inspektora policji kryminalnej litewskiej w Wilnie
został rozstrzelany m.in. 17.IX. prof. Wł. Dr. Kazimierz Pelczar.
W Poznaniu wyaresztowano rodzinę skazańców i więźniów polskich, dorosłych
do obywateli, dzieci na zesłanie w kierunku Wiednia.
Na Litwie, Łotwie i Estonii oraz na terenach rosyjskich kończąca fala li-
kwidacji żydów. Lawina.

Obwieszczenie

W dniu 27 i 28.12.1943 r. znowu w czterech wypadkach Niemcy i stojący w służbie niemieckiej Polacy zostali w nieczyny sposób napadnięci i częściowo obrabowani. Przyczyną żołnierz niemiecki został zabity a inny zraniony. Równocześnie polski policjant został zabity a inny zraniony. Za powyższe kazałem z pośród osób, które były skazane przez sąd doraźny Policji Bezpieczeństwa lecz były tymczasem przewidziane do ulaskawienia, następujących 40 w dniu 31.12.1943. r. publicznie rozstrzelać:

1. Wajsbawski Stanisław	nr. 10.5.25	15. Głuchowski Gustaw	nr. 12.1.40	26. Michalski Józef	nr. 26.4.24
2. Fiedorowicz Tadeusz	„ 1.2.25	16. Ławenderowski Wacław	„ 26.6.46	27. Borszta Władysław	„ 4.7.22
3. Antkowiak Mieczysław	„ 5.1.31	17. Ławenderowski Feliks	„ 17.3.31	28. Kozłowski Józef	„ 13.11.41
4. Karłowicz Antoni	„ 20.3.38	18. Bujewicz Stanisław	„ 27.4.47	29. Dymowski Stefan	„ 13.11.40
5. Pyski Władysław	„ 15.8.22	19. Dubrowski Józef	„ 26.4.34	30. Skarbiński Marian	„ 17.9.40
6. Włodarski Mieczysław	„ 8.8.23	20. Wójcik Stanisław	„ 18.4.31	31. Górecki Wacław	„ 15.8.36
7. Bajkowski Stanisław	„ 26.8.1940	21. Piwko Zdzisław	„ 11.12.31	32. Samoszewski Feliks	„ 15.8.36
8. Skrzypczak Arkadiusz	„ 14.5.47	22. Piwowski Jan	„ 17.12.26	33. Rykowski Hieronim	„ 22.5.39
9. Zamojski Kasper	„ 2.7.37	23. Kąpcowski Filip	„ 15.4.17	34. Such Kaczmierz	„ 14.5.42
10. Bujkowski Wacław	„ 19.8.40	24. Szczęsny Andrzej	„ 26.12.17	35. Janowski Stefan	„ 11.2.35
11. Łabacki Eugeniusz	„ 25.2.14	25. Kowalski Edward	„ 18.8.16	36. Dymowski Stefan	„ 11.2.40
12. Heller Feliks	„ 14.1.37	26. Pienochowski Tadeusz	„ 26.8.24	37. Baranek Ludwik	„ 26.10.47
13. Leco Stefan	„ 22.8.36	27. Marzec Wacław	„ 24.12.35	38. Kuchcik Aleksander	„ 17.3.45
14. Łukaszewicz Mieczysław	„ 14.1.44				

Dalej zostali przez sąd doraźny Policji Bezpieczeństwa na podstawie §§ 1 i 2 Rozporządzenia o zwalczaniu wykroczeń przeciw niemieckiemu dziełu odbudowy w Gen. Gub. z dnia 2.10.1943 r. z powodu posiadania broni i udziału w zabronionych organizacjach w dniu 31.12.1943 r. skazani na karę śmierci:

1. Dymowski Stefan	nr. 11.11.21	8. Sakiet Stanisław	nr. 15.4.25	17. Pienochowski Lech Jan	nr. 11.10.30
2. Włodarski Józef	„ 14.8.34	9. Pienochowski Marian	„ 4.10.34	18. Kulinski Tadeusz	„ 9.8.40
3. Młynarski Feliks	„ 26.8.32	10. Edmond Edmund	„ 8.8.34	19. Salszewski Adam	„ 15.3.14
4. Karłowicz Zdzisław	„ 4.3.35	11. Bryn Wacław	„ 16.12.27	20. Ławra Kazimierz	„ 12.4.17
5. Cichosz Wacław	„ 11.3.38	12. Kobera Zdzisław	„ 8.4.24	21. Mito Janusz	„ 17.4.30
6. Ancher Edward	„ 12.2.40	13. Witaszczyk Zdzisław	„ 16.12.25	22. Stawski Edward Janusz	„ 26.3.30
7. Rucki Eugeniusz	„ 18.1.12	14. Kozłowski Stanisław	„ 18.5.19	23. Janiczek Józef	„ 7.8.24
8. Złazewski Wacław	„ 16.8.18	15. Pienochowski Antoni	„ 16.4.14		

Z wyżej wymienionych objętych liczbą od 1. do 3. zostali już straceni, ponieważ byli w posiadaniu broni i należeli do grup terrorystycznych.

Skazani od liczby 4. do 23. są przewidziani do ulaskawienia.

Gdyby jednak w ciągu najbliższych 3 miesięcy na obszarze miasta Warszawy lub Starostwa powiatu Warszawskiego miały się zdarzyć akty gwałtu, szczególnie napady na Niemców, obywateli państw sprzymierzonych z Rzeszą Wielkoniemiecką albo na niemieców, pracujących w interesie dzieła odbudowy w Generaln. Gubern. to na wypadek, gdy sprawy nie będą natychmiast zatrzymane, wyrok będzie również wykonany na skazanych przewidzianych do ulaskawienia, a mianowicie w ten sposób, że za każdy napad na taką osobę przewidziany akt ulaskawienia będzie wywołany przynajmniej dla 10 skazanych.

Jeśli czyn jest dokonany przez elementy komunistyczne, to z liczby wyżej wymienionych będą wykluczeni komuniści z aktu ulaskawienia, jeśli natomiast czyn został dokonany przez inne elementy, wprowadzonych na błędną drogę, to z wyżej wymienionych będą wykluczeni z aktu ulaskawienia te osoby, które były politycznie tym przybliżone.

Leży zatem w rękach ludności nieniemieckiej

przez natychmiastowe zatrzymanie

lub przyczynienie się do ujęcia sprawców

lub przez wywieranie wpływu na znane jej a wprowadzone na błędną drogę elementy

lub przez dokonanie doniesień na osoby podejrzane

przyczynić się do tego, by wyrok na skazanych, a przewidzianych do ulaskawienia, nie był wykonany.

Warszawa, dnia 3 stycznia 1944 r.

DOWÓDCA SS i POLICJI
na Dystrykt Warszawski

Obwieszczenie Dowódcy SS i Policji na Dystrykt Warszawski gen. Franza Kutschery z dnia 3 I 1944 r. z informacją o rozstrzelaniu kilkudziesięciu polskich zakładników. (AAN)

Bekanntmachung

Am 18.1.1944 ist ein Feldwebel der polnischen Polizei in Radzymin auf dem Wege zu seiner Dienststelle von Banditen überfallen und tödlich verletzt worden. Am 20.1.1944 überfielen Banditen in einem Büro in Warschau, Podwalestrasse, zwei Deutsche, von denen einer durch Pistolenschüsse verletzt, der andere getötet wurde. Am 22.1.1944 wurden in Warschau, Litzmannstadtstrasse, von bewaffneten Banditen 2 SS-Angehörige überfallen und hierbei einer verletzt und einer erschossen. Ich habe daraufhin von den durch das Standgericht der Sicherheitspolizei verurteilten Personen, die zunächst für einen Gnadenereis in Aussicht genommen waren, die nachfolgend aufgeführten 50 am 24.1.1944 öffentlich erschossen lassen:

1. Czaki	Tybur-Wienberg	geb. 4.1.08	19. Skarzynski	Adam	geb. 18.8.02	35. Krowczyński	Zygmunt	geb. 22.1.18
2. Karwin-Piotrowski	Edward	- 1.3.28	20. Stanislawski	Władysław	- 28.8.02	36. Zarzycki	Ludwik	- 25.8.08
3. Halecki	Antoni	- 19.8.04	21. Galkowski	Stanisław	- 1.3.08	37. Nowicki	Franciszek	- 15.12.08
4. Kordylewski	Władysław	- 11.3.24	22. Pergolewski	Roman	- 8.8.07	38. Marczewski	Jan-Oskar	- 19.11.08
5. Jankowski	Jan	- 12.3.08	23. Nagowski	Jan	- 18.2.11	39. Rybar	Nikodem	- 19.8.07
6. Wilanowski	Władysław	- 24.3.20	24. Isala	Władysław	29 Jahre alt	40. Chojnowski	Bolesław	- 8.12.04
7. Kłosa	Tadeusz	- 11.8.24	25. Benachewicz	Władysław	geb. 2.1.17	41. Jachna	Czesław	- 28.8.18
8. Jachna	Mieczysław	- 3.3.23	26. Rybin	Mieczysław	- 24.12.11	42. Przygoda	Aleksander	- 14.1.12
9. Goli	Leon	- 21.2.23	27. Sroczkowski	Tadeusz	- 19.7.11	43. Paszucha	Bolesław	- 4.12.07
10. Sadowski	Stanisław-Maryn	- 4.8.18	28. Płazowski	Władysław	- 5.10.09	44. Brzuchowski	Edward	- 16.7.12
11. Zaleski	Zygmunt	- 17.4.18	29. Kłobucki	Konrad	- 1.2.09	45. Modzeleski	Stefan	- 6.7.12
12. Płazowski	Stefan	- 16.8.11	30. Dr. Ostojka-Dejowski	Eurachy	- 7.12.03	46. Marcinowski	Jan	- 26.4.19
13. Rydzowski	Stefan-Bartłomiej	- 1.4.29	31. Gubars	Leonard	- 1.8.28	47. Dębski	Stanisław	- 17.8.13
14. Kuchowski	Jerry-Andrzej	- 16.8.22	32. Tytka	Bolesław	- 21.5.19	48. Sadowski	Mieczysław	- 18.6.01
15. Zwierykowski	Stefan	- 18.3.25	33. Piotrowski	Franciszek	- 8.7.06	49. Turek	Antoni	- 7.12.19
16. Kuchowski	Antoni	- 27.6.14	34. Głowinski	Antoni	- 21.8.01	50. Tyczkowski	Jan	- 28.1.08
17. Augustyniak	Czesław	- 12.3.07	35. Krowczyński	Kazimierz	- 21.12.19			

Weiter sind durch das Standgericht der Sicherheitspolizei gemäss §§ 1 und 2 der VO. zur Bekämpfung von Angriffen gegen das deutsche Aufbauwerk im GG. vom 2.10.1943 wegen Teilnahme an verbotenen Organisationen zum Tode verurteilt worden:

1. Kłobucki	Edward	geb. 8.10.05	31. Sokolowski	Jan	geb. 25.3.1908	41. Bodek	Apolloniusz	geb. 13.2.19
2. Węgrzyn	Ludwik	- 28.8.14	32. Giejski	Brusław	- 12.6.18	42. Samoch	Tadeusz	- 17.8.03
3. Papił	Tadeusz	- 26.5.19	33. Janowski	Marjan	- 22.7.04	43. Mazurkiewicz	Stefan	- 25.8.12
4. Bana	Czesław	- 7.7.08	34. Schmalowski	Stanisław	- 3.7.20	44. Kłobucki	Ignacy	- 1.2.08
5. Michalski	Tadeusz	- 7.10.17	35. Grabowski	Ignacy	- 28.1.14	45. Durek	Stanisław	- 5.4.05
6. Hryszki	Czesław	- 18.2.09	36. Urbański	Tadeusz	- 11.1.08	46. Gąpficki	Zdzisław	- 18.8.02
7. Witek	Ryszard	- 21.12.21	37. Kozłowski	Kazimierz	- 7.11.04	47. Świdziński	Zdzisław	- 25.10.18
8. Buciński	Jerry	- 17.8.23	38. Jozczak	Władysław	- 26.1.28	48. Jurecki	Bolesław	- 4.5.05
9. Tyczkowski	Marjan	- 3.7.23	39. Thom	Eugeniusz	- 19.7.11	49. Gąpficki	Jerry	- 26.5.04
10. Tyczkowski	Władysław	- 26.4.19	40. Wiatrak	Henryk	- 15.8.08	50. Sierczkowski	Stefan	- 26.7.02
11. Majchrzak	Zygmunt	- 25.4.19	41. Kasiak	Leon	- 25.8.04	51. Słonek	Włodzisław	- 28.7.11
12. Sędziak	Władysław	- 12.8.01	42. Mirowski	Ryszard	- 3.10.02	52. Moli	Stanisław	- 13.11.12
13. Płakowski	Aleksander	- 12.12.34	43. Marzys	Feliks	- 25.8.05	53. Pawlik	Stanisław	- 6.8.04
14. Słobowski	Kazimierz	- 26.7.24	44. Palka	Ryszard	- 1.8.22	54. Kucharski	Franciszek	- 1.10.19
15. Bolewski	Gustaw-Józef	- 8.7.08	45. Hajduk	Franciszek	- 29.8.11	55. Jędrzejewski	Władysław	- 29.8.24
16. Hryszowski	Stanisław-Hieronim	- 13.7.07	46. Karolowski	Czesław	- 6.12.07	56. Szymanski	Władysław-Julian	- 19.8.22
17. Marz	Aleksander	- 4.8.08	47. Winiak	Władysław	- 1.8.12	57. Podolski	Ryszard-Zdzisław	- 15.10.23
18. Zak	Jan	- 18.8.11	48. Kosiński	Władysław	- 16.8.09	58. Adamowicz	Władysław	- 3.1.24
19. Włodzisławski	Józef	- 24.2.09	49. Krawczyk	Franciszek	- 4.10.09	59. Werman	Jerry-Karol	- 11.10.24
20. Płakowski	Antoni	- 12.3.07	50. Szymanski	Adam	- 6.8.22	60. Szymanski	Kazimierz	- 19.2.22

Die Verurteilten sind für einen Gnadenereis in Aussicht genommen.

Sollten jedoch in den nächsten 3 Monaten im Bereich der Stadt Warschau oder der Kreishauptmannschaft Warschau - Land Gewalttaten, insbesondere Überfälle auf Deutsche, Angehörige der mit dem Grossdeutschen Reich verbündeten Staaten oder im Interesse des Aufbauwerkes im GG. arbeitende Nichtdeutsche begangen werden, so wird — sofern der Täter nicht sofort ergriffen wird — das Urteil auch an diesen für einen Gnadenereis in Aussicht genommenen Verurteilten vollstreckt werden, und zwar in der Form, dass für jeden Überfall auf eine solche Person der beabsichtigte Gnadenereis für mindestens 10 der Verurteilten hinfällig wird.

Ist die Tat von kommunistischen Elementen begangen, so werden aus dem Kreis der obenangeführten Personen Kommunisten, ist die Tat von sonstigen irregulierten Elementen begangen, so werden von den Obenangeführten diejenigen, die diesen politisch nahestanden, von dem Gnadenereis ausgeschlossen.

Es liegt deshalb in der Hand der nichtdeutschen Bevölkerung,
durch sofortige Festnahme
oder Veranlassung der Festnahme der Täter
oder durch Einwirkung auf ihnen bekannte irreguläre Elemente
oder durch Anzeigen verdächtiger Personen

dafür zu sorgen, dass das Urteil an den für einen Gnadenereis in Aussicht genommenen Verurteilten nicht vollstreckt wird.

Warschau, den 25. Januar 1944.

DER SS- UND POLIZEIFÜHRER
im Distrikt Warschau

Obwieszczenie Dowódcy SS i Policji na Dystrykt Warszawski gen. Franza Kutschery z dnia 26 I 1944 r. z informacją o rozstrzelaniu kilkudziesięciu polskich zakładników. (AAN)

Obwieszczenie

Dnia 17.1.1944 r. w Gminie Skolimów, Obwód Warszawa-Wieś, został jeden Niemiec przez 8 bandytów zastrzelony i obrabowany. Dnia 24.1.1944 r. zostali przy ul. Aleje Jerozolimskie 2-aj Niemcy w nieczyny sposób zastrzeleni a 1 Polak przez strzał w głowę poraniony. Sprawcy oprócz tego rzucili jeden granat ręczny. Jedynie przez niewypał nie doszło do dalszych porażeń. Dnia 25.1.1944 r. przy ul. Al. 3-go Maja został jeden Niemiec w swoim własnym lokalu przez kilku bandytów śmiertelnie poraniony i obrabowany. Wobec tego polecił z osób skazanych przez Sąd Doraźny Policji Bezpieczeństwa, następujących 100 w dniu 28.1.1944 r. publicznie rozstrzelać. Poprzednio przewidziane ulaskawienie dla tych osób nie mogło nastąpić, ponieważ przez wyżej wymienione dalsze napady możliwość ulaskawienia upadła.

1. Krawczyński Edward	nr. 8.10.20	30. Hajduk Franciszek	nr. 28.8.71	68. Gajkowski Józef	nr. 18.1.1900
2. Węgrzyn Ludwik	28.8.14	31. Kaledziński Czesław	4.12.27	69. Rykowski Antoni	13.6.29
3. Pępek Teodor	18.6.17	32. Winiński Wacław	1.6.17	70. Pawlak Ryszard	1.6.29
4. Ruda Czesław	1.2.29	33. Kucharczyk Wacław	18.6.29	71. Luba Kacimierz-Zbigniew	21.1.31
5. Michalski Teodor	1.10.17	34. Krawczyński Franciszek	18.6.24	72. Lichota Aleksander	25.1.29
6. Mirowski Czesław	18.2.29	35. Szumowski Adolf	4.4.25	73. Brachowski Roman	15.11.29
7. Dworkin Józef	1.2.24	36. Buda Agnieszka	12.2.19	74. Rykowski Michał	14.6.29
8. Witek Edward	21.12.21	37. Samochł Tadeusz	17.8.27	75. Pawlak Arkadiusz	6.1.29
9. Bunczyński Jerzy	17.8.23	38. Mazurkiewicz Stefan	22.2.12	76. Tarkowski Zdzisław-Stanisław	27.4.27
10. Trzypałski Marcin	1.7.23	39. Kucharczyk Ignacy	1.2.29	77. Rucik Ryszard	29.6.29
11. Trzypałski Wacław	26.4.16	40. Uziński Zdzisław	18.6.27	78. Duda Stanisław-Marian	12.2.27
12. Maciejewski Zygmont	27.4.27	41. Włodarczyk Zdzisław	21.10.19	79. Paliński Stanisław	26.6.24
13. Sędziński Władysław	17.6.21	42. Janicki Bogdan	4.8.25	80. Szumowski Ryszard	27.10.29
14. Pichowski Aleksander	11.12.24	43. Cygalski Jerzy	22.2.24	81. Bagin Marian	6.2.27
15. Dworkin Józef	18.1.24	44. Kucharczyk Stefan	26.7.25	82. Gajkowski Kacimierz	13.6.29
16. Bukowski Stefan-Józef	6.7.29	45. Sienk Włodzisław	22.7.27	83. Krawczyński Władysław	17.8.29
17. Wypychowski Stanisław-Marian	15.7.25	46. Paliński Stanisław	15.7.13	84. Rykowski Wacław-Adolf	24.7.17
18. Ruda Aleksander	4.2.29	47. Pawlik Stanisław	6.8.14	85. Siedziński Macyszew	6.8.29
19. Zak Jan	18.8.17	48. Kucharczyk Franciszek	5.10.19	86. Rucik Józef	27.12.29
20. Wierzbicki Józef	24.2.29	49. Jędrzejewski Władysław	26.4.24	87. Kucharczyk Zdzisław	18.10.24
21. Pichowski Andrzej	23.7.21	50. Szymalski Władysław-Józef	18.8.25	88. Siedziński Władysław	25.6.29
22. Sędziński Józef	22.1.1900	51. Paliński Ryszard-Zbigniew	13.12.22	89. Duda Władysław	24.7.27
23. Sędziński Stanisław	13.4.16	52. Adamowski Wacław	5.1.24	90. Paliński Józef	15.10.14
24. Janicki Marian	28.7.24	53. Wierman Jerzy-Ram	10.10.24	91. Szumowski Aleksander	15.10.17
25. Ochmalowski Stanisław	1.1.29	54. Sitarczyk Kacimierz	14.2.27	92. Rykowski Stanisław	17.11.29
26. Gajkowski Ignacy	28.1.14	55. Włodarczyk Tadeusz-Jerzy	0.1.22	93. Siedziński Roman	21.1.29
27. Sędziński Teodor	17.1.29	56. Paliński Ryszard	1.2.23	94. Siedziński Antoni	1.11.29
28. Kucharczyk Kacimierz	7.12.24	57. Rucinski Zdzisław	5.6.29	95. Siedziński Stanisław	1.1.19
29. Siedziński Józef	26.1.29	58. Paliński Władysław	24.6.25	96. Siedziński Feliks	15.10.24
30. Tarkowski Zygmont	22.7.27	59. Bunczyński Czesław	14.1.11	97. Rykowski Wacław	27.1.29
31. Włodarczyk Jerzy	15.8.29	60. Krawczyński Wacław	25.1.25	98. Tarkowski Stanisław	12.2.14
32. Rykowski Ryszard	1.2.23	61. Krawczyński Ignacy	27.7.29		

Dalej zostali przez Sąd Doraźny Policji Bezpieczeństwa na podstawie §§ 1 i 2 rozporządzenia o zwalczaniu wykroczeń przeciw niemieckiemu dziełu odbudowy w Gen. Gub. z dnia 2.10.1943 r. z powodu udziału w zabronionych organizacjach i posiadania broni skazani na karę śmierci:

1. Siedziński Teodor	nr. 12.8.29	15. Siedziński Józef	nr. 9.10.29	33. Jędrzejewski Henryk	nr. 16.1.27
2. Sędziński Stanisław	18.12.14	16. Siedziński Józef	11.4.25	34. Siedziński Leon	7.9.29
3. Siedziński Stanisław	13.4.13	17. Kucharczyk Józef	23.2.27	35. Kucharczyk Czesław	18.4.14
4. Krawczyński Ignacy	1.7.1900	18. Siedziński Ryszard	1.2.29	36. Siedziński Edmund	1.4.14
5. Witek Edward	25.1.29	19. Siedziński Ryszard	4.2.29	37. Siedziński Czesław	8.2.24
6. Siedziński Zygmont	27.10.25	20. Siedziński Wacław	8.7.19	38. Paliński Edward	25.1.14
7. Pichowski Józef	7.6.17	21. Siedziński Zbigniew	8.7.27	39. Rykowski Kacimierz	6.1.29
8. Siedziński Józef	25.1.23	22. Siedziński Jerzy	22.2.25	40. Siedziński Feliks	26.12.16
9. Paliński Andrzej	29.10.19	23. Siedziński Antoni	21.10.13	41. Siedziński Wacław	16.10.17
10. Pichowski Antoni	17.8.23	24. Siedziński Feliks	18.1.19	42. Siedziński Adolf	2.6.29
11. Kucharczyk Władysław	13.4.24	25. Siedziński Antoni	18.1.19		

Z wyżej wymienionych objętych liczbą 1 i 2. zostali już straceni, ponieważ byli w posiadaniu broni.

Skazani od liczby 3. do 32. są przewidziani do ulaskawienia.

W wypadku potwierdzenia się jednak w ciągu następujących 3 miesięcy w obrębie miasta Warszawy wzgl. obwodu Warszawa-Wieś gwałtownych czynów napadów, w szczególności napadów na Niemców, Członków Państ. z Wielkim Państwem Niemieckim zaprzyjaźnionych lub też na Polaków pracujących dla interesów odbudowy w Gubernii Generalnej, zostanie wyrok, w razie natychmiastowego nie ujęcia przestępstwa, wykonany również i na tych, przewidzianych do ulaskawienia i na za jeden napad na jedną z wyżej wymienionych osób zostanie conajmniej 10 skazanych straconych.

Jżeli czyn został dokonany przez elementy komunistyczne, to z liczby wyżej wymienionych będą wykluczani komuniści z aktu ulaskawienia, jeli natomiast czynu dokonały inne elementy, wprowadzone na błędną drogę, to z wyżej wymienionych będą wykluczone z aktu ulaskawienia te osoby, które były politycznie z nimi związane.

Leży zatem w rękach ludności nieniemieckiej

przez natychmiastowe zatrzymanie

lub przyczynienie się do ujęcia sprawców

lub przez wywieranie wpływu na znane jej a wprowadzone na błędną drogę elementy

lub przez dokonanie doniesień na osoby podejrzane

przyczynić się do tego, by wyrok na skazanych, a przewidzianych do ulaskawienia, nie był wykonany.

Warszawa, dnia 29 stycznia 1944 r.

DOWÓDCA SS i POLICJI
na Dystrykt Warszawski

Obwieszczenie Dowódcy SS i Policji na Dystrykt Warszawski gen. Franza Kutschery z dnia 29 I 1944 r. z informacją o rozstrzelaniu 100 polskich zakładników oraz skazaniu kolejnych 32 na karę śmierci, w tym 2 z nich już rozstrzelanych. (AAN)

22
Raport z rozpracowania Franza Kutschery przez Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski z 4 I 1944 r.

Der SS u[n]d Brigadeführer u[n]d Generalmajor der Polizei Kutschera. Ma to być osobnik wzrostu więcej średniego, blondyn, szczupły, lat ponad 40. Budynek służbowy znajduje się przy Al. Ujazdowskich/ Nr 23. Mieszka przy Al. Róż Nr 2. Od połowy grudnia [19]43 r./nie zauważono, by nocował w tym budynku; natomiast/ widziano go ostatnio przejeżdżającego przed Al. Ujazd[owskimi] 23 od/ strony Al. Szucha. Chodzi przeważnie w mundurze general-/skim SS. Posiada na naramiennikach złotą plecionkę/ bez gwiazdek, zaś na kołnierzu u kurtki dwa złote/ listki dębowe oraz jedną gwiazdkę. Od czasu gdy nocuje/ poza Al. Róż 2 widziano go kilka razy w ubraniu cywil-/nym idącego pieszo od str[ony] Al. Szucha w k[ierun]ku Al. Ujazd[owskich] 23./ Wówczas posiadał ciemno-szare futro z karakułowym/ kołnierzem. Bliższe szczegóły co do osoby Kutschery mam/ otrzymać w najbliższych dniach./ Natomiast przy Al. Róż 2 mieszka SS. Oberführer und/ Oberst der Polizei nieznanego nazwiska, który urzęduje przy/ Al. Ujazd[owskich] 23. Jeździ on autem koloru ciemno-stalowego/ (matowe), dość dużym, Nr SS. 20795. Auto te naj-/regularnie przyjeżdża po owego pułkownika – przed dom/ przy Al. Róż 2 przed godz. 9:00. Pułkownik ten w czapce/ wojskowej z miękkim daszkiem, typu austriackiego siedzi/ w aucie przeważnie przy szoferze po prawej stronie./ Sprzed domu Al. Róż 2 wyjeżdża wspomnianym autem/ codziennie między godz. 9:15 a 9:25, udając się przed/ budynek Al. Ujazdow[skie] 23./ 4.1.[19]44/ Rayski

23
Poniżej podpisu „Rayski” widać adres do dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Pal w sprawie rozpracowania F. Kutschery. Tekst: poufne/ p[an] Pal/ p[an] Lot/ do rąk własnych.

Adres do Adama Borysa wypisany przez Kunickiego „p[an] Pal” przekreślony i naniesiony przez Borysa adres do Bronisława Pietraszewicza, ps. Lot. Warto również zwrócić uwagę na charakterystyczne zagięcia papieru, pokazujące w jakiej wielkości i w jakiego rodzaju skrytce meldunek był przenoszony. (MPW)

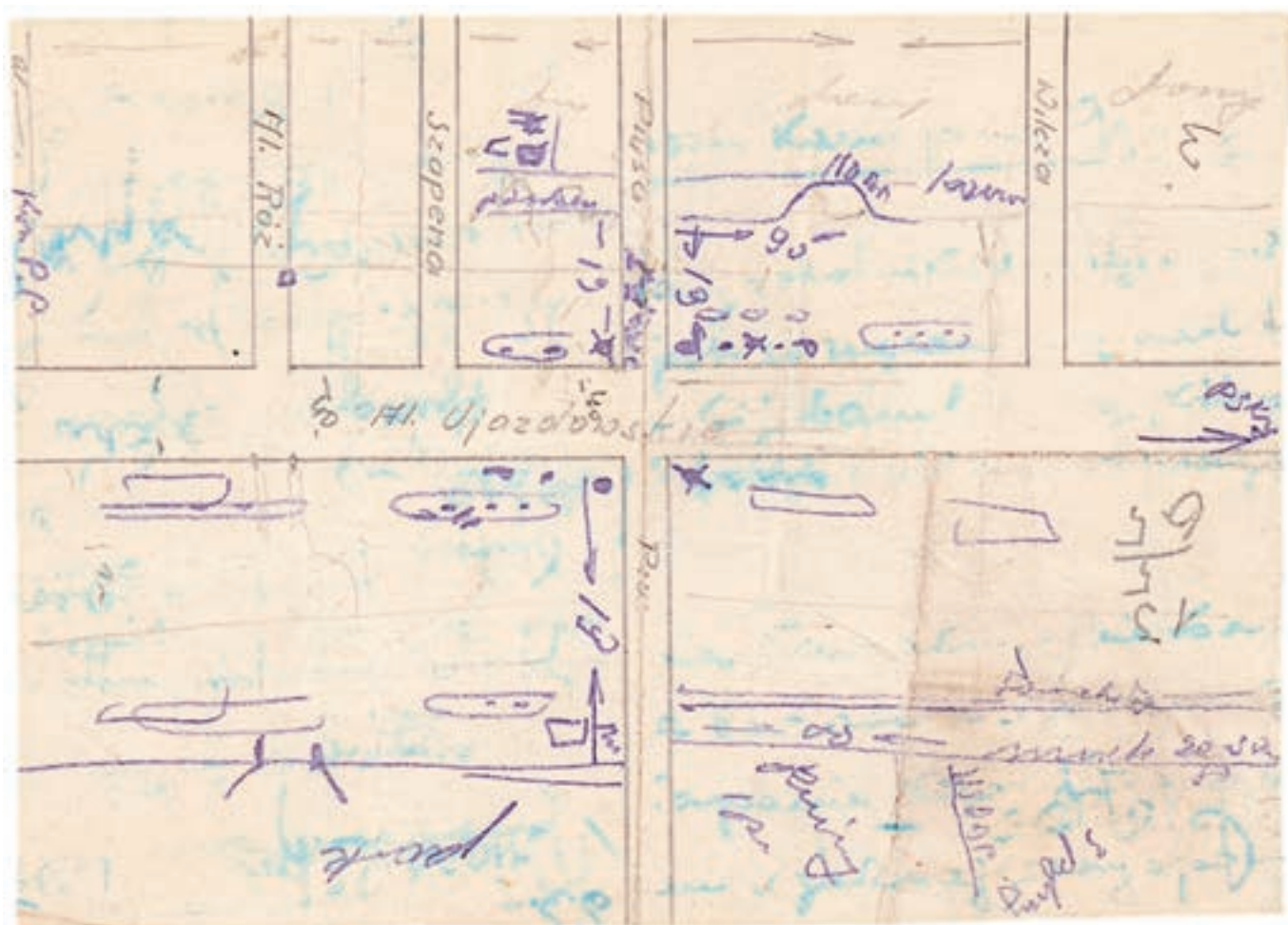
Pz - P
 4/I. 44 17⁰⁰
 p. Lot
 Przekazuję panu sprawę p. K[utschery] do
 wykonania. Rozpoznanie p. K[utschery] rozpocznie
 pan z chwilą przekazania osoby p. K[utschery] przez
 p. Rayskiego. Sprawę p. K[utschery] traktować należy
 poufnie i w tajemnicę w tę sprawę
 tylko d-cę akcji i jego z-cę.
 Pal

Rozkaz dowódcy oddziału PEGAZ
 Adama Borysa, ps. Pal do Bronisława
 Pietraszewicza, ps. Lot nakazujący mu
 wykonanie akcji na Franza Kutschere.
 Widoczne odbicie atramentu
 z dokumentu rozpracowania Kutschery
 przez Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski,
 4 I 1944 r., godz. 17.00. (MPW)
 Tekst dokumentu: P[ega]z – P[al]/
 4/I.[19]44 17.00/ p[an] Lot/ Przekazuję
 panu sprawę p[ana] K[utschery] do/
 wykonania. Rozpoznanie p[ana]
 K[utschery] rozpocznie/ pan z chwilą
 przekazania osoby p[ana] K[utschery]
 przez/ p[ana] Rayskiego. Sprawę p[ana]
 K[utschery] traktować ściśle/ poufnie
 i w tajemnicę w tę sprawę/ tylko d-cę
 akcji i jego z-cę./ Pal

Rozkaz dzienny nr 9 dowódcy oddziału
 PEGAZ Adama Borysa, ps. Pal z 4 I 1944 r.
 przekazujący do wiadomości Bronisławowi
 Pietraszewiczowi, ps. Lot rozkaz awansowy
 dowódcy Kedywu KG AK Emila Fieldorfa,
 ps. Nil dla żołnierzy oddziału. (MPW)

Tekst dokumentu: P[ega]z – P[al]/
 4/I.[19]44/ Rozkaz dzienny nr 9/ p[an] Lot/
 Rozkazem p[ana] Nila – 81 z dn. 1.I.[19]44
 zostali/ mianowani:/ do stopnia kaprała:/
 1) Lot, 2) Ali, 3) Żbik, 4) Dietrich, 5) Bruno,
 6) Kruszyńska./ do stopnia starszego strzelca:/
 1) Kruk, 2) Longinus, 3) Olbrym,
 4) Sokół, 5) Seta./ Odczytać na wszystkich
 odprawach./ Pal

Pz - P
 4/I. 44
 Rozkaz dzienny nr 9
 p. Lot
 Rozkazem p. Nila - 81 z dn. 1.I. 44 zostali
 mianowani:
 do stopnia kaprała:
 1) Lot, 2) Ali, 3) Żbik, 4) Dietrich, 5) Bruno,
 6) Kruszyńska.
 do stopnia starszego strzelca:
 1) Kruk, 2) Longinus, 3) Olbrym, 4) Sokół,
 5) Seta.
 Odczytać na wszystkich odprawach.
 Pal

Szkic przygotowania akcji na Kutscherę, b.d. Widzimy zaznaczone m.in. dokładnie ulice, odległości, opisy zabudowy pomiędzy ulicami, parki, rozstawienia osób, miejsce zamieszkania Kutschery, lokalizacje niemieckich jednostek. Widoczne odbicie niebieskiego liternictwa raportu Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski. (MPW)

SS. Brigadeführer u[nd] Generalmajor der Polizei
Kutschera
Lamp. Suicini u[nd] Pol. 1. 44

Gen. Kutschera wyjechał ze swego miesz-
kania do gmachu Dowódcy SS i Pol. dzisiaj
o godz. 9:14. Jechał wozem Pol 54 060.
Wewnątrz, w tyle wozu znajdował się ję-
den oficer. Auto przyjechało przed
mieszkanie gen. K. o godz. 8:58.
W chwili, gdy auto wjechało do gmachu
Dowódcy SS i Pol. – tuż koło bramy
wjazdowej przed Al. Ujazd[owskimi]
stała duża platforma, tak, że wóz musiał zrobić
duży łuk, aby wjechać do wewnątrz.
O godz. 12:20 gen. K. wyjechał tym
samym wozem z budynku Dowódcy
SS i Pol. w stronę Pl. 3ch Krzyży. Wewnątrz
wozu znajdował się jakiś oficer. Gen. K.
jako zwykle siedział przy szoferze.
29.1.44. Rayski

Gen. Kutschera wyjechał ze swego miesz-
kania do gmachu Dowódcy SS i Pol. dzisiaj
o godz. 9:14. Jechał wozem Pol 54 060.
Wewnątrz, w tyle wozu znajdował się ję-
den oficer. Auto przyjechało przed
mieszkanie gen. K. o godz. 8:58.
W chwili, gdy auto wjechało do gmachu
Dowódcy SS i Pol. – tuż koło bramy
wjazdowej przed Al. Ujazd[owskimi]
stała duża platforma, tak, że wóz musiał zrobić
duży łuk, aby wjechać do wewnątrz.
O godz. 12:20 gen. K. wyjechał tym
samym wozem z budynku Dowódcy
SS i Pol. w stronę Pl. 3ch Krzyży. Wewnątrz
wozu znajdował się jakiś oficer. Gen. K.
jako zwykle siedział przy szoferze.
29.1.44. Rayski

Raport z rozpracowania Franza Kutschery sporządzony osobiście przez Aleksandra Kunickiego,
ps. Rayski 29 I 1944 r. (MPW)

Tekst: SS. Brigadeführer u[nd] Generalmajor der Polizei/ Kutschera/ uzupełnienie z dn[ia]
26.1.[19]44/ Gen. Kutschera wyjechał ze swego miesz-/kania do gmachu Dowódcy SS i Pol[icji]
dzisiaj/ o godz. 9:14. Jechał wozem Pol 54 060./ Wewnątrz, w tyle wozu znajdował się jęsz-/cze
jeden oficer. Auto przyjechało przed/ mieszkanie gen. K[utschery] o godz. 8:58. W chwili, gdy auto
skręcało do gmachu/ Dowódcy SS i Pol[icji] – tuż koło bramy/ wjazdowej przed Al. Ujazd[owskimi]
23 stała duża/ platforma, tak, że wóz musiał robić duży łuk, aby wjechać do wewnątrz./
O godz. 12.20 gen. K[utschera] wyjechał tym/ samym wozem z budynku Dowódcy/ SS i Pol[icji]
w stronę Pl. 3ch Krzyży. Wewnątrz/ wozu znajdował się jakiś oficer. Gen. K[utschera]/ jak zwykle
siedział przy szoferze./ 29.1.[19]44/ Rayski. [na odwrocie napisane czerwoną i niebieską kredką:]
b[ardzo] pilne/ p[an] Pal

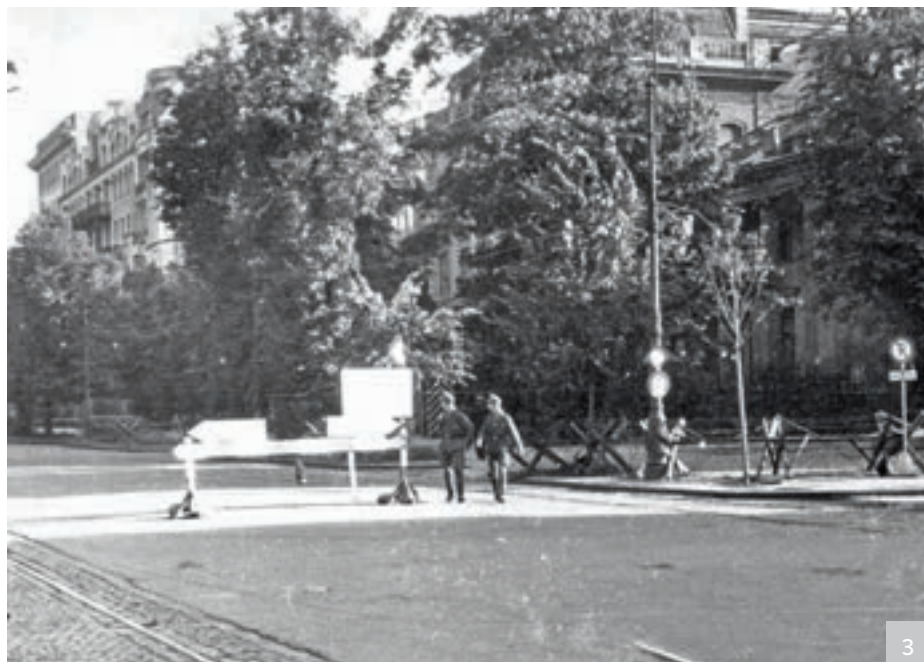
1. Bronisław Pietraszewicz,
ps. Lot – dowódca akcji
i I wykonawca. (AAN)
2. Stanisław Huskowski, ps. Ali
– zastępca dowódcy akcji
i ubezpieczenie. (AAN)
3. Jan Kordulski, ps. Żbik
– pierwotnie wyznaczony
na zastępcę dowódcy akcji
i II wykonawcę, raniony
28 I 1944 r. przez niemiecką
żandarmerię i zastąpiony
przez „Alego”. (AAN)
4. Zbigniew Gęsicki, ps. Juno
– ubezpieczenie. (AAN)
5. Bronisław Hellwig, ps. Bruno
– kierowca samochodu
Opel-Kapitan. (AAN)
6. Henryk Humięcki,
ps. Olbrym – ubezpieczenie.
(AAN)
7. Michał Issajewicz, ps. Miś
– kierowca wozu
Adler-Trumpf-Junior i III
wykonawca. (AAN)
8. Zdzisław Poradzki,
ps. Kruszynka – II
wykonawca. (AAN)
9. Marian Senger, ps. Cichy
– ubezpieczenie. (AAN)
10. Kazimierz Sott, ps. Sokół
– kierowca samochodu
Mercedes 170 V. (AAN)
11. Elżbieta Dziębowska,
ps. Dewajtis – sygnalizacja.
(Zbiory Roberta Stachyry)
12. Maria Stypułkowska,
ps. Kama – sygnalizacja.
(Zbiory rodziny Chojeckich)
13. Anna Szarzyńska-Rewska,
ps. Hanka – sygnalizacja.
(Zbiory rodzinne)
14. Aleksander Kunicki,
ps. Rayski – wywiad
i rozpracowanie Kutschery.
(AAN)

Miejsce akcji na Kutschere – skrzyżowanie Al. Ujazdowskich z ul. Piusa XII (obecnie ul. Piękną), lata 30. XX w. (AAN)

1. Al. Ujazdowskie 23 – fotografia wykonana kilka miesięcy po akcji. Widoczna budka wartownicza, zasieki oraz maszt przed wejściem do siedziby Dowództwa SS i Policji na Dystrykt Warszawski. Po lewej stronie zasieków, załamanie prowadzące do wjazdu, do siedziby. W lewym dolnym rogu kamienna podstawa torów tramwajowych. Metalowe ogrodzenie przed budynkiem zachowało się do naszych czasów podobnie jak cały gmach.
Fot. S. Bałuk, lato 1944 r. (AAN)

2. Al. Ujazdowskie 23 – współczesna fotografia dawnej Willi Gawrońskich, a w czasie wojny siedziba Dowództwa SS i Policji na Dystrykt Warszawski.
Fot. M. Olczak, 2024 r.
3. Widok na Al. Ujazdowskie od strony ul. Piusa XI. Widoczny zagrodzony zasiekami wjazd do dzielnicy niemieckiej i położonej po prawej stronie pod nr 23 siedziby Dowództwa SS i Policji na Dystrykt Warszawski.
Fot. S. Bałuk, lato 1944 r. (MPW)
4. Widok na miejsce akcji od strony południowej.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

1., 2. Dom przy Al. Róż 2, na którego I piętrze znajdowało się służbowe mieszkanie Franza Kutschery.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

3. Dom przy ul. Słowackiego 38/46, w którym w latach 1928-1944 mieszkał dowódca akcji na Kutschere ppor. Bronisław Pietraszewicz, ps. Lot. Tutaj odbywały się odprawy. Za trzecim oknem parteru widać płytę memoratywną.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

4. Ściana domu przy ul. Słowackiego 38/46 z płytą memoratywną poświęconą dowódcy akcji na Kutschere ppor. Bronisławowi Pietraszewiczowi, ps. Lot.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

5. Płyta memoratywna wmurowana w ścianę domu przy ul. Słowackiego 38/46, w którym mieszkał dowódca akcji na Kutschere ppor. Bronisław Pietraszewicz, ps. Lot. Tekst umieszczony na tablicy mówi:
*W TYM DOMU MIESZKAŁ
W LATACH 1928-1944/ PPOR.
BRONISŁAW/
PIETRASZEWICZ/ „LOT”/
ŻOŁNIERZ ARMII
KRAJOWEJ/ DOWÓDCA 1
PLUTONU BATALIONU
„PARASOL”/ DOWÓDCA
AKCJI NA KATA
WARSZAWY/ GEN. SS
I POLICJI KUTSCHERĘ/
RANNY W AKCJI/ ZMARŁ
4 LUTEGO 1944 W WIEKU
LAT 21/ ODZNACZONY/
KRZYŻEM SREBRNYM
VIRTUTI MILITARI/
I KRZYŻEM WALECZNYCH/.
W tle tekstu znak Polski
Walczącej.*
Fot. M. Olczak, 2024 r.

1. Dom przy ul. Mokotowskiej 59, w którym pod numerem 31 znajdowało się mieszkanie warszawskiej praczki Marii Pisarek. Tutaj, wykorzystując częsty ruch ludzi przynoszących i odbierających kosze z praniem zlokalizowana była skrytka parapetowa, w której zmagazynowano broń na akcję. Ustalono, że również tu miało znajdować się miejsce zbiórki, rozdania broni, dokumentów, a także stąd miano udać się na akcję. Do mieszkania Franza Kutschery przy Al. Róż 2 było stąd niecałe 10 minut marszu. Fotografia z 1938 r. (APW)

2. Dom przy ul. Mokotowskiej 59 współcześnie.
Fot. R. Kierzkowski (AAN),
2024 r.

3. Maria Pisarek –
w jej mieszkaniu przy
ul. Mokotowskiej 59/31
znajdował się jeden
z głównych lokali
konspiracyjnych
wykorzystanych w akcji
na Kutschere. (AAN)

Kamienny monument usytuowany na miejscu akcji na Kutscherę. Na głazie od strony ulicy, poniżej znaku PARASOLA tekst memoratywny:

W TYM MIEJSCU W DNIU 1 LUTEGO 1944 ROKU/ Z WYROKU POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO/ ODDZIAŁ SPECJALNY KIEROWNICTWA DYWERSJI/ KOMENDY GŁÓWNEJ ARMII KRAJOWEJ „PARASOL”/ WYKONAŁ UDANĄ AKCJĘ NA GENERAŁA SS I POLICJI/ FRANZA KUTSCHERĘ/ KATA WARSZAWY/ W AKCJI POLEGLI BRONISŁAW PIETRASZEWICZ/ „LOT” LAT 22 – DOWÓDCA AKCJI. ZBIGNIEW GĘSICKI/ „JUNO” LAT 24. MARIAN SENGER „CICHY” LAT 20/ KAZIMIERZ SOTT „SOKÓŁ” LAT 20/ CZEŚĆ ICH PAMIĘCI. W dole, u podstawy pomnika płytką z napisem: MIEJSCEM OPIEKUJE SIĘ MŁODZIEŻ/ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 203/ PRZY UL. SADOWEJ NR 8.

Od strony Al. Ujazdowskich znak Polski Walczącej. Fot. M. Olczak, 2024 r.

W 1956 r. odsłonięto pierwszą płytę pamiątkową, na której znajdował się następujący tekst: *CHWAŁA BOHATEROM WALK/ O WOLNOŚĆ OJCZYZNY./ W TYM MIEJSCU 1 LUTEGO 1944 ROKU/ GRUPA ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ/ DOKONAŁA UDANEGO ZAMACHU/ NA KATA WARSZAWY –/ GENERAŁA HITLEROWSKIEJ POLICJI I SS –/ KUTSCHERĘ.*

Wmurowana w chodnik kamienna tabliczka oznaczająca stanowisko Marii Stypułkowskiej-Chojackiej, ps. Kama.

Inskrypcja na tabliczce mówi:

W TYM MIEJSCU 1 LUTEGO 1944 R./ PRZED ROZPOCZĘCIEM AKCJI BOJOWEJ/ KTÓREJ CELEM BYŁA LIKWIDACJA KATA WARSZAWY GEN. SS FRANZA KUTSCHERY/ STAŁA 17-LETNIA WYWIADOWCZYNI/ ODDZIAŁU KIEROWNICTWA DYWERSJI/ KG ARMII KRAJOWEJ „PEGAZ”/ PS. KAMA/ MARIA STYPUŁKOWSKA/ SYGNALIZUJĄC ODJAZD SAMOCHODU/ Z HITLEROWSKIM ZBRODNIARZEM.

Wmurowana w chodnik kamienna tabliczka oznaczająca stanowisko Elżbiety Dziębowskiej, ps. Dewajtis. Inskrypcja na

tabliczce mówi:

W TYM MIEJSCU 1 LUTEGO 1944 R./ PRZED ROZPOCZĘCIEM AKCJI BOJOWEJ/ KTÓREJ CELEM BYŁA LIKWIDACJA KATA WARSZAWY GEN. SS FRANZA KUTSCHERY/ STAŁA 14-LETNIA WYWIADOWCZYNI/ ODDZIAŁU KIEROWNICTWA DYWERSJI/ KG ARMII KRAJOWEJ „PEGAZ”/ PS. DEWAJTIS/ ELŻBIETA DZIĘBOWSKA/ SYGNALIZUJĄC ZBLIŻANIE SIĘ SAMOCHODU/ Z HITLEROWSKIM ZBRODNIARZEM.

Fot. M. Olczak, 2024 r.

Wmurowana w chodnik kamienna tabliczka oznaczająca stanowisko Anny Szarzyńskiej-Rewskiej, ps. Hanka.

Inskrypcja na tabliczce mówi:

W TYM MIEJSCU 1 LUTEGO 1944 R./ PRZED
ROZPOCZĘCIEM AKCJI BOJOWEJ/ KTÓREJ CELEM BYŁA
LIKWIDACJA/ KATA WARSZAWY GEN. SS FRANZA
KUTSCHERY/ STAŁA 28-LETNIA WYWIADOWCZYNI/
ODDZIAŁU KIEROWNICTWA DYWERSJI/ KG ARMII
KRAJOWEJ „PEGAZ”/ PS. HANKA/ ANNA SZARZYŃSKA-
REWSKA/ PRZEKAZUJĄC DOWÓDCY AKCJI/
BRONISŁAWOWI PIETRASZEWICZOWI PS. LOT/
WIADOMOŚĆ O ZBLIŻANIU SIĘ SAMOCHODU/
Z HITLEROWSKIM ZBRODNIARZEM.

Fot. M. Olczak, 2024 r.

1. Kamienica przy Rynku Nowego Miasta 23 (wg Piotra Stachiewicza nr 25), w którym mieszkał Kazimierz Sott z rodziną. Tutaj odbywały się za zgodą rodziców Sotta szkolenia, spotkania i odprawy oddziału. Także tutaj urządzono magazyn broni i amunicji. (APW).

2. Kamienica przy ul. Jagiellońskiej 32 – miejsce koncentracji żołnierzy skierowanych do zadania wywiezienia rannych „Lota” i „Cichego” ze szpitala Przemienienia Pańskiego. Tutaj odbyła się odprawa z udziałem „Pługa” i „Jeremiego”. Tutaj też zdano broń po akcji. Fot. M. Olczak, 2024 r.

3. Budynek Szpitala Przemienienia Pańskiego przy ul. Sierakowskiego 7, przedwojenna siedziba Żydowskiego Domu Akademickiego. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

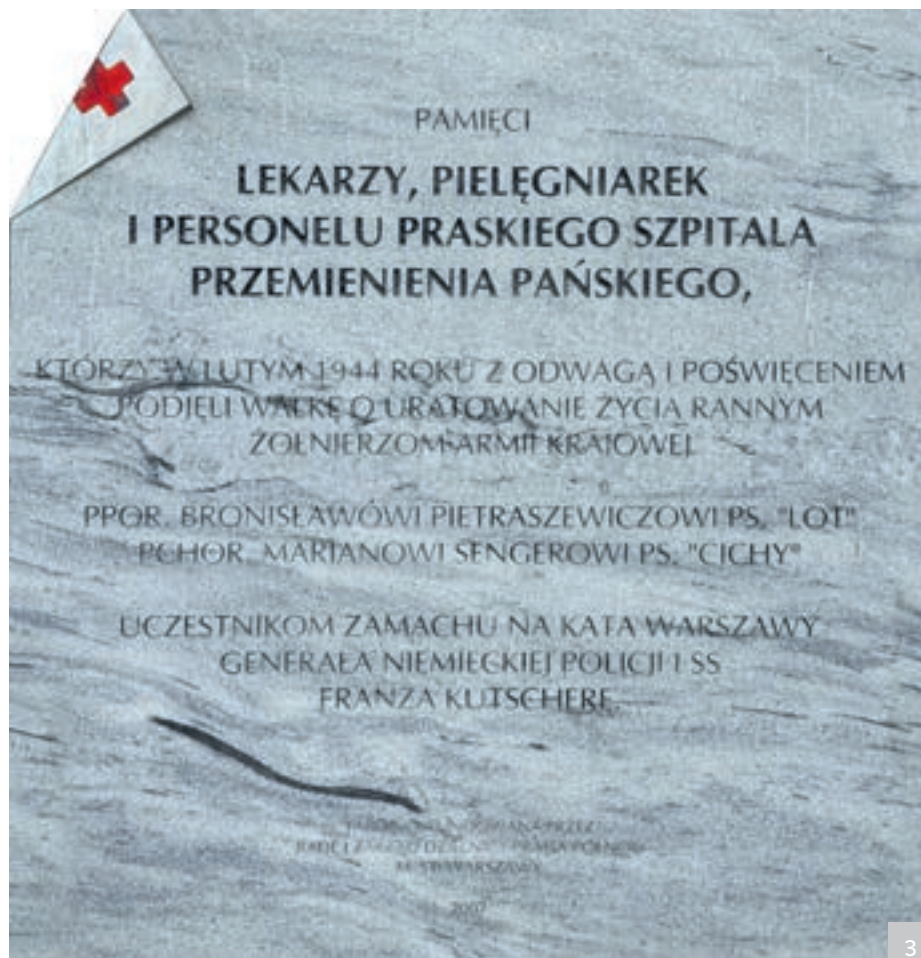
4. Obecna siedziba Szpitala Przemienienia Pańskiego na warszawskiej Pradze. Widoczna po lewej stronie wejścia płyta memoratywna. Fot. M. Olczak, 2024 r.

1

3

1. Przedwojenna fotografia Mostu Kierbedzia, na którym swoją ostatnią walkę stoczyli Zbigniew Gęsicki, ps. Juno i Kazimierz Sott, ps. Sokół. (AAN)
2. Płyta memoratywna ku czci Zbigniewa Gęsickiego, ps. Juno i Kazimierza Sotta, ps. Sokół umieszczona na północnej barierce Mostu Śląsko-Dąbrowskiego od strony Pragi z tekstem:
W DNIU 1 II 1944 R./ SKOCZYLI Z MOSTU/ I ZGINĘLI/ BOHATERSKĄ ŚMIERCIA/ W NURTACH WISŁY/ UCZESTNICY AKCJI/ NA KATA WARSZAWY/ KUTSCHERĘ/ ŻOŁNIERZE AK/ BAT[ALIONU] „PARASOL”/ ZBIGNIEW GĘSICKI/ PS. „JUNO”/ KAZIMIERZ SOTT/ PS. „SOKÓŁ”/ CZEŚĆ ICH PAMIĘCI.
 Fot. M. Olczak, 2024 r.
3. Płyta memoratywna wmurowana w 2007 r. po lewej stronie wejścia do obecnej siedziby Szpitala Przemienienia Pańskiego z tekstem:
PAMIĘCI/ LEKARZY, PIEŁĘGNIAREK/ I PERSONELU PRASKIEGO SZPITALA/ PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO,/ KTÓRZY W LUTYM 1944 ROKU Z ODWAGĄ I POŚWIĘCENIEM/ PODJĘLI WALKĘ O URATOWANIE ŻYCIA RANNYM/ ŻOŁNIERZOM ARMII KRAJOWEJ/ PPOR. BRONISŁAWOWI PIETRASZEWICZOWI PS. „LOT”/ PCHOR. MARIANOWI SENGEROWI PS. „CICHY”/ UCZESTNIKOM ZAMACHU NA KATA WARSZAWY/ GENERAŁA NIEMIECKIEJ POLICJI I SS/ FRANZA KUTSCHERĘ/ TABLICA UFUNDOWANA PRZEZ/ RADĘ I ZARZĄD DZIELNICY PRAGA PÓŁNOC/ M. ST. WARSZAWY/ 2007. Fot. M. Olczak, 2024 r.

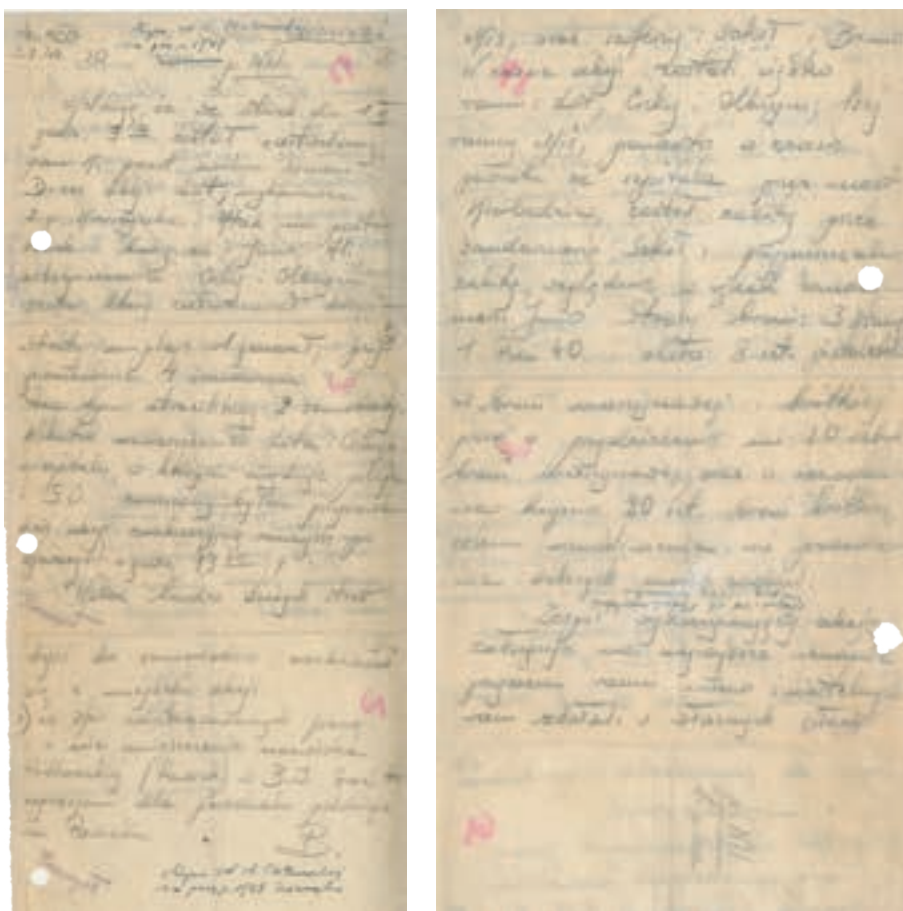
[illegible]

effis, oraz rozprawy: Sokół, Bruno
 W samej chwili, zastat. w ich
 ram: det, Cichy. Skrym; by
 ramy effis, panasto a cze
 pacho ze spirala, mer most
 Hiedina, zastat zacy price
 zandarew: Sokół, pygniezal:
 zaky, wplynie w zed zandarew:
 man. Juno. Strach brow: 3 Hany
 1 Per. 40. : eta 8 et. jiskla

[illegible]

w braci męczyłoby i bratniej
 prosi o przychowanie mi 10 set.
 braci męczyłoby, oraz o rozpozna-
 nie kogoś 20 set. braci bratniej,
 celtem umocowienia mi prosi-
 cie o których moim zadowol-
 eniu. ^{Wszystko to jest w moim interesie}
 Łączy z wyrażeniem szlachet-
 ności i miłości, wyrażenie umocow-
 ienia nam i innych szlachetnych
 nam szlachet i starych szlachet.

dyje do samostoda : wskaznosci
 z 2 miejsc skry.
 2) ze spo. zainicjowanych przez
 o. nie umieszczenia nazwiska
 Podkondziy (Pawick) z B.T. Gori
 wyrażam dla państwa podzięk
 w Pawicku.

Historyczny meldunek dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Bryl do dowódcy Kedywu KG AK Emila Fieldorfa, ps. Nil z informacją o zastrzeleniu Franza Kutschery, 2 II 1944 r., godz. 10.
(AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

P[ega]z – B[ryl]/Alarmowo!/ 2.2.[19]44 10/p[an] Nil/ Melduję, że we wtorek dn[ia] 1 II/ godz. 9:10 został zastrzelony/ pan K[utschera] przed swoim biurem./ D[owód]ca akcji Lot, wykonawca/ 2-gi Kruszyński. Atak na poste-/runek i budynek: Juno i Ali,/ ubezpieczenia: Cichy, Olbrzym,/ szofer, który zatarasował drogę -/ Miś, oraz szoferzy: Sokół i Bruno./ W czasie akcji zostali ciężko/ ranni: Lot, Cichy, Olbrzym, Lżej/ ranny Miś, ponadto w czasie/ powrotu ze szpitala przez most/ Kierbedzia, został zabity przez/ żandarmerię Sokół i przypuszczalnie/ zabity, względnie w rękach żandar-/merii Juno. Straty broni: 3 steny,/ 1 Pm 40 i około 8 szt[uk] pistoletów./ Straty n-pla: 1 generał, i przy-/puszczalnie 4 żandarmów./ Poza tym utraciliśmy 2 samochody./ Wskutek umieszczenia Lota i Cichego/ w szpitalu, w którym urzęduje policja i G.O. zmuszony byłem przeprowa-/dzić akcję ewakuacyjną rannych po/ operacji o godz. 19:30./ Wobec bardzo dużych strat/ w broni maszynowej i krótkiej/ proszę o przydzielenie mi 10 sztuk/ broni maszynowej oraz o zezwolenie/ na kupno 20 szt[uk] broni krótkiej,/ celem umożliwienia mi prowadzenia dalszych moich zadań./ Zespół wykonywujący akcję/ zasługuje na najwyższe uznanie,/ przyczem ranni mimo śmiertelnych/ ran zdołali o własnych siłach/ dojść do samochodów i ewakuować/ się z miejsca akcji./ 2) ze sfer zainteresowanych proszę/ o nie umieszczenie nazwiska/ Podhoreckiej (Pawiak) w B[uletynie] I[nformacyjnym]. Grozi to/ represjami dla personelu polskiego/ na Pawiaku./ B[ryl]
[Na odwrocie:] p[an] Nil/ b[ardzo] pilne

[illegible][illegible]

akty i w karszynie, a oranie ^{! ! 235}
nie wymagało tego kadania, kł-
re polepało na obrotach białej
ku Filipinam.

2) Kł, jako z-ca dny w momencie
zwierzęcego trawienia i p. do tego, że
zaistniała się w sylfacy, i nie mo-
jęt w swoje rze doświadczenie akty

3) imino, że karszyni tymczasem
się odskaku samochodami, kł nie

36
 5) Stwierdzenie słabe przysposobienie
 szpitali na przyjęcie ranionych, oraz
 konieczność stworzenia kliniki, która
 przyjąłaby ranionych do szpitala tego
 drugiego por., S. O., P. P.
 6) Należy podkreślić nadzwyczajną
 bojaźliwość ludzi białych niosących
 na śmieci, oraz fakt, że 3 ludzi
 z rannymi ranionych wzięli do
 szpitala.

232 355
• Průmyslová zóna do samostatné
oddelky ok. 100 m. od níže
akci.
Průmyslová
B
• Průmyslová zóna do samostatné
oddelky ok. 100 m. od níže
akci.
Průmyslová

Meldunek dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Bryl do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek informujące o przesłaniu raportu z akcji na Franza Kutscherę zastępcy dowódcy akcji Stanisława Huskowskiego, ps. Ali oraz oceniające jego oraz innych uczestników akcji, 2 III 1944 r., godz. 13.00. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Pegaz – B[ryl]/ p[an] Bolek/ 2.3.[19]44 1300/ Przesyłam raport z-cy/ d[owód]cy akcji na p[ana] K[utscherę]./ Ocena: plan akcji opracował/ ś.p. Lot bardzo śmiało i dokładnie./ Stwierdzam następujące niedociągnię-/cia w wykonaniu: 1) Ali, z-ca d[owód]cy/ nie wypróbował czy teczka, w której/ miał filipinki, otwiera się i przed/ akcją i w konsekwencji, w czasie akcji/ nie wykonał swego zadania, któ-/re polegało na obrzuceniu budyn-/ku filipinkami./ 2) Ali jako z-ca d[owód]cy w momencie/ śmiertelnego zranienia ś.p. Lota, nie/ zorientował w sytuacji i nie prze-/jął w swoje ręce dowodzenia akcją./ 3) mimo, że zauważył rannych, w cza-/sie odskoku samochodami, Ali nie/ próbuje utrzymać kontaktu z sa-/mochodem wiozącym rannych, zwłasz-/cza nie jedzie na punkt, na któ-/rym czekał lekarz na rannych./ Ad. 1-3. Błędy popełnione przez/ Alego mogę wytłumaczyć tylko/ małym doświadczeniem bojowym./ 4) ś.p. Lot zlekceważył sobie użycie/ łączniczek do podjęcia broni/ z samochodów jadących z akcji/ wskutek czego utraciliśmy broń/ i przypuszczalnie 2 ludzi./ 5) stwierdzam słabe przygotowanie/ szpitali na przyjęcie rannych, oraz/ kardynalny błąd lekarza, który/ zawiózł rannych do szpitala obsadzonego przez G.O. i P.P./ 6) muszę podkreślić nadzwyczajną/ bojowość ludzi biorących udział/ w akcji oraz fakt, że 3 ludzi/ śmiertelnie rannych ewakuuje się/ o własnych siłach do samochodów,/ oddalonych ok. 100 m od miejsca/ akcji./ B[ryl]

WYKONANIE AKOJI

Na pól godziny przed skończeniem nastąpiły na scenie następujące zmiany plansz:
1. Po dwóch brakło jednego z nich dla Alana, strażnika na zachodzie granicy, w place
wzrostu rzeźbiarę na korytarzu 2. Po trzech na stanowisku Lei wstał go wyso-
staw. Stróżowie 2 Po 3 filipiński z ławami. Stanowisko 2-go przed skoń-
ca na przykrocie trawie, jego na stróżów. Wyjechał się na wiat z stróżów
1. Ciepły, wobec tego samochody pozostały bez ubezpieczenia.
Stanowiska są tylko z dnia. 8.52-8.57

4124

0 gnia, 9,67 lat straszyły się wywiadowcy, że wywiadowcy kapitulacji i idzie obywateli naprzeciw nadjeżdżającego samolotu pana K. wódcę 194 rusa i nielana, strona w Alajo, jedzie wojna naprzeciw p.k. i wojenne na drugie jak axio nr.3.

Krzysztof jak zwykle wr.
 Inofer p.k. Waga trykrotny ogólny dółnym działem i natrętnym wia i szan-
 rze przepuszczenia smutnego Miła.
 Krzysztofa idzie szybko chodnikiem, dobyte stawa i obiega na jezdnię jak szkło
 Nr. 3.

1. Jakiś błądnie oświadczył, że w Krasnym w kierunku wsiemka.
2. Wtedy na jedynkę, odaje krótką serię do generała i w tym momencie do-
je dyle tuż w bramie z bramy domu nr. 23.

...fiszynka podlega do sumienia i odaje serce stracone do wyskakującego aso-
fetu p.k., który pada śmiertelnie.
Jako decydującego serżanta zwiastuje wartownika w chwili, gdy ten składał się

Głowy i Głównym wiatry w zapadają wyznaczane stanowiska i natychmiast stwierdza ogień w wyznaczonym kierunku.

Wszystkie urządzenia, urządzenia elektryczne, podłączone do budki warszawskiej i podłączone
nie było ani jakiegokolwiek urządzenia elektrycznego, żadnych urządzeń elektrycznych i elektrycz-
nicznych oraz budownictwa Nr. 23, następujące podaje się: strażnik do nadzoru, strażnik
strażnik z broni krótkiej; ze stanowiska po drugiej stronie Al. J. 20 m. ze straż-
nika z broni krótkiej.

Grupa bojowa straszyła gęstą ogień wiatru A101 od strony pl. Traana Kragy.
Cimy odrazu dostaje ciężki postrzał w brzuch i pada na chodnik; Odbiory
również dostaje ciężki postrzał w piersi i leżą dalej strasza. /Odbiory
2. zgrupowania do 2.00.1

Wykazano, że ulicy Szopna nasadzone pierwsze strażnice nasadzone tyłem
podjętą na odległość 10 metrów do Alei, szafery otwierają drzewiska i
wskazują straż. 3 km nasadzone z brzoj Szopna Nr. 2 wykona 4 żołnierzy

przebiegał straszliwie. W tym momencie z brzozy leżącej w rz. wypłynął i kontynuował pływając w rzekę i stał się przed brzozy wypłynął w kierunku Alst. Niebezpieczeństwo patrzył podziwiał na momenty, ponieważ w tym czasie strażnik, podziwiał się obywateli wspaniałymi. Widać widzieć, że Alst nie podobał się Filipowi (od niego nie pływaj, który jest w stanie widać na brzozy). W tym czasie Filipowi (od niego nie pływaj, który jest w stanie widać na brzozy). W tym czasie Filipowi (od niego nie pływaj, który jest w stanie widać na brzozy).

Lot stryżnawczy potniał w krawiec koca do kłosa: „Jestem ranny, ochnoś!”
I strzykła zwinien podziła się w kłosać szanpota. Po drodze odwraca się i rucha
ręki wyżej do odwraca, spycha ten szanpotaś Jone i ali i kłosać przysyła-
ła kłosać szanpota. W onemli stryżnawczy szanpota: z szanpotaś filipki szanpota

[illegible][illegible]

Ciechy i Głębokość w słownych siłach wyrażają się do samostanowienia. Alif stoją na waga Alif i Głębokość widzi że nie i Krzyżem podlegają, cierni się w kierunku planu Głębokości i cierni do samostanowienia, który z ich planu waga cierni się w kierunku samostanowienia i cierni do samostanowienia i cierni do samostanowienia.

[illegible][illegible][illegible]

Drugi smacchid jedzie kilkami : Susana, Makotowska, Krowca, Silesa, K. Pieter
Kawczyńska, Lindzieja, Isakowa, Twarda, Grutnicka, na pl. Dąbrowsy, Na pl. Ba-
nowskiej, wzdłuż rzeki, a jedzie do

[illegible][illegible]

Wielki poranny prąd Chłodzi na półn. wiatr / 8 pr 40, 500 i 1 wie i 10 i 14 straslow, i szaleka i 6 Filipina.

zastępcę, d-cy stacji. Po zebraniu jego na dwa zastępcy nie został wyznaczony
ad da dnia stacji, w której Lot Alana Alana zastępcę.
Przez cały czas stacji miał poza Alana nie widział i nie wyrażał się to
tak jest nowy i nie może doznać.
Wtedy informacja o zastępcy. Wtedy Alana i Alana Alana Alana w miejscu stacji

[illegible]

Przybliżone straty n-pia : garaż z zabici; pan K. , jego żona , wartownik,
leśniczy, który znajdował się na Alajach obok Alaga. Przemocowanie kabiny san-
dora - 20 osób, również trzech mężczyzn.

Ishtiaq Hussain Ali
son dey shah

PLAN AREA 222

- [illegible]

- 4/ Wojciech Stawicki,
Stawicki wypadał przez okno nr. 1. Przechylił na miejsce indywidualne
o godz. 8.15.

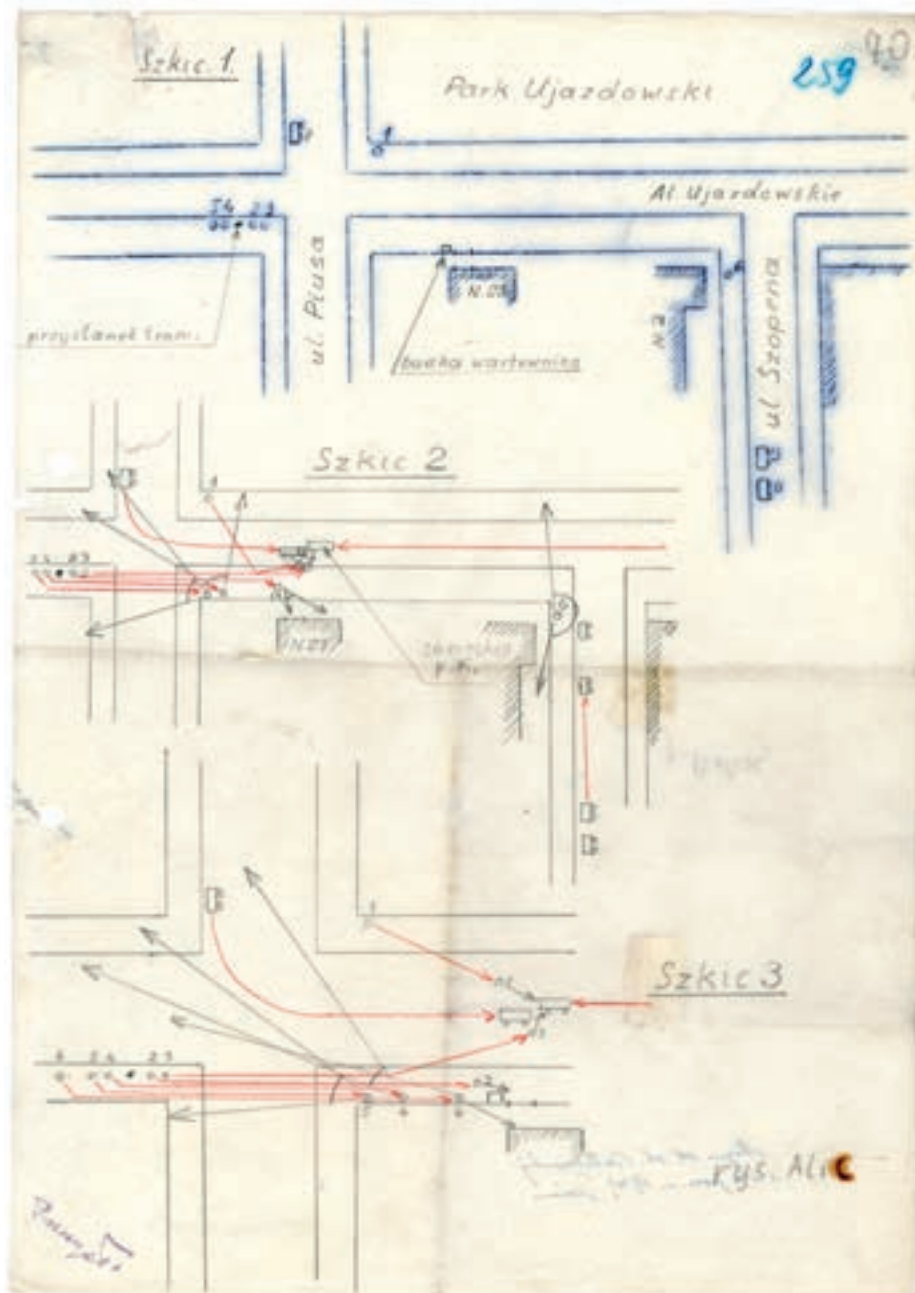
- [illegible]

- Geoffrey Bruno i inni na pierwsze struny podjętą się, tym do Al. Ujawnienie, stając się drzewkami i spuszczając się. Al ochronia swoich, przepięknie opłać z rąk dźwięku i Al, oraz opłonić siebie i Al w kierunku światła, wszelkie odwrócić się i Al, na swoich.

- W dniu 15.10.1944, w czasie spotkania grupy bojowej na ul. Smolna, 4, w Warszawie, uczestnik skierował, zgodnie z budynkiem nr. 23, wystrzelał z Jarm. Krasnowa podłoga do podłogi i białej strony, w stronę przeciwnika, strzelał p.k. dwa strzały w stronę, wyszedł on na jezdnię, która demontowała i zmontowała torowiska. Wid wystrzelał z samolotu, z samolotu, dwóch ludzi - kierownika p.k. Fracisz Kryzys i w stronę przeciwnika - kierownika. Dwa strzały budynku. Obrazek i Obrazek w kierunku przeciwnika naprzeciwko strażniczek. Kierownika kierownika kierownika.

- [illegible]

Raport zastępcy dowódcy akcji na Kutscherę Stanisława Huskowskiego, ps. Ali wraz z trzema wykonanymi przez niego szkicami z jej przebiegu. Na początku raportu zapisana ołówkiem przez Adama Borysa, ps. Bryl dekretacja na Szefa Sztabu Kedywu KG AK: p[an] Bolek, 2 III 1944 r. Podobna dekretacja na odwrocie szkiców. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Meldunek dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa do Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek w sprawie zdobytych i posiadanych obecnie samochodów, 11 II 1944 r., godz. 13.00. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

P[ega]z – B[ryl]/ p[an] Bolek/ 11.2.44 1300/ Od chwili istnienia oddziału, oddział zdobył nast[ępujące] samochody:/

1. – BMW-6 cylindrowy	wartość	ok[oło]	50.000 zł./
2. – Opel – Kapitan 6 cyl[indrowy]	„	„	120.000 zł./
3. – Adler – 4 cyl[indrowy]	„	„	80.000 zł./
1. – Opel-Olimpia 4-cyl[indrowy]	„	„	15.000 zł./
1. – Wanderer 6 cyl[indrowy]	„	„	70.000 zł./
1. – Mercedes 4 cyl[indrowy]	„	„	40.000 zł./
2. – Opel-Super 6 cyl[indrowy]	„	„	80.000 zł./

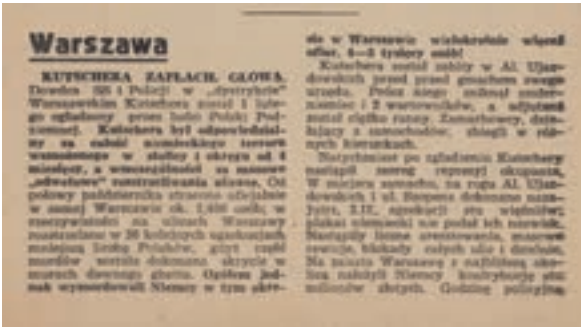
razem 11 samochodów o wartości ok[oło] 455.000 zł./

1 BMW zostało utracone w akcji na Al. Szucha 5.X.43 r./ 1 Opel-Kapitan + 1 Opel-Olimpia zostały utracone na skutek/ wsypy./ 1 Adler + 1 Opel-Super zostały tracone w akcji w dn[iu] 1.2.44/ 1 Wanderer został wykradziony z garażu przez nieznanego/ sprawców./ 2 – Adlery zostały rozebrane i rozmontowane i przekazane/ do celów szkoleniowych./

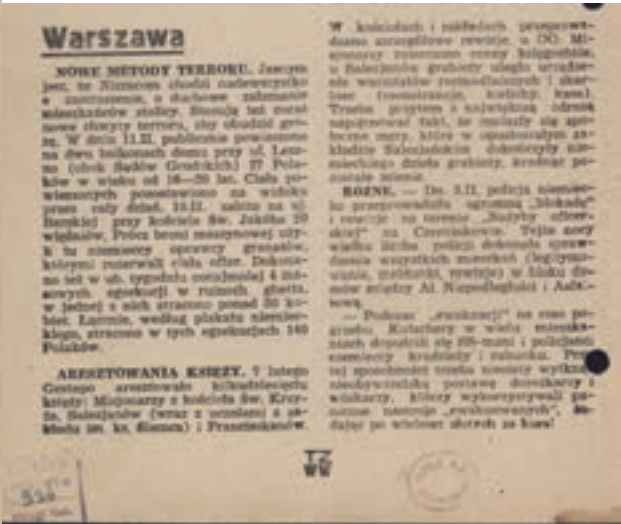
Oddział więc posiada obecnie nast[ępujące] wozy:/

1 Opel-Kapitan 6 cyl[indrowy]	wartość ok[oło]	70.000 zł./
1 Opel-Super 6 cyl[indrowy]	„	40.000 zł./
1 Mercedes 4 cyl[indrowy]	„	40.000 zł./
Razem 3 samochody	w wartości ok[oło]	150.000 zł./

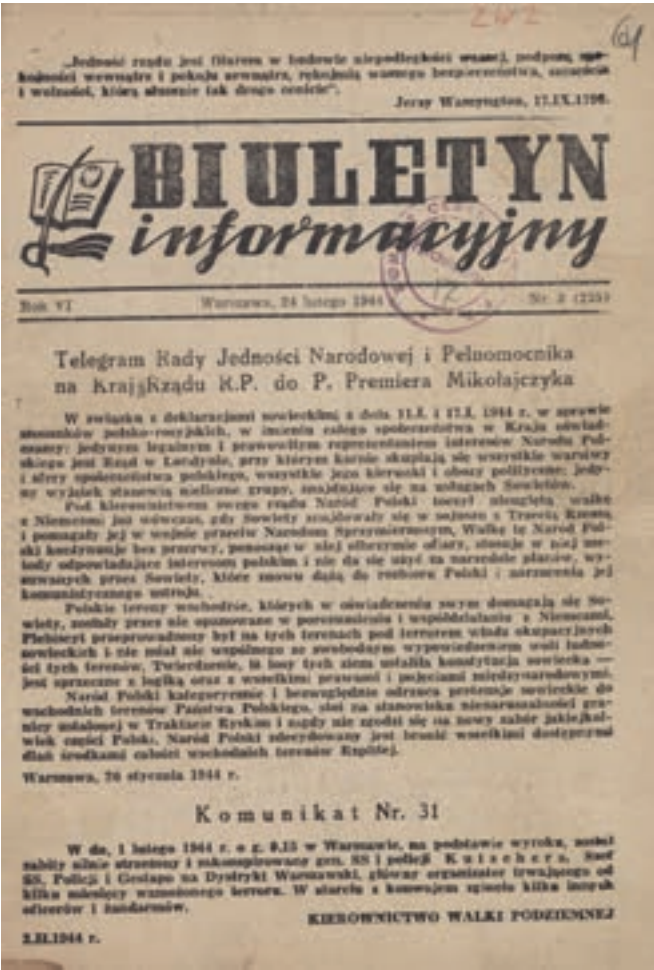
Bryl/ p[an] Bolek

Fragment „Biuletynu Informacyjnego”
nr 6/1944 z informacją o likwidacji
Franza Kutschery. (AAN)

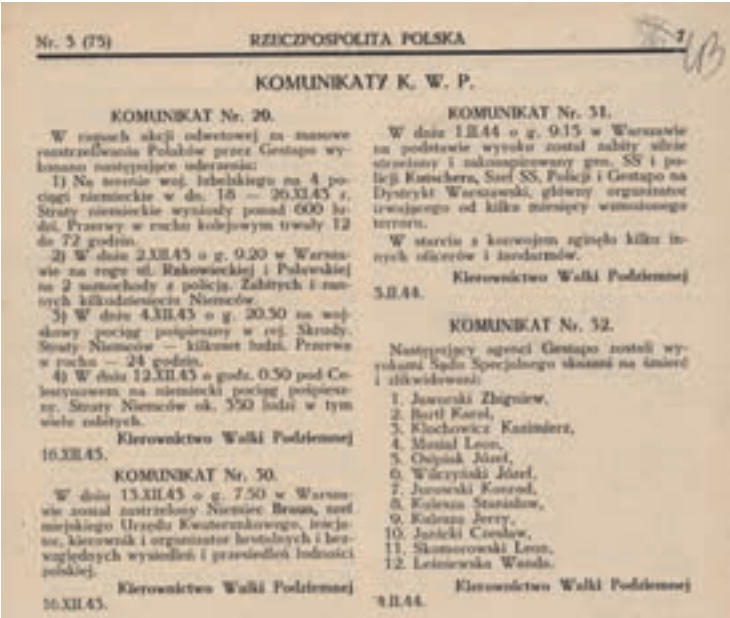

Fragment „Biuletynu Informacyjnego”
nr 7/1944 i nr 8/1944 z informacjami na
temat terroru skierowanego w stronę
mieszkańców Warszawy po likwidacji
Franza Kutschery. (AAN)

Strona tytułowa „Biuletynu Informacyjnego” nr 8/1944 z Komunikatem nr 31 Kierownictwa Walki Podziemnej z informacją o zastrzeleniu Franza Kutschery. (AAN)

Fragment „Rzeczpospolitej Polskiej” nr 3/1944 z Komunikatem nr 31 Kierownictwa Walki Podziemnej z informacją o zastrzeleniu Franza Kutschery. (AAN)

Mielbyśmy, aby istniała taka i porównano ją z tymi, które miały miejsce w latach obłędów politycznych, kiedy to państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W sprawie do odwołania i traktatu z Narodem w dziedzinie polityki wojennej, który jest przedmiotem rozprawy, nie ma wątpliwości, że jest to akt, który ma być wyrazem polityki państwa polskiego, a nie polityki państwa niemieckiego.

Tymczasem, jak wiadomo, państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

O sprawach Polski decyduje Naród — nigdy nie odwrotnie.

Stronictwo Ludowe, wraz z Ruchem Chłopskim, Centralnym Związkiem Robotników, Ruchem Pracy, Ruchem Organizacji „Wschód”, Frontem Chłopskim, Frontem Robotniczym, Ruchem Organizacji Niepodległościowych, Ruchem Organizacji Narodu, Obłąk Politycznym, Organizacją „Polska Niepodległa”, Frontem Wschodu, Ruchem, Stronictwem Demokratycznym, Stronictwem Polskich Demokratów, Stronictwem Związku Narodu, Stronictwem Organizacji „Wschód”, Unią, Związkiem Robotników Politycznych, Związkiem Chłopskim, Związkiem Organizacji Narodu, Związkiem Organizacji Ruchem, Związkiem.

W sprawie z tymi, które miały miejsce w latach obłędów politycznych, nie ma wątpliwości, że jest to akt, który ma być wyrazem polityki państwa polskiego, a nie polityki państwa niemieckiego.

OPOWIADANIE POLSKIE PODZIEMNE

W naszym kraju, w tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

FRONT NA ZIEMIACH POLSKICH

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

W tym czasie, kiedy państwo polskie, kierowane przez Józefa Piłsudskiego, było w stanie wytrzymać pod ciężarem wojny światowej, a mimo to nie poddało się.

Fragment „Rzeczpospolitej Polskiej” nr 2/1944 z informacją o likwidacji Franza Kutschery i terrorze skierowanym w stronę mieszkańców Warszawy. (AAN)

Bekanntmachung

In den letzten Wochen haben sich mehrfach Überfälle auf Deutsche und in deutschen Diensten stehende fremdvölkische Personen durch Angehörige der sog. nationalen im Solde Englands stehenden Widerstandsbewegung zugetragen. Nur in wenigen Fällen hat sich die polnische Bevölkerung aktiv an der Ergreifung dieser Meuchelmörder beteiligt. **Durch meine Bekanntmachung vom 10. Februar 1943 ist die gesamte Bevölkerung verpflichtet worden, bei der Abwehr verbrecherischer Elemente mitzuwirken. Dieser Verpflichtung ist die Bevölkerung nicht nachgekommen.**

Ich ordne daher an:

1. Der in der Stadt Warschau und ihrer näheren Umgebung wohnhaften polnischen Bevölkerung wird auf Anordnung des Gouverneurs des Distrikts Warschau die Zahlung einer Busse von 100 Millionen Zloty auferlegt. Die Zahlung der Busse hat bis 1. März 1944 an den Stadthauptmann in Warschau zu erfolgen. Für die Einbringung der Busse ist in der Stadt Warschau der kommissarische Bürgermeister, in den übrigen Gemeinden die Bürgermeister verantwortlich. Von der Zahlung der Busse sind diejenigen Personen befreit, die unmittelbar in deutschen Diensten stehen oder in der Rüstungsindustrie arbeiten.
2. Sämtliche polnischen Aufführungen in Theatern, Kinos, Varietes und sonstigen Vergnügungstätten sind vom 2. Februar 1944 ab in der Stadt Warschau bis auf weiteres verboten. Sämtliche nichtdeutschen Gaststätten in der Stadt Warschau werden bis auf weiteres geschlossen.
3. Für die Stadt Warschau wird die Sperrzeit für die nichtdeutsche Bevölkerung vom 2. Februar 1944 ab bis auf weiteres auf die Zeit vom 19 Uhr bis 5 Uhr festgesetzt. Die bisher ausgestellten Nachtausweise behalten ihre Gültigkeit.
4. Ich weise darauf hin, dass vorsätzliche Verstöße gegen diese Bekanntmachung nach der Verordnung zur Bekämpfung von Angriffen gegen das deutsche Aufbauwerk im Gen. Gouv. 2.10.43 bestraft werden.

Warschau, den 2. Februar 1944

DER SS- und POLIZEIFÜHRER
im Distrikt Warschau

OBWIESZCZENIE

W ostatnich tygodniach częstokroć zdarzały się napady na Niemców i w niemieckiej służbie pozostające nieniemieckie osoby przez zwolenników tak zwanej narodowej, w żółdzie Anglii będącej organizacji. Tylko w rzadkich wypadkach polska ludność brała czynny udział przy uchwyceniu morderców. **Przez obwieszczenie me z dnia 10 lutego 1943 r. cała ludność zobowiązana została do walki z elementami zbrodniczymi. Ludność obowiązku tego nie spełniła.**

Dlatego zarządzam co następuje:

1. Polskiej ludności miasta Warszawy i bliższej okolicy nakłada się z zarządzenia Gubernatora Dystryktu Warszawskiego kontrybucję w wysokości 100 milionów złotych. Kontrybucję należy do dnia 1 marca 1944 r. u starosty miasta Warszawy zapłacić. Odpowiedzialnym za zapłacenie kontrybucji w mieście Warszawie jest komisarzyczny burmistrz miasta, w pozostałych gminach odpowiedzialni są burmistrzowie. Osoby pozostające bezpośrednio w służbie niemieckiej lub pracujące w przemyśle zbrojeniowym, zwolnieni są z zapłacenia kontrybucji.
2. Zabrania się z dniem 2 lutego 1944 r. na czas nieokreślony wszelkie polskie przedstawienia w teatrach, kinach, kabaretach i innych lokalach rozrywkowych w mieście Warszawie. Wszystkie nieniemieckie restauracje w mieście Warszawie zostają na czas nieokreślony zamknięte.
3. Godzinę zamknięcia dla nieniemieckiej ludności miasta Warszawy ustala się z dniem 2 lutego 1944 r. na czas nieokreślony na godzinę 19-tą wieczór do 5-tej rano. Wystawione dotychczas wykazy nocne zatrzymują swą ważność.
4. Podkreślam, że umyślne przeciwdziałanie niniejszemu zarządzeniu ukarane zostanie według rozporządzenia celem zwalczania zamachów na niemieckie dzieło odbudowy w Gen. Gub. z dnia 2 paźdz. 1943 r.

Warszawa, dnia 2 lutego 1944 r.

DOWÓDCA SS- i POLICJI
na Dystrykt Warszawski

Obwieszczenie Dowódcy SS i Policji na Dystrykt Warszawski z dnia 2 II 1944 r. z informacją o nałożeniu kontrybucji w wysokości 100 mln marek, zakazie przedstawień w teatrach, kinach, kabaretach i innych lokalach, godziny policyjnej między godz. 19.00 i 5.00. (AAN)

ROZPORZĄDZENIE POLICYJNE

**w przedmiocie używania
samochodów osobowych i motocykli
w m. Warszawie z dn. 1 lutego 1944 r.**

Na podstawie § 3 rozporządzenia o bezpieczeństwie i porządku w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 26.10.1939 roku (Dz. rozp. GG. str. 5) rozporządzam:

§ 1.

1. Samochody osobowe i motocykle, dopuszczone do ruchu w Warszawie, nie mogą być kierowane przez nie-Niemców.
2. Samochody osobowe i motocykle, nie dopuszczone do ruchu w Warszawie i wjeżdżające na teren miasta Warszawy, mogą być tylko wtedy kierowane przez nie-Niemców, jeżeli w wozie jedzie Niemiec.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie policyjne nie ma zastosowania do osób, przynależnych do państw, sprzymierzonych z Rzeszą Niemiecką lub nie będących z nią w wojnie.

§ 3.

1. Nie-Niemcy, którzy w zamiarze utrudniania lub przeszkadzania w niemieckim dziele odbudowy w Generalnym Gubernatorstwie naruszają postanowienia §1. lub zarządzeń, wydanych celem jego wykonania, podlegają karze śmierci na podstawie rozporządzenia celem zwalczania zamachów na niemieckie dzieło odbudowy w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 2 października 1943 r. (Dz. rozp. GG. str. 589).
2. Zarząd mogą być wobec sprawców zastosowane policyjne środki przymusowe.

§ 4.

Zarządzenia wykonawcze do niniejszego rozporządzenia policyjnego wyda Dowódca Policji Porządkowej w Generalnym Gubernatorstwie.

§ 5.

Niniejsze rozporządzenie policyjne wchodzi w życie w dzień po publicznym jego ogłoszeniu.

Kraków, dnia 2 lutego 1944 r.

Wzrost: 170 cm, 55 i 100 kg w GG.
Substancja: Różna dla spraw przestępczych
(-) KOPPE
Główny policyjny

Rozporządzenie Wyższego Dowódcy SS i Policji Generalnego Gubernatorstwa gen. Koppe dotyczące używania samochodów osobowych i motocykli tylko przez Niemców, 2 II 1944 r. (AAN)

Bekanntmachung

Trotz der wiederholten warnenden Aufrufe ist am 1.2.1944 von verbrecherischen Elementen der im Solde Englands stehenden Geheimorganisation P. Z. P. wiederum ein gemeines, hinterhältiges Attentat begangen worden, bei dem zwei Deutsche ums Leben gekommen sind. Es sind deshalb von den durch das Standgericht der Sicherheitspolizei und des SD wegen politischer Straftaten zum Tode Verurteilten, die zunächst für einen Gnadenweis in Aussicht genommen waren, 100 Angehörige des P. Z. P. am 2.2.1944 in Warschau öffentlich erschossen worden.

Warschau, den 2. Februar 1944.

Der Kommandeur der Sicherheitspolizei und des SD für den Distrikt Warschau

Obwieszczenie

Mimo wielokrotnych ostrzegawczych Odez w zbrodnicze elementy tajnej organizacji P. Z. P., stojącej na żołdzie Anglii, dnia 1.2.1944 r. znowu dokonały okrutnego, podstępного zamachu, w czasie którego dwóch Niemców straciło życie. Naskutek tego z pośród osób, skazanych przez Sąd Dostajny Policji Bezpieczeństwa i SD za przestępstwa polityczne na śmierć, przewidzianych do ułaskawienia dnia 2.2.1944 r. 100 osób należących do organizacji P. Z. P. zostało w Warszawie publicznie rozstrzelanych.

Warszawa, dnia 2 lutego 1944 r.

Komendant Policji Bezpieczeństwa i SD na Dystrykt Warszawski

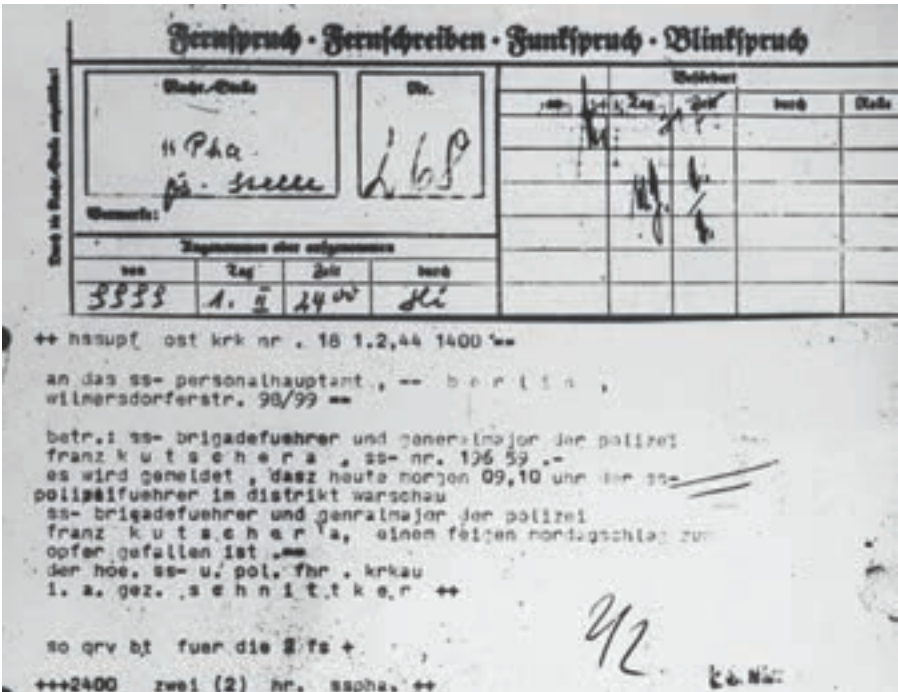
Obwieszczenie Dowódcy SS i Policji na Dystrykt Warszawski z dnia 2 II 1944 r. z informacją o rozstrzelaniu 100 osób w odwecie za zamach z dnia 1 II 1944 r. (AAN)

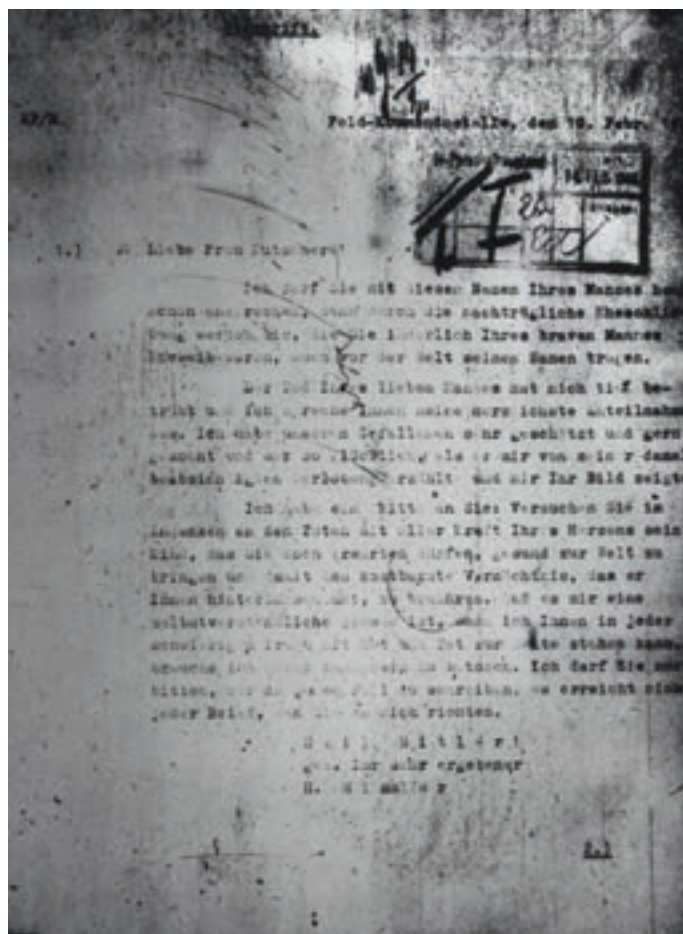
Wydanie wiedeńskie znanego niemieckiego periodyku „Völkischer Beobachter” 5 II 1944 r. z informacją o śmierci Franza Kutschery.

Strona tytułowa „Grimsby Evening Telegraph” z 7 II 1944 r. z informacją o śmierci Franza Kutschery przekazaną przez polskiego Ministra Informacji w Londynie.

Mikrofilmowa kopia telegramu wysłanego do Głównego Urzędu Personalnego SS w Berlinie przy Wilmersdorferstrasse 98/99 z informacją o śmierci Franza Kutschery 1 II 1944 r. o godzinie 9.10 na skutek nieprzyjacielskiego zamachu. (AAN)

Mikrofilmowa kopia listu Heinricha Himmlera do żony Franza Kutschery. Himmler uznaje jej nazwisko poprzez pośmiertne zawarcie małżeństwa z Kutschera. 10 II 1944 r. (AAN)

Franz Kutschera leżący w trumnie. (AAN)

Zestawienie chronologiczne wydarzeń w Warszawie przygotowane w strukturach Kierownictwa Walki Cywilnej z informacją o akcji na Kutscherę, 2 II 1944 r. (AAN)

[podać] 1. II. godz. 9.30 w alejach Ujazdowskich zastrzelono Kutscherę, samobowój w liczbie czterech zabici. Należy się spodziewać dwóch innych represji. Sytuacja powinna się wyjaśnić w ciągu trzech najbliższych dni.

Dr. Kah przeniesiony został do Królewca, a nie do Pragi, jak wyniki podawano. Kriminallrad Heymann do Pragi, Nicolaus, dotychczasowy kier. ref. kom., jako szef do Biedles.

Wyznacza obecnie szarańców do publicznej ekspozycji kom. Bertrunda. Dotychczas funkcję tę pełnił Verner.

Internowano w oborniu na Górze żydów, obywateli argentyńskich.

Dn. 28. III. aresztowany został na ul. Dniałockich Chojniarz Asimierz, z grupy dywersyjnej AK.

22 4 lutego 1944 r. 244

Napisał Dn. 3. II. porządek do W-wy Hämmler dla zapoznania się z sytuacją na w miejscu /w pierwszych dniach lutego miał odbyć się ślub córki Hämmlera z Kutscherą/. Ulice gęsto patrolowane, duże zespoły banderierii i Go patrolowały miasto jeżdżąc samochodami i organizowały lokalne obławy. W godzinach rannych przeprowadzono blokadę terenu Politechniki, rewidując wszystkie sakamarki. W tym samym czasie zabito kom. dom. Żurawia Nr. 2, gdzie przeprowadzono szczegółową rewizję w Ławdowej szkole chemizno-ceramicznej. W wyniku tej rewizji aresztowano dyrektora szkoły i 2-ech uczniów.

Dn. 3. II. w godzinach południowych przeprowadzono obławę na Pl. Żelaznej Brany. Z domu Pl. Żelaznej Brany Nr. 3 wywołano Jakub Rzeszy.

Wzłany na terenie Szkoły i oddziałów dyspozycyjnych Go.

Do oficerów SA po przeszkoleniu w Krakowie przeszkoleniu w Krakowie Go przydzielono do W-wy. 550 młodych ludzi w wieku 15-20 lat WD po przeszkoleniu w Go wysłano na W-Wy, jako gascielarzy i handlarzy ulicznych. Spodziewany jest zakon wstępu dla Polaków na główne dworce warszawskie.

W związku z zamachem na Kutscherę wyjaśniam, że dwóch sprawców ciężkich ran /jeden trzy kule w brzuchu, drugi dwie/ przedstawionych zostało przez towarzyszy z do Szpitala Przemienienia Pańskiego dla zabiegu chirurgicznego. Dowiedziawszy policja wystawiła przy ranach posterunki. Po operacji przybyli towarzysze, którzy poturbowawszy policjantów i sterowawczy personel szpitalny rannych zabrali i karetką sanitarną odwieźli w nieznanym kierunku.

I podaje: W dniu zamachu na Kutscherę przybył do Warszawy Frank i Hirkampf z Krakowa. Hirkampf objął osobliście kierownictwo nad akcją policyjną w W-wie. Przed rozpoczęciem akcji S. wycofał przedstawienie do warszawskiego zespołu Go /oficerów i starszych funkcjonariuszy/, w którym podreślił konieczność pomszczenia dowódcy i starszego kolegi. Zakochany słowami: "panięta, jajo, kto strzela pierwszy, ten wygrywa".

W nocy z 1 na drugi luty aresztowano wszystkich graczy kasyna przy czar przesłuchując ich szereg nocnych lokali alko., poszukując Polaków.

Dn. 3. II. przybyły do Warszawy specjalne kolumny Go z Lublina, Krakowa, Łowos i Radomia, Dn. 3. II. z Królewca i Poznania.

W pierwszej chwili po zamachu zdecydowano rozstrzelać wszystkich więźniów Pawliaka, następnie decyzję zmieniono, polecając natychmiastowe sprawdzenie akt wszystkich więźniów z jednoczesnym zdecydowaniem w dwóch kierunkach: albo obłą, albo rozstrzelać. Akcja na byd przeprowadzona szybko, Pawlak na byd oczyszczony.

Zestawienie chronologiczne wydarzeń w Warszawie przygotowane w strukturach Kierownictwa Walki Cywilnej z informacjami o wydarzeniach związanych z akcją na Kutscherę, 4 II 1944 r. (AAN)

11/Dnia 1.11.44r o godz 9.40 z mostu Karłowicza skoczono do Wisły dwóch osobników ostrzelanych i schwytanych przez policję niemiecką. "Schwytani ci zostali trafieni kulami w ramię i udzieliłi. Jeden z nich był to Kazimierz Jerzy Set nr 19.12.1923r w Warszawie zamieszkały na Nowe Miasto 23 Karta rozpoznawcza nr 73468. Drugi policja niemiecka miała na sobie Kierbednia zatrzymał samochód, w którym miało być dwóch osobników, dwóch z nich zabito. Przy rewizji samochodu znaleziono 14 rewolwerów i 6 karabinów szybkostrzelnych.

12/Dnia 2.11.44r o godz 6 rano przy ul. Tatarskiej przez patrol niemiecki zostali zabici dwaj robotnicy Polacy, szwajcarskie samoloty latały.

13/W dniu 1.11.44r o godz 9.15 w Alejach Ujazdowskich nr 23 dokonano zamachu na prezydenta policji niemieckiej Fuhrera Kutscherę na Al. Róż nr 2. Kutscher został schwytany w swoim samochodzie, wraz z asystentem i został ranny ciężko jego adiutant. "Dokładne dane granaty /tray/ a następnie z karabinów szybkostrzelnych prowadzona akcja do zejścia. Schwyty z P.Z.P. obstawili oddział Aleje Róż, Al. Ujazdowskie Szopena i Al. Ujazdowskie i następnie Płusa i Al. Ujazd. Wykonano zamach na samochód. Wszystkie udało się zbite. Po zakończeniu akcji została zabita zamachowca niemiecka stojąca na posterunku w Al. Ujazdowskich nr 23 i Al. Róż nr 2. Gdy nastąpiła się strzelanina żołnierze niemieccy uciekli jakoby przestraszeni jak cywile. Wśród niemieców nie ma strażników, którzy nie chcą chodzić w mundurach G.O. uważają się za cywilianów. Zastosowano represje.

14/Dnia 2.11.44r o godz 11.45 w Al. Ujazdowskich tuż ulicy "Szopena, rozstrzelano 100 Polaków. Oddano 16 salw. W pierwszy turze rozstrzelano kobiety.

Fragment raportu chronologicznego kontrwywiadu Obszaru Warszawskiego z informacjami dotyczącymi akcji na Kutscherę oraz odwetowymi represjami niemieckimi, II 1944 r. (AAN)

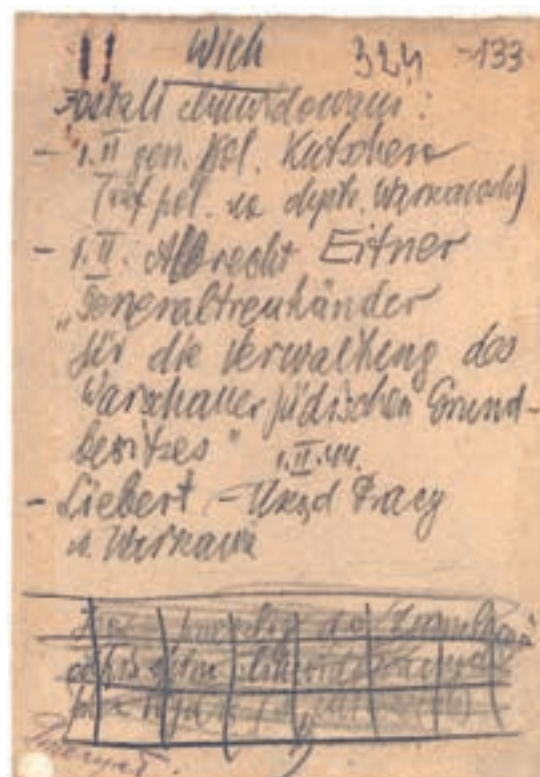
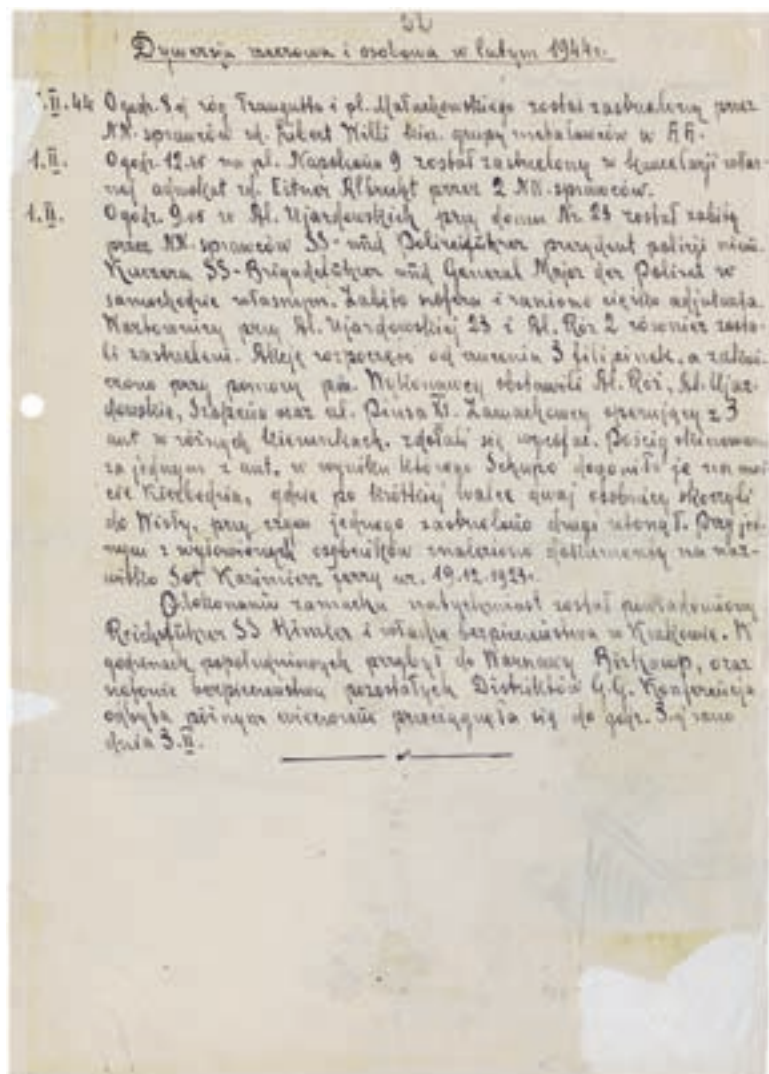
Przesłane z Oddziału II KG AK do Kedywu KG AK echa akcji na Kutscherę, 12 II 1944 r. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Kod. 13 do 91. -134-
Incydent w Warszawie, echa kampanii
na Kutscherę - do wydziału
Kod. 12.5
81.
Przebieg

Wyciągi z raportu 6/44 /O.N.S. -144-
1. Po zamachu na szefa policji Kutscherę, przysłał do Pałacu Mianów K-2 Ochram, który odwołując na chwilę od stolicy, spotkał tam rozpoczęty list, pisaną do jakiegoś Karta. Pojawia tam dokładny opis wypadku, list. Pojawia przybliżenie treści:
"Miałem podziwiać organizację zamachu, wszystko było ich obywateli i zastawione do najdrobniejszych szczegółów. Tego zamachu mogła dokonać tylko bardzo silna organizacja, posiadająca ludzi fachowych. Poje mianem była to organizacja polska, wojskowa, - jest ona bardzo rozgałęzioną i dobrze zorganizowaną. Musimy się z nią liczyć, bo któregoś dnia gotowi są sprawić wielkie nieporządku niepożądane. - nie bójmy się nawet oddziały kiedy i gdzie."

2. List w gronie najbliższych opowiadał, że natychmiast po zabójstwie Kutscherę, - zawiadomiono telefonicznie H.H. Perera i że obiecano przysłać do -wy specjalną komisję, która opracuje nowy plan dla III.1 policji, jak należy być z nią niepodległą.

3. Rozmowa z Kutscherą, Lieborcia i Kitznera, Oberstaabsleiter z Gestapostandortverwaltung ręką:
"Podziwiam mistrzowską robotę zamachowców i ich odwagę. Na taki czyn mogła się zdobyć tylko ściśle zorganizowana organizacja. Podziwiamy Polaków i ich bohaterstwo. Widzimy, że ich nie zwalczamy i że najwyższy czas, aby zareszczyć kure wobec nich zabić, gdyż strach narodził się do ostateczności mogą być moment pęknięcia."

Notatka Szefa Sztabu Kedywu KG AK Wacława Janaszka, ps. Bolek o zlikwidowanych w dniu 1 II 1944 r. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Meldunek kontrwywiadowczy z informacjami z lutego 1944 r. dotyczącymi akcji na Kutschere. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

Rozszyfrowane skróty literowe nazwisk zlikwidowanych osób z miesięcznych sprawozdań i meldunków oddziału AGAT-PEGAZ. (WBH – Archiwum Kedywu KG AK)

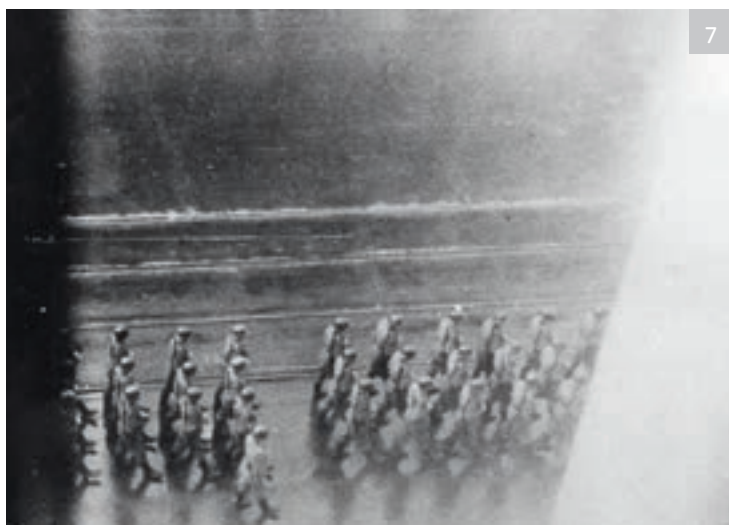
4

5

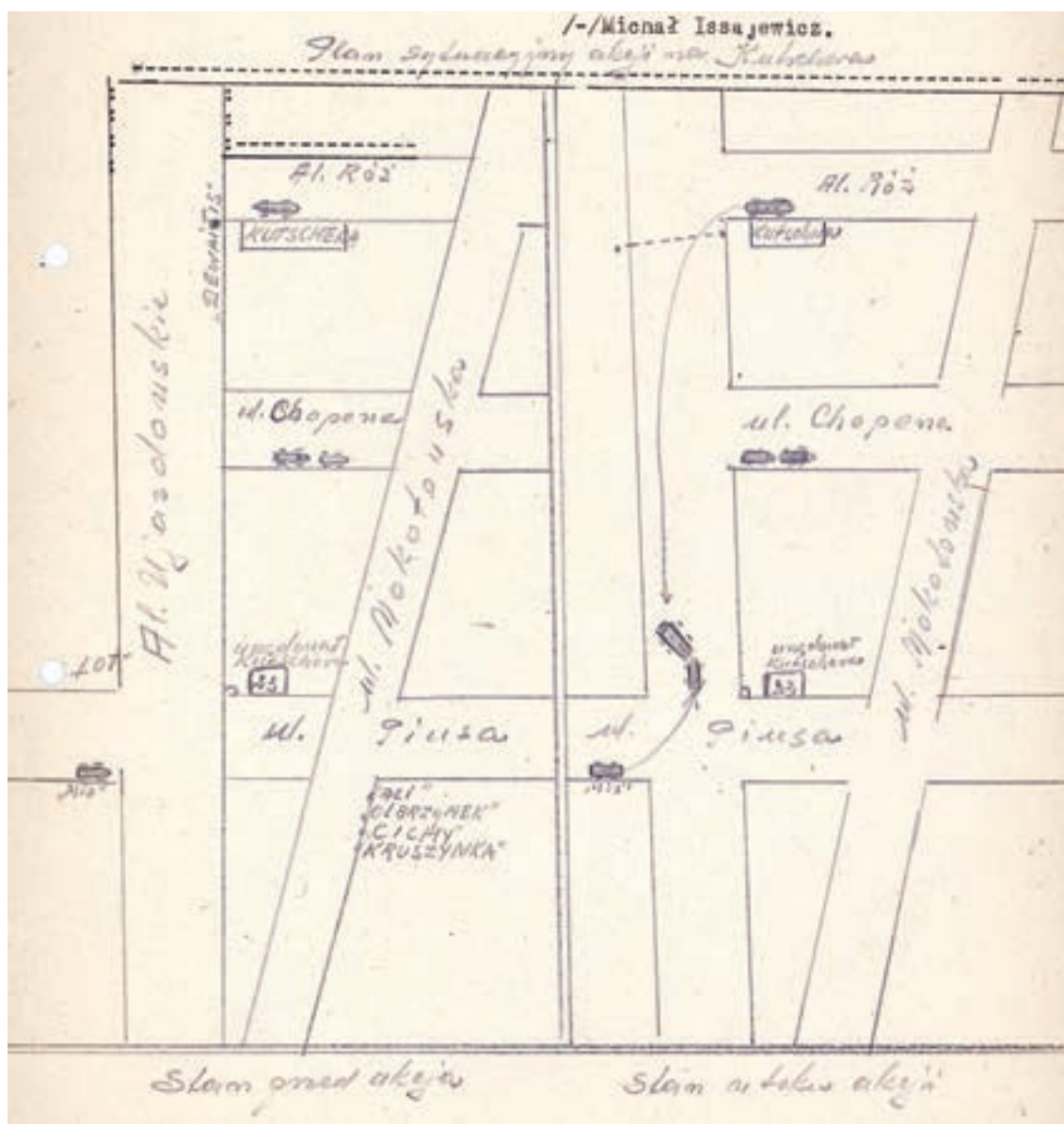

6

7

1. Fotografia z pogrzebu Franza Kutschery wykonana z okna Pałacu Saskiego. W tle widoczny Pałac Potockich i fasada kościoła Wniebowzięcia NMP i Świętego Józefa przy Krakowskim Przedmieściu. Po prawej stronie przedwojenny Hotel Europejski. (AAN)
2. Fotografia z pogrzebu Franza Kutschery wykonana z okna Pałacu Saskiego. Czoło kolumny pogrzebowej ze sztandarami i wieńcami. W tle Pałac Potockich i przedwojenny Hotel Europejski. (AAN)
3. Fotografia z pogrzebu Franza Kutschery wykonana z okna Pałacu Saskiego. Niemiecki korpus oficerski SS i Policji. W tle po lewej stronie przedwojenny Hotel Europejski. (AAN)
4. Fotografia z pogrzebu Franza Kutschery wykonana z okna Pałacu Saskiego. Rozciągnięta kolumna pogrzebowa zmierzająca ul. Królewską w stronę Krakowskiego Przedmieścia. W tle wieża kościoła św. Krzyża. Na prawym skraju zdjęcia półkolumny i fragment ściany Pałacu Saskiego. (AAN)
5. Fotografia z pogrzebu Franza Kutschery wykonana z okna Hotelu Bristol przez Andrzeja Englerta. Osoby funkcyjne idące za lawetą z trumną Kutschery. Widoczny po prawej stronie fragment ściany hotelu. (AAN)
6. Fotografia z pogrzebu Franza Kutschery wykonana z okna Hotelu Bristol przez Andrzeja Englerta. Laweta z trumną Kutschery przykrytą symbolami SS. Widoczny po prawej stronie fragment ściany hotelu. (AAN)
7. Fotografia z pogrzebu Franza Kutschery wykonana z okna Hotelu Bristol przez Andrzeja Englerta. Fragment głównej kolumny pogrzebowej. (AAN)

Szkic akcji na Kutscherę wykonany przez Michała Issajewicza, ps. Miś dla periodyku „Przyjaciół Żołnierza” nr 19/1956. (AAN)

Szkic akcji na Kutscherę opracowana przez Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski, 1945 r. (IPN)

Akcja „Płochocin”

linia kolejowa pod Płochocinem, 3/4 kwietnia 1944 r.

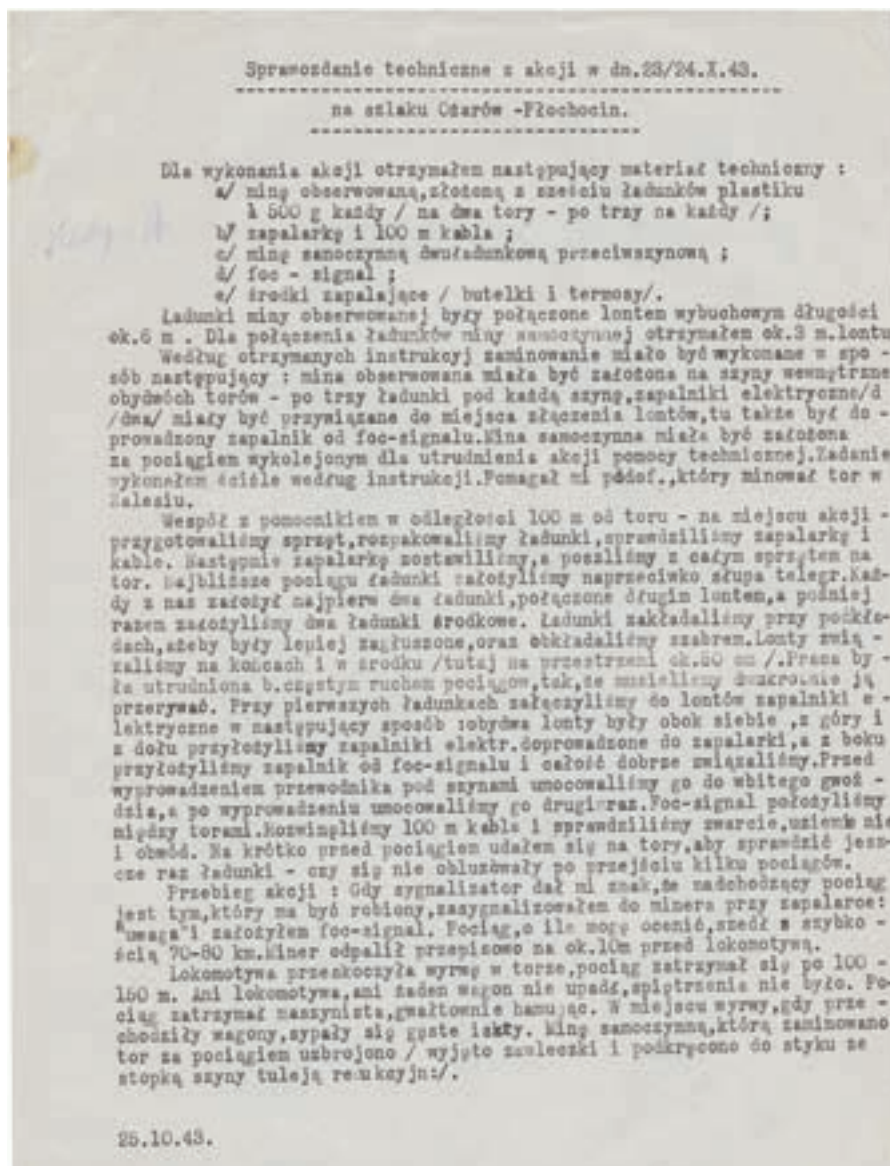
CEL: wykojenie pociągu z urlopowanymi z frontu wschodniego żołnierzami niemieckimi.

CZAS: 3/4 kwietnia 1944 r.

MIEJSCE: linia kolejowa pod Płochocinem.

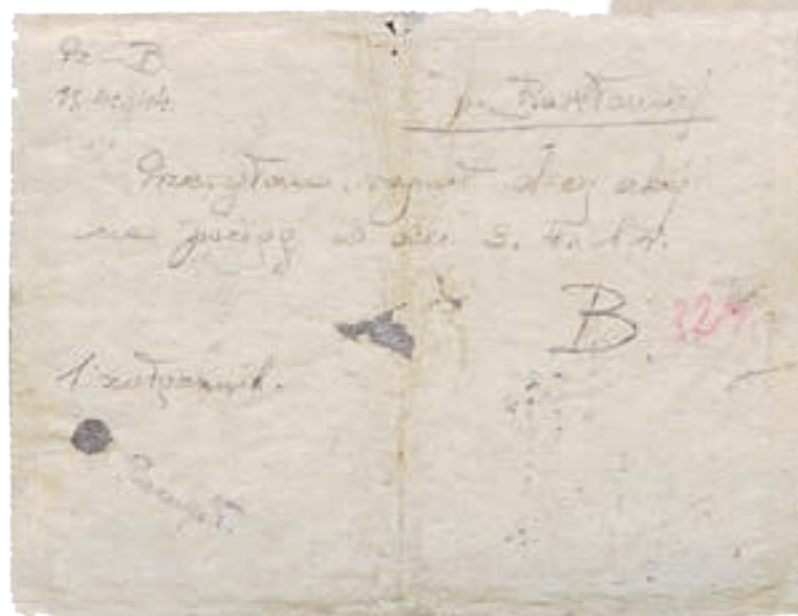
OPIS W PUBLIKACJACH:

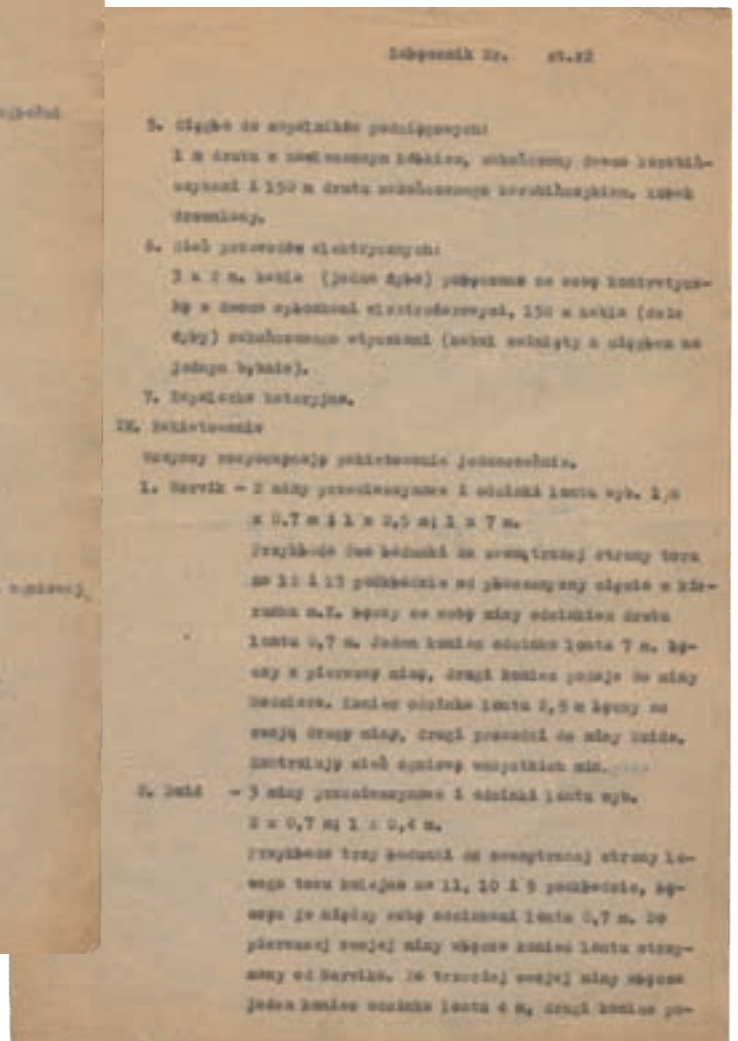
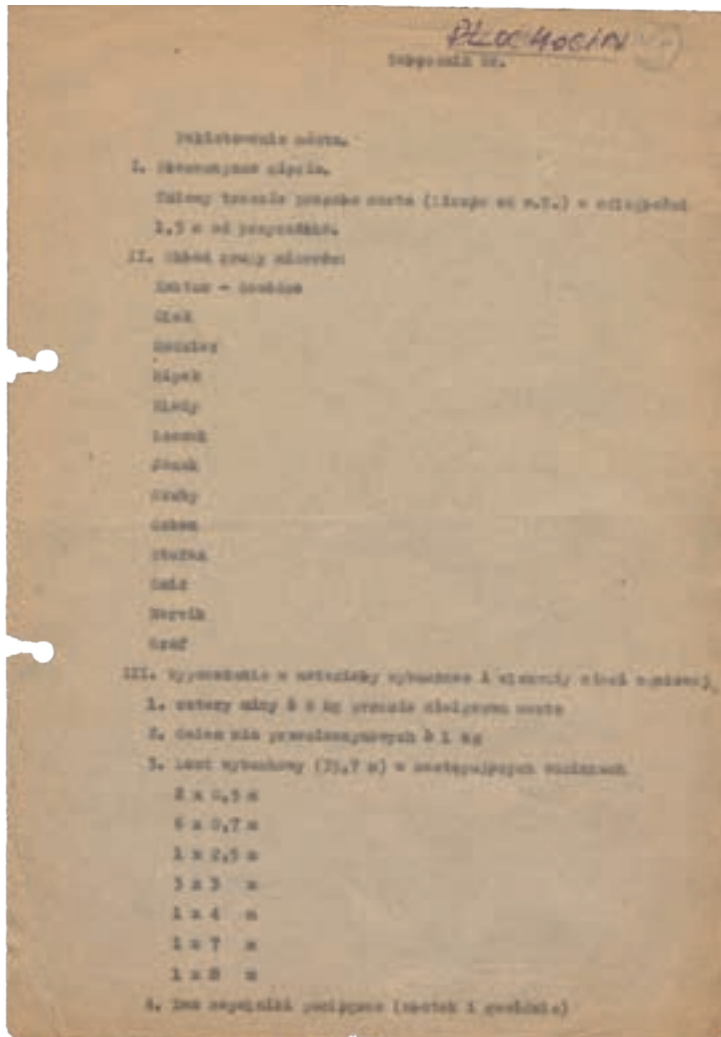
P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 309-315.

Podobnie jak w przypadku Pogorzeli i Śródborowa, tory kolejowe pod Płochocinem były miejscem przeprowadzenia przez oddziały Kedywu kilku akcji dywersyjnych. Raport z akcji kolejowej pod Płochocinem przeprowadzonej 23/24 X 1943 r. przez oddział Tadeusza Wiwatowskiego, ps. Olszyna z Kolegium A Kedywu Okręgu Warszawskiego AK, kopia z 1945 r. (AAN)

Pismo przewodnie do sprawozdania z akcji pod
 Płochocinem przesłane przez dowódcę PEGAZA
 Adama Borysa, ps. Bryl do Kedywu KG AK,
 11 IV 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)
 Tekst dokumentu: *P[ega]z – B[ryl]/ 11.4.[19]44/
 p[an] Bartłomiej/ Przesyłam raport d-cy akcji/
 na pociąg w dn. 3.4.b.r./ B[ryl]/ 1 załącznik.*

Załącznik do sprawozdania z akcji pod
Płochocinem. W tekście podział zadań do
wykonania przez poszczególnych żołnierzy.
Kopia powojenna. Lata 50. XX w. (AAN)

Zagospodark nr. str. 7

duże drzewa.

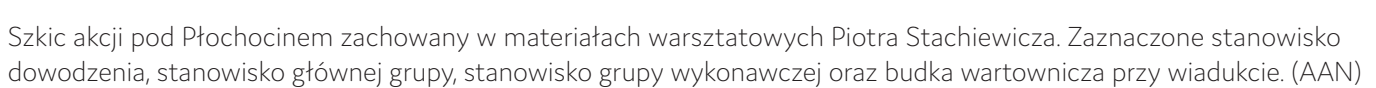
3. drzew - 3 masy przeciwnego i ośmiu lantu wyb. 3 x 4,7 m.
Trzechbada teni koczni do zewnętrznej strony lasu-
go tona koczni na trawie, drzewa i piarowaja
podobnie, bępnaj je mójaj waja dawa ośmiu
lantu. do piarowaj waja mójaj waja koczni
lantu strajony od lasu, od ośmiu mójaj waja
dawa trawie ośmiu lantu do mójaj podobnej prasa
koczni.
4. Ciek -
drzew
i mójaj przeciwnego, 2 mójaj podobnej, ośmiu
mójaj i podobnej, jeden mójaj drutu x koczni i
koczni podobnej, ośmiu lantu wyb. 3 x 4,7 m.
i x 3m.
drzew podobnej ciek. ciek podobnej mójaj, przy-
koczni do podobnej i mójaj podobnej i bępnaj je
x mójaj ośmiu lantu je 3,5 m, do koczni ośmiu
mójaj podobnej koczni podobnej drutu, bępnaj x mójaj
ośmiu lantu 3 m, bępnaj x mójaj koczni lantu
podobnej prasa trawie. koczni ośmiu. 3 m podobnej
koczni.
5. koczni -
i mójaj przeciwnego i ośmiu lantu 3 m.
podobnej mójaj, waja x mójaj koczni lantu straj-
ony od ciek, bępnaj x mójaj jeden koczni waja
lantu, drugi koczni podobnej koczni, waja x mójaj
ośmiu elektryczny strajony od trawie.
6. koczni -
drzew
Jeden mójaj przeciwnego, ośmiu lantu 3 m.
trawie podobnej koczni. koczni podobnej mójaj,
waja x mójaj koczni lantu strajony od trawie
i drugi koczni lantu koczni, waja x mójaj ośmiu

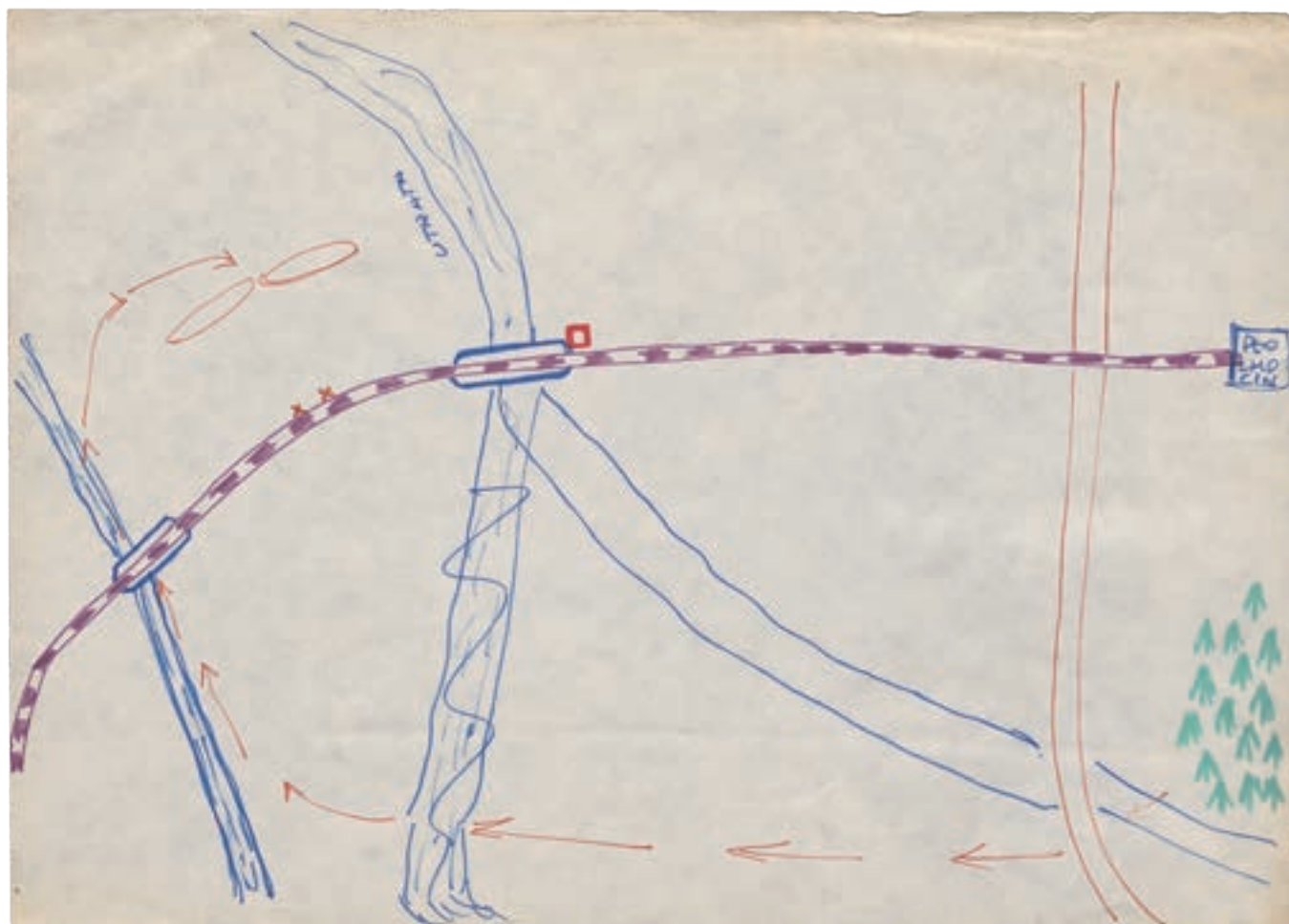
Zagospodark nr. str. 8

elektryczny strajony od trawie i jeden koczni
waja waja ośmiu lantu, drugi koczni waja
waja podobnej koczni.

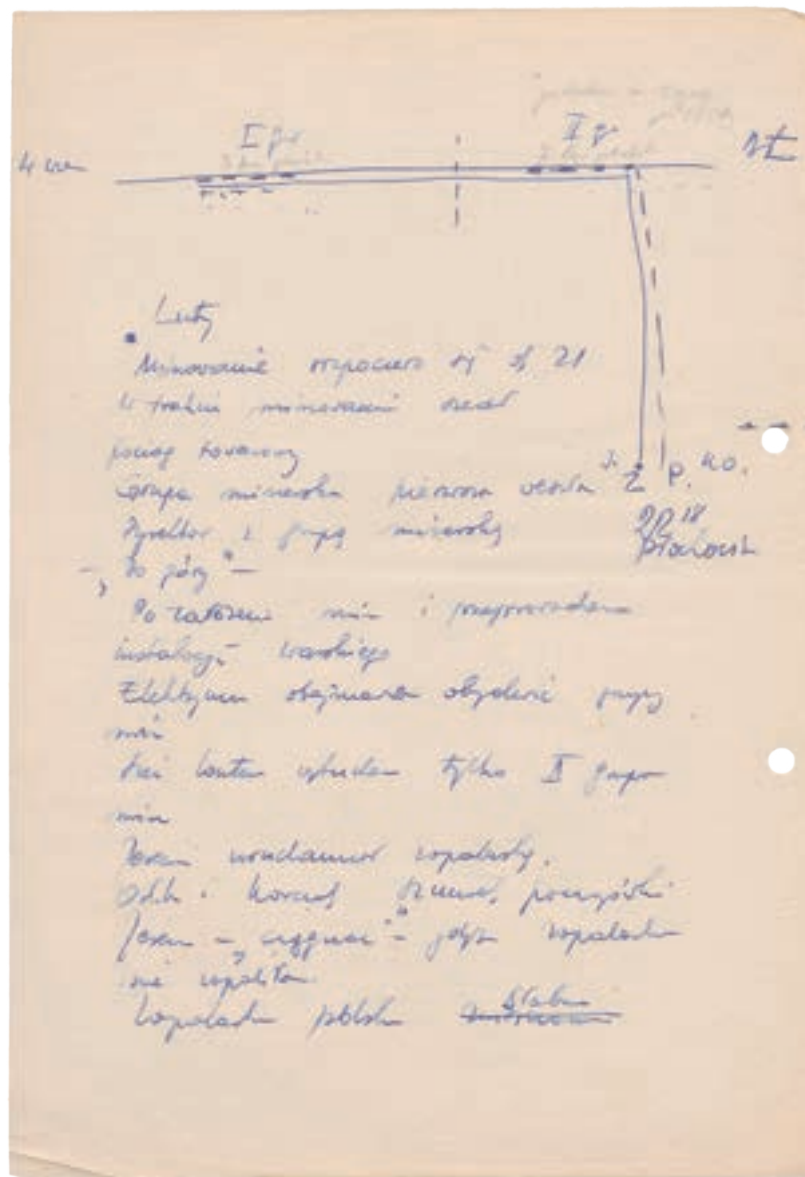
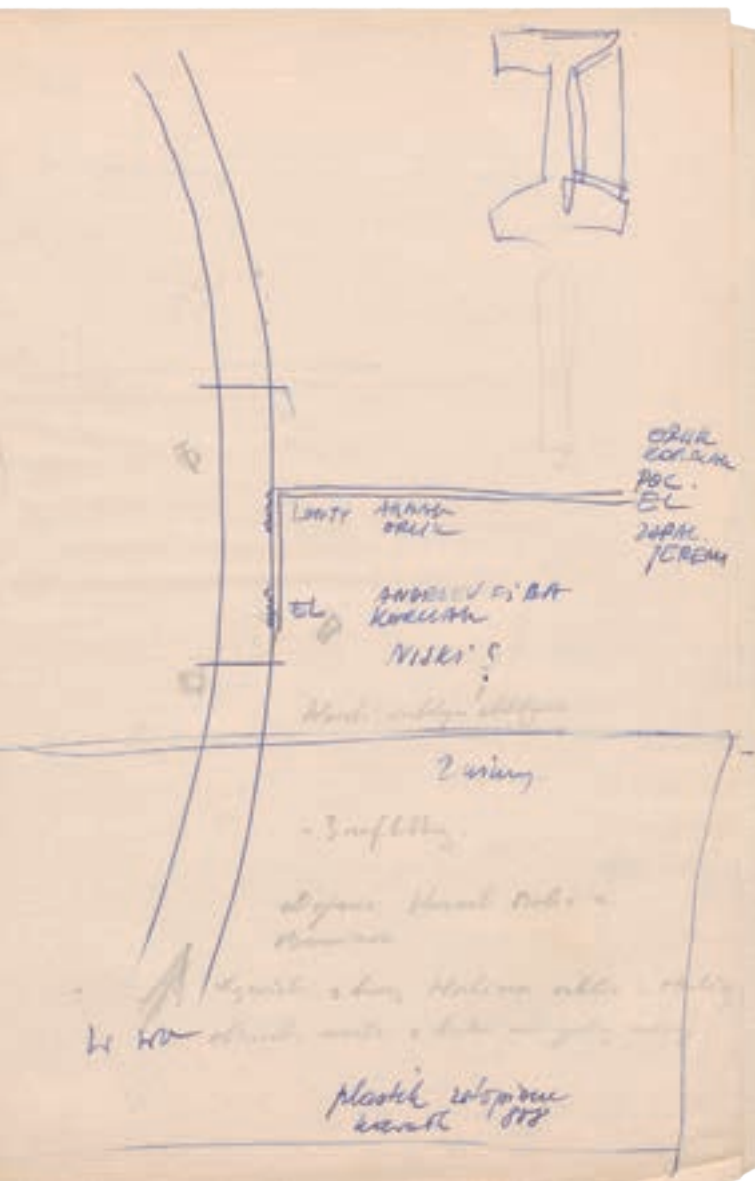
7. koczni -jeden mójaj przeciwnego.
podobnej mójaj, waja do mójaj koczni lantu od
mójaj przeciwnego od trawie, od mójaj waja
i koczni lantu strajony od trawie.
8. trawie - jeden ośmiu lantu 3 m i koczni ośmiu elektrycz-
ny x waja i koczni podobnej.
waja koczni i koczni, podobnej koczni ośmiu
lantu 3 m koczni i koczni, podobnej waja
i elektryczny koczni i koczni.
9. koczni -
drzew
bępnaj x mójaj podobnej elektryczny
i koczni, koczni, koczni.
drzew waja koczni x mójaj i podobnej do mójaj
je koczni koczni i koczni. koczni waja x koczni,
drzew podobnej waja koczni i koczni, waja
podobnej prasa waja.
10. koczni -
drzew
je waja podobnej koczni ośmiu lantu i koczni waja
koczni drzew bępnaj pod koczni ośmiu lantu
elektryczny i koczni podobnej podobnej,
waja koczni elektryczny prasa waja koczni
i koczni ośmiu, waja koczni x koczni
podobnej, drzew przy koczni do koczni
do ośmiu.
- koczni i drzew trawie koczni podobnej podobnej
podobnej.

Zagospodark nr. str. 9

Szkic akcji pod Płochocinem opracowany po wojnie, zachowany w materiałach warsztatowych Piotra Stachewicza, lata 70. XX w. Widać zaznaczoną czerwonymi strzałkami trasę dojścia na pozycję, dwoma owalami same pozycje w momencie akcji i dwoma krzyżkami miejsce zniszczenia szyn. Czerwonym kwadratem zaznaczona budka strażnicza. (AAN)

Szkic akcji pod Płochocinem opracowany po wojnie z rozpisaniem miejsca założenia ładunków i składu osobowego. Zachowany w materiałach warsztatowych Piotra Stachewicza. (AAN)

2

1. Widok na tory z miejsca stanowiska dowodzenia.
Fot. M. Olczak, 2024 r.
2. Widok od strony mostu w kierunku zakrętu torów i miejsca akcji.
Fot. M. Olczak, 2024 r.
3. Widok w stronę wiaduktu w kierunku miejsca akcji. Na pierwszym planie zarośnięty trawą nasyp z widocznym lekkim nasypem, który jest pozostałością po budce wartowniczej.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

3

1. Jerzy Zborowski, ps. Jeremi
– dowódca akcji. (AAN)
2. Ryszard Bobilewicz, ps. Niski
– grupa minerów. (AAN)
3. Tadeusz Chojko, ps. Bolec
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
4. Wojciech Czerwiński,
ps. Orlik – grupa minerów.
(AAN)
5. Halina Dunin-Karwicka,
ps. Janina – grupa łączniczek.
(AAN)
6. Wacław Dunin-Karwicki,
ps. Luty – grupa
uruchamiająca reflektory.
(AAN)
7. Zbigniew Dworak,
ps. dr Maks –
grupa sanitarna. (AAN)
8. Zbigniew Gąsior, ps. Garbaty
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
9. Stanisław Gniado, ps. Otto
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
10. Zbigniew Goliński,
ps. Zbyszek – grupa
sanitarna. (AAN)
11. Halina Grabowska, ps. Zeta
– grupa łączniczek. (AAN)
12. Stefan Grudziński,
ps. Bogdan – grupa MOTO,
kierowca. (AAN)

13

14

15

16

17

18

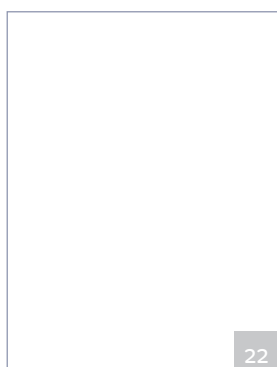
19

20

21

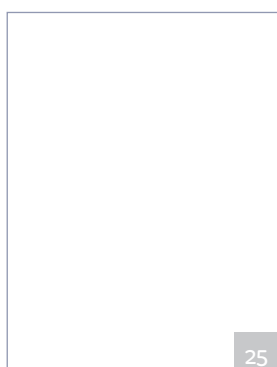
22

23

24

25

26

27

13. Bronisław Hellwig, ps. Bruno
– grupa MOTO, kierowca.
(AAN)
14. Stanisław Huskowski, ps. Ali
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
15. Justyn Ignatowicz, ps. Figa
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
16. Michał Issajewicz, ps. Miś
– grupa MOTO, kierowca.
(AAN)
17. Jerzy Jarkiewicz, ps. Leszek
– grupa uruchamiająca
reflektory. (AAN)
18. Hanna Karczewska, ps. Zula
– grupa sanitarna. (AAN)
19. Przemysław Kardaszewicz,
ps. Akszak – grupa minerów.
(AAN)
20. Kazimierz Kardaś, ps. Orkan
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
21. Czesław Kopczyński,
ps. Ghandi – grupa erkm.
(AAN)
22. Halina Kotorowicz-
Słomska, ps. Halina –
grupa sanitarna.
23. Jerzy Kozłowski, ps. Kastor
– grupa sanitarna, noszowy.
(AAN)
24. Stefan Królikowski,
ps. Hipek – grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
25. Wiesław Kukliński,
ps. Piechowski – grupa ataku
i ubezpieczenia.
26. Stanisława Kwaskowska,
ps. Pani Stasia –
grupa sanitarna. (AAN)
27. Stanisław Leopold, ps. Rafał
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)

28. Eugeniusz Lubieński,
ps. Pająk – grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)

29. Janina Lutyk, ps. Scarlet
– grupa łączniczek. (AAN)

30. Zygmunt Lutyk, ps. Graf
– grupa uruchamiająca
reflektory. (AAN)

31. Leon Manteuffel, ps. Krab
– grupa sanitarna. (AAN)

32. Czesław Narkowicz,
ps. Bryła – grupa sanitarna.

33. Stanisław Nowiński,
ps. Niesz – grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)

34. Walerian Przyborowski,
ps. Sulima – grupa erkm.
(AAN)

35. Antoni Sakowski, ps. Mietek
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)

36. Jerzy Sarnowski, ps. Polluks
– grupa sanitarna, noszowy.
(AAN)

37. Jacek Szperling, ps. Jacek
– grupa erkm. (AAN)

38. Benedykt Sylwestrowicz,
ps. As – grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)

39. Jan Sylwestrowicz, ps. Kier
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)

40

41

42

43

44

45

46

47

- 40. Tadeusz Szabelski,
ps. Kaktus – grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
- 41. Józef Szczepański, ps. Ziutek
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
- 42. Tadeusz Szolc, ps. Słowacki
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
- 43. Wojciech Świątkowski,
ps. Korczak – grupa minerów.
(AAN)
- 44. Tadeusz Ulankiewicz,
ps. Warski – grupa minerów.
(AAN)
- 45. Jan Wróblewski, ps. Zabawa
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
- 46. Jerzy Zapadko, ps. Mirski
– grupa ataku
i ubezpieczenia. (AAN)
- 47. Adam Borys, ps. Pług
– dowódca oddziału,
obserwator. (AAN)

Akcja Rodewald-Gresser

Warszawa, 26 kwietnia 1944 r.

CEL: likwidacja Oberstleutnanta Wilhelma Rodewalda, zlikwidowano Oberstleutnanta Schutzpolizei Erwina Gressera, dowódcę 17 Pułku Policji.

CZAS: 26 kwietnia 1944 r.

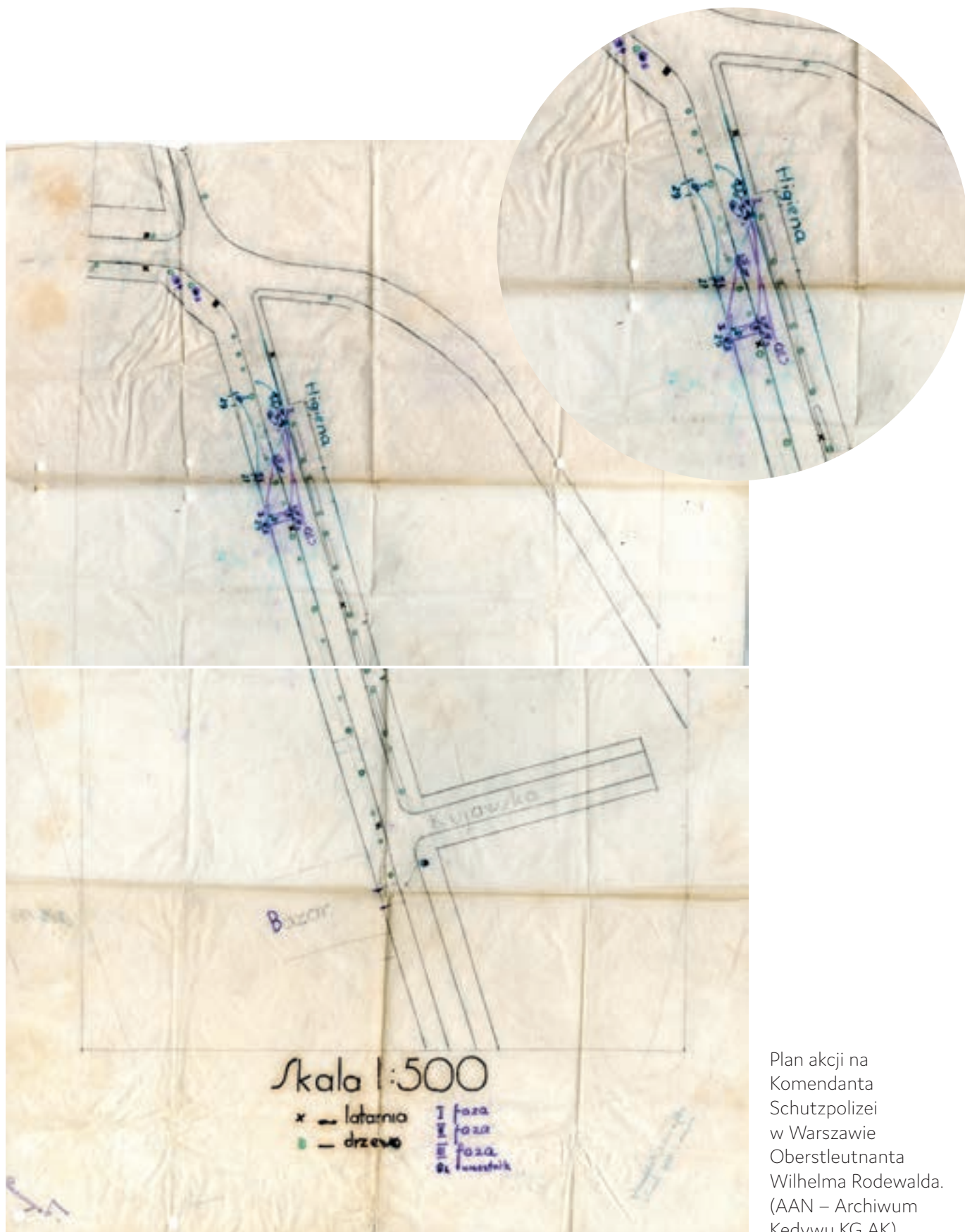
MIEJSCE: Warszawa, ul. Chocimska.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej**, wyd. III, Warszawa 1991, s. 404-410.

Okolice ulicy Chocimskiej na mapie Warszawy z okresu okupacji niemieckiej, skala 1: 20 000. Wydanie: Wydawnictwo Polskie sp. z o.o., Warszawa. (AAN)

Miejsce akcji. Widok w głąb ul. Chocimskiej od strony wjazdu do Państwowego Zakładu Higieny. Fot. M. Olczak, 2024 r.

Miejsce akcji. Ul. Chocimska 24 –
wjazd do Państwowego Zakładu
Higieny. Fot. M. Olczak, 2024 r.

1. Jerzy Zapadko, ps. Mirski
– dowódca akcji, II
wykonawca. (AAN)
2. Stanisław Jastrzębski,
ps. Kopeć – zastępca
dowódcy akcji, I wykonawca.
(AAN)
3. Tadeusz Chojko, ps. Bolec
– ubezpieczenie. (AAN)
4. Zbigniew Gąsior, ps. Garbaty
– ubezpieczenie. (AAN)
5. Włodzimierz Malento,
ps. Góral – ubezpieczenie.
(AAN)
6. Wiesław Olkiewicz,
ps. Pajęzek – ubezpieczenie.
(AAN)
7. Stefan Santarek, ps. Kajtek
– kierowca samochodu
Opel-Kapitan.
(Zbiory rodzinne)
8. Stanisław Gniado, ps. Otto
– kierowca samochodu
Wanderer. (AAN)
9. Jan Bernatowicz, ps. Bartek
– kierowca samochodu
Mercedes (nie dotarł
na miejsce akcji). (AAN)
10. Anna Szarzyńska-Rewska,
ps. Hanka – obserwacja,
identyfikacja i sygnalizacja.
(Zbiory rodzinne)
11. Maria Chuchła, ps. Maja
– identyfikacja i sygnalizacja.
(AAN)
12. Janina Lutyk-Zapadko,
ps. Scarlett – broń
i dokumenty. (AAN)

13

14

15

16

17

18

19

13. Kazimiera Chuchla, ps. Kaja
– broń i dokumenty. (AAN)

14. Bogusław Ustarbowski
ps. Żar – udział w obserwacji
do momentu aresztowania
26 II 1944 r. (AAN)

15. Aleksander Kunicki
ps. Rayski – obserwacja
i rozpracowanie. (AAN)

16. Wanda Gąsowska-Oczko
ps. Krystyna – obserwacja
i rozpracowanie. (AAN)

17. Józef Beręsewicz ps. Baca
– obserwacja
i rozpracowanie. (AAN)

18. Elżbieta Dziębowska
ps. Dewajtis – obserwacja
i rozpracowanie. (AAN)

19. Ludwik Żurek ps. Żak
– obserwacja
i rozpracowanie. (AAN)

Akcja na sanitarkę

Warszawa, 29 kwietnia 1944 r.

CEL: zdobycie samochodu sanitarnego.

CZAS: 29 kwietnia 1944 r.

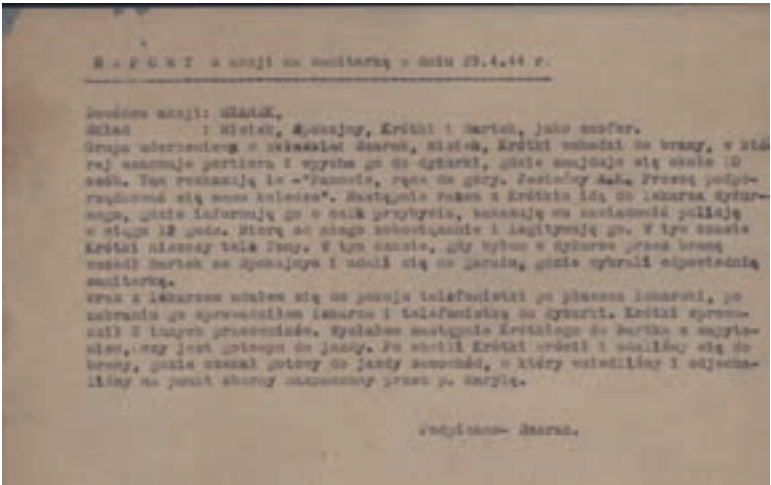
MIEJSCE: Warszawa, ul. Hoża 56.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 326.

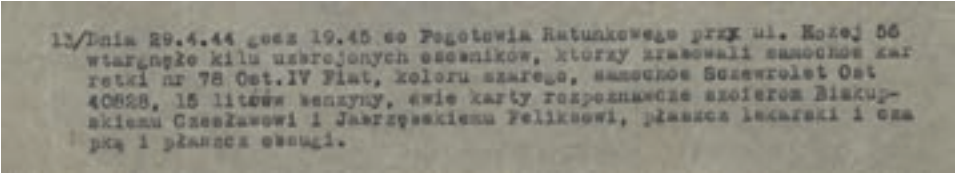
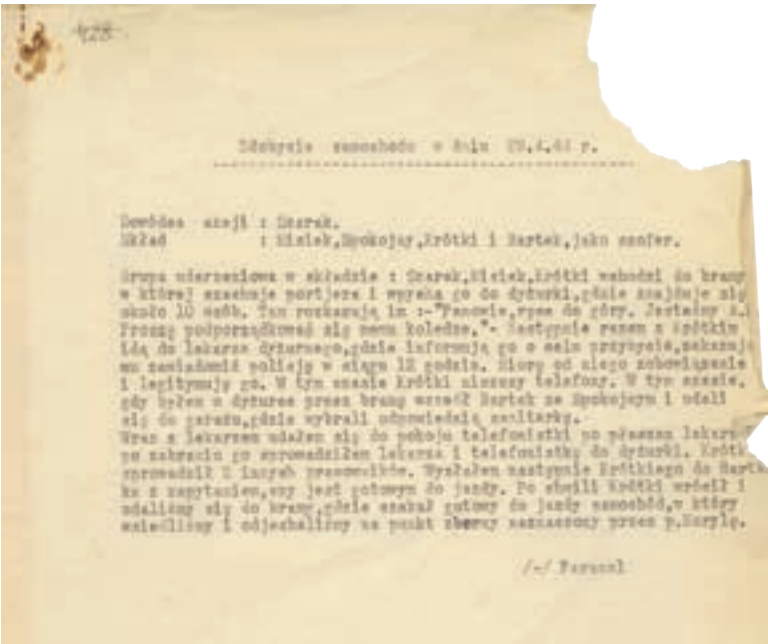

Meldunek Bogdana Woźniaka, ps. Szarak do dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Pług w sprawie akcji na Pogotowie Ratunkowe przy ul. Hożej 56 w dniu 29 IV 1944 r. W dolnym, lewym rogu paraafa Stefana Pakuły, ps. Maryla. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Kopia meldunku Bogdana Woźniaka, ps. Szarak z akcji na sanitarkę, ok. 1944/1945 r. (AAN)

Powojenna kopia meldunku Bogdana Woźniaka, ps. Szarak z akcji na sanitarkę, ok. 1946-1947. (Karta)

Fragment reportu chronologicznego kontrwywiadu Obszaru Warszawskiego AK z informacją o akcji na sanitarkę dnia 29 IV 1944 r. (AAN)

1. Narożnik ul. Hożej i ul. Poznańskiej z budynkiem Pogotowia Ratunkowego, które do dnia dzisiejszego mieści się w tym kompleksie budynków.
Fot. M. Olczak, 2024 r.
2. Wejście do budynku Pogotowia Ratunkowego przy ul. Hożej 56 – miejsce akcji. Fot. M. Olczak, 2024 r.
3. Dziedziniec Pogotowia Ratunkowego przy ul. Hożej 56 – miejsce akcji.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

1. Bogdan Woźniak, ps. Szarak
– dowódca akcji,
grupa uderzeniowa. (AAN)
2. Zdzisław Nagórski, ps. Misiek
– grupa uderzeniowa.
3. Jerzy Chojecki, ps. Spokojny
– kierowca. (AAN)
4. Roman Drabik, ps. Grzmot
Krótki – grupa uderzeniowa.
(AAN)
5. Jan Bernatowicz, ps. Bartek
– kierowca. (AAN)

Akcja na szpital Jana Bożego przy ul. Bonifraterskiej – uwolnienie „Asa”

Warszawa, 29 kwietnia 1944 r.

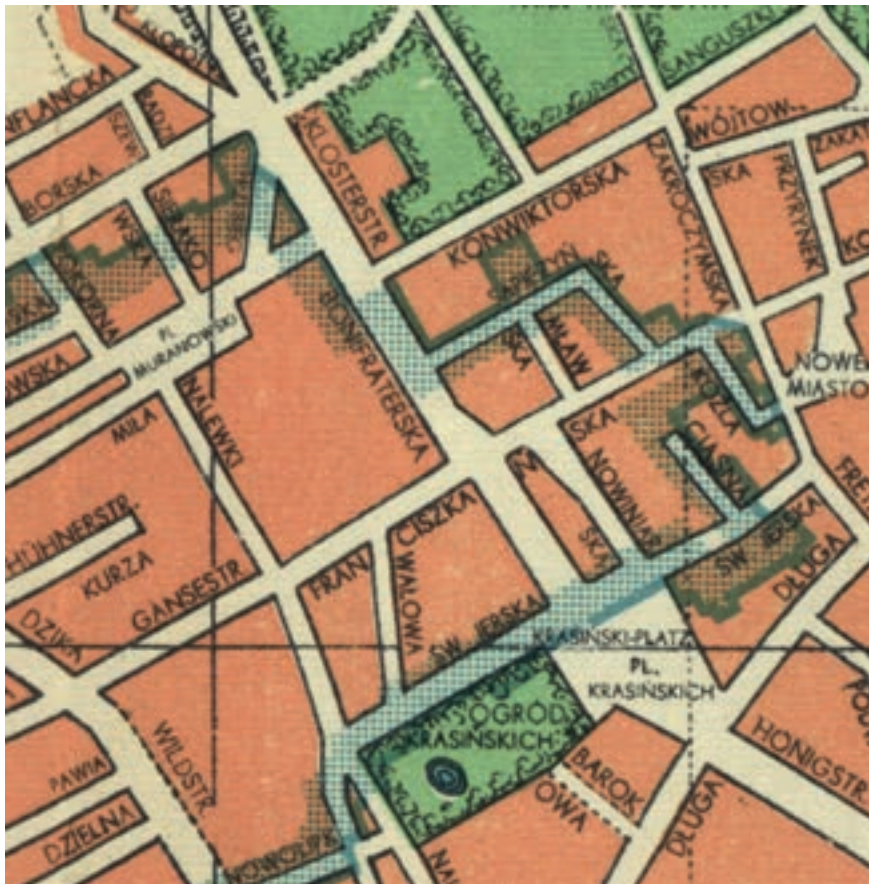
CEL: uwolnienie Benedykta Sylwestrowicza, ps. As ze szpitala Jana Bożego.

CZAS: 29 kwietnia 1944 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Bonifraterska.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 324-329.

Okolice ulicy Bonifraterskiej na mapie Warszawy z okresu okupacji niemieckiej, skala 1: 20 000. Wydanie: Wydawnictwo Polskie sp. z o.o., Warszawa. (AAN)

Benedykt Sylwestrowicz, ps. As
– uwolniony ze szpitala Jan
Bożego. Fotografia powojenna.
(AAN)

253
Pismo przewodnie dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Bryl do Kedywu KG AK do sprawozdania z akcji na szpitala Jana Bożego przy ul. Bonifraterskiej w Warszawie z 29 na 30 IV 1944 r., 30 V 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK) Tekst dokumentu: P[ega]z B[ryl]/ 30.5.44./ p[an] Bartłomiej/ W załączeniu przesyłam raport/ z akcji przeprowadzonej na szpital/ przy Bonifraterskiej w nocy/ z dn[ia] 29 na 30.4. br., mającą na celu uwolnienie Asy ze szpitala więziennego./ Winę za pozostawienie Narwika/ ponosi d[owód]ca akcji Maryla oraz/ Leszek, który otrzymał ode mnie/ polecenie ubezpieczania Narwika/ w czasie odsłoku./ B[ryl]/ 1 załącznik

254
Pismo przewodnie dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Bryl do Kedywu KG AK do sprawozdania z akcji na szpitala Jana Bożego przy ul. Bonifraterskiej w Warszawie z 29 na 30 IV 1944 r., 30 V 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK) Tekst dokumentu: P[ega]z B[ryl]/ 30.5.44./ p[an] Bartłomiej/ W załączeniu przesyłam raport/ z akcji przeprowadzonej na szpital/ przy Bonifraterskiej w nocy/ z dn[ia] 29 na 30.4. br., mającą na celu uwolnienie Asy ze szpitala więziennego./ Winę za pozostawienie Narwika/ ponosi d[owód]ca akcji Maryla oraz/ Leszek, który otrzymał ode mnie/ polecenie ubezpieczania Narwika/ w czasie odsłoku./ B[ryl]/ 1 załącznik

Pismo przewodnie dowódcy oddziału PEGAZ Adama Borysa, ps. Bryl do Kedywu KG AK do sprawozdania z akcji na szpitala Jana Bożego przy ul. Bonifraterskiej w Warszawie z 29 na 30 IV 1944 r., 30 V 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK) Tekst dokumentu: P[ega]z B[ryl]/ 30.5.44./ p[an] Bartłomiej/ W załączeniu przesyłam raport/ z akcji przeprowadzonej na szpital/ przy Bonifraterskiej w nocy/ z dn[ia] 29 na 30.4. br., mającą na celu uwolnienie Asy ze szpitala więziennego./ Winę za pozostawienie Narwika/ ponosi d[owód]ca akcji Maryla oraz/ Leszek, który otrzymał ode mnie/ polecenie ubezpieczania Narwika/ w czasie odsłoku./ B[ryl]/ 1 załącznik

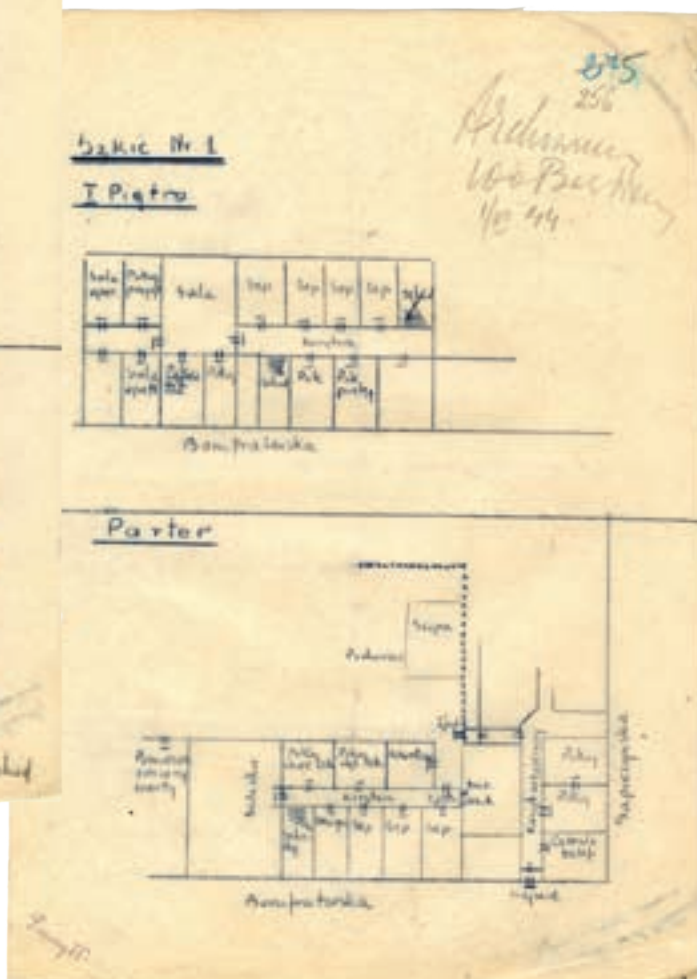
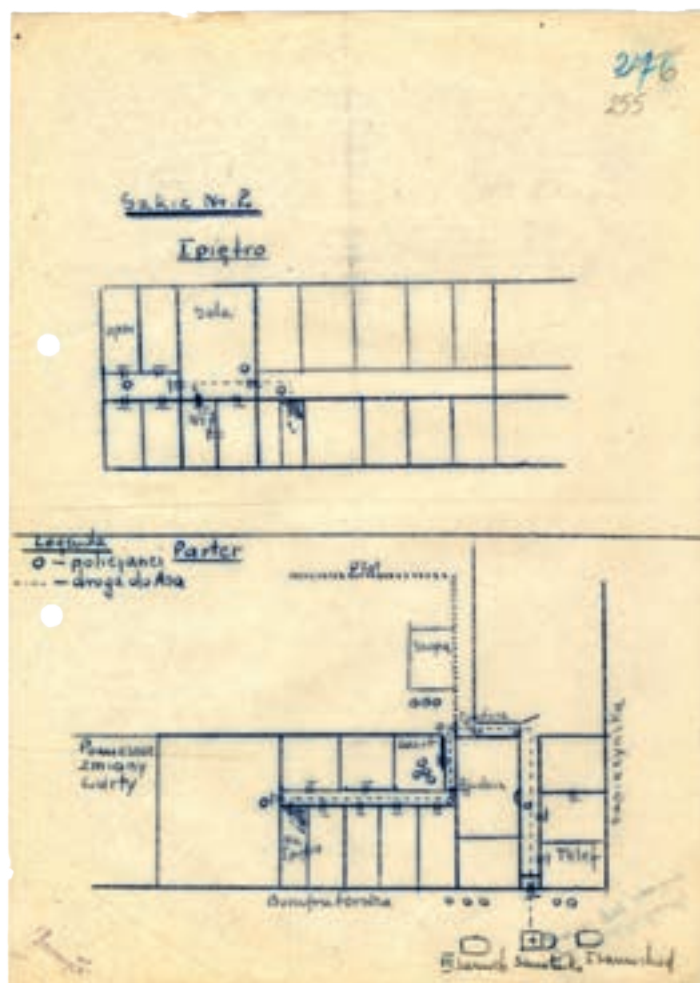
[illegible][illegible]

Prace/uch-ystawne Correo i Airtrans.
Na punkcie zbierawy asysty antybul-ale a gda.2250,je rozdzielone bres i
i ubopieciuistitit sit ,praprawadziele dle edpawy bejony,ojjand a punktu
aa kistowe akjii asystitit i gda.2250,ojjand a pewsu asystitit
silnikow,2 pewsu braku silnikow a asystitit Correo,bejony i Pukr
pewstali a silnikow.

[illegible][illegible][illegible]

• **načinom života** (način života) i **načinom života** (način života).

Akcja na szpital Jana Bożego – uwolnienie Asa, Warszawa, ul. Bonifraterska, 29 kwietnia 1944 r.

Szkie nr 1 i nr 2 rozkładu pomieszczeń Szpitala Jana Bożego do akcji uwolnienia Benedykta Sylwestrowicza, ps. As. Załączniki do sprawozdania z akcji Stefana Pakuty, ps. Maryla. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Akcja na szpital Jana Bożego – uwolnienie Asa, Warszawa, ul. Bonifraterska, 29 kwietnia 1944 r.

14/Dnia 30.4.44r do szpitala Jana Bożego, przy ul. Bonifraterskiej, 2-c
ejechała karetka Pogotowia asortowana przez dwa auta, z której wys
deszyli kilku młodych osobników, uwięzionych w aren maszynową. Po sk
sterroryzowaniu i podeszojeniu 7 policjantów pelackich pełniących tam
służbę na szwartz i w gmachu szpitala i pod pretekstem wniesienia
rannego osobnika, a, posadząc się na funkcjonariuszów policji krymi
nalnej, ugrozili że szpitala 4-ch więźniów: Sylwestrowicza Benesy
kta, Marciniaka Stefana, Groma; Michała i Zerkowskiego Antoniego.
Ochodząc aren grabowaną, pol cjansem porwali na rogu ul. Leszno i
Karelkowskiej.

15/Dnia 1.5.44r godz 9.30, przy zbiegu ul. Koszykowej i Twardowskiej, 2-c
uwięzionych osobników po sterroryzowaniu asiera Ostrowskiego Henry
ka i dyrektora Zarządu Miejskiego Kuzmiana, grabowali smutność wie
sność Główni Miejskiej.

Kr.

Fragment
przygotowanego przez
kontrwywiad Obszaru
Warszawskiego AK
zestawienia wydarzeń
w Warszawie
z informacją o akcji
na Szpital Jana Bożego,
V 1944 r. (AAN)

W celu udzielenia ze szpitala, gdzie
tego nowego kolegi, dla niego, ramy i inne
wzrost na jakie samowolnie, doznał on i jego
kierownika.

W późniejszych godzinach popołudniowych
udzielił on braciom swoim pojedynczo do
Szpitala. Długo czasu nie stracił i sam
sprawiał parę na siemę, gdy wieczorem w głąb
by rozmyślił za, między (kierownikami) i nie
mógł zostać. Długo nie stracił przez to, że
pół i przez samowolnie kierownika na parę mi-
kroję, który na których także było opłakane
~~z~~ jakieś parę, samowolnie z kierownikiem
a nawet różnych ludzi, których mógł, że
zabierali się do niego, że ich grupę, auto-
mówili ludzi. Zaczęli mówić przez jakieś
niepewne okoliczności, przy użyciu i odwrócić
się, nawet jeżeli było to alarmem, dla
strachu, że ~~nie było~~ w tym.

W ten na mały polanie stały zamieszkałe
samowolnie, planowane przez kilku kolegów.
Dla ostatecznej samowolnie (nie samowolnie) kilku
z mas z bronią. Długo kolegów zapomniał
on przy tym na niego, między innymi, który
by podał, lewi. Odnosił, sprawiał, do-

postawione.
Znajdujemy tutaj porażkę Karpiskich, a także
inne rzeźby, a mianowicie rzeźbę z rzeźby
na murze fragmenty rzeźby. Rzeźby i porażki
tęż są. Znajdujemy rzeźby i rzeźby z rzeźby
z rzeźby rzeźby rzeźby rzeźby, które i porażki
rzeźby rzeźby rzeźby rzeźby rzeźby, że rzeźby
rzeźby i rzeźby, że rzeźby rzeźby rzeźby, że rzeźby
rzeźby rzeźby.

Na podstawie tego po rzeźby rzeźby rzeźby
rzeźby, że rzeźby rzeźby rzeźby rzeźby rzeźby
rzeźby i rzeźby - rzeźby (rzeźby)
Rzeźby to rzeźby rzeźby rzeźby rzeźby.

"Boyle"
may be

Wspomnienie Feliksa Wojtulewicz, ps. Bąk z akcji na Szpital Jana Bożego, V 1957 r. (Karta)

1.

III Kąpawia

Fragmety z akcji odbicia „Asa”
ze szpitala Jana Bożego.

Ostre pukanie do drzwi wspaniałych samopokreśle
mnie nuci. Tak rano? kogo cholera przyniosła?
czy może szopy, i - pniekucie mi par myśli i
głosu z kuchni odpowiedzialności. - Wzrost obni-
żam, - a do niedzieli wspaniałym pykającą spójni-
stwie z niepokojem przykłada do piwni baraniny
par niebi malenkiego Jannu. Skądże mi głowa
Wspaniałem do przedpokoju obniżyć drzwi.
Gdy otworzyłem, to drzwiach stał parowozowy
niedzieli rano, zabawa. Yabos imię, burlach
mi rano, grabule ~~zabawa~~ stamotka
i młodym uptychu do przedpokoju. Olli
zabawit wspaniałym obni, On już miał się z
niechęcią w kuchnię, wspaniałym młody, co do
mnie zagadnął. Ollane i drucikiem w piwni
piwni do pokoju. Olli kępowate mnie ujęty
moją obniżam w takich wypatkiach.
Robota tak rano, gdy ktoś mnie odwrócił.
Yabos myśli skryć się ze horyzontu („Zabawa”)
i myśli: „Bauk, As” upadł”.
Olli nie wie, odwrócił bratko, a gdy tak
biednie idzie moje pukanie i straszny
spokojnych ludzi skoro się w to dostawiam
kopa odwrócić - opowiadaj. Opowiadaj
mi tym rano młody, bo sam jeszcze nie wie

Pierwsza strona wspomnienia Eugeniusza Lubieńskiego, ps. Pająk
pt. <Fragmety z akcji odbicia „Asa” ze szpitala Jana Bożego.> (Karta)

1. Stefan Pakuła, ps. Maryla
– dowódca akcji. (AAN)
2. Jerzy Jarkiewicz, ps. Leszek
– zastępca dowódcy. (AAN)
3. Stefan Królikowski, ps. Hipek
– zastępca dowódcy (AAN)
4. Wacław Dunin-Karwicki,
ps. Luty – lekarz. (AAN)
5. Zbigniew Fijewski, ps. Poker
– noszowy.
6. Henryk Maciura, ps. Orros
– noszowy.
7. Stanisław Banaszkiewicz,
ps. Pik – grupa osłony. (AAN)
8. Eugeniusz Lubieński,
ps. Pająk – grupa osłony.
(AAN)
9. Kazimierz Łoś, ps. Artos.
10. Leszek de Mackay,
ps. Narwik – grupa osłony.
11. Mieczysław Perendyk,
ps. Krótki – grupa osłony.
12. Andrzej Tymowski,
ps. Nowakowski –
grupa osłony. (AAN)

1

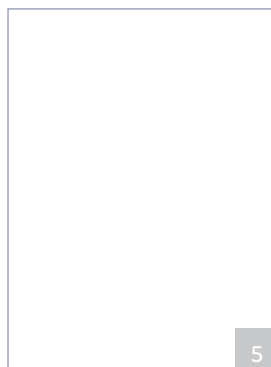
2

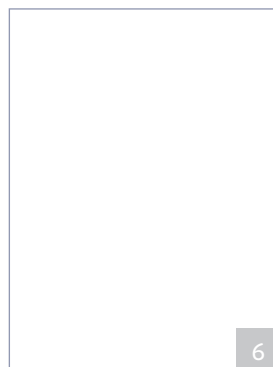
3

4

5

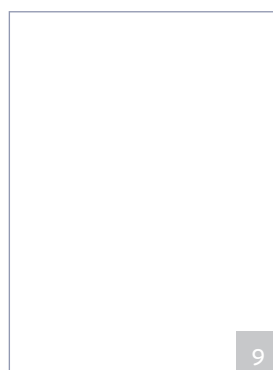
6

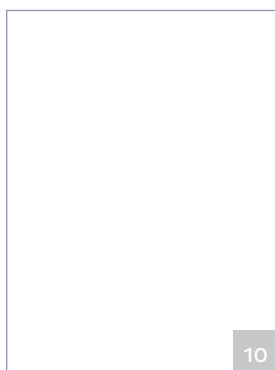
7

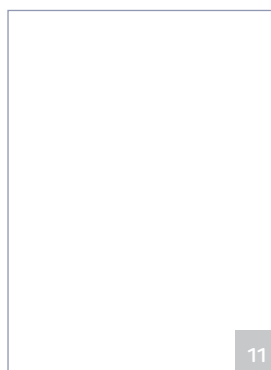
8

9

10

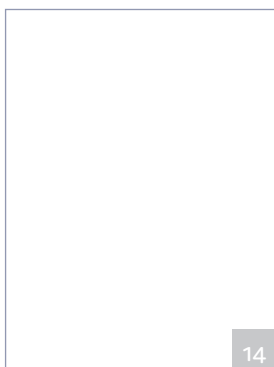
11

12

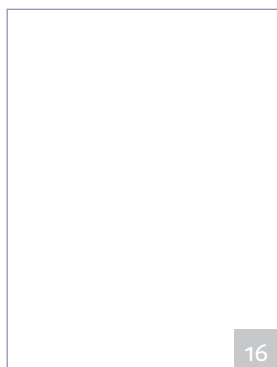
13

14

15

16

17

18

22

23

21

13. Jan Wróblewski, ps. Zabawa – grupa osłony. (AAN)
14. Zbigniew Jarkiewicz, ps. Krzeczkowski – brat Leszka Jarkiewicza, ps. Leszek – grupa ubezpieczenia.
15. Bogdan Woźniak, ps. Szarak – grupa ubezpieczenia. (AAN)
16. Feliks Wojtulewicz, ps. Bąk z Wigier – grupa ubezpieczenia.
17. Zdzisław Nagórski, ps. Misiek – grupa ubezpieczenia. (AAN)
18. Jerzy Chojewski, ps. Spokojny – grupa ubezpieczenia. (AAN)
19. Bronisław Hellwig, ps. Bruno – kierowca – grupa ubezpieczenia. (AAN)
20. Stefan Santarek, ps. Kajtek – kierowca – grupa ubezpieczenia. (Zbiory rodzinne)
21. Jan Bernatowicz, ps. Bartek – kierowca – grupa ubezpieczenia. (AAN)
22. Irena Jakubowska, ps. Irena Połówka – grupa ubezpieczenia. (AAN)
23. Jadwiga Jakubowska, ps. Jadwiga Połówka – grupa ubezpieczenia. (AAN)

Akcja na Stamma

Warszawa, 6 maja 1944 r.

CEL: likwidacja SS-Sturmbannführera Waltera Stamma, szefa IV Wydziału (Gestapo) Policji Bezpieczeństwa i SD Dystryktu Warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa.

CZAS: 6 maja 1944 r.

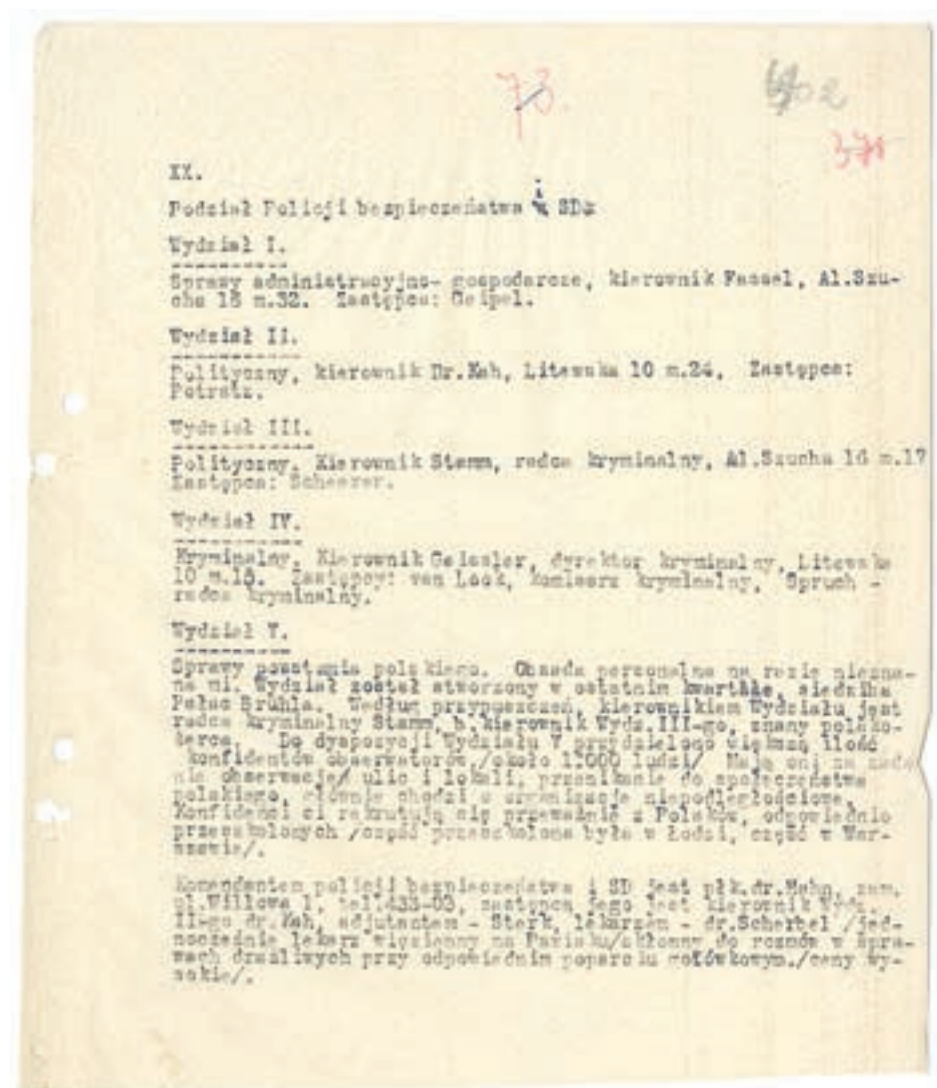
MIEJSCE: Warszawa, aleja Szucha 16.

OPIS W PUBLIKACJACH:

M. Wiśniewska, D. Kaczyńska, **Akcja na Stamma**, *Wojskowy Przegląd Historyczny* 5, 1960, nr 4, s. 120-150.

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji**

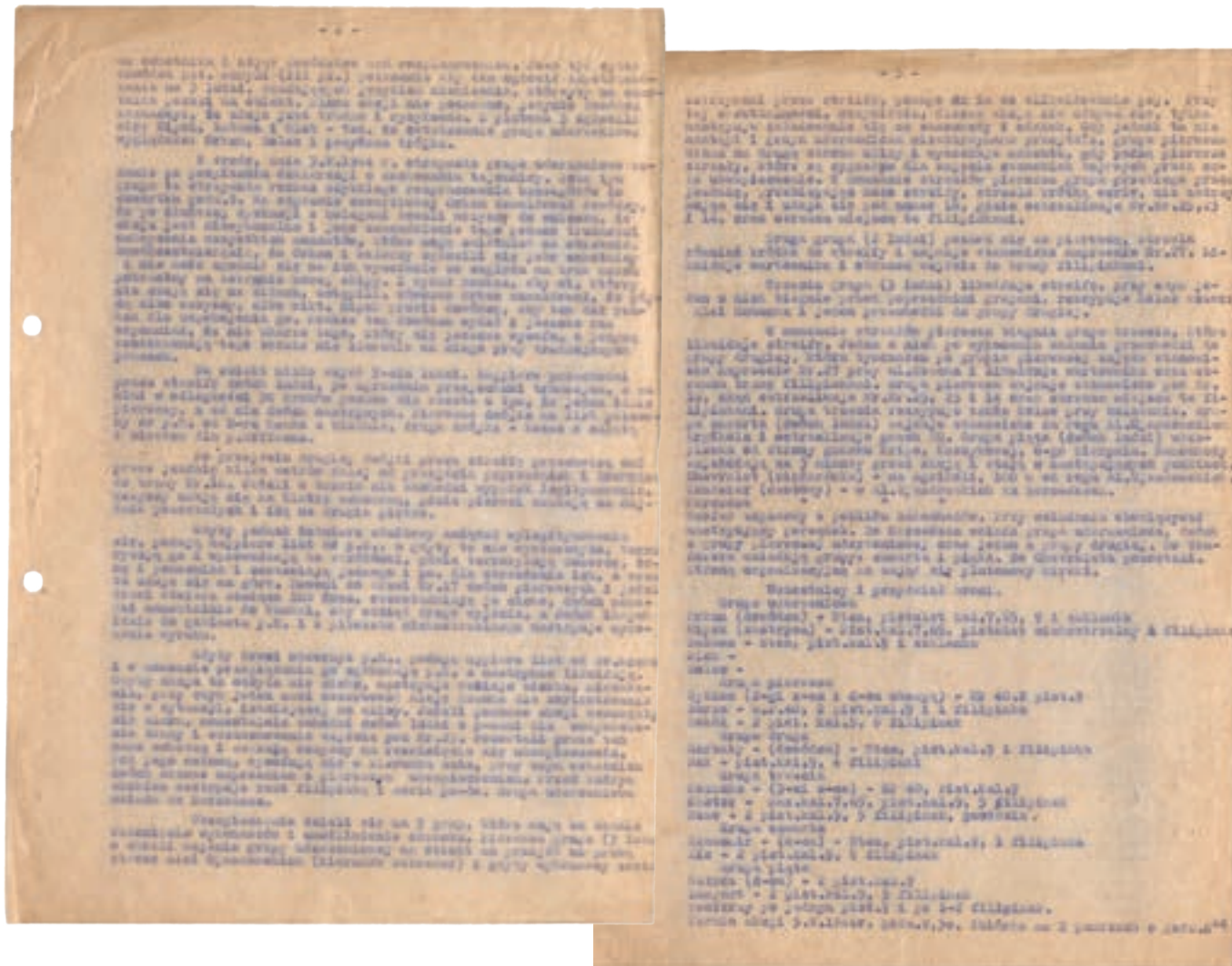
Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III, Warszawa 1991, s. 411-431.

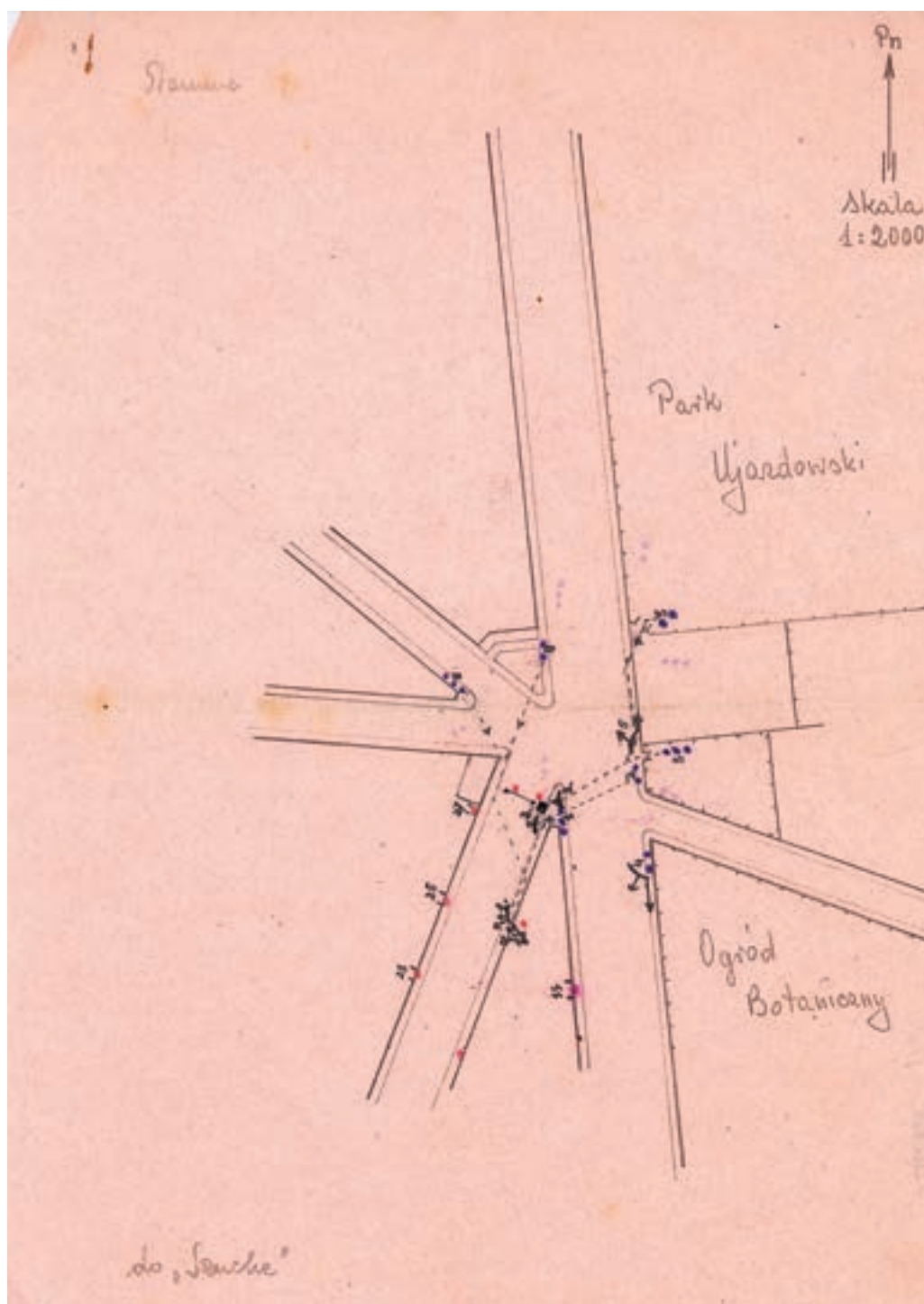
Informacja kontrwywiadu Okręgu Warszawskiego AK o funkcjonariuszach policji bezpieczeństwa i SD. Wymieniony dwukrotnie Walter Stamm jako kierownik Wydziału III oraz kierujący wydziałem zajmującym się sprawami powstania polskiego. Wymieniony jest również inny cel oddziału Ludwig Hahn, 1943 r. (AAN)

<u>Die Sicherheitspolizei und der SD</u>		
<u>Distrikt Warschau</u>		
<u>Abteilung IV /Gestapo/</u>		
Leiter: <u>Hans Walther</u> , Stabsf.u.Krim.Direktor. /Fakt./		/Ostat. inf. z 31.I.44 r./
Vertr.d.Leiters d.Abt.IV und Leiter d.Ref.IV.A: <u>Verner Paul</u>
Stabsf. u. Krim.Bat. /Delegation am 2.III.44 r./		/Ostat. inf. z 4.III.44 r./
Ref.IV A5 /Sonderkommando/		
Leiter: <u>Spilker</u> , Stabsf.u.Krim.Bat.		/Ostat. inf. z 4.III.44 r./
Vertr.d.Leiters: <u>Schmidt</u> , Stabsf.		/Ostat. inf. z 3.I.43 r./
Ref.IV A4		
Leiter: Verner Paul /patrz wyżej/		
Vertr.d.Leiters: <u>Nicolaus</u> /Karl 7/, Stabsf.u.Krim.Kom. /zg.inf. z II.44 r. przesłany Jakszy do Niemiec/		/Ostat. inf. z 31.I.44 r./
Adjutant d.Leiters: Janits, Stabsf.		
Ref.IV A 1a /Komunistyczny/		
Leiter: Nicolaus /patrz wyżej/		
Vertr.d.Leiters: Weber, Stabsf.		/Ostat. inf. z 3.VII.43 r./
Brinkman, Stabsf.		/Ostat. inf. z 3.VII.43 r./
Mielke Alfred		/Ostat. inf. z 31.I.44 r./
Schimmann, Stabsf.u.Krim.Batr.		/Ostat. inf. z 31.I.44 r./
Schneider Erich, Stabsf.		/Ostat. inf. z 3.VII.43 r./
Schwein, Stabsf.		/Ostat. inf. z 3.VII.43 r./
Stahlhut Siegfried, Stabsf.u.KB		/Ostat. inf. z 3.VII.43 r./
Stoffel Willy		/Ostat. inf. z 20.II.44 r./
Ref.IV A 2: /Reichswehr, broda.../		
Leiter: Witczak, Stabsf.u.Krim.Kom.		/Ostat. inf. z 6.II.44 r./
Vertr.d.Leiters: Schneider Kurt, Stabsf. u. KOB		/Ostat. inf. z 16.VIII.43 r./
Hammerstein		/Ostat. inf. z 25.II.43 r./
Löblich, Stabsf.		/Ostat. inf. z 27.II.43 r./
Hartmann Erwin, Stabsf.		/Ostat. inf. z 1.I.44 r./
Stronberg, Stabsf.		/Ostat. inf. z 1.I.44 r./
Ref.IV. A 3		
Leiter:		
Vertr.d.Leiters: Nicolaus /patrz wyżej/		
Tentzel		/Ostat. inf. z 3.6.43 r./
Ref.IV. A 3a		
Leiter: Mischke, Stabsf. u. Krim.O.Batr.		/Ostat. inf. z 16.VIII.43 r./
Ref.IV A 3b /Hajdy Gornine/		
Leiter: Kelm, Stabsf. u. Ka. apl.		/Ostat. inf. z 16.VIII.43 r./
Ref.IV A 3c /Organ. niemieck./		
Leiter: Stern, Stabsf.u.Krim.Kom.		/Ostat. inf. z 18.II.44 r./
Englin Walther, Stabsf.u.Krim.AB		/Ostat. inf. z 25.IV.43 r./
Otto Wilhelm, Stabsf. u. KOB		/Ostat. inf. z 31.I.44 r./
Ref. IV A 3d /Org. włoski./		
Vertr.d.-leiters: Vogel Kurt, Stabsf.u.KOB		/Ostat. inf. z 16.VIII.43 r./

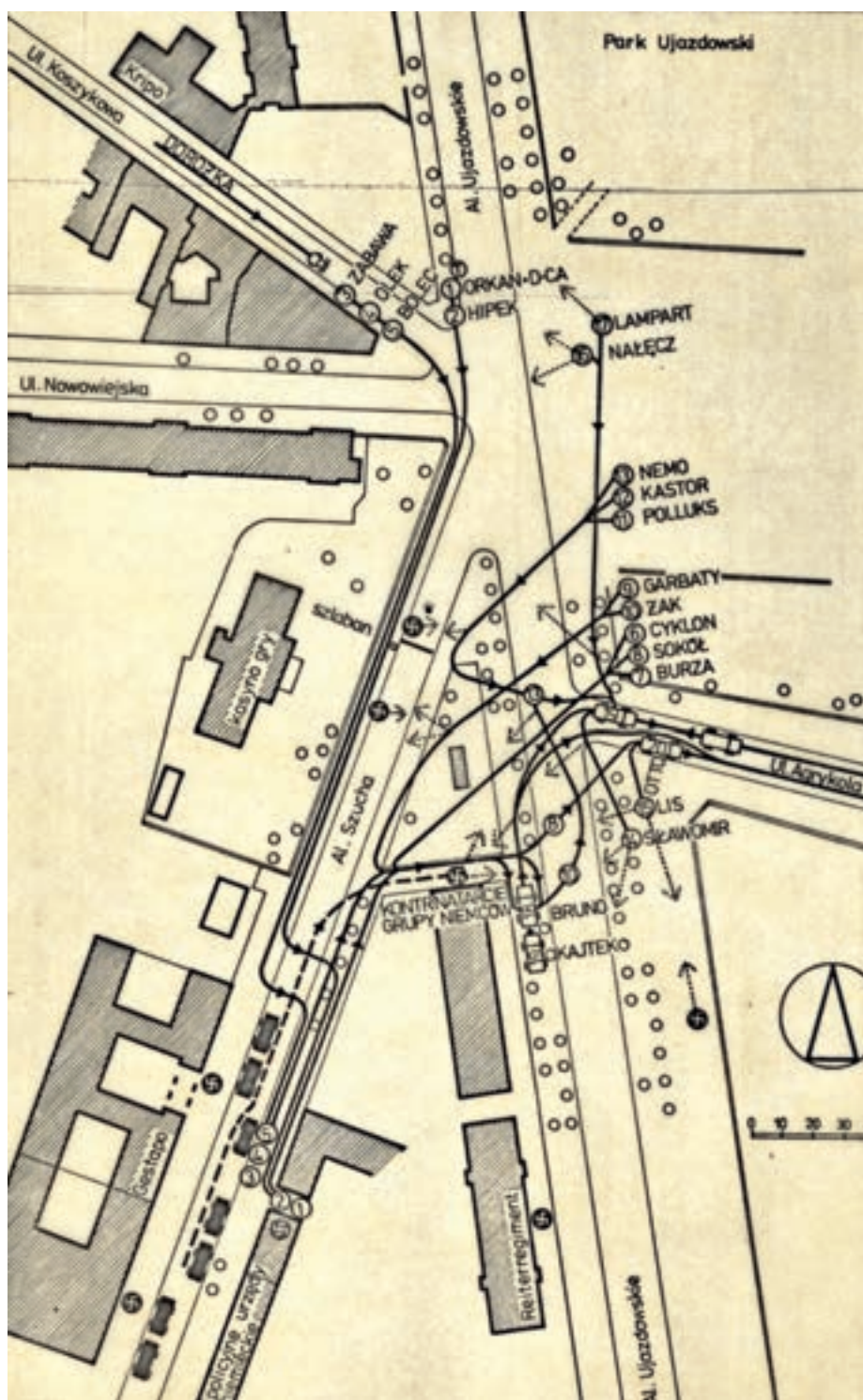
Pierwsza strona przygotowanego przez Referat 997 Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK schematu organizacyjnego IV Wydziału (Gestapo) Policji Bezpieczeństwa i SD Dystryktu Warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa. Zostało ono przekazane do wiadomości Kedywowi KG AK po 10 III 1944 r., według stanu na 4 III 1944 r. (WBH)

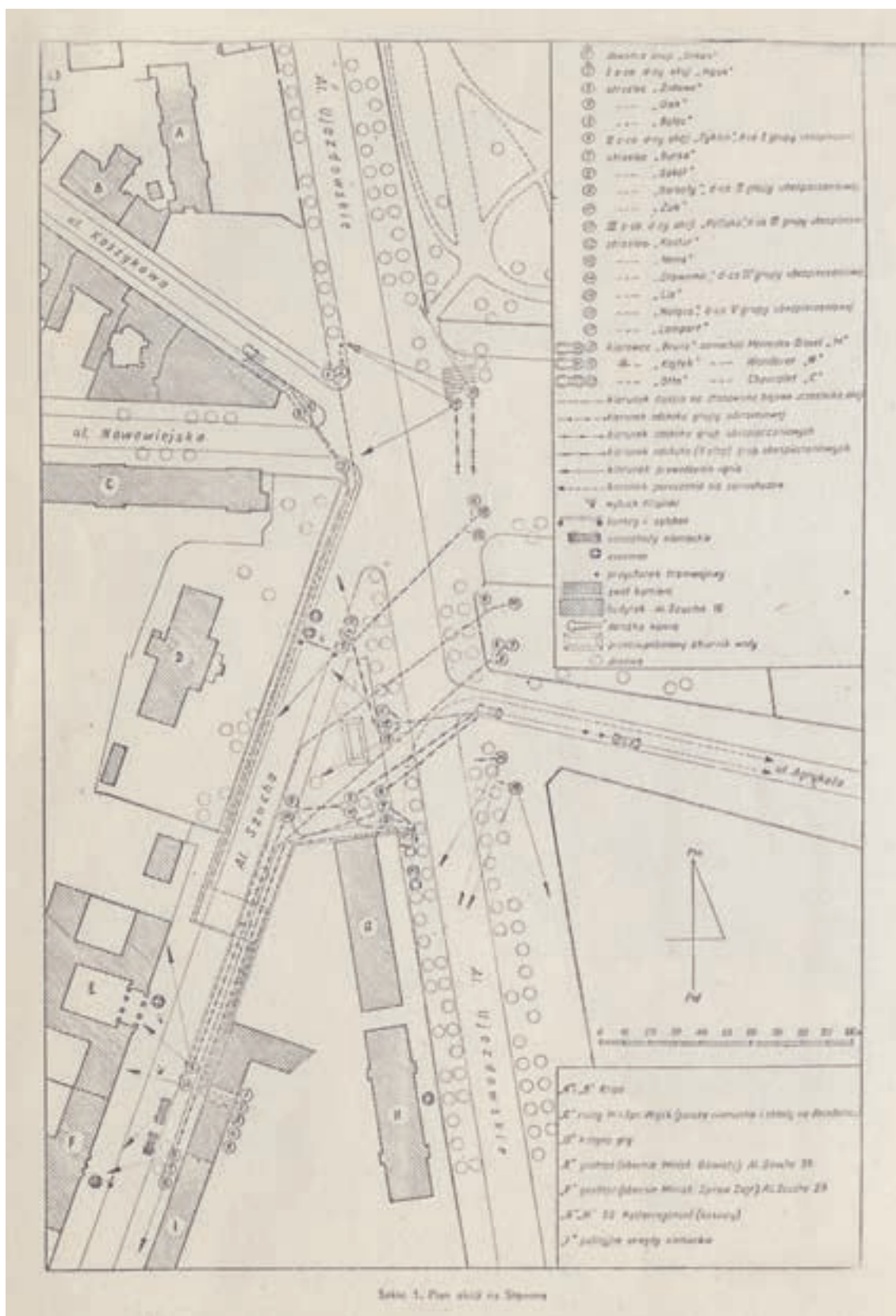
Meldunek z akcji na Stamma przygotowany przez Stanisława Dąbrowskiego, ps. Cyklon, Zbigniewa Gąsiora, ps. Garbaty i Jerzego Zapadko, ps. Mirski. Dokument w postaci sporządzonej po wojnie kopii datowanej na 6 V 1944 r. Data dotyczy czasu wykonania akcji, a nie jest odnosi się do momentu sporządzenia dokumentu. (AAN)

Plan akcji na Stamma opracowany w środowisku żołnierzy PARASOLA tuż po wojnie.
(AAN)

Plan akcji na Stamma z podziałem na role poszczególnych wykonawców, formacji niemieckich i ruchu samochodów. Plan z materiałów warsztatowych Piotra Stachiewicza. (AAN)

Plan akcji na Stamma z podziałem na role poszczególnych wykonawców, formacji niemieckich i ruchu samochodów. Szkic z artykułu M. Wiśniewska, D. Kaczyńska, Akcja na Stamma, Wojskowy Przegląd Historyczny 5, 1960, nr 4. (AAN)

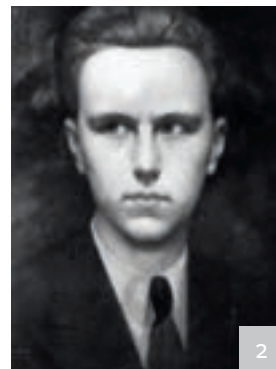
1. Widok al. Szucha. Po lewej stronie dom pod nr 16, w którym mieszkał Walter Stamm. Fot. M. Olczak, 2023 r.
2. Dom al. Szucha nr 16, do którego weszli żołnierze oddziału PEGAZ w celu wykonania rozkazu likwidacji Waltera Stamma zajmującego lokal pod numerem 17. Fot. R. Kierzkowski, 2024 r.
3. Tabliczka ze zmienioną nazwą al. Szucha – Strasse der Polizei. (AAN)

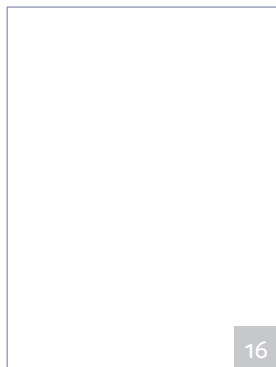
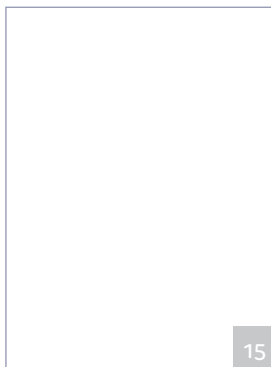
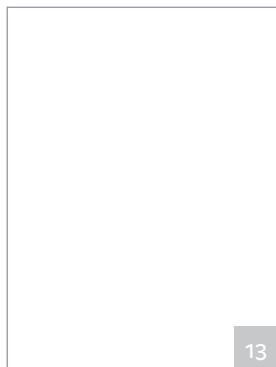

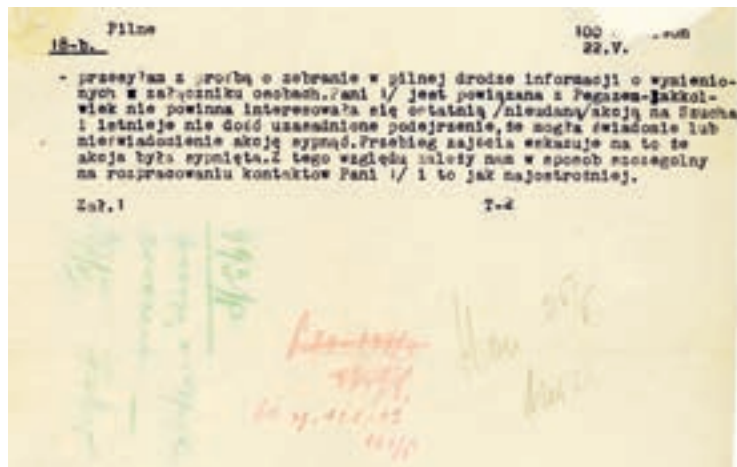
1. Wjazd w al. Szucha od strony pl. Unii Lubelskiej. Widoczne zabezpieczenia wjazdu w postaci zasieków z drutu kolczastego. Fot. S. Bałuk. (AAN)
2. Dom przy ul. Szustra 49 – Dąbrowskiego 49, w którym znajdował się lokal sanitariatu Kedywu KG AK. Tutaj mieli zostać skierowani lżej ranni. (APW)
3. Dom przy ul. Szustra 49. Fot. M. Olczak, 2024 r.
4. Kamienica przy ul. Świętojskiej 18, w którym znajdował się lokal konspiracyjny dowódcy akcji Kazimierza Kardaśa, ps. Orkan. (APW)
5. Dom przy ul. Kossaka 4, w którym znajdowała się przygotowana baza szpitalna. Przed akcją przywieziono do niego łóżka z wyposażeniem i stół operacyjny, który ustawiono na I piętrze w prowizorycznej sali operacyjnej. Tutaj w nocy z 6 na 7 maja umarł dowódca akcji Kazimierz Kardaś, ps. Orkan, którego pochowano w ogrodzie domu. Fot. M. Olczak, 2024 r.
6. Dom przy ul. Śniadeckich 19. W znajdującym się tu mieszkaniu pp. Sentkiewiczów urządzono ambulatorium dla lżej rannych. Dyżur pełnił w nim Wacław Dunin-Karwicki, ps. Luty wraz z dwiema sanitariuszkami Lucyną Podlaską, ps. Lucyna i Aldona Łukaniewicz, ps. Ada. Fot. M. Olczak, 2024 r.

1. Kazimierz Kardaś, ps. Orkan – dowódca akcji. (AAN)
2. Stefana Królikowski, ps. Hipek – I zastępca dowódcy akcji. (AAN)
3. Jan Wróblewski, ps. Zabawa – grupa uderzeniowa. (AAN)
4. Tadeusz Kamiński, ps. Olek – grupa uderzeniowa. (AAN)
5. Tadeusz Chojko, ps. Bolec – grupa uderzeniowa. (AAN)
6. Stanisław Dąbrowski, ps. Cyklon – I grupa ubezpieczająca – dowódca, II zastępca dowódcy akcji. (AAN)
7. Kazimierz Łukasiak, ps. Burza – I grupa ubezpieczająca. (AAN)
8. Zbigniew Kuszner, ps. Sokół – I grupa ubezpieczająca. (AAN)
9. Zbigniew Gąsior, ps. Garbaty – II grupa ubezpieczająca – dowódca. (AAN)
10. Robert Krauze, ps. Żak – II grupa ubezpieczająca. (AAN)
11. Jerzy Sarnowski, ps. Polluks – III grupa ubezpieczająca, III zastępca dowódcy akcji. (AAN)
12. Jerzy Kozłowski, ps. Kastor – III grupa ubezpieczająca. (AAN)
13. Henryk Adamczyk, ps. Nemo – III grupa ubezpieczająca.
14. Kazimierz Urbański, ps. Sławomir – IV grupa ubezpieczająca – dowódca. (AAN)
15. Lucjan Krawczykiwicz, ps. Lis – IV grupa ubezpieczająca.
16. Ireneusz Szatkowski, ps. Nałęcz – V grupa ubezpieczająca – dowódca.

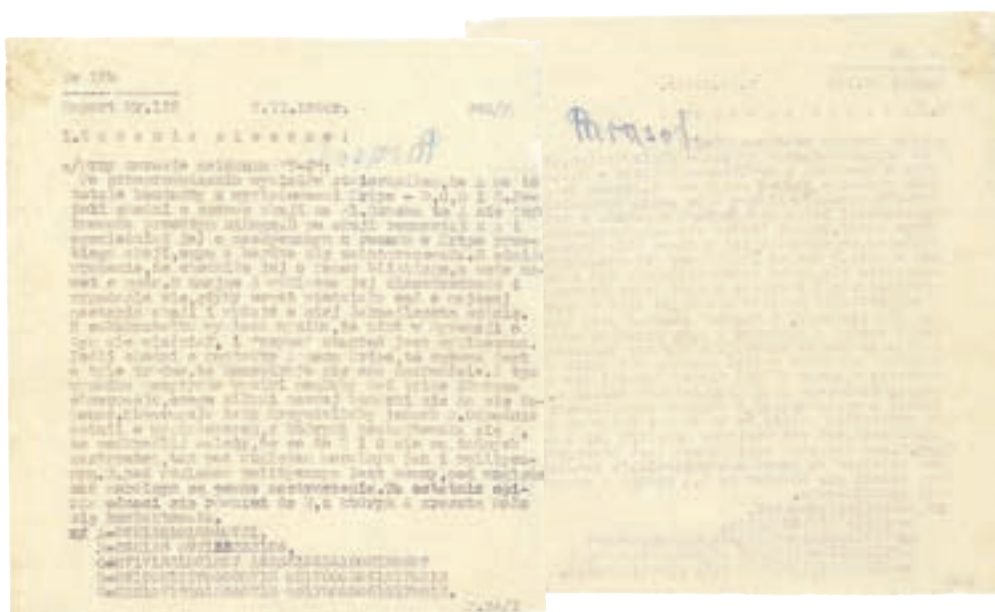
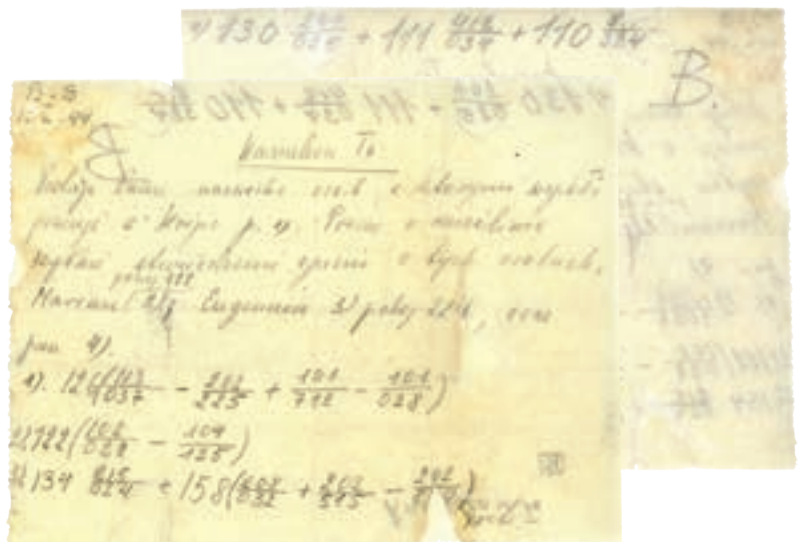
17. Mieczysław Belke,
ps. Lampart – V grupa
ubezpieczająca. (AAN)
18. Bronisław Hellwig, ps. Bruno
– kierowca samochodu marki
Mercedes V170. (AAN)
19. Stanisław Gniado, ps. Otto
– kierowca samochodu marki
Chevrolet ¾ t. (AAN)
20. Stefan Santarek, ps. Kajtek
– kierowca samochodu marki
Wanderer. (Zbiory rodzinne)
21. Jan Bernatowicz, ps. Bartek
– kierowca zapasowy. (AAN)
22. Aleksander Kunicki,
ps. Rayski – wywiad
i rozpoznanie. (AAN)
23. Janina Lutyk, ps. Scarlett
– zabezpieczenie broni.
(AAN)
24. Elżbieta Dziębowska,
ps. Dewajtis – zabezpieczenie
broni. (AAN)
25. Maria Stypułkowska-
Chojecka, ps. Kama –
zabezpieczenie broni.
(Zbiory rodziny Chojeckich)
26. Zofia Łazor, ps. Zojda
– zabezpieczenie broni.
(AAN)
27. Zygmunt Kaczyński,
ps. Wesoły – rozpoznanie.
(AAN)
28. Witold Janusz Rudowski,
ps. Prus – lekarz, który
operował po akcji „Bruna”
w lokalu przy ul. Pługa 1/3.
(Fot. Medyk Białostocki)

Pilne pismo od dowódcy Oddziału II Kedywu KG AK kryptonim 100 – Kameleon T2 do Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK kryptonim 18b w sprawie osoby mogącej zdradzić przygotowanie do akcji na Stamma, 22 V 1944 r. Dekretacja Stefana Rysia, ps. Fisher zastępcy dowódcy Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK do Referatu 993/P z poleceniem rozpracowania osoby. Parafy na piśmie Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK kryptonim Honoratka i Referatu 993/P. (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

Meldunek Adama Borysa, ps. Bryl do Szefa Oddziału II Informacyjnego Kedywu KG AK kryptonim Kameleon T2 w sprawie swoich współpracowników z Kripo, 16 V 1944 r. (MPW, dokument ze skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

P[ega]z – B[ryl]/ 16 V [19]44/ Kameleon T2/
Podaję Panu nazwisko osób, z którymi
współ-/pracuje w Kripo p. 1). Proszę
o możliwie/ szybkie stwierdzenie opinii o tych
osobach:/ Marian pokój 222, 2) Eugeniusz, 3)
pokój 221, oraz pan 4)./
1). 126 (113/037 – 202/225 + 101/712 – 101/028)/
2). 122 (102/029 – 104/125)/
3) 134 215/024 + 158 (208/032 + 202/515
– 202/820) verte/
4) 130 201/025 + 111 412/034 + 110 2/324.
B[ryl]

Fragment raportu
chronologicznego nr 122
Referatu 993/P do Wydziału
Bezpieczeństwa
i Kontrwywiadu Oddziału II KG
AK kryptonim 18b z informacją,
z zadania zleconego
dotyczącego rozpracowania
kobiety oznaczonej litera
A oraz wywiadowców Kripo
oznaczonych literami B, C, D i E.
Nazwiska osób zostały ukryte
pod szyfrem numerycznym.
Raport został przesłany do
oddziału PARASOL, co wiązało
się z działaniami, które miał
podjąć w tej sprawie,
7 VI 1944 r. (MPW, dokument ze
skrytki przy ul. Niemcewicza 7/9)

1. Zmarły 9 V 1944 r. w konspiracyjnym szpitalu przy ul. Kossaka 4 Stefan Królikowski, ps. Hipek leżący w trumnie, przykryty kwiatami. (AAN)
2. Pogrzeb ciężko rannego w akcji na Stamma Stefana Królikowskiego, ps. Hipek na Cmentarzu Powązkowskim. W tle widać mur cmentarza oraz słupy oświetleniowe i trakcji tramwajowej. Trumnę niosą z przodu Jan Wróblewski, ps. Zabawa i Jerzy Jarkiewicz, ps. Leszek oraz z tyłu Wacław Dunin-Karwicki, ps. Luty i Stefan Pakuła, ps. Maryla, 15 V 1944 r. (AAN)
3. Pogrzeb ciężko rannego w akcji na Stamma Stefana Królikowskiego, ps. Hipek na Cmentarzu Powązkowskim. Trumnę niosą z przodu Jan Wróblewski, ps. Zabawa (zasłonięty) i Jerzy Jarkiewicz, ps. Leszek oraz z tyłu Wacław Dunin-Karwicki, ps. Luty (zasłonięty) i Stefan Pakuła, ps. Maryla, 15 V 1944 r. (AAN)

3

Płyta memoratywna poświęcona dziewięciu żołnierzom oddziału PEGAZ Kedywu KG AK, którzy polegli lub zmarli na skutek ran poniesionych w akcji. Fot. R. Kierzkowski, 2023 r.

Akcja „Rowery”

Warszawa, 6 maja 1944 r.

CEL: zdobycie rowerów

CZAS: 6 maja 1944 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Senatorska 17

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej**, wyd. III, Warszawa 1991, s. 330-331.

Miejsce akcji – ul. Senatorska 17
– widok w stronę pl. Teatralnego.
Fot. R. Kierzkowski, 2024 r.

Miejsce akcji – ul. Senatorska 17
– widok od strony
pl. Teatralnego.
Fot. R. Kierzkowski, 2024 r.

1. Przemysław Kardaszewicz,
ps. Akszak – grupa główna.
(AAN)
2. Aleksander Koprowski,
ps. Podgóra – grupa główna.
(AAN)
3. Henryk Rybicki, ps. Lech
– grupa główna. (AAN)
4. Ryszard Sas, ps. Krysia
– grupa główna. (AAN)
5. Eugeniusz Schielberg,
ps. Dietrich – ubezpieczenie.
(AAN)
6. Eugeniusz Koziarski,
ps. Czarny – ubezpieczenie.
(AAN)
7. Janina Barbara Dyga, ps. Ola
– dostarczenie broni
i granatów do lokalu. (AAN)
8. Helena Pietraszewicz,
ps. Wrona – dostarczenie
broni i granatów do lokalu.
(AAN)

P.t. Akmalah
Kpt. p. h. a.

Wise 7-V-444.

Do p. Ref. 1a

Meldunek 2 abp. nowosary w dn 6-V w formie
Philips-Zadla - d. 6. 10. 1917.

[illegible]

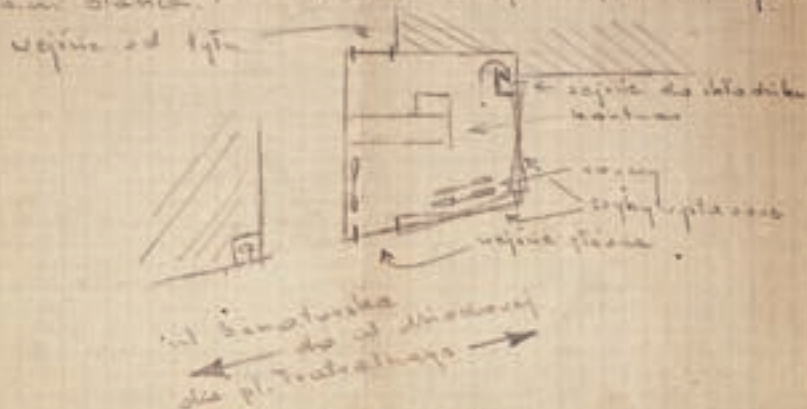
Raport Przemysław Kardaszewicza, ps. Akszak do Stanisława Leopolda,
ps. Rafał przedstawiający akcję na rowery przeprowadzoną w sklepie
„Philips-Radio” przy ul. Senatorskiej 17, 7 V 1944 r. (MPW)

Tekst dokumentu, s. 1:

*Pt. Akszak/ W-wa 7-V-[19]44 r./ Kpr. pchor./ Do p[ana] Rafała/ Meldunek o akcji
rowerowej w dn 6-V w firmie/ „Philips-Radio” – ul. Senatorska 17./*

*1. Rozpoznanie: Rozpoznanie obiektu przeprowadziłem/ w połowie kwietnia
a następnie przed samą akcją./ Rozpoznanie wykazało:/ a) ogólne dane :
położenie obiektu: Sklep „Philips/-Radio” w[łaściciel] A. Pursch
(prawdopodobnie – co w czasie akcji/ zostało stwierdzone – Niemiec)
znajduje się przy ulicy/ Senatorskiej 17 na odcinku między ulicą Miodową/
a pl. Teatralnym w odległości ok[około] m od placu./ b) punkty zagrażające:
1) pałac Blanca – odleg-łość od bramy ok. 50 m; sklep z bramy niewidoczny/
dzięki zakrętowi ul. Senatorskiej; w bramie żandarm/ z p.m.-em i 2 granatami
– w razie alarmu w cza-/sie akcji prawdopodobnie z za bramy nie wyjdzie/
jednak będzie miał pod ostrzałem część placu Teatral-/nego od strony sklepu
i ewentualnie /o ile będzie stał/ bliżej bramy/ część ulicy Focha./
2) urzędy niemieckie na ulicy Daniłowiczowskiej – z urzędów jak i z palarni
może pójść ewentualny pościg./ 3) komisariat Policji/ Granatowej
na ul. Daniłowiczowskiej / daleko bo/ aż za zakrętem/ [szkic]/*

c) Sklep: f. Philaps-Radia / ut. pseudopodichne =
- potam. / pseudopodichne = Albulas / ut. salicem / rostrato =
- radiatum / rostrato = ut. Albulas 3-4 (dumki, nubi)
- latum / rostratum = ut. Albulas, nubi = ut. Albulas
nubi.
Sklep: potam. 2 nubi = rostrato = ut. Albulas 2 nubi
ut. Albulas: potam. / ut. Albulas, nubi = ut. Albulas
potam. Albulas.

Wielki i młody do sklepa dzięki drugiemu wyśmiał
do do sklepa

[illegible]

1) договор об отделении в выпущен ли удание
из акт - мин Министерства Родов - закон

2) Plugs always: indicate a change between 6 months

[illegible]

Abgabe: Padoga - 1 kg von abgeles. del - Korne - po
Zoffen stammele puer vrythlich, wendig do shlopa

Raport Przemysław Kardaszewicza, ps. Akszak do Stanisława Leopolda,
ps. Rafał przedstawiający akcję na rowery przeprowadzoną w sklepie
„Philips-Radio” przy ul. Senatorskiej 17, 7 V 1944 r. (MPW)

Tekst dokumentu, s. 2:

c) Sklep: f[abryki] Philips-Radio /właściciel prawdopodobnie -/ potem stwierdzono – Niemiec/ jest sklepem rowerowo-/radiowym. Rowerów jest w sklepie 3-4 (damki i męski)/ z kołami napompowanymi, czasem ze zdjętymi kierow-/nikami./ Sklep posiada 2 wejścia: główne i od tyłu, 2 szyby/ wystawowe: jedną od ul. Senatorskiej, druga od strony/ pałacu Blanca./ [szkic]/ Wgląd z ulicy do sklepu dzięki dużym szybom/ bardzo dobry./ Z tyłu w prawym górnym rogu sklepu zejście do składziku /rozpoznanie dopiero w czasie akcji./ Personel: 2-4 osób/ 3 mężczyzn – 1 kobieta/ – skład nie/ jest stały. Pracownicy / mężczyźni/ – Polacy./ Rozpoznanie wykazało, że zdobycz wyniesie/ 3-4 rowerów, które ewentualnie trzeba będzie/ jeszcze w sklepie przysposobić do jazdy (powietrze/ w dętkach, kierownice itp.)/ d) droga odskoku w wypadku nie udania/ się akcji – ruiny Ministerstwa Rolnictwa – zbadana./

2. Plan akcji: udział w akcji bierze 6 osób:/ 2- ubezpieczenie, 4 – akcja właściwa./ Ubezpieczenie – Dietrich i Czarny – d-ca Dietrich – zajmuje stano-/wiska bezpośrednio przed akcją w punktach: Dietrich na/ rogu ul. Senatorskiej i Daniłowiczowskiej, Czarny ul. Sena-/torska na wysokości prawego skraju budynku Min[isterstwa] Rolnictwa./ Ubezpieczenie zasadniczo do akcji się nie wtrąca, przed/ ewentualnymi kontrolami kryje się; zadanie: 1) ubezpie-/czanie odskoku grupy głównej a potem wycofanie /wsiąknięcie/ w tłum/ 2) w razie zaskoczenie grupy głównej – uderzenie/ na npla od tyłu i umożliwienie odskoku./ Grupa główna wykonuje akcję właściwą: Lech i Krysia/ posuwają się w odległości wzrokowej za ubezpieczeniem/ a gdy to zajmie stanowiska – umieszczają się w po-/dwórze ul. Sen[atorskiej] 17 przy drzwiach tylnych Sklepu./ Akszak i Podgóra – idą za dwójką Lech-Krysia – po/ zajęciu stanowisk przez wszystkich, wchodzą do sklepu/

[illegible]

- [illegible]

Al 22-030

Raport Przemysław Kardaszewicza, ps. Akszak do Stanisława Leopolda,
ps. Rafał przedstawiający akcję na rowery przeprowadzoną w sklepie
„Philips-Radio” przy ul. Senatorskiej 17, 7 V 1944 r. (MPW)

Tekst dokumentu, s. 3:

i terroryzują personel sklepowy. Akszak trzyma personel,/ a Podgóra wpuszcza Lecha do sklepu przez tylne/ drzwi i razem z nim szykuje rowery do wyjazdu./ Gdy rowery są już gotowe, Lech wyjeżdża tylnym/ wyjściem i przez bramę wpuszczając równocześnie do/ sklepu Krysię, który po małej przerwie wyjeżdża tą sa-/mą drogą. Teraz Podgóra zamyka drzwi tylne/ sklepu, urywa słuchawkę telefoniczną i wyjeżdża/ wyjściem głównym. Akszak ostrzega personel przed/ następstwami przedwczesnego alarmu i wyjeżdża głównym wyjściem./ Ubezpieczenia, w chwili gdy ostatni z grupy właściwej (Akszak)/ znika za rogiem ul. Sen[atorskiej] i Miodowej, ulatniając się./ Zdanie broni i odbiór dokumentów: grupa właściwa/ brama Hotelu Saskiego – Krak[owskie] Przedmieście 33 / wyjście/ na Krak[owskie] Przedm[ieście] i Koźłą/ ubezpieczenia: Kościół Św. Anny./ Meliny na rowery: 2 – Śródmieście; 2 Mokotów./ Akcja ma być wykonana w ok[oło] 15' po otwarciu sklepu t. j. godz. 9:15/

Wykonanie: a) Broń: zamiast żądanych 6 szt. krótkich i 3 filipinek otrzymałem – 4 krótkie i 3 filip[inki]. Z tego powodu Lech i Krysią poszli na akcję z dokumentami./ b) Akcja zaczęła się o godz. 9:20, skończyła o godz. 9:40./ Doprowadzanie rowerów do stanu używalności, odjazd/ ludzi w odstępach czasu, „spławienie” klienta- Niemca/ c) Po wejściu do sklepu stwierdziliśmy, że sklep posiada/ w podziemiach składzik z częściami rowerów (kilka-/naście rowerów rozłożonych), w sklepie stało, aż 6 rowerów/ w tym 2 damki i 4 męskie. Ponieważ jednak miałem/ ludzi na 4 rowery, a prowadzić rowerów nie chciałem,/ postanowiłem nie zwiększać liczby rowerów zabranych./ d) ustosunkowanie się personelu obecnego w sklepie/ (nie było właściciela Niemca i jego żony Polki (?)) było bardzo nam przychylne./ e) Personel obecny 3 ludzi: 2 pracowników i 1 kierownik/ sklepu, który wszedł z niezauważonego przez nas składziku do sklepu już w czasie samej akcji./ f) W czasie akcji wszedł do sklepu Niemiec – lotnik (lat/ ok. 45) – „spławił” go kierownik sklepu zwróciwszy się do nas:/ „Panowie, spokojnie ja go zaraz spławię”. Rozmowa/ z Niemcem prowadzona była naturalnie w języku/ niemieckim./ g) Uzbrojenie nasze było następujące: ubezpieczenie/ po 1 krótkim i 1 filipince, grupa właściwa: Lech i Krysią/ nic, Akszak – pistolet, Podgóra pistolet i 1 filipinka./ Broni w ogóle pokazywaliśmy./ h) W czasie odstrzału na Krak[owskie] Przedm[ieście] (przed zdaniem/ broni) pękła opona w rowerze Podgóry i doprowa-/dziliśmy rower do punktu w Hotelu Saskim, tu zaś po/ zdaniu broni oddałem swój rower Podgórce, a ro-/wer zepsuty odprowadziłem do pobliskiego lokalu./ 4) Zdobyć: 4 rowery (1 damska, 3 rowery męskie), 2 pompki./ 3 rowery posiadają klucze, 1 całkowitą instalację/ elektryczną./ Akszak kpr. pchor.

Akcja „Rowery”

Warszawa, 10 czerwca 1944 r.

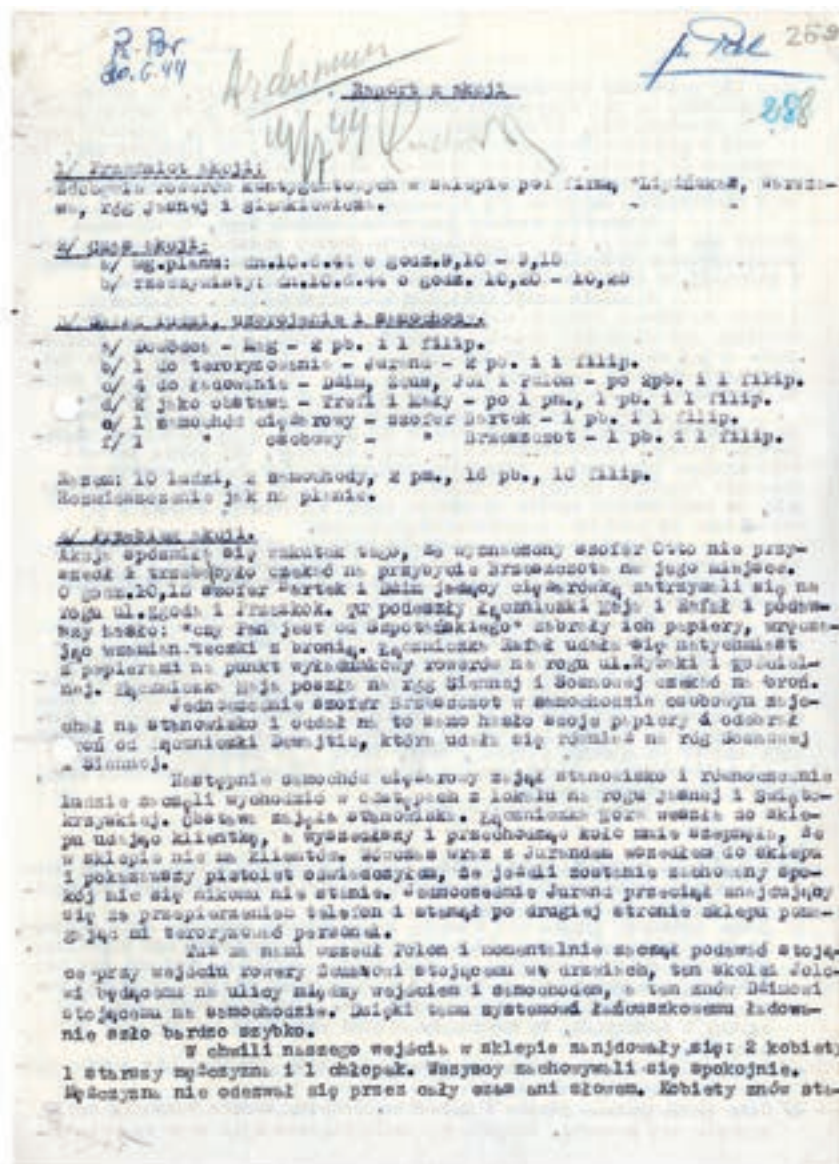
CEL: zdobycie rowerów.

CZAS: 10 czerwca 1944 r.

MIEJSCE: Warszawa, Jasna 6.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 331-332.

270
 -2-
 były się prowadzić odbywając rozmowę ze sobą. Oświadczyli, że rowery przeznaczone są dla urzędników Arbeitsamtu, że firma jest czysto polska, że obawiają się, iż one będą za wysyłkę odpowiedzialne, wreszcie przestali mówić o możliwościach pokwitowania. Wypowiedzieli, że postarali się, by przesłać je pocztą. Chłopak w pierwszej chwili chciał się wyśmiać, ale pokontentem na pistolet i kłosem pomagając podawać rowery do drzwi. Wówczas momentalnie uspokoił się i zaczął to robić przesłanie paczki.

Zadanie zostało przerwane wskutek tego, że samochód okazał się za mały, tak że przy najbliższej okazji rowerów musielibyśmy zawrócić, wówczas poszlibyśmy pocztą dojechać na rowerze na ryg gienną i gonową, a ciężkie rowery trzebabyśmy cofnąć z drzew do sklepu.

W czasie akcji nikt nam nie przeszkadzał. Przejechaliśmy jedynie niewielką stajnię motocyklową, ale się nie zatrzymaliśmy. Gdy mieliśmy już wychodzić wewnątrz do sklepu komornik, by odebrać - jak oświadczyli - za podatki. Nie zorientował się jednak zupełnie co do nas, gdyż broń mieliśmy schowaną i zaraz po jego wyjściu powiedziałem głownie oświadczenia, co dla juranda było łatwiej do opuszczenia sklepu.

po wyjściu leżeliśmy /połam odjechał na rowerze/ poza to samochodem osobowym. Przechodziliśmy do góry na górę samochodu ciężarowego, który również miał wejść na górę, ale gdzieś już nie było miejsca postojem do samochodu osobowego. Tam jednak ruszyliśmy w kierunku /skłonił do odjazdu niby był dla niego miejsce odjeżdżania ciężarów/ tak, że każdy musiał wrócić pieszo na lokal wyjazdowy. Jurand i ja wsiadaliśmy do szoferki samochodu ciężarowego.

Samochód osobowy pojedźmy ulicą Sienkiewicza i Sienną do rogu Gonowej, gdzie łączniczki Maja i Daria już odebrały broń i oddały listy papieru. Następnie ludzie rozeszli się, a Brzeszczot na czystym samochodzie wrócił do garażu.

Samochód ciężarowy jechał następującą trasą: Jasną, pl. Białobrońskiego, Kredytowa, Karłowicza, ogród Łaski, pl. Bankowy, Rynek, Tłomackie, Białobrońskiego, Długa, Mostowa, Rybaki i róg Kościelnej. Na rogu tym znajduje się mały sklepik zasilony piaskiem, na którym czekali ludzie mający zabierać rowery. Rozkładanie nastąpiło bardzo szybko i ludzie rozjechali się na rowerach w różne strony. Szofer Bartek oddał broń i wręczył papiery od łączniczki Maji i na czystym samochodzie wrócił do garażu. Jurand, Daria, Pręci i ja udaliśmy się pieszo na ul. Świętojejską, gdzie czekały już nasze papiery, a łączniczki Korn, Zofia i Kama zabierały broń.

W czasie zabrania rowerów.

5. Uwagi

- Wszystkie postępowanie szofer Otto, przed którego nieobecnością się nie miało trwać było odczekanie akcji. W tej sprawie posyłam raport specjalny, którego opis załączam.
- Grupa motorowa wogóle nie stanęła na wysokości zadania, gdyż wiedząc, iż mały zabierając rowery winna była być nam odpowiedzialna ciężarów. Tymczasem dane nam załadunek, podjęcie ciężarów, wogóle na ten cel się nie nadaje, a w rezultacie zabrano z powodu braku miejsca najwyższej potrzeby rowery znajdujących się w sklepie. Tymczasem akcja była tak szybko i spokojnie, że można było zabierać wszystkie rowery plus rury i części.
- Ponieważ w sklepie obiecaliśmy przesłać pocztą pokwitowanie proszę ponownie o dopełnienie tego.
- Cała akcja poszła gładko i sprawnie. Wszyscy ludzie wykonali swoje zadania bez zarzutu. Jedynym niezadowolonym było zbyt szybko na-

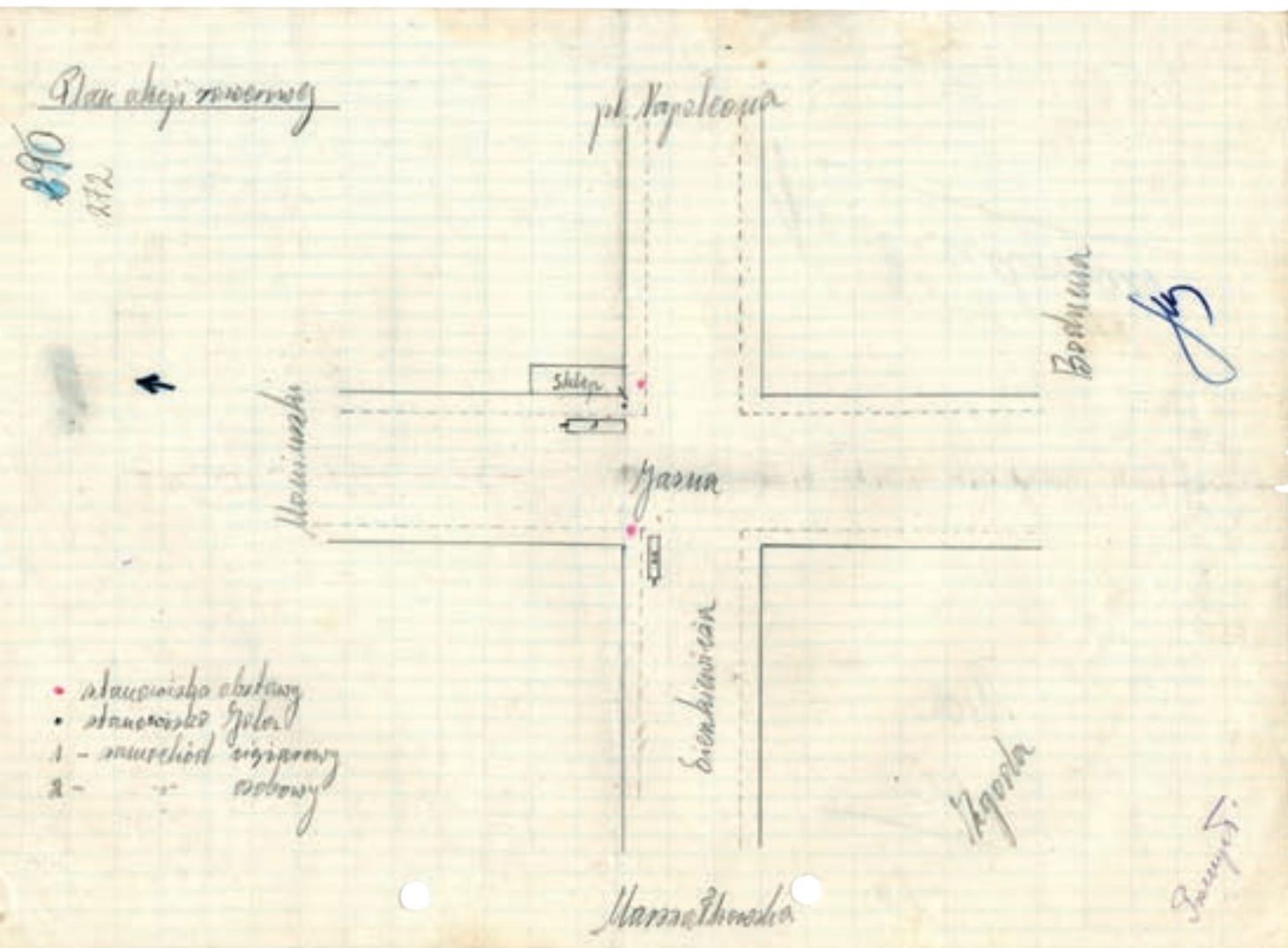
271
 -3-
 szanie samochodu osobowego, co należy tłumaczyć tym, że szofer Brzeszczot dopiero przed samą akcją dowiedział się co i jak ma robić.

Warszawa, dn. 12.6.44

podp. Mag
 dowódca akcji

Jellinski

Raport z akcji na rowery kontyngentowe
 wykonanej na rogu ul. Jasnej
 i ul. Sienkiewicza podpisany przez dowódcę
 akcji Zdzisława Dobrowolskiego, ps. Mag
 i konskrybowany przez Jerzego Zapadkę,
 ps. Mirski, który również naniósł w stopce
 pierwszej strony dokumentu niebieską
 kredką adres do dowódcy oddziału Adama
 Borysa, ps. Pal oraz datację. Obok ołówkiem
 naniesiona dekretacja dowódcy Kedywu
 KG AK Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław
 skierowujący dokument do Archiwum
 Kedywu KG AK: Archiwum/4.7.[19]44
 Radosław, 12 VI 1944 r.
 (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Wykonany przez dowódcę akcji Zdzisława Dobrowolskiego, ps. Mag szkic przebiegu akcji, z zaznaczonymi stanowiskami oraz miejscem samochodów. Widoczna parafrasa Jerzego Zapadki, ps. Mirski. Na odwrocie szkicu umieszczony jest adres do Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław oraz jego dekretycja skierująca szkic do Archiwum Kedywu KG AK, 12 VI 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Teren akcji – skrzyżowanie ul. Sienkiewicza z ul. Jasną.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

1

2

3

4

5

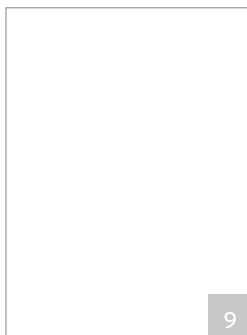
6

7

8

9

10

11

12

13

14

1. Zdzisław Dobrowolski, ps. Mag – dowódca akcji. (AAN)
2. Jarosław Olejnicki, ps. Jol – ładowanie rowerów. (AAN)
3. Jerzy Kołodziejski, ps. Zeus – ładowanie rowerów. (AAN)
4. Zbigniew Kowarski, ps. Polon – ładowanie rowerów. (AAN)
5. NN, ps. Dżim – ładowanie rowerów.
6. Jerzy Makowski, ps. Jurand – osłona z bronią. (AAN)
7. Stanisław Szatkowski, ps. Mały – ubezpieczenie. (AAN)
8. Jan Czerniawski, ps. Trefl – ubezpieczenie.
9. Andrzej Hoffman, ps. Brzeszczot – kierowca samochodu osobowego.
10. Jan Bernatowicz, ps. Bartek – kierowca ciężarówki. (AAN)
11. Zofia Łazor, ps. Zojda – odbiór broni. (AAN)
12. Maria Chuchła, ps. Maja – odbiór broni, przekazanie dokumentów osobistych. (AAN)
13. Elżbieta Dziębowska, ps. Dewajtis – odbiór broni, przekazanie dokumentów osobistych. (AAN)
14. Maria Stypułkowska, ps. Kama – odbiór broni. (Zbiory rodziny Chojeckich)

Akcja na Hahna

(wystawiona)

Warszawa, czerwiec 1944 r.

CEL: likwidacja SS-Standartenführera Ludwiga Hahna, komendanta SS i Policji Bezpieczeństwa na Dystrykt Warszawski (wystawienie).

CZAS: czerwiec 1944 r.

MIEJSCE: Warszawa, Aleje Ujazdowskie u zbiegu z ul. Wilczą.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 432-438.

"Kedyw" K.G.					
WYKAZ "G" / Warszawa /					
L.p.	Nazwisko i Imię	Stanowisko	Adres prywatny	Adres służbowy	U w a g i
1.	dr. Hahn	Stefuf. Komendant Siche-
ritätspolizei w U-wie	Willowa 1	Smucha 75 - 1 piętro
duży gabinet min.
oficjalny pokój 102	
2.	dr. Kah	Stefuf. zastępcza Hahna kom.
Sicherheitspolizei w U-wie
Kier. Oddz. III	Litewska 10 m. 24	Smucha 75-1 piętro	
3.	Finckel	Stefuf. Kier. Oddz. I	Smucha 16 m. 73	Smucha 75 pok. 132	
4.	Potrąba	Stefuf. zast. Kier. Oddz. III	Litewska 10 m. 22	Smucha 75 pok. 335	niezaka z rodziną
5.	dr. Stabenow	Oberstuf. Referent spraw
gosp. i inst. opieki społeczn. w
oddz. III. Kier. tegoż oddz.
zastępcza dr. Kah	Litewska 10 m. 25
III piętro	Smucha 75 pok. 333	odej po polsku; na nazwie-
ko przybite na drzwiach ga-
binetu
6.	Lewitow	Stefuf.	Litewska 10 m. 22	Smucha 75 pok. 320	
7.	Stamm	Stefuf. w. Krim. zast.
Kier. Oddz. IV	Smucha 16 m. 17
lub 19	Smucha 75 pok. 201	
8.	Scherer	Stefuf. zast. Kier. Oddz. IV.
Referent od spraw powołani-
szych	Smucha 16 m. 8	Smucha 75 pok. 254	
9.	Nicolass	Stefuf.	Smucha 16 m. 47 lub
48	Smucha 75 pok. 212	
10.	Birkner	Stefuf. lub Hauptstuf.	Smucha 16 m. 46	Smucha 75 pok. 268	
11.	Dumke	Stefuf. / m-ca Verners /	Smucha 16 m. 7	Smucha 75 pok. 207	
12.	Geisler	Stefuf. w. Krim. - Kier.
Oddz. V.	Litewska 10 m. 15	Smucha 75 pok. 32	niezaka z rodziną
13.	Kaiser	Hochstuf.	Litewska 10 m. 14	Krijo pok. 24	
14.	Kielke	Stefuf.	wyprzedził się z
rogią Rzeszy i
Rzeszy i	Smucha 75 pok. 240	chodził w mund. lub po cywil.
przejżdża po niego służb.
samochód tego

Wykaz do akcji G[łówny] funkcjonariuszy niemieckiej policji bezpieczeństwa i SD przygotowany w sztabie Kedywu KG AK. Na pierwszym miejscu Ludwig Hahn, 1943 r. (AAN)

Der Reichsführer-SS
SS-Personalhauptamt

Personal-Akt Nr.: 5502

Dienstlaufbahn des

Name: *Hahn, Ludwig* SS-Nr.: 05 829

geb.: *23. 1. 1908* zu: *Leipzig* Pg. Nr.:

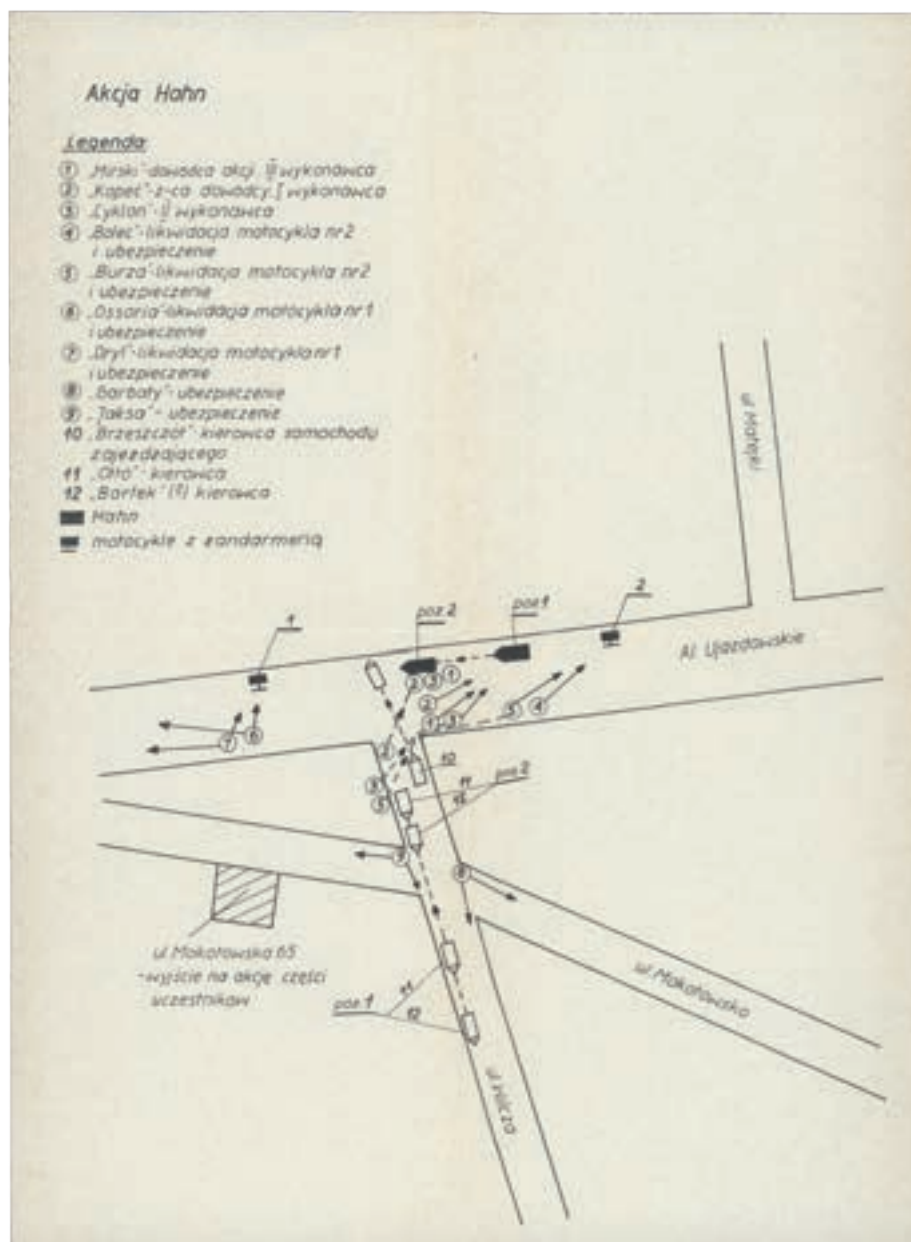
Jahr	Tag	Monat	Dienstgrad	Einheit	Art der Dienststellung	Hauptamt
Aufnahme in die SS						
1936	20.	4.	SS-Unt. Stuf.	SS-Hauptamt	F. i.	
1938	1.	8.	SS-Unt. Stuf.			
1938	20.	9.	SS-Führer			
1941	2.	10.	SS-Unt. Stuf.			
1944	20.	11.	SS-Unt. Stuf.	<i>Befehl</i>		

Dokument personalny Ludwiga Hahna nr SS 05 829 opisujący przebieg jego kariery w SS, w okresie 1936-1944. (AAN)

1., 2. Ludwig Hahn – Komendant SS i Policji Bezpieczeństwa na Dystrykt Warszawski na fotografii ślubnej. (AAN)

3. Ludwig Hahn z żoną na powojennej fotografii. (AAN)

Plan akcji na Ludwiga Hahna. (AAN)

1. Miejsce planowanej akcji na Hahna. Widok z Al. Ujazdowskich na wylot ul. Wilczej.
Fot. M. Olczak, 2024 r.
2. Budynek przy ul. Wilczej 2/4 – miejsce zamieszkania Ludwiga Hahna.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

1. Jerzy Zapadko, ps. Mirski
– dowódca akcji i III
wykonawca. (AAN)
2. Stanisław Jastrzębski,
ps. Kopeć – zastępca
dowódcy, I wykonawca.
(AAN)
3. Zbigniew Stanisław
Dąbrowski, ps. Cyklon. (AAN)
4. Tadeusz Chojko, ps. Bolec
– II wykonawca. (AAN)
5. Jan Bernatowicz, ps. Bartek
– kierowca. (AAN)
6. Andrzej Hoffman,
ps. Brzeszczot – kierowca.
7. Kazimierz Łukasiak,
ps. Burza – ubezpieczenie.
8. Zbigniew Gąsior, ps. Garbaty
– ubezpieczenie. (AAN)
9. Edward Leszczyński,
ps. Jaksa, Jaxa –
ubezpieczenie. (AAN)
10. Jan Kołomyjski, ps. Ossoria
– kierowca.
11. Zbigniew Chmaj, ps. Ryś
– ubezpieczenie.
12. Stanisław Gniado, ps. Otto
– kierowca. (AAN)

1

2

3

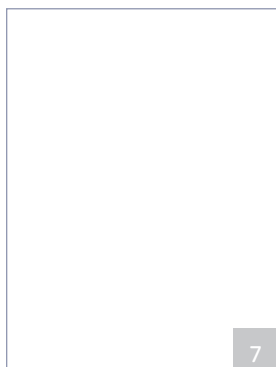
4

5

6

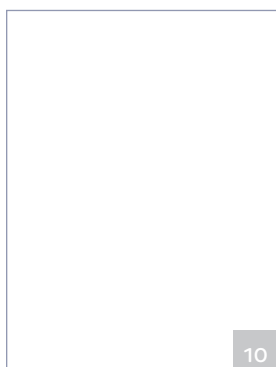
7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

13. Janina Lutyk, ps. Scarlett – zabezpieczenie broni, sygnalizacja. (AAN)
14. Halina Wojciechowska, ps. Tina – zabezpieczenie broni, sygnalizacja. (AAN)
15. Maria Stypułkowska, ps. Kama – zabezpieczenie broni, sygnalizacja. (Zbiory rodziny Chojeckich)
16. Zofia Łazor, ps. Zojda – zabezpieczenie broni, sygnalizacja. (AAN)
17. Eleonora Lewandowska-Sochoń, ps. Nora – zabezpieczenie broni, sygnalizacja. (AAN)
18. Anna Szarzyńska-Rewska, ps. Hanka – zabezpieczenie broni, sygnalizacja. (Zbiory rodzinne)
19. Elżbieta Dziębowska, ps. Dewajtis – zabezpieczenie broni, sygnalizacja. (AAN)
20. Aleksander Kunicki, ps. Rayski – wywiad i rozpoznanie. (AAN)

Pobyt w oddziale Batalionów Chłopskich

czerwiec 1944 r.

CEL: ćwiczenia w strzelaniu.

CZAS: czerwiec 1944 r.

MIEJSCE: Cyganówka, lasy w rejonie Garwolina.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 345-346.

Pl.-S.
28.VI.44

P. Radosław

Raport z pobytu w oddziale partyzanckim Batalionów Chłopskich

W dniu 12.VI.44 r. część plutonu II w sile ok. 34 ludzi udała się na strzemiść do lasu pow. Garwolińskiego /dwa kilometry na półn.-wschód od wsi Cyganówka/. Strzelnica pu-dw i pistoletów, oddalenie minierki /odległość drzewa trojliwej/ wyrzucenie trzech filipinek skończyło się o godz. 23-00. Stąd ponaszerowaliśmy na koleją, którą spotykaliśmy na północnym skraju wsi Cyganówka w lesie. Koleję uprzednio przygotował patrol intendencki. O godz. 24-00 wynaszerowaliśmy lasami na północ w kierunku na Otwock, skąd różnymi poślazami elektrycznymi oddział przjechał do Warszawa. Do dworu przeszliśmy ok. 7-miu kilometrów i doszliśmy do skrajnie lasu na wysiedleńczej miejscowości Wójcikowa. Skąd przeszliśmy przestrzeń otwartą 3 kilometrów na zachód od Otwocka i udaliśmy się do lasu położonego dalej na północ, przemieszczając się w kierunku na Siedlce i Pargacz. W lesie archiwalny odpoczynek, podczas którego spotykaliśmy resztki jedzenia. Po przejeździe na przełaj przez las dalszych pięciu kilometrów, doszliśmy do jednego z faktów, położonego 2 kilometry na południe od wsi Podbiel. Cały oddział podzielony został na dwie grupy. Grupa I pod dowództwem F. Kirskego, w skład której wchodził bardzo wyselekcjonowany filipiniec, udała się do najbliższej stacji kolejowej Łukiszki. Grupa II pod dowództwem Kopy, z instr. Kirskego, ponaszerowała w/g postulatów planu w kierunku na wieś Podbiel. Po półtorakilometrowym marszu grupa ta została na skrajnie dróg, w gęstym po obu stronach zagajniku, nasładowo przez oddział partyzancki B.Ch. /Batalion Chłopski/ w sile ok. 12 ludzi - 4 z rkm-ów z przodu, 4 z rkm-ów z tyłu i po dwóch z boków. Instruowanie do tego - 2 pu., reszta kb. i granaty. Po zapewnieniu dowódcy oddziału B.Ch. /Jana Jastrzębskiego/, p. Kirske nie odpowiadając na pytanie "Czy jesteście Polakami?". Odpowiedział: "Tak jest". Na to Kirske - 48 /20 Warszawa/. "To się spraszi" powiedział dowódca patrolu. "Jeden basło" "Nasza nie ma", "Odeń brod". "Pójście do komendanta oddziału". Patrol B.Ch. wprowadził nas do kwaterę komendanta oddziału Buruty i jego przedostatniego celu sprawy. Przed tym jeszcze dowódcy patrolu kategorycznie zażądał oddania naganek, które oddział przyniósł na słowo honoru dowódcy Chłopskiego wsi Podbiel, który uchwycił na prowadzenie, że on Polakami. Po naradzie dowódcy i oddziału B.Ch. wydano decyzję, że brod zostanie zatrzymane do wyjaśnienia przez wpisanie dowódcy, wy na furankami, pod ochroną, dojeżdżamy do Otwocka. Przy dalszych pertraktacjach komendant Buruta pozwolił zatrzymać przy sobie brod /pistolet/ dowódcy oddziału Kirskego. Po nieważ nie chcieliśmy wrócić do Warszawy bez broni, postanowiono, że większość tych, którzy posiadali brod, zostanie na miejscu aż do wyjaśnienia sprawy względnie otrzymania dalszych rozkazów z Warszawy. Zostali: Kopeć, Koles, Cyklos, Koles, Baka i Brok. Wzieliśmy pu., 5 pu., 2 talithy ry. Inni po zjedzeniu obiadu, przygotowanego przez oddział B.Ch., furankami udali się do Otwocka. - Po kolacji oddział B.Ch. przyszedł się do obozow na wsi Podbiel. Pożyczał komendant kategorycznie rozkaz oddać pu., a pistolety bez naganek zatrzymać dla siebie, prosto Kopeć rozpoczął dalsze pertraktacje z Burutą, w wyniku których otrzymaliśmy po jednym naganek do pistoletów. Dwa pu. plus jeden pistolet i naganek naganek Buruta raział się przy swoich ludzi.

Po utworze zabawiliśmy cały oddział 40 ludzi - 3 drużyny i jedna kompania autonomiczna. Ubrójniesz 4 rkm. /w tym 1 Bron./, 7 pu., 4 Stany, Pu. 40, Thompson, Finn/ wyczerp kb. i granaty. Oddział Kory i dobrze zorganizowany, podjęcie strzelców do sprawy ideowej, wysoki poziom moralny.

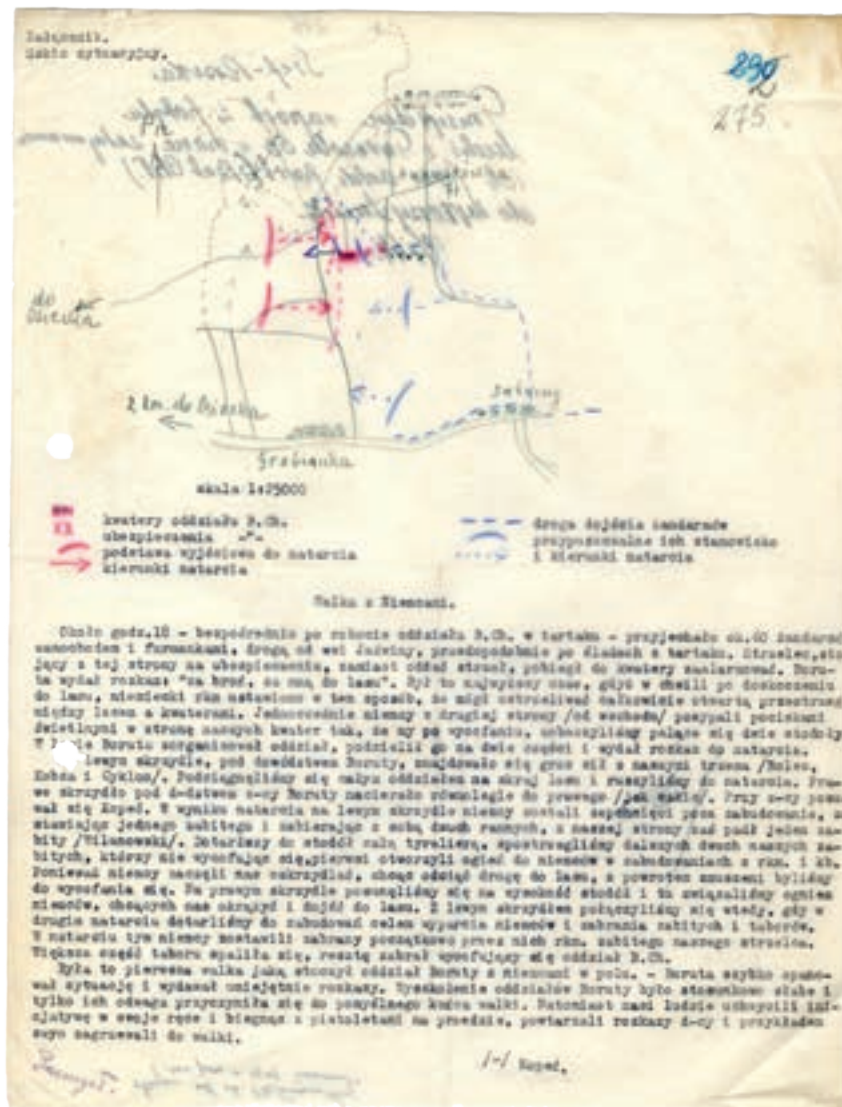
O godz. 22-00 wynaszerowaliśmy ze wsi Podbiel do wsi Łucznica /4 km./. Z drogi przed dojeżdżaniem grupa nasza dostała się do obozowania okm. w. 30, przywieziony z lasu dopiero w strefie wieczor. - bardzo dobrze utrzymany, z którego przy wyselekcjonowaniu zaprowadziliśmy się do oddziału komendanta oddziału. W godzinach nadzwyczajnych zjawili się, wzywany przez Burutę, i-cz komendanta obozu Garwolin, który wpadł tak samo, decyduje jak Buruta. Tego samego jeszcze dnia przyjechał się do oddziału drużyna przemianowa do Chłopskiej Podchorążych /5 miesięczna w terenie/. Po kolacji ponaszerowaliśmy na dalszą kwaterę do wsi Augustówka. Tu najbliżej trzy zagrody położone najbliżej lasu. O godz. 14.30 komendant Buruta dał Kopsowi furankę z furanką, który z Bolesem udał się do wsi Podbiel, gdzie spotkali się do tego dnia dalszych rozkazów z Warszawy. W międzyczasie dla oddziału oddziału, który bardzo dobrze do nas się odniósł, dwóch ludzi /Brok i Baka/ odjechało do Warszawy. Oddział był bardzo ruchliwy. Spróbowaliśmy na celu naszpaczenie oddziału /sprawę i brod/, oddział likwidował bandydy. - Z Podbieli wróciliśmy do Augustówki o godz. 17.30 i spotykaliśmy obiad. Zaraz po nim, wskutek nasładowania oddziału przez kwaterę, ogłoszono alarm alarm na zagrożenie.

Po walce, podczas której zginęło 3-ch ludzi z oddziału B.Ch. /araz 1 śmierć i 2 rannych/, wyrzucaliśmy się lasami do wsi Pargacz, przez nią na wieś Siedlce i dalej na południe lasami do wsi Łukiszki. Po przesileniu się, otrzymaliśmy zezwolenie od Buruty na wzięcie po jednym pistolecie, które dał nam za udział w walce, połączaliśmy się z oddziałem, przez cały czas b. przychylnie do nas nastawionym. Nasza kwatera udała się do portu bagażi rzecznej Wilga. Tu przemierzaliśmy w następnym statku, dojeżdżaliśmy do Łukiszki, przeszliśmy do Otwocka i staję na miejscu elektrycznym do Warszawy.

/s/ Kopeć

Batalion Chłopski
oddział - armia
1944

Raport z pobytu w oddziale partyzanckim Batalionów Chłopskich przesłany przez Stanisława Jastrzębskiego, ps. Kopeć do Dowódcy Kedyw KG AK Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław, 28 VI 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Raport z pobytu w oddziale partyzanckim Batalionów Chłopskich przesłany przez Stanisława Jastrzębskiego, ps. Kopeć do Dowódcy Kedyw KG AK Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław, 28 VI 1944 r. W dole dokumentu dekretacja potwierdzająca zapoznanie się z dokumentami przez dowódcę Kedywu KG AK, skierowanie odpisu pisma do Komendy Obszaru Warszawskiego AK kryptonim Rzeka i oryginału do Archiwum Kedywu KG AK: *Czytałem/ odpis do Rzeki – archiwum/ 53/ 10/7 R[adosław]*. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Z tyłu dokumentu dekretacja: *Szef-Rzeka/ Przesyłam raport z pobytu/ ludzi z Parasola 53 w czasie zatrzymania/ ich przez odd[iał] part[yzancki] (Bat[alionów] Chł[opskich])/ do wykorzystania./ 10/7.[19]44.*

1. Stanisław Jastrzębski,
ps. Kopeć – autor raportu.
(AAN)
2. Nowiński Stanisław,
ps. Niesz. (AAN)
3. Tadeusz Chojko, ps. Bolec.
(AAN)
4. Zbigniew Stanisław
Dąbrowski, ps. Cyklon. (AAN)

Akcja na aptekę Wendego

Warszawa, 10 lipca 1944 r.

CEL: uzyskanie środków farmaceutycznych i materiałów sanitarnych.

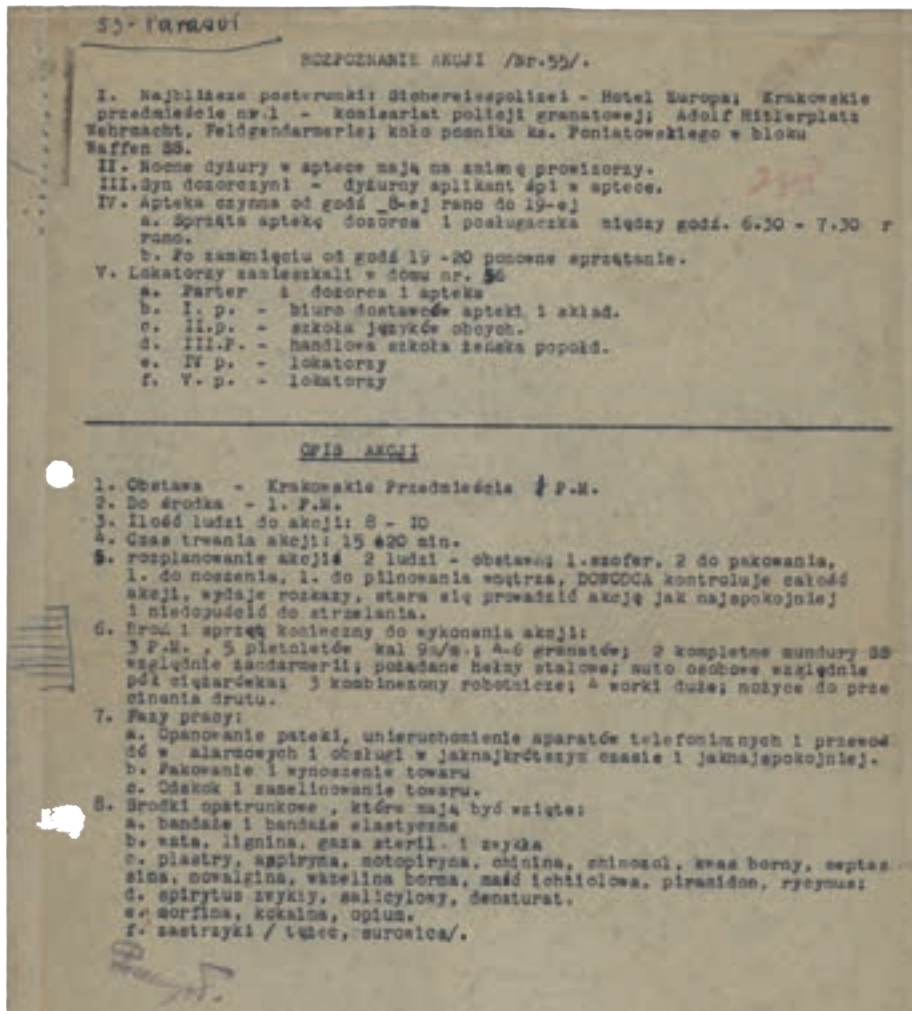
CZAS: 10 lipca 1944 r.

MIEJSCE: Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 55.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji*

Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III, Warszawa 1991, s. 349-352.

Rozpoznanie i opis akcji przygotowanej na aptekę Wendego przez Janusza Brochwicz-Lewińskiego, ps. Gryf, 10 VII 1944 r. (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

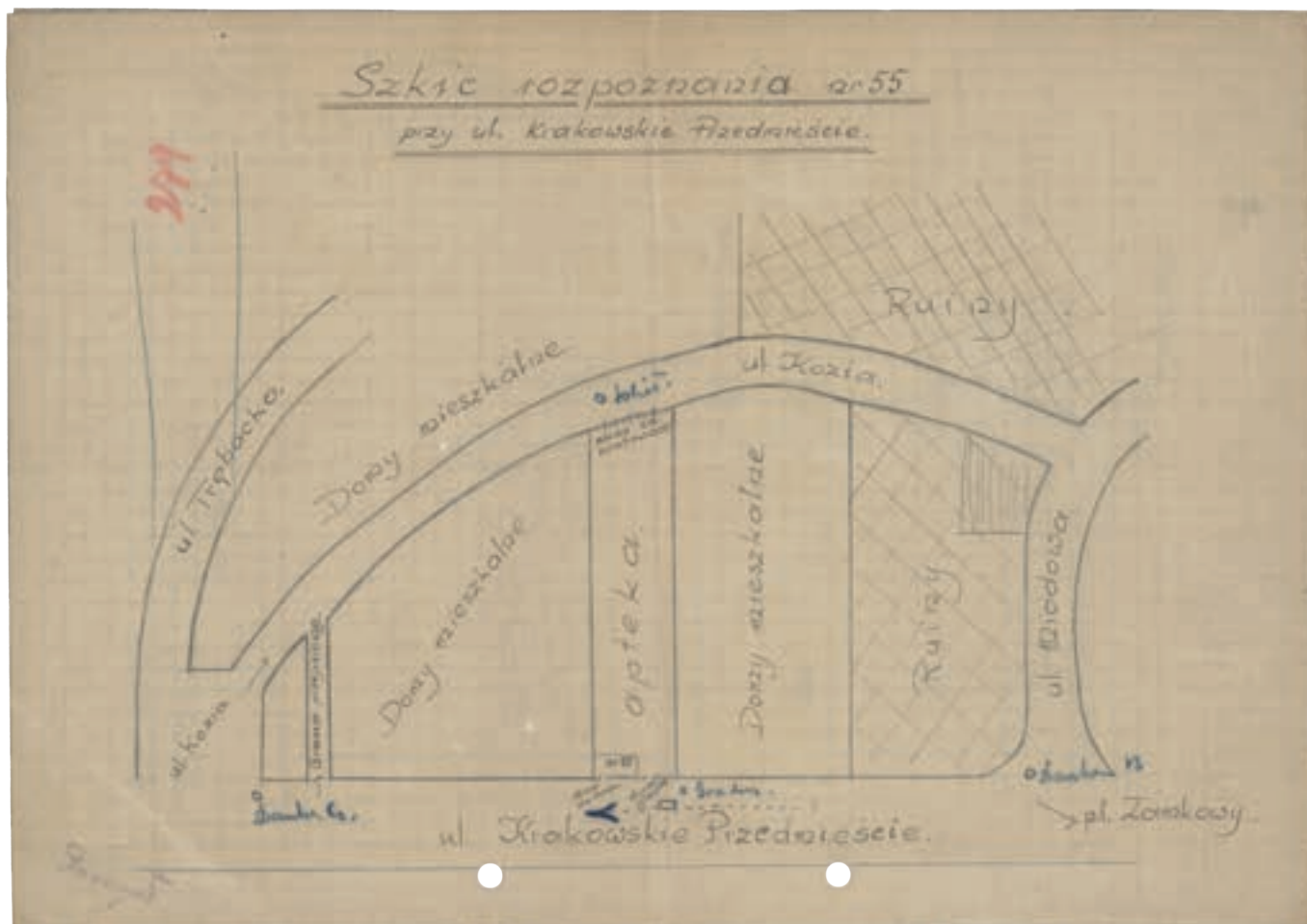
landanqi, ibafat, ficheridipalya. Na maysa akaji na
isfali tylla janyway jantid Kibree.

2007

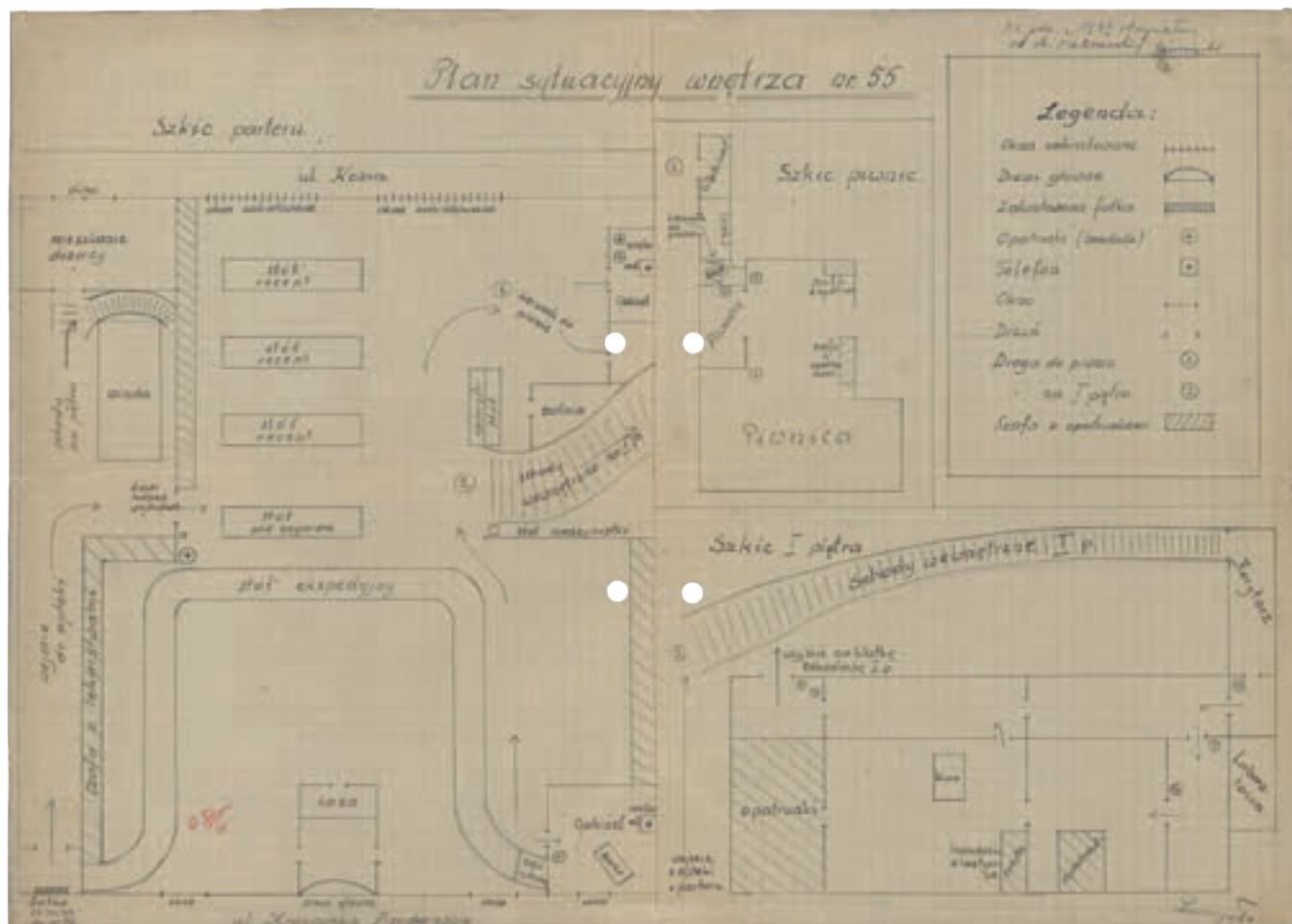
Leaf plant, 1 lb.

[illegible]

Ciąg dalszy raportu dowódcy akcji na
aptekę Wendego Janusza Brochwicz-
Lewińskiego, ps. Gryf do dowódcy
IV plutonu, 10 VII 1944 r. (AAN –
Archiwum Kedywu KG AK)

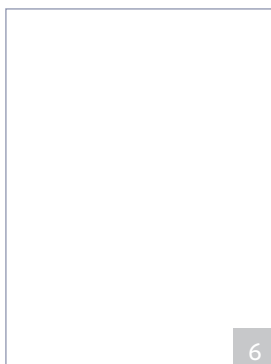
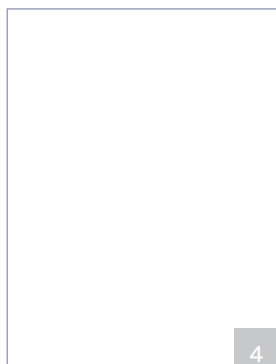
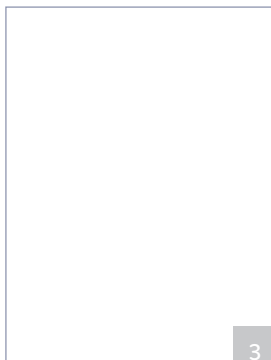
Szkic rozpoznania kamienicy przy ul. Krakowskie Przedmieście 55 z zaznaczonymi pozycjami Romana Grudzińskiego, ps. Gradus (obok drzwi głównych do apteki), Danuty Mażyńskiej, ps. Boja (od strony ul. Miodowej) i Danuty Witkowskiej-Billewicz, ps. Danko (od ul. Koziej). (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

Plan sytuacyjny wnętrza kamienicy przy Krakowskim Przedmieściu 55, w której znajdowała się apteka. Na planie umieszczono trzy rzuty: szkic parteru (z lewej strony), szkic piwnicy i szkic I piętra (z prawej strony). (AAN – Archiwum Kedywu KG AK)

1. Budynek przy ul. Krakowskie Przedmieście 55, w którym na parterze i na I piętrze mieściła się apteka Wendego wraz ze składem magazynowym. Stan przed 1939 r. (APW)
2. Współczesny wygląd kamienicy przy ul. Krakowskie Przedmieście 55.
Fot. M. Olczak, 2024 r.
3. Fragment ściany kamienicy przy ul. Krakowskie Przedmieście 55 wraz z tablicą pamiątkową poświęconą akcji.
Fot. M. Olczak, 2024 r.
4. Tablica poświęcona akcji na aptekę Wendego.
Fot. M. Olczak, 2024 r. Tekst na tablicy głosi:
*W dniu 10 lipca 1944 r. o godz. 5:45/ grupa bojowa IV plutonu I kompanii/ Batalionu Armii Krajowej „Parasol”/ pod dowództwem/ plut. pchor. Janusza Brochwicza-Lewińskiego „Gryfa”/ przeprowadziła akcję na mieszczącą się w tym budynku/ niemiecką aptekę Wendego./ W jej wyniku przejęto bez jednego wystrzału/ znaczne ilości zaopatrzenia i leków/ dla powstańczych szpitali polowych./
Miasto Stołeczne Warszawa/ 10 lipca 2009 r.*

1. Janusz Brochwicz-Lewiński, ps. Gryf – dowódca akcji. (AAN)
2. Władysław Wajnert, ps. Władek – z-ca dowódcy akcji. (AAN)
3. Roman Grudziński, ps. Gradus – wykonawca.
4. Bogdan Jarząbek, ps. Sokół – wykonawca.
5. Zygmunt Jung, ps. Żbik – wykonawca. (AAN)
6. Stefan Kłodziński, ps. Stefan – wykonawca.
7. Janusz Kwiatkowski, ps. Zaruta – wykonawca. (AAN)
8. Jan Lipiński, ps. Dr Kalina – doradca i konsultant fachowy. (MPW)
9. Ryszard Pruski, ps. Dick. (AAN)
10. Jerzy Wójcik, ps. Jerzy – wykonawca- wykonawca
11. Danuta Mażyńska, ps. Boja – łączniczka. (AAN)
12. Danuta Witkowska-Billewicz, ps. Danką – łączniczka. (AAN)
13. Wanda Andrzejewska-Wojnicz, ps. Nitka – łączniczka. (AAN)
14. NN, ps. Jastrzębiec – kierowca.

Akcja na Koppego

Kraków, 11 lipca 1944 r.

CEL: likwidacja SS-Obergruppenführera Wilhelma Koppe, Wwyższego Dowódcę SS i Policji w Generalnym Gubernatorstwie.

CZAS: 11 lipca 1944 r.

MIEJSCE: Kraków, ul. Powiśle.

OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, **Akcja Koppe**, Warszawa 1987.

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału Do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej, wyd. III**, Warszawa 1991, s. 439-519.

Kurt von Burgsdorff przemawia na pl. Szczepańskim w Krakowie podczas uroczystości z okazji rocznicy dojścia Adolfa Hitlera do władzy w Niemczech. Przed trybuną od lewej widoczni: gen. Siegfried Haenicke, zastępca Hansa Franka – Josef F. Bühler, w czarnym skórzanym płaszczu gen. Wilhelm Koppe i gen. Walter Sommé, 30 I 1944 r. (NAC)

Wyższy dowódca SS i Policji w Generalnym Gubernatorstwie SS-Obergruppenführer Wilhelm Koppe. (IPN)

Gubernator Hans Frank w towarzystwie gen. Siegfrieda Haenicke (pierwszy z lewej), SS-Obergruppenführera Wilhelma Koppe (drugi z lewej) i przedstawicieli Wehrmachtu dokonuje przeglądu kompanii honorowych na dziedzińcu Wawelu z okazji piątej rocznicy utworzenia Generalnego Gubernatorstwa, X 1944 r. (NAC)

Meldunek Zenona Soboty, ps. Świda ze Sztabu Kedywu Okręgu Krakowskiego AK w sprawie przygotowań do akcji „Koppe”. Nazwisko Koppego ze względów bezpieczeństwa zostało zamazane czarnym atramentem.
Dokument z Archiwum Kedywu KG AK. (WBH), 11 V 1944 r.

Plan miasta Krakowa używany przez uczestników akcji Koppe. (AAN)

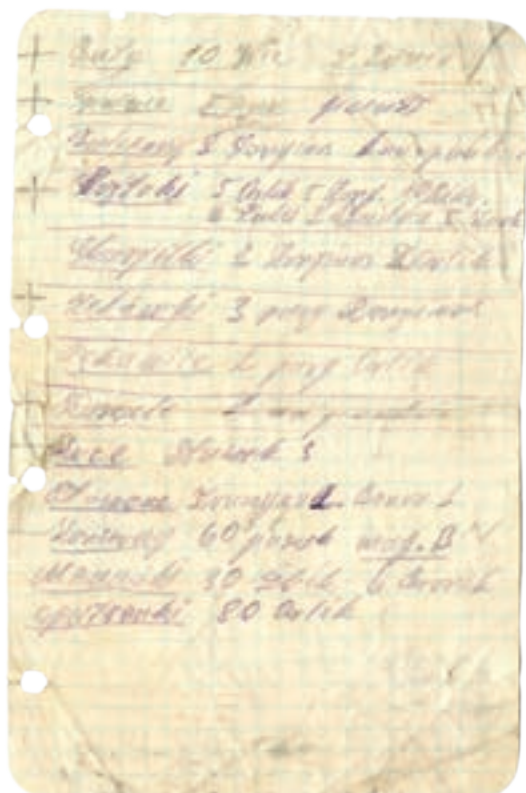
Zestaw dokumentów z akcji na Koppego w pierwotnej formie, w jakiej zostały przekazane do AAN. Metalowe spinacze wykorzystane do łączenia dokumentów. (AAN)

Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100

Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100

Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100

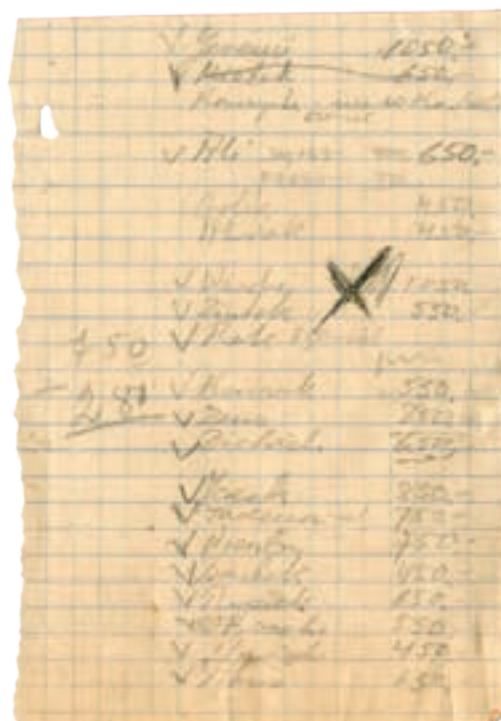
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100
Zysanie		Zysanie	
Wynagrodzenie	10000	Wynagrodzenie	10000
Pracownicy	100	Pracownicy	100
Współpraca	100	Współpraca	100

Zestawienie ubrań, obuwia i elementów wyposażenia żołnierzy zespołu przygotowującego akcję „Koppe”. Ujęto kolejno: buty, spodnie, kalesony, [nieczytelne], skarpetki, żelówki, rękawice, koszule, koce, płaszcze, konserwy, menażki, opatrunki. Wyliczono sztuki przekazane poszczególnym żołnierzom ukrytym pod pseudonimami. Na odwrotnej stronie szkic tabeli z rozdziałem uzbrojenia oraz adres al. Przyjaciół 13/38. (AAN)

Zestawienie chronologiczne z okresu 26 VI – 9 VII 1944 r. z zaznaczeniem aktywności poszczególnych żołnierzy przeznaczonych do udziału w akcji. (AAN)

Zestawienie żołądów wypłaconych
poszczególnym żołnierzom za udział
w akcji. (AAN)

Rozliczenie użytych do
przygotowania akcji na Koppego
środków finansowych
Stanisława Leopolda, ps. Rafał,
Antoniego Sakowskiego,
ps. Mietek, Józefa
Szczepańskiego, ps. Ziutek
i Tadeusza Ulankiewicza,
ps. Warski, czerwiec 1944 r.
(AAN)

[illegible]

Type 500.1 26-30.6
 Type 500 28-27
 Type 500.2 28-27
 Type 500.1 28-27
 Type 500.1 28-27

Indywidualne rozliczenia
poszczególnych
uczestników akcji
i przygotowań do niej
z zaznaczeniem czasu
przebywania poza
Warszawą oraz
otrzymanej kwoty. (AAN)

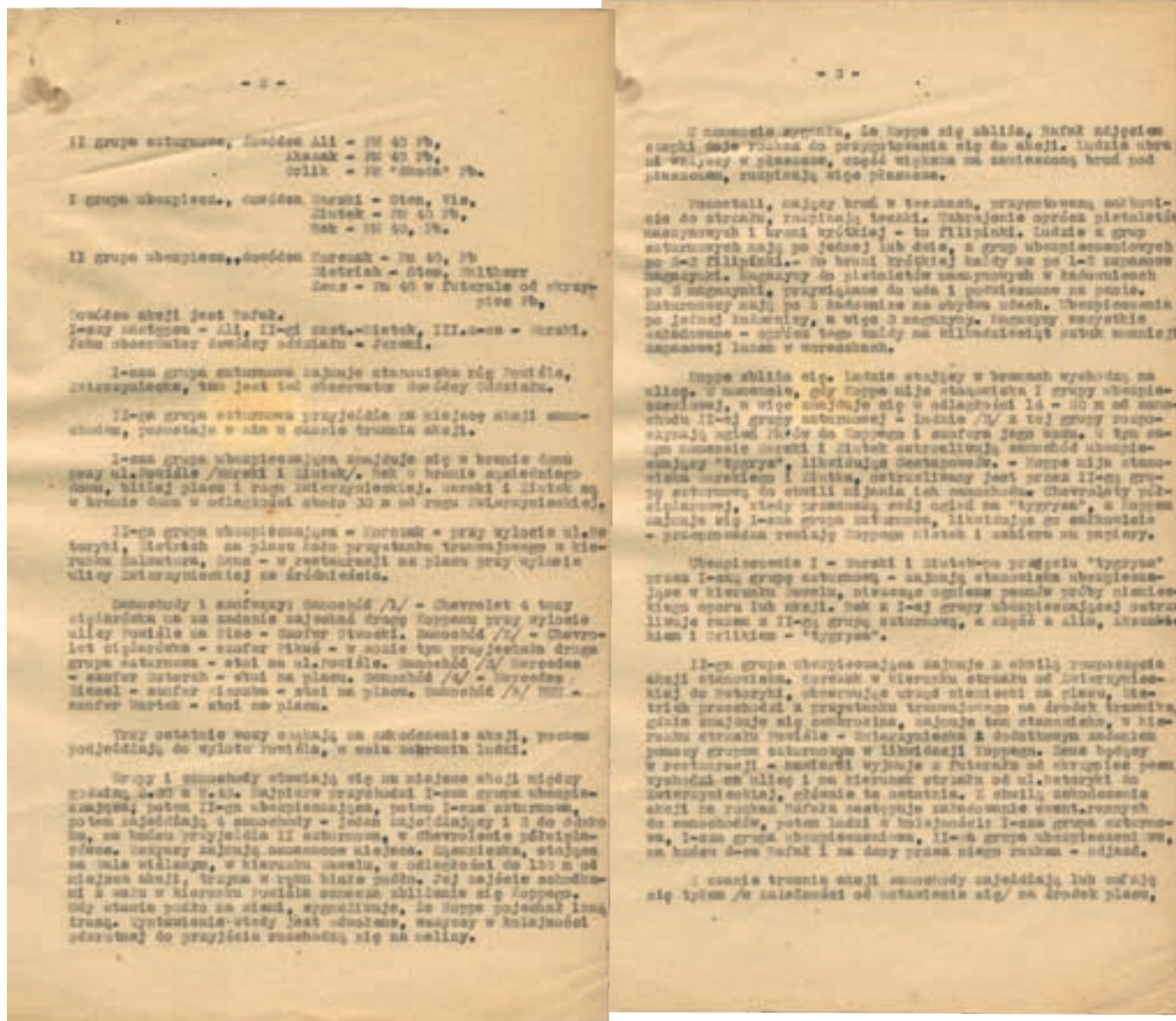
[illegible]

Przebieg:			
N-K x 1	dn. 3.5	36.00	
K-W x 1	" 9.5	140.00	
N-K x 3	" 13.5	198.00	
K-W x 3	" 17.5	220.00	
N-K x 2	" 22.5	215.00	
K-W x 2	" 28.5	145.00	
N-K x 1	" 31.5	80.00	
K-W x 1	" 6.6	55.00	
N-K x 1	" 7.0	38.00	
K-W x 1	" 7.6	74.00	
N-K, K-W x 1	" 9.2	92.00	
N-K x 2	" 11.6	74.00	
K-W x 2	" 17.6	98.00	
N-K x 2	" 19.6	74.00	
K-W x 2	" 21.5	100.00	
K-W x 1	" 24.6	54.00	1.693.00
Dieta:			
Sw	13-17.5=5		
	22-25.5=4		
	25.6=1		
	20-25.6=6		
	dni 18	1.600.00	
Miatek	5-8.6=4	400.00	
do przebiegu		2.000.00	1.693.00

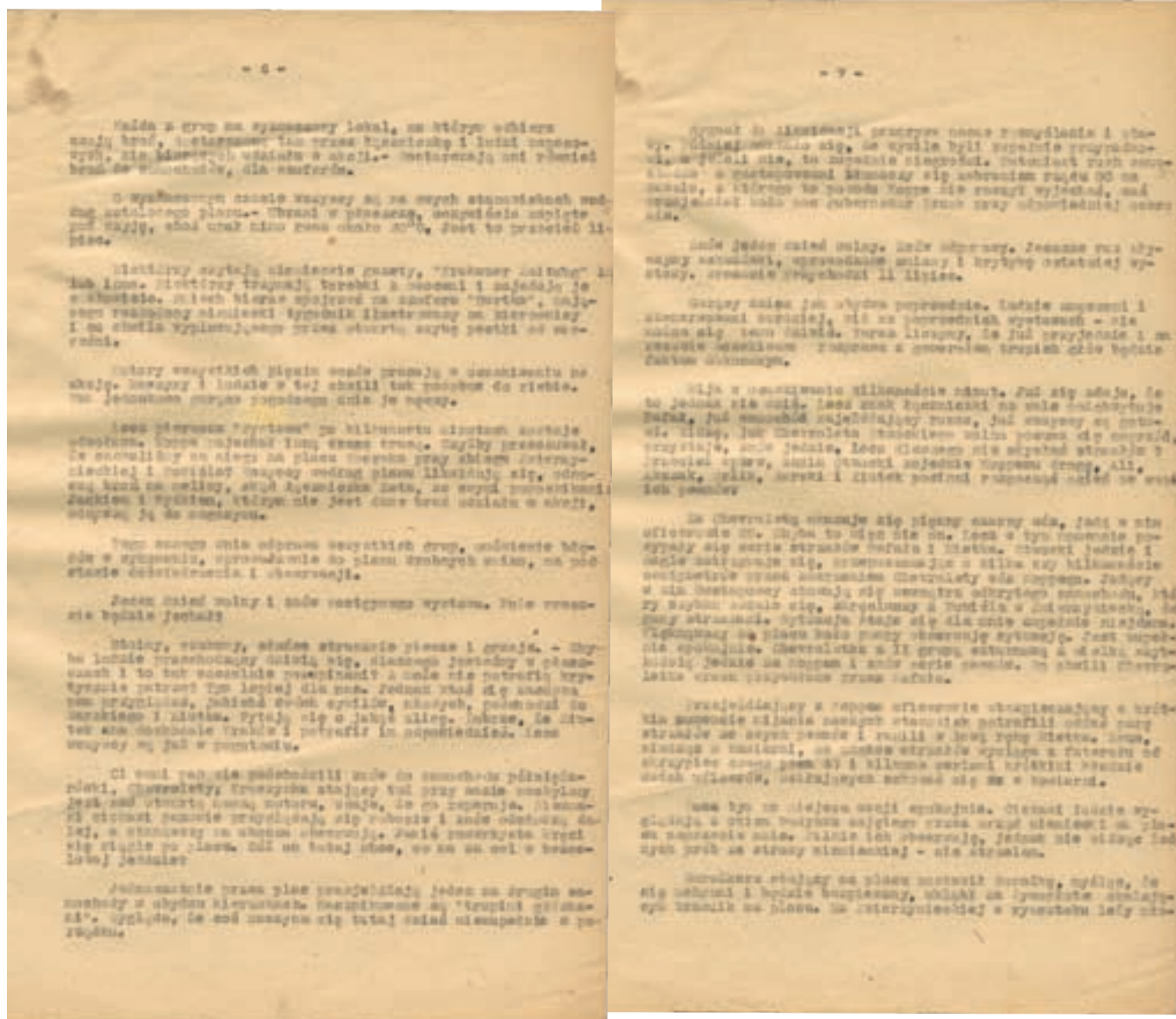
z przeniesienia 2.000.- na 1.693.-	
Ziutek	13-17.5=5
	7-9=2
	12-18.6=7
	19-20.6=2
	22-25.6=4
	dni 21
Rafał	3-9.5=7
	13-17.5=5
	22-28.5=7
	31-6.6=7
	7.6=1
	12-16.6=5
	20-25.6=6
	dni 38
	3.800.- 7.900.-
<u>Benzyzna</u>	
200 l.a 25.- =	5.000.-
200 l.a 28.-	5.600.-
przewozy	350.-
napiwek na akłdanie	100.-
	11.050.-
<u>Rower</u>	
Zakupiony 1 rower	2.500.-
reparacje i części	395.-
przechowanie	20.-
	2.915.-
<u>Wszystko</u>	
do przeniesienia	23.558.-

	-3-	
<u>Kosha:</u>	z przeniesienia	558.00
Jeremi do wyl.		500.00
Maks do kasy sanit.		2.000.00
skuteczna /mieszk. Rafala/		200.00
fotografie obiektów		19.50
Ziutek wyjazd do Tarnowa		100.00
20 planów miasta		80.00
depecha		8.00
sprzątanie lokalu firma I		300.00
Mietek nocleg		80.00
Mietek pociaagi lokalne		8.00
sprzątanie lokalu "stary"		40.00
obiad ludzi z terenu		285.00
transport zabawek x 2		250.00
2 skrzynki na zabawki		70.00
drobne przy pakowaniu zabawek		34.50
Razem wydatki do 25.6. włącznie=		22.531.00
<u>Otrzymaliśmy:</u>		
2.5 od Roberta		10.000.-
Ziutek przywiózł		13.000.-
Mietek podjął		1.000.-
na zakupy od Alego		28.000.-
Ali		30.000.-

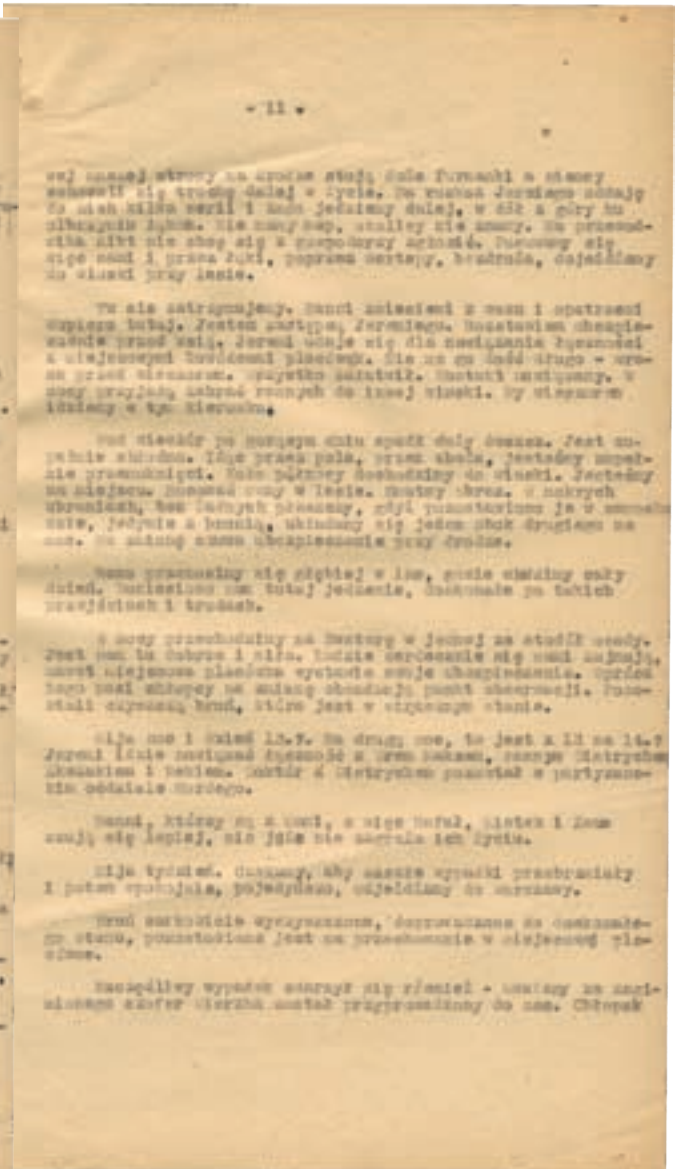
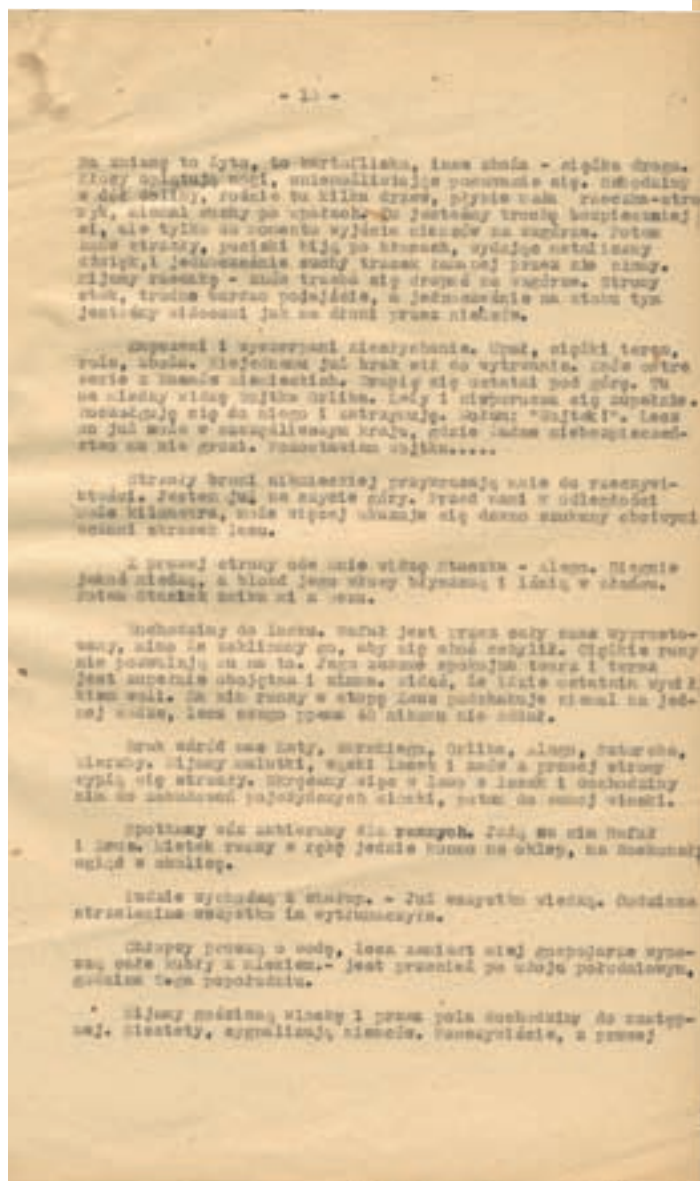
Przygotowane przez Stanisława Leopolda, ps. Rafał zestawienie wydatków na przejazdy Warszawa-Kraków, na diety, na benzynę, rowery i inne w czasie przygotowania akcji „Koppe”, 26 V 1944 r. (AAN)

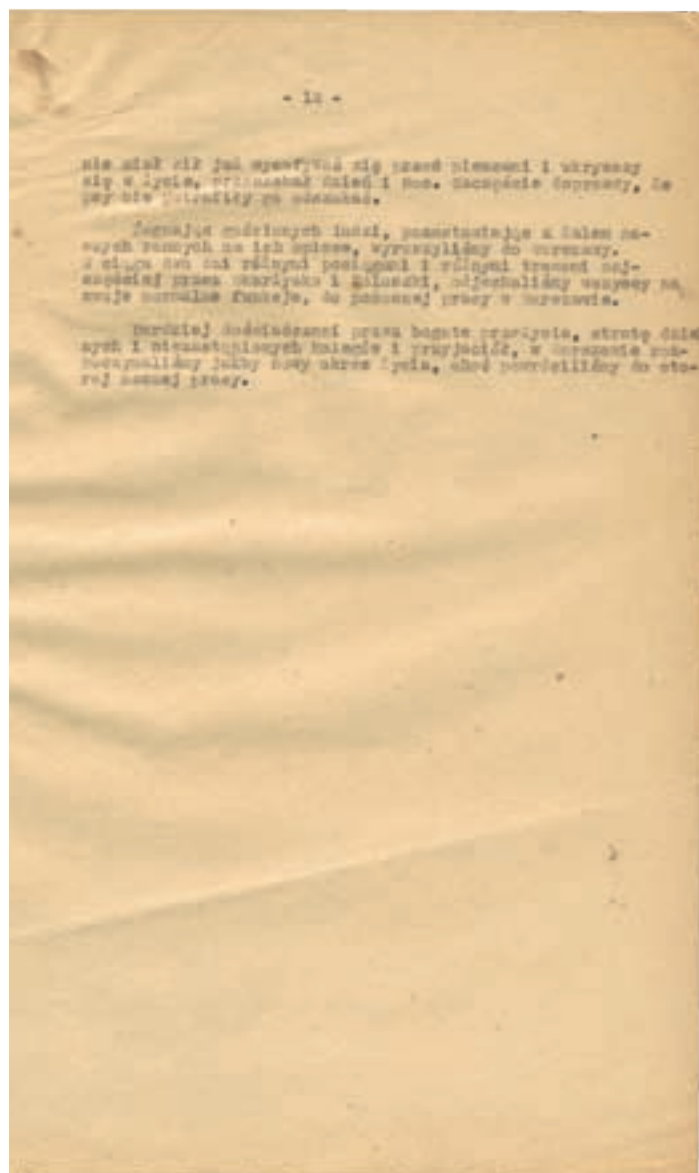
Powojenny odpis meldunku z akcji Koppe. 15 VII 1944 r., godz. 18., s. 2-3. Ten egzemplarz znajdował się w osobistym archiwum dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal. (AAN)

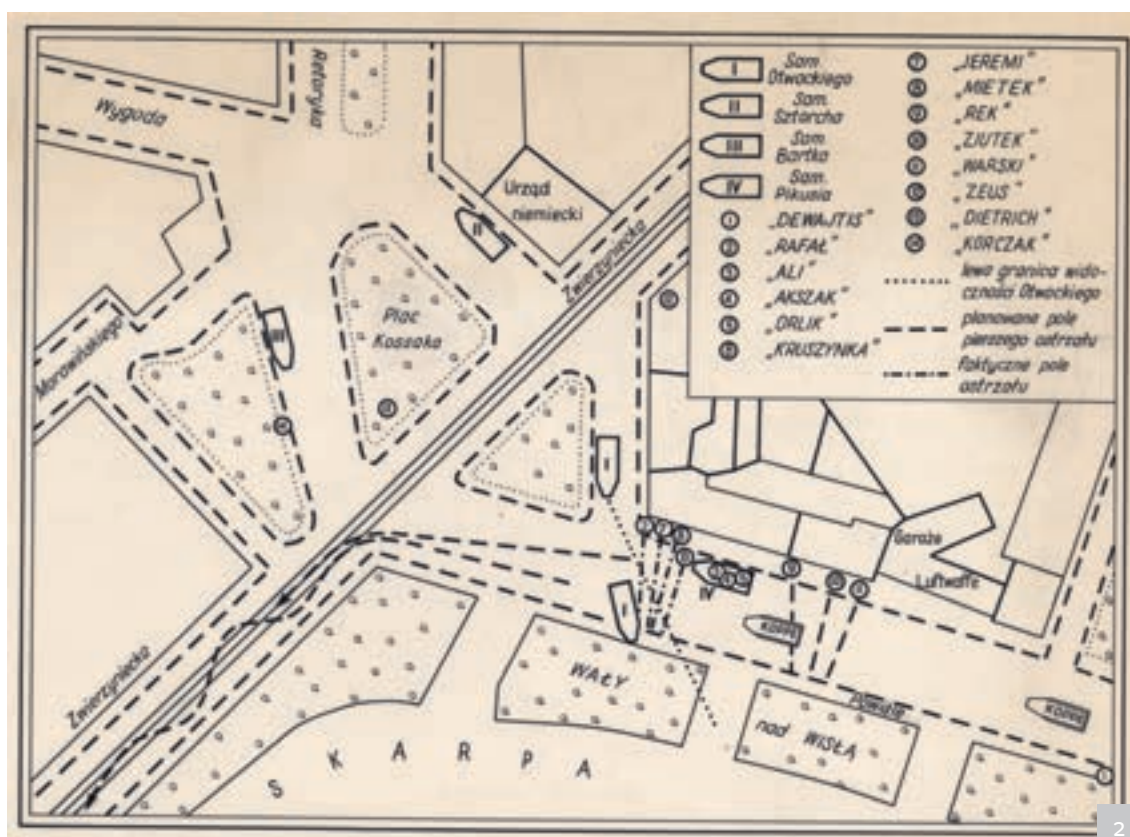
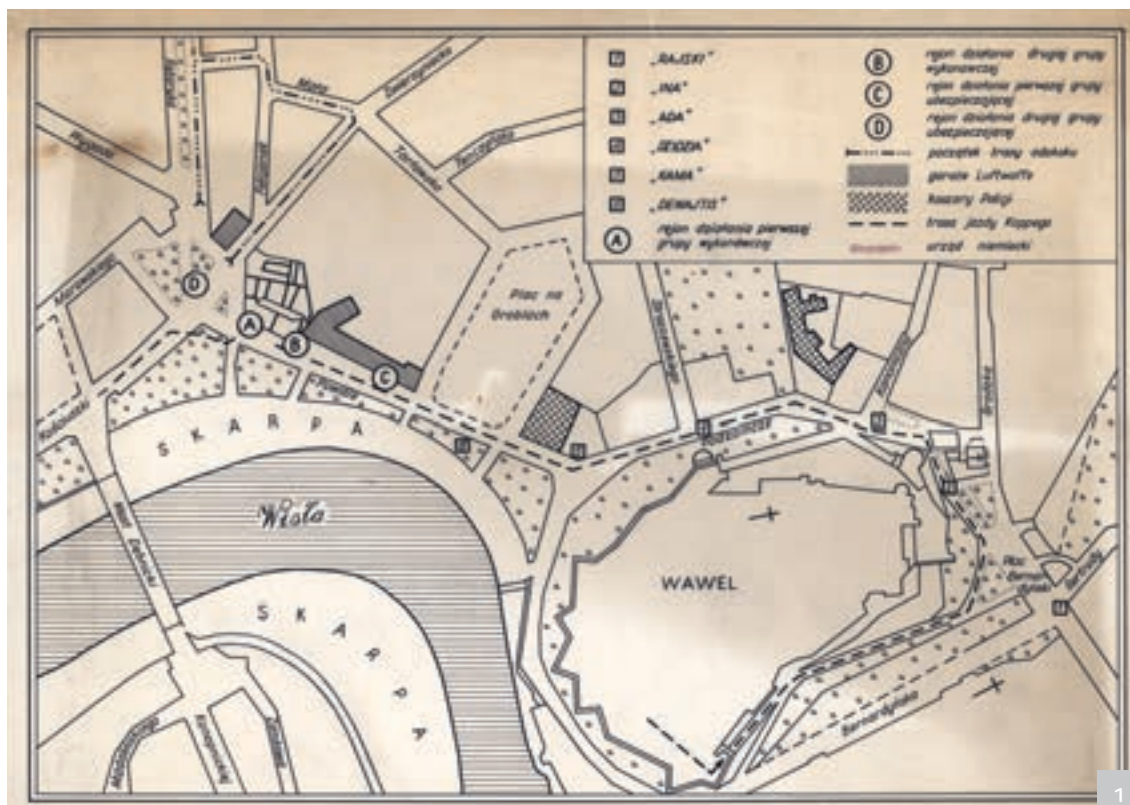
Powojenny odpis meldunku z akcji Koppe. 15 VII 1944 r., godz. 18., s. 6-7. Ten egzemplarz znajdował się w osobistym archiwum dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal. (AAN)

Powojenny odpis meldunku z akcji Koppe. 15 VII 1944 r., godz. 18., s. 10-11. Ten egzemplarz znajdował się w osobistym archiwum dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal. (AAN)

Powojenny odpis meldunku z akcji Koppe. 15 VII 1944 r., godz. 18., s. 12. Ten egzemplarz znajdował się w osobistym archiwum dowódcy oddziału PARASOL Adama Borysa, ps. Pal. (AAN)

1. Rozstawienie pozycji żołnierzy przed rozpoczęciem akcji według Piotra Stachiewicza. (AAN)
2. Plan akcji na Koppego według Piotra Stachiewicza. (AAN)
3. Plan akcji na Koppego sporządzony w 1945 r. przez Aleksandra Kunickiego, ps. Rayski jako załącznik nr 2 do „Materiału informacyjnego do Kroniki Historycznej”. Przejęty przez funkcjonariuszy MBP podczas rewizji u Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław i pozostający w jego depozycie więziennym. (IPN)

1. Widok ul. Powiśle od strony narożnika pl. Kossaka. W tle widoczny Wawel. Na chodniku i ulicy widoczne oznaczone przez Piotra Stachewicza pozycje uczestników akcji. (AAN)
2. Miejsce akcji – ul. Powiśle. Widoczny monument wmurowany w dom przy ul. Powiśle 3. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
3. Miejsce akcji – widok z wysokości domu przy ul. Powiśle 3 w stronę pl. Kossaka. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
4. Miejsce akcji – widok od strony ul. Retoryki w kierunku pl. Kossaka i miejsca, w którym stał samochód prowadzony przez „Bartka”. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

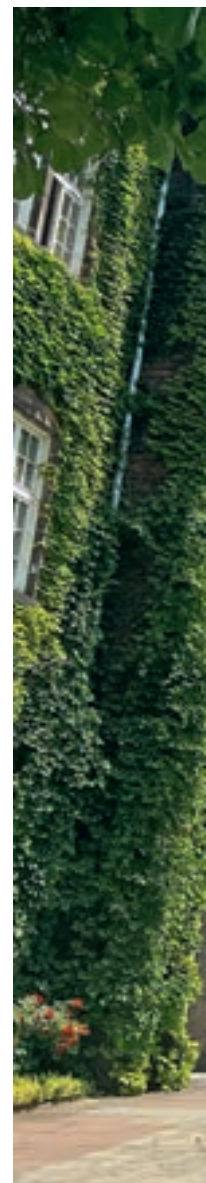
Płyta memoratywna wmurowana w ścianę domu przy ul. Powiśle 3. Tekst umieszczony na niej głosi:

PAMIĘCI POLEGŁYCH/ ŻOŁNIERZY KEDYWU ARMII KRAJOWEJ/
HALINY GRABOWSKIEJ „ZETY”/ STANISŁAWA HUSKOWSKIEGO
„ALEGO”/ WOJCIECHA CZERWINSKIEGO „ORLIKA”/ TADEUSZA
ULANKIEWICZA „WARSKIEGO”/ BOLESŁAWA NIEPOKOJA
„STORCHA”/ UCZESTNIKÓW DOKONANEGO 11 LIPCA 1944/
ZAMACHU NA HITLEROWSKIEGO ZBRODNIARZĄ/ GENERAŁA
SS WILHELMA KOPPEGO. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

1. Dom przy ul. Krakowskiej 10 od strony ulicy. Mieściło się tutaj mieszkanie Mieczysława Albinowskiego, u którego swoją kwaterę mieli dowódca akcji Stanisław Leopold, ps. Rafał, zastępca dowódcy akcji Stanisław Huskowski, ps. Ali, Jerzy Zborowski, ps. Jeremi i Antoni Sakowski, ps. Mietek. W momencie przybycia do domu gestapo gospodarze mieszkania ewakuowali szybko wewnętrznym gankiem wymienioną czwórkę nocujących. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
2. Dom przy ul. Krakowskiej 10 od strony podwórza. Widoczne odkryte, wewnętrzne ganki, którymi w momencie przybycia gestapo ewakuowali się z mieszkania Mieczysława Albinowskiego dowódca akcji Stanisław Leopold, ps. Rafał, zastępca dowódcy akcji Stanisław Huskowski, ps. Ali, Jerzy Zborowski, ps. Jeremi i Antoni Sakowski, ps. Mietek. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
3. Dom przy ul. Karmelickiej 68, w którym znajdował się jeden z magazynów broni na akcję. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

1. Dom przy ul. Wielopole 6. Tutaj, w mieszkaniu swojej ciotki Anny Dobrowolskiej zamieszkała po przyjeździe do Krakowa Halina Grabowska, ps. Zeta. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
2. Dom przy ul. Beliny-Prażmowskiego 37, w którym w mieszkaniu pani Kilianek siostry Kazimierza Kardasia, ps. Orkan zamieszkali przed akcją Wojciech Świątkowski, ps. Korczak, Bogusław Niepokój, ps. Storch, Stefan Dyż, ps. Pikuś i Jan Bernatowicz, ps. Bartek. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
- 3., 4., 5. Dom na rogu ul. Bernardyńskiej i ul. Smoczej naprzeciwko Wawelu. W pierwotnym planie akcji kpt. Ryszard Nuskiewicz, ps. Powolny z Kedywu Okręgu Krakowskiego AK miał z galerijki wieżyczki znajdującej się na szczycie narożnika tego domu oddać strzał snajperski do Koppego w momencie jego wsiadania do limuzyny. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

1. Dom przy ul. Dietla 55, w którym znajdował się jeden z magazynów broni na akcję. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
2. Dom przy ul. Radziwiłłowskiej 21, w którym znajdował się jeden z magazynów broni na akcję.
Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
3. Klasztor w Tyńcu, który był również wykorzystany przed akcją. Tutaj zatrzymał się po przeniesieniu z lokalu przy ul. Topolowej 6 Józef Szczepański, ps. Ziutek, a także kilka dni Przemysław Kardasiewicz, ps. Akszak.
Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
4. Dom przy pl. Szczepański 1, w którym mieli mieszkać kierowcy oddziału uczestniczący w akcji, w tym Jan Bernatowicz, ps. Bartek i Przemysław Kardasiewicz, ps. Akszak. Wybrano mieszkanie muzyka ze znajdującego się tu Starego Teatru. Od miejsca garażowania ich samochodów przy ul. Szlak 33 było stąd 15 minut piechotą. Już po ustaleniu planu akcji odbyła się tutaj odprawa dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pług, jego zastępcy Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi i dowódcy akcji Stanisława Leopolda, ps. Rafał z kierowcami uczestniczącymi w akcji. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

1. Dom przy ul. Topolowej 6 z wyznaczonym przez Kedyw Okręgu Krakowskiego AK mieszkaniem Antoniny Bormańskiej, w którym po przyjeździe z Warszawy zatrzymali się Józef Szczepański, ps. Ziutek i Antoni Sakowski, ps. Mietek. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

2. Budynek Akademii Górniczo-Hutniczej przy al. Mickiewicza 30 siedziba władz Generalnego Gubernatorstwa – miejsce urzędowania Wilhelma Koppego, do którego przyjeżdżał z Wawelu. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

3. Dom przy placu Na Groblach 5. W stojącym tutaj wcześniej domu, w mieszkaniu funkcyjnego Kedywu Okręgu Krakowskiego AK zamieszkali przed akcją Tadeusz Ulankiewicz, ps. Warski i Mieczysław Janicki, ps. Otwocki. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

4. Dom przy ul. Szlak 33, przy którym miano garażować przed akcją samochody. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

5. Kościół św. Wojciecha na Rynku w Krakowie – miejsce nawiązania kontaktu przez Eugeniusza Schielberga, ps. Dietrich z łączniczką Ireną Sokołowską, ps. Bobo, w sprawie odbioru broni dostarczonej do wykonania akcji. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

6. Po prawej stronie kram nr 3 w krakowskich Sukiennicach. W nim pracowała w charakterze sprzedawcy łączniczka Kedywu Okręgu Krakowskiego AK Irena Sokołowska, ps. Bobo. Tutaj znajdował się punkt kontaktowy między dowódcą akcji Stanisławem Leopoldem, ps. Rafał i Józefem Basterem, ps. Rak z Kedywu Okręgu Krakowskiego AK. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

1. Jerzy Zborowski, ps. Jeremi
– obserwator dowódcy
oddziału Adama Borysa,
ps. Pług, uczestniczący
i koordynujący odwrót.
(AAN)
2. Stanisław Leopold, ps. Rafał
– dowódca akcji. (AAN)
3. Stanisław Huskowski, ps. Ali
– I zastępca dowódcy akcji,
dowódca II grupy
szturmowej. (AAN)
4. Jan Bernatowicz, ps. Bartek
– kierowca BMW. (AAN)
5. Wojciech Czerwiński,
ps. Orlik – II grupa
szturmowa. (AAN)
6. Stefan Dyż, ps. Pikuś –
II grupa szturmowa, kierowca.
(AAN)
7. Elżbieta Dziębowska,
ps. Dewajtis – sygnalizacja.
(AAN)
8. Tadeusz Maria Fopp,
ps. Tadeusz. (AAN)
9. Halina Grabowska, ps. Zeta
– przygotowanie akcji. (AAN)
10. Mieczysław Janicki,
ps. Otwocki – kierowca.
(Zbiory Roberta Stachyry)
11. Zofia Jasieńska, ps. Ina
– rozpoznanie, sygnalizacja,
Kedyw Okręgu Krakowskiego
AK. (AAN)
12. Tadeusz Karczewski,
ps. Wierzba – kierowca.
(AAN)

13

14

15

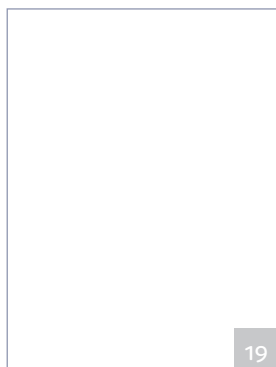
16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

13. Przemysław Kardaszewicz,
ps. Akszak – II grupa
szturmowa. (AAN)

14. Jerzy Kołodziejski,
ps. Zeus – II grupa
ubezpieczenia. (AAN)

15. Aleksander Kunicki,
ps. Rayski – wywiad. (AAN)

16. Jerzy Małow, ps. Rek –
I grupa ubezpieczenia. (AAN)

17. Bogusław Niepokój,
ps. Storch – kierowca. (AAN)

18. Zdzisław Poradski,
ps. Kruszynka – I grupa
ubezpieczenia. (AAN)

19. Irena Potoczek, ps. Ada
– rozpoznanie, sygnalizacja,
Kedyw Okręgu Krakowskiego
AK.

20. Wiesław Raciborski,
ps. Robert – przygotowanie
kwatremistrzowskie akcji.
(AAN)

21. Antoni Sakowski, ps. Mietek
– II zastępca dowódcy akcji.
(AAN)

22. Eugeniusz Schielberg,
ps. Dietrich – II grupa
ubezpieczenia. (AAN)

23. Irena Sokołowska, ps. Bobo
– rozpoznanie, Kedyw
Okręgu Krakowskiego AK.
(AAN)

24. Zofia Sokołowska,
ps. Dzidzia – rozpoznanie,
sygnalizacja, Kedyw Okręgu
Krakowskiego AK. (AAN)

25. Maria Stypułkowska,
ps. Kama – rozpoznanie,
sygnalizacja.
(Zbiory rodziny Chojeckich)

26. Józef Szczepański,
ps. Ziutek – I grupa
ubezpieczenia. (AAN)

27. Jacek Sperling, ps. Jacek.
(AAN)

28. Anna Szygalska,
ps. Tomek – rozpoznanie,
Kedyw Okręgu Krakowskiego
AK.

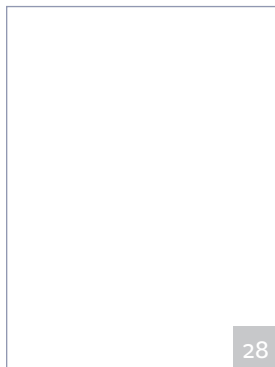
29. Wojciech Świątkowski,
ps. Korczak – dowódca
II grupy ubezpieczenia. (AAN)

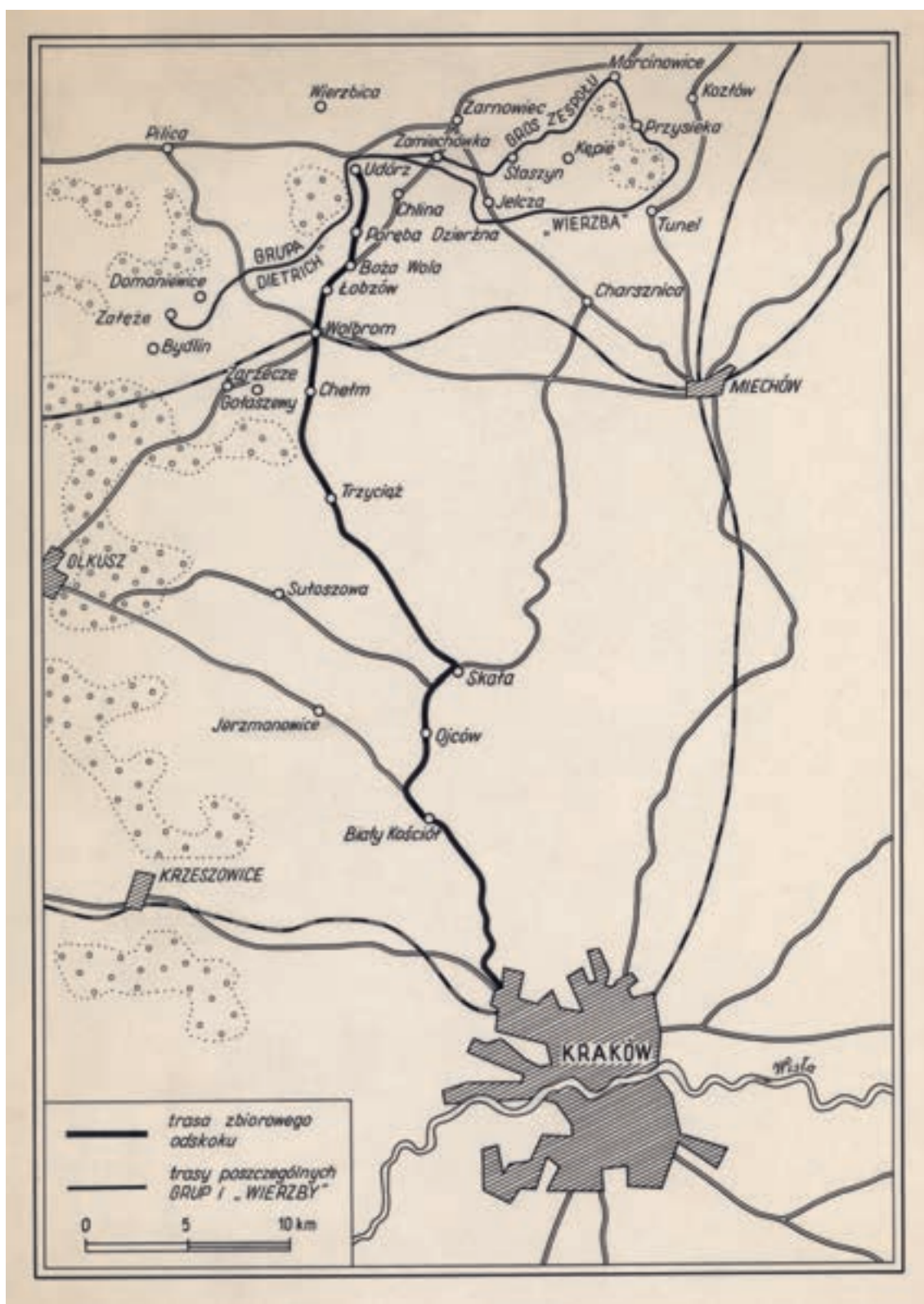
30. Tadeusz Ulankiewicz,
ps. Warski – III zastępca
dowódcy akcji, dowódca
I grupy ubezpieczenia. (AAN)

31. Józef Baster, ps. Rak –
szef łączności Kedywu
Okręgu Krakowskiego AK,
brał udział w organizacji
wywiadu i łączności do akcji
na Koppego, prowadził
również sam rozpoznanie
Koppego. (AAN)

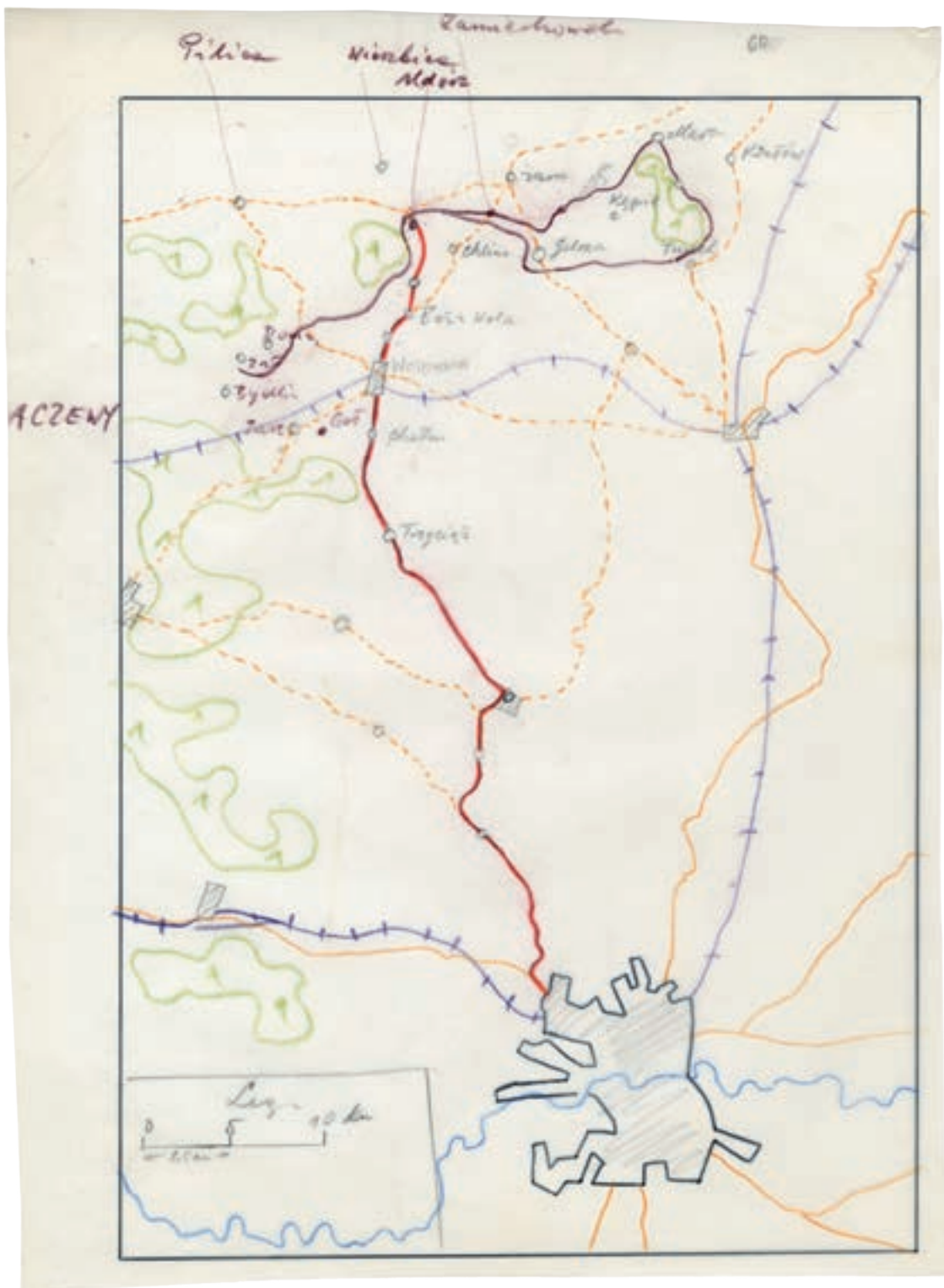
32. Zbigniew Dworak,
ps. Dr Maks – lekarz
batalionu, obecny na punkcie
sanitarnym w dworze Poręba
Dzierżna i w trakcie odwrotu.
(AAN)

33. Marian Korzeniowski
– lekarz Obwodu Olkusz AK.
Obecny w czasie odwrotu
w majątku Poręba Dzierżna.
(AAN)

Plan odwrotu z Krakowa uczestników akcji. Opracowanie: Piotr Stachiewicz. (AAN)

Szkic planu odwrotu z Krakowa uczestników akcji na Koppego. Opracowanie: Piotr Stachiewicz. (AAN)

1

1. Droga Udórz – Wymysłów, 1969 r. (AAN)

2. Droga Udórz – Wymysłów.

Widok ze szczytu wzniesienia
na południe.

Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2023 r.

3. Droga Udórz – Wymysłów.

Na szczycie wzniesienia nastąpiło
spotkanie z Niemcami.

Widok od północy.

Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2023 r.

2

3

1. Wacław Gacek z Przysieki (brat Weroniki) – niósł pomoc żołnierzom PARASOLA w czasie ich pobytu w rodzinnym gospodarstwie. (AAN)
2. Zygmunt Gardęła, ps. Granat (z psem) dowódca Podobwodu „Dominika-Wikcia” Obwodu Olkusz AK, dowódca plutonu Kedyw w Wolbromiu. (AAN)
3. Leonard Wyjadłowski, ps. Ziemia – dowódca Kedywu Obwodu Olkusz AK. (AAN)
4. Weronika Gacek Krzemieniowa z Przysieki – u niej w gospodarstwie został ulokowany ranny „Rafał” i tutaj także był operowany. (AAN)
5. Piotr Miąsko z Zamiechówka 226, żołnierz września 1939 r. Zabrał na swój wóz wycofujących się przed Niemcami „Rafała” i „Zeusa”. Fotografia z lat 60. XX w. (AAN)

1. Franciszek Kucypera w Krakowie, 1938 r. Żołnierz miejscowej placówki AK. Udzielał pomocy żołnierzom PARASOLA. Zabity przez Niemców. (AAN)
2. Władysław Kucypera, 1939 r. Żołnierz miejscowej placówki AK. Udzielał pomocy żołnierzom PARASOLA. Zabity przez Niemców. (AAN)
3. Ksiądz Marcin Dubiel (1900-1986), proboszcz parafii w Porębie Dzierżnej w latach 1934-1953. Niósł pomoc partyzantom oddziałów z AL i AK. Wypowiadał i namaścił olejami świętymi uczestników akcji w czasie ich pobytu w Przysiece i pod Udorzem. (AAN)
4. Obraz księdza Marcina Dubiela „Melodia jednej struny”. (AAN)
5. Dwór w Porębie Dzierżnej, gdzie w majątku Haliny Siemiątkowskiej został zorganizowany znajdujący się na zaplanowanej drodze odwrotu punkt sanitarny. Dowódca akcji Stanisław Leopold, ps. Rafał, ale również dowódca oddziału PARASOL Adam Borys, ps. Pług odwiedzili dwór jeszcze przed akcją. Zamieszkali w nim lekarz-chirurg oddziału Zbigniew Dworak, ps. Dr Maks wraz z sanitariuszkami Haliną Kotorowicz-Słonimską, ps. Halina i Barbarą Korewą, ps. Basia. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.

1. Polna kapliczka, pod którą pochowano Stanisława Huskowskiego, ps. Ali i Wojciecha Czerwińskiego, ps. Orlik. (AAN)
2. Fotografia fragmentu skarpy przy drodze w Udorzu, na której umieszczono pomnik z płytą memoratywną poświęconą żołnierzom PARASOLA, 1970 r. (AAN)
3. Harcerskie poczty sztandarowe przed płytą memoratywną w Udorzu, 1969 r. Widoczny pierwotny wygląd monumentu. (AAN)
4. Harcerskie poczty sztandarowe przed płytą memoratywną w Udorzu, 1969 r. Widoczny pierwotny wygląd monumentu. (AAN)
5. Uroczystość przy pomniku w Udorzu z udziałem miejscowej ludności i żołnierzy PARASOLA. W centrum widoczny Jan Bernatowicz, ps. Bartek, obok niego po lewej matka „Zety” Zofia Zajchowska oraz Eugeniusz Schielberg, ps. Dietrich, 1969 r. (AAN)

1

2

3

1. Pomnik w Udorzu poświęcony zabitym w czasie akcji na Koppego. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2023 r.
2. Fragment pomnika w Udorzu poświęconego zabitym w czasie akcji na Koppego. Widoczne postaci pięciorga żołnierzy PARASOLA. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2023 r.
3. Płyta memoratywna na pomniku poświęconym zabitym w czasie akcji na Koppego. Tekst umieszczony na niej głosi:
„A KIEDY TRZEBA, NA ŚMIERĆ IDĄ/ PO KOLEI JAK KAMIENIE PRZEZ BOGA RZUCANE NA SZANIEC”/ SŁOWACKI/. TU DNIA 11 VII 1944 W WALCE O WOLNOŚĆ/ OJCZYZNY W ODWROCIE Z KRAKOWA/ PO ZAMACHU NA SZEFA GESTAPO/ POLEGLI ŻOŁNIERZE BATALIONU A.K./ „PARASOL” Z WARSZAWY/ WOJCIECH CZERWIŃSKI „ORLIK”, LAT 22/ STANISŁAW HUSKOWSKI „ALI”, LAT 22/ HALINA GRABOWSKA „ZETA”, LAT 21/ BOGUSŁAW NIEPOKÓJ „SZTORCH”, LAT 22/ TADEUSZ ULANKIEWICZ „WARSKI”, LAT 22/ ORAZ W TYDZIEŃ PÓŹNIEJ/ FRANCISZEK I WŁADYSŁAW KUCYPERA/ Z UDORZA/ CZEŚĆ ICH PAMIĘCI.
Fot. Z. Ryłski, lata 80. XX w. (AAN)
4. Widok z wysokości skarpy przy pomniku w kierunku północnym. W tle widoczne zabudowania wsi Udórz. Fot. R. Kierzkowski (AAN), 2024 r.
5. Droga Udórz – Wymysłów. Po lewej stronie, na skarpie widoczny monument poświęcony poległym uczestnikom akcji. Fot. M. Olczak (AAN), 2023 r.

4

5

Akcja na broń

Wiśniewo pod Legionowem, 12 lipca 1944 r.

CEL: Zdobycie broni.

CZAS: 12 lipca 1944 r.

MIEJSCE: Wiśniewo pod Legionowem.

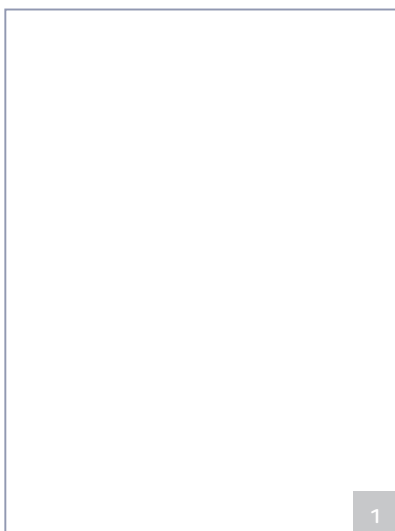
OPIS W PUBLIKACJACH:

P. Stachiewicz, **Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej**, wyd. III, Warszawa 1991, s. 352.

Meldunek Adama Borysa, ps. Pal do Oddziału II Kedywu KG AK w sprawie straty broni w miejscowości Wiśniew pod Legionowem. Z tytu dokumentu dekretacja do Referatu Stanisława Leszczyńskiego, ps. Vigil szefa Referatu 998 Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu KG AK, 12 VII 1944 r. (WBH)

P[araso]l – B[ryl]/ 12 VII [19]44/ Żarna T2/ Dn[ia] 11 b.m. godz. 12 zespół mój składający/ się z 1 oficera + 5 ludzi i samochód ciężarowy/ owo w czasie podejmowania zakupionej broni/ w Wiśniewie pod Legionowem został zaatakowany/ wany przez żandarmerię i kałmuków. Broń/ zakupiona od kałmuków. Zachodzi obawa/ prowokacji. Straty własne: 1 człowiek przypuszczalnie zabity – Brzeszczot/ 1 człowiek ranny – Pik/ 1 samochód/ 10 tys. zł./ Pik znajduje się rzekomo w szpitalu wojskowym./ P[al]/ 998-Vigil – do wiadomości/ sprawa w rozpracowaniu/ 14.VII T-2/ Żarna T2

1

2

1. NN, ps. Brzeszczot – zginął w czasie akcji.
2. Stanisław Banaszkiewicz, ps. Pik. (AAN)

Akcja na samochód

Warszawa, 21 lipca 1944 r.

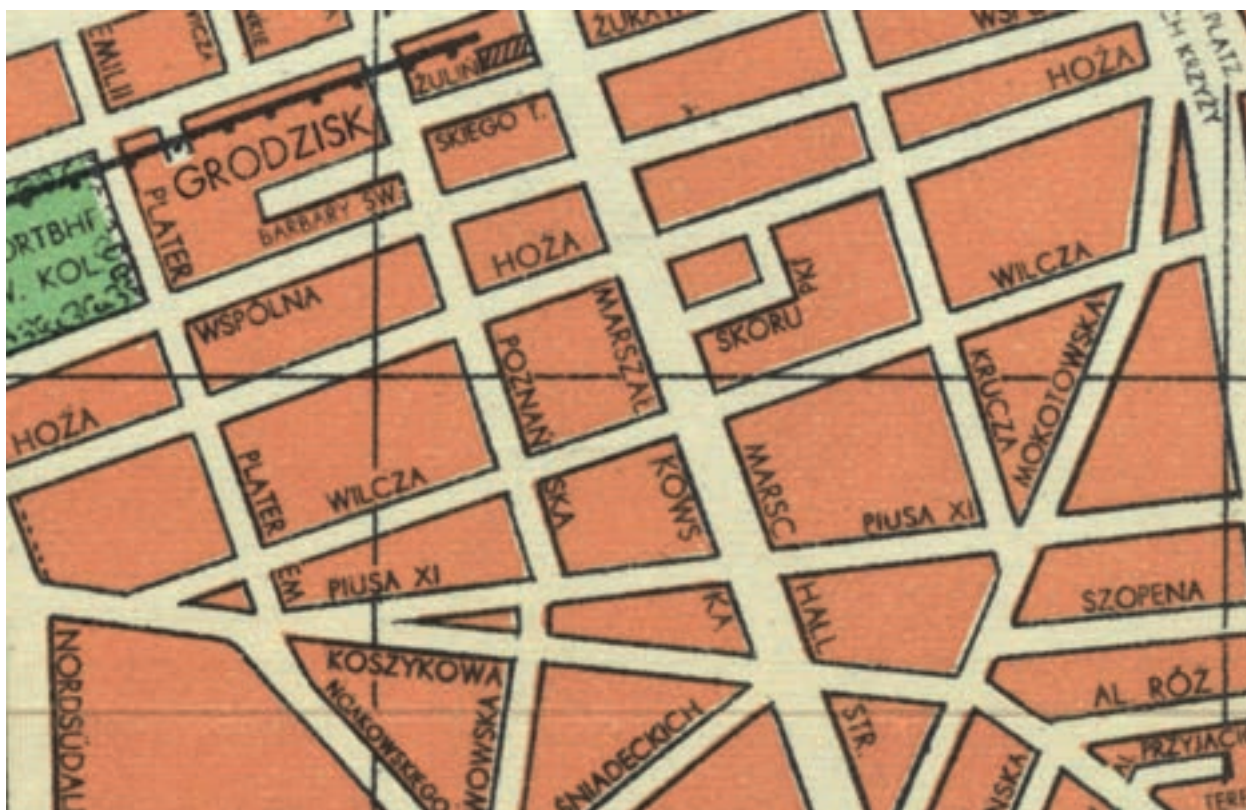
CEL: Zdobyć samochodu ciężarowego 1,5 t. marki Chevrolet.

CZAS: 21 lipca 1944 r.

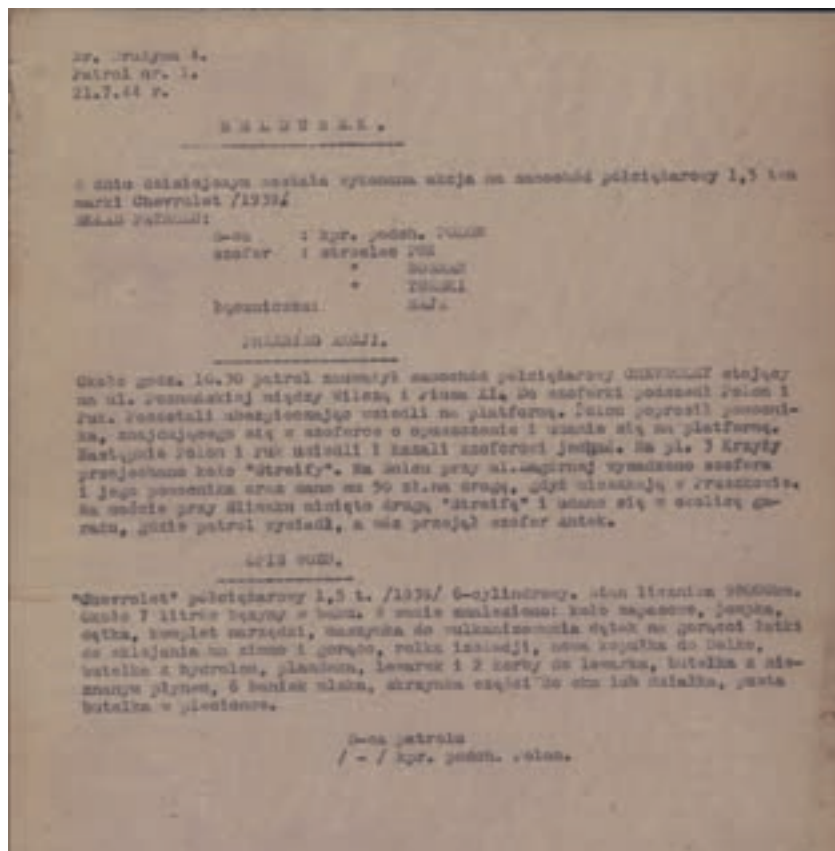
MIEJSCE: Warszawa, ul. Poznańska (między ul. Wilczą a ul. Piękną).

OPIS W PUBLIKACJACH:

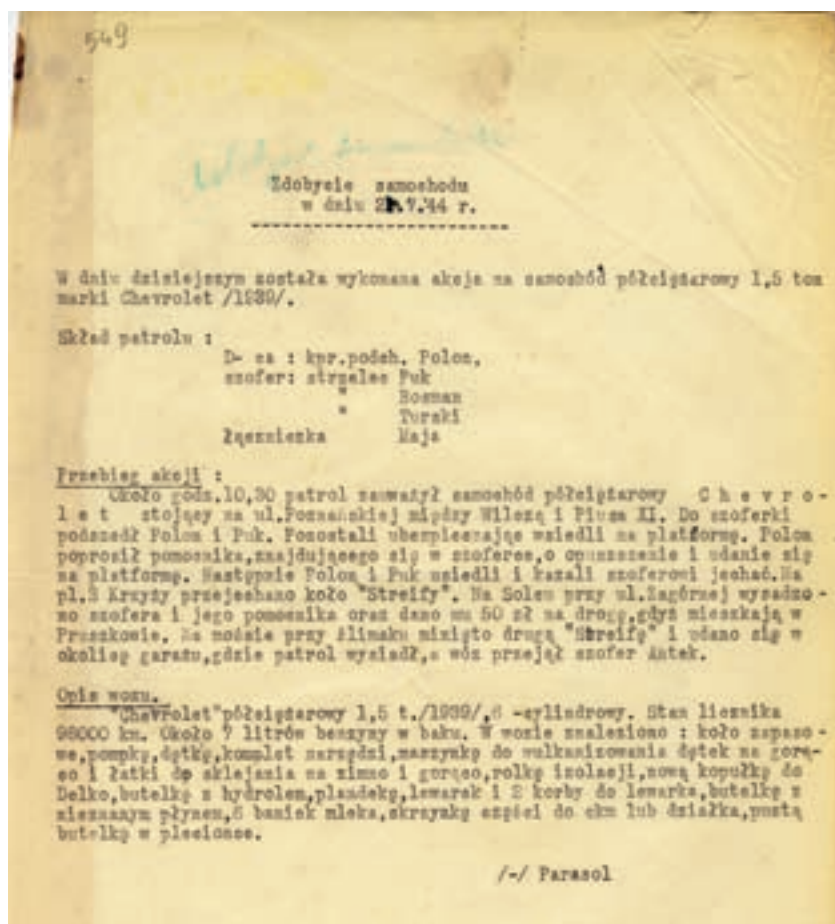
P. Stachiewicz, *Parasol. Dzieje Oddziału do Zadań Specjalnych Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej*, wyd. III, Warszawa 1991, s. 354-355.

Okolice ulicy Poznańskiej na mapie Warszawy z okresu okupacji niemieckiej, skala 1: 20 000. Wydanie: Wydawnictwo Polskie sp. z o.o., Warszawa. (AAN)

Raport dowódcy patrolu Zbigniewa Kowarskiego, ps. Polon z akcji zdobycia samochodu półciężarowego marki Chevrolet w dniu 21 VII 1944 r.
Kopia powojenna.
(Zbiory Hanny Rybickiej)

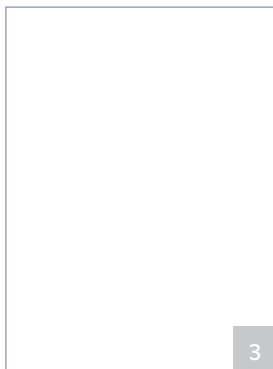
Powojenny odpis raportu ze zdobycia samochodu marki Chevrolet. Meldunek przeredagowany w części określającej dane kancelaryjne oraz autorstwo. (Karta)

Widok na miejsce akcji od strony
ul. Wilczej.
Fot. M. Olczak, 2024 r.

Widok na miejsce akcji od strony
ul. Pięknej (dawniej ul. Piusa XI).
Fot. M. Olczak, 2024 r.

1. Zbigniew Kowarski, ps. Polon
– dowódca akcji. (AAN)
2. Karol Kuzera, ps. Bosman
– szofer. (AAN)
3. Wiesław Pyziak, ps. Puk
– szofer.
4. Kazimierz Staniszewski,
ps. Turski – szofer. (AAN)
5. Maria Chuchła, ps. Maja
– łączniczka. (AAN)

Fotografie z okresu konspiracji

Prezentowane poniżej fotografie z okresu konspiracji można podzielić na kilka grup tematycznych. Pierwszą na pewno są zdjęcia wykonane podczas różnego rodzaju spotkań organizacyjnych, ćwiczeń, czy szkoleń. Jest ich stosunkowo niedużo, a część pochodzi jeszcze sprzed formalnego powołania do życia oddziału AGAT. Przedstawiają jednak jego przyszłych żołnierzy. Zostały wykonane najczęściej w okresie 1941 r. - I połowa 1943 r. Nie przestrzegano wówczas tak dokładnie zakazów fotografowania uczestników spotkań konspiracyjnych. Późniejsze dekonspiracje i aresztowania żołnierzy AK w oparciu o dane z przejętych przez Niemców fotografii spowodowały, że zdjęć uwieczniających działalność konspiracyjną było znacznie mniej. Druga grupa fotografii przedstawia żołnierzy konspiracji podczas różnego rodzaju spotkań prywatnych lub prywatno-służbowych. Są to najczęściej zdjęcia grupowe wykonane w domu, na spacerze, podczas wypoczynku, wreszcie w miejscu pracy lub praktyk zawodowych. Główną trudnością jest identyfikacja osób obecnych na części tych fotografii, a nie będących żołnierzami oddziału. Podobnie niemożliwa jest identyfikacja miejsca, jak i czasu wykonania tych fotografii. Trzecią grupą są prywatne zdjęcia osobiste wykonywane w różnych formach i w różnych kadrach, ale nie przeznaczone do dokumentów personalnych. Wykonywano je podczas wypoczynku, wycieczek, spacerów i w prywatnych mieszkaniach. Fotografie pochodzą z zasobu Archiwum Akt Nowych oraz ze zbiorów prywatnych rodzin żołnierzy.

Włodzimierz Malento, ps. Góral (z lewej) – drużynowy hufca Szarych Szeregów Ochoty i NN na Krakowskim Przedmieściu blisko bramy Uniwersytetu Warszawskiego, 1942 r. (AAN)

Zespół harcerzy na półkoloniach,
na Kole. Alina Rosental stoi,
Włodzimierz Malento, ps. Góral
pierwszy z lewej, Warszawa,
wiosna 1940 r. (AAN)

Zespół harcerzy na półkoloniach,
na Kole. Włodzimierz Malento,
ps. Góral stoi trzeci z lewej,
Warszawa, wiosna 1940 r. (AAN)

4

5

1. Andrzej Łukoski, ps. Blondyn (siedzi, zginął 18 VIII 1944 r., dowódca 1 Kompanii „Maciek” Batalionu Zośka), Wiesław Raciborski, ps. Robert i Bronisław Pietraszewicz, ps. Lot (w kapeluszu, zmarł 4 II 1944 r. śmiertelnie ranny w akcji na Kutscherę) podczas zajęć terenowych, 1943 r. (AAN)
2. Krystyn Strzelecki, ps. Zawał w trakcie nauki, 15 III 1943 r. (AAN)
3. Lidia Kowalczyk, ps. Akne i Krystyn Strzelecki, ps. Zawał. Fotografia z 1943 r. Dnia 15 VIII 1944 r. wzięli ślub w kościele garnizonowym na Starym Mieście i był to pierwszy ślub w oddziale, w czasie powstania. (AAN)
4. Ryszard Klimaszewski, ps. Oskar (na pierwszym planie po prawej stronie) z I plutonu 1 Kompanii w warsztatach narzędziowych, 1942 r. „Oskar” poległ 1 IX 1944 r. na Starym Mieście. (AAN)
5. Grupa żołnierzy oddziału.

„Pieśń Podchorążych”

Na szkoleniu się zebrali
 Sekcyjeczka nasza mała
 Ośmiu chłopców, każdy chłopczyk,
 chłop na schwał
 Po Warszawie wieść już krąży, że w tej
 klasie podchorążych
 Pan Bóg najmorowszych chłopców dał.
 Jest Kruszyńska, wątłe dziecię
 Dwóch Bliźniaków w niej znajdziecie
 Wąsacz Zdzisio, Władzio, Misio
 i Olbrzymek ranny w pierś
 No i w końcu Ziunio skromny
 Co urodę ma ogromną
 Co w nim kobiet legion kocha się
 na śmierć
 Kruszyńeczka kawał chłopca
 Strasznie wódę lubi żłopać
 Misio ciemniak, gdzieś z poleskich
 przybył błot
 Władzio zaś i dwaj Bliźniacy
 Tworzą chór nie byle jaki
 Zdzisław wąsy rude ma jak stary kot
 Każdy przeszłość ma bojową
 Każdy gdzieś nadstawiał głowę
 Każdy rwie się, kiedy akcji przyjdą dni
 W dzień im sten i filipinki
 W nocy wódzia i dziewczynki
 A ze śmierci każdy sobie równo drwi

Konspirację każdy ceni
 Co dzień krawat każdy zmieni
 Koszulinę raz na tydzień, narzeczoną
 zaś co trzy
 Każdy z nich poszukiwany
 Więc co noc u innej panny
 Przed Gestapo kryjąc się biedaczek śpi
 Dwaj Bliźniacy i Misiunio
 Kruszyńeczka i Włodziunio
 Wąsacz Zdzisio i Olbrzymek ranny
 w pierś
 No i w końcu Ziunio skromny
 Co urodę ma ogromną
 Co w nim kobiet legion kocha się
 na śmierć
 A gdy przyjdą lepsze czasy
 To pojedą wszyscy w lasy
 Będą śpiewać, maszerować, będą
 strzelać, będą bić
 A gdy który w boju padnie
 Reszta mu zaśpiewa ładnie
 Tę piosenkę, naszą piosnkę z dawnych dni
 I popłynie pieśń po lesie
 Echo w Polskę ją poniesie
 Będą ptaki ją śpiewały, będzie wiatr
 w gałęziach grał
 Będą panny nocą śniły
 Będą śniły i marzyły
 By im Pan Bóg z takiej paczki męża dał

1. Ewa Płoska, ps. Ewa Długa przy ul. Kleczewskiej na warszawskich Bielanach, 30 III 1943 r. (Fotografia ze zbiorów Zofii Romaszewskiej)
2. Bronisław Hellwig, ps. Bruno – jego ostatnie dwa zdjęcia przed wybuchem Powstania Warszawskiego. Zmarł 22 VII 1945 r. na skutek odnowienia się wojennych ran. (Zbiory Barbary Hellwig)
3. Szkolenie podchorążych. Od lewej: Zdzisław Buczyński, ps. Seta (poległ 20 VIII 1944 r.), Władysław Refling, ps. Kruk i Marian Buczyński, ps. Zapiewajto (poległ 27 VIII 1944 r. w Pałacu Kasińskich) w pokoju Józefa Szczepańskiego, ps. Ziutek u państwa Kłodzińskich przy ul. Długiej 10. Dnia 12 IV 1944 r. do mieszkania tego weszło Gestapo. Śmierć poniósł broniący się Justyn Ignatowicz, ps. Figa. (AAN)

1. Żołnierze z 1 Kompanii.

Zdzisław Buczyński, ps. Seta (pierwszy od lewej w dolnym rzędzie, poległ 20 VIII 1944 r.), Zdzisław Poradzki, ps. Kruszynka (drugi od prawej w dolnym rzędzie), Henryk Humięcki, ps. Olbrym (pierwszy od lewej w górnym rzędzie, poległ 27 VIII 1944 r. w Pałacu Krasińskich), Władysław Refling, ps. Kruk (drugi od prawej w górnym rzędzie), lato 1943 r. (AAN)

2. Konspiracyjne spotkanie żołnierzy Kedywu w domu Saskich przy ul. Filtrowej w Warszawie. Od lewej: Konrad Okolski, ps. Kuba (poległ 11 VIII 1944 r.), Stanisław Krawczyk, ps. Stasiek, Tadeusz Wieczorkiewicz, Feliks Pendelski, ps. Felek (poległ 6 VI 1943 r. w akcji pod Czarnocinem), Jerzy Rządowski, ps. Kieros (poległ 25 VIII 1944 r.), Józef Saski, ps. Katoda, Bohdan Saski, ps. Bohdan (poległ 27 VIII 1944 r. w Pałacu Krasińskich), 1943 r. (AAN)

3. Konspiracyjne spotkanie żołnierzy Kedywu w domu Saskich przy ul. Filtrowej. Od lewej: Bohdan Saski, ps. Bogdan, Konrad Okolski, ps. Kuba, Jerzy Rządowski, ps. Kieros, NN, Feliks Pendelski, ps. Felek, Tadeusz Wieczorkiewicz, Józef Saski, ps. Katoda, NN, 1943 r. (AAN)

4

5

4. Konspiracyjne spotkanie żołnierzy Kedywu w domu Saskich przy ul. Filtrowej. Od lewej: Józef Saski, ps. Katoda, Konrad Okolski, ps. Kuba, NN, NN, Jerzy Rządowski, ps. Kieros, Feliks Pendelski, ps. Felek, Tadeusz Wieczorkiewicz, Bohdan Saski, ps. Bogdan 1943 r. (AAN)

5. Spotkanie żołnierzy Kedywu w ogrodzie domu Saskich przy ul. Filtrowej. Od lewej: Sławomir Szymankiewicz, ps. Czarnota, Józef Saski, ps. Katoda oraz Jan Rodowicz, ps. Anoda, 1944 r. (AAN)

1. Justyn Ignatowicz, ps. Figa leżący w trumnie. Nad nim matka i siostra. Fotografia wykonana w Zakładzie Medycyny Sądowej przy ul. Oczuki. Ignatowicz poniósł śmierć 12 IV 1944 r. w lokalu konspiracyjnym Józefa Szczepańskiego, ps. Ziutek przy ul. Długiej 10. (AAN)
2. Justyn Ignatowicz, ps. Figa przed budynkiem administracyjnym „Parku Paderewskiego”. Zginął 12 IV 1944 r. w lokalu konspiracyjnym Józefa Szczepańskiego, ps. Ziutek przy ul. Długiej 10, b.d. (AAN)
3. Przemysław Kardasiewicz, ps. Akszak, ok. 1943 r. (AAN)
4. Przemysław Kardasiewicz, ps. Akszak, ok. 1942 r. (AAN)
5. Przemysław Kardasiewicz, ps. Akszak – uczestnik akcji na Koppego w Krakowie, ok. 1942 r. (AAN)
6. Od lewej: Władysław Kłossowski, Przemysław Kardasiewicz, ps. Akszak, Zbigniew Storożyński, ps. Fernando, ok. 1943 r. (AAN)

1. Kazimiera Chuchła, ps. Kaja i Maria Chuchła, ps. Maja w trakcie szkolenia konspiracyjnego. Bohaterskie łączniczeki oddziału wielce zasłużone w konspiracji i w Powstaniu Warszawskim, w którym obie zginęły. (AAN)

2. Od prawej: Adam Czerniawski, ps. Karo (poległ na Solcu 53 dnia 22 IX 1944 r.), Ludomir Składnik, ps. Pik (ranny 11 VII 1944 r. w Wiśniewie podczas akcji zakupu broni) i Ireneusz Szatkowski, ps. Nałęcz w parku Ujazdowskim w Warszawie, we wtorek dnia 27 V 1942 r. (AAN)

3. Spotkanie żołnierzy konspiracji w Legionowie. Od lewej Jerzy Lechowicz, ps. Jurek Szekspir (I rejon VII Obwodu „Obroża”), Maria Wiernicka Rajszewicz z Legionowa, Władysław Kalinowski, ps. Włodek (poległ w Powstaniu Warszawskim), lato 1943 r. (AAN)

4. Spotkanie towarzyskie żołnierzy konspiracji. Od prawej: Krystyn Strzelecki, ps. Zawół, NN, Władysław Kamiński, 1943 r. (AAN)

5. Fotografia drużyny dowodzonej przez Bogdana Woźniaka, ps. Szarak podczas zajęć w Józefowie, b.d. (AAN)

1. Od lewej: Zbigniew Kuszner, ps. Sokół, Zbigniew St. Dąbrowski, ps. Cyklon i Janusz Makowski, ps. Mrok, 15 VII 1944 r. Fotografie wykonał Wiesław Henryk Kuszner, ps. Granat, młodszy brat Zbigniewa. Zwracają uwagę buty tzw. oficerki noszone przez Kusznera i Makowskiego. Dąbrowski zginął zamordowany w szpitalu powstańczym 6 VIII 1944 r. Makowski kilkakrotnie ranny zmarł w szpitalu powstańczym przy ul. Marszałkowskiej dnia 11 IX 1944 r. po postrzale w brzuch. Wcześniej amputowano mu prawe ramię. Bracia Kusznerowie przeżyli wojnę.

2.-4. Hanna Wichrowska, ps. Hanka z IV plutonu 1 kompanii – zginęła na Starym Mieście 31 VIII 1944 r. podczas próby przebiecia do Śródmieścia. Fotografie z okresu wojny. (AAN)

5. Zofia Kozłowska-Raciborska, ps. Zosia, żona kwatermistrza oddziału Wiesława Raciborskiego, ps. Robert – zginęła 19 IX 1944 r. na Czerniakowie. (AAN)

1. Uczestnicy akcji na Stamma z I-szego zespołu ubezpieczającego Zbigniew St. Dąbrowski, ps. Cyklon i Kazimierz Łukasiak, ps. Burza podczas spaceru w Warszawie, 1943/1944. Obaj zginęli w czasie Powstania Warszawskiego. (AAN)
2. Eugeniusz Błotnicki, ps. Kruk i Czesław Gajewski, ps. Hektor. Fotografia wykonana na placu przed domem Gajewskich w Legionowie przy ul. Królowej Jadwigi 15. „Kruk” zginął zamordowany 2 IX 1944 r. w szpitalu powstańczym przy ul. Długiej 7, 1943 r. (AAN)
3. Tadeusz Gajewski, ps. Farys i Czesław Gajewski, ps. Hektor na placu przed domem rodziców w Legionowie przy ul. Królowej Jadwigi 15, VII 1943 r. (AAN)

1. Spotkanie u państwa Królewskich w Milanówku – Helenowie w trakcie przeprowadzania nasłuchu radiowego, lato 1943 r. Od lewej: Władysław Holender vel Aleksander Rybicki, ps. Szprotka (zabity przez Niemców przy ul. Słonecznej 23 dnia 22 VI 1944 r.), Zygmunt Lutyk, ps. Graf, Stanisław Nowiński, ps. Niesz i Zbigniew Chmaj, ps. Ryś, Dryl (zginął 15 VIII 1944 r. na Starym Mieście). (AAN)

1

2. Spotkanie u państwa Królewskich w Milanówku – Helenowie w trakcie przeprowadzania nasłuchu radiowego, lato 1943 r. Od lewej: Stanisław Nowiński, ps. Niesz, stoi Władysław Holender vel Aleksander Rybicki, ps. Szprotka (zabity przez Niemców przy ul. Słonecznej 23 dnia 22 VI 1944 r.), za nim siedzi Wiesław Olkiewicz, ps. Pajęczek (aresztowany przez Gestapo 22 VI 1944 r. i zamordowany), stoi NN, ps. Ralf, Zbigniew Chmaj, ps. Ryś, Dryl (zginął 15 VIII 1944 r. na Starym Mieście), NN, ps. Jadzia. (AAN)

2

3. Spotkanie u państwa Królewskich w Milanówku – Helenowie w trakcie przeprowadzania nasłuchu radiowego, lato 1943 r. Od lewej: Wiesław Olkiewicz, ps. Pajęczek (aresztowany przez Gestapo 22 VI 1944 r. i zamordowany), z butelką NN, ps. Fred, Władysław Holender vel Aleksander Rybicki, ps. Szprotka (zabity przez Niemców przy ul. Słonecznej 23 dnia 22 VI 1944 r.), przy radiu NN, ps. Zosia. (AAN)

3

Spotkanie na działce pod Warszawą. Od lewej: NN, Jerzy Zapadko, ps. Mirski, Irena Malento, ps. Jenny (zginęła 19 IX 1944 r. na Czerniakowie), NN. Zwracają uwagę cztery emblematy z białoczerwonymi orłami ustawione na pierwszym planie na kocu, b.d. (AAN)

1. Spotkanie towarzyskie żołnierzy oddziału pod Warszawą. W pierwszym rzędzie od lewej: Władysław Holender vel Aleksander Rybicki, ps. Szprotka (zabity przez Niemców przy ul. Słonecznej 23 dnia 22 VI 1944 r.), NN, Wiesław Olkiewicz, ps. Pajączek (aresztowany przez Gestapo 22 VI 1944 r. i zamordowany). Za nimi od prawej: Irena Malento, ps. Jenny (zginęła 19 IX 1944 r. na Czerniakowie), Jerzy Zapadko, ps. Mirski, NN, NN, b.d. (Karta)

2. Irena Malento, ps. Jenny (zginęła 19 IX 1944 r. na Czerniakowie) i Władysław Holender vel Aleksander Rybicki, ps. Szprotka (zabity przez Niemców przy ul. Słonecznej 23 dnia 22 VI 1944 r.). (Karta)

3. Irena Malento, ps. Jenny (zginęła 19 IX 1944 r. na Czerniakowie) i Władysław Holender vel Aleksander Rybicki, ps. Szprotka (zabity przez Niemców przy ul. Słonecznej 23 dnia 22 VI 1944 r.). (Karta)

4. Irena Malento, ps. Jenny (zginęła 19 IX 1944 r. na Czerniakowie) i Jerzy Zapadko, ps. Mirski podczas ćwiczeń terenowych w lasach garwolińskich, 1943 r. (AAN)

1. „Jana” siostra Zygmunta Lutyka, ps. Graf i Zdzisław Dobrowolski, ps. Mag. Warszawa, maj 1941 r. (AAN)
2. Tadeusz Ulankiewicz, ps. Warski – ranny w odwrocie po akcji „Koppe”. Zamordowany przez Niemców po kilku dniach w krakowskim więzieniu Gestapo przy ul. Montelupich. (AAN)
3. W. Kostecki i Ludwik Żurek, ps. Żak (po prawej) w Al. Ujazdowskich w trakcie rozpoznania. (AAN)
4. Zdzisław Nagórski, ps. Misiek. W tle pałac w Wilanowie, 1944 r. (AAN)
5. Zdzisław Nagórski, ps. Misiek, 1944 r. (AAN)

1. Od lewej górny rząd: Tadeusz Miernicki, ps. Tulipan (poległ 27 VIII 1944 r.), Adam Dąbrowski, ps. Szyszka (zamordowany 2 IX 1944 r. w szpitalu przy ul. Długiej 7), od lewej dolny rząd: Jerzy Karpiński, ps. Werniks (zamordowany 2 IX 1944 r. w szpitalu przy ul. Długiej 7), Tadeusz Malczewski, ps. Matejko z Batalionu „Wigry”, lato 1943 r. (AAN)

2. Tadeusz Miernicki, ps. Tulipan, Adam Dąbrowski, ps. Szyszka (zamordowany 2 IX 1944 r. w szpitalu przy ul. Długiej 7), Tadeusz Malczewski, ps. Matejko, Zbigniew Grabowski, ps. Wirek (poległ 27 VIII 1944 r.), lato 1943 r. w parku Ujazdowskim. (AAN)

3. Jerzy Karpiński, ps. Werniks (zamordowany 2 IX 1944 r. w szpitalu przy ul. Długiej 7) i Tadeusz Malczewski, ps. Matejko, lato 1943 r. w parku Ujazdowskim. (AAN)

4. Od lewej Tadeusz Malczewski, ps. Matejko i Stefan de Julien, ps. Szofer (poległ 13 VIII 1944 r. na terenie Getta) na balkonie jednego z warszawskich mieszkań w Śródmieściu, 1943 r. (AAN)

5. Od lewej: Tadeusz Malczewski, ps. Matejko, Janusz Łapiński, ps. Bartek, Stefan de Julien, ps. Szofer (poległ 13 VIII 1944 r. na terenie Getta), lato 1943 r. w parku Ujazdowskim. (AAN)

1. Bogusław Ustaborowicz,
ps. Żar. (AAN)
2. Olgierd Adaszkiewicz, ps. Kier
(w czarnej marynarce), 1943 r.
(AAN)
3. Od lewej: Witold Soszyński,
ps. Rebe, Jan Wróblewski,
ps. Zabawa (ciężko ranny,
zmarł w nocy
18/19 IX 1944 r.), Lucyna
Podlaska-Witkowska,
ps. Lucyna (odwrócona
tyłem), Zbigniew Goliński,
ps. Zbyszek w trakcie
ćwiczeń terenowych z bronią
3 kompanii, (AAN)
4. Żołnierze oddziału podczas
spotkania w okresie okupacji.
Przy stole siedzi od prawej
w okularach Jerzy Zborowski,
ps. Jeremi (ciężko ranny,
zmarł po 22 IX 1944 r.),
Bronisław Pietraszewicz,
ps. Lot (zmarł 4 II 1944 r.
śmiertelnie ranny w akcji
na Kutschere), Stanisław
Huskowski, ps. Ali
(poległ 11 VII 1944 r.).
Ponad nimi stoją od prawej:
Jan Kordulski, ps. Żbik,
Stanisław Leopold, ps. Rafał
(zginął 25 VIII 1944 r.), NN,
NN, NN, Tadeusz Huskowski,
ps. Tadeusz. (AAN)

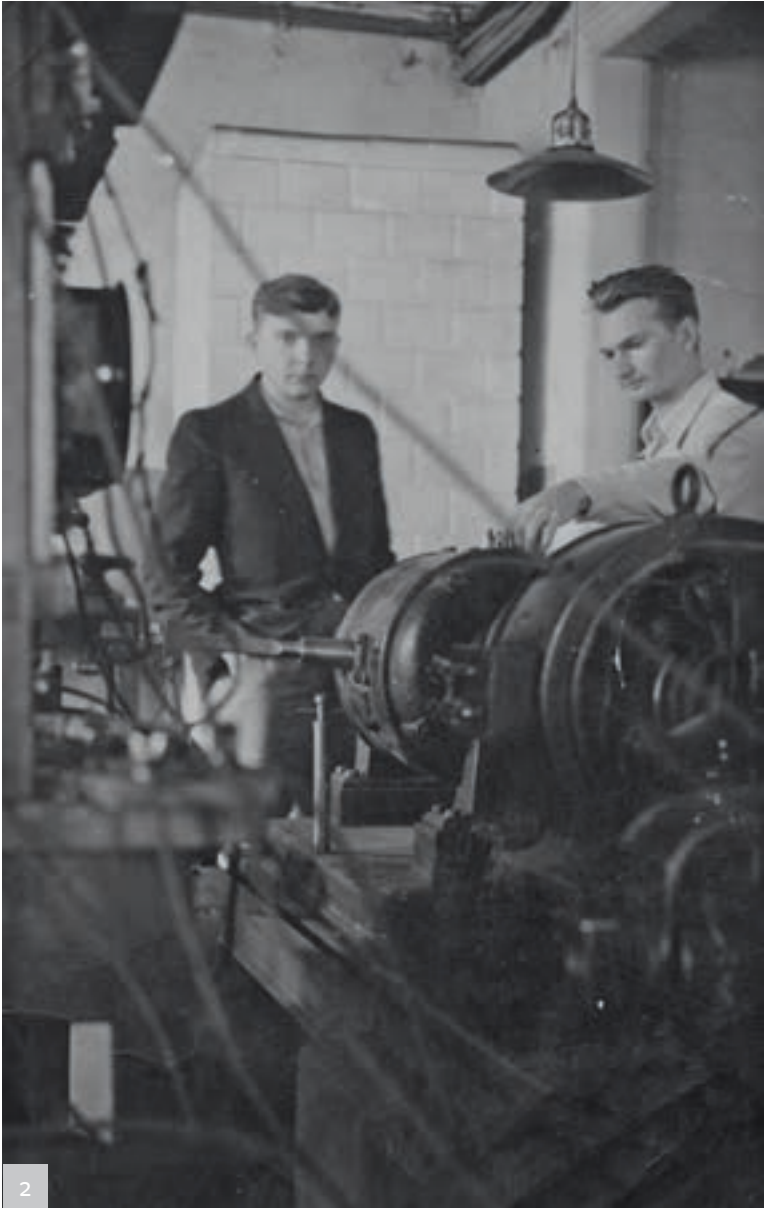

1. Zdzisław Kwieciński, ps. Szary, sierpień 1943 r.
(Zbiory Roberta Stachyry)
2. Zdzisław Kwieciński, ps. Szary, 1943 r.
(Zbiory Roberta Stachyry)
3. Zdzisław Kwieciński, ps. Szary (1 od prawej w dolnym rzędzie) na spotkaniu towarzyskim, 1943 r. (AAN)
4. Zdzisław Kwieciński, ps. Szary, kwiecień 1942 r.
(Zbiory Roberta Stachyry)

1

1. Wiesław Kukliński, ps. Piechowski i Henryk Nowak, ps. Heniek (w ciemnej marynarce) podczas zajęć w Laboratorium Elektrycznym Szkoły Wawelberga i Rotwanda w Warszawie, b.d. (AAN)
2. Wiesław Kukliński, ps. Piechowski i Henryk Nowak, ps. Heniek (w ciemnej marynarce) podczas zajęć w Laboratorium Elektrycznym Szkoły Wawelberga i Rotwanda w Warszawie, b.d. (AAN)
3. Stanisław Jastrzębski, ps. Kopeć (?) i Zdzisław Kwieciński, ps. Szary na warszawskiej ulicy, sierpień 1943 r. (Zbiory Roberta Stachyry)

1. Żołnierze z I plutonu w czasie letnich ćwiczeń z obliczania odległości z użyciem lornetki. Od lewej: Wacław Przypkowski, ps. Kruk (trzymający lornetkę, zginął 15 IX 1944 r.), Zbigniew Czajkowski-Dębczyński, ps. Deivir i Napoleon Wolski, ps. Walgierz (zginął 6/7 VIII 1944 r.), Świder pod Warszawą, lipiec 1943 r. (AAN)
2. Ćwiczenia terenowe w Świdrze pod Warszawą. Od lewej: Wacław Przypkowski, ps. Kruk, Zbigniew Czajkowski-Dębczyński, ps. Deivir i Napoleon Wolski, ps. Walgierz (zginął 6/7 VIII 1944 r.), lipiec 1943 r. (AAN)
3. Ćwiczenia terenowe w Świdrze pod Warszawą. Od lewej: Zbigniew Czajkowski-Dębczyński, ps. Deivir, Napoleon Wolski, ps. Walgierz (zginął 6/7 VIII 1944 r.) i Wacław Przypkowski, ps. Kruk (zginął 15 IX 1944 r.), lipiec 1943 r. (AAN)
4. Wiesław Kukliński, ps. Piechowski (pierwszy z prawej), Jerzy Rąbalski, ps. Karol (drugi z prawej), 1943 r. (AAN)
5. W pierwszym rzędzie z laską Wiesław Kukliński, ps. Piechowski, a obok niego Jerzy Rąbalski, ps. Karol, 1943 r. (AAN)

1

2

3

1. Tadeusz Karczewski, ps. Wierzba na rowerze.
(Ze zbiorów Barbary Czerniak-Karczewskiej)
2. Tadeusz Karczewski, ps. Wierzba w Warszawie
przed pomnikiem Adama Mickiewicza, 1942 r.
(Ze zbiorów Barbary Czerniak-Karczewskiej)
3. Tadeusz Karczewski, ps. Wierzba podczas zabawy
z kotem, 1943 r. (Ze zbiorów Barbary Czerniak-
Karczewskiej)
4. Irena Schirtlądze, ps. Irka. Córka gruzińskiego
oficera kpt. lotnictwa WP. W czasie Powstania
Warszawskiego ochotniczo w 3 Kompanii.
Ciężko ranna przy ul. Ludnej, zmarła w wieku 16 lat
dnia 14 IX 1944 r. (AAN)
5. Spotkanie nad Wisłą. Po lewej stronie
Andrzej Kwitliński, ps. Bruzda (zginął 27 VIII 1944 r.
w Pałacu Krasińskich). (AAN)

1. Grupa nierozpoznanych żołnierzy oddziału. (AAN)
2. Irena Malento, ps. Jenny (zginęła 19 IX 1944 r. na Czerniakowie) obok nierozpoznanych żołnierzy oddziału. (AAN)
3. Eugeniusz Poszepczyński, ps. Ssak (zginął 5 X 1943 r. w akcji na Milkego) i Ryszard Serafinowicz, ps. King (po wojnie dziennikarz, twórca programu telewizyjnego „Wielka gra”) na warszawskiej ulicy, lato 1943 r.
4. Józef Szczepański, ps. Ziutek (ciężko ranny 1 IX 1944 r., zmarł 10 IX 1944 r.) z łączniczkami Okręgu Krakowskiego AK w parku Jordanowskim w Krakowie, lato 1944 r. (AAN)

1. Maria Wiśniewska, ps. Puciata (najwyżej, w pozycji półstojącej), Świder, lato 1944 r. (AAN)
2. Henryk Nowak, ps. Heniek (po prawej), 1942 r. (AAN)
3. Samochód o numerze rejestracyjnym IV Ost 1024 w Zaciszu, wiosna 1944 r. Widać na tablicy przybitą pieczęć – tzw. CZERWONY WINKEL-ROTTER WINKEL oraz niezidentyfikowaną okrągłą pieczętkę. Samochody o numerach IV Ost od 1020 do 1023 były zarejestrowane na Biuro Prezydialne Pałacu Brühla i władz Dystryktu Warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa. (AAN)
4. Czesław Gajewski, ps. Hektor przy samochodzie podczas kursu kierowców samochodów Heliadora Prylińskiego w Al. Jerozolimskich 99, sierpień 1943 r. (AAN)
5. Zdobyty przez żołnierzy oddziału samochód półciężarowy marki Mercedes 170 V. (AAN)
6. Zdobyty przez żołnierzy oddziału samochód półciężarowy marki Mercedes 170 V. (AAN)

3

5

4

6

Powstanie Warszawskie

Dokumenty, rozkazy, szkice i mapy

Spośród oddziałów Kedywu KG AK PARASOL zachował stosunkowo dużo oryginalnych dokumentów z okresu Powstania Warszawskiego. Zdecydowana większość z nich pochodzi ze zbioru dawnego Wojskowego Instytutu Historycznego im. Wandy Wasilewskiej, który trafił następnie do Centralnego Archiwum Wojskowego będącego obecnie w strukturze Wojskowego Biura Historycznego im. K. Sosnkowskiego.

Co ciekawe, z uwagi na szybkie ciężkie zranienie dowódcy oddziału Adama Borysa, ps. Pług dnia 6 VIII 1944 r. i przeniesienie go do szpitala, nie zachował się żaden z dokumentów przez niego podpisywanych lub sporządzonych. Inne pisma z pierwszych dni powstania w zdecydowanej większości się nie zachowały. Dopiero od 9 VIII 1944 do 7 IX 1944 r. możemy śledzić regularny obieg meldunków od p.o. dowódcy batalionu Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi. Urywa się on właśnie 7 IX 1944 r. Z późniejszego okresu intensywnych walk nie posiadamy już dokumentów z poziomu dowództwa.

Duża część z dokumentów jest sporządzona na niewielkich karteczkach i wypełniona ołówkiem przez zarówno samego Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi, jak i jego podkomendnych Stanisława Leopolda, ps. Rafał, czy adiutanta dowódcy Tadeusza Szabelskiego, ps. Kaktus. Najczęściej na maszynie do pisania sporządzono meldunki sytuacyjne, wnioski awansowe i rozkazy dzienne. Bardzo często widzimy ślady obiegu dokumentów drogą poprzez dowódcę Zgrupowania „Radostaw” Jana Mazurkiewicza, ps. Radostaw do dowódcy Grupy Północ Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski. Pojawiają się również adnotacje innych dowódców jak Ryszarda Białousa, ps. Jerzy pełniącego po śmierci Jana Kajusa Andrzejewskiego, ps. Jan funkcję dowódcy Broda 53. Meldunki uzupełniają szkice i mapy rysowane w zasadzie na polu walki, a także legitymacje oraz przepustki.

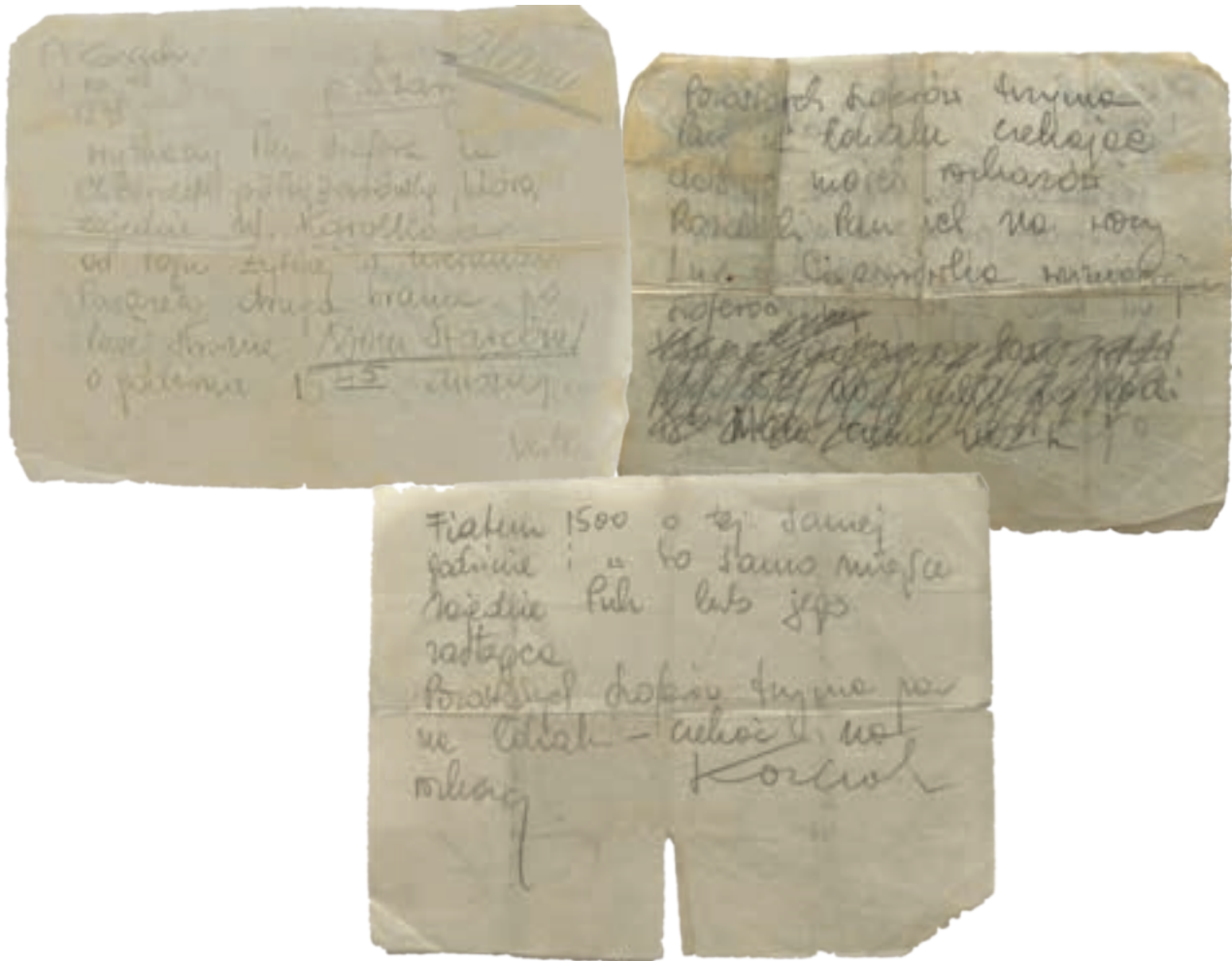
Wszystkie zachowane dokumenty, szkice i mapy pokazują tylko niewielki fragment wydarzeń i walk oddziału i jego żołnierzy, z których tylko część występuje w prezentowanych meldunkach i pismach. Warto podkreślić, że praktycznie od pierwszych godzin koncentracji i Powstania stany osobowe PARASOLA zmieniały się dynamicznie. Miejscem koncentracji oddziału na godzinę W był Dom Starców przy ul. Karolkowej róg ul. Żytniej. Na godzinę 17:00 stawiło się około 280 żołnierzy, w tym 172, którzy mieli doświadczenie konspiracyjne i w większości byli dość dobrze uzbrojeni. Ponad 100 innych żołnierzy, dołączyło do oddziału w momencie koncentracji i pochodziło z innych formacji niekiedy formalnie nie wchodzących przed 1 sierpnia do struktur oddziału. Te pierwsze godziny w PARASOLU, podobnie jak w innych oddziałach, były na tyle dynamiczne, że trudne są dokładnie do uchwycenia pod kątem dokładnej ilości zgromadzonych żołnierzy i uzbrojenia. Nie było czasu wówczas na prowadzenie szczegółowej ewidencji. Bardziej liczyło się to, czy żołnierz chcący walczyć posiada broń. Już 2 sierpnia PARASOL wzmocnił się o kolejne 94 osoby, a ogólny stan osobowy wyniósł 404 żołnierzy, co przy 120 stanu pierwszego rzutu sprzed kilku dni jest kilkukrotnym wzrostem. Kolejny dzień 3 sierpnia także przyniósł wzrost stanów osobowych PARASOLA tym razem o kolejnych 87 żołnierzy. 4 sierpnia dołączyło następnych 33, w tym aż 25 ochotników. Z powojennych obliczeń Piotra Stachewicza i Komisji Historycznej PARASOLA wynika, że w dniu 3 sierpnia stan osobowy oddziału wynosił 574 żołnierzy. Jego Ordre de Bataille przedstawiał się następująco. Dowódca – Adam Borys, ps. Pług, zastępca dowódcy Jerzy Zborowski, ps. Jeremi, adiutant dowódcy Tadeusz Szabelski, ps. Kaktus,

łączniczki dowództwa Janina Trojanowska, ps. Nina, Halina Kalinowska-Olszewska, ps. Marysia oraz „Rena”, „Małgorzata” i „Magdalena”, instruktorzy taktyczni Walerian Przyborowski, ps. Sulima, Stanisław Nowiński, ps. Niesz, Bronisław Jastrzębski, ps. Damazy, Witold Florczak, ps. Minoga, Eugeniusz Lubieński, ps. Pająk; kwatermistrz Wiesław Raciborski, ps. Robert, główny intendent Jan Kordulski, ps. Żbik, oficer żywnościowy Zdzisław Sadowski, ps. Lubicz, sekcyjna łączniczka Krystyna Brzywczy, ps. Krysia; szef służby MOTO Wojciech Świątkowski, ps. Korczak, zastępcy szefa służby MOTO Bronisław Hellwig, ps. Bruno, Ryszard Dulniak, ps. Daniel, sekcyjna łączniczka Mirosława Czerwińska-Czerkawska, ps. Krystyna; szef Sanitariatu dr Zbigniew Dworak, ps. dr Maks, dr Jan Lipiński, ps. dr Kalina, kancelaria sanitariatu Alodia Wiszniewska-Dworak, ps. Ala.

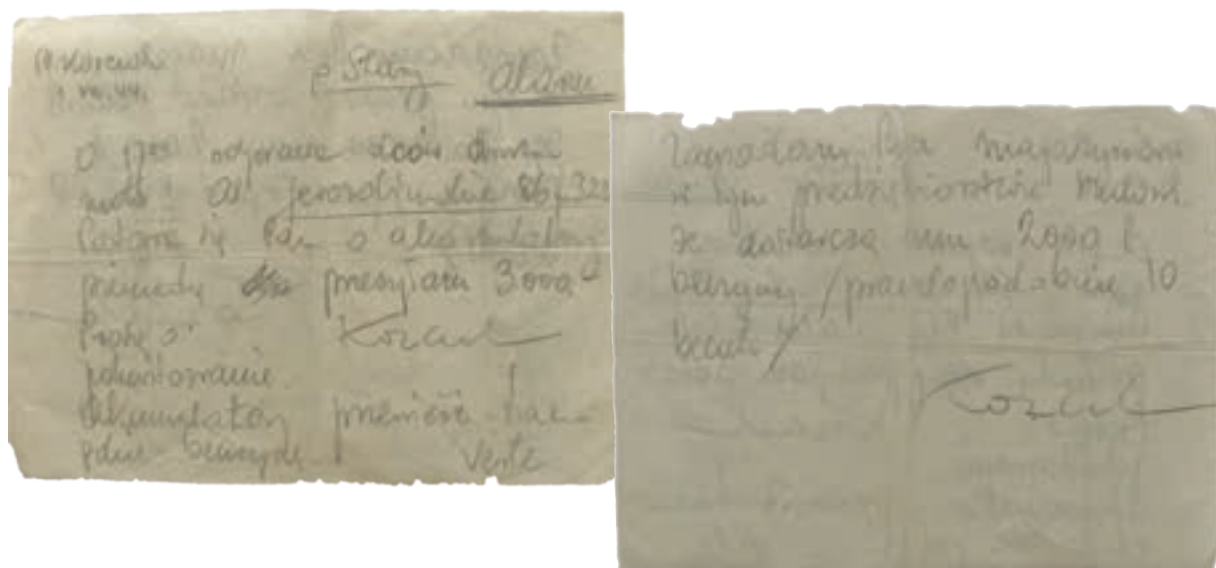
1 Kompania – dowódca Stanisław Leopold, ps. Rafał, zastępca dowódcy Ryszard Hoffman, ps. Rysiek, dowódca I plutonu Antoni Sakowski, ps. Mietek, zastępca dowódcy Przemysław Kardaszewicz, ps. Akszak, dowódca 1 drużyny I plutonu Jacek Szerling, ps. Jacek, dowódca 2 drużyny Zbigniew Storożyński, ps. Fernando, dowódca 3 drużyny Zdzisław Kochański, ps. Kruk (Władysław Refling, ps. Kruk); dowódca II plutonu Władysław Wajnert, ps. Władek, zastępca dowódcy Janusz Brochwicz-Lewiński, ps. Gryf, dowódca 1 drużyny – Tadeusz Ulankiewicz, ps. Warski, dowódca 2 drużyny – Wiesław Senecki, ps. Jawor, dowódca 3 drużyny – Brunon Wołusiuk, ps. Miles, a po nim Janusz Brzeziński, ps. Zan; dowódca III plutonu – Tadeusz Kamiński, ps. Olek, zastępca dowódcy Ryszard Bobilewicz, ps. Niski, dowódca 1 drużyny – Ireneusz Jędrzejewski, ps. Bohun, dowódca 2 drużyny – NN, ps. Marek, dowódca 3 drużyny – NN, ps. Roman; dowódca IV plutonu Jerzy Dargiel, ps. Henryk; dowódca V plutonu „Naroczy” – Bronisław Jastrzębski, ps. Damazy, zastępca dowódcy Włodzimierz Kościuszko, ps. Kazimierz, poczet dowódcy Edward Szaniawski, ps. Zbigniew, dowódca 1 drużyny Andrzej Geweck, ps. Sław, dowódca 2 drużyny – Janusz Ligęza, ps. Kruk, dowódca 3 drużyny Stanisław Peterek, ps. Sylwester; Samodzielna drużyna „Garłuch” – dowódca Bogusław Kaufmann, ps. Bogiel.

2 Kompania – dowódca Jerzy Zapadko, ps. Mirski, zastępcy dowódcy Marian Janczakowski, ps. Lubicz, Stanisław Jastrzębski, ps. Kopeć; dowódcy I plutonu – Stanisław Jastrzębski, ps. Kopeć, zastępca dowódcy – Andrzej Góral, ps. Tomasz, dowódca 1 drużyny – Zbigniew Stanisław Dąbrowski, ps. Cyklon, dowódca 2 drużyny – Zbigniew Gąsior, ps. Garbaty, dowódca 3 drużyny – Zbigniew Kowalski, ps. Polon, dowódca 4 drużyny – Andrzej Wojnicz, ps. Andrzej; dowódca II plutonu Zdzisław Dobrowolski, ps. Mag, dowódca 1 drużyny – Edward Leszczyński, ps. Jaxa, dowódca 2 drużyny – Olgierd Adaszewicz, ps. Kier, dowódca 3 drużyny – Adam Czerniawski, ps. Karo, dowódca III plutonu – Tadeusz Chojko, ps. Bolec, zastępca dowódcy – Zbigniew Chmaj, ps. Ryś, dowódca 1 drużyny – Żeliszew Olech, ps. Rawicz, dowódca 2 drużyny – Jan Kołomyjski, ps. Ossoria, dowódca Drużyny Kobiecej – Irena Malento, ps. Jenny.

3 Kompania – dowódca Wacław Dunin-Karwicki, ps. Luty, dowódca I plutonu – Jerzy Gebert, ps. Lot, zastępcy dowódcy Jan Wróblewski, ps. Zabawa, Jerzy Dunin-Markiewicz, ps. Szary; dowódca 1 drużyny – Jan Sylwestrowicz, ps. Kier, dowódca 2 drużyny – Stanisław Banaszkiewicz, ps. Pik, dowódca 3 drużyny – Witold Soszyński, ps. Rebe, dowódca II plutonu – Bohdan Czarnecki, ps. Mors, zastępca dowódcy Krzysztof Kamil Baczyński, ps. Krzyś, dowódca 1 drużyny – Zbigniew Czajkowski-Dębczyński, ps. Deivir, dowódca 2 drużyny – NN, ps. Gram, dowódca 3 drużyny – NN, ps. Piechowski; dowódca III plutonu – Bogdan Woźniak, ps. Szarak, dowódca 1 drużyny – Czesław Czaki, ps. Madziar, dowódca 2 drużyny – Henryk Maciura, ps. Orros, dowódca 3 drużyny – Kazimierz Łoś, ps. Artos; Drużyna Kobiecej – dowódca Halina Strachalska, ps. Janina, zastępca dowódcy Lucyna Podlaska, ps. Lucyna.

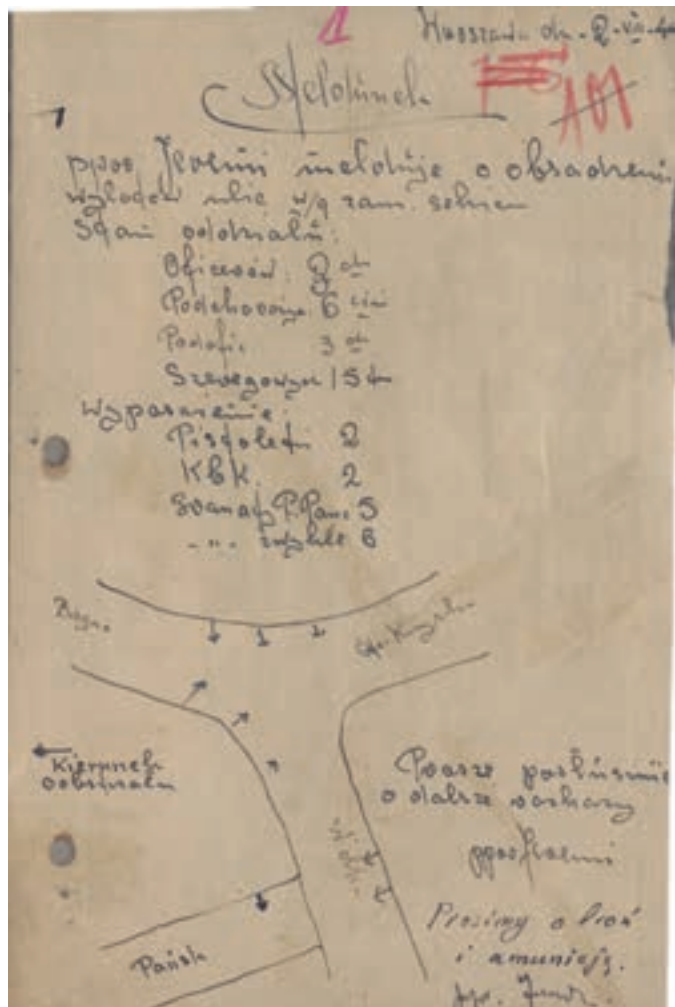

Rozkaz alarmowy pchor. Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak do Zdzisława Kwiecińskiego, ps. Szary dotyczący przygotowań komórki „Moto” do rozpoczęcia Powstania, 1 VIII 1944 r., godz. 12.45. (AAN)
P[araso]l Korczak / Alarm/ 1. VIII. [19]44./ [godz.] 12.45/ P[an] Szary/ Wyznaczy Pan szofera na/ Chevrolet półciężarówkę, którą/ zajedzie ul. Karolkową/ od rogu Żytniej w kierunku/ Powązek druga brama po/ lewej stronie /Dom Starców/ o godzinie 15.45 dzisiaj./ verte/ Pozostałych szoferów trzyma/ Pan w lokalu czekając/ dalszych moich rozkazów/ Rozdzieli ich Pan na wozy/ Lux i Ciężarówkę wyznaczając/ szoferów./ Fiatem 1500 o tej samej/ godzinie i w to samo miejsce/ zajedzie Puk lub jego/ zastępcę./ Pozostałych szoferów trzyma Pan/ na lokalu – czekać na/ rozkazy./ Korczak.

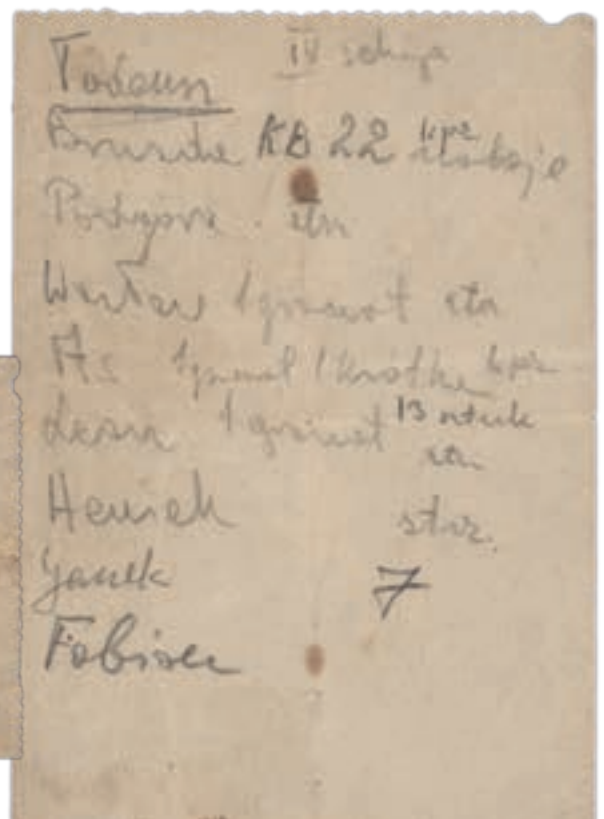

Rozkaz alarmowy pchor. Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak do Zdzisława Kwiecińskiego, ps. Szary dotyczący odprawy dowódców drużyn komórki „Moto” o godz. W oraz kwestii zaopatrzenia w benzynę i akumulatory, 1 VIII 1944 r. (AAN)

P[araso]l Korczak / Alarm / 1. VIII. [19]44. / P[an] Szary / O 17.00 odprawa d[owód]ców drużyn / moto Al. Jerozolimskie 86 m. 322 / Postara się Pan o akumulatory / Pieniądze przesyłam 3.000 / Korczak / Proszę o / pokwitowanie / Akumulatory przewieźć tam / gdzie benzynę / verte / Zawiadomi Pan magazyniera / w tym przedsiębiorstwie budowl[anym] / że dostarcza mu 2000 l / benzyny (prawdopodobnie 10 / beczek) / Korczak

Meldunek ppor. Jerzego Zborowskiego,
ps. Jeremi w sprawie sytuacji u wylotu ulic
Bagno, Świętokrzyska, 2 VIII 1944 r. (WBH)
Warszawa, dn. 2-VIII-[19]44/ Meldunek/ ppor.
Jeremi melduje o obsadzeniu/ wylotów ulic
wg zam[ieszczonego] szkicu./ Stan oddziału:/
Oficerów: 3ch/ Podchorążych: 6ciu/
Podofic[erów] 3ch/ Szeregowych 15tu/
Wyposażenie:/ Pistoletów 2/ Kbk. 2/ Granaty
PPanc[erne] 5/ -,- zwykłe 6/ [Szkic]/ Proszę
posłuszenie/ o dalsze rozkazy/ ppor. Jeremi/
Prosimy o broń/ i amunicję/ ppor. Jeremi.

Notatka z wyszczególnionym uzbrojeniem żołnierzy IV sekcji, 4 VIII 1944 r. (Zbiory Roberta Stachyry)

13 lip
9-VIII
835 g

Pan Pułk. Wachnowski

Proszę o przedstawienie mnie
i mego intendenta kura-
torowi Pana pułk. lub
oficerowi żywnościowemu
sprawie pilnej.

Melduję o zajęciu wyznacz-
onych mi kwater i ubezpie-
czeniu placówką od strony
getta. Placówka ubezpiecza
się cięgłami na murach
dach 15 odległ 100-150 m
od muru getta

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ppłk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 9 VIII 1944 r. (WBH) Zwraca uwagę w górnej części dokumentu potwierdzenie przez Ziemskiego przeczytania pisma literą W – pierwszą literą pseudonimu Wachnowski.

1 Komp[ania]/ 9-VIII/ 835 g[odzina] W[achnowski]/Pan Pułk[ownik] Wachnowski/ 1) Proszę o przedstawienie mnie/ i mego intendenta kura/termistrzowi Pana Pułk[ownika] lub/ oficerowi żywnościowemu./ Sprawa pilna./ 2) Melduję o zajęciu wyznaczonych mi kwater i ubezpie/czeniu placówką od strony/ getta. Placówka ubezpiecza/ się cięgłami na murach/kach w odległ[ości] 100–150 m[etrów]/ od muru Getha. Jeremi

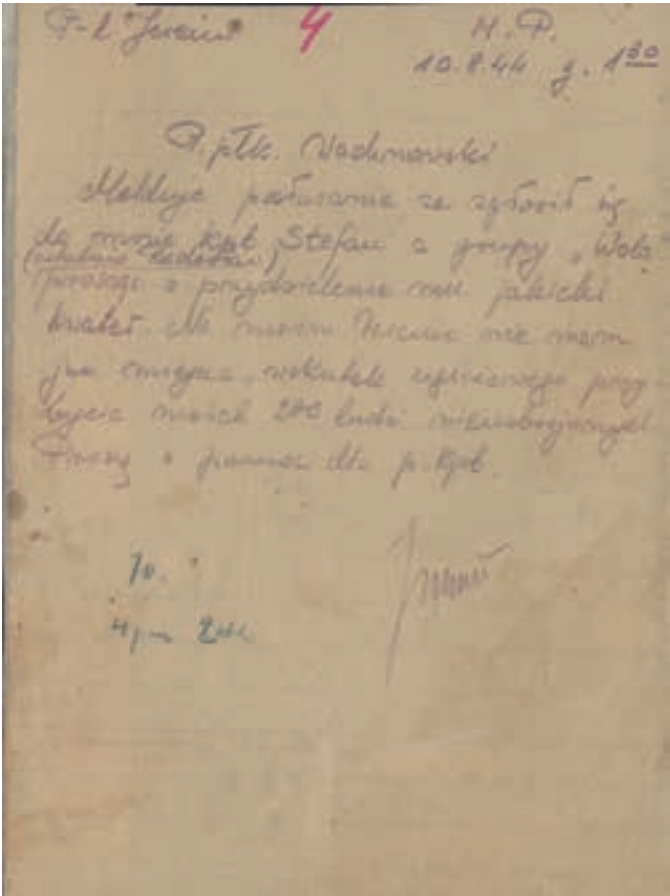

13 lip
9-VIII
835 g

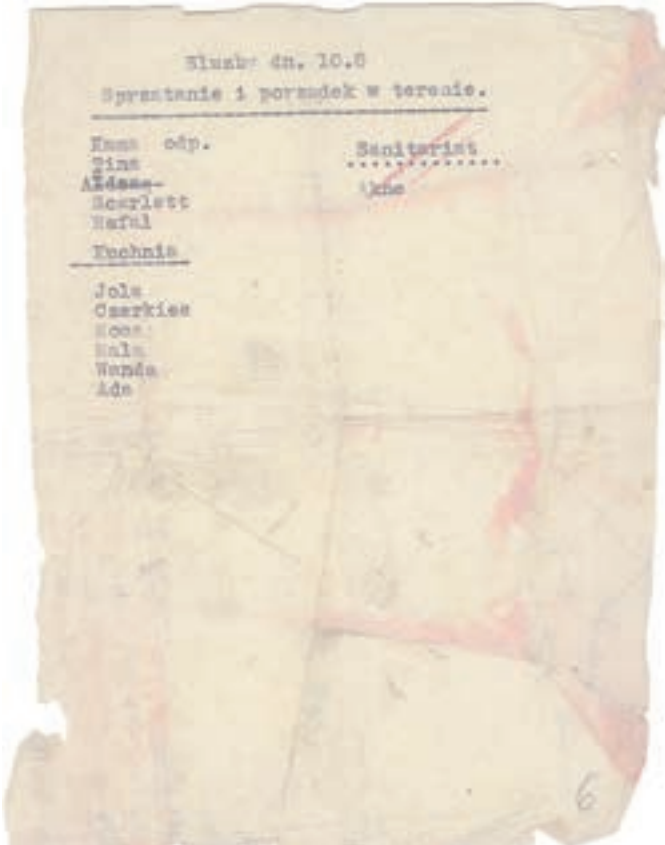
Meldunek

Melduję o zajęciu wyznacz-
onych mi kwater i ubezpie-
czeniu placówką od strony
getta. Placówka ubezpiecza
się cięgłami na murach
dach 15 odległ 100-150 m
od muru getta

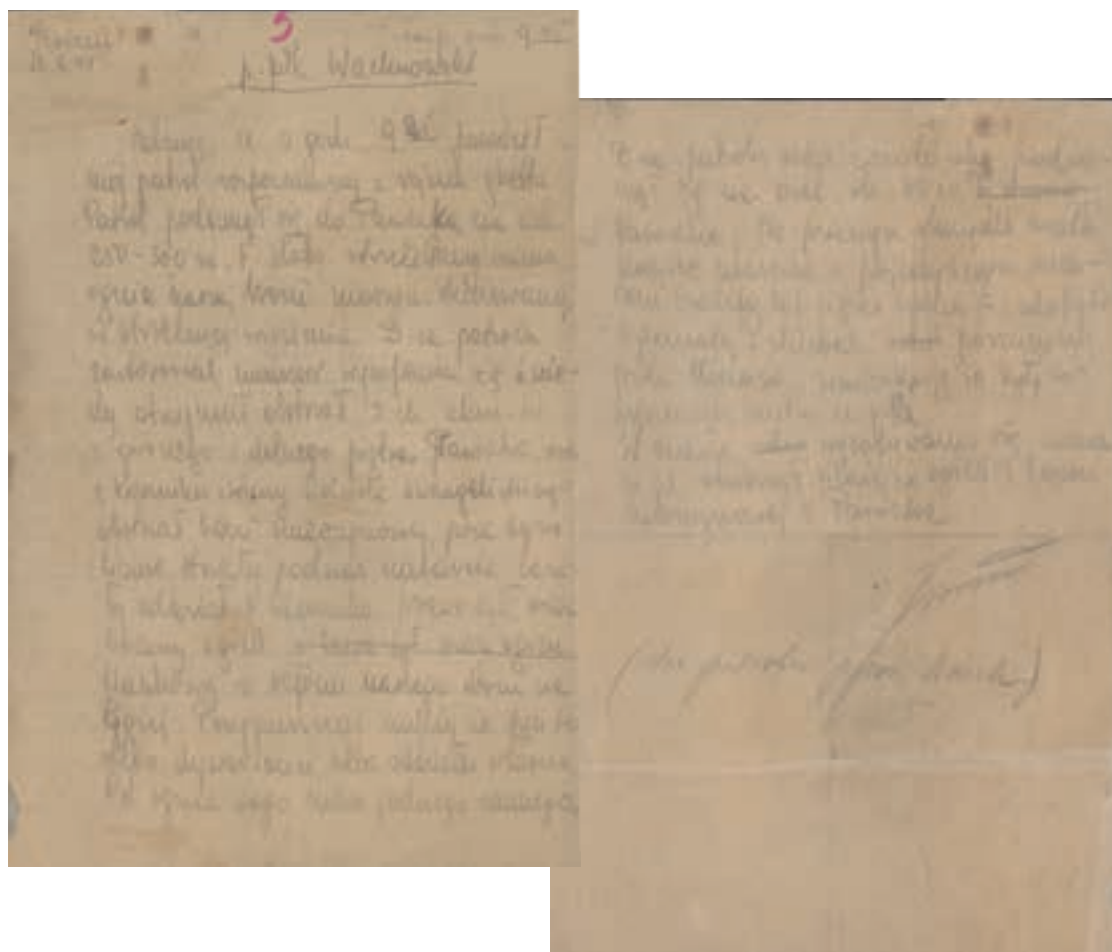
Meldunek por. Zbigniewa Korsak-Adamowicza, ps. Konrad do dowódcy Grupy „Północ” ppłk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski ze szkicem i informacjami dotyczącymi rozpoznania w rejonie ogrodów przy Pałacu Krasińskich w kierunku ul. Muranowskiej, 10 VIII 1944 r., godz. 10.20. (WBH) Parasol/ dn. 10.8.44/ g. 10:20/ Meldunek/ por. Konrad do płk. Wachnowskiego/ Melduję, że rozpoznałem rejon od ogr[odów]/ Krasińskich do ul. Muranowskiej i włąb,/ nie docierając do Smoczej. Ogień artylerii i ciężkich/ miotaczy jak na szkicu, poszczególne pociski padają bliżej rejonu ubezpie[czeń] własnych,/ rzadki ogień broni maszynowej z rej[onu] Gęsia,/ pojedyncze strzały z Pawiaka na odcinkach/ ich widzialności./ Konrad por.

Raport dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ppłk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski w sprawie kpt. Stanisława Stefaniaka, ps. Stefana z grupy „Wola”, 10 VIII 1944 r., godz. 1:30. (WBH)
P[araso]l Jeremi/ M.P./ 10.8.44 g. 1:30/ P[an] Pułk[ownik] Wachnowski/ Melduję postusznie, że zgłosił się/ do mnie kpt. Stefan z grupy „Wola”/ ostatnio „Radostaw”, prosząc o przydzielenie mu jakichś/ kwater. Na moim terenie nie mam/ już miejsca, wskutek częściowego przy/bycia moich 200 ludzi nieuzbrojonych./ Proszę o pomoc dla p[ana] kpt./ Jeremi / 70./ 4 pm 2 kbk.

Wykaz służb na dzień 10 VIII 1944 r. obejmująca sprzątanie, kuchnię, sanitariat i porządek w terenie. (Karta)

Raport dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ppłk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski z informacjami od patrolu skierowanego w rejon Getta, 10 VIII 1944 r., godz. 9:45. (WBH). Ostatnie zdanie dopisane osobiście przez „Jeremiego”.

Jeremi/ m.p. g. 9:45 / 10.8.[19]44/ p[an] p[u]łk[ownik] Wachnowski/ Melduję, że o godz. 9:25 powrócił/ mój patrol rozpoznawczy z rejonu ghetta./ Patrol podsunął się do Pawiaka na odl[egłość]/ 250-300 m. b[ardzo] słabo ostrzeliwany mimo/ ognia naszej broni maszynowej skierowanej/ w strzelnicę więzienia. D[owód]ca patrolu/ zastosował manewr wycofania się i wte/ dy otrzymał obstrzał z 2-ch ckm-ów/ z górnego i dolnego piętra Pawiaka oraz/ z kierunku wieży kościoła ewangelickiego/ obstrzał broni maszynowej, poza tym/ liczne strzały podczas natarcia razi/ły oddział z kierunku prawo tył oraz/ boczny ogień z lewa był oraz ogień/ flankowy z rejonu naszego obozu na/ Gęsiej. Przypuszczać należy, że byli to/ albo dywersanci albo oddziały własne./ Od ognia tego mam jednego rannego./ D[owód]ca patrolu wraz z czołówką podsu/ nął się na odl[egłość] ok. 80 m w stronę/ od bud[ynku] Pawiaka. Na prawym skrzydle miała/ miejsce utarczka z pojedynczym niem/cem (zabity lub ciężko ranny) – (zdobyto/ 3 granaty i chlebak zdob porzucony/ przez Niemca). Wnioskuje, że były to/ wysunięte czułki npla./ W czasie odw wycofywania się znowu/ npl otworzył silniejszy ogień z broni/ maszynowej z Pawiaka./ Jeremi/ (dca patrolu ppor. Wacek)

P.I. Jeremi 0 6 1944
płk Wachnowski

Melduję posłuszenie, że wysła-
tem na przedpole patrol
rozpoznawczy celem rozpoznania
Stan 1+8 (1 rkm + 1 lkm w osłonie)
Patrol Oddział posuwa się
wraz z patrolem sanitarnym.

Jeremi

Raport dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego,
ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ppłk. Karola Ziemskiego,
ps. Wachnowski w sprawie wysłania patrolu rozpoznawczego,
10 VIII 1944 r., godz. 19.35. (WBH)

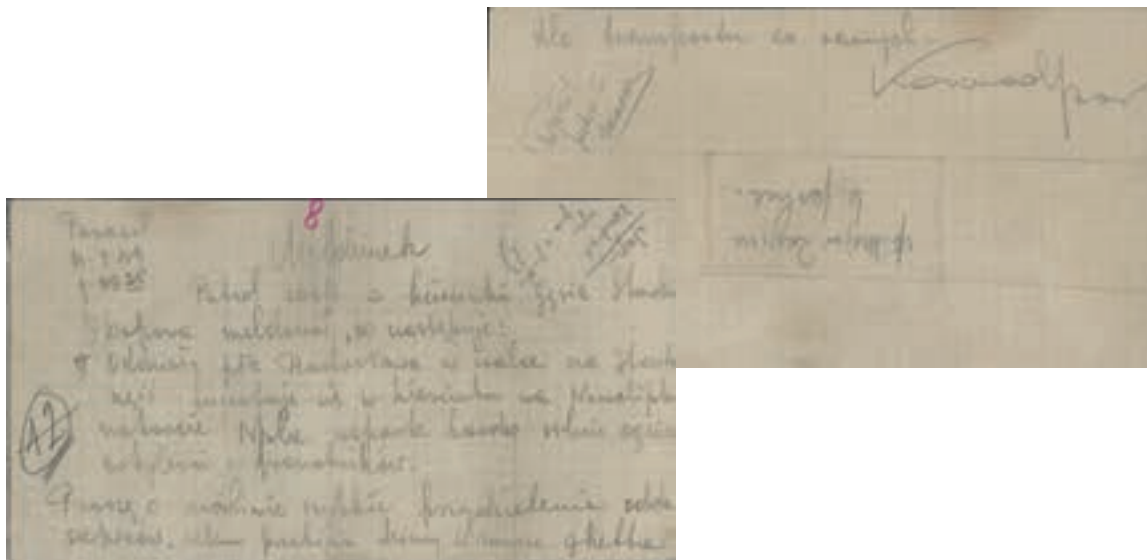
P[araso]l Jeremi/ godz. 19:35/ p[u]łk[ownik] Wachnowski/ Melduję
posłuszenie, że wysła/tem na przedpole patrol/ rozpoznawczy celem
rozpoznania Pawiaka./ Stan 1+8 (1 rkm + 1 lkm w osłonie)./ Oddział
posuwa się/ wraz z patrolem sanitarnym./ Jeremi

WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ									
WITOLD CZOSTKIEWICZ</									

Konrad
 11.8.44
 17.45 Meldunek
 Przesyłam meld. syt. ptk. Radostawa
 i melduję co następuje:
 1) Łączność z mjr. Rogiem nawiązałem, ich skrzydło
 zachodnie barykada na Zakroczymskiej.
 2) Łączn[osć] z ptk. Leśniakiem (remiza tramw[ajowa] na pl.
 Muranowskim) nawiązałem. Jego wschodnie skrzy-
 dło kryje z boku przebieg ptk. Bonifraterskiej.
 Ochrona raczej słaba. Mjr. Okoń wycofał się.
 3) W tej chwili naciera wzdłuż torów kolejowych
 ok. pluton piechoty przy wsparciu poc. panc.

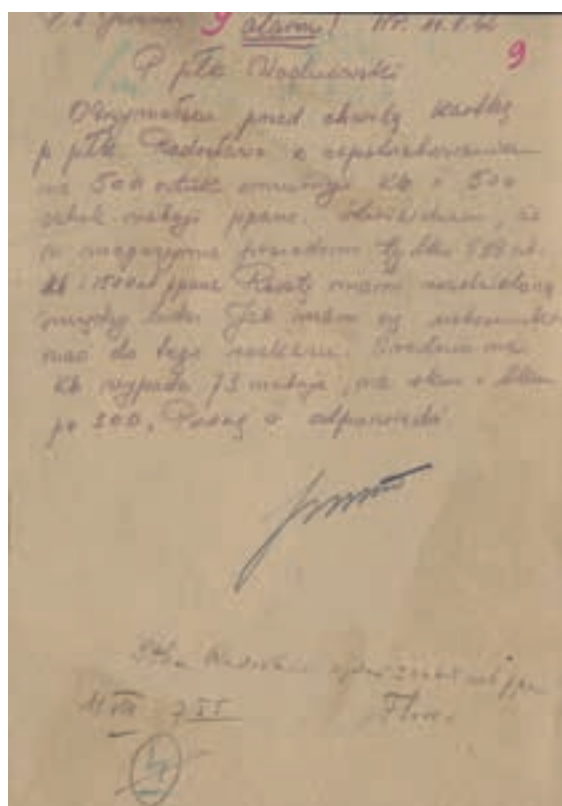
na rezerwy mjr. Witolda, który jest zachodnim
 sąsiadem ptk. Leśniaka, Leśniak również zwią-
 zany w walkę na barykadzie przy remizie tram-
 w[ajowej].
 4) Patrol z rejs. patac. Mostowskich meldował
 ogień piechoty do nich z rej. Pawlak Nowo-
 lipie.
 5) Proszę o przydział amunicji do 9 P.M.
 gdyż stan ilościowy po sprawdzeniu nie dochodzi
 do 100 szt.
 Konrad

Meldunek sytuacyjny por. Zbigniewa Korsak-Adamowicza, ps. Konrad do dowódcy Grupy „Północ”
 ppłk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski 11 VIII 1944 r., godz. 7:45. (WBH)
 Parasol/11.8.[19]44/ g. 7:45/ Meldunek/ Przesyłam meld[unek] syt[uacyjny] ptk. Radostawa
 i melduję co następuje:/ 1) Łączność z mjr. Rogiem nawiązałem, ich skrzydło/ zachodnie barykada
 na Zakroczymskiej./ 2) Łączn[osć] z ptk. Leśniakiem (remiza tramw[ajowa] na pl./ Muranowskim)
 nawiązałem. Jego wschodnie skrzy/dło kryje z boku przebieg przez Bonifraterską./ Ochrona raczej
 słaba. Mjr. Okoń wycofał się./ 3) W tej chwili naciera wzdłuż torów kolejowych/ ok[óło] pluton
 piechoty przy wsparciu poc[iągu] panc[ernego]/ na rezerwy mjr. Witolda, który jest zachodnim/
 sąsiadem ptk. Leśniaka. Leśniak również zwią/zany w walkę na barykadzie przy remizie
 tramw[ajowej]/ 4) Patrol z rej[onu] Pałacu Mostowskich meldował/ ogień piechoty do nich
 z rej[onu] Pawlak, Nowo/lipie./ 5) Proszę o przydział amunicji do 9 P.M./ gdyż stan przeciętny
 po sprawdzeniu nie dochodzi/ do 100 szt./ Konrad por.

Meldunek por. Zbigniewa Korsak-Adamowicza, ps. Konrad do dowódcy Grupy „Północ” ppłk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski z informacjami od patrolu rozpoznawczego, 11 VIII 1944 r., godz. 8:25. (WBH)

Parasol/ Saper [fragment nieczytelny]/ 11.8.44/ g. 08:25 /Meldunek/ Patrol rozp[oznawczy] z kierunku Gęsia Stawki/ Okopowa meldował, co następuje:/ 1) Oddział płk Radość w walce na Stawki/ część[iowo] wycofuje się w kierunku na Nowolipki/ natarcie npla wsparte bardzo silnie ogniem/ artylerii i granatników./ Proszę o możliwie szybkie przydzielenie oddz[iału]/ saperów, celem przebicia dziury w murze ghetta/ dla transportu ew[entualnych] rannych./ Konrad por./ p. mjr Zawisza b[ardzo] pilne/ Wysłać patrol – [fragment nieczytelny]

Meldunek dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ppłk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski w sprawie rozkazu ppłk. Jana Mazurkiewicza, ps. Radość o przekazaniu posiadanej zapasowej amunicji, 11 VIII 1944 r. (WBH) Ostatnie zdanie dopisane przez Szefa Sztabu Grupy „Północ” ppłk. Jana Lamersa, ps. Florian.

P[araso]l Jeremi/ M.P. 11.8.44/ alarm!/ P[an] płk Wachnowski/ Otrzymałem przed chwilą kartkę/ p[ana] płk Radość z zapotrzebowaniem/ na 500 szt. amunicji kb i 500/ sztuk naboju ppanc. Stwierdzam, że/ w magazynie posiadam tylko 599 szt./ kb i 1500 szt. ppanc. Resztę mam rozdzieloną/ między ludzi. Jak mam się ustosunkować do tego rozkazu. Średnio na/ kb przypada 73 naboje, na rkm i lkm/ po 300. Proszę o odpowiedź./ Jeremi/ Płk Radość wydać 500 szt[uk] nb ppanc./ Flor[ian]/ 11 VIII 7.55.

Wniosek na odznaczenie Krzyżem Walecznych żołnierzy Batalionu PARASOL, 12 VIII 1944 r., godz. 9:00. (WBH)

8

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

1. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
2. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
3. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
4. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
5. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
6. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
7. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
8. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
9. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
10. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...

9

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

11. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
12. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
13. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
14. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
15. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
16. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
17. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
18. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
19. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
20. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...

10

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

21. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
22. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
23. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
24. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

632

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

25. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...
26. Sierżant Jerzy...	Odznaczony się w okresie...

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

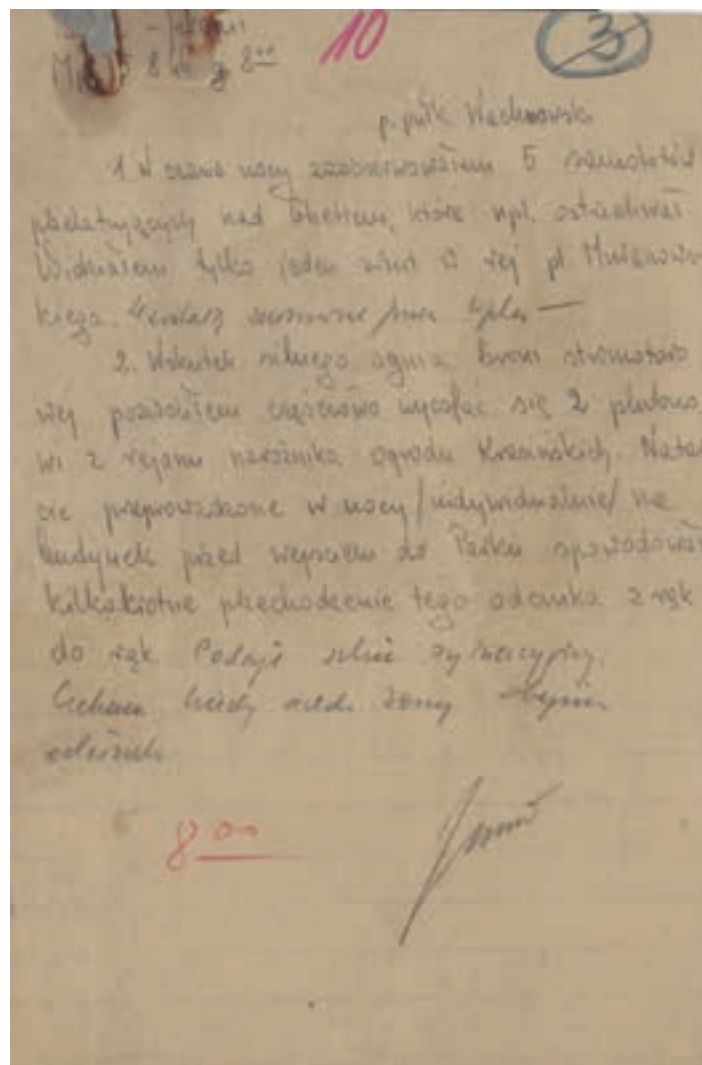
Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek na odznaczenie 12. VIII 1944 r.

Wniosek dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi na odznaczenie Krzyżem Walecznych kpr. pchor. Stanisława Leopolda, ps. Rafał i sierż. pchor. Janusza Brochwicz-Lewińskiego, ps. Gryf, 11 VIII 1944 r. (WBH). Zwraca uwagę podpis Zborowskiego: p.o. dowódca Parasola/ Jeremi/ppor.

11. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
12. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
13. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
14. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
15. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
16. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
17. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
18. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
19. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
20. <i>h₂O</i> , <i>but</i>
<i>etery</i>	Isotopowyt Isotop	14.2.78	Oznaczony wzgł. w 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100%

Raport dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski z informacjami o obserwacjach dokonanych w nocy na jego odcinku, 15 VIII 1944 r., godz. 8:00. (WBH)

P[araso] Jeremi/ M.p. 15.8.44 g. 8:00/ p[an] pułk.

Wachnowski/ 1. W czasie nocy zaobserwowałem 5 samolotów/ przelatujących nad Ghettem, które npl ostrzeliwał./ Widziałem tylko jeden zrzut w rej[onie] pl. Muranowskiego. 4 zostały zabrane przez npla./ 2. Wskutek silnego ognia broni stromotorowej pozwoliłem częściowo wycofać się 2 plutonowi z rejonu narożnika ogrodu Krasińskich. Natarcie przeprowadzone w nocy / indywidualnie/ na/ budynek przed wejściem do Parku spowodowało/ kilkakrotne przechodzenie tego odcinka z rąk/ do rąk. Podaję szkic sytuacyjny./ Ciekawe kiedy oddz[iał] Sosny obejmie odcinek./ Jeremi/ 8.00

13

Grupa Radców
Oddział Parasol

17.8.1944

Wniosek na odznaczenia KX po raz pierwszy.

Ip.	Imię i nazwisko	Data urodz.	Wzrost	Wzrost	Wzrost
1.	d.p. Szofer	Stefan Julian	10.9.20	170	170
2.	d.p. Kozak	Henryk Labczyński	6.5.21	170	170
3.	Strz. Witak	Jerzy Witak	17.6.20	170	170
4.	d.p. Fudusz			170	170
5.	d.p. Jar	Bakerowicz Kazimierz	14.5.20	170	170
6.	d.p. Kozak			170	170
7.	d.p. Rzesutowski			170	170
8.	d.p. Kozak			170	170
9.	d.p. Jar			170	170
10.	d.p. Wal			170	170
11.	d.p. Anna			170	170
12.	d.p. Breda			170	170

14

13. Kozak
por.	Adamowicz Zbigniew	20.2.16	Odmówił się podjąć walki z
Ghetto jako 4-cy odrzynał.
Zabijał jego inicjatywę i zni-
szczał oddział wyciągał dooko-
ła podjęcie obrony i wypa-
rował odwrót zaciągając linie spru-
ty. Wzrost.
KX po raz drugi.
147 Kozak
ppor.	Czyżak Kaciek	19.6.19	Jako 4-cy odrzynał przy obronie
Ghetto mimo bardzo silnego na-
tarcia oraz ognia a-pia utrzy-
wał swoje pozycje i kierując
kontrybucje zdobył wiele broni
15. Czerwak
pl.podch.	Kolczyński Jan	1921 r.	Osobista odwaga podczas
drugiego do obrony barykady i
natarcia na a-pia na ul. Mi-
narskiej.
16. Kozak
pl.podch.	Belkiewicz Rajmund	1920 r.	Odmówił się przy wykonaniu
ruchów do szpitala Karola i
Marci, a Punkta 200. przy ul.
Karłowej, Głaziej i Strach-
pod ogniem artylerii i odda-
ły jako szofer samochodu sanit.
17. Kozak
apr.podch.	Kryślewski Jan	10.1.19.	Jako 4-cy 8-cy plutonu bojowego
postawę się porwał do walki
ludzi i w szeregu kontrataków
zdobył wiele sprzętu. Kontynu-
ował.
18. Kozak
apr.podch.	Stanisław Leopold	9.1.18	Jako 4-cy plutonu w dniu 9.8.
wytrzymał natarcie a-pia, do-
kąd inicjatywę do kontrataku, utra-
cił się wszystkim długie na
wyciągu podmuch silnego ognia
a-pia i dalszych strat własnych.
Z pozycji na ośrodku wznosił
skrzynki się potrafił od-
nieść osobiste obrót własne
go oddziału.
19. Ryśak
pl.podch.	Hoffmann Ryszard		Jako 4-cy plutonu bojowego od-
mówił się osobistą odwagą i
podjęciem w organizowaniu
rozpoznania, kontrataków i obron
barykad na Mirowskiej róg
Łyżniaj.
20. Kozak
stern.podch.			Odmówił się odwaga osobista
w czasie bojowych patroli i w
walkach w Ghetto.

Wniosek na odznaczenie po raz pierwszy Krzyżem Walecznych
żołnierzy Batalionu PARASOL, 17 VIII 1944 r. (WBH)

21. Łaska
kpr.podch.	Beniszewski Tadeusz	13	Odmarzył się osobistą odwagą wory
wiąc w Głecie odbył drugą do
staka na n-pia.
22. Słomski
kpr.podch.	Tadeusz Szcis 12.4.33		Kascelnia oddziału - gdy zabrakło
pomocy sanitarniej w walce rucił
się, z naruszeniem w tyła, do ruku
wzrostu rannych z pod ognia km-ów
n-pia.
23. Kars
kap.podch.	Czarnecki Schlad	31.1.33	W czasie natarcia na n-pia wykazał
nieprzeciętną odwagę osobistą i nie
możli przeżył.
24. Krasa
kpr.podch.	Fiorczak Witold	13.10.30	Odmarzył się jako woźni saszoch
sanitarnego przy ewakuacji rannych
ze szpitala Karola i Karla i Funka
Dm. przy al.Karolowej, Głecie i
Kierckiego.
25. Hlutek
kpr.podch.	Szczepański Józef	30.11.33	Wyrzucił się bojową postawą podczas
walk przebiegających stale w pierwszej
linii. Dnia 13.8.44. dzięki wybitnej
odwadze przeżył się do szpitala
lka.
26. Hryszak
kpr.podch.	Głębcki Zdzisław	30.1.37	Zabój lka i bardzo dzielnie walcząc
na Holu. Odmarzył się bojową postawą
w i odwagę osobistą w walkach w
Głecie dn.12 i 13.8.44.
27. Jerzy
kpr.podch.	Kozłowski Jerzy	10.1.33	Zabój lka i bardzo dzielnie walcząc
na Holu. Odmarzył się bojową postawą
i odwagę osobistą w walkach w
Głecie dn.12 i 13.8.44.
28. Józef
kpr.podch.			Odmarzył się bojową postawą, oso-
bistą odwagą i poświęceniem w wal-
kach na Holu.
29. Piaton
kpr.	Tatko Jerzy	2.1.36	Jako doświadczony patrola wstrzemi-
nił swój obowiązek i podjął inne
sposoby swoich przykładów w dniu 13.8.
30. Leszek
gumec	Jankowski Lech	21.8.29	Spełniał swe obowiązki godnie w kła-
sycznej sytuacji i pod najcięższymi
ogniem n-pia.
31. Brzozwa
strz.	Hylski Zdzisław	14.10.33	Zachował bojową postawę w natarciach
dn.12 i 13.8.44. oraz w obronie
najdalej wysuniętych placówek. Mamy
32. Dick
st.strz.			Wyrzucił się bojową postawą, oso-
bistą odwagą i poświęceniem w wal-
kach na Holu.
33. Hlutek
strz.			Odmarzył się w czasie walk na Holu
wypięgnięciem z pod ognia n-pia
z lka.

34. Hlutek
strz.			Jako kucharski oddziału doświadczył przy-
kładem pracowitości i wytrwania na
swim stanowisku niejednokrotnie pod
ogniem n-pia.
35. Jurek
strz.			Obligatoryjny, gotowy na każde wezwanie
z pełnym poświęceniem pracuje przy
transportowaniu materiałów zapasowych
dla Oddziału.
36. Sp. Józef
sanitariuszka	Lukasiewicz Józef	2.7.31	W walkach na Holu i w Głecie odwa-
nie i z ciążą krwią spełniał ob-
owiązki sanitariuszki pod najcięż-
szym ogniem n-pia.
37. Baska
żołnierka	Wichrowska Hanna	2.8.35	Jako łączniczka bardzo dzielnie spe-
łniała swoje obowiązki, w największym
ogniu wypełniając każde zlecenie.
38. Łucyna
sanitariuszka	Podlaska Lucyna	2.1.34	W walkach na Holu i w Głecie odwa-
nie i z ciążą krwią spełniał ob-
owiązki sanitariuszki pod najcięż-
szym ogniem n-pia.
39. Ewa
sanitariuszka	Kamianka Ewa	14.8.33	W walkach na Holu i w Głecie odwa-
nie i z ciążą krwią spełniał ob-
owiązki sanitariuszki pod najcięż-
szym ogniem n-pia.
40. Bożenna II
sanitariuszka			Jako sanitariuszka pełniła swą służbę
w pierwszej linii pod ciężkimi ogniem
n-pia, wyróżniając się odwagą i ci-
żą krwią.
41. Danka
żołnierka			Jako łączniczka dochodziła do najbar-
dziej wysuniętych pozycji pod ogniem
n-pia.
42. Emilia
sanitariuszka	Żabłowska Irena	23.8.35	W walkach w Głecie odwa-
nie i z ciążą krwią spełniał ob-
owiązki sanitariuszki w pierwszej linii pod
ogniem n-pia. Baska.
43. Jona
żołnierka	Kłosowska Janina	27.12.35	W czasie natarcia dn. 15.8.44. jako
łączniczka, dzięki ofiarnej pracy
pod ogniem granatów, umożliwiła d-
1-oy dowodzenia.
44. Bożenna I
sanitariuszka	Glikowska Bożenna	6.1.34	W natarciu dn.15.8.44. na prawym
skrzydle w Głecie, zastąpiła przy
raz rannego amunicyjnego. Baska w
tworząc powierzchnię wzdłuż linii aby
pełnić służbę ratowniczą.
45. Krystyna
strz.	Kozłowska Krystyna	26.1.33	Stale w linii, na Holu i w Głecie
nieustraszenie denerżowała i je-
dzynie pod ogniem n-pia. Tężna i jedno-
cześnie funkcję sanitariuszki.

Wniosek awansowy dla żołnierzy
Batalionu PARASOL skierowany
do dowództwa Grupy „Północ”
przez dowódcę ppor. Jerzego
Zborowskiego, ps. Jeremi, 17 VIII 1944 r.
(WBH) Czerwoną kredką notatki
kancelaryjne związane
z procedowaniem
i ogłaszaniem awansów.

Grupa Bojowa
Oddział Parasol

17.8.1944

Wniosek awansowy.

I. Na st. sierż. Antek sierż. *Wyle*

- Obowiązkowy, gotowy na każde wezwanie, z pełnym poświęceniem pracować przy transportach materiałów zapasowych dla oddziału.

II. Na sierż. *Wyle*

1. Sierż. plt. *Wyle*
 - Jako magazynier ofiarne i z dużą odpowiedzialnością utrzymuje porządek w magazynach mimo trudnych warunków pracy i kilkakrotnie wykazywał się odwagą pod ogniem n-pla.
2. Wojskowy plt. *Wyle*
 - Przy transportach zapasów wykazał fachową znajomość spraw gospodarczych, dużą przedsiębiorczość i poświęcenie.

III. Na plut. podchor. *Wyle*

1. Seta kpr. pchor. *Wyle*
 - Jako kierownik kuchni odznaczony się wyjątkową i sumienną pracą bez względu na ciężkie warunki bojowe, przygotowując strawę niejednokrotnie pod ogniem n-pla.
2. Żuk kpr. pchor. *Wyle*
 - W długiej pracy konspiracyjnej i w czasie powstania/żołnierskiej organizowania dostaw materiałów ekwipunku i żywnościowych dla oddziału. Stworzył szkołę podoficerów.

Rozkaz N 7
17 VIII 44
Jeremi

Grupa Bojowa
Oddział Parasol

17.8.44. godz. 11.

Wniosek awansowy:

Na podporucznika:

Kopeć plut. pchor. *Wyle*

- Jako dowódca plutonu szturmowego wiodąc do walki oddziałem na barykadzie pełniąc wycofanie innych oddziałów z rejonu strasznego przez przeważające siły n-pla.

Wyle

Wniosek awansowy na stopień
podporucznika dla plut. pchor.
Stanisława Jastrzębskiego, ps. Kopeć
żołnierza Batalionu PARASOL,
17 VIII 1944 r., godz. 11:00. (WBH)

19 62

Grupa Radosław
Oddział Parasol

17.8.44. godz. 11

Wniosek awansowy:

I. Na poruczników.

15 1. Sulima ppor. rez. piechoty - Jako komendant szkoły podoficerskiej i instruktor ofiarnej pracy wydatnie przyczynił się do wyszkolenia oddziału.

38 II. Na podporuczników.

1. Robert plit. pchor. 7/3 - W czasach konspiracji i w czasie powstania pełnił niestrudzone służbę kwatermistrza strażniczą. Przyczynił się do doskonałego wyposażenia oddziału i racjonalnej gospodarki amunicją i sprzętem.

39 2. Rafał kpr. pchor. 7/3 - Jako dowódca plutonu trzykrotnie ranny wraca na linię by dowodzić oddziałem. Niepospolicie pracował na polu organizowania i szkolenia, dzielny w walce (podany do KW).

40 3. Mirski sierż. pchor. 7/3 - W długiej pracy konspiracyjnej, w akcjach dywersyjnych i w czasie powstania w walkach na Woli wykazał duże zdolności organizacyjne i przywódcze. Typowa sylwetka oficera.

41 4. Lot plit. pchor. 7/3 - Jako d-ca plutonu biorącego udział w walkach, mimo otrzymanej rany w dalszym ciągu dowodził oddziałem organizując odwrotne rozpoznania przedpola i wypady na stanowiska m-pla.

42 5. Gryf sierż. pchor. 7/3 - Za wzorową postawę i osobisty przykład w walkach w partyzancie i w czasie powstania w walkach na Woli o cmentarz ewangelicki i ul. Wolską.

2 6. Zawadzki sierż. pchor. zas. CTT/3an. - lekarz - Jako lekarz wydatnie pracował na punktach opatrunkowych przy ul. Karolkowej i Mireckiego.

43 7. Kaktus plut. pchor. 7/3 - Jako adiutant Parasola w przeciągu roku pełnił obowiązki z pełnym oddaniem, będąc prawą ręką d-cy.

11 III. Na podporucznika czasu wojny.

1. Sadowski - Jako oficer żywnościowy oddziału z całym poświęceniem organizował wyżywienie oddziału niejednokrotnie pod ogniem m-pla. Wytrzymał się bojącą postawą.

Jeremi dca Parasola

Wniosek awansowy dla żołnierzy Batalionu PARASOL skierowany do dowództwa Grupy „Północ” przez dowódcę ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi, którego podpis znajduje się w prawym dolnym rogu:
Jeremi ppor. dca Parasola. Na odwrocie dokumentu zaznaczone czerwoną kredką w sztabie: *Parasol Jeremi*, 17 VIII 1944 r., godz. 11. (WBH)

Parasol Jeremi
M.p. 18.8.44 g. 8:20 8.45
z pułk. Wachnowski

Melduję, że dziś o godz. 6⁴⁵ patrol npla posuwał się po osi ul. Świątojerskiej lewym skrzydłem w Ghecie, prawym w parku Krasińskich. Wg rozkazu moje placówki dopuściły patrol na bliską odległość celem wykonania zasadzki. W wyniku utarczki na prawym skrzydle zabito jednego Niemca, drugiego prawdopodobnie. Zdobyto 1 PM z 4 magazynkami. W tym samym czasie na terenie Parku ukazał się patrol oddziału „Chrobry” i stoczył tam walkę z prawym skrzydłem npla, wczoraj wieczorem.

~~Wczoraj wieczorem~~ melduję, że ~~nie~~ Niemcy ci byli w pasie ognia moich ubezpieczeń i byliby zaatakowani w odpowiednim czasie przez nas. Jeremi

Opracowany przez dowódcę Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi szkic terenu walk Batalionu PARASOL w rejonie parku Krasińskich z zaznaczeniem pozycji niemieckich, pozycji Batalionu PARASOL i Batalionu „Chrobry”, wysuniętych placówek oraz kierunków ostrzału, ok. 18 VIII 1944 r. (WBH)

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ptk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 18 VIII 1944 r., godz. 8:20. (WBH)
Parasol Jeremi/ M.p. 18.8.44 g. 8:20/ 8:45/ p[an] pułk[ownik]
Wachnowski/ Melduję, że dziś o godz. 6:45 patrol npla/ posuwał się po osi ul. Świątojerskiej lewym skrzydłem/ w Ghecie, prawym w parku Krasińskich. Wg rozkazu/ moje placówki dopuściły patrol na bliską odległość/ celem wykonania zasadzki. W wyniku utarczki na/ prawym skrzydle zabito jednego Niemca, drugiego/ prawdopodobnie. Zdobyto 1 PM z 4 magazynkami./ W tym samym czasie na terenie Parku ukazał/ się patrol oddziału „Chrobry” i stoczył tam walkę/ z prawym skrzydłem npla, Wczoraj wieczorem/ Zawiadamiąłem mimo, że w myśl umowy Niemcy/ ci byli w pasie ognia moich ubezpieczeń i byliby/ zaatakowani w odpowiednim czasie przez nas./ Jeremi

15

PARASOL
M.P. 18.8.1944 godz.9

Meldunek sytuacyjny.

W ciągu nocy czujki nasze zajmowały stanowiska :1) w Pałacu Krasieńskich, 2) w spalonych budynkach przy ul.Siętojeurskiej, 3) w Ghetcie w kierunku skrzyżowania Nałowski - Oęsia, z zadaniem ubezpieczania pl.Krasieńskich od strony Nałowski i Ghetta - kierunki obserwacji wg.szkicu.

Czołód oddziału spoczywała w koszarach w stanie pogotowia.

Noc do godz.3-ej przeszła spokojnie. Około godz.3-ej czujka Nr.3 została ostrzelana przez silny patrol n-pla posuwający się z Ghetta w kierunku naszych stanowisk. Czujka wysofała się w rejon spalonych budynków przy ul.Siętojeurskiej, patrol n-pla wysofał się nie nacierając dalej.

Około godz.5.30 patrol n-pla w sile 5 ludzi podsunął się ul.Siętojeurską na wysokość czujki Nr.2, gdzie zamocował go przygotowany ogień czujek Nr.2 i 4. N-pl wysofał się pozostawiając 2 zabitych. Zdobyto 1 FM 40 i 1 kb. Dwóch prawych szperaczy wyżej wymienionego patrolu posuwało się wzdłuż ogrodzeń parku wewnątrz ogrodu i podeszli do spalonych budynków od strony ogrodu, gdzie natknęli się na patrol pod dowództwem kpt.Edwarda z oddziału mjr.Sosny. W walce patrolu ze szperaczami n-pla zginął kpt. Edward.

Po częściowym zlikwidowaniu i odrzuceniu patrolu n-pla - na przedpolu spokój. O godz. 8.30 dodatkowo zaciągnięto dwie czujki Nr.5 wzdłuż ul. Świętojeurskiej przy bramie, Nr.6 na wzgórku w rogu parku. Czujki Nr.3 nie wystawiono.

Stan broni i amunicji.

lkm	3 szt.	
rkm	1 "	
FM	32 "	
kb	29 "	
Pistolet kal.9	33 "	
Bewolwer " 11,4	3 "	
	w oddz.	w mag.
Amunicja do kb	1425 szt.	120 szt.
" ppanc.	90 "	670 "
" kal.9	2205 "	250 "
" " 11,4	21 "	- "
Granaty	30 "	10 "
Batelki	-	35 "

1 załącznik: szkic

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 18 VIII 1944 r., godz. 9:00. (WBH)

PARASOL
M.p. 19.8.1944
godz. 10.00

16

(4)

Meldunek sytuacji.

Oddział ubezpieczać Plac Krasieńskich od strony ul. Nalewki, Ghetta, ul. Bonifraterskiej, zaciągając wzniesione czajki: 1. w Pałacu Krasieńskich, 2. w domach przy ul. Sto-jerskiej, 3. w gmachu sądu na Pl. Krasieńskich, 4. przy bramie Parku Krasieńskich od strony ul. Sto-jerskiej, 5. na wysokości czajki nr. 3 w ruinach Ghetta. Kierunki obserwacji w/g szkicu.

Około godz. 22.00 - wzniesiony ogień broni maszynowej i granatników w rejonie Nalewki-Ghetto-Bonifraterska. W tym czasie patrol npla w sile 1+2 wszedł do Parku od strony ul. Nalewki i po 10 min. wycofał się.

Około godz. 23.00 na róg Nalewki-Gęsia wjechał czołg i oddał parę strzałów w kierunku Parku i ul. Bonifraterskiej.

Wtedy godz. 1.00 - 2.00 gwałtowny ogień broni maszynowej, artylerii i granatników na Muranowie z kierunku Cytadeli.

Jedną z naszych czajek nie była atakowana przez npla.

Około godz. 9.15 posterunek obserwacyjny nr. 3 zawiadomił o zauważonych 2 detonacjach pocisków artyleryjskich w okolicy Bawliaka/od strony obozu na Gęsiej/. Po 15 min. nastąpiły dalsze wybuchy.

O godz. 9.30 ul. Działna w kierunku Dzikiej podjechały 2 czołgi. Ostrzelane z kierunku ul. Przejazd i Bieleńskiej wycofały się w kierunku Pawiaka.

1 załącznik: szkic.

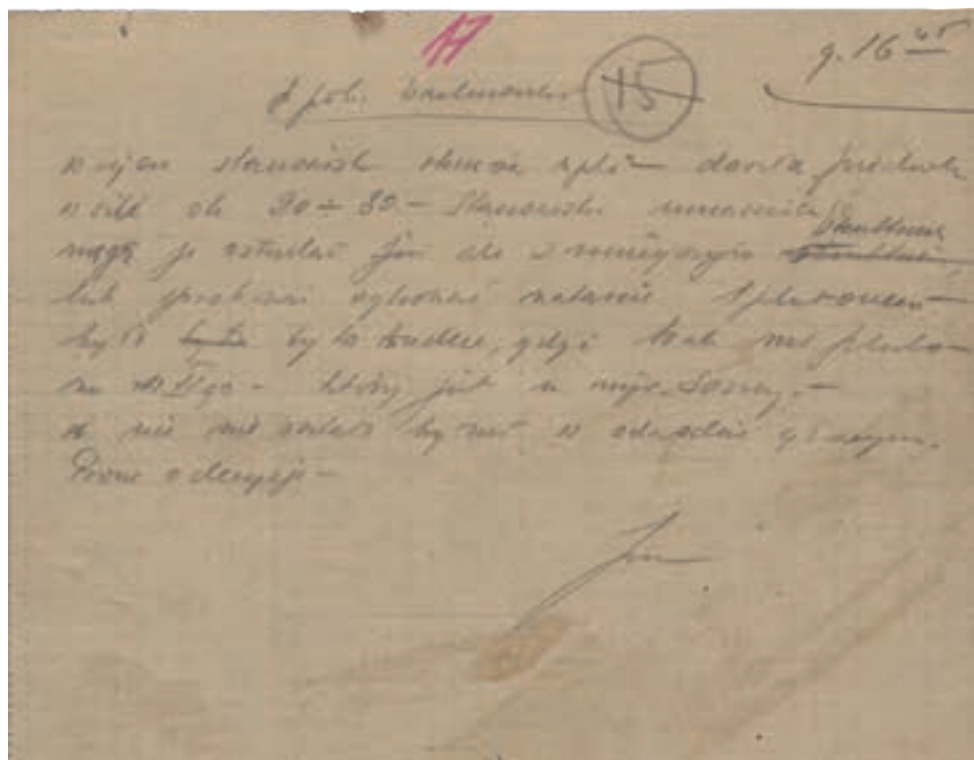
15

Wskazano plan
odpowiedzi

Meldunek sytuacyjny adiutanta
dowódcy Batalionu PARASOL
pchor. Tadeusza W. Szabelskiego,
ps. Kaktus do dowódcy Grupy
„Północ” płk. Karola Ziemskiego,
ps. Wachnowski, 19 VIII 1944 r.,
godz. 10:00. (WBH)

Szkic terenu walk batalionu
PARASOL w rejonie parku
Kraśińskich z zaznaczeniem
pozycji i kierunków obserwacji
ostrzału. Załącznik do meldunku
sytuacyjnego z 19 VIII 1944 r,
godz. 10:00. (WBH)

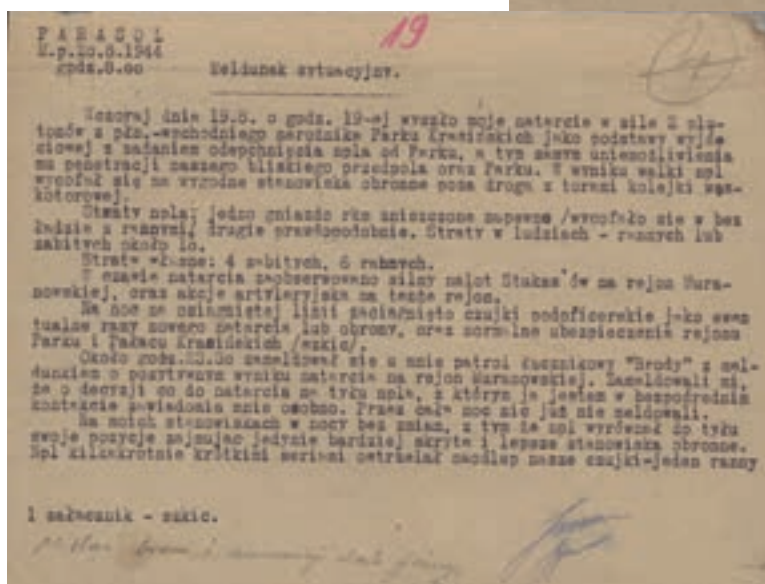
Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski. b.d. [19 VIII 1944 r.], godz. 16:45. (WBH) Meldunek w całości napisany przez „Jeremiego”.
g[odz.] 16.45/ p[an] pułk[ownik] Wachnowski/
W rejon stanowisk rkmów npla – doszła piechota/ w sile ok. 20-30. Stanowiska umacniają. Mogę je ostrzelać już, ale z mniejszym skutkiem/ lub spróbować wykonać natarcie 1 plutonem./
Byłoby by to trudne, gdyż brak mi pluto/nu Ilgo, który jest u mjra Sosny/ i nic by mi nie zostało w odwodzie głównym./ Proszę o decyzję./
Jeremi

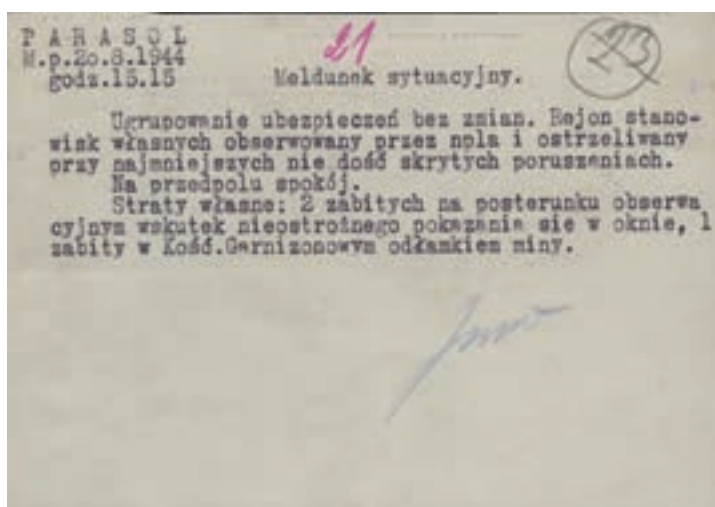
Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 19 VIII 1944 r., godz. 21:20. (WBH) Druga część meldunku napisana ołówkiem osobiście przez „Jeremiego”. Obok meldunku szkic.

P[araso] Jeremi/
MP, 19.8.[19]44/ godz. 21:20/
P[an] Pułk[ownik] Wachnowski/
Melduję ugrupowanie oddziałów ppor. Wacka i pchor. Lota/ jak na szkicu. Zamierzone natarcie zamieniłem w obronę./ Łączność b[ardzo] utrudniona./ W/g rozkazu ściągam obecnie/ gros oddz[iałów] Ustawiają się na pozycjach oddz[iałów] czujki/ podoficerskie. Placówki/ tak jak poprzednio w budynkach./
Jeremi

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski wraz ze szkicem pozycji. Dopisek ręką „Jeremiego”: p.s. stan broni i amunicji doślę później/ Jeremi, 20 VIII 1944 r., godz. 8:00. (WBH)

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ptk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 20 VIII 1944 r., godz. 15:15. (WBH)

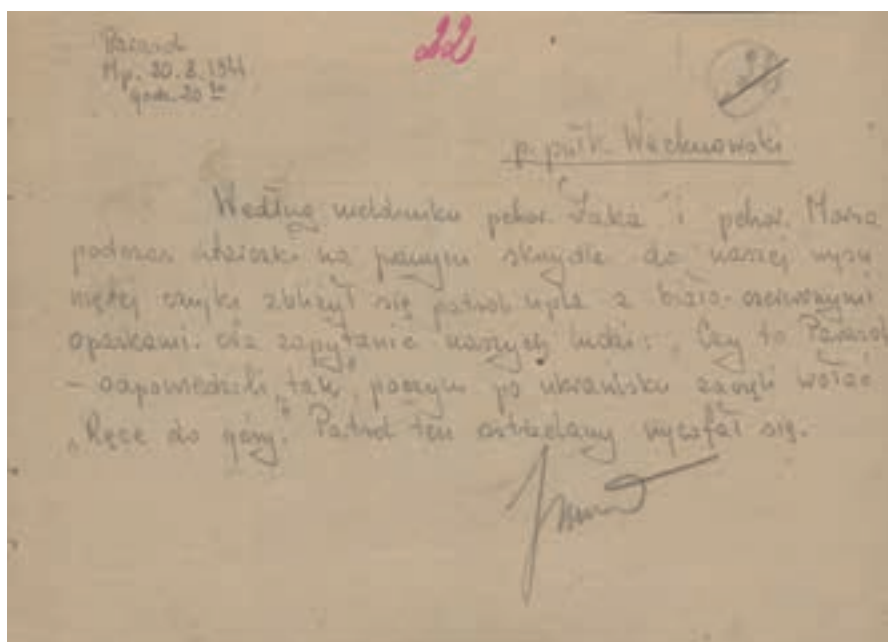
Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ptk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski w sprawie utarczki z oddziałem nieprzyjaciela, 20 VIII 1944 r., godz. 20:30. (WBH)

Parasol/ Mp. 20.8.1944/ g. 20:30 / p[an] pułk[ownik] Wachnowski/

Według meldunku pchor. Żaka i pchor. Morsa/ podczas utarczki na prawym skrzydle do naszej wysu/niętej czujki zbliżył się patrol npla z białoczerwonymi/ opaskami.

Na zapytanie naszych ludzi: „Czy to Parasol?”

/- odpowiedzieli „tak”, po czym po ukraińsku zaczęli wołać: „Ręce do góry”. Patrol ten ostrzelany wycofał się./ Jeremi

31

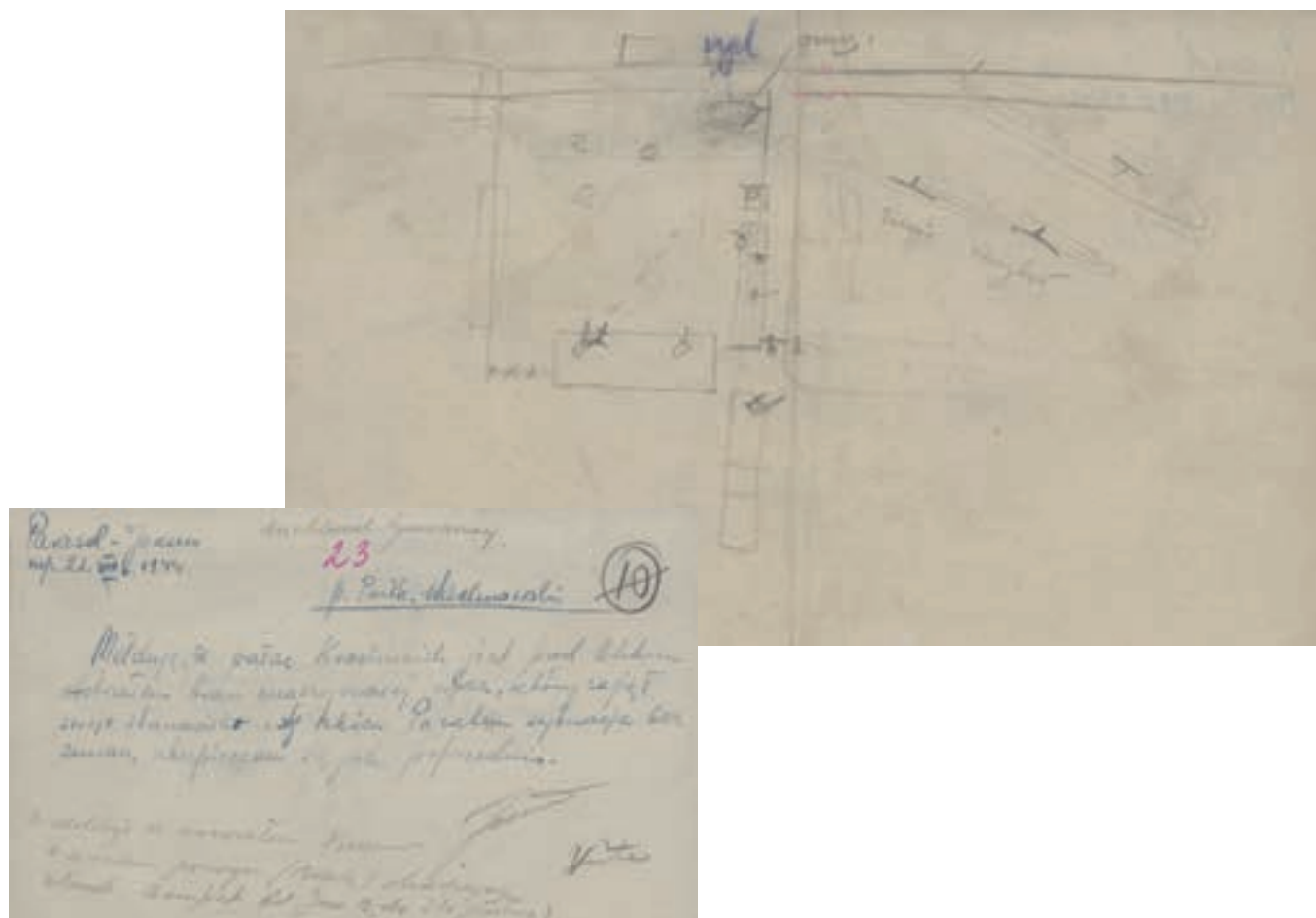
PARASOL
m.p. 20.8.1944

Wniosek awansowy.

1. Na sierżanta podchorążego:
 1/12 plut.pchor. Bolesław - jako d-ca plutonu wykazał duże zdolności organizacyjne i przywódcze. Bojową postawą pociągał innych do walki.
- 1-3 }
 6 kpr. pchor. Garbaty - jako d-ca plutonu wykazał duże zdolności organizacyjne i przywódcze. Bojową postawą pociągał innych do walki.
- 6 kpr. pchor. Góral - jako d-ca plutonu wykazał duże zdolności organizacyjne i przywódcze. W czasie walk w Ghecie wykazał się umiejętnościami organizowania obrony, w natarciach bojową postawą pociągał innych do walki.
- kpr. pchor. Mora - w czasie natarcia wykazał duże zdolności przywódcze i znajomość taktyki. Osobistym przykładem pociągał innych do walki.
2. Na plutonowego podchorążego:
 1/2 kpr. pchor. Łatawa - jako dowódca plutonu wyróżnił się osobistą odwagą i bojową postawą w walkach na Woli i w Ghecie.
3. Na kaprala podchorążego:
 1/2 st.strz.pchor. Kewer - w czasie natarcia wykazał dużą odwagę. Wobec natarcia npla zorganizował b.dobrze obronę powierzonego mu odcinka.
4. Na plutonowego:
 1/2 strz. Hebe - w walkach na Woli i w Ghecie wyróżnił się bojową postawą i umiejętnością kierowania ludźmi, pociągając własnym przykładem innych do walki.
5. Na kaprala:
 1-2 }
 2 st.strz. Kier - w natarciach na npla wykazał dużą osobistą odwagę i umiejętność wykorzystania terenu. Własnym przykładem pociągał innych do walki.
- 2 st.strz. Spokojny - wyróżnia się bojową postawą i osobistą odwagą w walkach w Ghecie.
6. Na starszego strzelca:
 2/3 }
 7 strz. Tomek - w czasie natarcia w Ghecie wyróżnił się bojową postawą i osobistą odwagą oraz opanowaniem zasad walki.
- 7 strz. Ryszard - za ofiarną służbę pomocniczą w sanitariacie.

Przebieg N12
22/VIII/44

Wniosek awansowy dla żołnierzy Batalionu PARASOL, 20 VIII 1944 r. (WBH)
 Czerwoną kredką naniesione adnotacje kancelaryjne związane z ogłaszaniem awansów.

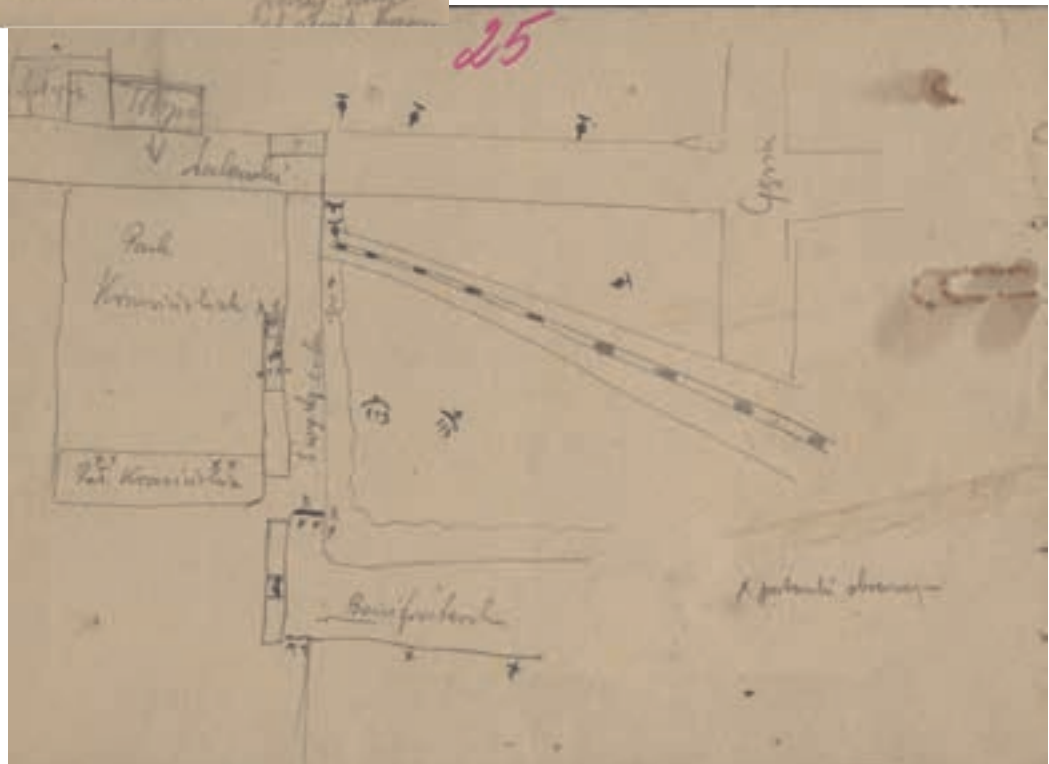
Raport dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski w sprawie sytuacji w rejonie Pałacu Krasińskich.

Na odwrotnej stronie raportu narysowany szkic sytuacyjny, 21 VIII 1944 r. (WBH)

Parasol-Jeremi/ Meldunek tymczasowy/ mp. 21 VIII 1944/ p[an] Pułk[ownik] Wachnowski/ Melduję, że Pałac Krasińskich jest pod ostrzałem broni maszynowej npla, który zajął/ swoje stanowiska w/g szkicu. Poza tym sytuacja bez/ zmian, ubezpieczam się jak poprzednio./ Jeremi
 2. Melduję, że nawiązałem łączność/ z sąsiadem prawym (Broda), obsadzającym odcinek Bonifraterska od Jana B[ożego] do Ś[wię]to-jerskiej)/ Verte.

Handwritten report in Polish, dated 21/8/44, from pchor. Zdzisław Dobrowolski to the commander of the 'Północ' group. The text describes the situation in the Świątojerska area, mentioning the park, the wall, and the bunker. It also mentions the use of grenades and the position of the unit.

Meldunek sytuacyjny pchor. Zdzisława Dobrowolskiego, ps. Mag do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski. Na odwrotnej stronie raportu narysowany szkic sytuacyjny, 21 VIII 1944 r., godz. 4:20 (WBH) Otrzymało g. 4:45/ P[araso]l-Jeremi/ 21/8.44 g. 4:20/ p[an] pułk[ownik] Wachnowski/ Przesyłam żądane wiadomości/ o sytuacji:/ Stały ogień kmów npla na pałac Krasińskich,/ na domy przy Świątojerskiej wzdłuż/ parku i na barykadę na Świątojerskiej/ z kierunku od młyna i bunkru na/ Nalewkach. Patrole npla krążą wzdłuż/ muru na Świątojerskiej od strony getta./ Na wysokości połowy parku npl wysunął/ na Świątojerskiej stanowisko ckm, któ/ry wycofał się na skutek naszego ognia./ Od czasu do czasu ogień granatników/ na nasze pozycje./ Wiadomości te przesłał w tej chwili dowódca/ naszego odcinka wraz ze szkicem, który/ załączam./ pdchr. Mag/ of. służb. baonu

Parasol
n.p. 21.8.44 godz. 11.40

Meldunek sytuacyjny.

W godzinach raportowych dnia 20.8. w rejonie obserwowanego odcinka Ghetta zachowujemy jedynie drobne przegrupowania się.
W południe duże nastąpiło ognia zmotoryzowanych i granatników oraz lekkiej ostrzały z przodu gwardii.
W godzinach spotkań wieny podawali skrycie walczą masę pod nasze stanowiska i zostali zniszczeni granatami. Naszych i zabitych zaciągali wienyren ubezpieczając się ogniem rkm.
Koc przeszedł spokojnie.
Dziś rano ustawił dodatkowe stanowisko rkm wg szkice z ostrzałem na podeszły granatnik.

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” ptk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 21 VIII 1944 r., godz. 11:40. (WBH)

Parasol
I Pluton
22.8.44
7:40

P. ptk. Wachnowski

Melduję posłusznie, że obser-
watorzy nasi nie zauważyli na
przedpolu żoliborskim niczego nowego
głównego.

Rafał
kpr. pchor.

godz. 17:30

Meldunek sytuacyjny kpr. pchor. Stanisława Leopolda, ps. Rafał do dowódcy Grupy „Północ” ptk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 22 VIII 1944 r., godz. 4:20. Meldunek napisany odręcznie przez Leopolda. (WBH)

Parasol/ I Pluton/ 22.8.[19]44/ g. 4:20/ P[an] pułk[ownik] Wachnowski/ Melduję posłusznie, że obser/watorzy nasi nie zauważyli na/ przedpolu żoliborskim niczego szcze/gólnego./ Rafał/ kpr. pchor./ godz. 17:30 „[nieczytelne]”.

Parasol
I Pluton
22.8.44
7:00

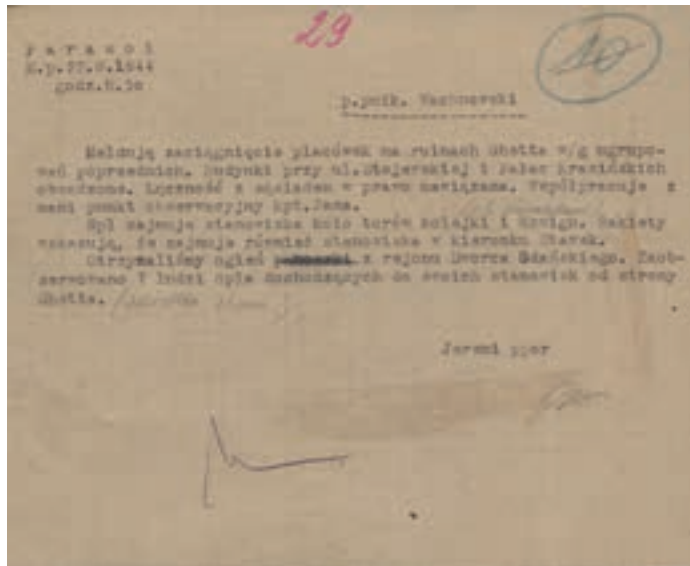
P. ptk. Wachnowski

Melduję posłusznie, że obser/watorzy nasi nie zauważyli nic szczególnego/ w rejonie linii obwodowej./ Między 5 i 6 godz. od ul. Konwiktorskiej wyszło nasze natarcie ok. 50 ludzi/ po wykonaniu ostrzału, Oddział za/ trzymał się w najbliższych gruzach/ ghetta.

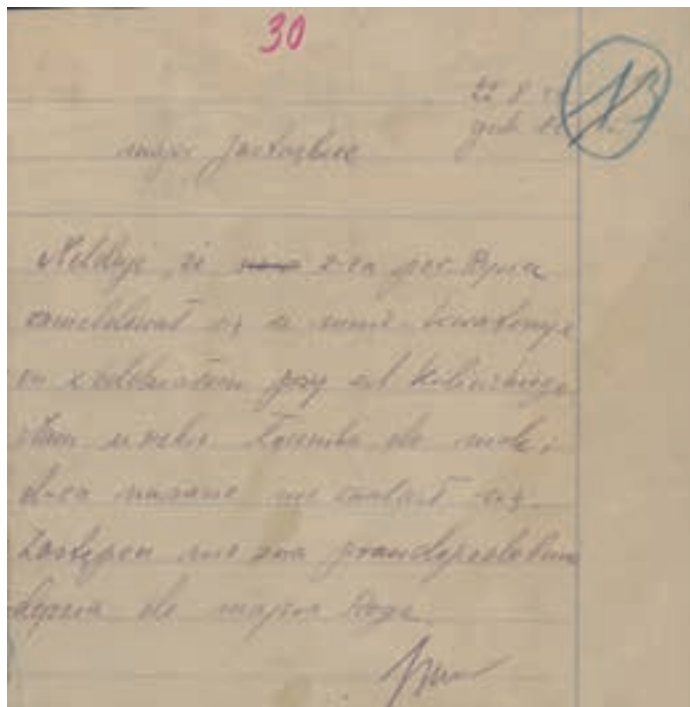
Rafał
kpr. pchor.

Meldunek sytuacyjny nr 2 kpr. pchor. Stanisława Leopolda, ps. Rafał do dowódcy Grupy „Północ” ptk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 22 VIII 1944 r., godz. 7:00. Meldunek napisany odręcznie przez Leopolda. (WBH)

Parasol/ I Pluton/ 22.8.[19]44/ 7:15/ g. 7:00/ Nr 2/ P[an] pułk[ownik] Wachnowski/ Melduję posłusznie, że obser/watorzy nasi nie zauważyli nic szczególnego/ w rejonie linii obwodowej./ Między 5 i 6 godz. od ul. Konwiktorskiej wyszło nasze natarcie ok. 50 ludzi/ po wykonaniu ostrzału, Oddział za/ trzymał się w najbliższych gruzach/ ghetta./ Rafał/ kpr. pchor.

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 22 VIII 1944 r., godz. 8:50. (WBH).
Poniżej podpisu „Jeremiego” parafrasa „Wachnowskiego”.

Meldunek dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do mjr. Adama Malewskiego, ps. Jastrzębiec, 22 VIII 1944 r., godz. 11:00. (WBH)
22.8.[19]44/ godz. 11/ Major Jastrzębiec/ Melduję, że z-ca por. Rysia zameldował się u mnie. Kwateruje on z oddziałem przy ul. Kilińskiego. Mam u siebie łącznika do nich, d-ca na razie nie znalazł się. Zastępca nie zna prawdopodobnie dojścia do mjra Roga. Jer[emi]

PARASOL
n.p. 22.8.1944

Rozkaz Nr. 5.

1. Odnaczenia.

Rozkazem d-cy A.K. z dnia 19.8.44. L.511/1 zostali odznaczeni
Kryżem Walecznych po raz pierwszy:

sanitariuszka	Emilia
strzelec	Brzoz
kpr.pchor. śp.	Szofer
" "	Hemick
" "	Witek
" "	Łopatek
" "	Jerzy
" "	Platon
strzelec	Łoszek
śp.	Jur
sanitariuszka	Kwa
" "	Lucyna
" śp.	Aliona
lecznicza	Hanka
ppor.	Racek
kpr. pchor.	Witek
	Zabawa

Kryżem Walecznych po raz drugi:

porucznik Konrad

2. Awansy.

Dowódca grupy "Żelazna" Rozkazem Nr.11 z dn.21.8.44. awansował
z dn.20.8.44.:

do stopnia sierżanta podchorążego:

platonowego podch. Bolon

do stopnia platonowego podchorążego:

kpr.pchor. Garbaty

kpr.pchor. Mors

Góral

Zabawa

do stopnia kaprała podchorążego: st.strz.pchor.Rever

" " kaprała: st.strz. Kier

Spokojny

" " starszego strzelca: strz. Debe

Tonek

Ryszard

3. Służba: Służbę wartowniczą w dniu 22 o godz. 18 obejmuje służbę pluton V
Oficer inspekcyjny bawna kpr. pchor. Minoga

A. Jędrzejewski p.

26

Rozkaz nr 5 dowódcy Batalionu PARASOL w sprawach odznaczeń,
awansów i służby, 22 VIII 1944 r. (Karta)

Parasol
22.8.44

31

p. pułk Wachnowski

1. Melduję, że uzupełniłem pluton z lasu 4 tygodnie doszkalam obrotu PIAT'a i rkm. Do całkowitego dobrożenia brak 6 pist. kal. 9 mm / dla amunicyjnych/.

2. Pluton 3 oddany do dyspozycji mjr. Sosny jest od wczorajszego południa na stanowiskach.

3. Moje stanowiska w Ghecie są ugrupowane jak poprzednio. Otrzymują dość często ostrzał broni maszynowej.

13.10.

Meldunek dowódcy Batalionu PARASOL ppor. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 22 VIII 1944 r. (WBH)

Parasol/ 22.8.[19]44/ p[an] pułk[ownik] Wachnowski/ 1. Melduję, że uzupełniłem pluton/ z lasu. W tej chwili doszkalam obrotu/ PIAT'a i rkm. Do całkowitego/ dobrożenia brak 6 pist. kal. 9 mm / dla amunicyjnych/ 2. Pluton 3 oddany do dyspozycji/ mjr. Sosny jest od wczorajszego/ południa na stanowiskach./ 3. Moje stanowiska w Ghecie są ugrupowane jak poprzednio. Otrzymują dość/ często ostrzał broni maszynowej./ Jer[emi]/ 13.10.

Parasol
n.s. 22.8.1944

Wniosek awansowy.

1. Na starszego sierżanta/podchorążego:

Zawak sierż.pchor.res.WBMan. - Jako lekarz wydatnie pracował na punktach ostrych przy ul.Ka-rolowej, Kireckiego i na Starym Mieście.

6-1-1

2. Na sierżanta podchorążego:

Kietek plut.pchor.res. 1 - Jako d-ca plutonu starszego w czasie walk wykazał duże zdolności organizacyjne i przywódcze. Wytrzymał się w szeregu postaw d-cy liniowego.

Aksak plut.pchor.res. 2 - Jako d-ca plutonu starszego, w szeregu dowodził oddziałem prowadząc obserwację przedpola, organizując obronę odcinka, własnym przykładem podążając innych do walki.

Lot plut.pchor.res. 3 - Jako d-ca kompanii szturmowej mimo ciężkich obrażeń rany w dalszym ciągu dowodził oddziałem organizując odwrotne rozpoznanie przedpola i wypadki na stanowiska npl.

Robert plut.pchor.res. 4 - W czasie konspiracji i w czasie powstania pełnił nieustraszenie służbę kwatermistrzowską. Przyczynił się do doskonałego wyposażenia Oddziału i racjonalnej gospodarki amunicją i sprzętem.

Kaktus plut.pchor.res. 5 - Jako adiutant d-cy Baonu "Parasol", w przeciągu roku pełnił obowiązki z pełnym oddaniem będąc prawą ręką d-cy.

6-2

3. Na plutonowego podchorążego:

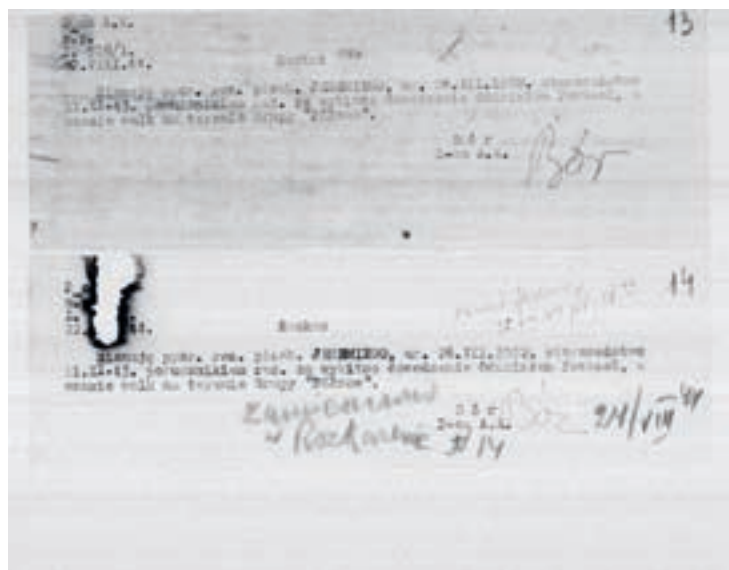
Bafak kpr.pchor.res. 1 - Jako d-ca kompanii trzykrotnie ranny nie wraca na listę, by dowodzić oddziałem. Niepospolicie pracowity i szlachetny, uświadomiony jako organizator i d-ca li-aiwy.

6-4

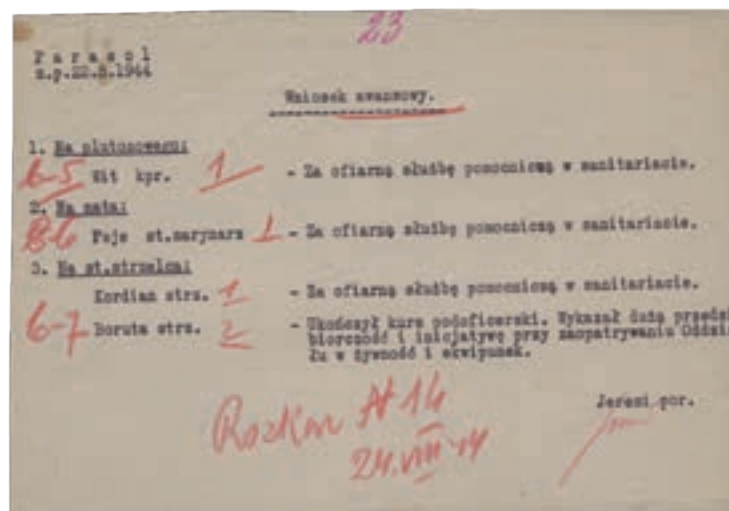
Jeremi por.

Rozkaz N14
24.VIII.44

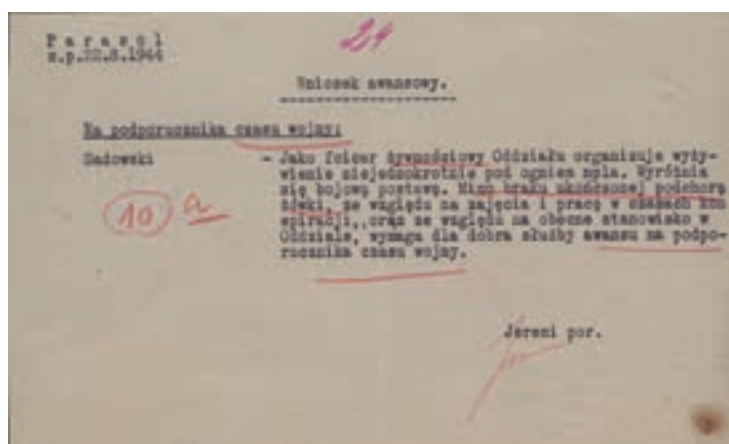
Wniosek awansowy na stopnie starszego sierżanta podchorążego, sierżanta podchorążego i plutonowego podchorążego dla żołnierzy Batalionu PARASOL, 22 VIII 1944 r. Czerwoną kredką adnotacje kancelarii Okręgu Warszawskiego AK. (WBH)

Rozkaz Dowódcy Armii Krajowej
gen. Tadeusza Komorowskiego, ps. Bór mianujący
dowódcę Batalionu PARASOL ppor. rez. piechoty
Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi na stopień
porucznika, 22 VIII 1944 r. (WBH)

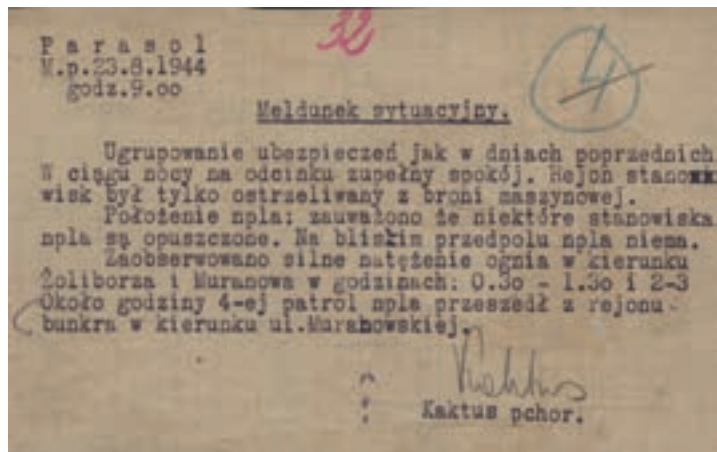

Wniosek awansowy na stopień plutonowego,
mata i starszego strzelca dla żołnierzy Batalionu
PARASOL, 22 VIII 1944 r. Czerwoną kredką
adnotacje kancelarii Okręgu Warszawskiego AK.
(WBH)

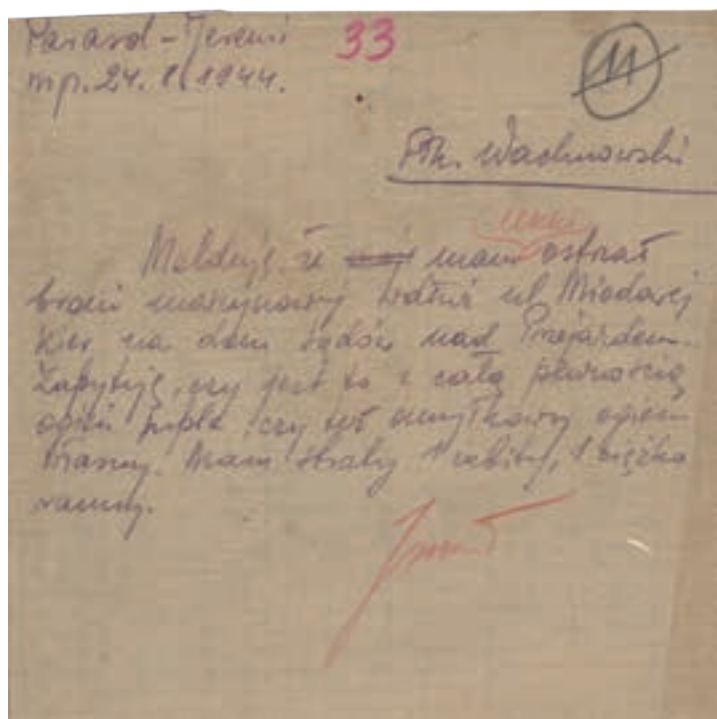

Wniosek awansowy na stopień podporucznika
czasu wojny dla oficera żywnościowego Batalionu
PARASOL ppor. Zdzisława Sadowskiego, ps. Lubicz.
Poległ on 27 VIII 1944 r. kilka dni po złożeniu
wniosku, w obronie Pałacu Krasińskich, 22 VIII 1944 r.
Czerwoną kredką adnotacje kancelarii Okręgu
Warszawskiego AK. (WBH)

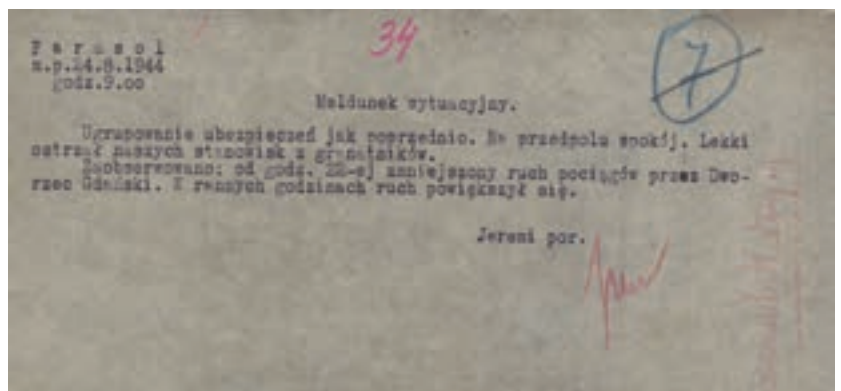
Meldunek sytuacyjny adiutanta dowódcy
Batalionu PARASOL pchor. Tadeusza W.
Szabelskiego, ps. Kaktus do dowódcy Grupy
„Północ” płk. Karola Ziemskiego,
ps. Wachnowski, 23 VIII 1944 r. (WBH)

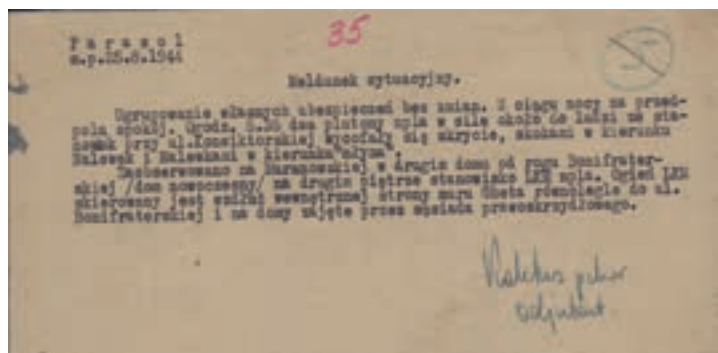

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu
PARASOL por. Jerzego Zborowskiego,
ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ”
płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski,
24 VIII 1944 r. (WBH)
Parasol-Jeremi/ m.p. 24.8.1944/ Płk.
Wachnowski/ Melduję, że mam lekki
ostrzał/ broni maszynowej wzdłuż
ul. Miodowej,/ kier[unek] na dom Sądów
nad Przejazdem./ Zapytuję, czy jest to
z całą pewnością/ ogień npla, czy też
omyłkowy ogień/ własny. Mam straty:
1 zabity, 1 ciężko/ ranny./ Jeremi.

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu
PARASOL por. Jerzego Zborowskiego,
ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ”
płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski,
24 VIII 1944 r., godz. 9:00. (WBH)

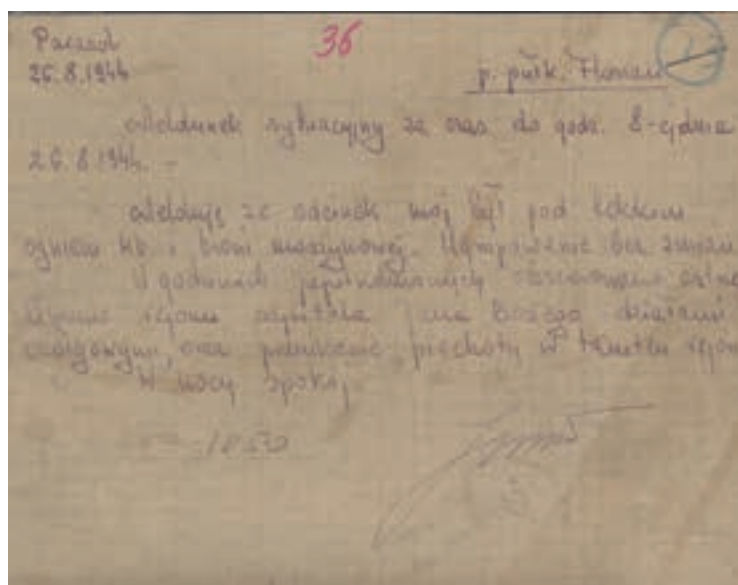

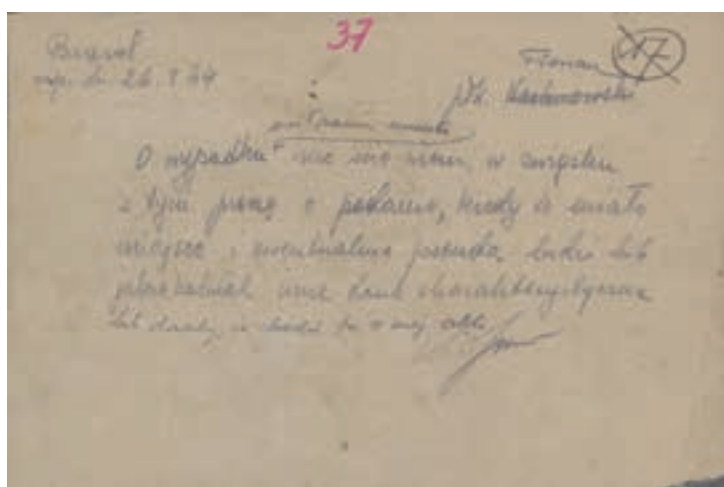
Meldunek sytuacyjny adiutanta dowódcy
Batalionu PARASOL pchor. Tadeusza W. Szabelskiego,
ps. Kaktus do dowódcy Grupy „Północ”
płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 25 VIII 1944 r.
(WBH)

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu
PARASOL por. Jerzego Zborowskiego,
ps. Jeremi do Szefa Sztabu Grupy „Północ”
ppłk. Jana Lamersa, ps. Florian, 26 VIII 1944 r.
(WBH)

Parasol/ 26.8.1944/ p[an] pułk[ownik]
Florian/ Meldunek sytuacyjny za czas
do godz. 8-iej dnia/ 26.8.1944/ Melduję,
że odcinek mój był pod lekkim/ ogniem kb
i broni maszynowej. Ugrupowanie bez
zmian./ W godzinach popołudniowych
obserwowano ostrze/ liwanie rejonu
szpitala Jana Bożego działami/ czołgowymi
oraz przenikanie piechoty w tamten rejon./
W nocy spokoj./ 10.50/ Jeremi

Meldunek dowódcy Batalionu PARASOL
por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do Szefa
Sztabu Grupy „Północ” ppłk. Jana Lamersa, ps. Florian
w sprawie ucieczki żołnierzy, 26 VIII 1944 r. (WBH)
Parasol/ m.p. dn. 26.8.44/ płk Wachnowski Florian/
O wypadku uśiłowania ucieczki nic nie wiem,
w związku/ z tym proszę o podanie, kiedy to miało/
miejsce i ewentualnie pseudonimy ludzi lub/ jakiegokolwiek
inne dane charakterystyczne/ lub dowody, że chodzi
tu o mój oddz[iał]/ Jeremi

Meldunek dowódcy Batalionu PARASOL por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do Szefa Sztabu Grupy „Północ” ppłk. Jana Lamersa, ps. Florian w sprawie zapasu amunicji i materiałów wybuchowych, 26 VIII 1944 r., godz. 15:30. (WBH)

Parasol – Jeremi por./ 26.8.[19]44 godz. 15:30/
p. płk Florian/ 1. Przesyłam 250 sztuk polskich/ z zapasów mojego magazynu./
2. Podaję adres i kartkę do naszego/ magazyniera na Żoliborzu, gdzie znajduje się/ około 20 kg trotylu/ i prawdopodobnie/ trochę lontu./ 3. Po ewentualnym/ osiągnięciu/ trotylu z mego magazynu,/ proszę/ o odpowiedni przydział./ Jeremi/
1 załącznik.

Parasol - Jeremi por.
26.8.44 godz. 15:30
6.
p. płk. Florian

1. Przesyłam 250 sztuk polskich z zapasów mojego magazynu
2. Podaję adres i kartkę do naszego magazyniera na Żoliborzu, gdzie znajduje się około 20 kg trotylu i prawdopodobnie trochę lontu.
3. Po ewentualnym osiągnięciu trotylu z mego magazynu, proszę o odpowiedni przydział.

1 załącznik

Meldunek sytuacyjny adiutanta dowódcy Batalionu PARASOL pchor. Tadeusza W. Szabelskiego, ps. Kaktus do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 27 VIII 1944 r., godz. 8:00. (WBH). W dolnej części dokumentu parafa Szefa Sztabu Grupy „Północ” – F[lorian].

Parasol
27.8.1944
godz. 8:00
38
Meldunek sytuacyjny.

Wzruszenie słabo bez zmian.
Wzrost ruchów na przedpolu nie zachowujemy.
Wzrost słabości pod ścianą ognia z broni maszynowej i kb, szczególnie od strony ul. Stawki. Wzrost słabości pod ścianą ognia z broni maszynowej i kb, szczególnie od strony ul. Stawki. Wzrost słabości pod ścianą ognia z broni maszynowej i kb, szczególnie od strony ul. Stawki.

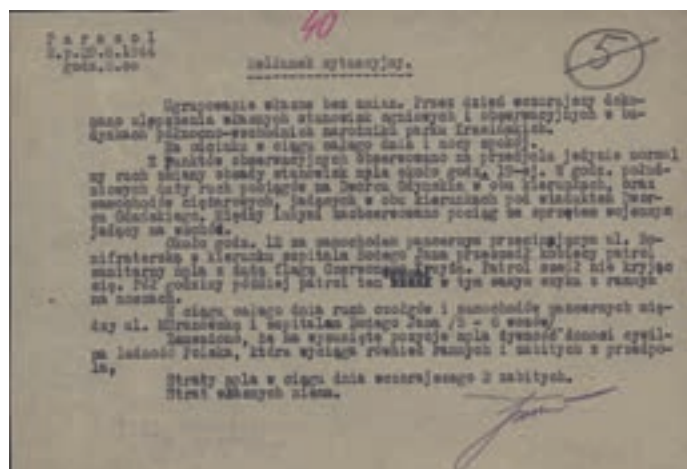
Adiutant
Kaktus pchor.

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 28 VIII 1944 r. (WBH)

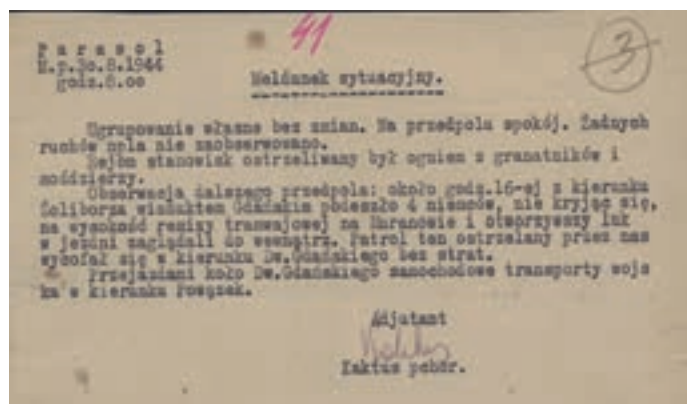
Parasol
28.8.1944
39
Meldunek sytuacyjny.

Wzruszenie słabo bez zmian.
Wzrost ruchów na przedpolu nie zachowujemy.
Wzrost słabości pod ścianą ognia z broni maszynowej i kb, szczególnie od strony ul. Stawki. Wzrost słabości pod ścianą ognia z broni maszynowej i kb, szczególnie od strony ul. Stawki.

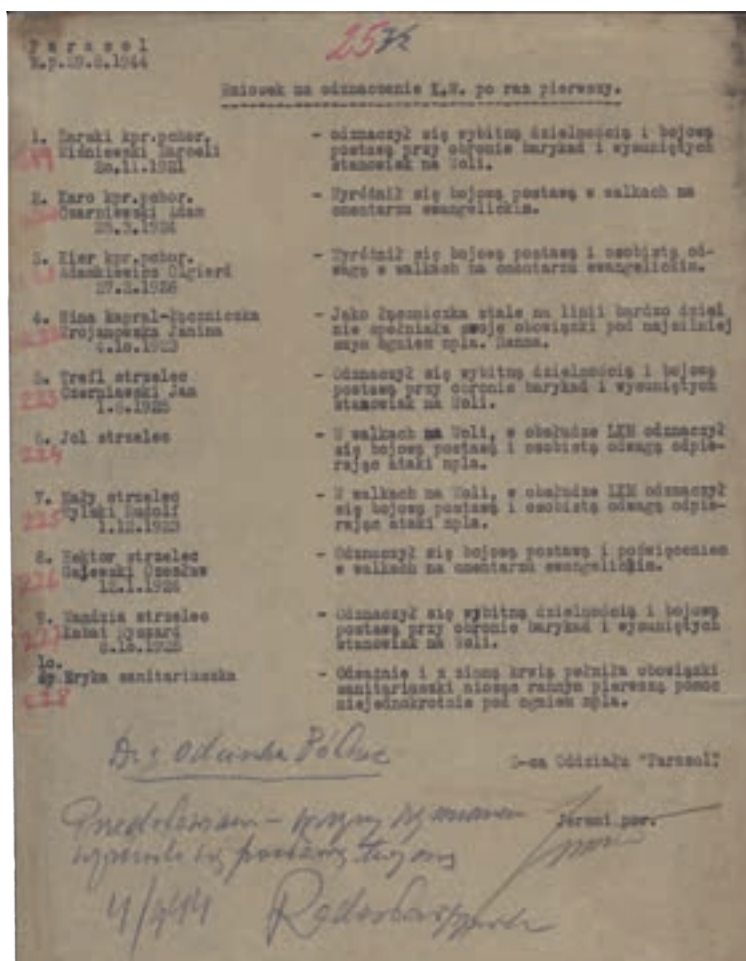
Jeremi por.

Meldunek sytuacyjny dowódcy Batalionu PARASOL por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 29 VIII 1944 r., godz. 8:00. (WBH)

Meldunek sytuacyjny adiutanta dowódcy Batalionu PARASOL pchor. Tadeusza W. Szabelskiego, ps. Kaktus do dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski, 30 VIII 1944 r., godz. 8:00. (WBH)

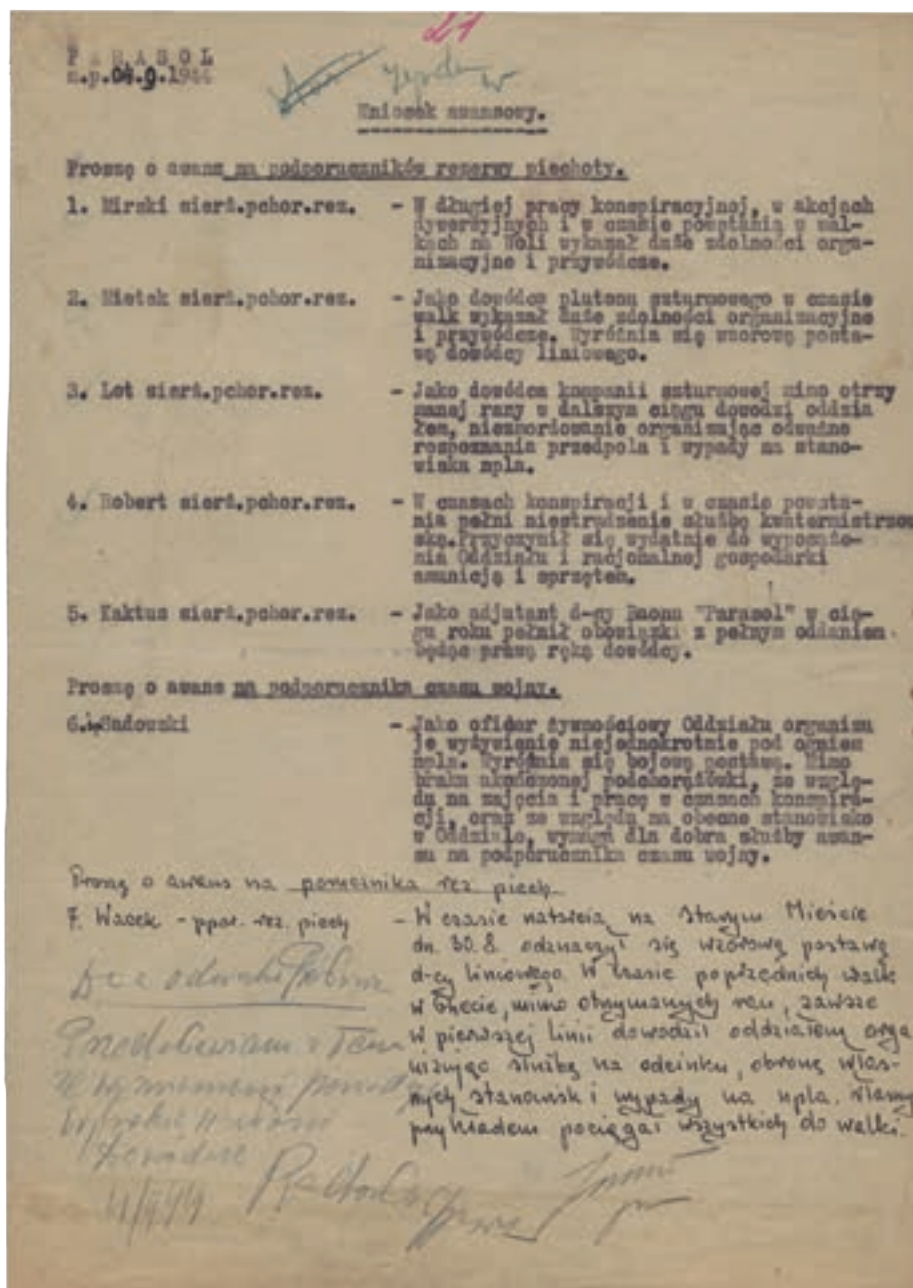
Wniosek na odznaczenie po raz pierwszy Krzyżem Walecznych żołnierzy Batalionu PARASOL, 29 VIII 1944 r. (WBH). Wniosek do dowódcy Grupy „Północ” poparł ppłk. Jan Mazurkiewicz, ps. Radostaw, dodając poniżej: D[owód]ca odcinka Północ/Przedstawiam – wszyscy wymienieni/ wyróżnili się postawą bojową/ 4/9 44 Radostaw ppułk.

45
Patasolo - Teremii pot. 0109 122
D-wo Potusoc
Isaf Isatatu South Florida
Zapyski, jak dare sobie
rade mojej zastypca wTodek.
Ja czuje sie mimo fatal-
nej drogi lepszej.—
Czuje, ze moglbym wtrocic.
Jesli podch. wTodek, nie
dare sobie rady zastypczam
wtroc. — From miu smekac
K1-T / Teremii/
1-1 Teremii pot.
ustano 1250 ppr O. andlin
delbrat ppr O. andlin

Meldunek dowódcy Batalionu PARASOL
por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi do
Szefa Sztabu Grupy „Północ” ppłk. Jana Lamersa,
ps. Florian, 1 IX 1944 r., godz. 12:20. (WBH)
*Parasol – Jeremi por./ 01.09 12:20/ D[owódz]two
Północ/ Szef Sztabu p[od]pułk[ownik] Florian/
Zapytuję jak daje sobie/ radę mój zastępca
Włodek./ Ja czuję się mimo fatal/nej drogi
lepiej./ Czuję, że mógłbym wrócić./ Jeśli podch.
Włodek nie/ daje sobie rady natychmiast/
wrócę. Proszę mię szukać/ K-1 – T (Jeremi)/ -/-
Jeremi por./ nadano 12:50 ppor. Orawski/
odebrał ppor. Ciotka*

[illegible]

Wniosek awansowy na stopnie kaprala podchorążego i starszego strzelca dla żołnierzy Batalionu PARASOL wystawiony przez dowódcę Batalionu PARASOL por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi, poparty przez ppłk. Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław, 4 IX 1944 r. (WBH) Zieloną kredką naniesiona adnotacja kancelarii Okręgu Warszawskiego AK odnosząca się do ogłoszenia awansów w rozkazie nr 24.

Wniosek awansowy na stopnie podporucznika rezerwy piechoty, podporucznika czasu wojny i porucznika rezerwy piechoty dla żołnierzy Batalionu PARASOL wystawiony przez dowódcę Batalionu PARASOL por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi, poparty przez ppłk. Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław słowami: *Dca odcinka „Północ”/ Przedstawiam z tem/, że wymienieni posiadają/ wysokie wartości/ dowódcze/4/9 [19]44/ Radosław ppłk. W górze dokumentu adnotacja dowódcy Grupy „Północ” płk. Karola Ziemskiego, ps. Wachnowski potwierdzająca zgodę na awanse: Zgoda/ Wachnowski], 4 IX 1944 r. (WBH)*

3

Wzrostek za odznaczenie.

Proszę o odznaczenie Krzyżem Walecznych po raz II-gi:

1. Olek plut.pchor. - Bohaterko i ofiarne dawał przykład na poszukiwaniu pasaża Szymona, jako 2-ci ranny z odd. Przewodził sam do szpitala i zawsze był pierwszy do wszelkich wypadków tych wypadków.

2. Maks por. - jako lekarz batalionu nieszkodzenie organizował w najcięższych warunkach - pod ogniem wolał podjąć opatrunkowe i w plecy skierował rannego pod ręką.

Proszę o odznaczenie Krzyżem Walecznych po raz I-szy:

3. Mag kpr.pchor. - bez wahania i ofiarnej wolał do szpitala na oburącz granatami w plecy, tylko 2 trasy na kolegami atakował całą obłądą akcją wolał pasaża Szymona, nie wycofał się mimo silnego bezpośredniego ostrzału.

4. Iszalec kpr.pchor. - z trzema kolegami atakował całą obłądą akcją wolał pasaża Szymona prowadząc szpital i odbijał go najtę przed sobą poz. 42. został ranny, w szpitalu prowadził w dywersji i tam i w akcjach w kampanii prowadził pluton czasowo, nie cofał się nigdy.

5. Daniel plut. k.s. po raz II. - z trzema kolegami i pasażem Szymona i szpitalami rannymi kolegi walczył sam, ranny wycofał się.

6. Szejko kpr. - nigdy nie cofał się. Przewodził bohaterko drugą brzoję palacu Radziwiłła. Ranny w walkach na Woli.

7. Irab strz. - wraz z trzema kolegami atakował całą obłądą pasaża Szymona, do ostrzału wyznajając się obowiązek.

8. Krok strz. - wyrzucił się w walkach przy szpitalu Świątka, powstrzymywanie ataku nie. od szpitalu i w obronie szpitalu przy szpitalu kowej /kraj/, gdzie został ranny w prawe ramię /amputowane/.

9. Sp. Oskar - w ostatnich dniach walk na Starym Mieście wyrzucił się zalecąc obłądą i brzoję. Był jednym z tych, którzy spełniali osobiste wszystkie zadania.

10. Tadeusz st.strz. - w walkach na Starym Mieście mimo 2 silnego ognia wolał utrzymywać jako 2-ci z najbardziej wysuniętych placówek i wolał obłądą brzoję wszystkich do boju. Ciężko ranny.

11. Cygan strz. - w walkach na Starym Mieście mimo 2 silnego ognia wolał i szpitali utrzymywać szpital i szpital wysunięty placówek. Pray przeznaczenia jednego z szpitali został ciężko ranny.

12. Pilecki Tadeusz

- 2 -

12. Szkojny plut.
O Chojęski Jerzy 11.6.24. - Zawane gotowy do akcji bojowej, czy też szturmowej. Obowiązki swe spełnia z poświęceniem.
13. Urzes kpr.
Macisza Henryk 14.8.26. - Zawane gotowy do akcji bojowej, czy też szturmowej. Obowiązki swe spełnia z poświęceniem.
14. Bolek kpr.
Bikorski Stanisław 31.5.26. - Zawane gotowy do akcji bojowej, czy szturmowej. Obowiązki swe spełnia z poświęceniem.
15. Arisz kpr.
Łos Stanisław 17.2.26. - Zawane gotowy do akcji bojowej, czy też szturmowej. Obowiązki swe spełnia z poświęceniem.
16. Małach kpr.
Szaki Czesław 16.7.22. - Zawane gotowy do akcji bojowej, czy też szturmowej. Obowiązki swe spełnia z poświęceniem.
17. Sz. Tomek 10.9.27. - Zawane gotowy do akcji bojowej, czy też szturmowej. Obowiązki swe spełnia z poświęceniem.
18. Aia sanitariuszka
Sokaniewicz Alżbna 2.7.21 - Z poświęceniem i marzeniem dysja spełnia swoje obowiązki sanitariuszki na linii.
19. Małcha sanitariuszka
Góralis Marianna 14.1.25. - Na linii jako sanitariuszka spełniała swoje obowiązki z poświęceniem i marzeniem dysja.
20. Janetta izaszniuszka
Borowska Janina 6.8.24. - Działanie i z marzeniem dysja spełniała swoje obowiązki izaszniuszki na linii.
21. Lech - W ostatnich dniach walk na Starym Mieście wyróżnił się odwagą i brawurą i zawane chętnie spełniał swoje obowiązki.
22. Podgór st. strz. - W walkach na Starym Mieście wyróżnił się odwagą. Wspaniałym przykładem poświęcenia innych do walki.
23. Józef plut. pchor. - W walkach na Starym Mieście wyróżnił się odwagą i bojowością.
24. Feldek st. strz. - Odznaczył się wybitną bojowością i wytrwałością oraz nieposłuszną odwagą w czasie walk w Okręgu oraz w czasie ostatnich walk na Starym Mieście.
25. Szkoj strz. - stały towarzysze Felka. Był zawane razem. Wybitnie bojowy.
26. Zawiaja strz. - Odznaczył się wytrwałością podczas walk w Okręgu podtrzymując własnym przykładem innych.
27. Sokół kpr. - Brawny, z bezwładną ręką walący hardo i dzielnie w Okręgu oraz podczas ostatnich walk na Starym Mieście.

Bapieram
Redaktor

Wniosek na odznaczenie Krzyżem Walecznych żołnierzy
Batalionu PARASOL podpisany 7 IX 1944 r. o godz. 11:30
przez por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi, poparty
7 IX 1944 r. przez dowódcę Broda 53 kpt. Ryszarda
Białousa, ps. Jerzy i 25 IX 1944 r. przez ppłk. Jana
Mazurkiewicza, ps. Radosław słowami: *Wszyscy zasłużyli
osobistą/ odwagą i postawą bojową/ wobec npla/*
25 9.[19]44/ Radosław ppłk, 6 IX 1944 r. Na każdej ze
stron adnotacja: 25/9. [19]44 Popieram. Radosław ppłk.
oraz parafy naniesione zieloną kredką zatwierdzające
odznaczenia. Czerwoną kredką naniesione adnotacje
kancelarii Okręgu Warszawskiego AK. (WBH)

PARASOL
m.p. 7.9.1944r

58

Wniosek na odznaczenia.

Proszę o odznaczenie Krzyżem Virtuti Militari:

1. śp. Włodek sierż. pchor. 10.11.44
- W walkach obronnych w Ghecie, w pałacu Krasin-
skich i w sądzie do-
skonałe poprowadził obronę, a w sze-
regu wypadków porwał wszystkich
własnym przykładem do walki. Zginął
na posterunku ubezpieczając ewaku-
ację rannych ze Starego Miasta.
2. Ziutek plut. pchor. 10.11.44
- W walkach w Ghecie, pałacu Krasin-
skich i sądzie okręgowym na Starym
Mieście wyróżnił się wielką odwagą
i celnością strzałów, a po śmierci
dowódcy poprowadził oddział do
dalszej walki. Ranny.
3. Konrad por.
Adamowicz Zbigniew
- W walkach na Woli jako d-ca plutonu
szturmowego zawsze w pierwszej li-
nii odparł ataki npl i organizo-
wał kontrwypady. W natarciach w
Ghecie kontuzjowany i ranny wraca
na linię i prowadził Oddział do o-
statniego natarcia na Starym Mieście
dnia 30.8.44., gdzie otrzymał no-
we rany.
4. Wacek ppor.
Caysszak Maciej
- jako d-ca kompanii szturmowej od-
znaczył się wybitnymi zdolnościami
organizacyjnymi i przywódczymi.
W walkach w Ghecie ranny - niezmor-
dowanie organizował wypadły na
stanowiska npl i obronę własnego
odcinka. W ostatnim natarciu na
Starym Mieście w pierwszej linii
uderzył na stanowiska npl pocią-
gając innych własnym przykładem,
gdzie otrzymał nowe ciężkie rany.

Broda 53

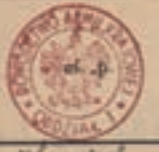
Do p. p. Władysława
Świątkowskiego przedstawić
z poparciem
10.10.44

Jeremi por.
Popierski
Radosław
25.9.44

Wniosek na odznaczenie Krzyżem Virtuti Militari żołnierzy Batalionu PARASOL podpisany przez por. Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi, poparty 7 IX 1944 r. przez dowódcę Broda 53 kpt. Ryszarda Białousa, ps. Jerzy i 25 IX 1944 r. przez ppłk. Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław, 7 IX 1944 r. (WBH)

Przepustka na miasto dla pchor. Wojciecha Świątkowskiego, ps. Korczak i sierż. pchor. Władysława Kalinowskiego, ps. Włodek, 3 X 1944 r. (Zbiory rodziny Świątkowskich)

Przepustka
dla p. pchor. Korczaka
na miasto
3.10.1944.
Wojciech
Włodek

Dowództwo Armii Krajowej	
Oddział:	komenda Główna
Nazwisko:	Gałecki
Imiona:	Adam
Stopień:	Kapitan
Data urodz.:	10.XII.1909.
Przydział:	Grupa "Radosław"
Data wyst. leg.:	23.VIII.44.
	podpis:
	Kortum
Numer leg.:	424/I
Odcisk wskazującego palca prawej ręki	

Legitymacja Armii Krajowej dowódcy Batalionu PARASOL kpt. Adama Borysa, ps. Pług, nazwisko konspiracyjne Adam Gałecki wystawiona przez Szefa Oddziału I KG AK Antoniego Sanojcę, ps. Kortum. Funkcyjnym oficerom Kedywu, wywiadu i kontrwywiadu wystawiano ze względu na bezpieczeństwo osobiste legitymacje na fikcyjne nazwiska konspiracyjne, 23 VIII 1944 r. (AAN)

Dowództwo Armii Krajowej	
Oddział:	Parasol
Nazwisko:	Hugues
Imiona:	Piotr
Stopień:	st. strzelec
Data urodz.:	1.8.25
Przydział:	Radosław
Data wyst. leg.:	27.8.44
	podpis:
	Hugues
Numer leg.:	453
Odcisk wskazującego palca prawej ręki	

Legitymacja Armii Krajowej st. strzelca Piotra Huguesa żołnierza Batalionu PARASOL, 27 VIII 1944 r. (AAN)

Dowództwo Armii Krajowej	
Oddział:	Parasol
Nazwisko:	Kusznier
Imiona:	Zbigniew
Stopień:	kpr. pchor.
Data urodz.:	24.9.30
Przydział:	Radosław
Data wyst. leg.:	18.8.44
	podpis:
	Zbigniew Kusznier
Numer leg.:	430
Odcisk wskazującego palca prawej ręki	

Legitymacja Armii Krajowej kpr. pchor. Zbigniewa Kuszniera żołnierza Batalionu PARASOL, 18 VIII 1944 r. (AAN)

Legitymacja Armii Krajowej sierż.
pchor. Władysława Kalinowskiego,
ps. Włodek żołnierza Batalionu
PARASOL, 17 VIII 1944 r. (AAN)

Legitymacja Armii
Krajowej kpr. pchor.
Janusza Pawłowskiego,
ps. Siódemka
z zaznaczonym
przydziałem
powstańczym
z 1 IX 1944 r. (Zbiory
Roberta Stachyry)

DOWÓDZTWO ARMII KRAJOWEJ	
Oddział:	
Nazwisko:	Buczyński
Imię:	Marian
Stopień:	kpr.
Data urodz.:	11.9.1921
Przydział:	1000 Radostaw
Data wyst. legitym.:	15.8.1944
podpis	Buczyński
Czasak walczonego
półca prawej ręki.	
Nr. 107-102	

Legitymacja Armii Krajowej kpr. Mariana Buczyńskiego, ps. Zapiewajto żołnierza Batalionu PARASOL, 15 VIII 1944 r. (AAN)

Gr. Radostaw
Od. Parasol
12.8.44

Przepustka stała Nr. 26

...Zapiewajto... kpr.
może wchodzić i wychodzić z koszar bez ograniczeń.

...fr. Nowicki...

Przepustka stała nr 26 wystawiona kpr. Marianowi Buczyńskiego, ps. Zapiewajto 12 VIII 1944 r. (AAN)

Parasol
Zp. 12.8.1944

Rozkaz dzienny Nr. 9

1. Awans.

Rozkazem Dowódcy Grupy "Północ" Nr. 16 z dnia 12.8.1944 awansowali:

do stopnia st. sierż. podpor. - sierż. podpor. Włodek
do stopnia sierżanta podpor. - plut. podpor. Borkowy

Oficer inspekcji awans plut. podpor. Włodek

Rozkaz dzienny nr 9 Batalionu PARASOL z ogłoszeniem awansów żołnierzy oddziału, 29 VIII 1944 r. (AAN)

Wzrost 170 cm
Ciężar ciała 60 kg

Wzrost 5 sierpnia 1944 r.

Załącznik 4

Wniosek o awansie, do sierżanta podporządkowany "Włodek" z 10 dnia sierpnia 1944 roku wzięty pod uwagę z dnia 1 sierpnia 1944 roku do dnia 5 sierpnia 1944 roku przy odwołaniu p. 1 i 2 T. 1 w. 1 z dnia 1 sierpnia 1944 r.

Wzrost 5 sierpnia 1944 r.

Wzrost 5 sierpnia 1944 r.

Krzeczkowski
podchor.

Krzeczkowski

Zaświadczenie dowódcy 6 Kompanii Batalionu „Kiliński” Zbigniewa Jarkiewicza, ps. Krzeczkowski dotyczące udziału 10ciu żołnierzy Batalionu PARASOL pod dowództwem Władysława Kalinowskiego, ps. Włodek w zdobyciu PASTY, 5 VIII 1944 r. (AAN)

Fotografie z Powstania Warszawskiego

Zachowała się niewielka ilość fotografii z okresu Powstania Warszawskiego, na których znajdują się żołnierze Batalionu PARASOL. Wynika to przede wszystkim z faktu, że podobnie jak w innych oddziałach intensywnie walczących na Woli i Starym Mieście, nie było możliwości ani nie było czasu, aby dokumentować na bieżąco walki i wydarzenia na zapleczu powstańczego frontu. Zbyt wielkie było zagrożenie i zbyt wielkie zmęczenie walką żołnierzy batalionu. Oddział nie posiadał również fotoreportera, który by otrzymał rozkaz wykonywania zdjęć, jak i służbowy sprzęt do tego celu. Dysponujemy de facto pojedynczymi fotografiami, najczęściej z terenu nieobjętego bezpośrednio walkami i wykonanymi przez fotografów niezwiązanych w oddziałem. Wyjątkiem jest znana sekwencja zdjęć, która została wykonana przez samych żołnierzy 1 kompanii Tadeusza Migdę, ps. Stal i Janusza Pawłowskiego, ps. Siódemka. Są to fotografie wykonane w Śródmieściu, przy ul. Bagno i w jej najbliższej okolicy. Przedstawiają żołnierzy w czasie rozpoznania, walki oraz prezentujących pozycje bojowe. Moment przerwy w walkach często pozwalał na bezpieczne wykonanie takich zdjęć. Zachowały się one w zbiorze Roberta Stachyry.

Do najbardziej znanych fotografii należą te wykonane przez fotoreportera Referatu Fotograficznego Biura Informacji i Propagandy Okręgu Warszawskiego AK Joachima Joachimczyka, ps. Joachim przedstawiające Marię Stypułkowską, ps. Kama, nieznaną łączniczkę i Krzysztofa Palestra, ps. Krzych. Wykonał je tuż po wyjściu żołnierzy oddziału z kanałów, po przejściu ze Starego Miasta do Śródmieścia. Zachowały się w zbiorach Muzeum Powstania Warszawskiego i w Archiwum Akt Nowych cztery fotografie z tego momentu, zrobione jedna po drugiej. Klasycznym zdjęciem jest również fotografia Zbigniewa Storożyńskiego, ps. Fernando stojącego obok granatnika. Zachowała się w zespole Piotra Stachewicza w AAN. Na pewno unikatową fotografią, biorąc pod uwagę poziom dowódcy, jest ta widoczna poniżej przedstawiająca dowódcę batalionu Jerzego Zborowskiego, ps. Jeremi i Jerzego Zapadkę, ps. Mirski. W zasadzie nie spotyka się fotografii o takiej tematyce, wykonanych w dowódczych kwaterach pododdziałów Zgrupowania „Radosław”. Widzimy dwóch funkcyjnych podczas pracy kancelaryjnej. Fotografię wykonał Tadeusz Garliński, a zachowała się ona w zbiorze Muzeum Powstania Warszawskiego. Brakuje jeszcze wiele zbiorów fotograficznych z okresu Powstania Warszawskiego, które zdeponowano w archiwum Referatu Fotograficznego BIP, ukrytego w czasie powstania przy ul. Mokotowskiej. W momencie jego odnalezienia poznamy nowe, nieznane fotografie zarówno PARASOLA, jak i innych powstańczych oddziałów.

Dowódca batalionu
PARASOL Jerzy Zborowski,
ps. Jeremi (po lewej)
i Jerzy Zapadko, ps. Mirski
na Starym Mieście. Ostatnie
zdjęcie ówczesnego
dowódcy batalionu
wykonane podczas prac
sztabowych w towarzystwie
dowódcy 2 kompanii. Fot.
Tadeusz Garliński. (MPW)

Dom Starców zboru
Ewangelicko-
Reformowanego przy ulicy
Żytniej 36 – miejsce zbiórki
żołnierzy Batalionu
PARASOL przed godziną „W”
w dniu 1 VIII 1944 r. (NAC)

Żołnierze 1 kompanii
Batalionu PARASOL przy
ul. Bagno od lewej:
plut. pchor. Janusz
Pawłowski, ps. Siódemka,
kpr. Tadeusz Mikulik, ps. Wit,
strz. Władysław Fordyska,
ps. Władek, VIII 1944 r. (AAN)

Plut. pchor. Janusz
Pawłowski, ps. Siódemka,
żołnierz 1 kompanii
Batalionu PARASOL
przy ul. Bagno VIII 1944 r.
Fot. Tadeusz Migda, ps. Stal.
(Zbiory Roberta Stachyry)

Plut. pchor. Janusz
Pawłowski, ps. Siódemka
mierzy z pistoletu
maszynowego Sten
przy ul. Bagno.
Fot. Tadeusz Migda, ps. Stal.
(Zbiory Roberta Stachyry)

St. strz. Tadeusz Migda,
ps. Stal, żołnierz 1 kompanii
Batalionu PARASOL
z pistoletem maszynowym
sten w pobliżu ul. Bagno
w Śródmieściu, VIII 1944 r.
(Zbiory Roberta Stachyry)

Żołnierze 1 kompanii
Batalionu PARASOL na ulicy
Wolskiej, od lewej: strz.
Zenon Bednarski, ps. Mikro
prawdopodobnie
z pistoletem „czetką”
produkcji czechosłowackiej,
strz. Henryk Zajączkowski,
ps. Szarak z pistoletem
„czetką”, strz. Władysław
Fordyska, ps. Władek
z granatem
przeciwpancernym produkcji
konspiracyjnej, VIII 1944 r.
(AAN)

1

1. Prawdopodobnie żołnierz Batalionu PARASOL z pistoletem maszynowym „Błyskawica” podczas obrony budynku przy ulicy Wolskiej 42. (AAN)
2. Ppor. Zbigniew Storożyński, ps. Fernando, żołnierz 1 kompanii Batalionu PARASOL, przy zdobytym na Woli przez powstańców granatniku przy barykadzie ul. Żytnia róg Młynarskiej, 4 VIII 1944 r. (AAN)
3. Ul. Wolska 42 – miejsce śmierci kpr. pchor. Andrzeja Gaweckiego, ps. Sława, dowódcy drużyny w V plutonie „Narocz” 1 kompanii Batalionu PARASOL. (AAN)
4. Oficyna budynku przy ulicy Wolskiej 42. (AAN)
5. Barykada w poprzek ulicy Żytniej między ulicami Karolkową i Młynarską, sierpień 1944 r. Fot. Stefan Bałuk, ps. Kubaś. (AAN)

2

Żołnierze Batalionu PARASOL na Woli, z 1 kompanii od lewej: strz. Józef Czapski, ps. Długi, kpr. Tadeusz Bułaciński, ps. Czemp; z 2 kompanii: st. strz. Mirosław Kijowicz, ps. Żaba, NN, strz. Zbigniew Rogalski, ps. Powął, sierpień 1944 r. (Zbiory Zbigniewa Ryłskiego)

Ogród Krasieńskich
między 6
a 13 VIII 1944 r.
Teren w posiadaniu
powstańców
z Batalionu PARASOL
i Batalionu „Chrobry I”.
Ujęcie wykonane
z wyższych pięter
Pasażu Simonsa.
Fot. Zygmunt
Sowiński, ps. Ostoja.
(AAN)

Widok na tereny przy
ulicy Bonifraterskiej
w kierunku na
Dworzec Gdański.
Ujęcie wykonane
z gmachu Instytutu
Celnego, między
10 a 11 VIII 1944 r.
Fot. Zygmunt Sowiński,
ps. Ostoja. (AAN)

Požary w pobliżu zboru Ewangelicko-Reformowanego przy ulicy Leszno widziane od strony gmachu Arsenалу, na pierwszym planie mur dawnego getta, przed 13 VIII 1944 r. Fot. Zygmunt Sowiński, ps. Ostoja. (AAN)

Obserwator na stanowisku w Pasażu Simonsa, sierpień 1944 r. Fot. Zygmunt Sowiński, ps. Ostoja. (AAN)

Plut. Stefan Coghen, ps. Jim, żołnierz 2 kompanii Batalionu PARASOL pokazuje kierunek celu drugiemu żołnierzowi NN, Stare Miasto, sierpień 1944 r. (AAN)

Żołnierze Batalionu PARASOL po wyjściu z kanałów, z przeprawy ze Starego Miasta do Śródmieścia, ul. Warecka, ujęcie w stronę ulicy Nowy Świat, w tle widoczny hotel „Savoy” przy ulicy Nowy Świat 58. Od lewej łączniczka NN, kpr. pchor. Maria Stypułkowska, ps. Kama z 2 kompanii, st. strz. Krzysztof Palester, ps. Krzych z 1 kompanii, 1 IX 1944 r. Fot. Joachim Joachimczyk, ps. Joachim. (MPW)

Ł podziękowaniem za zachowanie
i przechowanie do swojej dyspozycji
tego zdjęcia – na pamiątkę
wspólnego udziału w Powstaniu
Warszawskim 1944 r. w oddziale
„Narocz” – Armia Krajowa –
„Siódemce” – Januszowi Pawłowskiemu
– dedykuję

Warszawa
4.04.1978 r.

Damazy – B. Jastrzębski
b. i. u. oddziału „Narocz”

Teren budynku PKO w Śródmieściu. Od prawej hm. por. Bronisław Jastrzębski, ps. Damazy, szef Wydziału Wschodniego Głównej Kwatery Szarych Szeregów „Pasiaki”, dowódca kolejno: Bojowej Organizacji „Wschód”, V plutonu „Narocz” 1 kompanii Batalionu PARASOL, a następnie kompanii ochrony Kwatery Głównej Okręgu Warszawskiego, pozostali żołnierze NN, wrzesień 1944 r. Z tyłu zdjęcia dedykacja: *Z podziękowaniem za zachowanie/ i przechowanie do swojej dyspozycji/ tego zdjęcia – na pamiątkę/ wspólnego udziału w Powstaniu/ Warszawskim 1944 r. w oddziale/ „Narocz” – Armia Krajowa -/ „Siódemce” Januszowi Pawłowskiemu/ – dedykuję/ Warszawa 4.04.1978 r./Damazy – B. Jastrzębski/ b[łyty] d[owód]ca oddziału „Narocz”.*
(Zbiory Roberta Stachyry)

Kpr. pchor. Mieczysław Janicki, ps. Otwocki z pistoletem maszynowym „Błyskawica” przy barykadzie w Śródmieściu, w konspiracji żołnierz plutonu „Moto” Batalionu PARASOL, w Powstaniu Warszawskim w składzie Batalionu „lwo”, sierpień 1944 r. (Zbiory rodzinne)

Cmentarz
tymczasowy
powstańców
warszawskich
i ludności cywilnej
w Ogrodzie
Kraśińskich, 1946 r.
Fot. A. Słomczyński.
(AAN)

Widok ulicy Wolskiej
na miejsce, w którym
znajdował się
Pałacik Michlera
przy ulicy Wolskiej
40, w głębi dom przy
ul. Wolskiej 42, 1968 r.
(AAN)

Spalony i zrujnowany Pałac Krasińskich przy placu Krasińskich po Powstaniu Warszawskim. (AAN)

Widok ulicy Wolskiej na miejsce, w którym stał dom przy ulicy Wolskiej 39, w głębi z prawej strony szpital św. Stanisława, po prawej część fabryki Franaszka, ul. Wolska 41/43, 1968 r. (AAN)

Jeńcy niemieccy przy posiłku na terenie szpitala powstańczego AK przy ulicy Śniadeckich 17, w którym przebywali między innymi ranni żołnierze Batalionu PARASOL, wrzesień 1944 r. Fot. Zygmunt Sowiński, ps. Ostoja. (AAN)

Jeńcy niemieccy prowadzeni
prawdopodobnie ul. Górczewską.
Fot. Tadeusz Migda, ps. Stal.
(Zbiory Roberta Stachyry)

Fragment powstańczych walk
w pobliżu ul. Bagno. Na pierwszym
planie Tadeusz Migda, ps. Stal.
(Zbiory Roberta Stachyry)

Powstańczy patrol w Śródmieściu.
Fot. Tadeusz Migda, ps. Stal.
(Zbiory Roberta Stachyry)

Rekonstrukcja umundurowania i uzbrojenia

Grupa Rekonstrukcji Historycznej PARASOL

Grupa Rekonstrukcji Historycznej PARASOL rozpoczęła działalność we wrześniu 2005 r. Powstała z inicjatywy dawnych harcerzy 265 Warszawskiej Lotniczej Drużyny Harcerzy „Skrzydła” im. Batalionu PARASOL i ich przyjaciół. Tak więc, podobnie jak batalion, ma swoje harcerskie korzenie. Celem grupy jest zrzeszenie osób zainteresowanych tradycjami i historią Batalionu PARASOL poprzez odtwarzanie jego umundurowania i wyposażenia, gromadzenia wiedzy oraz jej przekazywania. Nasz debiut „mundurowy” miał miejsce w czerwcu 2006 r., podczas pikniku w warszawskim Forcie Czerniakowskim. Już miesiąc później wzięliśmy udział w inscenizacji walk powstańczych o Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych. Przez cały ten okres prowadziliśmy i prowadzimy nadal działania w kierunku zdobywania wiedzy historycznej o oddziale i jego żołnierzach. Nie jest to tylko wiedza książkowa. Od samego początku współpracowaliśmy ze Środowiskiem Żołnierzy Batalionu PARASOL. Dzięki tym kontaktom udało nam się ustalić wiele interesujących faktów. Szczególnie tych, związanych z wyposażeniem, umundurowaniem i wyglądem żołnierzy z okresu Powstania Warszawskiego oraz walk w poszczególnych dzielnicach. Kolejne lata działalności GRH PARASOL, to udział w kolejnych inscenizacjach i imprezach historycznych oraz coraz bardziej intensywna praca na rzecz weteranów, którzy do dziś mówią o nas „Nasi chłopcy” i „Nasze dziewczęta”. Jest to dla nas największe wyróżnienie. Jesteśmy również nazywani V kompanią PARASOLA. Poprzez działalność w grupie podtrzymywane są też tradycje rodzinne. W naszych szeregach znalazło się trzech wnuków żołnierzy PARASOLA. Czy zdarza się to w innych grupach? W ramach upowszechniania wiedzy o Batalionie Parasol prowadzimy lekcje dla zainteresowanych szkół.

Działalność Stowarzyszenia Grupa Historyczna „Zgrupowanie Radość”

Wola, Stare Miasto, Czerniaków, Mokotów, Śródmieście – taki był w Powstaniu Warszawskim szlak bojowy Zgrupowania „Radość”. Zgrupowania, w skład którego weszły legendarne oddziały Armii Krajowej: „Zośka”, PARASOL, „Czata 49”, „Miotła”, „Pięść”, „Kolegium A”, czy kobiece „Dysk”. Żołnierze „Radości”, ubrani m.in. w zdobyczne panterki, z białą-czerwonymi opaskami na rękawach, przez 63 dni bohatersko bili się z Niemcami. Z ok. 2300 ludzi, przeżyło niewielu.

Ideały, które przyświecały Powstańcom Warszawskim, ich dzielność i determinacja stały się inspiracją do utworzenia *Stowarzyszenia Grupa Historyczna „Zgrupowanie Radość”*. Stowarzyszenie powstało w styczniu 2005 r. i bierze udział w licznych przedsięwzięciach patriotycznych, ze szczególnym uwzględnieniem historii Powstania Warszawskiego, Polskiego Państwa Podziemnego i walk o niepodległość w latach 1918 -1921 oraz w latach 1939 -1963.

W ramach swojej działalności Stowarzyszenie stale współpracuje z kombatanami z różnych środowisk powstańczych oddziałów. Członkowie Grupy mają zaszczyt pełnić służbę w pocztach sztandarowych słynnych oddziałów Armii Krajowej: Zgrupowania „Radość”, Zgrupowania „Kryśka”, Zgrupowania „Róg”, Batalionu „Czata 49”, Batalionu „Pięść”, Oddziału Dywersji i Sabotażu Kobiet „DYSK”, Batalionu „Chrobry I”, Batalionu „Oaza” i wielu innych. Członkowie Stowarzyszenia dbają o miejsca pamięci, angażują się w porządkowanie grobów polskich żołnierzy, a także wielokrotnie uczestniczyli jako wolontariusze w pracach zespołu prof. Krzysztofa Szwańdzkiego z Instytutu Pamięci Narodowej w zakresie poszukiwań szczątków Bohaterów Polskiego Państwa Podziemnego. Kilka osób należy również do Wojsk Obrony Terytorialnej, pełniąc dodatkową służbę wobec Ojczyzny. Ponadto, Stowarzyszenie organizuje także liczne lekcje historii, spotkania z kombatanami, pokazy rekonstrukcyjne, gry edukacyjne, czy wystawy tematyczne. Członkowie Grupy biorą także udział w projektach filmowych poświęconych etosowi żołnierzy podziemia niepodległościowego.

W ramach działalności Stowarzyszenia, powołane zostało Muzeum Pamięci Powstania Warszawskiego, które w dniu 1 III 2018 r. zostało formalnie wpisane do wykazu muzeów, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Do zadań nowo powołanej placówki należy gromadzenie, przechowywanie, konserwowanie, udostępnianie i upowszechnianie zbiorów związanych z walką o niepodległość Polski w latach 1939-1963, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów związanych z historią żołnierzy Armii Krajowej i Powstania Warszawskiego. Wśród cennych eksponatów znajdują się unikatowe dokumenty: meldunki, rozkazy, wnioski awansowe, sprawozdania z walki, jak również pamiętki osobiste, elementy umundurowania, wyposażenia i uzbrojenia Powstańców Warszawskich. Sporą część zbiorów stanowią także fotografie z okresu Powstania. W ramach działalności muzealnej, Stowarzyszenie podjęło współpracę z Archiwum Akt Nowych w zakresie m.in. metod zabezpieczania zbioru archiwalnego oraz jego konserwacji.

W ciągu roku, liczba wydarzeń i uroczystości, w których biorą udział członkowie Stowarzyszenia przekracza niejednokrotnie liczbę 200. Działalność Stowarzyszenia traktowana jest jako Służba Pamięci, jako obowiązek wobec tych wszystkich, którzy walczyli o wolność Polski. Członkowie Grupy mają ogromny szacunek wobec wartości wypisanych na wojskowych sztandarach, jak i do samej historii miasta i kraju, które stanęło naprzeciw dwóm bezwzględny totalitaryzmom.

Stowarzyszenie wzięło udział w sesji zdjęciowej mającej na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek żołnierzy Batalionu AK PARASOL zarówno w okresie konspiracji, jak i Powstania Warszawskiego. Widoczny ubiór nawiązuje do mody z lat 40, XX wieku, jak i umundurowania używanego przez oddziały PARASOLA, w tym zdobyczne bluzy maskujące formacji Waffen SS, zdobyte w niemieckich magazynach kolejowych przy ul. Stawki w pierwszych dniach sierpnia 1944 r.

GRUPA REKONSTRUKCJI HISTORYCZNEJ

«PARASOL»

Fot. Przemysław Czyżewski

626|627

GRUPA HISTORYCZNA

«ZGRUPOWANIE RADOSŁAW»

GRUPA HISTORYCZNA

«ZGRUPOWANIE RADOSŁAW»

Fot. Artur Pawłowski

GRUPA HISTORYCZNA

«ZGRUPOWANIE RADOSŁAW»

GRUPA HISTORYCZNA

«ZGRUPOWANIE RADOSŁAW»

Po wojnie

Zjazdy koleżeńskie ZAKOPANE

1945-1946

Latem 1945 r. „Zośkowcy”, chcąc spotkać się razem, planowali zimowy wyjazd poza Warszawę. Na ulubioną Huculszczyznę nie był już możliwy, gdyż stanowiła ona część Związku Sowieckiego. Wybrano więc Tatry. Głównymi organizatorami byli Henryk Kozłowski, ps. Kmita i Jan Rodowicz, ps. Anoda. Po szeregu rozmów i konsultacji zdecydowano się zorganizować zimowy zjazd koleżeński tuż po Świętach Bożego Narodzenia 1945 r. W znalezieniu kwatery dla 40 osób pomógł zapalony narciarz i turysta „Pik” – Witold Winnicki, który znalazł kwaterę – góralski dom w Skibówkach pod Zakopanem. Całość kosztów zjazdu, włącznie z wynajęciem drewnianej góralskiej willi, wyżywieniem i resztą logistyki, pokrył „Radosław” z pieniędzy organizacyjnych. Jednym z podstawowych celów zjazdu było integrowanie ocalałych z wojny „Zośkowców”, nawiązywanie nowych i podtrzymywanie starych przyjaźni. To wszystko miało przygotować tych pokaleczonych przez wojnę młodych ludzi na cięższe czasy, o nadejściu których, zdawał sobie dobrze sprawę „Radosław”, a niekoniecznie młodzi żołnierze. Zjazd w Zakopanem odbył się pomiędzy 27 XII 1945 r. a 6 I 1946 r. Każdy dzień zjazdu miał ustalony program rozpoczynający się od pobudki, mycia, sprzątania, rozkazu dziennego, modlitwy. Później były kilkugodzinne wyprawy narciarskie w góry i zajęcia dla uczących się jeździć. Właśnie sport, ogniska, zabawa miały pomóc w osiągnięciu głównego celu zjazdu, czyli „zacieśnienia wzajemnych więzów braterstwa”. Trudno określić precyzyjną nazwę tego powojennego spotkania. Na rozkazach dziennych widnieje nazwa „Pierwsze zimowisko Zośkowców”, w kronikach używa się formy obóz, w powojennych relacjach z kolei formy zjazd koleżeński, która też dotyczy kolejnych w Szklarskiej Porębie i Karpaczu. Różnorodność form na pewno wskazuje na nieformalną jednak formułę tych wyjazdów. Zjazd w Zakopanem nazywano również „C-Bazą”, czyli jakby kolejnym, jednak nie bezpośrednim nawiązaniem do baz leśnych „Par” i „Par II” w maju – lipcu 1944 r. W zjeździe, w Zakopanem wziął tylko jeden żołnierz z batalionu PARASOL Zdzisław Poradzki, ps. Kruszynka, który przebywał z „Zośkowcami” przez kilka dni. Zachowało się dziewięć fotografii, na których jest widoczny. Kolejny zjazd w Szklarskiej Porębie został zorganizowany już wspólnie siłami żołnierzy obu harcerskich batalionów.

Ośła łączka pod regłami. Od lewej: „Kmita”, „Kruszynka”, „Anoda”, „Żbik”, „Medyk”, „Świsł”, „Grom”, NN, „Donat”, NN, NN, „Donald”, „Leszczyc”, NN i dalej trudni w identyfikacji. (AAN)

Odpuzynek. Od lewej: NN,
„Kruszynka”, „Paulinka”, „Ewa”.
(AAN)

Od lewej „Pingwin”, bokiem „Wiktor”, bokiem „Kruszynka”, zasłonięty lekko „Medyk”, „Żbik”, w górze „Leszczyc”, bokiem „Donald”. (AAN)

Od lewej „Kruszynka”, „Kapralinka” i „Wiktor”. (AAN)

Od lewej: „Donald”, „Wiktor”, „Bogna”, „Kruszynka”, „Medyk”, „Żbik”, ponad nim „Pingwin”, „Leszczyc”. (AAN)

Od prawej: „Świst”, „Leszczyc”, „Kruszynka”, „Kalinowski”, „Marian”, „Żbik”, w dole: „Czart”. (AAN)

„Kruszynka” i „Świst”. (AAN)

Zjazdy koleżeńskie SZKLARSKA PORĘBA

1946-1947

Drugi zjazd „Zośki” i PARASOLA odbył się w Szklarskiej Porębie i trwał od drugiego dnia Świąt Bożego Narodzenia 1946 r. do Święta Trzech Króli 1947 r. Na termin wpływ miała przerwa semestralna na uczelniach. Tak, jak zaplanowano pierwsza grupa wyjechała właśnie w drugi dzień świąt 26 XII 1946 r. jako grupa ze Związku Inwalidów Wojennych, druga zaś – 28 XII 1946 r. jako grupa studentów. Nie był on już typowym harcerskim zimowiskiem, jak to w Zakopanem, ale luźnym spotkaniem przyjaciół z harcerstwa i z czasów wojny. Nie było apeli, rozkazów dziennych i regulaminów. Pomogła w zorganizowaniu spotkania Stanisława Kwasowska, ps. Pani Stasia z Sanitariatu Kedywu KG AK, której brat zaproponował udostępnienie na ten cel domu wypoczynkowego Związku Inwalidów Wojennych właśnie w Szklarskiej Porębie. Inna sprawa, że większość z obecnych była faktycznymi inwalidami wojennymi i niekoniecznie zarejestrowała się w związku. Pobyt został sfinansowany częściowo przez samych uczestników, częściowo zaś ze środków organizacyjnych, jakimi dysponował Henryk Kozłowski, ps. Kmita z „Zośki”. W zimowisku wzięła udział rekordowa liczba osób, bo aż 55, w tym około 20 osób z PARASOLA (m.in. Zbigniew Gąsior, ps. Garbaty, Wojciech Świątkowski, ps. Korczak i Tadeusz Wronowski, ps. Przygoda). W Sylwestra do zebranych przyjechał, zaproszony przez Henryka Kozłowskiego, płk Jan Mazurkiewicz, ps. Radosław. Towarzyszyła mu jego żona – powstańcza łączniczka „Iрма” – oboje byli honorowymi gośćmi. Obecny był również były szef Oddziału V KG AK Kazimierz Pluta-Czachowski, ps. Kuczaba z żoną. Pluta-Czachowski pełnił wówczas funkcję prezesa Okręgowego Związku Inwalidów Wojennych na Dolny Śląsk.

Fotografia wykonana z okna pociągu na trasie Jelenie Góra – Szklarska Poręba. Na pierwszym planie „Anoda” wychylający się spośród wagonów, nad nim „Żbik”. (AAN)

Na nartach w okolicach Szklarskiej Poręby przy moście linii kolejowej, od lewej: NN, „Rafał”, „Anoda”, „Przygoda”. (AAN)

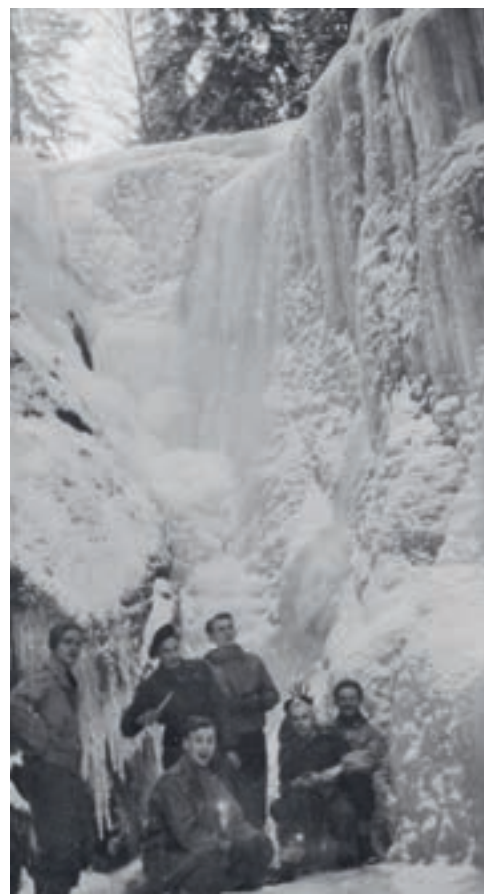
Na nartach w okolicach Szklarskiej Poręby przy moście linii kolejowej, od lewej: „Rafał”, „Anoda”, „Żbik”, „Przygoda”. (AAN)

1. Pod zamarzniętym wodospadem Szklarka. Od lewej: „Przygoda”, „Rafał”, „Gęsiór”, NN, „Żbik”, pierwszy z prawej „Anoda”. (AAN)

2. Pod zamarzniętym wodospadem Szklarka. Od lewej: „Kmita”, „Korczak”, NN, „Żereń”, „Anoda”, „Czart”, „Rafał”, NN, „Świst”. (AAN)

3. Przed wodospadem Szklarka. (AAN)

4. Przy wodospadzie Szklarka. Od lewej: „Przygoda”, NN, NN, „Kmita”, NN, „Anoda”. (AAN)

Przy wodospadzie Szklarka. Od lewej: NN, NN, „Korczak”, „Grom”, NN, „Żereń”, NN, „Świst”, „Kadłubek”, „Czart”, „Bogna”, „Garbaty”, „Anoda”; w dole: NN, „Marian”. (IPN)

1. W górnym rzędzie od lewej: „Żaba”, „Marian”, NN, „Kalinowski”, NN, „Talun”, „Świst”, „Hanka Skrzynkowa”, „Bogna”, „Czart”, „Grom”, „Żbik”.
W dolnym rzędzie: „Rafał”, „Garbaty”, „Korczak”, „Kadłubek”, „Żbik”, „Przygoda”, „Donat”, „Madzia”. (AAN)
2. W górnym rzędzie od lewej: NN, NN, Talun, NN, „Świst”, „Hanka Skrzynkowa”, „Madzia”, „Bogna”, „Marian”, nad nim „Żbik”, NN, „Grom”, „Kmita”. W dolnym rzędzie: „Rafał”, „Garbaty”, „Korczak”, „Kadłubek”, „Przygoda”, „Anoda”, „Donat”. (AAN)
3. Od prawej: „Przygoda”, Anna Szeronos, „Korczak”, „Kapralinka”, „Andrzej”. (AAN)

1

2

3

4

1. Wspólna wyprawa na narty.
(IPN)
2. Stoją od lewej: „Kalinowski”, „Korczak”, „Garbaty”, „Madzia”, „Bogna”, „Żbik”, „Marian” (siedzi na czele), Anna Szeronos, „Rafał”, NN, „Grom”, NN, „Czart”. (IPN)
3. W centrum Szklarskiej Poręby, od lewej: NN, „Przygoda”, NN, „Świst”, NN, NN, „Jur”, „Bogna”, „Rafał”, „Żereń”. Przed nimi „Donat”. (AAN)
4. Od lewej: „Anoda”, „Żbikowski”, „Przygoda”, „Rafał”. (AAN)

1

2

3

4

1. Od lewej: „Hanka Skrzynkowa”, „Bogna”, „Paulinka”, „Przygoda”, Anna Szeronos, „Madzia”, „Myszka”. (AAN)

2. „Sześć pierniczków «Przygody»”. Od lewej: Anna Szeronos, „Hanka Skrzynkowa”, „Bogna”, „Przygoda”, „Madzia”, „Paulinka”, „Myszka”. (IPN)

3. „Myszka” i „Przygoda”. (AAN)

4. W górnym rzędzie od lewej: „Myszka”, „Przygoda”, „Hanka Skrzynkowa”, „Jur”, „Bogna”; w rzędzie dolnym: „Paulinka”, „Madzia”, „Anoda”. (AAN)

1

2

3

4

1. „Anoda”, „Rafał”, „Przygoda”. (IPN)
2. Saniami na narty. (AAN)
3. „Przygoda”, „Anoda”, „Rafał”. (IPN)
4. Od prawej: „Żereń”, „Przygoda”, „Wiktor”, NN, „Talun”. (AAN)

1. NN, „Przygoda”, NN, NN. (IPN)
2. Odpoczynek: NN, „Przygoda”, NN, NN, „Kadłubek”.
3. W drodze na zjazd. (IPN)
4. „Przygoda”, za nim „Rafał”. (AAN)
5. „Przygoda”, „Anoda”, „Rafał”. (AAN)

Na nartach. „Jur”, „Donat”, NN, „Korczak”, „Garbaty”, „Żereń”, NN, „Czart”, „Kmita”, „Kadłubek”, „Kalinowski”, NN. „Grom”, „Świst”. (IPN)

Przy Końskich Łbach. „Przygoda”, „Donat”, NN.

„Anoda” przytrzymuje „Czarnego”
przy instalowaniu plakatu
z żartami na temat
m.in. PARASOLA. (AAN)

Zjazdy koleżeńskie KARPACZ

1947-1948

Ostatni zjazd „Zośkowców” i „Parasolarzy” odbył się na przełomie 1947 i 1948 r. w schronisku „Strzecha Akademicka” w pobliżu Karpacza. Trwał, podobnie jak poprzedni, od drugiego dnia Świąt Bożego Narodzenia 1947 r. do Świąta Trzech Króli 1948 r. Miejsce wybrano dzięki pomocy sanitariuszki z Powstania Warszawskiego Teresy Kodelskiej olimpijki i mistrzyni Polski w narciarstwie, której ojciec, budowniczy kolejki na Kasprowy Wierch prof. Aleksander Kodelski w tym czasie rozbudowywał wyciągi w Sudetach. Zjazd miał w dalszym ciągu podtrzymywać więzy pomiędzy dawnymi żołnierzami Zgrupowania „Radosław”. Miało to być potrzebne do różnych wspólnych przedsięwzięć. Ze zjazdu tego nie zachowała się żadna wewnętrzna dokumentacja. Czasy były już zupełnie inne niż dwa lata wcześniej w Zakopanem. Sama liczba przybyłych świadczyła, że z jednej strony trudno było przybyć niektórym na taki wyjazd, z drugiej zaś strony sytuacja polityczna skutecznie odepchnęła niektórych od wyprawy w Karkonosze. Szefem schroniska „Strzecha Akademicka” w tym czasie był Jerzy Dziewicki, który ułatwił przybyłym kwaterek. Każdy z nich osobiście pokrywał koszty wyjazdu. W porównaniu z poprzednimi latami było jeszcze więcej śniegu, który kompletnie zasypał szlaki. W tym trzecim już zjeździe wzięło udział tylko około 25 osób, w tym „Korczak” (Wojciech Świątkowski), „Anoda” (Jan Rodowicz), „Świst” (Stanisław Sieradzki), „Kadłubek” (Witold Bartnicki), „Kurp” (Antoni Drużbicki-Gorgoń), „Jur Felkowy” (Andrzej Wolski), „Przygoda” (Tadeusz Wronowski) z żoną, „Kmita” (Henryk Kozłowski), „Czart” (Stanisław Lechmirowicz), „Medyk” (Józef Szamborski) z żoną, „Żbik” (Edward Żbikowski), „Kapralinka” (Maria Matuszewska), „Leszczyc” (Tadeusz Sumiński) i „Prus” (Sławomir Słubicki). Był to typowy wyjazd towarzyski na narty. Brak było jakiegokolwiek formy organizacyjnej ani żadnego regulaminu. Skończył się dla nich ten krótki czas wolności. Materiały opisowe ze zjazdów ukryto w prywatnych archiwach i dopiero po latach Bogdan Celiński, ps. Wiktor przekazał je do AAN. Inne zachowały się w archiwach „Przygody”, „Kadłubka”, czy „Kmity”.

Na równinie przed schroniskiem
„Strzecha Akademicka”.

„Kmita” i „Kadłubek”. (AAN)

Kmita przed schroniskiem
„Strzecha Akademicka”. (AAN)

W drodze do schroniska
„Strzecha Akademicka”.
(IPN)

Przed schroniskiem
„Strzecha Akademicka”,
od lewej: „Przygoda”,
„Kadłubek”, „Czart”, „Anoda”,
„Bogna”, NN. (IPN)

Aresztowania i represje (1945-1958)

Żołnierze Armii Krajowej byli stałym przedmiotem zainteresowania i obiektem działań prowadzonych przez organy bezpieczeństwa powojennego państwa polskiego, zwłaszcza w ciągu pierwszej dekady. Żołnierze batalionu PARASOL nie byli wyjątkiem.

Najwięcej aresztowań osób ze środowiska PARASOLA miało miejsce w 1945 r. Nie oznacza to, że w tym czasie służby prowadziły jakieś zorganizowane działania skierowane w to jedno środowisko. Aresztowania były związane bezpośrednio z prowadzoną działalnością i utrzymywanymi kontaktami. Rozpowszechnioną praktyką stosowaną przez organy bezpieczeństwa w tym okresie był tzw. kocioł, czyli prowadzona przez funkcjonariuszy operacja, w czasie której instalowali się w mieszkaniu podejrzanego i zatrzymywali wszystkich, którzy do niego przyszli a nikogo nie wypuszczali. Osoby, które znalazły się w „kotle” były aresztowane, przesłuchiwane, często także poddawane znęcaniu fizycznemu i psychicznemu. W zależności od wyniku takiego sprawdzenia, osoba zatrzymana albo odzyskiwała wolność, albo podlegała śledztwu i stała przed sądem. „Kocioł” wykorzystywano także do pozyskiwania tajnych współpracowników. W ten sposób w ręce funkcjonariuszy bezpieczeństwa trafił w Otwocku, w marcu 1945 r. Ryszard Sas, ps. Krysia. Natomiast w „kocioł” zorganizowany w mieszkaniu Tadeusza Tatko, ps. Platona wpadli Antoni Kociszewski, ps. Antek i Ryszard Kabat, ps. Wanda. Wszyscy trzej byli żołnierzami PARASOLA.

Latem 1945 r. następowały także aresztowania związane z bieżącą działalnością. Zatrzymany został dowódca PARASOLA Adam Borys, ps. Pług. Za udział w AK, w Białymstoku aresztowany został Bronisław Jastrzębski, ps. Damazy. Skazany za to został w procesie zbiorowym, w którym osądzona została także łączniczka PARASOLA Anna Złoch-Mizikowska, ps. Grażka. Obiektem zainteresowania organów bezpieczeństwa z powodu swojej działalności polegającej na handlu samochodami, jak się okazało kradzionymi, z której zysk miał być przeznaczony na działalność polityczną, stał się Paweł Orzechowski, ps. Bars. Kontakty towarzyskie z „Barsem” spowodowały zatrzymanie Jerzego Chojeckiego, ps. Spokojny i Wacława Czyszka, ps. Wacek. Na skutek donosu o współpracę z niemieckim okupantem został aresztowany i skazany Aleksander Kunicki, ps. Rayski, który w kolejnym procesie został uniewinniony. W 1945 r. aresztowany i skazany został także Zbigniew Ryłski, ps. Brzoza.

Władze państwa prowadziły w tym czasie aktywne działania wobec żołnierzy Armii Krajowej: 2 VIII 1945 r. ogłoszono amnestię, a jesienią 1945 r. prowadzona była akcja ujawnieniowa żołnierzy Armii Krajowej. W tym celu powołano Komisję Likwidacyjną b. AK, na której czele stanął Jan Mazurkiewicz, ps. Radosław, który korzystając ze swojej roli przewodniczącego, wspierał próby o łaskę i wypuszczenie z więzień Akowców. Ujął się m.in. za żołnierzami PARASOLA Aleksandrem Kunickim i Pawłem Orzechowskim. Ta polityka władz wobec byłych żołnierzy Armii Krajowej, a zwłaszcza ogłaszane amnestie z 1945 i 1947 r., wpływały na szybsze opuszczenie więzień przez skazanych. Równocześnie deklarowane „puszczenie w niepamięć i przebaczenie” byłym Akowcom w następnych latach okazało się pozorne.

W kolejnych latach aresztowani byli: Tadeusz Wronowski, ps. Przygoda (1946), Tadeusz Mikulik, ps. Wit (1948) oraz Józef Czapski, ps. Długi (1949).

W 1949 r. w likwidacji środowiska skupionego wokół płk. Jan Mazurkiewicza, ps. Radosław, którego członków oskarżono o to, że „wznowili działalność konspiracyjną po ujawnieniu w 1945 r.”, był też „parasolowy akcent”. Aresztowani, a następnie skazani zostali wtedy Wojciech Świątkowski, ps. Korczak, Halina Dunin-Karwicka ps. Janina-Lutowa oraz związany z tym środowiskiem Bohdan Kijowicz, brat żołnierza batalionu PARASOL Mirośława Kijowicza, ps. Żaba. 23 X 1950 r. zatrzymany został Stanisław Jastrzębski, ps. Kopeć. Bezpośrednim powodem jego zatrzymania było: przynależność do nielegalnej organizacji AK i działanie „na szkodę Państwa Polskiego, zdradzając przed innymi tajemnicę o współpracy z Organami Bezpieczeństwa”.

Kolejne aresztowania osób ze środowiska byłych żołnierzy batalionu PARASOL nastąpiły w końcu lat pięćdziesiątych i wiązały się ściśle z działalnością osób, które zatrzymano. Anna Szarzyńska-Rewska była podejrzana, że „współpracuje z kulturą paryską, dla której dostarcza materiały z terenu Polski, oraz prowadzi działalność dywersyjno-polityczną na terenie kraju”, a Zbigniew Tchórzewski o niedotrzymanie tajemnicy służbowej.

dr Agnieszka Pietrzak (AAN)

Antoni Kociszewski, ps. Antek

6 VIII 1945 r. Antoni Kociszewski wpadł w „kocioł” zorganizowany przez UB w mieszkaniu Tadeusza Tatko, kolegi z PARASOLA, przy ul. Smulikowskiego 12. W chwili zatrzymania posługiwał się nazwiskiem „Janusz Szuch”, czyli nazwiskiem kolegi z oddziału, który przebywał poza Polską. Został zatrzymany za nielegalne posiadanie broni. Po rewizji został osadzony w areszcie przy Wojewódzkim Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie i podlegał śledztwu, które zostało wszczęte 8 VIII 1945 r. Podczas śledztwa, trwającego do 5 IX 1945 r., wyznał swoje prawdziwe nazwisko. Akt oskarżenia, w którym zarzucono mu nielegalne posiadanie broni oraz dezercję z wojska został sporządzony 6 IX 1945 r. Do rozprawy jednak nie doszło. 23 XII 1945 r. sporządzono postanowienie o umorzeniu śledztwa, gdyż zarzucane czyny popełnione były przed 22 VII 1945 r. czyli uległy umorzeniu na podstawie amnestii z 2 VIII 1945 r. Antoni Kociszewski został zwolniony z więzienia 3 I 1946 r. o godz. 14:00.

Kr. akt. _____

X 4

Protokół

Przesłuchania podejrzanego — oskarżonego

Warszawa, dnia 9. VIII 1945 r.

Oficer śledczy: Wojciech Wójcik Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie
Antoni Kociszewski (nazwisko w tym czasie)

przedszedł nitę wymienionego w charakterze podejrzanego — oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. _____

który po wyjaśnieniu jakie przestępstwo jest mu zarzucone, oraz po pouczeniu go o prawie odmowy odpowiedzi na zadawane mu pytania, zeznał co następuje:

Imię i nazwisko: Kociszewski Antoni

Data urodzenia: 31. X. 1920.

Imiona rodziców: Wacław Janina

Miejsce zamieszkania: ul. Zastopowa nr 3 m. 3.

Miejsce urodzenia: Warszawa

Obywatelstwo: Polska

Wyznanie: rym. kat.

Zawód: szofer

Wykształcenie: jedn. szkoły pow. jedn. szkoły zawodowej

Stan rodzinny: każdy

Stan majątkowy: czeka

Służba wojskowa: od 17. X. 1939. W Szeregach Samochodów Armii Krajowej, 1940-1945

Odniesienia i ordery: nie posiada

Poprzednie karalności: nie posiada

Podp. Pod tym stwierdzeniem w poprzednim postanowieniu sądu w Warszawie z dnia _____

Opis. Właścicielem jest pod nazwiskiem Szuch Janusz. Nazwa pseudonimowa, wyjątkowo ze dokumentu to _____

Wzrost 1,70 m, ciężyść 65 kg, ciemne włosy, ciemne oczy.

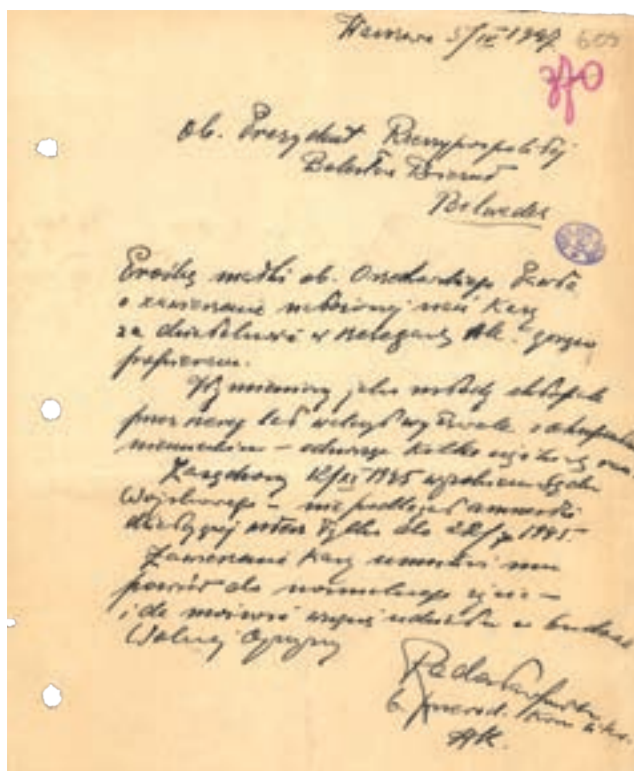
Protokół przesłuchania Antoniego Kociszewskiego. (IPN)

Paweł Orzechowski, ps. Bars

Paweł Orzechowski został zatrzymany przy sprzedaży samochodu w dniu 26 VII 1945 r. 30 VII 1945 r. wszczęto śledztwo w sprawie „kradzieży samochodu z bronią w ręku”. Służby miały podejrzenie, że była to kradzież na tle politycznym. Paweł Orzechowski początkowo utrzymywał, że był jedynie pośrednikiem w sprzedaży. Dochodzenie nie potwierdziło tej wersji i spowodowało postawienie innych zarzutów. 4 IX 1945 r. wydano postanowienie o pociągnięciu do odpowiedzialności karnej. 3 X 1945 r. postępowania wobec dziewięciu podejrzanych połączono w jedną sprawę, w której byli o przynależność do organizacji AK i cztery napady rabunkowe dla celów organizacyjnych. Śledztwo zakończono postanowieniem z 4 X 1945 r. Sąd Wojskowy Okręgu Warszawskiego odbył rozprawę w budynku więzienia karno-śledczego na Pradze. Składowi orzekającemu przewodniczył mjr. Mieczysław Widaj. Paweł Orzechowski został skazany, wyrokiem z 12 XI 1945 r., na karę śmierci, pozbawienie praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przepadek mienia. Pozostali oskarżeni w tym procesie otrzymali niższe wymiary kary. Prezydent Krajowej Rady Narodowej, Bolesław Bierut, zdecydował się ułaskawić Pawła Orzechowskiego i zamienić karę na 10 lat więzienia i pozbawienie praw publicznych i obywatelskich praw honorowych. Wacława Orzechowska wielokrotnie występowała o ułaskawienie swojego syna. Jan Mazurkiewicz, ps. Radosław, powstańczy dowódca Pawła Orzechowskiego i przewodniczący Komisji Likwidacyjnej b. Armii Krajowej, ujmował się za skazanym. W większości przypadków prośby te pozostawiano bez dalszego biegu. Paweł Orzechowski został zwolniony z więzienia we Wronkach 30 XI 1951 r.

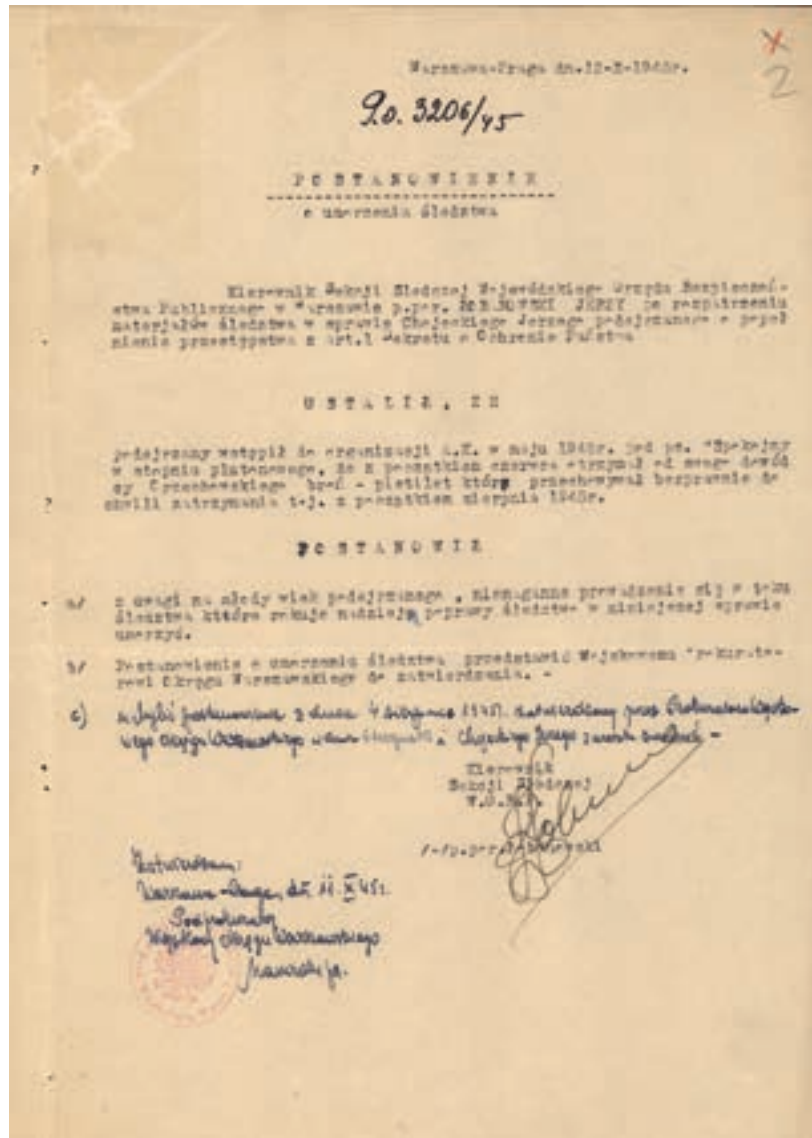
Notatka urzędowa dotycząca broni znalezionej u Pawła Orzechowskiego. (IPN)

Pismo Jana Mazurkiewicza, ps. Radosław wstawiające się za skazanym Pawłem Orzechowskim. (IPN)

Jerzy Chojecki, ps. Spokojny

Jerzy Chojecki zatrzymany został w sierpniu 1945 r. 4 VIII 1945 r. wydano postanowienie o jego tymczasowym areszcie. Jak zaznaczono w postanowieniu o umorzeniu śledztwa z 12 X 1945 r., ustalono, że „*podejrzany wstąpił do organizacji AK w maju 1945 r. pod ps. „Spokojny” w stopniu plutonowego, że z początkiem czerwca otrzymał od swego dowódcy Orzechowskiego broń – pistolet, który przechowywał bezprawnie do chwili zatrzymania tj. z początkiem sierpnia 1945 r.*” Mimo tych ustaleń ze względu na młody wiek i nadzieję na poprawę w przyszłości, zdecydowano się go z aresztu zwolnić.

Postanowienie o umorzeniu śledztwa z 2 X 1945 r. (IPN)

Wacław Czyszek, ps. Wacek

Został zatrzymany 1 VIII 1945 r. w związku z udziałem w sprzedaży przez Pawła Orzechowskiego kradzionego samochodu. W protokole przesłuchania podejrzanego z 3 VIII 1945 r. Wacław Czyszek opowiedział o kontaktach z Pawłem Orzechowskim, swoim zaangażowaniu w sprzedaż samochodu oraz okolicznościach zatrzymania. Wacław Czyszek był widziany przez Tadeusza Tatko w budynku aresztu na ulicy Strzeleckiej (Środkowej). Według przekazów rodzinnych był przetrzymywany w Garwolinie i zwolniony przez pracującego w UB dalekiego krewnego. Z uwagi na niewielką liczbę zachowanych dokumentów, nie można ustalić, kiedy opuścił areszt. Najpewniej nastąpiło to przed 18 IX 1945 r., bo tego dnia ujawnił się przed Komisją Likwidacyjną b. AK.

Protokół przesłuchania
Garwolin dn. 3. VIII - 1945 r.

Do oficer śledczy Hajmowickiego Urzędu Bezpieczeństwa
Publicznego w Garwolinie ppor. Tadeusz Orzechowski
miej. wyznaczeniowo w charakterze podwykłażcy

Czyszek Wacław z. Janai kochanek
ur. 19. II - 1913 r. w Kochołowie gm. albański
polski, now. Garwolin. Wyższe
rzym kat. narodowości - polski, zawod.
student, stan cywilny - kawaler, służ.
bo w wojnie 1937-39 r. w 72 pp. szta.
nimier w stopniu kapłana powołanego
z m. powołania ppor. odznaczono
i odznaki - dwukrotnie krzyżem Walecznych.
żołnierze karani. Otrzymał samobój-
czych Kochołowie, gm. albański, now.
Garwolin.

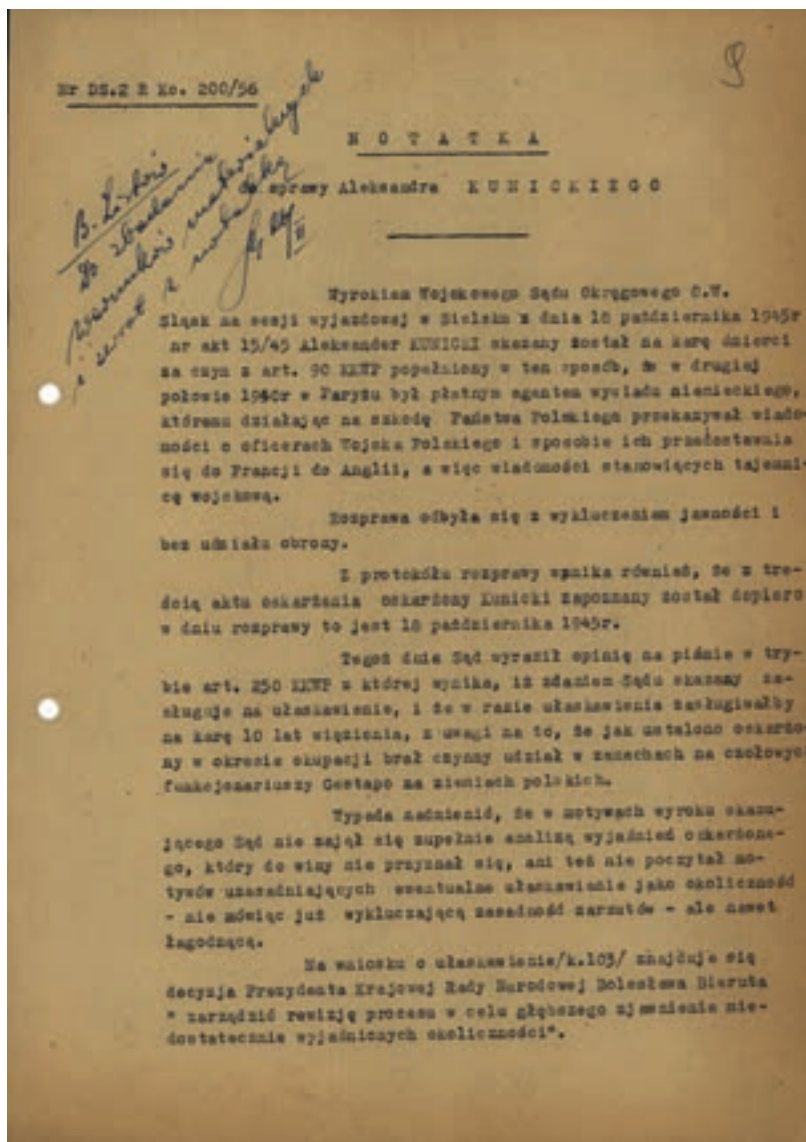
Wzrost. Co robił przed wojną? Okres okupacji niemieckiej, 12
miej. W wojnie 1939 r. walczył walczył do końca niemieckiej
i walczył w maju 1942 r. od tego czasu do maja 1944
nie pracował i żył w domu przy w.
duchów w maju 1943 r. został pracownik w "Fikro" -
jak robotnik i pracował 3. II - 1944 r. od tego czasu
pracował przy kolejarstwie w b. walczył walczył
walczył albański, ale to walczył przy b. walczył
walczył walczył walczył 1944 r. reprezentował m. walczył
o walczył walczył walczył na k. walczył 1. walczył
k. walczył Uniwersytecie, ten walczył ten walczył
walczył walczył.

Wzrost

Protokół przesłuchania Wacława Czyszka w dniu 3 VIII 1945 r. (IPN)

Aleksander Kunicki, ps. Rayski

Na skutek donosu Franciszka Handzlika, w pierwszej połowie maja 1945 r. został aresztowany Aleksander Kunicki. Wojskowy Sąd Okręgu Śląskiego na sesji wyjazdowej w Bielsku, wyrokiem z 18 X 1945 r., uznał Aleksandra Kunickiego winnym przestępstwa z art. 90 kkWP [„*Kto działając na szkodę Państwa Polskiego, dopuszcza się zbierania lub przekazywania wiadomości, stanowiących tajemnicę państwową lub wojskową, przechodzi na stronę nieprzyjaciela lub ucieka za granicę podlega karze więzienia od lat 10 do 15 albo karze śmierci*”] i skazany na karę śmierci. Tego samego dnia, ten sam sąd wyraził opinię, że Aleksander Kunicki zasługuje na ułaskawienie i zmianę wysokości kary na 10 lat pozbawienia wolności. O akt łaski dla Kunickiego zabiegała jego żona. Za Aleksandrem Kunickim wstawił się także Jan Mazurkiewicz. Bolesław Bierut na wniosku o ułaskawienie polecił „zarządzić rewizję procesu w celu ujawnienia niedostatecznie wyjaśnionych okoliczności”.

Notatka do sprawy Aleksandra Kunickiego. (IPN)

Postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego z 7 XII 1945 r. wyrok WSOŚ został uchylony i sprawę zwrócono do I instancji, celem zwrotu akt prokuratorowi dla uzupełnienia śledztwa. W konsekwencji, wobec „obalenia” zarzutów o bycie niemieckim agentem, zarzucono mu przestępstwo z art. 17 § 2 Rozporządzenia Prezydenta RP z 24 X 1934 r. o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu państwa o udzielenie pomocy kpt. Scharnerowi, członkowi wywiadu niemieckiego. Wyrokiem WSR w Katowicach z 27 IV 1946 r. został uniewinniony, nastąpiła pełna rehabilitacja oskarżonego.

- 2 -

Istotnie Sąd orzekający pozostał bez wyrażenia obiektywnego całej stan faktyczny. Kunicki przyznając fakt utrzymywania przez krótki czas kontaktu z kapitanem wywiadu niemieckiego Scharnerem wyznał że w tym okresie nie wiedział o tym, że Scharner pracuje w wywiadzie oraz, że kontakt ten nawiązał wyłącznie dla utrzymywania przepustki do kraju. Odpowiednie obiektywną analizą wszelkich świadectw również pozwoliłaby sądowni na ustalenie bezsporności zarzutów.

Postanowieniem Sądu Wojskowego z dnia 7 grudnia 1945r wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego został uchylony i sprawa przekazana Temu Sądowi celem zwrócenia prokuratorowi dla uzupełnienia śledztwa.

Po uzupełnieniu śledztwa, którego materiały zwrócić obalają zarzuty pierwotne postawione Aleksandra Kunickiego w stan oskarżenia narzucając mu, że w okresie od lipca 1940r. do października 1940r. we Francji udzielił pomocy w działalności wywiadowczej kpt. Scharnera członka wywiadu niemieckiego tj. o czym z art. 17 § 2 Rozp. Prez. RP. z dnia 24.X.1934r o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu Państwa.

Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z dnia 27 kwietnia 1946r Nr R. 179/46 Aleksander Kunicki został uniewinniony.

Dotyczy tego wyroku stanowią pełną rehabilitację Kunickiego i charakteryzują go, jako żołnierza oddanego sprawie Polski.

Podanie Kunickiego o odszkodowania jest w pełni zasadne. Zwłaszcza że przewidziany art. 12 ustawy z dnia 15.XI.36r. /Dz. U. 34r .poz. 243/ termin przedawnienia przy uwzględnieniu daty wyroku uniewinniającego 27.IV.1946r podanie kwalifikuje się do rozpoznania przez Komisję Międzyministerialną przy Urzędzie Rady Ministrów.

/zd. 2-II/ Katalia Kłówny

Województwo Katowickie

Bronisław Jastrzębski, ps. Damazy

Bronisław Jastrzębski został aresztowany przez organa bezpieczeństwa publicznego 30 VII 1945 r. W tym czasie posługiwał się dokumentami wystawionymi na nazwisko Mieczysław Tkaczyk. Według UB jego przestępcza powojenna działalność zaczęła się w kwietniu 1945 r., kiedy powierzono mu stanowisko komendanta okręgu białostockiego i organizowanie na tym terenie struktur organizacji „Nie”. Został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 1 dekretu PKWN z 30 X 1944 r. o ochronie państwa [Kto zakłada związek, mający na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego, albo kto w takim związku bierze udział, kieruje nim, dostarcza mu broni lub udziela mu innej pomocy, podlega karze więzienia lub karze śmierci]. Wyrokiem Sądu Wojskowego Okręgu Warszawskiego z 11 X 1945 r. został uznany winnym i skazany na karę śmierci, pozbawienie praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przepadek mienia. Aleksander Tarnowski, prezes Wojskowego Sądu Najwyższego w stanowisku z 20 X 1945 r. uznał, że skazany na łaskę nie zasługuje. Decyzją Bolesława Bieruta, prezydenta Krajowej Rady Narodowej, z 25 X 1945 r. wyrok został złagodzony do 10 lat pozbawienia wolności i pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 5. Po odbyciu 5 lat pozbawienia wolności, na skutek zastosowania amnestii z 22 II 1947 r. kara została złagodzona do lat 5. Więzienie opuścił w 1950 r. Bronisław Jastrzębski sądzony był w procesie grupowym, w którym oprócz niego skazani zostali także: Antoni Walenta, Wanda Gogolewska, Helena Kłosowicz, Maria Mizgier oraz Anna Złoch, była łączniczka batalionu PARASOL o pseudonimie „Grażka”. W latach 1950-1955 był figurantem sprawy ewidencyjno-obsługowej.

Bronisław Jastrzębski. (IPN)

Wojciech Świątkowski, ps. Korczak

Wojciech Świątkowski został aresztowany 13 I 1949 r. Śledztwo wobec niego jako jednego z grupy działaczy AK, która „wszczęła ponowną działalność antypaństwową” zostało wszczęte 26 I 1949 r. i trwało do 22 XII 1949 r. Akt oskarżenia zarzucał mu przestępstwo z art. 86 § 2 kkWP [*Kto usiłuje przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego, podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 5 albo karze śmierci*]. Żona, Łucja Kołodziejska-Świątkowska wynajęła adwokata Władysława Siemaszko, jednak, jak sama wspomina, niewiele pomógł, chociaż był obecny na rozprawie – tzw. kiblówce, czyli rozprawie w celi więzienia. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie, pod przewodnictwem mjr. Mieczysława Widaja, Wojciech Świątkowski został skazany na 15 lat więzienia, 5 lat pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz przepadek mienia. Najwyższy Wojskowy Sąd, pod przewodnictwem płk. Kazimierza Drohomireckiego, utrzymał wyrok w mocy. Orzeczoną karę odbywał w więzieniu we Wronkach. Wojciech Świątkowski został zwolniony z więzienia 7 II 1955 r.

Wojciech Świątkowski. Zdjęcie sygnalityczne wykonane w 1949 r. po aresztowaniu. (IPN)

Wojciech Świątkowski po kilku latach w więzieniu, 1954 r. (IPN)

Halina Strachalska-Dunin-Karwicka-Rakoczy, ps. Janina

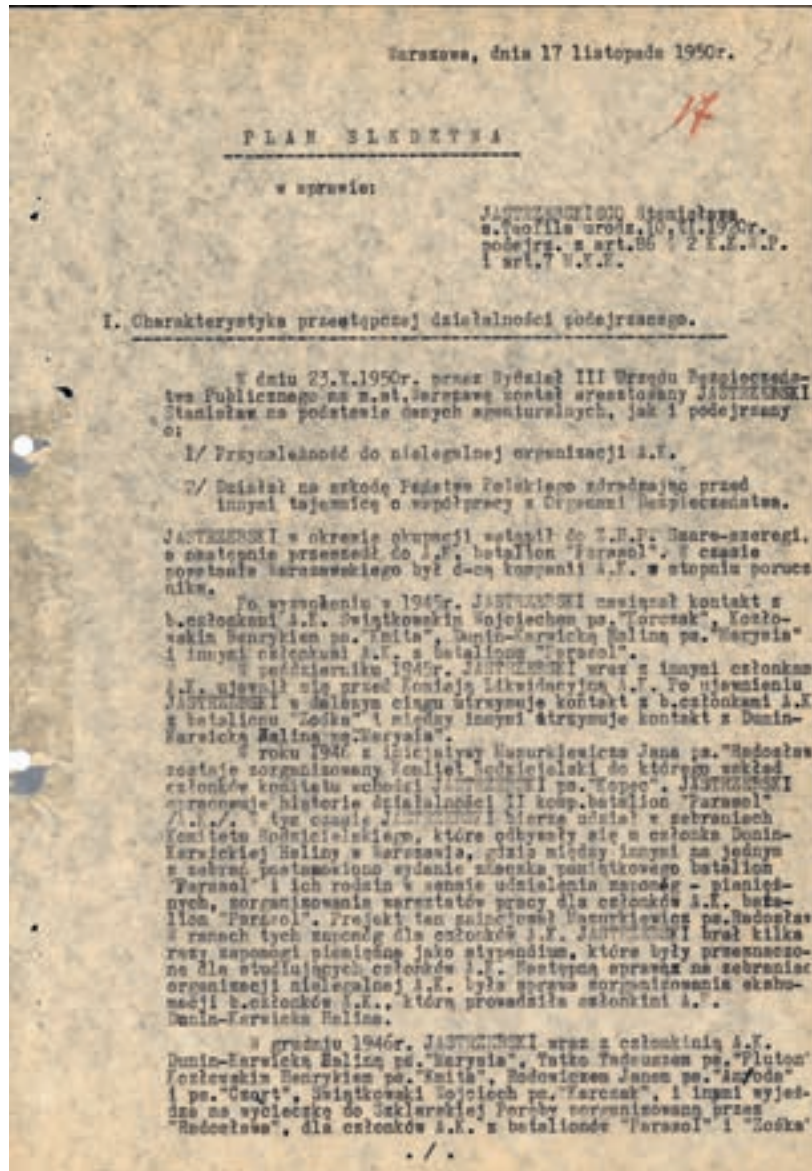
13 I 1949 r. została zatrzymana Halina Dunin-Karwicka i przeprowadzono u niej rewizję. Służby zbierały o niej informacje od 1945 r., a w grudniu 1948 r. przeprowadzono jej obserwację. Śledztwo zostało wszczęte 27 I 1949 r. i zakończone 17 XII 1949 r. Akt oskarżenia o popełnienie przestępstwa z art. 86 § 2 kkWP został przygotowany 19 XII 1949 r. i przekazany do rozpatrzenia sądowi. Rozprawa przed Wojсковym Sądem Rejonowym, którego składowi orzekającemu przewodniczył mjr Mieczysław Widaj, odbyła się 21 II 1950 r. Rodzina wynajęła adwokatów Edwarda Rettingera, Mieczysława Maślanko i Antoniego Landau. Wyrokiem z 22 II 1950 r. Halina Dunin-Karwicka została uznana winną i skazana na 6 lat więzienia, 3 lata pozbawienia praw publicznych oraz obywatelskich praw honorowych, a także przepadek całego mienia. 22 XI 1950 r. Najwyższy Sąd Wojskowy wcześniejszy wyrok pozostawił w mocy. Składowi NSW przewodniczył płk Kazimierz Drohomirecki. Halina Dunin-Karwicka została zwolniona z więzienia w Fordonie 22 XII 1953 r.

Halina Dunin-Karwicka. (IPN)

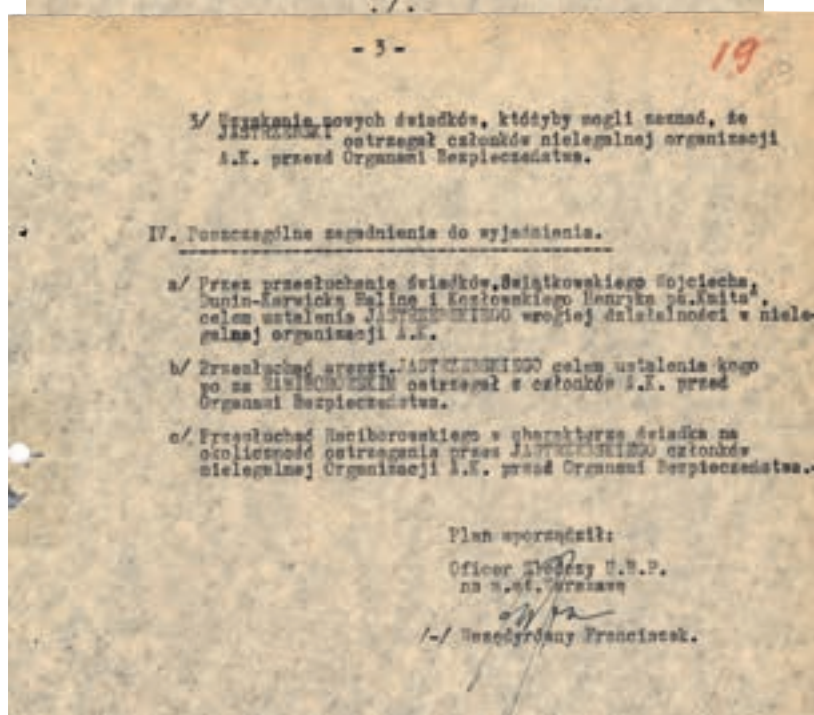
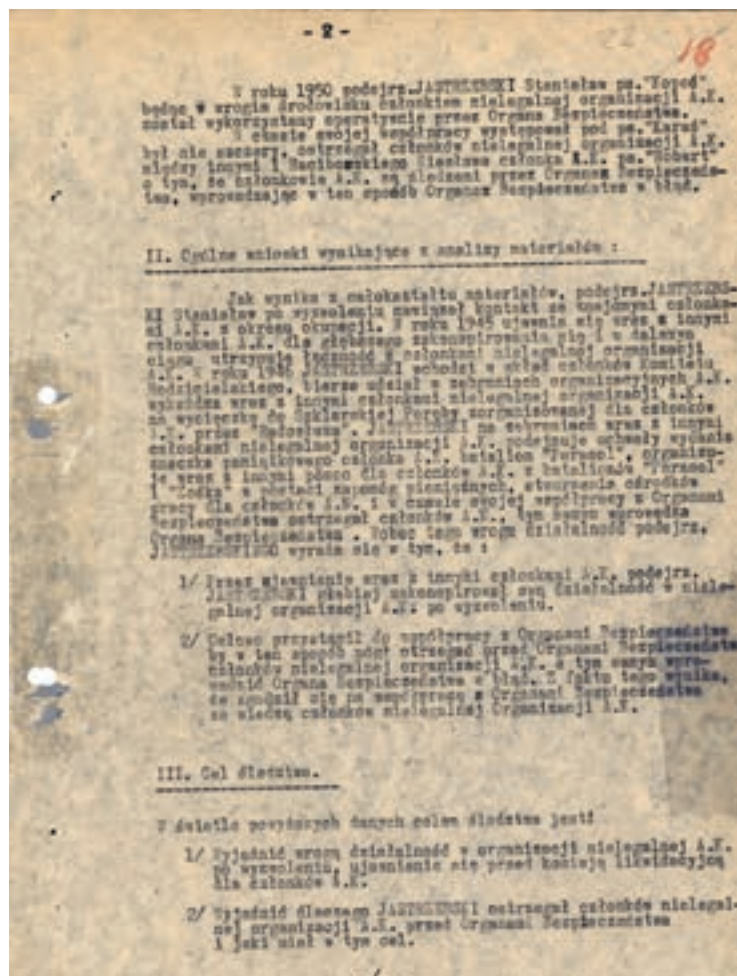
Stanisław Jastrzębski, ps. Kopec

Stanisław Jastrzębski został zatrzymany 23 X 1950 r. jako podejrzany o popełnienie przestępstwa z art. 7 Dekretu z 13 VI 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w czasie odbudowy państwa polskiego, znanego też jako mały kodeks karny [„Kto, działając na szkodę Państwa Polskiego, gromadzi lub przekazuje wiadomości, dokumenty lub inne stanowiące tajemnicę państwową lub wojskową, podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 5 lub dożywotnio albo karze śmierci”]. Według planu śledztwa był podejrzany z art. 86 § 2 kkWP oraz art. 7 mkk, czyli o przynależność do nielegalnej organizacji AK i działanie „na szkodę Państwa Polskiego, zdradzając przed innymi tajemnicę o współpracy z Organami Bezpieczeństwa”. Śledztwo zostało zakończone 24 I 1951 r. a 13 II 1951 r. sporządzono akt oskarżenia, w którym obwiniono Stanisława Jastrzębskiego z obu paragrafów. Do sprawy wzywano świadków związanych z batalionem PARASOL, pozostających na wolności: Wiesława Raciborskiego, Zbigniewa Gąsiora i Wandę Leopold. Rozprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym

Plan śledztwa przeciwko Stanisławowi Jastrzębskiemu, 17 XI 1950 r. (IPN)

odbyła się 17 XII 1951 r., a składowi orzekającemu przewodniczył mjr. Mieczysław Widaj. Wyrokiem z 19 XII 1951 r., Stanisław Jastrzębski został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 86 § 2 kkWP i skazany na 7 lat więzienia, złagodzone na mocy ustawy z 22 II 1947 r. o amnestii do 3 lat i 6 miesięcy, oraz na 4 lata utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych, a także przepadek mienia. Powołując się na ten wyrok, władze podjęły próbę wyrzucenia z mieszkania żony Haliny Jastrzębskiej. Ostatecznie, w ostatniej chwili od tego odstąpiono. Najwyższy Sąd Wojskowy wyrokiem z 22 I 1952 r. utrzymał w mocy decyzję sądu niższej instancji. Pierwsze półtora roku, Stanisław Jastrzębski przebywał w więzieniu przy ul. Ratuszowej, a następnie w Potulicach. Z więzienia został zwolniony w końcu 1953 r.

Anna Szarzyńska-Rewska, ps. Hanka, Renata

Anna Szarzyńska-Rewska została zatrzymana 30 I 1958 r. a decyzją sądu z 1 II 1958 r. tymczasowo aresztowana. Zatrzymanie poprzedzone było ponad rocznym okresem, w którym była ona figurantem sprawy agenturalnego sprawdzenia krypt. „Geolog”, a następnie sprawy agenturalnej na osobę. W ramach tych spraw Służba Bezpieczeństwa kontrolowała korespondencję, instalowała podsłuchy i prowadziła obserwację (nadano jej kryptonim „Niesprawdzona”). Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego dla miasta stołecznego Warszawy Anna Szarzyńska-Rewska została uznana winną przestępstwa z art. 23 § 1 mkk, polegającego na rozpowszechnianiu fałszywych informacji, które mogłyby zaszkodzić państwu polskiemu przez użyczenie do przeczytania „Kultury”, i skazana z na 3 lata więzienia. Sąd Najwyższy, w składzie pod przewodnictwem dr M. Szerer, w dniu 10 XI 1958 r. uchylił wyrok niższej instancji, ale uznał Annę Szarzyńską-Rewską winną przechowywania pisma zawierającego fałszywe wiadomości w postaci „Kultury”, tj. przestępstwo z art. 24 § 1 mkk, i skazał na rok i sześć miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata oraz przepadek 6 paczek dowodów rzeczowych. W konsekwencji tego wyroku została zwolniona z więzienia.

Obiekt ps. „Niesprawdzona”
 Zdjęcie dokonano dnia
 28.1.58r. o godzinie 15³³
 koło domu Akademickiego
 na pl. Narutowicza,
 podczas wrucania listu
 do skrytki.

22/58
 245

IPN
 BUŁAJ
 Warszawa

Δ - obiekt ps. „Niesprawdzona”
 O - kontakt ps. „Mała”
 Zdjęcie dokonano na ul. Senar-
 iackiej nr 4m. 3.8.1956r.

458/3
 241

IPN
 BUŁAJ
 Warszawa

Fotografie wykonane podczas obserwacji Anny Szarzyńskiej-Rewskiej. (IPN)

Fotografie Powstańców

strz.
Zygmunt Adamczyk
ps. Artur

kpr. pchor.
Olgierd Adaszkiwicz
ps. Kier

łącz./sanit.
Anna Ahrens
ps. Jadwiga

strz.
Wanda Andrzejewska
ps. Nitka

plut. pchor.
Krzysztof Baczyński
ps. Krzyś

strz.
Jerzy Bakalarczyk
ps. Jurand

strz.
Stanisław Banaszek
ps. Stal

st. strz.
Stanisław Banaszkiewicz
ps. Pik

st. strz.
Zenon Banaszkiewicz
ps. Walet

por.
Tadeusz Barański
ps. Saper

kpr.
Jerzy Bartnik
ps. Magik

łącz.
Maria Bartnik
ps. Diana

kpr.
Mieczysław Belke
ps. Lampart

strz. z cenz.
Roman Bem
ps. Wilk

kpt.
Józef Beręsewicz
ps. Baca

st. sierż.
Jan Bernatowicz
ps. Bartek

kpr.
Rafał Białecki
ps. Krajan

sanit.
Krystyna Bielińska
ps. Krystyna

st. strz. pchor.
Seweryn Bienias
ps. Selim

łącz.
Krystyna Biernacka
ps. Kali

kpr. pchor.
Ryszard Bobilewicz
ps. Niski

kpr. pchor.
Marian Bobran
ps. Niuniek

st. strz.
Władysław Bochenek
ps. Bon

st. strz.
Halina Boczkowska
ps. Liwska

łącz.
Janina Borowska
ps. Jeanette

mjr
Adam Borys
ps. Pług

st. sierż.
Czesław Bożym
ps. Szprycha

łącz.
Barbara Brejdygant
ps. Kalina

ppor.
Janusz Brochwicz-Lewiński
ps. Gryf

kpr. pchor.
Janusz Brzeziński
ps. Zan

plut. pchor.
Leon Brzozowski
ps. Czang

st. strz.
Zbigniew Brzycki
ps. Iks

plut. pchor.
Zdzisław Buczyński
ps. Seta

plut.
Tadeusz Bułaciński
ps. Czemp

kpr.
Edmund Burkiewicz
ps. Szary

łącz.
Irmína Buszczyńska
ps. Irmína

strz.
Włodzimierz Caban
ps. Kajtek

strz.
Edward Chajewski
ps. Szames

plut.
Jerzy Chojecki
ps. Spokojny

ppor.
Tadeusz Chojko
ps. Bolec

ppor.
Tadeusz Chorążyk
ps. Czarny

st. strz.
Zdzisław Chrzanowski
ps. Roślina

łącz.
Kazimiera Chuchla
ps. Kaja

łącz.
Maria Chuchla
ps. Maja

plut.
Stefan Coghen
ps. Jim

kpr. Zbigniew Czajkowski-
Dębzyński
ps. Deivir

strz.
Józef Czapski
ps. Długi

sierż. pchor.
Bohdan Czarnecki
ps. Mors

plut.
Donat Czerewacz
ps. Sójka

strz.
Janusz Czerniawski
ps. Trefl

st. strz.
Alicja Czerwińska
ps. Małgorzata

ppor.
Mirosława Czerwińska
ps. Krystyna

ppor.
Wojciech Czerwiński
ps. Orlik

strz.
Witold Czostkiewicz
ps. Kropka

ppor.
Wacław Czeszek
ps. Wacek

hm. ppor.
Jerzy Dargiel
ps. Henryk

łącz.
Maria Dąbrowska
ps. Sylwia

kpr.
Stanisław Dąbrowski
ps. Cyklon

ppor.
Janusz Diem
ps. Artur

kpr. pchor.
Zdzisław Dobrowolski
ps. Mag

st. strz.
Jerzy Domagalski
ps. Biały

strz.
Roman Drabik
ps. Grzmot Krótki

st. sierż.
Antoni Drzewiecki
ps. Antek

ppor.
Halina Dunin-Karwicka
ps. Janina

phm. por.
Wacław Dunin-Karwicki
ps. Luty

kpr. pchor.
Jerzy Dunin-Markiewicz
ps. Szary

st. strz.
Witold Dunin-Wilczyński
ps. Konrad

por.
Zbigniew Dworak
ps. dr Maks

kpr.
Tadeusz Dybowski
ps. Wierzba

łącz./sanit.
Janina Dyga
ps. Ola

strz.
Stanisław Dymek
ps. Stef

kpr.
Stefan Dyż
ps. Pikuś

łącz.
Elżbieta Dziębowska
ps. Dewajtis

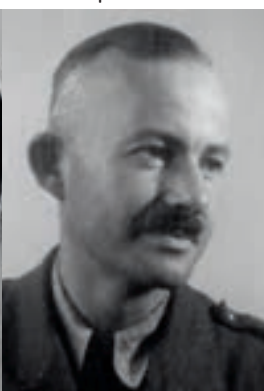
st. strz.
Jerzy Figat
ps. Jerzy

st. strz.
Ryszard Figat
ps. Ryszard

strz.
Stefan Figat
ps. Zbych

ppor.
Romuald Flach
ps. Spad

kpr. pchor.
Witold Florczak
ps. Minoga

st. strz.
Tadeusz Fopp
ps. Tadeusz

łącz.
Maria Freyer
ps. Wanda

strz.
Czesław Gajewski
ps. Hektor

strz.
Jerzy Gandecki
ps. Władek

kpr. pchor.
Andrzej Gawewski
ps. Sław

ppor.
Zbigniew Gąsior
ps. Garbaty

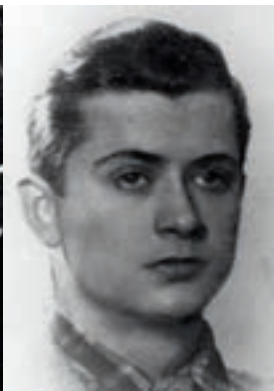
łącz.
Wanda Gąssowska-Oczko
ps. Krystyna

ppor.
Jerzy Gebert
ps. Lot

strz.
Henryk Gębski
ps. Wysocki

st. strz. pchor.
Zbigniew Gęsicki
ps. Juno

ppor.
Kazimierz Glazer
ps. Sam

kpr.
Stanisław Gniado
ps. Otto

st. strz.
Zdzisław Godziewski
ps. Felek

sanit.
Wanda Godzisz
ps. Wacka

st. strz.
Zbigniew Goliński
ps. Zbyszek

kpr.
Ryszard Górecki
ps. Majtek

łącz.
Anna Grabowska
ps. Hanka

kpr. pchor.
Halina Grabowska
ps. Zeta

st. strz.
Zbigniew Grabowski
ps. Wirek

plut.
Leszek Grodecki
ps. Lis

łącz./sanit.
Jadwiga Grudzielska
ps. Waligóra

kpr. pchor.
Jerzy Grudzielski
ps. Nuna

kpr. pchor.
Stefan Grudziński
ps. Bogdan

łącz./sanit.
Danuta Gruszek
ps. Henia

łącz.
Teresa Gryglicka
ps. Teresa

łącz.
Barbara Grzeszko
ps. Ada-Basia

łącz.
Janina Grzeszko
ps. Aga

łącz.
Mieczysława Grzywa
ps. Marzena

kpr.
Adam Heine
ps. Ewa

ppor.
Bronisław Hellwig
ps. Bruno

łącz.
Anna Hoffman
ps. Ania

ppor.
Ryszard Hoffman
ps. Rysiek

ppor.
Władysław Holender
ps. Szprotka

ppor.
Jerzy Hołownia
ps. Jur

kpr. pchor.
Józef Hop
ps. Józef

st. strz.
Piotr Hugues
ps. Dunin

plut. pchor.
Henryk Humięcki
ps. Olbrym

ppor.
Stanisław Huskowski
ps. Ali

ppor.
Justyn Ignatowicz
ps. Figa

kpr. pchor.
Michał Issajewicz
ps. Miś

plut. pchor.
Bronisław Jacoń
ps. Błady

sierż. pchor.
Władysław Jagiełło
ps. Wyrwa

strz.
Krystyna Jakubczyk
ps. Wanda

strz.
Irena Jakubowska
ps. Irena Połówka

strz.
Jadwiga Jakubowska
ps. Jadwiga Połówka

strz.
Zbigniew Jakubowski
ps. Kryza

kpr. pchor.
Mieczysław Janicki
ps. Otwocki

strz.
Mieczysław Janicki
ps. Klemens

ppor.
Jerzy Jarkiewicz
ps. Leszek

łącz.
Irena Jaroszewicz
ps. Wanda

hm. por.
Bronisław Jastrzębski
ps. Damazy

por.
Stanisław Jastrzębski
ps. Kopeć

strz.
Ireneusz Jędrzejewski
ps. Bohun

strz.
Zygmunt Jung
ps. Żbik

sanit.
Danuta Kaczyńska
ps. Lena

hm. ppor.
Zygmunt Kaczyński
ps. Wesoly

kpr. pchor.
Halina Kalinowska
ps. Marysia

strz.
Wiesław Kalinowski
ps. Arab

kpr. pchor.
Andrzej Kamiński
ps. Kercz

ppor.
Tadeusz Kamiński
ps. Olek

kpr. pchor.
Bronisław Kamler
ps. Bronek

łącz.
Wiesława Kamper
ps. Sławka

kpr.
Hanna Karczewska
ps. Zula

kpr.
Tadeusz Karczewski
ps. Wierzba

ppor.
Przemysław Kardaszewicz
ps. Akszak

phm. ppor.
Kazimierz Kardaś
ps. Orkan

st. strz.
Jerzy Karpiński
ps. Werniks

strz.
Zbigniew Kasechube
ps. Tur

plut.
Bogusław Kaufmann
ps. Bogiel

sanit.
Halina Kidzińska
ps. Bożena

kpr.
Jadwiga Kieszowska
ps. Rena

st. strz.
Mirosław Kijowicz
ps. Żaba

kpr. pchor.
Andrzej Klawer
ps. Pedro

plut. pchor.
Ryszard Klimaszewski
ps. Oskar

łącz.
Wiesława Klimkowicz
ps. Wiesia

st. strz.
Andrzej Klusiewicz
ps. Mucha

kpr.
Marian Kłodoski
ps. Filistyn

sanit.
Bożena Kłoś
ps. Magda

ppor.
Janusz Kobyliński
ps. Gong

ppor.
Zdzisław Kochański
ps. Kruk

strz.
Antoni Kociszewski
ps. Antek

plut. pchor.
Jerzy Kołodziejski
ps. Zeus

kpr.
Jerzy Kondracki
ps. Ryba

sierż. pchor.
Czesław Kopczyński
ps. Ghandi

kpr.
Aleksander Koprowski
ps. Podgóra

łącz.
Elżbieta Kordulska
ps. Maryś

ppor.
Jan Kordulski
ps. Żbik

sanit.
Barbara Korewa
ps. Basia

kpr. pchor.
Wincenty Kornakiewicz
ps. Wicek

kpr.
Marian Korsak
ps. Konarski

phm. sierż. pchor.
Włodzimierz Kościuszko
ps. Kazimierz

sanit.
Lidia Kowalczyk
ps. Akne

strz.
Stefania Kowalska
ps. Ziutka

kpr. pchor.
Zbigniew Kowarski
ps. Polon

kpr. pchor.
Eugeniusz Koziański
ps. Czarny

łącz.
Krystyna Kozłowska
ps. Krystyna

plut. pchor.
Zofia Kozłowska-Raciborska
ps. Zosia

kpr. pchor.
Jerzy Kozłowski
ps. Kastor

strz.
Eugeniusz Kraszewski
ps. Zojko

kpr. pchor.
Robert Krauze
ps. Żak

strz.
Jan Krawczyk
ps. Mat

kpr.
Władysław Krawczyk
ps. Korsarz

strz.
Tadeusz Kropiniewicz
ps. Tolek

st. strz.
Andrzej Krotowski
ps. Boruta

kpr. z cenz.
Stefan Królikowski
ps. Hipek

strz.
Ryszard Kruk
ps. Rysio

st. strz.
Stanisław Kubisiak
ps. Rodrig

st. strz.
Zygmunt Kublik
ps. Zenek

plut.
Józef Kujawski
ps. Borejsza

kpr. pchor.
Wiesław Kukliński
ps. Piechowski

ppor.
Aleksander Kunicki
ps. Rayski

st. strz.
Bolesław Kuszewski
ps. Tłok

kpr.
Wiesław Kuszner
ps. Granat

kpr. pchor.
Zbigniew Kuszner
ps. Sokół

kpr.
Czesław Kuszpit
ps. Kościuszko

strz.
Karol Kuzera
ps. Bosman

plut. pchor.
Janusz Kwiatkowski
ps. Zaruta

kpr.
Zdzisław Kwieciński
ps. Szary

kpr.
Andrzej Kwitliński
ps. Bruzda

strz.
Stanisław Lachowski
ps. Wiśnia

kpr.
Tadeusz Lasocki
ps. Teodor

łącz./sanit.
Janina Lenczewska-
Samotyja
ps. Żaba

hm. por.
Stanisław Leopold
ps. Rafał

kpr. pchor.
Edward Leszczyński
ps. Jaxa

łącz.
Eleonora Lewandowska
ps. Nora

kpr.
Mieczysław Lewandowski
ps. Lis

kpr. pchor.
Janusz Ligęza
ps. Kruk

kpr.
Jan Lipiński
ps. Janek

kpr. pchor.
Jan Lipnicki
ps. Bolek

kpr. pchor.
Henryk Lubczyński
ps. Heniek

ppor.
Eugeniusz Lubieński
ps. Pająk

plut. pchor.
Janina Lutyk
ps. Scarlet

ppor.
Zygmunt Lutyk
ps. Graf

łącz./sanit.
Wanda Łado
ps. Ada

kpr.
Kazimierz Łoś
ps. Artos

st. sierż.
Roman Łuczak
ps. Generał

sanit.
Aldona Łukaniewicz
ps. Ada

łącz./sanit.
Jolanta Łukaniewicz
ps. Jola

łącz./sanit.
Janina Łuszczewska
ps. Danka

kpr.
Jerzy Łysoniewski
ps. Hańczyc

st. strż.
Eugeniusz Maciejewski
ps. Duce

kpr.
Jerzy Makowski
ps. Jurand

kpr. pchor.
Irena Malento
ps. Jenny

phm. ppor.
Włodzimierz Malento
ps. Góral

łącz.
Krystyna Maleszewska
ps. Rafał

strz.
Andrzej Malewski
ps. Wiarus

st. strz.
Henryk Małinowski
ps. Płat

kpr.
Jerzy Małow
ps. Rek

sanit.
Zofia Martens
ps. Jaga

plut.
Edward Matusiak
ps. Cezary Piotrowski

sanit.
Danuta Mażyńska
ps. Boja

kpr.
Ludwik Michałowski
ps. Wańka

kpr.
Tadeusz Migda
ps. Stal

strz.
Henryk Migdalski
ps. Kędzior

kpr.
Tadeusz Mikulik
ps. Wit

strz.
Czesław Moczuto
ps. Żbik

ppor.
Tadeusz Mrówczyński
ps. Jacek Trzaska

strz.
Zdzisław Nagórski
ps. Misiak

łącz./sanit.
Halina Neuman
ps. Agnes

kpr.
Jerzy Niedzielski
ps. Prus

ppor.
Bogusław Niepokój
ps. Storch

kpr. pchor.
Henryk Nowak
ps. Heniek

łącz.
Wanda Nowakowska
ps. Zofia

łącz.
Anna Nowicka
ps. Ani

por.
Stanisław Nowiński
ps. Niesz

strz.
Kazimierz Nurkowski
ps. Mściwy

plut.
Żelazław Olech
ps. Rawicz

strz.
Jarosław Olejnicki
ps. Jol

kpr. pchor.
Zbigniew Olędzki
ps. Zbyszek

sanit.
Barbara Olkowska
ps. Bożena

st. strz. pchor.
Wiesław Olkowski
ps. Pajączek

strz.
Stanisław Ołdakowski
ps. Staszek

łącz.
Hanna Orłowska
ps. Hanka Moto

strz.
Paweł Orzechowski
ps. Bars

kpr.
Mieczysław Osiński
ps. Skiba

ppor.
Stefan Pakuła
ps. Maryla

st. strz.
Krzysztof Palester
ps. Krzych

strz.
Leon Papieski
ps. Kok

sanit.
Krystyna Pawłowska
ps. Krzysia

sierż. pchor.
Janusz Pawłowski
ps. Siódemka

strz.
Jerzy Pensiek
ps. Jawa

strz.
Tadeusz Piasecki
ps. Cygan

łącz.
Janina Pieślak
ps. Niuśka

łącz./sanit.
Helena Pietraszewicz
ps. Wrona

phm. ppor.
Bronisław Pietraszewicz
ps. Lot

łącz.
Irena Piskorska
ps. Irys

sanit.
Danuta Pleban
ps. Niuśka

st. strz.
Janusz Pleban
ps. Skrzat

sanit.
Lucyna Podlaska
ps. Lucyna

strz.
Marian Podlaski
ps. Hiszpan

sanit.
Halina Polakowska
ps. Ksenia

st. strz.
Mirosław Połczyński
ps. Malarz

ppor.
Zdzisław Poradzki
ps. Kruszyńska

strz.
Eugeniusz Poszepczyński
ps. Ssak

sanit.
Irena Potocka
ps. Irka

strz.
Zbigniew Potocki
ps. Szczербec

strz.
Kazimierz Powierża
ps. Kryśka

pchor.
Ewa Prauss-Płoska
ps. Ewa

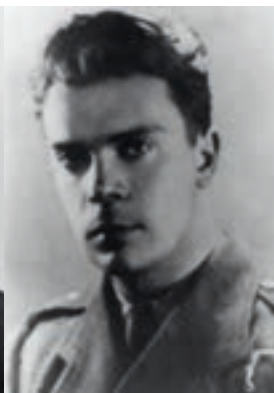
st. strz.
Ryszard Pruski
ps. Dick

ppor.
Walerian Przyborowski
ps. Sulima

st. strz.
Jerzy Pytkowski
ps. Jur

ppor.
Wiesław Raciborski
ps. Robert

kpr.
Włodzimierz Radzikowski
ps. Andrzej

łącz.
Halina Rakoczy
ps. Halina

strz.
Zbigniew Rawicz-Roessler
ps. Bob

strz.
Jerzy Rąbalski
ps. Karol

kpr. pchor.
Władysław Refling
ps. Kruk

łącz.
Aldona Reszel
ps. Aldona

sanit.
Barbara Riedel
ps. Lena II

strz.
Zbigniew Rogalski
ps. Powała

ppor.
Witold Rudowski
ps. Prus

kpr.
Henryk Rybicki
ps. Lech

por.
Jerzy Rybka
ps. Kiejster

kpr. pchor.
Zbigniew Rylski
ps. Brzoza

łącz./sanit.
Barbara Rzymkowska
ps. Basia

por.
Zdzisław Sadowski
ps. Lubicz

ppor.
Antoni Sakowski
ps. Mietek

strz.
Ryszard Sałasiński
ps. Tarzan

kpr.
Stefan Santarek
ps. Kajtek

kpr. pchor.
Jerzy Sarnowski
ps. Polluks

strz.
Ryszard Sas
ps. Krysia

kpr.
Bohdan Saski
ps. Karakuł

ppor.
Józef Saski
ps. Katoda

ppor.
Eugeniusz Schielberg
ps. Dietrich

łącz.
Irena Schirttadze
ps. Irka

strz.
Rafał Sekel
ps. Adam

kpr.
Marian Senger
ps. Cichy

łącz.
Hanna Siedlecka
ps. Grażyna

kpr.
Stanisław Sikorski
ps. Bolek

kpr.
Józef Siłarski
ps. Stach

sanit.
Irena Skibińska
ps. Emilia

st. strz.
Bronisław Skonieczny
ps. Chińczyk

strz.
Bolestaw Skorupiński
ps. Skok

strz.
Witold Sławski
ps. Sławek

łącz.
Maria Sobota
ps. Marylka

kpr.
Kazimierz Sochański
ps. Rad

kpr.
Witold Soszyński
ps. Rebe

strz.
Kazimierz Sott
ps. Sokół

łącz.
Krystyna Sott
ps. Krysia

st. strz. pchor.
Piotr Stachiewicz
ps. Wyrwa

łącz./sanit.
Janina Staniewicz
ps. Gozdawa

strz.
Kazimierz Staniszewski
ps. Turski

st. strz.
Zbigniew Starnowski
ps. Tomek

strz.
Kazimierz Steckiewicz
ps. Kościeszka

ppor.
Zbigniew Storożyński
ps. Fernando

kpr.
Bohdan Stpiczynski
ps. Habdank

plut.
Jadwiga Strachalska
ps. Jagoda

sanit.
Halina Strakacz
ps. Ańka

strz.
Janusz Strzelecki
ps. Baszkir

ppor.
Krystyn Strzelecki
ps. Zawał

ppor.
Maria Stypułkowska
ps. Kama

plut. pchor.
Benedykt Sylwestrowicz
ps. As

plut.
Jan Sylwestrowicz
ps. Kier

łącz.
Krystyna Szabelska
ps. Magda

phm. ppor.
Tadeusz Szabelski
ps. Kaktus

kpr. pchor.
Edmund Szaniawski
ps. Zbigniew

łącz.
Hanna Szarzyńska
ps. Hanka

kpr.
Stanisław Szatkowski
ps. Mały

strz.
Zygmunt Szczepaniak
ps. Borski

plut. pchor.
Józef Szczepański
ps. Ziutek

kpr. pchor.
Witold Szczepański
ps. Witek

kpr. pchor.
Tadeusz Szolc
ps. Słowacki

plut. pchor.
Janusz Szperling
ps. Jacek

strz.
Janusz Szuch
ps. Janusz

kpr.
Teresa Szuch
ps. Mirka

łącz.
Laura Szulewska
ps. Limba

łącz.
Elżbieta Szydłowska
ps. Ela

strz.
Tadeusz Szymański
ps. Sowa

strz.
Jan Szymczyk
ps. Bodek

strz.
Andrzej Świątkowski
ps. Andrzej

sierż. pchor.
Wojciech Świątkowski
ps. Korczak

łącz.
Zofia Świeszcz
ps. Zojda

kpr.
Tadeusz Tatko
ps. Platon

st. strz.
Zbigniew Tchórzewski
ps. Rakoczy

kpr.
Ryszard Tomaszewicz
ps. Książę

kpr.
Jacek Tomaszewski
ps. Jacek

strz.
Wiktor Tomaszewski
ps. Bończa

kpr. pchor.
Janina Trojanowska-
Zborowska
ps. Nina

kpr. pchor.
Jan Trusiewicz
ps. Ecco

plut.
Jerzy Trzmiel
ps. Gryf

kpr. pchor.
Andrzej Tymowski
ps. Nowakowski

sanit.
Eryka Tyszek
ps. Eryka

strz.
Eligiusz Tyszko
ps. Trzaska

st. strz.
Rafał Ulankiewicz
ps. Warski II

ppor.
Tadeusz Ulankiewicz
ps. Warski

kpr.
Hipolit Urbański
ps. Morus

kpr. pchor.
Kazimierz Urbański
ps. Stawomir

ppor.
Bogusław Ustaborowicz
ps. Żar

ppor.
Władysław Wajnert
ps. Władek

kpr.
Maria Walicka
ps. Anna

łącz.
Krystyna Wańkowicz
ps. Anna

st. strz.
Tadeusz Wasilewski
ps. Ciubar

strz.
Janusz Wasilek
ps. Jur

strz.
Janusz Werner
ps. Fabian

ppor.
Stefan Wesołowski
ps. dr Wesołowski

kpr.
Stanisław Wicherkiewicz
ps. Zawieja

łącz.
Hanna Wichrowska
ps. Hanka

kpr.
Zbigniew Wilczyński
ps. Lupus

łącz.
Maria Wiśniewska
ps. Pucia

sierż. pchor.
Marceł Wiśniewski
ps. Żarski

łącz.
Danuta Witkowska
ps. Danka

łącz.
Zofia Witkowska
ps. Mała

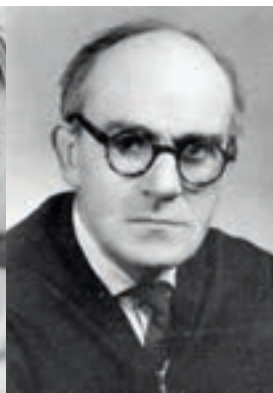
łącz./sanit.
Halina Wojciechowska
ps. Tina

st. strz.
Jerzy Wojdat
ps. Sokół

ppor.
Andrzej Wojnicz
ps. Andrzej

sierż.
Mieczysław Woltersdorf
ps. Kumulus

kpr. pchor.
Brunon Wołoskiuk
ps. Miles

łącz.
Anna Woźniak
ps. Magdalena

kpr. pchor.
Bogdan Woźniak
ps. Szarak

kpr.
Eugeniusz Woźniak
ps. Mruk

kpr.
Zbigniew Wójcicki
ps. Bielecki

kpr.
Roman Wójtowski
ps. Gryf

ppor.
Tadeusz Wronowski
ps. Przygoda

ppor.
Jan Wróblewski
ps. Zabawa

kpr.
Mateusz Wrzosek
ps. Czarny

st. strz.
Lech Wysocki
ps. Mirek

łącz./sanit.
Bożena Zabłotniak
ps. Bożena

kpr. pchor.
Stanisław Zabłotniak
ps. Szary

strz.
Czesław Zadworny
ps. Adolf

łącz.
Maria Zakrzewska
ps. Marychna

sierż.
Jerzy Zakrzewski
ps. Kalinowski

strz.
Zbigniew Zakrzewski
ps. Adam

strz.
Grzegorz Zalewski
ps. Krystyn

strz.
Waldemar Zandrowicz
ps. Długi

phm. ppor.
Jerzy Zapadko
ps. Mirski

łącz.
Henryka Zarzycka
ps. Władka

hm. por.
Jerzy Zborowski
ps. Jeremi

sierz. pchor.
Andrzej Zejdler
ps. Babinicz

strz.
Henryk Zieliński
ps. Sokół

kpr. pchor.
Jan Ziemilski
ps. Krzys

łącz./sanit.
Anna Złoch
ps. Grażka

łącz.
Zofia Zwierzyńska
ps. Wiga

st. strz.
Jan Żuchniewski-Nadolski
ps. Jasio

sierz.
Ludwik Żurek
ps. Żak

Referat 993/W-Batalion „Pięść”. Oddział Wykonawczy Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Oddziału II KG AK”, Warszawa 2022.

To ikonograficzna prezentacja słynnego oddziału kontrwywiadu KG AK obejmująca jego historię w czasie konspiracji, ale również walki w okresie Powstania Warszawskiego. Publikacja została przygotowana we współpracy ze Służbą Kontrwywiadu Wojskowego, która dziedziczy tradycje tego oddziału. Przedmowa Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego gen. Maciej Materka. Koncepcja i opracowanie: Mariusz Olczak. Opracowanie graficzne: Artur Pawłowski, projekt okładki: Beata Świerczyńska.

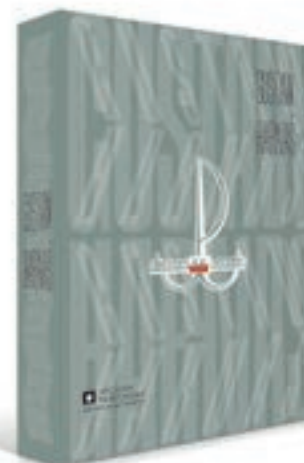
Batalion AK »Zośka«. Oddział Dyspozycyjny Kedywu KG AK”, t. I, Warszawa 2022.

Ikonograficzna prezentacja jednego z najbardziej znanych oddziałów AK z niezwykle bogatym źródłowo materiałem obejmującym fotografie, dokumenty, plany pochodzące z AAN, ale także innych zbiorów archiwalnych. Koncepcja i opracowanie: Mariusz Olczak, współpraca: Julian Borkowski, Lech Gołębiewski, Tomasz Karasiński, dr Agnieszka Pietrzak. Wstęp: Wicepremier, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotr Gliński syn łączniczki Batalionu „Zośka”. Opracowanie graficzne: Artur Pawłowski, projekt okładki: Beata Świerczyńska.

IV Obwód Ochota Okręgu Warszawskiego ZWZ-AK w konspiracji i w Powstaniu Warszawskim 1939-1944, Warszawa 2023.

Prezentacja jednego z głównych obwodów Okręgu Warszawskiego ZWZ-AK i jego działalności w okresie konspiracji i Powstania Warszawskiego w oparciu o zebrane i przekazane do AAN przez Środowisko Żołnierzy IV Obwodu Ochota archiwalia. Koncepcja i opracowanie: Mariusz Olczak, z tekstami Haliny Donath, Stanisława Tymkiewicza i Wojciecha Marcinkiewicza. Przedmowa burmistrz Dzielnicy Ochota Miasta Stołecznego Warszawy Doroty Stegienki. Opracowanie graficzne: Artur Pawłowski, projekt okładki: Beata Świerczyńska.

Bataliony AK „GUSTAW” „HARNAŚ”, tom I, Warszawa 2024.

Ikonograficzna prezentacja poświęcona historii dwóch batalionów Armii Krajowej, wywodzących się z utworzonej w 1942 r. Narodowej Organizacji Wojskowej. Publikacja powstała na bazie zebranych fotografii pochodzących od rodzin żołnierzy Batalionów AK „Gustaw” i „Harnaś”, jak również materiałów znajdujących się w zasobie AAN, MPW i innych archiwów.

Koncepcja i opracowanie: Ewa Klimczak, Alina Lenartowicz, Mariusz Olczak.
Opracowanie graficzne: Artur Pawłowski, projekt okładki: Beata Świerczyńska.

Agat-Pegaz-Parasol. Oddział Dyspozycyjny Kedywu KG AK, t. I, Warszawa 2024.

Publikacja przedstawiająca, w oparciu o fotografie i dokumenty, historię słynnego oddziału AK. Wykorzystano przy jej opracowaniu zasób AAN, jak i liczne zbiory instytucji publicznych oraz kolekcji prywatnych. Przedstawione w albumie obiekty zostały zebrane w trakcie kilkudziesięciu lat pracy dokumentacyjnej samego środowiska żołnierzy Batalionu PARASOL, rodzin żołnierzy, jak i samego AAN. W trakcie pracy nad albumem udało się odnaleźć i włączyć do zasobu archiwum szereg dotychczas nieznanych dokumentów i fotografii.

Koncepcja i opracowanie: Mariusz Olczak. Współpraca: Julian Borkowski, dr Agnieszka Pietrzak, Robert Stachyra. Opracowanie graficzne: Artur Pawłowski, projekt okładki: Beata Świerczyńska.

O autorce projektu graficznego

Beata Świerczyńska – w 2016 r. uzyskała dyplom z wyróżnieniem w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, obecnie doktorantka macierzystej uczelni. Stypendystka Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska” (2019), wielokrotna stypendystka Rektora ASP w Warszawie, autorka plakatów, projektów książek, kolaży, ilustracji. Jej prace były prezentowane na wystawach zarówno w kraju, jak i za granicą, m.in. na międzynarodowych biennale plakatów w Warszawie, Montevideo, La Paz, Taipei.

